

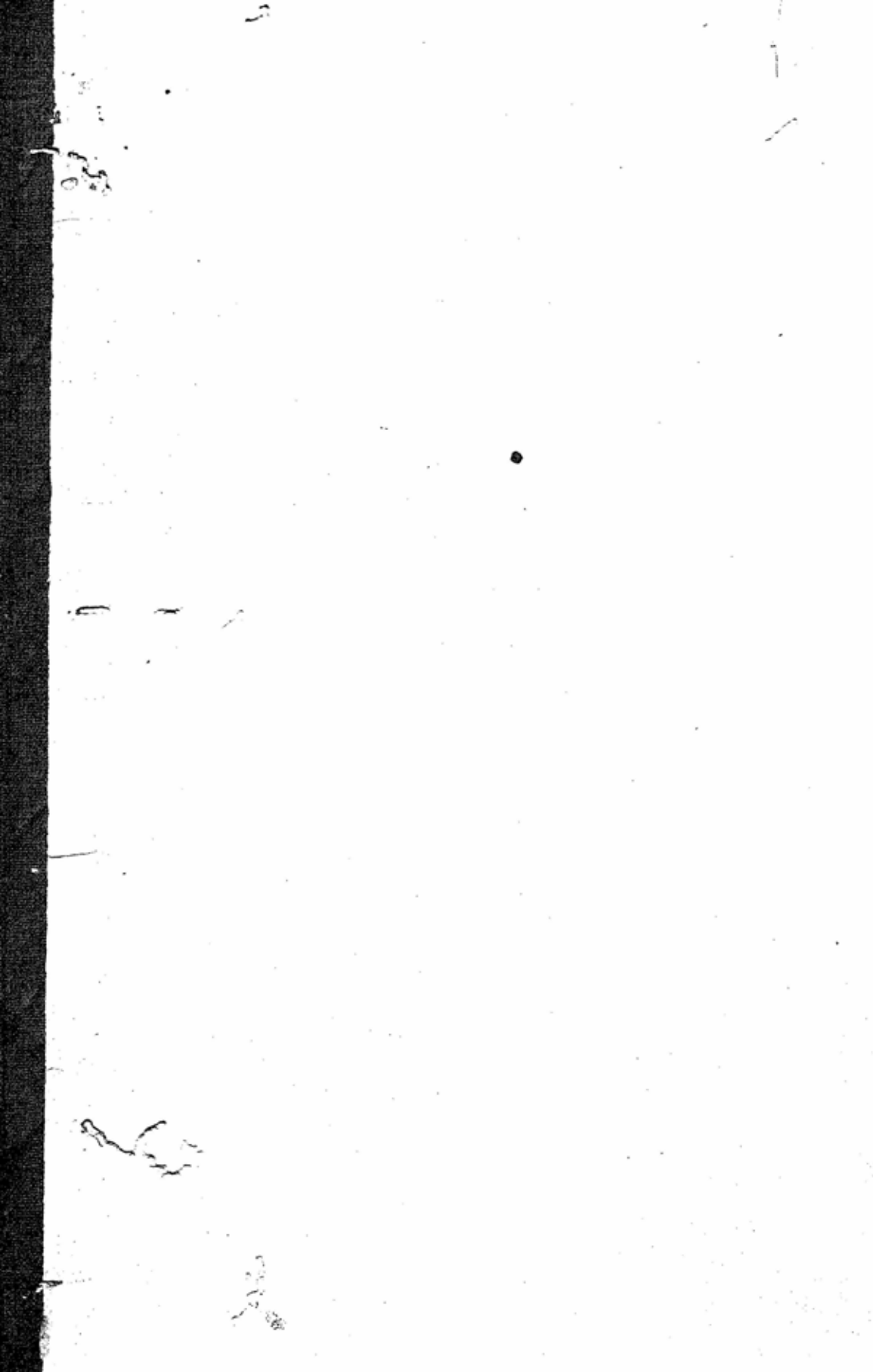
GOVERNMENT OF INDIA
ARCHAEOLOGICAL SURVEY OF INDIA

CENTRAL
ARCHAEOLOGICAL
LIBRARY

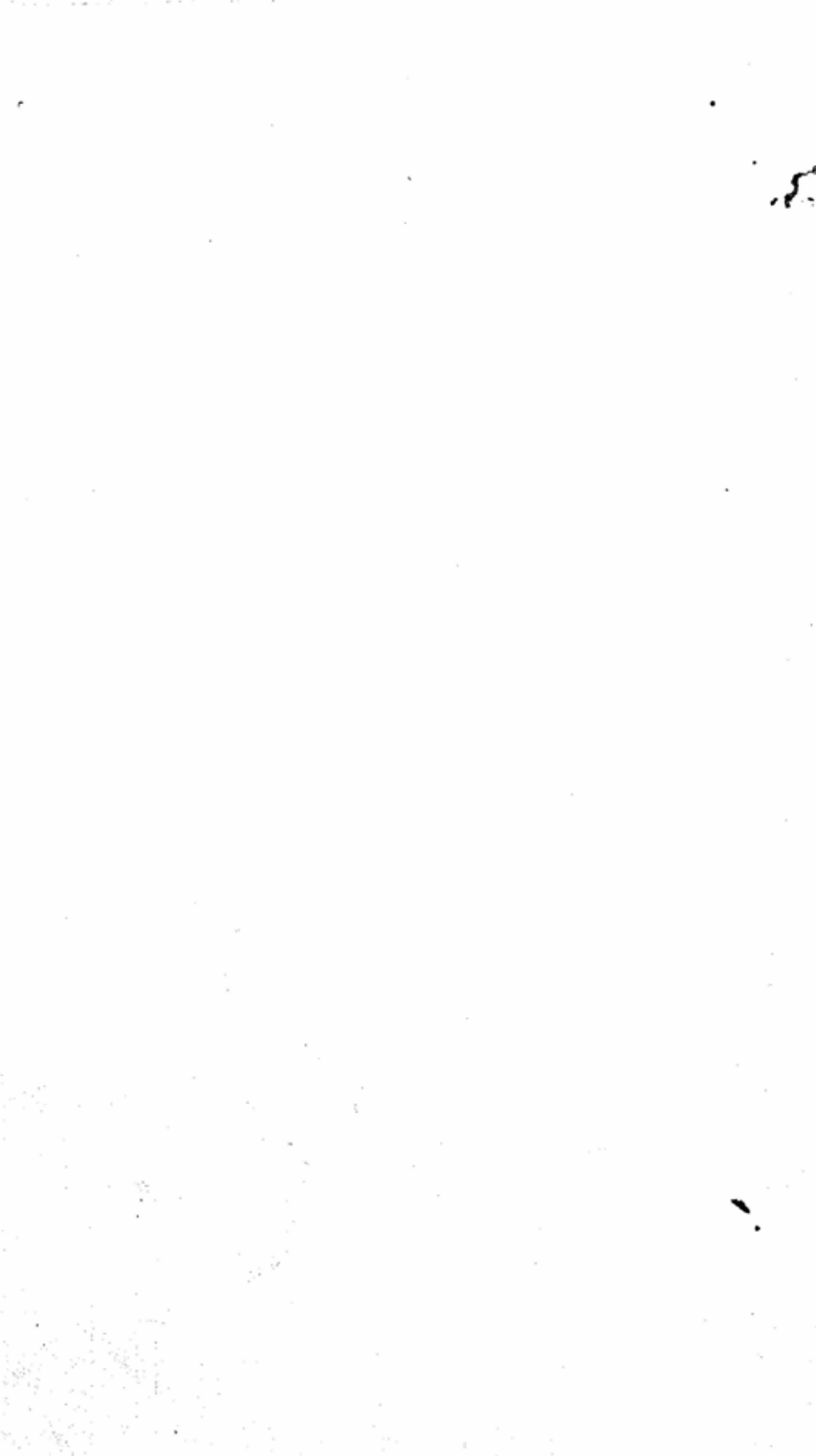
ACCESSION NO 23656

CALL No. 091.4912/S.M.L./Sas

D.G.A. 79

A
DESCRIPTIVE CATALOGUE
OF THE
SANSKRIT MANUSCRIPTS - Vol. 5

IN THE
TANJORE MAHARAJA SERFOJI'S
SARASVATĪ MAHĀL LIBRARY
TANJORE

BY

P. P. S. SASTRI, B. A. (OXON), M. A. (MADRAS), M. R. A. S.

SUPERINTENDENT OF SANSKRIT SCHOOLS AND COLLEGES, MADRAS

ACTING ADDITIONAL PROFESSOR OF SANSKRIT

PRESIDENCY COLLEGE, MADRAS

*Published by the Administrative Committee with Grant-in-aid
sanctioned by the Government of Madras*

091.4912

S.M.L./5as

VOL. V. KALPA-ŚRAUTA (Concluded)

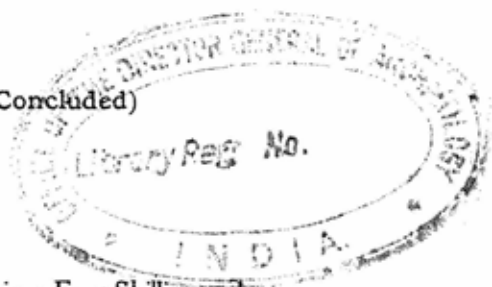
— SRIRANGAM —

SRI VANI VILAS PRESS

[Price 2 Rupees only.]

1929

[Foreign: Four Shillings only]

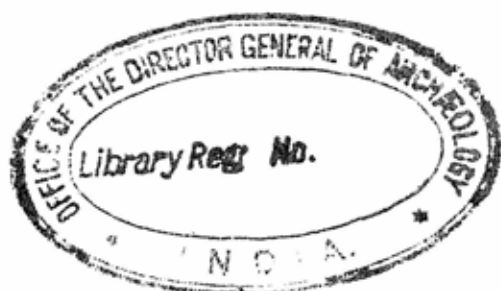

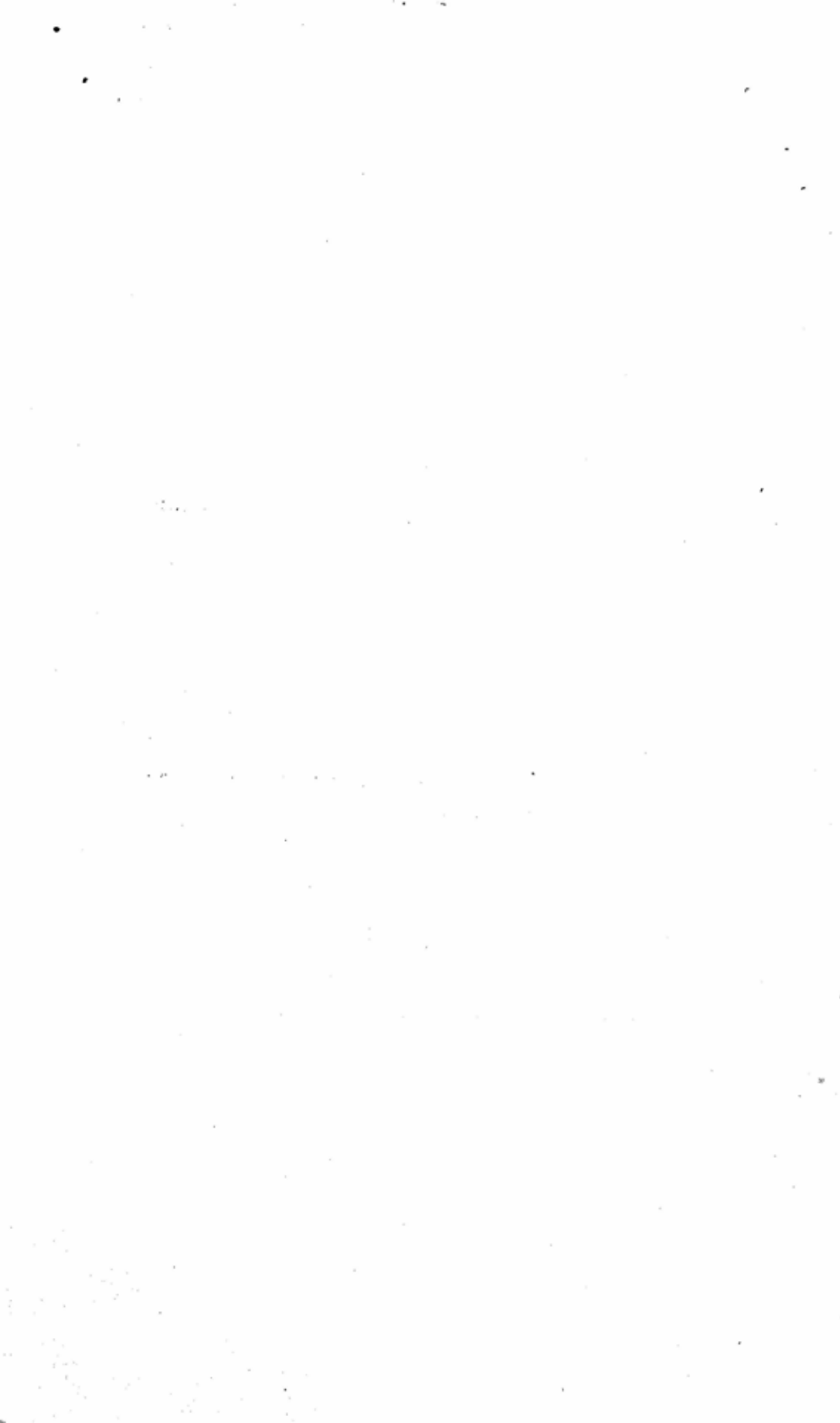

INDIAN ARCHAEOLOGICAL
LIBRARY, NEW DELHI.
Acc. No. 23656
Date 26. 4. 56
Call No. 091. 4912/ 3.M.L/ Sa

CONTENTS.

	PAGE.
I. General Introduction to the Library.	I—VIII
II. General Scheme of the Descriptive Catalogue.	IX—XV
III. Detailed contents of Mss. noticed in Vols. IV—V	XVII—XXIII
IV. Preface to the contents of Vols. IV—V.	XXV—XXXI
V. List of Important Abbreviations and the Scheme of Transliteration.	XXXIII—XXXIV
VI. Descriptive notices of Mss. noticed in Vol. V. 1941-2403	
VII. Errata et addenda of Vol. V.	1—4
VIII. Appendix. A. Index of Authors (Vols. IV—V)	5—7
IX. Appendix. B. Index of Owners of Mss. (Vols. IV—V)	8—9
X. Appendix. C. Index of Scribes of Mss. (Vols. IV—V)	10
XI. Appendix. D. Index to dated Mss. (Vols. IV—V)	11
XII. Appendix. E. Index to works noticed (Vols. IV—V)	12-20

I

GENERAL INTRODUCTION TO THE LIBRARY.

THE Tanjore Mahārāja Serfoji's Sarasvatī Mahāl Library, which is described by Dr. Burnell "to be perhaps the largest and most important in the world" and which Dr. Bühler says "contains a great many useful and a number of very rare or nearly unique books many of which are quite unknown or procurable only with great trouble and expense" was till recently the private property of the Rājas of Tanjore.

The earliest beginnings of the Library must have been about the end of the 16th century when Tanjore was under the rule of Telugu Nāyakas, who collected Sanskrit Manuscripts written in Telugu character. In the 18th century the Maharāṭhas conquered the country and since that date the Library has been increasing. By far the greater portion of the collection was made by Serfoji during a visit to Benares during 1820—1830. Śivāji, his successor added a few. There has practically been no addition of any value till very recent times. A good number of Sanskrit Manuscripts including rare and valuable manuscripts representing the collection of generations of a family of scholars, known as the "Jambunātha Bhaṭṭa Lāṇḍagai Collection" was added to the Library in 1921.

Regarding the origin and importance of this collection, Dr. Hultzsch has the following interesting information in "No. III. Reports on Sanskrit Manuscripts in Southern India", edited by him in 1905 at Madras:—

"The manuscripts described in this Report belong to Jambunātha bhāṭṭa, a Marāṭha, Brāhmaṇa at Tanjore, who is the eldest son of a certain Mannambhāṭṭa. He is a no mean Sanskrit Scholar and knows the whole Ṛgveda by heart. As he is continually teaching the text of this sacred book to students, even his blind daughter has learned to recite portions of it. The existence of this Library was brought to my notice Mr. T. S. Kuppuswāmi Śāstrī, of the Educational Department, who is favourably known to Sanskritists by his paper on Rāmabhadra Dīkṣita. During my absence on furlough in Europe, my First Assistant, Mr. V. Venkayya, M.A., was deputed to Tanjore in order to catalogue Jambunātha's collection. He spent three months at this work, in which he received the valuable aid of Mr. Kuppuswāmi Śāstrī. Both the list and the extracts testify to the thoroughness and care with which he has accomplished his task. From his *Annual Report on Epigraphy* for 1898—99 I quote the following details about Jambunātha's collection:—

"He is the eldest of the three brothers and is descended from a family whose influence is reported to have been very great when the Mahrāṭha Kingdom of Tanjore was in existence. When manuscripts were obtained for the Palace Library from Benares and other places in Northern India, the ancestors of Jambunātha bhāṭṭa appear to have systematically used their influence to make their collection of Sanskrit works. This accounts for the existence in this collection of a large number of ancient manuscripts evidently copied in Northern India. The texts were transcribed by the members of the family, who appear to have been learned men. This according to the present owner of this Library, was how this collection came into existence. The manuscripts are all written in Nāgarī characters and on loose sheets of

paper. Having been frequently handled by ignorant and careless men the manuscripts became mixed up, and the owner, who despaired of restoring order among them, made them into bundles and tied them with cloth. About two years ago, Mr. Kuppuswāmi Śāstri, to whom examination of Sanskrit manuscripts is a labour of love, prepared a tentative list of the contents of these bundles. When I went to Tanjore on the 2nd January, Jambunāthabhaṭṭa showed me about one hundred of these bundles. A cursory inspection of them satisfied me that the Library was an important one and it should be carefully examined. This meant that not only should these works which were still complete be registered in my list but that an attempt should also be made to put together pieces which, through careless handling, had got out of their places."

In 1922, the Library received other valuable collections of rare interest, known as the "Kāgalkar" and the "Pataṅga Avadhūta" collections. The former is about 150 and the latter, about 100 years old. The collection made by the Kāgalkar family of learned Sanskrit Scholars of Tanjore especially versed in Sanskrit Grammar (व्याकरणम्) contains the autograph copies made by some of them of the works composed by themselves and others. Its prominent feature is the collection of works on Sanskrit Grammar. The collection made by Pataṅgāvadhūta whose descendants settled at Tiruvaḍamarudūr in Tanjore District contains a large number of works on Vedānta (वेदान्तः) and Bhakti (भक्तिः). Both these collections comprise several Manuscripts which do not already exist in this Library.

The attention of the Government of India, and through it, of the Government of Madras, was directed in 1868 to the importance of the examination, purchase or transcription of Sanskrit Manus-

cripts in Indian Libraries and the framing of printed lists or catalogues of the same. (Proceedings of the Government of India in the Home Department (Public), No. 4338-48, dated Simla, 3rd November 1868).

In respect of magnitude as well as the range of subjects dealt with, not to speak of the diversity of languages employed, the Tanjore Library is probably second to none among Oriental Libraries in India.

In December of the same year, the Government of Madras asked Mr. Pickford, Professor of Sanskrit, to carry out the instructions of the Government of India. He commenced to catalogue the manuscripts at Tanjore; but he fell seriously ill and had to return to Europe in March 1870 and never came back to India. It is not known how much he had done as his unfinished catalogues could not be found. (Letter from the Professor of Sanskrit, Presidency College, Madras, to the Chief Secretary to the Government of Madras, 22nd May 1876, and Letter No. 1560, dated Madras, 7th June 1877, from the Director of Public Instruction, Madras to the Chief Secretary to the Government of Madras).

Thereupon Dr. Burnell, District and Sessions Judge, was appointed in G. O. No. 71, dated 16th March 1871, to catalogue the Sanskrit Library at Tanjore. That learned scholar devoted a great deal of research and labour to the task and his catalogue which he styled "A Classified Index to the Sanskrit Manuscripts in the Palace at Tanjore," was published in three parts between 1878 and 1880 in London. This is now the chief key to the huge Sanskrit collection in this Library. But unfortunately a great many manuscripts, above 4,000, seem to have been omitted and his catalogue cannot be said to be complete.

During the course of his preparation of the catalogue Dr. Burnell wrote to the Chief Secretary to the Government of Madras from Bangalore on 6th August 1873 as follows :—

“ It may perhaps be asked if the Library is worth the labour spent on it. I can answer unhesitatingly that it is. It is now a recognised fact that nearly all Sanskrit Works of importance exist in different recensions. The Tanjore Library is unrivalled in this respect; it contains several good manuscripts of all the most important ones known as yet, including a few that are new..... The Tanjore Library, however, contains additional manuscripts of most of the works which I had discovered elsewhere, and this is a matter of great importance.

I believe that this Library must sooner or later, escheat to the Government. The preparation of this catalogue will therefore protect property of enormous value. Sanskrit Manuscripts have long been very dear and the cost of making proper transcripts is now very heavy. As far as I can judge, it would not be possible to form a Collection like that at Tanjore at a less cost than £50,000 but many manuscripts are unquestionably unique.”

The Tanjore Mahārāja Serfoji's Sarasvati Mahāl Library is now a public library in the full sense of that term, the Government of Madras, through the treasurer of Charitable Endowments, being responsible for its administration. The collection belonged to the reigning princes of Tanjore—the Mahrāṭha Mahārājas. When the last of them died leaving no direct male heir and after the death of the last surviving Rāṇi this collection together with the other properties formed the subject of litigation in civil courts. There was a rumour a few years ago that the collection had attracted the attention of some wealthy patrons of learning from

Overseas. And it would appear that arrangements were very nearly ready to sell the whole collection outright at an assessed value, when public attention was focussed on certain remarks of Dr. Burnell to the effect that "it would not be possible to form a collection like that at Tanjore at a less cost than £50,000". The parties concerned had perforce to wake up and the deal was not immediately concluded. The public of Tanjore also began to interest themselves in the affair adequately. It was rightly considered as a question of national pride. The parties in O. S. No. 26 of 1912 on the file of the Subordinate Judge of Tanjore agreed that it was eminently fit that the Library should be preserved and maintained as a Public Library in trust for the public and removed the Library and one lakh of rupees to provide for its up-keep, from the subject-matter of the suit. The Government of Madras in G. O. No. 1806 Home (Education), dated 5th October 1918, accordingly took possession of the same under the Charitable Endowments Act and have framed a scheme for the management of the same.

Since the Library became a Public Trust there has been a marked improvement in the reception accorded to it by the public. Various liberal and generous-minded benefactors have come forward with magnanimous offers. The Library has been enriched with several very fine collections of manuscripts, every one of them rare, valuable and very interesting. The Kagalkar collection, Jambunātha Bhaṭṭa Lāṇḍagai collection and the Pataṅga Avadhūta collection—all these three alone number 2181 manuscripts. Besides these, the Tyāgarāja Svāmi collection which alone contains more than 1000 manuscripts; then the minor collections—the Subrahmanya Śāstri collection, Subrahmanya Rao collection, Rāmacandra Gaṇapat collection, Nilakanṭha Śāstri collection, Devaśaṅkara Tawker collection, Gopālakṛṣṇa Dayalekar collection, and Kṛṣṇāji

Mehta collection—all are of great and paramount importance.

The manuscripts are either on palm leaf or on paper. They are of very different value and come from very different sources. A large collection of these are recent Nāgarī copies of manuscripts in South Indian characters and are at least a century old.

These manuscripts are in more than eleven distinct alphabets being from all parts of India. On the whole, one may easily say that the total number of manuscripts now in this Library is likely to exceed 30,000.

A large number of original records belonging to the last reigning house of Tanjore which will be of very great importance for reconstructing the political and social history of the Mahrāṭha rule in Southern India has recently been transferred to the care of this Library from the Civil Court by order of the Judge.

Besides these manuscripts there are also a number of books and Manuscripts in almost all the Indian and European languages and on almost all branches of human knowledge. Special mention may here be made of the books and manuscripts in Telugu, Tamil, Mahrāṭhi and English on account of their number and importance.

Dr. Burnell issued, what he modestly styled, "A classified Index to the Sanskrit Manuscripts in the Palace at Tanjore," between 1878 and 1880. Between 1880 and 1918 for very nearly forty years, the Library has been the victim of many an outrage. Those who were in possession gave out on loan very many manuscripts which were never returned. And many more somehow or other, found themselves into Libraries other than at Tanjore. Dr. Burnell's Catalogue is very useful to us to trace out lost manuscripts which are never likely to come back to us. Our losses are

VIII

probably far more: for even Dr. Burnell's admirable catalogue was by no means a complete catalogue of all that existed. For, where he mentions a single work in a bundle, we are able today to trace two or more works in the same bundle.

The Committee appointed by the Government of Madras took charge early in 1919. Since then, they have been busily pushing forward the works of revising and preparing a fresh catalogue of all the works now in the Library according to the latest scientific methods. Each work is described in detail in a card-index-form which contains all the necessary particulars.

In 1920 a Catalogue of printed books in French, Latin, Italian and Greek was published. In 1926 three volumes of a Catalogue of Tamil Manuscripts in the Library were published. From the years 1924 a Catalogue of Mahrāṭhi Mss. and books of this Library was being prepared; the first Volume has been published recently. These are now on sale and can be had from the Secretary of the Library.

The Administrative Committee of the Library approached the Government of Madras, year after year with the request for a special grant to enable them to prepare and publish a descriptive catalogue of the Sanskrit Manuscripts in this Library. In their G. O. No. Mis. 563 Dated 9th April 1927, the Government of Madras were pleased to allot the necessary funds for a three-year programme for carrying out the long delayed desire of the Committee. The work of cataloguing and printing has since been pushed forward with great rapidity.

MADRAS {
8—9—29 }

P. P. S. Sastri,
Editor.

II GENERAL SCHEME OF THE DESCRIPTIVE CATALOGUE.

Dr. Burnell issued " a Classified Index of the Sanskrit Mss. in the Palace at Tanjore " in three parts between 1878-1880 and noticed briefly 12,376 Mss. At present the Library possesses nearly 25,000 Sanskrit Mss. The present Descriptive Catalogue is expected to furnish detailed notices regarding all the 25,000 Sanskrit Mss. When the scheme of a descriptive catalogue of the Sanskrit Mss. in the Tanjore Palace Library, Tanjore was first discussed, I expected that the whole catalogue may not exceed 5000 pages of printed matter. But the experience of the last two years shows that the Descriptive Catalogue would easily exceed 10,000 pages. As the Government Grant sanctioned in G. O. No. Mis. 563 dated 9th April 1927 contemplates only a three-year programme ending with 31st March 1930 for a catalogue estimated to extend over approximately 5,000 pages, I have to set forth in detail the scheme which is proposed to serve as a guide for the Sanskrit Mss. contained in this Library.

The 25,000 Sanskrit Mss. of this Library may be roughly classified under the following heads:—

PART I—VEDIC LITERATURE.

I. Vedas :	Samhitās and Samhitābhāṣyas
,,	Brāhmaṇas and Brāhmaṇabhāṣyas.
,,	Āraṇyakas and Āraṇyakabhāṣyas.
,,	Upaniṣads and Upaniṣadbhāṣyas.

Nos. 1677.

II. Vedāṅgas : Śikṣā.

„ Chandas.

„ Nirukta.

„ Jyauṭiṣa (vedāṅga only).

„ Vyākaraṇa

(Prātiśākhya and Vedalakṣaṇas only).

„ Kalpa—Śrauta—Sūtras, bhāṣyas and pra-
yogas.

„ Gṛhya—Sūtras, bhāṣyas, and pra-
yogas.

„ Dharma—Sūtras, bhāṣyas and pra-
yogas.

(Nos. 2916)

III. Dharmaśāstra:—(1) Smṛtis. Vyākhyās and Niban-
dhanagranthas.

(2) Nīti-Rājadharmas. Nos. 2221.

IV. Itihāsa: Rāmāyaṇa, Mahābhārata and Śivarahasya.
Nos. 985.

V. Purāṇas: Mahāpurāṇas, Upapurāṇas, Upākhyānas
and Māhātmyas etc.
Nos. 1540.

PART II—POST-VEDIC LITERATURE.

VI. Kāvya.	Nos.	2060.
VII. Nāṭaka.	„	448.
VIII. Alaṅkāra.	„	79.
IX. Chandas.	„	18.
X. Kośa.	„	404.
XI. Vyākaraṇa.	„	640.
XII. Nāṭyaśāstra.	„	50.

XIII.	Samgīta.	Nos.	375.
XIV.	Vaidya.	"	374.
XV.	Kāmasāstra.	"	40.
XVI.	Jyautiṣa.	"	547.
XVII.	Darśanas.	"	3559
	(a) Nyāya.		
	(b) Vaiśeṣika.		
	(c) Sāṅkhya.		
	(d) Yoga.		
	(e) Pūrvamīmāṃsā.		
	(f) Uttaramīmāṃsā (Vedānta).		
	(1) Advaita.		
	(2) Dvaita.		
	(3) Viśiṣṭādvaita.		
	(4) Śaiva.		
	(g) Śāktadarśana.		
	(h) Gāṇeśadarśana.		
XVIII.	Jaina Works.	Nos.	5.
XIX.	Āgama or Tantra.	"	494.
	(a) Śaiva.		
	(b) Śākta.		
	(c) Gāṇeśa.		
	(d) Vaiṣṇava etc.		
XX.	Śilpa.	Nos.	48.
XXI.	Mantrasāstra.	"	2,100.
	(a) Śaiva.		
	(b) Śākta.		
	(c) Gāṇeśa.		
	(d) Saura.		
	(e) Vaiṣṇava.		

(f) **Prakīrṇaka** (Miscellaneous).

XXII.	Stotras. (Sahasranāmas etc.)	Nos.	2530.
XXIII.	Vrata : Vrataprayoga } Vratākathā }	„	1994.
		Total	25,000.

VOLUME I.

Volume I describes in detail the **Saṃhitās** of the four Vedas and the **bhāṣyas** thereon. There are 593 **Mss.** dealing with the **Saṃhitās** of the Four Vedas. Along with the **Ṛg-Vedasamhitā** the **Ṛg-Vedic Miscellaneous Sūktas**, the **Ṛg-Vedasamhitānukramaṇikās** and **Ṛg-Vedapadapāṭhas** are also noticed. Similarly, along with the **Sāmavedasamhitā**, the **Sāmavedapadapāṭhas**, the **Sāmavedagānas** and their **Anukramaṇikās** are described. After the **Saṃhitās** of the four Vedas the **Saṃhitābhāṣyas** (Nos. 597-697) are noticed. This completes Volume I.

VOLUME II.

The Second Volume begins with the **Brāhmaṇas** belonging to the various Vedas. Nos. 698-828 describe the **Brāhmaṇas**. The **Brāhmaṇabhāṣyas** are then noticed (Nos. 829-859). After the various **Brāhmaṇabhāṣyas**, the **Āraṇyakas** are described (Nos. 860-898). The **Upaniṣads** are then dealt with (Nos. 899-1420). They are classified according to the Veda to which they are attached as is described in detail in the **Muktikopaniṣad**. Those that are not mentioned in the **Muktikopaniṣad** are grouped under the general heading 'Miscellaneous Upaniṣads'. Nos. 1421-1426 deal with a few Miscellaneous items belonging to the **Brāhmaṇas** and **Upaniṣads**. Here ends the Second Volume.

VOLUME III.

The Third Volume begins with the **Bhāṣyas** on the **Upaniṣads** (Nos. 1427-1677). To make the **Bhāṣyas** more intelligible from the

point of view of a student of Philosophy, these have been classified according to the schools of Philosophy to which the commentators belonged. Nos. 1427-1559 describe the Upaniṣadbhāṣyas belonging to the Advaita school, Nos. 1570-1673 to the Dvaita school and Nos. 1674-1677 to the Viśiṣṭādvaita school.

The Vedāṅgas are next taken up. The Mss. on Śikṣā, Chandas, Nirukta and Jyauṭiṣa (Nos. 1678-1723) are described. These are followed by the Mss. on Vedalakṣaṇa more particularly comprised by Vedic grammar including Prātiśākhya and other subsidiary texts (Nos. 1724-1816). Nos. 1817-1942 contain notices of Mss. belonging to the subject-matter described in Volumes I-III, in the form of a Supplement, as these were detected too late for incorporation earlier. Here ends the Third Volume.

At the end of the Third Volume several Indices are added. For such indices, Volumes I-III are treated as a whole. The indices deal alphabetically with '*Names of Authors, Owners of mss., Scribes of mss. and Names of Works.*'

VOLUME IV.

Volume IV describes in detail Śrauta-Sūtras, Bhāṣyas thereon and a portion of Śrauta Prayogas. Nos. 1943-2028 describe the various Śrautasūtras belonging to the first three Vedas. The Śrautasūtrabhāṣyas are then noticed in detail (Nos. 2029-2072). These are followed by Mss. on Śrautaprayoga (Nos. 2073-2356) chiefly dealing with the seven Haviryañjasaṁsthās and their accessories. These are the Ādhāna, Agnihotra, the Anvāram-bhañiyā, the Darśapūrṇamāsa, the Āgrayaṇa, the Piṇḍapitryajña, the Cāturmāsya, the Nirūḍhapaśubandha and the Sautrāmaṇi sacrifices. Under each of these, the Mss. belonging to the Rg-

Veda are first noticed ; then come those belonging to Sāmaveda and Yajur-Veda, respectively.

VOLUME V.

Volume V describes in detail the manuscripts on Śrauta Prayoga, numbering 420. (Nos. 2357—2776). The Volume begins with the description of the seven *Soma Samsthās* (i.e.,) Agniṣṭoma, Atyagniṣṭoma Ukthya, Atirātra, Ṣoḍaśi, Aptoryāma and Vājapeya. The manuscripts dealing with each of these samsthās completely are first described in detail. At the end of each complete samsthā, the manuscripts dealing with the prayoga relating to individual Ṛtviks are described.

The manuscripts described belong to the three schools of Āśvalāyana, Āpastamba and Bodhāyana.

Independent works on Śrauta, dealing with the various schools find a place next to the manuscripts dealing with the prayoga relating to individual Ṛtviks. These are followed by the description of certain metrical works, technically called Śrauta Kārikās. They summarise the procedure to be adopted in the performance of the various sacrifices.

Manuscripts dealing with the expiatory ceremonies (Prāyaścittas) are dealt with next. Most of these expiatory ceremonies are, it may be observed, in the form of iṣṭis. Other miscellaneous iṣṭi-prayogas are described in detail after the prāyaścittas. The volume concludes with the description of the manuscripts dealing with the various Śāstras.

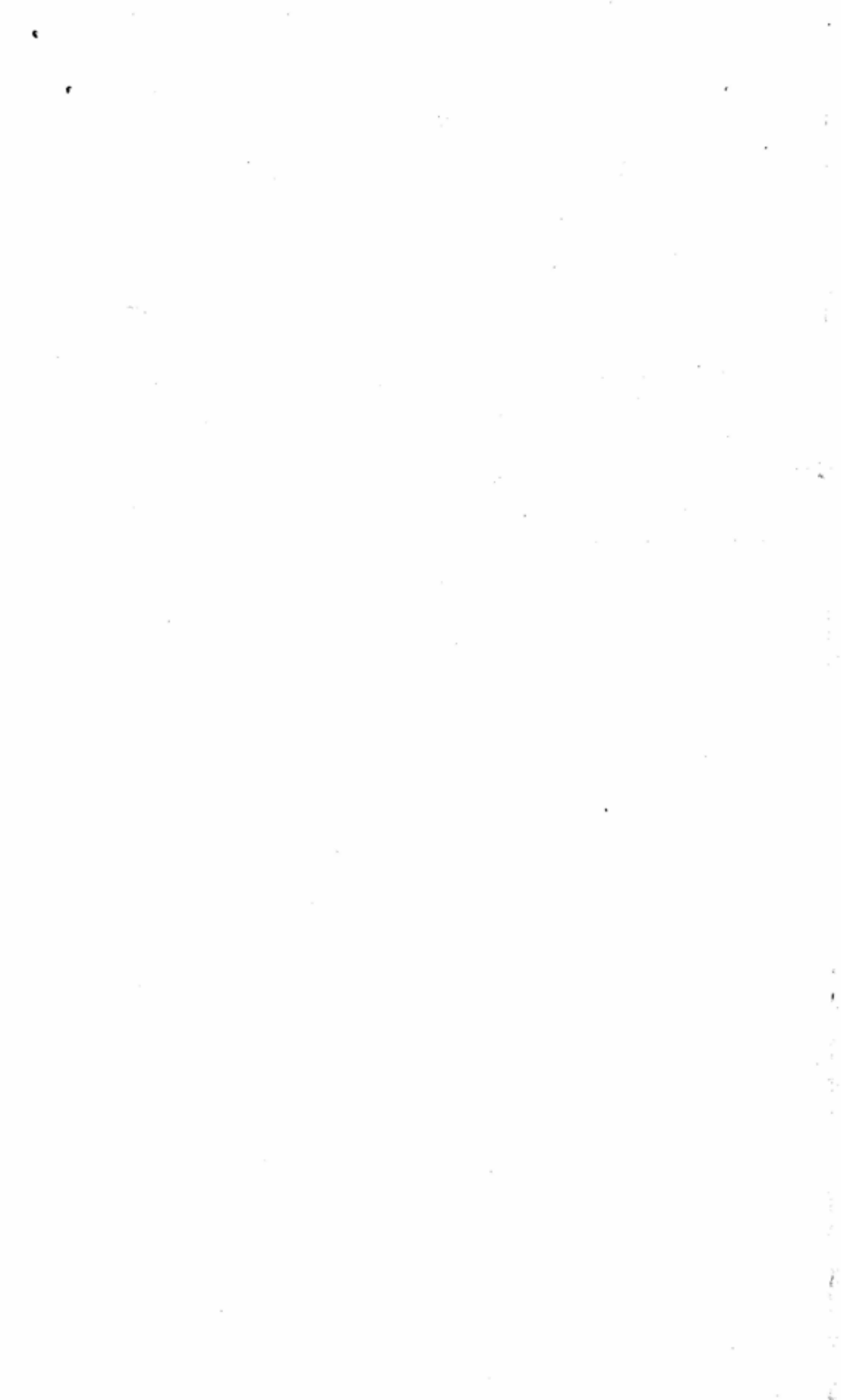
It is proposed to reserve the notices of the Mss. on Gṛhya Sūtras, Bhāṣyas and prayogas, Dharma Sūtras, bhāṣyas and prayogas, Dharmaśāstra, Itihāsa and Purāṇa to a future occasion

when a second instalment of Government Grant for the publication of the continuation of the Descriptive Catalogue is sanctioned.

To give an idea of the treasures of this Library in the domain of Post-Vedic Literature, it is proposed to take up some of the more important sections of classical Sanskrit Literature in Volumes VI—IX. Volumes VI and VII will describe in detail the Mss. on Kāvyaś; Volume VIII on Nāṭakas and Volume IX on Alaṅkāra, Chandas and Kośa.

To publish the description of the remaining Mss. on Vedic and post-vedic Literature in this Library, it is estimated that at least 10 more Volumes of 500 pages each will be required. It is hoped to undertake this work during the next triennium from 1930 onwards after the necessary funds are sanctioned by Government.

III
DETAILED CONTENTS
OF
MSS. NOTICED IN VOL. V.

Vedāṅgas:—Kalpa:	NUMBERS.	PAGES.
(III) ŚRAUTAPRAYOGAS.		
Āpastambāgniṣṭomaprayogaḥ	2357-2360	1943-1949
Bodhāyanāgniṣṭomaprayogaḥ	2361-2305	1949-1957
Bodhāyanāgniṣṭomamantrānu- kramaṇikā	2366-2367	1957-1959
Agniṣṭomamantrānukramaṇikā	2368-2369	1959-1962
Bodhāyanāgniṣṭomayājñamāna- prayogaḥ	237C-2371	1962-1963
Agniṣṭomādiyājñamānānukramaṇikā	2372	1964-1967
Āśvalāyanāgniṣṭomabrahmatva- prayogaḥ	2373-2378	1967-1971
Āśvalāyanāgniṣṭomabrāhmaṇāc- chamsiprayogaḥ	2379-2386	1971-1975
Āśvalāyanāgniṣṭomapotṛprayogaḥ	2387-2391	1975-1978
Āśvalāyanāgniṣṭomasaptahautra- prayogaḥ	2392	1978-1980
Āśvalāyanāgniṣṭomahautraprayogaḥ	2393-2404	1980-1988
Bodhāyanāgniṣṭomahautraprayogaḥ	2405	1989
Āśvalāyanāgniṣṭomamaitrāvaruṇa- prayogaḥ	2406-2316	1990-1995
Agniṣṭomamaitrāvaruṇaprayogaḥ	2417	1995-1997

Vedāṅgas:—Kalpa:

NUMBERS.

PAGES.

(III) ŚRAUTAPRAYOGAS (Contd.)

Āśvalāyanāgniṣṭomācchāvākaprayogaḥ	2418-2424	1997-2000
Āśvalāyanāgniṣṭomalaghupakṣa- grāvastutprayogaḥ	2425-2429	2000-2003
Āśvalāyanāgniṣṭomabr̥hatpakṣagrā- vastutprayogaḥ	2430-2434	2003-2006
Āpastambāgniṣṭomaudgātraprayogaḥ	2435-2441	2006-2011
Agniṣṭomaudgātraprayogaḥ	2442	2011-2013
Agniṣṭomasāmaprayogaḥ	2443-2450	2013-2016
Agniṣṭomaprastotr̥sāmaprayogaḥ	2451-2456	2017-2020
Bodhāyanāgniṣṭomaprātiprasthātra- prayogaḥ.	2457-2462	2020-2024
Āpastambāgniṣṭomanaiṣṭraprayogaḥ	2463-2467	2024-2027
Bodhāyanāgniṣṭomaunnetraprayogaḥ	2468-2469	2027-2029
Bodhāyanāgniṣṭomonnetṛprayoga- mantrāḥ	2470	2029-2030
Āpastambātyagniṣṭomaprayogaḥ	2471	2030-2031
Bodhāyanātyagniṣṭomaprayogaḥ	2472-2478	2032-2039
Āśvalāyanātyagniṣṭomabrāhmaṇāc- chamsiprayogaḥ	2479-2483	2039-2042
Āśvalāyanātyagniṣṭomabautra- prayogaḥ	2484-2489	2042-2045
Āśvalāyanāgniṣṭomamaitrāvaruṇa- prayogaḥ	2490-2495	2045-2049
Āśvalāyanātyagniṣṭomacchāvāka- prayogaḥ	2496-2501	2049-2051
Āśvalāyanātyagniṣṭomādyaud- gātraprayogaḥ	2502	2051-2053
Āśvalāyanātyagniṣṭomaudgātra- prayogaḥ	2503-2509	2053-2056

Vedāṅgas:—Kalpa:

NUMBERS. PAGES.

(III) ŚRAUTAPRAYOGAS (Contd.)

Āpastambātyagnistōmaudgātra prayogaḥ	2510-2511	2056-2058
Āpastambokthyaprayogaḥ	2512	2058-2059
Bodhāyanokthyaprayogaḥ	2513-2514	2059-2061
Āśvalāyanokthyahautraprayogaḥ	2515-2519	2061-2064
Āpastambasodaśīprayogaḥ	2520	2064-2065
Bodhāyanasodaśīprayogaḥ	2521	2065-2066
Āśvalāyanasodaśīsastraprayogaḥ	2522-2525	2066-2068
Āpastambātīrātraprayogaḥ	2526	2069&2070
Bodhāyanātīrātraprayogaḥ	2527	2070-2072
Āśvalāyanātīrātrabrāhmaṇēcchamsi- prayogaḥ	2528	2072&2073
Āpastambātīrātrahautraprayogaḥ	2529	2073&2074
Āśvalāyanātīratrahautraprayogaḥ	2530-2534	2074-2078
Āśvalāyanātīrātramaitrāvaruṇa- prayogaḥ	2535	2078-2079
Āśvalāyanātīrātrācchāvākaprayogaḥ	2536	2079&2080
Drāhyāyanātīrātraudgātraprayogaḥ	2537	2080&2081
Atīrātrasāmaprayogaḥ	2538-2540	2082-2083
Bodhāyanavājapeyaprayogaḥ	2541	2084&2085
Vājapeyaprayogaḥ	2542&2543	2085-2087
Vājapeyādīkṛptiḥ	2544	2087-2089
Vājapeyaudgātraprayogaḥ	2545	2089-2090
Āpastambāptoryāmaprayogaḥ	2546	2091-2092
Bodhāyanasarvaprāṭhāptoryāma- prayogaḥ	2547-2548	2092-2094
Sarvaprāṭhāptoryāmaprayogaḥ	2549	2095
Āśvalāyanasarvaprāṭhāptoryāma saptahautraprayogaḥ	2550-2553	2095-2098

Vedāṅgas:--Kalpa:

NUMBERS.

PAGES.

(III) ŚRAUTAPRAYOGAS (Contd.)

Sarvaprsthāptoryāmaudgātraprayogaḥ	2554	2098-2100
Āpastambamahāgnicayanaprayogaḥ	2555-2559	2100-2108
Bodhāyanamahāgnicayanaprayogaḥ	2560-2561	2108-2112
Bodhāyanamahāgnicayanamantrā- nukramaṇi	2562	2112-2113
Āpastāmbakāṭhakacayanaprayogaḥ	2563-2569	2113-2121
Bodhāyanakāṭhakacayanaprayogaḥ	2570-2573	2121-2124
Āśvalāyanaśrautaprayogavṛttiḥ	2574-2579	2124-2137
Āpastambaśrautaprayogadīpikā	2580-2598	2137-2168
Yajñatantrasudhānidhiḥ	2599-2603	2168-2177
Prayogasāraḥ	2604-2611	2177-2188
Bodhāyanaśrautaprayogavṛttiḥ	2612-2617	2188-2198
Bodhāyanaśrautakramapaddhatiḥ	2618&2619	2199-2203
Prayogaratnam	2620-2622	2203-2207
Śāmaprayogavṛttiḥ	2623	2208-2215
Āpastambasūtradhvanitārthakārikā	2624-2628	2215-2221
Āpastambaśrautaprayogakārikā	2629-2630	2221-2224
Bodhāyanaśrautaprayogakārikā	2631-2634	2224-2230
Kārikāsandhikṛtabaudhāyanaśrauta prayogavivṛtiḥ	2635-2639	2230-2240
Prakīrṇakārikasatakam	2640	2241-2242
Āpastambasūlbopadhānakārikā	2641-2642	2243-2245
Āpastambapaundarikakārikā	2643-2644	2245-2247
Bodhāyanāgnicayanakārikā	2645-2647	2247-2250
Cayanakārikā	2648	2250-2251
Bodhāyanavihārakārikā	2649	2251-2252
Āśvalāyanaśrautaprāyaścittaprayogaḥ	2650-2653	2253-2259
Prāyaścittakutūhalam	2654-2661	2259-2267

Vedāṅgas:—Kalpa:

NUMBERS.

PAGES.

(III) ŚRAUTAPRAYOGAS (Contd.)

Āśvalāyanaśrautaprāyaścittaprayogaḥ	2662	2267-2268
Āśvalāyanāgniṣṭomaprāyaścittam	2663	2268-2270
Āśvalāyanapravāsopasthānahāviryajñā- prāyaścittam	2664	2270-2271
Āpastambaśrautaprāyaścittaprayogaḥ	2665	2271-2273
Āpastambāgnihotraprāyaścittam	2666	2273-2274
Āpastambaprāyaścittaprayogaḥ	2667	2274-2279
Bodhāyanaśrautaprāyaścittapradīpaḥ	2668-2671	2279-2283
Bodhāyanaśrautaprāyaścittapradīpā- nukramaṇikā	2672	2283&2284
Bodhāyanaśrautaprāyaścittaprayogaḥ	2673	2284-2286
Śrautaprāyaścittam	2674	2286-2289
Ādhānaprāyaścittam	2675	2289-2290
Agnihotraprāyaścittasaṅkṣepaḥ	2676	2291&2292
Vidhyaparādhaprāyaścittam	2677&2678	2292-2297
Āśvalāyanakūṣmāṇḍahomaprayogaḥ	2679	2298-2300
Bodhāyanakūṣmāṇḍahomaprayogaḥ	2680	2300-2301
Kūṣmāṇḍahomaprayogaḥ	2681	2302&2303
Āśvalāyanagaṇahomaprayogaḥ	2682	2303-2304
Bodhāyanagaṇahomaprayogaḥ	2683	2305-2306
Kūṣmāṇḍagaṇahomaprayogaḥ	2684-2685	2306-2309
Āpastambotsargeṣṭiprayogaḥ	2686	2310
Kāmyeṣṭayaḥ	2687	2311-2312
Āśvalāyanakunḍaleṣṭiprayogaḥ	2688-2691	2312-2314
Kunḍaleṣṭiprayogaḥ	2692-2693	2315-2317
Jāteṣṭiprayogaḥ	2694	2317-2318
Traidhātaviyeṣṭiprayogaḥ	2695-2696	2319-2321
Āpastambanakṣatreṣṭiprayogaḥ	2697-2698	2321-2325

Vedāngas:—Kalpa:

NUMBERS.

PAGES.

(III) ŚRAUTAPRAYOGAS (Contd.)

Nakṣatreṣṭyādihautraprayogaḥ	2699	2325-2326
Pavitreṣṭiprayogaḥ	2700-2707	2326-2334
Āpastambātipavitreṣṭiprayogaḥ	2708-2709	2334-2336
Mitravindeṣṭiprayogaḥ	2710-2712	2336-2339
Mitravindeṣṭihautraprayogaḥ	2713	2340
Mrgāreṣṭyādiprayogaḥ	2714	2340-2342
Bodhāyanamrgāreṣṭiprayogaḥ	2715	2342-2343
Mrgāreṣṭiprayogaḥ	2716	2343-2344
Mrgāreṣṭihautraprayogaḥ	2717-2719	2344-2347
Yajñavibhraṣṭeṣṭiprayogaḥ	2720	2347-2348
Vaiśvānareṣṭiprayogaḥ	2721	2348-2350
Āpastambapathikṛdvaiśvānareṣṭiprayogaḥ	2722	2350-2351
Pathikṛdvaiśvānarīṣṭiprayogaḥ	2723	2351-2352
Vrātapateṣṭiprayogaḥ	2724-2729	2352-2356
Agniṣṭomayajñavidhiḥ	2730	2356-2358
Sādyaskrāgniṣṭomaprayogaḥ	2731-2733	2358-2360
Sādyaskrahautraprayogaḥ	2734-2735	2360-2362
Bodhāyanīyāgniṣṭomasavanīyaprayogaḥ	2736	2362-2363
Bodhāyanatatiprayogaḥ	2737	2364-2367
Śāṅkhāyanīyadvādaśāhapaddhatiḥ	2738	2367-2369
Āśvalāyanapaūṇḍarīkahautraprayogaḥ	2739	2369-2370
Āpastambapaūṇḍarīkaprayogaḥ	2740	2371-2372
Bodhāyanapaūṇḍarīkaprayogaḥ	2741	2372-2373
Paūṇḍarīkaprayogaḥ	2742-2743	2373-2377
Bodhāyanapravargyaprayogaḥ	2744-2746	2377-2379
Bodhāyanapravargyamantrāḥ	2747	2379-2380
Āśvamedhādiyājāmānamantrāḥ	2748	2380-2381

Vedāngas—Kalpa:	NUMBERS.	PAGES.
(III) ŚRAUTAPRAYOGAS (Contd.)		
Bṛhaspatisavaḥ	2749	2381-2382
Mahāvratāudgātraprayogaḥ	2750	2382-2384
Mahendrayāgaprayogaḥ	2751-2755	2384-2386
Sarvatomukhaudgātraprayogaḥ	2756	2386-2388
Āśvinaśāstraprayogaḥ	2757-2760	2388-2391
Evayāmarunnāmakaśāstraprayogaḥ	2761-2765	2391-2393
Vālakhilyaśāstraprayogaḥ	2766-2767	2394-2395
Vṛṣākapiśāstraprayogaḥ	2768-2771	2395-2397
Bodhāyananeṣṭṛprayogaḥ	2772	2397-2398
Āgniḍhraprayogaḥ	2773	2398-2399
Raśmīrasimantraprayogaḥ	2774	2399-2401
Śrautaprayogamantrāḥ	2775	2401-2402
Sāmaprayogaḥ	2776	2402-2403

PREFACE
TO THE
CONTENTS OF VOLS. IV—V.

THE hymns of the Vedic Samhitās were mainly intended for being recited in the sacrifices in certain cases and in certain other cases they were descriptions of the methods of performance relating to the several acts to be performed in the sacrifices. These methods and the rules regulating the procedure were handed down by oral tradition. A need was felt to preserve them in tact and consequently various seers began to sit at them and codify the rules relating to the procedure. The Brāhmaṇas and the Āraṇyakas were of immense use to them in the preparation of the codes of procedure. A comparison of these codes with the respective Brāhmaṇas of the śakhā to which the sūtra belongs will convince anybody of the truth of this statement. The Āśvalāyana-śrauta sūtra is mainly based on the Aitareya Āraṇyaka; the Śāṅkhāyana śrauta on the Śāṅkhāyana Āraṇyaka and so on. Thus, in one sense, the Śrautasūtras are the natural outcome of the Brāhmaṇa literature.

The Śrautasūtras are many in number; many of them are lost now, though some are still available. Some have been printed and a few others still remain only in manuscript. The Tanjore library contains some of the most important of the Śrautasūtras.

ĀŚVALĀYANAŚRAUTASŪTRA.

Nos. 1943–1957 describe the manuscripts on Āśvalāyanaśrauta-

sūtra. This belongs to the Ṛg-Veda and Āśvalāyana is the reputed author of the Śrautasūtra, which forms a portion of the Āśvalāyanakalpasūtra. Āśvalāyana is supposed to be the author of the 4th and 5th āraṇyakas of the Aitareya Āraṇyaka. This may perhaps suggest the reason regarding the close affinity between the Āraṇyaka and the Śrautasūtras. Both in the Bibliotheca Indica and the Ānandaśarma Sanskrit Series this work has been published.

SĀṆKHĀYANASĒRAUTASŪTRA.

This is another Śrautasūtra belonging to the Ṛg-Veda. (No. 1958.) The work has been edited by Dr. Alfred Hillebrandt in the Bibliotheca Indica. Its relation to the Sāṅkhāyana Āraṇyaka has been referred to above.

DRĀHYĀYANASĒRAUTASŪTRA.

Nos. 1959-1963 describe this Śrautasūtra, which belongs to the Sāma Veda. This too has been printed in the Bibliotheca Indica. The Tāṇḍyabrāhmaṇa is the Vedic work upon which this is based to a large extent.

ĀPASTAMBAŚRAUTASŪTRA.

This sūtra is described in Nos. 1971-1984. This sūtra belongs to the Taittirīyaśākhā of the Kṛṣṇayajurveda. Dr. Oldenberg, in his introduction to the translation of the Āpastambadharmasūtras has fully discussed the date of Āpastamba. He comes to the conclusion that he should have flourished prior to the Christian era.

BODHĀYANASĒRAUTASŪTRA.

Nos. 1984-2026 describe the Bodhāyanasūtras. Bodhāyana is held to be older than Āpastamba, who is said to have sum-

marised and simplified the work of the former. Dr. Caland has published this in the Bibliotheca Indica series in 3 Volumes.

BHĀRADVĀJA ŚRAUTA SŪTRA.

This is one of those Śrauta Sūtras that have not been published yet. No. 2027 describes a copy of the Bhāradvāja Śrauta Sūtra in 15 Praśnas. This also belongs to the Taittirīyāśākhā of the Kṛṣṇa Yajurveda.

KĀTYĀYANA ŚRAUTA SŪTRA.

No. 2028 describes a copy of this work. It belongs to Śukla-Yajurveda. The copy described is incomplete. This Kātyāyana is regarded as the same as the famous author of the Vārtikas on Pāṇini Sūtras. If this is so, the work may be definitely dated about the fourth or even the fifth century of the pre-Christian era.

COMMENTARIES ON THE ŚRAUTASŪTRAS.

ĀSVALĀYANAŚRAUTA.

There are three different commentaries on the Āsvalāyana-śrauta—(i.e.) that of Siddhāntin, Nārāyaṇa and Ṣaḍguruśiṣya. Of these, the commentary of Siddhāntin is represented by a single copy (No. 2029.); that of Nārāyaṇa, by 9 copies (Nos. 2030—2037) and that of Ṣaḍguruśiṣya by 2 copies (Nos. 2038 and 39). The commentary of Nārāyaṇa alone has been published so far. Who this Nārāyaṇa is, where and when he flourished are all points which have not yet been settled.

The commentary of Siddhāntin is a rare work. Copies of it are rare. Little is known about the nativity of the author. The name may suggest an Āndhra origin to the author. The Tanjore

copy was written in 1586 A. D., and therefore the work should be much older. What his exact date is, we cannot say now.

Much has been recently written about Ṣaḍguruśiṣya and his date. In the Introduction to Volume III of the Descriptive catalogue of Sanskrit Manuscripts in the Tanjore Library attention has been drawn to some of the particulars that are known of ṣaḍguruśiṣya. His commentary on the Āśvalāyanaśrauta has not yet come out in print.

SĀNKHĀYĀNAŚRAUTA.

Nārāyaṇa's commentary alone is found in this library. It is very likely that this Nārāyaṇa is the same as the commentator on the Āśvalāyanaśrautasūtra. This Ms. (No. 2040) is dated 1529 Samvat (1472 A.D.) It is very likely that it is the date of the copying of the work and not that of the author. At any rate, it suggests the lower limit of Nārāyaṇa.

DRAHYĀYANAŚRAUTA.

The Drāhyāyanaśrauta of the Sāmavedins has been already published with the commentary of Dhanvin. This Dhanvin belonged to the Kāśyapagotra and he has termed his commentary—Dīpa, which kind of nomenclative is rarely met with in ancient commentaries. No. 2041 describes a copy of this work.

LĀṬYĀYANAŚRAUTA.

Agnivāmin has commented upon the Lāṭyāyanaśrauta and No. 2042 describes that work. This too has been printed already in the Bibliotheca Indica, Calcutta.

It may be observed here that the sūtra text of the Lāṭyāyana and Drāhyāyana Śrauta agree closely, though the commentary of Agnivāmin and that of Dhanvin differ very much from each other

ĀPASTAMBAŚRAUTA.

Several writers have commented upon this sūtra. It is worthy of note that many of the commentators did not comment upon the whole but only in parts. Complete commentaries are very few.

Rudradatta, Caṇḍapācārya, Dhūrtasvāmin, Karvindasvāmin, Kapardisvāmin, and Sundararāja, are some of the commentators whose works are preserved here. The commentary of Rudradatta, whom tradition identifies with Haradatta, has already been published in the Bibliotheca Indica; Dhūrtasvāmin's Paribhāṣā and Kapardin's Paribhāṣā too have been printed. The rest are not available in print. Of the others, Caṇḍapācārya is known to have lived in the court of the Vijayanagar Kings (First dynasty.)

BODHĀYANAŚRAUTA.

Bhavasvāmin, Sāyaṇācārya, Mahādevavājapeyin, Bālādīkṣita, Vāsudeva Dīkṣita, Venkaṭeśvaradīkṣita, Gopāla, Dvārakānāthayaṅjan etc., have commented upon the Bodhāyanaśrautasūtra. Of these Bhavasvāmin's is by far the oldest. Dr. Burnell conjectures that he might have been living in the 8th century or thereabouts, but without very strong reasons. Sāyaṇa, we all know, was living in Vijayanagara between 1320—1380 A.D. Mahādeva, Bālādīkṣita, Vāsudeva Dīkṣita and Venkaṭeśvardīkṣita were proteges of the Tanjore Court and were the best paṇḍits of those days. Vāsudeva Dīkṣita is the author of the famous Bālamanoṛamā. Venkaṭeśvara Dīkṣita was the teacher of Nīlakaṇṭha Dīkṣita. Nos. 2058—2071 describe these commentaries on the Bodhāyanaśrauta.

HIRANYAKESĪŚRAUTA.

No. 2072 describes the commentary of Vāñcheśvara on the

Hiranyakeśisutra. Of late, it has been taken up for publication in the Ānandāśrama Sanskrit Series and has been nearly printed off. The author is the great-grandson of the author of the Mahiṣa-śataka, who is another Vāñcheśvara. The work was begun in śaka 1738 or A. D. 1816.

Among the independent works on śrauta special mention may be made of the works of Tālavṛntanivāsin, Sāyaṇa and other writers.

TĀLAVṚNTANIVĀSIN.

There is some slight discrepancy in the spelling of this name. Most manuscripts give the name as Tālavṛntanivāsin, whereas one manuscript gives it as Tālabṛndanivāsin. (No. 2585.) The difference may be taken to be, in ordinary cases like this, due to scriptorial errors; but this particular instance seems to fall outside the scope of those errors. Perhaps the name ought to be pronounced Tālabṛnda, meaning a place like Panaṅkuḍi or something similar to that. Nos. 2574—2598 with the exception of No. 2578 deal with Tālavṛntanivāsin's works. He is otherwise known as Āṇḍapillai or Āṇḍapillayār. He was evidently a south Indian and Āṇḍapillyār is the titular deity in Panaṅkudi near Kumbhakonam.

Sāyaṇa, the famous commentator on the Vedas, is known to have been a master in the Śrautavidyā through a number of books. His commentary on the Bodhāyanaśrauta has been referred to already. His Yajñatantrasudhānidhi—is a work of rare merit. Nos. 2599—2603 deal with that work.

Keśavasvāmin is a well known figure in Śrauta literature and his works are represented by Nos. 2604—2611. Who this Keśavasvāmin is, we are not very certain. A Keśavasvāmin, as the

author of the Nānārthārṇavasamkṣepa is familiar to us and he was the contemporary of Kulottunga Cola. Is this writer the same as that Keśavasvāmin.?

Mahādevavājaṇeyin was a scion of the Tanjore Court and his works are met with only here. He was the Adhvaryu in the Yajñas of Tryambakarāyamakhin, the famous minister of Shahaji (1684-1710 A. D.) Nos. 2612—2618 represent his works.

IV

LIST OF IMPORTANT ABBREVIATIONS.

-
1. J. L. Collection=Jambunātha Bhaṭṭa Lāṇḍagai
Collection.
  2. S. K. Collection=Seturāma Rao Kagalkar Collection.
  3. P. A. Collection=Paṭaṅga Avadhūta Collection.
  4. T. S. Collection=Tyāgarāja Svāmi Collection.
  5. S. S. Collection=Subrahmanya Śāstri Collection.
  6. N. S. Collection=Nilakanṭha Śāstri Collection.
  7. D. S. T. Collection=Deva Śaṅkara Tawker Collection.
  8. G. K. D. Collection=Gopāla Kṛṣṇa Devalekar Collection
  9. P. S. S. Collection=Peshwa S. Subrahmanya Rau
Collection.
  10. K. M. Collection=Kṛṣṇāji Mehta Collection.
- [ ]=The Right-angular brackets indicate the suggestion of
the removal of the letters therein.
- ( )=The Circular brackets indicate sometimes the suggestion
of correct reading and sometimes the supply of omitted
portions at the beginning and end of incomplete Mss.
- *=Stars indicate the continuity of the text in the manu-
script.
- ...=Mere dots indicate the omission of the text in question.
-

THE SCHEME OF transliteration.

The System of Transliteration adopted in this Descriptive Catalogue is, as follows:—

अ - a	ग - ga	न - na
आ - ā	घ - gha	प - pa
इ - i	ङ - ṅa	फ - pha
ई - ī	च - ca	ब - ba
उ - u	छ - cha	भ - bha
ऊ - ū	ज - ja	म - ma
ऋ - ṛ	झ - jha	य - ya
ॠ - ṝ	ञ - ña	र - ra
ल - l	ट - ṭa	ल - la
ए - e	ठ - ṭha	व - va
ऐ - ai	ड - ḍa	श - śa
ओ - o	ढ - ḍha	ष - ṣa
औ - au	ण - ṇa	स - sa
Anusvāra - m	त - ta	ह - ha
Visarga - h	थ - tha	ळ - ḷa
क - ka	द - da	ॡ - ḷa
ख - kha	ध - dha	

॥ वेदाङ्गानि—कल्पः (अनुवर्ती) ॥

VEDĀṄGAS—KALPA (Continued).

१. श्रौतम् (अनुवर्ति) ॥

1. ŚRAUTA (Continued).

A

DESCRIPTIVE CATALOGUE

OF THE

SANSKRIT MANUSCRIPTS

IN THE

TANJORE MAHARAJA SERFOJI'S

SARASVATĪ MAHĀL LIBRARY.

॥ आपस्तम्बाग्निष्टोमप्रयोगः ॥

2357. ĀPASTAMBĀGNIṢṬOMAPRAYOGAḤ.

Burnell's Catalogue No. 9148 (c). Page 25. Left column.

Substance—Palm leaf. Size— $18\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{8}$ inches. Leaves—

55 (1-55). Lines—12 to a Page. Script—Grantha. No.

of Granthas—2950. Author—(?). Complete.

Beginning :

वसन्ते अमावास्यायां पौर्णमास्यां वा सुत्या यथा
स्यात्तथोपक्रमः कर्तव्यः । एकादीक्षापक्षे एकादश्यामुप-
क्रमः । तिस्रोदीक्षापक्षे नवम्यामुपक्रमः । यस्य पित्रादयो-
ऽनिष्टप्रथमयज्ञास्स ऐन्द्राग्नेनेष्टाथ सोमेन यजेत । अपि चा-
ग्नीषोमीयस्योपांशुभ्यं(?) कुर्यात्तत्रैवं सङ्कल्पः । प्रातरग्नि-
होत्रं कृत्वा दर्भेष्वासीनो दर्भान्धारयमाणः पत्न्या सह

प्राणानायम्य सङ्कल्पं करोति । त्रिपुरुषसो(मपी)थविच्छे-
दप्रायश्चित्तार्थमैन्द्राग्नं पशुं दौर्ब्राह्मनिर्हरणार्थमाग्निं
पशुं चाग्नीषोमीयेन पशुना सहोपालभ्यं(म्भं) कुर्वन्सोमेन
यक्ष्ये ॥

End :

ब्राह्मणांस्तर्पयत वै इति सम्प्रैषः । सहस्रं ब्राह्मणाः
भोजयितव्याः । प्राजहितं समारोप्य अयन्ते योनिः यज्ञ-
पात्रैस्सह प्राहुदङ्गोदवसाय । इदमनुश्रेयो वसानमागन्म
शिवेनो द्यावापृथिवी उभे इमे । गोमदनवदश्ववदर्जस्वत्सु-
वीरा वीरैरनुसञ्चरेम । देवयजनमध्यवस्यति । विहारकल्पकं
कृत्वा । मथित्वा । उपावरोहं आयतने निधाय वैष्णवीं
पूर्णाहुतिं उदवसानीयायाः स्थाने वाजसनेयिनः समा-
मनन्ति । तस्मिन्पक्षे उदवसानीयायाः स्थाने वैष्णवीं
पूर्णातीं(हुतिं) होष्यामि इति सङ्कल्प्य आहवनीयं विहृत्य
द्वादशगृहीतेन क्षुचं पूरयित्वा इदं विष्णुर्विचक्रमे + पां
सुरेस्वहा । अन्तर्वेधूर्ध्वस्तिष्ठञ्जुहोति । विष्णव इदम् ।
रात्रिप्रतीत्य चेत् सर्वप्रायश्चित्तं कृत्वा पूर्णाहुतिः । तस्मि-
न्नग्नावेवाजस्रपक्षे सर्वान्मथित्वा पूर्णाहुतिः । तस्मिन्नेवा-
ग्नौ दशहोता अग्निहोत्रहोमश्च । सा यावद्रात्रेष्टिस्सन्ति-
ष्ठते । अथ सायमग्निहोत्रं जुहोति । अग्निहोत्रमारप्स्ये
तेन यावज्जीवं होष्यामि । अग्निहोत्रमारप्स्यमाणो दश-
होतारं होष्यामि । चित्तिक्षुक् आस्मासु नृमणन्धात्स्वाहा ।
वाचस्पतये ब्रह्मण इदम् । तमग्निं परित्यज्य सङ्कल्पं करो-
ति । सायमग्निहोत्रं होष्यामि । धृष्ट्यादानादिमार्जना-

न्तम् । काले व्रतहोमः । सन्तिष्ठतेऽग्निष्टोमोऽग्निष्टोमः ।

हरिः ॐ ॥

Colophon : Nil.

Subject: Agniṣṭomaprayer based on the Praśnas of the Agni-
ṣṭomakalpa of the Āpastambasūtras belonging to
the Taittirīya recension of the Black Yajur Veda.
This work has a special reference to those whose
three ancestors have failed to perform the Prathama-
yajña (Āgniṣṭoma). It also prescribes some special
rites (Aindrāgna etc.) as expiatory ceremonies to be
performed just before Agniṣṭoma.

Remarks:—The Ms. is in a decaying condition. The other works
contained in this Ms. are:—

(1) कूष्माण्डहोमः ॥ (2) गणहोमः ॥

॥ आपस्तम्बाम्निष्टोमप्रयोगः ॥

2358. ĀPASTAMBĀGNIṢṬOMAPRAYOGAḤ.

Burnell's Catalogue No. 3829. Page 24. Right column.

Substance—Paper. Size—10½ × 4½ inches. Sheets—72.

Lines—8 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of

Granthas—1300. Author—(?). Incomplete.

Beginning:

श्रीगणेशाय नमः ॥

सोमप्रयोगः ।

सोमप्रयोग उच्यते । अमावास्यायां पौर्णमास्यां वा
सुत्या यथा स्यात्तथोपक्रमः कर्तव्यः । ०

Same as No. 2357.

End :

यासामूय इत्यादि । इन्द्रस्य भागः रवध्वं । यदस्य
पारे रजसः । यस्मान्निषावाशिदं अभयं कृत । सर्वाभ्यो
मृड(य)त । यस्मान्नीषान्यषदता । अभयं कृता । मृडयता ।
यस्मान्निषावेपिदं । अभयं कृता । मृडयता । यस्मान्निषा
पला इदं । अभयं कृता । मृडयता । समज्ञाध्वं । अ.....

Colophon (Sheet No. 57).

इत्यापस्तम्बद्वितीयप्रश्नः समाप्तः ॥

Subject : Same as No 2357.

Remarks—The Ms. is in good condition. It abruptly breaks off
in the middle of the Agniṣomīyapaśuprayoga in the prātassa-
vana of the Agniṣoma sacrifice.

॥ आपस्तम्बाग्निष्टोमप्रयोगः ॥

2359. ĀPASTAMBĀGNIṢTOMAPRAYOGAḤ.

Burnell's Catalogue No. 9134 (e).

Substance—Palm leaf. Size—14 × 1½ inches. Leaves—
22 (40-61). Lines—6 to a Page. Script—Grantha. No.
of Granthas—300. Author—(?). Complete.

Beginning :

सोमेन यक्ष्ये । ज्योतिष्टोमेनाग्निष्टोमेन रथन्तरेण साम्ना
एकविंशतिदक्षिणेन तेन परमेश्वरं प्रीणयानि । विष्टुदसि+उ-
पेमि । अस्मिञ्ज्योतिष्टोमेऽग्निष्टोमे सोमे सोमप्रवाकं त्वां वृ-
णीमहे । सोमप्रवाक सोममृत्विक्म्यः प्रब्रूहि । अस्मिञ्ज्योति-
ष्टोमेऽग्निष्टोमे सोमे अध्वर्युन्त्वां वृणीमहे । एवं ब्रह्माणं हो-
तारमुद्गातारम् । अग्निर्मे होता होवृश्मां पातुषः । आदित्यो

मेऽध्वर्युः अध्वर्युश्चर्मा मानुषः ॥

End :

यज्ञश्च मे पुष्टिरसि + उपागाम् । ब्राह्मणां स्तर्पयत वै ।
इदमनुश्रेयो वसानमागन्म । शिवेनो द्यावापृथिवी उमे इमे
गोमदनवदश्ववर्जस्वत् । सुवीरा वीरैरनुसञ्चरेम । देव-
यजनमध्यवसाय । विष्णव इदं सा यावद्रात्रेष्टिस्सन्तिष्ठते ।
अथ सायमग्निहोत्रञ्जुहोति काले प्रातर्होमं सन्तिष्ठते-
ऽग्निष्टोमोऽग्निष्टोमः ॥ इतिः ॐ शुभमस्तु ॥

Colophon : Nil.

Subject : Agniṣṭomaprayoga, according to the Āpastamba school of the Black Yajur Veda.

Remarks :—The Ms. is in a decaying condition. It is a good summary of No. 2360. For the other works contained in this Ms. see the list under Remarks on No. 2097. Dr. Burnell did not separately mention this work under this Ms.

॥ आपस्तम्बाग्निष्टोमप्रयोगः ॥

2360. ĀPASTAMBĀGNIṢṬOMAPRAYOGAḤ.

Burnell's Catalogue No. 9149 a. Page 25. Left column.

Substance—Palm leaf. Size— $16\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{2}$ inches. Leaves—

48 (1-48). Lines—7 to 9 to a Page. Script—Grantha.

No. of Granthas—1300. Author—(?). Incomplete.

Beginning :

शुभमस्तु । अविघ्नमस्तु ।

सोमेन यक्ष्यमाणो ब्राह्मणानार्षेयानृत्विजो वृणीते ।

यूनस्त्वविरान्वानूचानानूर्ध्ववाचोऽनङ्गहीनान् तेभ्यः सोमं

ग्राह । त्रिपुरुषसोमपानविच्छिन्नप्रायश्चित्तार्थमैन्द्राग्नं पशुं
दौर्ब्राह्मण्यनिर्हरणार्थमाश्विनं पशुञ्च । अग्नीषोमीयेण पशु-
ना सहोपालम्भं कुर्वन् सोमेन यक्ष्ये । ज्योतिष्टोमेनाग्नि-
ष्टोमेन रथन्तरसाम्ना एकविंशतिदक्षिणेन तेन परमेश्वरं
प्रीणयानि ।

* * * *

सोमप्रवाकः प्रथममध्वर्युगृहं गत्वा यज्ञेश्वरशर्मणः सो-
मो भविष्यति । तत्र भवता आध्वर्यवं कर्तव्यम् । तं पृच्छ-
ति । अध्वानादिषु कर्मसु कः कृत्विजः । विष्णुशर्मादयः ।
के याजयन्ति । ते चान्ये च । कश्चिन्नाहीनः । नाहीनो
ज्योतिष्टोमोऽग्निष्टोमः सोमः । कश्चिन्न न्यस्तमार्त्विज्यम् ।
न न्यस्तमार्त्विज्यं यजमानदोषेण । कच्चित्कल्याण्यो द-
क्षिणाः । सन्ति कल्याण्यो दक्षिणाः सुरूपा बहुमूल्या
एकविंशतिर्गावः । अथ जपत्यध्वर्युः । महन्मे वोचः +
सोमं गमेयम् । यजमानस्य गृहं गन्तुं पन्थानमातिष्ठते ।

* * * *

अध्वर्युः प्रतिप्रस्थातारं नेष्टारमुन्नेतारमित्यध्वर्युन् ;
ब्रह्माणं ब्राह्मणाच्छंसिनमाग्नीध्रं पोतारमिति ब्रह्मणः ;
होतारं मैत्रावरुणमच्छावाकं प्रावस्तुतमिति होतृन् ; उद्गा-
तारं प्रस्तोतारं प्रतिहर्तारं सुब्रह्मण्यमित्युद्गातृन् ; सदस्यं
सप्तदशं कौषीतिकिनः समामनन्ति । सकर्मणामुपद्रष्टा
तपति । तान्बृणीते चतुरः सर्वान् वा । यदि चतुरः
आद्यान् । अथ वरणम् । अग्निर्मे होता वैद्यनाथ-
शर्मा मानुषः । अन्यो(आदित्यो)मेऽध्वर्युः । नारायण-
शर्मा मानुषः । चन्द्रमा मे ब्रह्मा । वेङ्कटेशशर्मा मानुषः ।

पर्जन्यो म उद्गाता । लोकनाथश्चर्मा मानुषः । आकाशो
मे सदस्यः । वासुदेवश्चर्मा मानुषः । इत्युपांशु देवतादे-
श्चनम् ॥

End :

॥ उपविशत्यच्छावाकः ॥

बहिस्सदसोऽग्रेण स्वं धिष्यम् । अच्छावाके प्रविष्टे तु ने
जनीस्सादयेद्रसु । वसुभ्यो रुद्रेभ्य आदित्येभ्यो विश्वेभ्यो
वा देवेभ्यः पन्नेजनीस्सादयामि । यज्ञाय वः पन्नेजनी-
स्सादयामि । तस्मै पुरोडा..... ॥

Colophon : Nil.

Subject : Āpastambāgniṣṭomaprayoga, based on 10—13
Praśnas of the Āpastambaśrautasūtras, belonging to
the Black Yajur Veda.

Remarks:— The Ms. is in good condition. The Ms. abruptly ends
with the beginning of the 26th Khaṇḍa of the 13th Praśna of
the Āpastambaśrautasūtras. The other work contained here-
in is आपस्तम्बदर्शपूर्णमासप्रयोगः ॥

॥ बोधायनाग्निष्टोमप्रयोगः ॥

2361. BODHĀYANĀGNIṢṬOMAPRAYOGAḤ.

Burnell's Catalogue No. 3726. Page 25. Left column.
Substance—Paper. Size—10½ × 5 inches. Sheets—82.
Lines—9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Gran-
thas—1600. Author—Veṅkaṭeśvaradīkṣita. Incomplete.

Beginning :

... (?) हार्वहौ कुशहस्तमुपनिगृह्य दर्भेण प्रवयति दर्भेण

स्पन्द्यां विष्णोस्स्युरसीति प्रज्ञान्तं ग्रन्थि करोति विष्णोर्ध्व-
वमसीति तं तदानीमेव विस्त्रसाहाकुर्वन्तो ग्रन्थीन्हस्तकौ-
शलैर्निस्तिष्ठन्ते(ते) त्येवमेव प्रतिप्रस्थातोत्तरं द्वार्वाहुं विष्णो
स्यूरसि विष्णोर्ध्ववमस्यकुर्वत इत्येवमपरे । द्वार्वाहूनिस्तिष्ठ-
तो(ते) विष्णोस्यूरसि० निस्तिष्ठति द्विरथैनत्सम्मितं हविर्धा-
नमध्यभूमिमभिमृशति वैष्णवमसि विष्णवे त्वेति ॥ ३० ॥

End :

पूर्णाहुतेर्व्रतविसर्गादि ब्राह्मणतर्पणान्तं सहस्रं ब्राह्म-
णान्भोजयत्यनुदवसायाहवनीय उरु विष्णविति वैष्णव्य-
र्चा चतुर्गृहीतं जुहोत्यपि वारण्योरग्नीत्समारोहोदवसाय
मथित्वाग्नीन्बिहत्याग्नेयं पञ्चकपालमुदवसानीयायामिष्टिं
निर्वपत्युपांशु प्रचरत्यन्वाहार्यमासाद्य(१)नङ्गाहं ददाति । सा
प्रसिद्धेष्टिः सन्तिष्ठतेऽन्वा(धा)नादिब्राह्मणतर्पणान्ता अपि
वोदवसाय सप्तवत्या पूर्णाहुतिं समारूढैरजसैर्वा स्वान्यायत-
(ना)न्यध्यवसायोदवसानीयातः पूर्वं सायंप्रातरग्निहोत्र(१)
तिपस्तौ(चौ) सायंप्रातरग्निहोत्रे न प्रतिजुहोति प्रतिजुहु-
याद्वा । सन्तिष्ठतेऽग्निष्टोमः सन्तिष्ठतेऽग्निष्टोमः ॥ ८ ॥

Colophon :

श्रीगोविन्दपुरास्तव्यश्रीलक्ष्मीनारायणश्रौतधुरन्धरगर्भ-
म्भवरघुनाथदीक्षितयज्ञेश्वरसर्वतन्त्रस्वतन्त्रकपालन्धविद्यश्रीव -
शास्त्रसम्पन्नश्रीवेङ्कटेश्वरदीक्षितविरचितोऽग्निष्टोमप्रयोगः स-
माप्तिमगमत् ॥ हरिः ॐ ॥

Subject : Agniṣṭomaprayer, based on the three Praśnas of
the Agniṣṭomakalpa of the Bodhāyana Śrauta Sūtras
belonging to the Taittirīya school of the Black Yajur
Veda.

Remarks:—The Ms. is in good condition. The author of this work is Veṅkaṭeśvara Dīkṣita of Govindapura, son of Lakṣmī and Nārāyaṇa and pupil of Raghunātha Dīkṣita (Yajñeśvara).

This work abruptly begins in the middle of the 30th (25th ?) Khaṇḍa of the first praśna of the Agniṣṭomaprayer.

॥ बोधायनाग्निष्टोमप्रयोगः ॥

2362. BODHĀYANĀGNIṢṬOMAPRAYOGAḤ.

Burnell's Catalogue No. 3732. Page 24. Right column.
Substance—Paper. Size— $11\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Sheets—27.
Lines—8 or 9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of
Granthas—480. Author—Bālādīkṣita. Incomplete.

Beginning:

श्रीगणेशाय नमः ॥

बोधायनाग्निष्टोमप्रयोगः ।

प्रणम्य बोधायनसूत्रकारं

तदुक्तकर्माचरणाय सम्यक् ।

शिवाजिपृथ्वीपतिबोधितोऽहं

करोमि बालाध्वरकृत्प्रयोगम् ॥ ?

अग्निष्टोमेन यक्ष्यमाणो भवति ।

सोमेन + विच्छिन्नसोमकः ॥

आलभेत + त्रिपुरुषम् ॥

स वै + उदाहृतः ॥

आलभेताश्विनं + सत्वजं पशुम् ।

सोमाधिकारहेतुत्वात्सोमारम्भात्तु पूर्वतः ॥

पूर्वपक्षे पर्वणि वा पशुद्वयमिदं मतम् ।
 सोमाधाने तु सोमात्प्राक् प्रकृतीष्वनुपक्रमात् ॥
 अन्वारम्भेष्टिविरहान्नेदमस्ति पशुद्वयम् ।
 अतो विच्छिन्नसोमस्य सोमाधानं न विद्यते ॥
 अग्नीषोमीयपशुना सवनीयेन वाप्यम् ।
 पशू समानतन्त्रौ स्तामिति बोधयनादयः ॥
 इति केचित्तथा कल्पसूत्रं कापि न दृश्यते ।
 विस्रम्भे सति कर्तव्यं सोमाधाने पशुद्वयम् ॥
 द्वादशैकत्रिचत्वारो दीक्षाकल्पा व्यवस्थिताः ।
 आत्मानुकूलदिवसः + व्यवस्थितः ॥
 स उपकल्पयते कृष्णाजिनं च

etc. Same as No. 2363.

End :

अथातः ऋयस्यैवोपवसथः पर्याप्नुवते स उपकल्पयते
 चन्द्रं च छागां च कृष्णबलक्षा(क्ष्या?) ऊर्णास्तुके उष्णीषं
 द्वे वाससी द्वे कृष्णाजिने सोमक्रयणीं सैषारुणा पिङ्गलैक-
 हायनी भवति * * * * *
 आश्ववालं प्रस्तरमैक्षवी विधृती स्थालीं पद्मरणीमंशुग्रहणं
 हिरण्यमौदुम्बरीं राजा सन्दीं तस्यै नाभिदध्नाः पादा
 भवन्त्यरात्निमात्राणि..... ॥

Colophon : Nil.

Subject : Agniṣṭomaprayoga, based on 1—10 Khandas of the
 Agniṣṭomapraśna of the Bodhāyanasūtras of Black
 Yajur Veda.

Remarks :—The Ms. is in good condition. This work is an elabo-
 ration of No. 2363. This work breaks off in the beginning of

the 10th Khaṇḍa. The author of this work is Bālādīkṣita. He is said to have written this Prayoga treatise by the order of King Sivāji of Tanjore between 1833—1855 A. D. For other details see Remarks on Nos. 2063 & 2067.

॥ बोधायनाग्निष्टोमप्रयोगः ॥

2363. BODHĀYANĀGNIṢṬOMAPRAYOGAḤ.

Burnell's Catalogue No. 3746. Page 24. Right column.
Substance—Paper. Size—11½×5 inches. Sheets—37.
Lines—11 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Gran-
thas—850. Author—Bālādīkṣita. Incomplete.

Beginning :

श्रीगणेशाय नमः ॥

हरिः ॐ । अग्निष्टोमेन यक्ष्यमाणो भवति ॥

सोमेन यक्ष्यमाणस्य यस्य भित्तादयस्त्रयः ।

नेजिरे सोमयागेन स स्याद्विच्छिन्नसोमकः ॥

आलभेत स ऐन्द्राग्रमवशीर्णगवं पशुम् ।

यस्य वेदश्च वेदी च विच्छिद्येते त्रिपुरुषम् ॥

स वै दुर्ब्राह्मणो नाम यश्चैव वृषळीपतिः ।

विच्छिन्नसोमपानो वा दुर्ब्राह्मण उदाहृतः ॥

आलभेताश्विनं धूम्रललामं सत्त्वजं पशुम् ।

पूर्वं हविर्यज्ञगणं समाप्य

पूतः पवित्रेष्टिमुखैः पवित्रैः ।

सोमेन यष्टुं प्रयतेत यद्वा

नित्येष्टियुग्माभियमोऽस्ति नोऽर्घ्वम् ॥

आधानतन्त्राणि समाप्य सोमः

पूर्णाहुतिं वेष्टिगणास्तु सोमे ।

समानतन्त्रं क्रमशस्तु सोमा-

धानं तदाहुस्तदु यज्वस्रनोः ॥

द्वादशैकत्रिचत्वारो दीक्षाकल्पा व्यवस्थिताः ।

आत्मानुकूलदिवसः प्रक्रमापेक्षया यदि ॥

नक्षत्रदीक्षायागस्तु पौर्णमास्यां व्यवस्थितः ।

दीक्षा सुत्याच देवर्षे शुक्ले कौषीतकेर्मतम् ॥

अमावास्या यदा सुत्या दीक्षा द्वादश तत्र तु ।

इष्ट्वाऽग्निश्चापि नित्येष्टिं दीक्षाङ्गामुपपत्तितः ॥

स उपकल्पयते कृष्णाजिनं च कृष्णविषाणं च वासश्च
मेखलां च सैषा पृथ्वी वेणी कार्या भवति ॥

End:

शाखामेकविधं बर्हिर्महापरिधिभिस्सह ।

धाय्यावादिध्मं वेदं च तृष्टदोहा इद्वैव वा ॥

अथैतान्मृणानायातयत्युत्तरस्य हविर्धानस्य नील आ-
ध्वनीयं प्रउगे पूतभृतं तयोः समानमुदचनमाग्नीध्रीय(ध्र)
एकं सोदचनं मार्जालीय एकं सोदश्च(च)नमाग्नीध्र एतां
रात्रिं यजमानः संविशति हविर्धाने राजानं गोपायन्ति
गोपायन्ति ॥

Colophon : Nil.

Subject : Agnistomaprāyoga, based on the 1-34 Khandas of
eighth (sixth) Prāsna of the Bodhāyana Śrautasūtras
belonging to the Black Yajur Veda.

Remarks :—The Ms. is in good condition. For an account of the author Bālādīkṣita see Remarks on Nos. 2063 & 2067.

॥ बोधायनाग्निष्टोमप्रयोगः ॥

2364. BODHĀYANĀGNIṢṬOMAPRAYOGAḤ.

Burnell's Catalogue No. 9144 a. Page 25. Left column.

Substance—Palm leaf. Size—16½×1½ inches. Leaves—68 (1-68). Lines—8 to a Page. Script—Grantha. No. of Granthas—1600. Author—(?). Complete.

Beginning:

आज्यन्तानूनप्ते करिष्यन्तोऽभिमृशन्ति । अनाष्टृष्ट-
मस्येनाष्टृष्य देवानामोजोऽभिश्नस्तिषा अनभिश्नस्त्वञ्जसा
सत्यमुपगेषं सवितेमाधाः । स्पृष्टोदकं राजानमाप्याययन्ती-
दम्भादिमदन्तीरन्वय उपसत्सु । अंशुरंशुष्टे देव सोमाप्याय-
तामिन्द्रायैकयनविद आतुभ्यमिन्द्रमप्यायतामात्वमिन्द्राय
प्यायस्वाप्याययास्वान् सखीन् सन्या मेधया स्वस्ति ते
देवसोमसुज्यामुरुचामुशीय । आप्रवर्ग्योद्वासनाद्राजान-
माप्याययेयुः । स्पृष्टोदकस्निह्वन्ते ॥

End :

ये यजामहे समिधो अघ्न मनुषा दुरोणे देवो + वेदः ।
आ च वहमित्र + प्रचेता वौ ॥ १ ॥ ये । तनूनपात् पथ
ऋतस्य + जिह्व । मन्मानियीभिस्तु बुध्वरन्तावौ । २ ॥
ये । आजुह्वानं ईड्योऽवद्यश्वायाह्यग्ने वसुभिस्सजोषा ।
त्वन्देवानामसि + यजीयान्वौ ॥ ३ ॥

*

*

*

*

ये । सद्यो जातो + पुरोगाः । अस्य होतुः + देवावौ । ११ ।

इति जामदग्निनाम् ॥

Colophon : Nil.

हरिः ॐ । शुभमस्तु । अस्मद्गुरुभ्यो नमः ।

करकृतमपराधं क्षन्तुमर्हन्ति सन्तः ।

श्रीमीनाक्षिसुन्दरेश्वराय नमः ॥

Subject : Bodhāyanāgniṣṭomaprayoga. The contents of this Ms. (as given in the side margin) are as follows :—

1	सोममैत्रावरुणप्रयोगः	Leaf No. 1
2	„ ब्राह्मणाच्छंसिप्रयोगः	„ 13
3	„ अच्छावाकप्रयोगः	„ 16
4	„ पोटुप्रयोगः	„ 19
5	„ नेष्टुप्रयोगः	„ 20
6	„ प्रावस्तोतुप्रयोगः	„ 21
7	„ सोमहौत्रप्रयोगः	„ „
8	„ सोमाम्नीध्रिप्रयोगः	„ 57
9	„ आज्यसूक्तानुक्रमः	„ 64

Remarks :—The Ms. is in good condition. It is full of scriptorial errors. For the other works contained herein see the list under Remarks on No 2259.

॥ बोधायनाग्निष्टोमप्रयोगः ॥

2365. BODHĀYANĀGNIṢṬOMAPRAYOGAḤ.

J. L. Collection No. 246. Substance—Paper. Size—10×4½ inches. Sheets—98. (31-134; 32-37 missing). Lines—9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—1800.

Author—Bālādīkṣita (?). Incomplete (wants beginning and end).

Beginning :

... श्रेष्ठो दीक्षे मा मा हिंसीः । अभिवृष्टोऽभिवृष्यमाणो
वा जयति । उन्दतीर्बलं धत्तौजो धत्त बलं धत्त मा मे दीक्षां
मा तपो निर्बधिष्ट ॥

End :

अथर्तु(१)पात्रे आददाते दक्षिणमेवाध्वर्युरुत्तरं प्रतिप्रस्था-
ताध्वर्युः पूर्वो वायव्येन द्रोणकलशात्परिप्लुना(१) पात्रेण
गृह्णाति । उपयाम गृहीतोसि मधवे त्वा जुष्टं गृह्णामि ।
अथ प्रतिप्रस्थाता गृह्णाति । उपयाम गृहीतोऽसि माधवाय
त्वा जुष्टं गृह्णामि । ग्रहा..... ॥

Colophon : Nil.

Subject : Agniṣṭomaprayer, based on the first two Praśnas of the Agniṣṭomakalpa of the Bodhāyanaśrautasūtras of the Black Yajur-Veda.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition. This Ms. abruptly begins with the 19th Khaṇḍa of the first Agniṣṭomaprāśna (6th Praśna) and breaks off towards the end of the second Agniṣṭoma Praśna (7th). The name of the author of this work is not given in this Ms. This might be a continuation of No. 3732 and hence an elaborative treatise on Agniṣṭoma by Bālādīkṣita based on No. 2363.

॥ बोधायनाग्निष्टोममन्त्रानुक्रमणिका ॥

2366. BODHĀYANĀGNIṢṬOMA-
MANTRĀNUKRAMANIKĀ.

Burnell's Catalogue No. 3808. Page 25. Left column.

Substance—Paper. Size—10½×4½ inches. Sheets—65.
Lines—9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Gran-
thas—1150. Author—(?). Complete.

Beginning :

श्रीगणेशाय नमः ।

श्रीयज्ञेश्वराय नमः ।

ॐ नान्दीमुखः० इन्द्रः प्रियतां । पुरुषो० निविष्टम् ।
तिथौ परमेश्वरप्रीत्यर्थं द्वादशस्तोत्रेण द्वादशसंख्येण रथन्तर-
साम्ना द्वादशसंस्तदक्षिणेन ज्योतिष्टोमेनाग्निष्टोमेन चतुष्टो-
मेन स्वर्गकामः सोमेन यक्ष्ये । तन्म ऋध्यतां तत् ऋध्य-
तां ॐ तथा अस्मिन् ज्योतिष्टोमेऽग्निष्टोमे सोमे सोमप्रवा-
कं त्वा वृणे । वृतोऽस्मि करिष्यामि । शर्षणः सोमो भवि-
ष्यति तत्र भवताऽऽध्वर्यवं कर्तव्यम् । आधानादिषु कर्मसु
क ऋत्विजः यज्ञेश्वरशर्मादयः । सम्प्रति के याजयन्ति
श्रीकृष्णशर्मादयः । कश्चिन्नाहीनः नाहीनो ज्योतिष्टोमो-
ऽग्निष्टोमः सोमः ॥+ वयं करिष्यामः॥ ॐ तथा । महन्म०
ॐ तथा १ कूर्चः सुकूर्चः० ॥

End:

धात्रेऽनुब्रूहि धातारं यज । सिनीवाल्या अनुब्रूहि सि-
नीवालीं यज । कुह्वा अनुब्रूहि कुहूं यज । धात्रे अनुब्रूहि
धातारं यज । (अ)न्धिरसि । मनुनम् । मादयतां । वाजिभ्यो-
ऽनुब्रूहि० यत्कुसीदं० वरं ते ददामि कस्त्वां यज्ञो बभूव ।
गोमान् । ब्राह्मणांस्तर्पयत वै । देवा गातुविदः० अग्नये जुष्टं
निर्वपामि । तर्पयत वै । सप्त ते अग्ने० । ॐ तत्सद्ब्रह्मार्पण-
मस्तु ॥

Colophon: Nil.

Subject : Agniṣṭomamantrānukramanikā, an index of mantras to be pronounced in the Agniṣṭoma sacrifice, till the end of Avabhṛdheṣṭi.

Remarks :—The Ms. is in good condition though the sheets are a bit worm-eaten. A brief version of Somaprayoga proper also is given in this Ms.

॥ बोधायनाग्निष्टोममन्त्रानुक्रमणिका ॥

2367. BODHĀYANĀGNIṢṬOMA- MANTRĀNUKRAMANIKĀ.

Burnell's Catalogue No. 3806. Page 25. Left column.
Substance—Paper. Size—11×4½ inches. Sheets—63.
Lines—8 or 9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of
Granthas—1150. Author—(?). Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 2366.

Remarks :—The Ms. is in good condition, though the sheets are a bit worm-eaten.

॥ अग्निष्टोममन्त्रानुक्रमणिका ॥

2368. AGNIṢṬOMAMANTRĀ- NUKRAMANIKĀ.

Burnell's Catalogue No. 9152 (c). Page 27. Right column.
Substance—Palm leaf. Size—12½×1½ inches. Leaves—
12. Lines—6 or 7 to a Page. Script—Grantha. No. of
Granthas—180. Author—(?). Incomplete.

Beginning:

विघ्नेश्वराय नमः ।

पुरुषोनिविष्टम् ।

तित्यौ परमेश्वरप्रीत्यर्थं । तन्म ऋध्यताम् तत्त ऋध्यतां ।
ॐ तथा । अस्मिन् ज्योतिष्टोमे वृतोऽस्मि ! शर्मणः
सोमो भविष्यति । भवताऽऽध्वर्यवं कर्तव्यम् । आधानादिक-
र्मसु क ऋ(त्वि)जः । अमुकशर्मादयः ॥ १ ॥

के याजयन्ति । ते चान्ये च । कश्चिन्नाहीनः । नाहीनो
ज्योतिष्टोमोऽग्निष्टोमस्तो(स्सो)मः । कश्चिन्न न्यस्तमा-
त्त्विज्यम् । न न्यस्तमात्त्विज्यं यजमानदोषेण । कश्चित्क-
ल्याण्यो दक्षिणा(ः) । सन्ति कल्याण्यो दक्षिणास्सुरूपा
बहुमूल्या द्वादशशतं गावः । शर्म(अमुकशर्म)णस्सोमो
भविष्यति तत्र भवता प्रातिप्रस्थात्रमौन्नेत्रं ब्राह्म कर्तव्यम् ।
आधानादिषु गावः ॥ २ ॥

End:

उते मनन्नमुः । यमग्ने प्राक् सुमर्त्यम् । उपयाम गृ-
हीतोऽसि प्रजापतये त्वा । दिवे त्वान्तरिक्षाय । अपेन्द्र
द्विषतो मनः । प्राणाय त्वापानाय । अध्वर्यो द्वादशपष्ठौही
(?)स्ते ददामि । देवस्य त्वा रुद्राय गां(?)स्ताभिः । निग्रा(?)
भ्यास्था ॥ ३ ॥ वसवस्त्वा । रुद्रास्त्वा आदित्यास्त्वा । मा-
न्दासु ते । भन्धनासु ते । केतनासु ते । नुतनासु ते । रेरीषु-
ते । मेषीषु ते । वाशीषु ते । विश्वभृत्सु ते । माध्वीषु ते । ककु-
भासु ते । शकरीषु ते । शुक्रासु ते । शुक्रन्ते । ककुभं रूपम् ।
सोमस्सोमस्य । यत्ते सोमादाभ्यम् । उशिकृत्वन्देवसो(?)

गायत्रेण मापीहि । पशुत्वमिन्द्रस्यापीहि असत् सखा त्वं
देवलिङ्गेवा(?)पपीहि ।..... ॥

Colophon : Nil.

Subject: Agniṣṭomamantrānukramanikā, an index of mantras used in Agniṣṭomayajña.

Remarks:—The Ms. is in good condition. It is full of scriptorial errors. For the other works contained in this Ms. and for other details also, see Remarks under No. 2325. This work is quite similar to that under No. 2366.

॥ अग्निष्टोममन्त्रानुक्रमणिका ॥

2369. AGNIṢṬOMAMANTRĀ-

NUKRAMANIKĀ.

Burnell's Catalogue No. 9152 (d). Page 27. Right column.
Substance—Palm leaf. Size— $12\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{2}$ inches. Leaves—5.
Lines—5 or 6 to a Page. Script—Grantha. No. of Granthas—70. Author—?. A fragment only.

Beginning and subject—Same as No. 2368.

End :

कुम्भ्यै त्वा । सुपिप्पलाभ्यः । एतेन कण्ठरयस्य सूष-
स्थादेवः । ङोमा । स्वाहा यज्ञम् । अदीक्षिष्ठायम् । दीक्षि-
तोऽसि । देवस्य त्वा । इन्द्रस्य वाम् । बृहस्पतेः ।

✽

✽

✽

व्रतं कृणुत । अग्ने त्वम् । त्वमग्ने व्रतपा असि । आ-
शासाना ॥ ३ ॥ व्रतं कृणुत । व्रतं कृणुत ॥

Colophon : Nil.

Remarks:—The Ms. is in good condition. For the other works contained herein see Remarks under No. 2325.

॥ बोधायनाग्निष्टोमयाजमानप्रयोगः ॥

2370. BODHĀYANĀGNISTOMA-

YĀJAMĀNAPRAYOGAH.

Burnell's Catalogue Nos. 3738 and 3740. Page 24. Right column. Substance—Paper. Size—11×4½ inches.

Sheets—50. Lines—8 or 9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—850. Author—(?). Complete.

Beginning :

श्रीगणेशाय नमः ॥

अग्निष्टोमयाजमानप्रयोगः ।

अथ दीक्षारम्भदिनात्पूर्वेद्युर्नान्दीमुखोदकशान्तिप्रति-
सरवन्धान्कृत्वा परेद्युः स्नानपवनमन्त्राचमनं मन्त्रप्रो-
क्षणानि कृत्वेन्द्रादयः प्रीयन्तामिति पुण्याहं वाचयित्वा
जघनेन गार्हपत्यं प्राक् (ह्रस्व)लान्दर्भान्संस्तीर्य तेषु प्राक् (ह्रस्व)
(ख) उत्तरो यजमानो दक्षिणा पत्न्येवमुपविश्य प्राणाना-
यम्य यज्ञाधिदैवतामित्यादि निविष्टमित्यन्तमुक्त्वा श्रीपर-
मेश्वरप्रीत्यर्थं द्वादशस्तोत्रेण द्वादशशस्त्रेण रथन्तरसाम्ना
द्वादशशस्त्रदक्षिणेन ज्योतिष्टोमेनाग्निष्टोमेन सोमेन यक्ष्य
इति मनसा त्रिः सङ्कल्पयते । तिरुचैः । तन्म ऋध्यतां ॐ त-
थेति सोमप्रवाकवरणपक्षेऽस्मिन् ज्योतिष्टोमेऽग्निष्टोमे सोमे
सोमप्रवाकं त्वां वृणे इति वृत्वा तं मधुपर्केणार्हयति ॥

End:

भागस्तमयादसमावनुद्धरणप्रायश्चित्तं न कुर्यात् ;
कुर्यादित्येके । होमकालस्याप्यतिपत्तौ प्रतिहोमं कुर्यान्न
कालातिपत्तिप्रायश्चित्तम् ॥ अग्निहोत्रहोमयोः प्रतिहोम इति
जुहुयादिति बोधायनः । न प्रतिजुहुयादिति शालीकिः ।
अग्रे नयेत्यादि प्रदक्षिणनमस्कारान्कृत्वा विभूतिधारणश्च
कृत्वा यस्य स्मृत्येत्यादि(ना) कर्म भगवदर्पणं कुर्यात् ॥

Colophon :

इति श्रीबोधायनीयसोमयाजमानं सम्पूर्णम् ॥
श्रीलक्ष्मीनृसिद्धार्पणमस्तु । सद्गुरवे नमः । श्रीसरस्वत्यै नमः ॥
सौम्ये शुचौ सोमतिथौ सोमभे सोमवासरे ।
सौम्यं पूर्णं याजमानं लिखितं सोमशर्मणा ॥

Subject: Agnistōmayājamanāprayoga, according to the Bo-
dhāyana school of Black Yajur-Veda.

Remarks:—The Mss. are in good condition. The scribe is one
Somaśarman.

॥ बोधायनाग्निष्टोमयाजमानप्रयोगः ॥

2371. BODHĀYANĀGNIŚTOMA-

YĀJAMĀNAPRAYOGAḤ.

Burnell's Catalogue No. 3739 and 3819. Page 24. Right
column. Substance—Paper. Size— $10\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches.
Sheets—27. Lines—8 to a Page. Script—Devanāgarī.
No. of Granthas—450. Author—(?). Incomplete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 2370.

Remarks:—The Mss. are in good condition.

॥ अग्निष्टोमादियाजमानमन्त्रानुक्रमणिका ॥

2372. AGNIṢTOMĀDIYĀJAMĀNA-

MANTRĀNUKRAMANIKĀ.

Not noticed by Dr. Burnell. Ms. No.

Substance—Palm leaf. Size— $16\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{4}$ inches. Leaves—
70. Lines—6 or 7 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of
Granthas—1000. Author—?. Complete.

Beginning:

अग्निष्टोमयाजमानमन्त्रानुक्रमणी ।

विद्युदसि + वैमि । अग्निर्मे होता आदित्यो मेऽध्वर्युः ।
चन्द्रमा मे ब्रह्मा । पर्जन्यो म उद्गाता । आकाशो मे
सदस्यः । आपो मे होत्राशंसिनः । रश्मयो मे चमसाध्व-
र्यवः । अग्निर्होता स मे होता होतर्देवयजनं मे देहि ॥

End :

अथ औत्तमसुत्यामन्त्राः पूर्ववत् । अग्नेरहं + जेमानं ।
.....मसार्थमन्त्राः । द्वौ समुद्राविवादि
तेजसे म इत्यादयः । वीर्याय म इति च तृवृत्पलाश इत्य-
प्यतिवृत्तिः । कृष्णविषाणप्रासनमन्त्रः सुम्नाय सुम्निती-
रित्यस्य लोपः । सख्यविसर्गमन्त्रः पत्नीसंयाजान्तम् ।
ततः यज्ञपुच्छमन्त्रादि अवभृथोदयनीयानूवन्ध्याः । पात्री-
वतस्य मन्त्राश्च । उदवसानीयान्तम् । ततः सौत्रामणी मै-
त्रावरुणी च । तद्याजमानमन्त्राश्च पूर्ववत् ॥

Colophon :

द्वादशाहीयमन्त्राः सम्पूर्णाः ॥

Subject: Agniṣṭomādiyājamānamantrānukramanikā—an in-

dex of mantras (giving the beginnings only) to be pronounced by Yajamāna in sacrifices beginning with Agnistoma. The following table of contents gives the names of sacrifices where these mantras are used:—

॥ याजमानमन्त्राः ॥

	Leaves.	Leaf.
I. 1 अग्निष्टोमः	31 (29—59)	19 चत्वारः साहस्राः 1st (1-22)
II. 2 उक्थ्यम्		(a) ज्योतिरग्निष्टोमः ”
3 षोडशी		(b) विश्वज्योतिर- ग्निष्टोमः ”
4 अतिरात्रः		(c) सर्वज्योतिर- ग्निष्टोमः 2nd
5 वाजपेयम्		(d) त्रिरात्रसम्मिता- ग्निष्टोमः ”
6 अतोर्थायः		20 चत्वारः सायस्कराः ”
7 सर्वपृष्ठातोर्थायः	3 (1—3)	21 श्येनयागः ”
III. 8 चयनयाजमानम्		22 एकत्रिकोऽग्निष्टोमः ”
9 पशुबन्धः		23 त्रयो वाचस्तोमाः ”
10 ऐष्टिकम्		24 चत्वारो वाचस्तोमाः ”
11 दीक्षणीया	7 (1—7)	25 ब्राह्म्यस्तोमाः ”
IV. 12 ज्योतिस्त्रिकदुकोऽग्निष्टोमः		26 ऊर्ध्वस्तोमाः ”
13 ” उक्थ्यः		27 नाकसदः पञ्च ”
14 आयुरुक्थ्यः		28 त्रिवृदग्निष्टुत् 3rd
15 अतिरात्रः		29 अग्निष्टुचतुष्टोमः ”
16 त्रिकदुकातिरात्रः		30 चत्वारिष्टुदष्टिष्टोमः ”
17 इन्द्रस्य सर्वजि- दग्निष्टोमः	22 (1—22)	
18 सर्वजिदग्निष्टोमः	1st	

	Leaf.		Leaf.
31 सौमिकचातुर्मास्यानि	3rd (1-22)	49 विघनः	
(a) वैश्वदेवम् !		50 सन्देशः	
(b) वरुणप्रघासः	,,	51 वज्रणषोडशी	
(c) साकमेधः	,,	52 ज्योतिष्टोमातिरात्रः	
गृहमेधीयः	4th	53 सर्वस्तोमातिरात्रः	9th
शुनासीरियम्	5th	54 त्रयोदशातिरात्रः	
32 बहुहिरण्याग्निष्टोमः	,,	a. अप्तोर्यामस्यातिरात्रः	
33 त्रिवृदग्निष्टोमः		b. विषुवदतिरात्रः	
34 इन्द्रस्तुत्	6th	c. आयुरातिरात्रः	
35 अग्निष्टुत्		d. अभिजिदतिरात्रः	
36 मरुत्स्तोमः		e. विश्वजिदतिरात्रः	10th
37 औपच्छन्दः		55. एकस्तोमः	
38 सर्वतोमुखः		a. त्रिवृदतिरात्रः	
39 राशि(?) ऋषयुश्चतुष्टोमौ	7th	b. पञ्चदशातिरात्रः	
40 गौतमचतुष्टोमौ		c. एकविंशातिरात्रः	
41 उद्भिद्रूपलभिदौ		56. द्विरात्रादिक्रतवः	
42 अपचितिः		a. व्युष्टिद्विरात्रः	
43 ऋषभोऽग्निष्टोमः		b. अङ्गिरसां द्विरात्रः	11th
44 गोसवः	8th	c. कावीवनद्वि- रात्रः	12th
45 मरुत्स्तोमः		d. चैत्ररथद्विरात्रः	,,
46 अग्निकुलायौ		57 a. गर्गत्रिरात्रः	
47 इन्द्रस्कृदुक्थ्यः		b. वैन्दत्रिरात्रः	18th
48 इन्द्राग्निस्तोमः			

	Leaf.		Leaf
c. पञ्चमानत्रिरात्रः	14th	d. अभ्यासङ्गपञ्चरात्रः	
d. पराकक्षिराक्षः		e. अतिरात्रः	
58 चतुरात्रकृतवः	15th	60 पञ्च शारदीयाः	
a. जामदग्न्यचतू		पशुबन्धाः	
रात्रः	16th	61 चत्वारः षडहाः	19th
b. वासिष्ठचतुरात्रः		62 अष्टौ सप्तरात्राः	20th
59 पञ्चपञ्चाहः		63 अष्टरात्रः	21st
a. विश्वजिदति		64 त्रयो नवरात्राः	22nd
रात्रः	17th	65 चत्वारो दशरात्राः	
b. सर्वपृष्ठातिरात्रः	V.	66 एकादशरात्रः	
c. पात्नीवतम्	18th	(पौण्डरीकम्) 3.(1-3)	
67 द्वादशाहः	Leaves	5 (4-8)	

Remarks:—The Ms. is in good condition.

॥ आश्वलायनाग्निष्टोमब्रह्मप्रयोगः ॥

2373. ĀŚVALĀYANĀGNIŚTOMA-

BRAHMAPRAYOGAH.

Burnell's Catalogue No. 3990. Page 24. Right column.
Substance—Paper. Size— $10\frac{1}{2} \times 5\frac{1}{2}$ inches. Sheets—15.
Lines—9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Gran-
thas—255. Author—(?). Complete.

Beginning:

श्रीगणेशाय नमः ।

अग्निष्टोमब्रह्मत्वप्रयोगप्रारम्भः ।

यज(मा)नपत्नीभ्यां सहाग्न्यागारं प्रविश्योत्तरेण वि-
हारं प्राङ्मुख उपविशति । तन्म ऋध्यतामित्युक्ते, तत्त
ऋध्यतां तत्ते समृध्यतां तत्ते सम्पद्यतां काम इति
प्रब्रूयात् । सोमप्रवाकेनामुकशर्मणः सोमो भविष्यति तन्न
भवता ब्रह्मत्वं कर्तव्यमित्युक्ते तं परिपृच्छेत् । को यज्ञ
इति । ज्योतिष्टोमोऽग्निष्टोमस्सोम इत्युक्ते, क ऋत्विज
इति पृच्छति, अमुकशर्मादय इत्युक्ते, का दाक्षिणा इति पृ-
च्छति, सुरूपा बहुपणमूल्या द्वादशशतं गाव इत्युक्ते, चन्द्र-
मा मे ब्रह्मा स मे ब्रह्मा ब्रह्माणं त्वाममुकशर्माणं वृणे,
इति यजमानेन वृतो जपेत् । महन्मे वोचो, भर्गो मे वोचो
यज्ञो मे वोचस्सोमं मे वोचः क्लृप्तिं मे वोचो भुक्तिं मे
वोचस्सर्वं मे वोच इति जपित्वा, चन्द्रमास्ते ब्रह्मा, स ते
ब्रह्मा, ब्रह्माहं ते मानुषः । इति प्रतिजानीते । तन्मावतु
तन्मा विशतु तेन भुक्षिषीय इति याजयिष्यञ्जपति । ऋ-
त्विजो वृत्वा मधुपर्कमाहरेत् ॥

End:

अथोदयनीया अर्थलुप्तवर्जं प्रकृतिवत् । वैश्वदेवबद्धा-
जिनभक्षणं । होतरुपह्वयस्वेत्यादि यजमानापहवपर्यन्तं,
यन्मे रेतः प्रसिच्यते यद्वा मे अपि गच्छति, यद्वा जायते
पुनस्तेन मा शिव मा विशते न मा वाजिनं कुरु । तस्य ते
वाजिपीतस्यो[पहूतस्यो]पहूतो भक्षयामि इति प्राणभक्षं
(भक्ष)येत् । अयाश्चेत्यादि संस्थाजपान्तम् । उदवसाना-
ययामिष्ट्यां प्रकृतिवत् । पूर्णाहुतिपक्षे न किञ्चित् ।

Colophon :

इत्यग्निष्टोमब्रह्मत्वप्रयोगः सम्पूर्णः ॥

Subject : Agniṣṭomaprayoga, belonging to the Āśvalāyana school of R̥g-Veda, dealing with the special duties of Brahman in the Agniṣṭoma (Jyotiṣṭoma) sacrifice

Remarks :—The Ms. is in good condition.

॥ आश्वलायनाग्निष्टोमब्रह्मत्वप्रयोगः ॥

2374. ĀŚVALĀYANĀGNIṢṬOMA-
BRAHMATVAPRAYOGAḤ.

Burnell's Catalogue No. 3991. Page 24. Right column.

Substance—Paper. Size— $10\frac{1}{2} \times 5\frac{1}{2}$ inches. Sheets—15.

Lines—9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—255. Author—(?). Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 2373.

Remarks :—The Ms. is in good condition.

॥ आश्वलायनाग्निष्टोमब्रह्मत्वप्रयोगः ॥

2375. ĀŚVALĀYANĀGNIṢṬOMA-
BRAHMATVAPRAYOGAḤ.

Burnell's Catalogue No. 3992. Page 24. Right column.

Substance—Paper. Size— $11 \times 4\frac{1}{2}$ inches. Sheets—15.

Lines—9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—255. Author—(?). Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 2373.

Remarks :—The Ms. is in good condition.

॥ आश्वलायनाग्निष्टोमब्रह्मत्वप्रयोगः ॥

2376. ĀŚVALĀYANĀGNIŚTOMA-
BRAHMATVAPRAYOGAḤ.

Burnell's Catalogue No. 3993. Page 24. Right column.
Substance—Paper. Size— $10\frac{1}{2} \times 5\frac{1}{2}$ inches. Sheets—14.
Lines—10 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Gran-
thas—255. Author—(?). Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 2373.

Remarks :—The Ms. is in good condition.

॥ आश्वलायनाग्निष्टोमब्रह्मत्वप्रयोगः ॥

2377. ĀŚVALĀYANĀGNIŚTOMA-
BRAHMATVAPRAYOGAḤ.

Burnell's Catalogue No. 3994. Page 24. Right column.
Substance—Paper. Size— $11\frac{1}{2} \times 5$ inches. Sheets—12.
Lines—11 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Gran-
thas—255. Author—(?). Complete.

Beginning, end and subject—Same as No. 2373.

Colophon :

इत्यग्निष्टोमब्रह्मत्वप्रयोगः सम्पूर्णः ॥

जयसंवत्सरश्रावणशुद्धाष्टम्यां समाप्तम् ॥

Remarks :—The Ms. is in good condition.

॥ आश्वलायनाग्निष्टोमब्रह्मत्वप्रयोगः ॥

2378. ĀŚVALĀYANĀGNIṢṬOMA-
BRAHMATVAPRAYOGAḤ.

Burnell's Catalogue No. 3995. Page 24. Right column.

Substance—Paper. Size— $10\frac{1}{2} \times 5\frac{1}{4}$ inches. Sheets—14.

Lines—10 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—255. Author—(?). Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 2373.

Remarks :—The Ms. is in good condition.

॥ आश्वलायनाग्निष्टोमब्राह्मणाच्छंसिप्रयोगः ॥

2379. ĀŚVALĀYANĀGNIṢṬOMA-
BRĀHMANĀCCHAMSIPRAYOGAḤ.

Burnell's Catalogue No. 4008. Page 24. Right column.

Substance—Paper. Size— $10\frac{3}{4} \times 4\frac{3}{4}$ inches. Sheets—12.

Lines—8 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—165. Author—(?). Complete.

Beginning :

श्रीगणेशाय नमः ।

अग्निष्टोमस्य ब्राह्मणाच्छंसिनः प्रयोगः ।

संस्थितायामातिथ्येष्ट्यामाज्यन्तानूनप्त्रं करिष्यन्नभि-
मृशति । अनाधृष्टमस्येनाधृष्यन्देवानामोर्जो अभिशस्तिपा ।
अनभिश्चस्त्यञ्जसा सत्यमुपगेषंस्विते मां धाः । स्पृष्टोदकं,
राजानमाप्यायति, इदमादिमदन्तीरवर्थ उपसत्सु अंशुरै

गुह्येदेव सोमाप्यायतामिन्द्रायैकधनविद आ तुभ्यमिन्द्रः
 प्यायतामा त्वमिन्द्राय प्यायस्वाप्यायतास्मान्सखीन् ।
 मन्या मेधया स्वस्ति ते देव सोमसुत्या मुदृच-
 मशीय, स्पृष्टोदकं निह्ववते प्रस्तरे पार्णी(णी) निधाय
 उत्तानान्दाक्षिणान्तसव्यान्नीचः । एष्टा राय एष्टा वामानि
 प्रेषे भगाय, ऋतमृतवादिभ्यो नमो दिवे नमः पृथिव्यै,
 प्रवृत्ताहुतीर्जुह्यात् ॥

End :

अग्नेः समिदसि तेजोसि तेजो मे धेहीति प्रथमां
 समिधम् । एधोऽस्येधिषीमहीति द्वितीयाम् । समिदसि समि-
 धिषीमहि इति तृतीयाम् । एत्योपतिष्ठते ॥ आपो अद्या-
 न्वचारिष्वं रसेन समगस्माहि । पर्यस्वानग्न आगहि तं मा
 संयुज वर्षसा । ततः समिधोऽभ्यादधाति । यथा गृहीतं
 अग्नेः समिदसि तेजोसि तेजो मे दा स्वाहा । सोमस्य
 समिदसि दुरिष्टेर्मा पाहि स्वाहा । पितॄणां समिदसि मृत्यो-
 र्मा पाहि स्वाहा । ॐ च मे० तस्मै ते नमः ॥

Colophon:

सोमब्राह्मणाच्छंसिप्रयोगः सम्पूर्णः ॥

Subject: Agnistomaprayer, based on the Āśvalāyanasūtras
 of R̥g-Veda, dealing with the special duties of the
 Brāhmaṇacchamsi priest in the Brahmagana in the
 Agnistoma (Jyotistoma) sacrifice.

Remarks :—The Ms. is in good condition.

॥ आश्वलायनाग्निष्टोमब्राह्मणाच्छंसिप्रयोगः ॥

2380. ĀŚVALĀYANĀGNIṢṬOMA-
BRĀHMANĀCCHAMŚIPRAYOGAḤ.

Burnell's Catalogue No. 3996. Page 24. Right column.
Substance—Paper. Size— $10\frac{3}{4} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Sheets—13.
Lines—8 to a page. Script—Devanāgarī. No. of Gran-
thas—165. Author—(?). Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 2379.

Remarks :—The Ms. is in good condition.

॥ आश्वलायनाग्निष्टोमब्राह्मणाच्छंसिप्रयोगः ॥

2381. ĀŚVALĀYANĀGNIṢṬOMA-
BRĀHMANĀCCHAMŚIPRAYOGAḤ.

Burnell's Catalogue No. 3997. Page 24. Right column.
Substance—Paper. Size— $11 \times 4\frac{1}{2}$ inches. Sheets—13.
Lines—8 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of
Granthas—165. Author—(?). Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 2379.

Remarks :—The Ms. is in good condition.

॥ आश्वलायनाग्निष्टोमब्राह्मणाच्छंसिप्रयोगः ॥

2382. ĀŚVALĀYANĀGNIṢṬOMA-
BRĀHMANĀCCHAMŚIPRAYOGAḤ.

Burnell's Catalogue No. 3998. Page 24. Right column.

Substance—Paper. Size— $10\frac{1}{2} \times 4\frac{7}{8}$ inches. Sheets—13.
Lines—8 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Gran-
thas—165. Author—(?). Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 2379.

Remarks :—The Ms. is in good condition.

॥ आश्वलायनाग्निष्टोमब्राह्मणाच्छंसिप्रयोगः ॥

2383. ĀŚVALĀYANĀGNIṢṬOMA-
BRĀHMAṆĀCCHAMŚIPRAYOGAḤ.

Burnell's Catalogue No. 3999. Page 24. Right column.

Substance—Paper. Size— $10\frac{1}{2} \times 4\frac{7}{8}$ inches. Sheets—13.
Lines—8 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Gran-
thas—165. Author—(?). Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 2379.

Remarks :—The Ms. is in good condition.

॥ आश्वलायनाग्निष्टोमब्राह्मणाच्छंसिप्रयोगः ॥

2384. ĀŚVALĀYANĀGNIṢṬOMA-
BRĀHMAṆĀCCHAMŚIPRAYOGAḤ.

Burnell's Catalogue No. 4003. Page 24. Right column.

Substance—Paper. Size— $10\frac{1}{2} \times 4\frac{7}{8}$ inches. Sheets—10.
Lines—9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Gran-
thas—165. Author—(?). Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 2379.

Remarks :—The Ms. is in good condition.

॥ आश्वलायनाग्निष्टोमब्राह्मणाच्छंसिप्रयोगः ॥

2385. ĀŚVALĀYANĀGNIṢṬOMA-

BRĀHMANĀCCHAMSIPRAYOGAḤ.

Burnell's Catalogue No. 4004. Page 24. Right column.

Substance—Paper. Size— $10\frac{7}{8} \times 4\frac{7}{8}$ inches. Sheets—10.

Lines—9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Gran-
thas—165. Author—(?). Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 2379.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

॥ आश्वलायनाग्निष्टोमब्राह्मणाच्छंसिप्रयोगः ॥

2386. ĀŚVALĀYANĀGNIṢṬOMA-

BRĀHMANĀCCHAMSIPRAYOGAḤ.

Burnell's Catalogue No. 4005. Page 24. Right column.

Substance—Paper. Size— $10\frac{1}{8} \times 4\frac{1}{8}$ inches. Sheets—10.

Lines—9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Gran-
thas—165. Author—(?). Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 2379.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

॥ आश्वलायनाग्निष्टोमपोत्प्रयोगः ॥

2387. ĀŚVALĀYANĀGNIṢṬOMA-

POTRPRAYOGAḤ.

Burnell's Catalogue No. 4020. Page 24. Right column.

Substance—Paper. Size— $10\frac{1}{4} \times 4\frac{1}{4}$ inches. Sheets—9.

Lines—8 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Gran-
thas—110. Author—(?). Complete.

Beginning:

श्रीगणेशाय नमः ।

अग्निष्टोमस्य पोटुप्रयोगप्रारम्भः ।

संस्थितायामातिथ्येष्ट्यामाज्यन्तानूनप्लवं करिष्यन्न-
भिमृशति । अनाधृष्टमस्येनाधृष्यन्नेवानामोजो अभिश-
स्तिपा अनभिश्चस्त्यञ्जसा सत्यमुपगेवंस्विते मा धाः । स्पृ-
ष्टोदकं राजानमाप्याययति इदमादिमदन्तीरवर्ष उपसत्सु ।
अंशुरंशुष्टे देव सोमाप्यायतामिन्द्रायैकधनविद आ तुभ्य-
मिन्द्रः प्यायतामा त्वमिन्द्राय प्यायास्वाप्याययास्मान्स-
खीन् सन्धा मेधया स्वास्ति ते देव सोमसुत्यामुदचमणीय ॥

End :

आपो अद्यान्वचारिषं + अतिरिक्तं तस्मै ते नमः ॥

Colophon:

इत्यग्निष्टोमपोटुप्रयोगः सम्पूर्णः ॥

Subject: Agniṣṭomapotṛprayoga, giving the duties of the
Potṛ priest belonging to the Brahmagana in Agniṣṭo-
ma (Jyotiṣṭoma) sacrifice.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

॥ आश्वलायनाग्निष्टोमपोटुप्रयोगः ॥

2388. ĀŚVALĀYANĀGNIṢṬOMA-

POTRPRAYOGAḤ.

Burnell's Catalogue No. 4021. Page 24. Right column.

Substance—Paper. Size— $10 \times 4\frac{7}{8}$ inches. Sheets—8.
 Lines—9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Gran-
 thas—110. Author—(?). Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 2388.

Remarks :—The Ms. is in good condition.

॥ आश्वलायनामिष्टोमपोतृप्रयोगः ॥

2389. ĀŚVALĀYANĀGNIṢṬOMA-
 POTRPRAYOGAH.

Burnell's Catalogue No. 4022. Page 24. Right column.

Substance—Paper. Size— $10 \times 4\frac{7}{8}$ inches. Sheets—7.
 Lines—9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Gran-
 thas—110. Author—(?). Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 2388.

Remarks :—The Ms. is in good condition.

॥ आश्वलायनाग्निष्टोमपोतृप्रयोगः ॥

2390. ĀŚVALĀYANĀGNIṢṬOMA-
 POTRPRAYOGAH.

Burnell's Catalogue No. 4023. Page 24. Right column.

Substance—Paper. Size— $10 \times 4\frac{7}{8}$ inches. Sheets—7.
 Lines—9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Gran-
 thas—110. Author—(?). Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 2388.

Remarks :—The Ms. is in good condition.

॥ आश्वलायनाग्निष्टोमपोतप्रयोगः ॥

2391. ĀŚVALĀYANĀGNIŚTOMA- POTRPRAYOGAH.

Burnell's Catalogue No. 4024. Page 24. Right column.
Substance—Paper. Size—10×4½ inches. Sheets—8.
Lines—9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Gran-
thas—110. Author—(?). Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 2388.

Remarks :—The Ms. is in good condition.

॥ आश्वलायनाग्निष्टोमसप्तहौत्रप्रयोगः ॥

2392. ĀŚVALĀYANĀGNIŚTOMA- SAPTAHAUTRAPRAYOGAH.

Burnell's Catalogue No. 4125. Page 24. Right column.
Substance—Paper. Size—10½×4½ inches. Sheets—104.
Lines—9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Gran-
thas—2000. Author—?. Complete.

Beginning :

श्रीगणेशाय नमः ।

अथ सोमसप्तहौत्रप्रयोगः ।

अथ यजमानः । अग्निर्मे होता स मे होता होतारं

त्वा यज्ञचर्मणं वृणे । ततो होता यथार्त्विष्यं करिष्यन्त्य-

जमानेन वृतो जपति । महन्मेवोचो ॐ ॐ प्रतिजानीते ॥

End :

इमामग्ने शरणिमीश्वरो न इममध्वानं यमगामदुरात् ।

आपिः पिता प्रमतिः सोम्यानां भूमिरस्पृषिः कुन्मर्त्या

स्वाहा अग्न इदं वरणप्रभृतिः एतदन्तव्रतस्य आस्ते ।

ततो यथार्थं प्रव्रजेत् ॥

Colophon :

इत्यग्निष्टोमसप्तहोत्रप्रयोगः ॥

Subject : Agniṣṭomasaptahautraprayoga, belonging to the Āśvalāyana school of R̥g-Vedins. This Ms. contains the following important sections :—

	Sheet		Sheet
I. ऋत्विग्वरणम्	1	IV. आपोनश्रीया	50
मधुपर्कः	2	आज्यशस्त्रम्	62
दीक्षणीयेष्टिः	3	मैत्रावरुणशस्त्रम्	65
प्रायणीयेष्टिः	3	ब्राह्मणाच्छंभिशस्त्रम्	66
आज्यभागः	5	अच्छावाकशस्त्रम्	67
अग्निमन्थनम्	5	V. माध्यन्दिनसवनम्	69
II. अग्नीषोमीय-		प्रावस्तोत्रम्	69
प्रणयनम्	20	सवनीयः	70
अग्नीषोमीयपशुः	22	मरुत्वतीयशस्त्रम्	73
केवलाग्नीषोमीयः	26	निष्केवल्यम्	76
अग्निमन्थनीया	28	मैत्रावरुणशस्त्रम्	78
III. सुत्या—शतपथः	36	अच्छावाकशस्त्रम्	82
अपरिमितपथः	37	VI. तृतीयसवनम्	84

	Sheet		Sheet
हविर्यागः	84	VII. पाशुकं कर्म	98
इलोपःहानम्	87	अवभृथेष्टिः	101
वैश्वदेवशस्त्रम्	„	मैत्रावरुणामिक्षा	108
आग्निमारुतं शस्त्रम्	93	स्विष्टकृत्	104
उदवसानीयेष्टिः Sheet 104			

॥ आश्वलायनाग्निष्टोमहौत्रप्रयोगः ॥

2393. ĀŚVALĀYANĀGNIŚTOMA- HAUTRAPRAYOGAḤ.

Burnell's Catalogue No. 4072. Page 24. Right column.
Substance—Paper. Size—11×4½ inches. Sheets—106.
Lines—8 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Gran-
thas—1500. Author—(?). Complete.

Beginning:

श्रीगणेशाय नमः ॥

अग्निष्टोमहौत्रप्रयोगप्रारम्भः ।

अमुकशर्मणः सोमो भविष्यति । तत्र भवता हौत्रं कर्त-
व्यमित्युक्ते, को यज्ञः, क ऋत्विजः का दक्षिणा, इति प्रश्नः ।
यजमानेन, अग्निर्मे होता स मे होता होतारममुकशर्मणं
त्वा वृणे इति स वृतो जपेत्—महन्मे वोचो भर्गो मे
वोचो यज्ञो मे वोचस्स्तोमं मे वोचः क्लृप्तिं मे वोचो
भुक्तिं मे वोचः सर्वं मे वोच इति जपित्वा, अग्निष्टे-

होता स ते होता होत्वाऽहं ते मानुषस्तन्मामवतु
तन्मा विशतु तेन भुक्षिषीय इति याजयिष्यत्प्रतिवजो
वृत्वा मधुपर्कमाहरेत् ॥

End:

अथ स्विष्टकृतः । पिप्रीहि० याजिष्ठो ये० हेग्निं स्वि-
ष्टकृतमग्ने यदद्य विशो अ० अद्यावौ० वाचस्पतिनेत्यादि
इळाभक्षणान्तं मार्जनम् । अथ वाजिनयामः । शन्नो भ-
वन्तु वाजिनो० अमी वौ ऊर्ध्वञ्जुरनवानं याज्या ये० हे
वाजिनो वाजे वाजेऽवत० यानैर्वौ० वाजिनस्याग्ने वीहीवौ०
द्विर्वागोजः अध्वर्य उपह्वयस्व ब्रह्म० यस्व अग्नीदु(व)०
यस्व यजमानो० यस्व यन्मे रेतः० भक्षयामि इति प्राण-
भक्षं भक्षयेत् । अयाश्चेत्यादि संस्थाजपान्तम् । उदवसानीये-
ष्टिपक्षे अग्निर्देवता । अग्निर्मूर्धा भुवो यज्ञस्येति याज्या-
नुवाक्ये शेषं प्रकृतिवत् । पूर्णाहुतिपक्षे न होतुः प्रयोगः
सन्तिष्ठते ॥

Colophon:

इत्यग्निष्टोमहोत्रप्रयोगः सम्पूर्णः ॥

Subject: Agniṣṭomaprayoga, dealing with the duties of the
Hotṛ priest in the Agniṣṭoma sacrifice, according to
the Āśvalāyana school of R̥g-Veda.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

॥ आश्वलायनाग्निष्टोमहौत्रप्रयोगः ॥

2394. ĀŚVALĀYANĀGNIṢṬOMA-
HAUTRAPRAYOGAḤ.

Burnell's Catalogue No. 4073. Page 24. Right column.

Substance—Paper. Size— $10\frac{1}{4} \times 4\frac{3}{4}$ inches. Sheets—85.Lines—9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Gran-
thas—1500. Author—(?). Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 2393.

Remarks :—The Ms. is in good condition.

॥ आश्वलायनाग्निष्टोमहौत्रप्रयोगः ॥

2395. ĀŚVALĀYANĀGNIṢṬOMA-
HAUTRAPRAYOGAḤ.

Burnell's Catalogue No. 4074. Page 24. Right column.

Substance—Paper. Size— $10\frac{1}{2} \times 4\frac{3}{4}$ inches. Sheets—83.Lines—9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Gran-
thas—1500. Author—(?). Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 2393.

Remarks :—The Ms. is in good condition.

॥ आश्वलायनाग्निष्टोमहौत्रप्रयोगः ॥

2396. ĀŚVALĀYANĀGNIṢṬOMA-
HAUTRAPRAYOGAḤ.

Burnell's Catalogue No. 4075: Page 24. Right column.

Substance—Paper. Size— $10\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Sheets—100.

Lines—8 or 9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—1500. Author—(?). Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 2393.

Remarks :—The Ms. is in good condition.

॥ आश्वलायनाग्निष्टोमहौत्रप्रयोगः ॥

2397. ĀŚVALĀYANĀGNIṢṬOMA- HAUTRAPRAYOGAḤ.

Burnell's Catalogue No. 4076. Page 24. Right column.

Substance—Paper. Size— $10\frac{1}{2} \times 5$ inches. Sheets—87.

Lines—9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—1500. Author—(?). Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 2393.

Remarks :—The Ms. is in good condition.

॥ आश्वलायनाग्निष्टोमहौत्रप्रयोगः ॥

2398. ĀŚVALĀYANĀGNIṢṬOMA- HAUTRAPRAYOGAḤ.

Burnell's Catalogue No. 4077. Page 24. Right column.

Substance—Paper. Size— $10\frac{1}{2} \times 5$ inches. Sheets—73.

Lines—9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. Granthas—1500. Author—(?). Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 2393.

Remarks :—The Ms. is in good condition.

॥ आश्वलायनाग्निष्टोमहौत्रप्रयोगः ॥

2399. ĀŚVALĀYANĀGNIṢṬOMA-
HAUTRAPRAYOGAḤ.

Burnell's Catalogue No. 4078. Page 24. Right column.
Substance—Paper. Size— $10\frac{1}{2} \times 5\frac{1}{2}$ inches. Sheets—78.
Lines—9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Gran-
thas—1500. Author—(?). Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 2393.

Remarks :—The Ms. is in good condition.

॥ आश्वलायनाग्निष्टोमहौत्रप्रयोगः ॥

2400. ĀŚVALĀYANĀGNIṢṬOMA-
HAUTRAPRAYOGAḤ.

J. L. Collection No. 247. Substance—Paper. Size— $10\frac{1}{2} \times 5$
inches. Sheets—63 (37th and 38th wanting). Lines—10
to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—1225.
Author—(?). Complete.

Beginning :

श्रीगणेशाय नमः ॥

अथ सोमहौत्रप्रयोगः ।

को यज्ञः क ऋत्विजः का दक्षिणा इति प्रश्नः । स
वृत्तो जपेत् । महन्मे वोचो भर्गो मे वोचो यशो मे वोचः
स्तोमं मे वोचः कलसिर्मे वोचो धूर्क्तिं मे वोचस्सर्वं मे

वाचे इति जपित्वा । अग्निष्टे होता स ते होता होता-
 ऽहन्ते मानुषः । तन्मावतु तन्मा विशतु तेन भुक्षिषीयेति
 याजयिष्यन् । ऋत्विजो जपित्वा । मधुपर्कमाहरेत् । विष्टरः
 पाद्यम् । अर्घ्यमाचमनीयम् । मधुपर्को गौरित्येषाम् । अथ
 दीक्षणीयेष्टिः । अस्या इष्टेः सप्तदश सामिधेन्यः वार्तघ्ना-
 वाज्यभागौ । अग्नाविष्णू प्रधानदेवतास्विष्टकृत् ०
 पाथ ॥ प्राञ्चुखो यज्ञोपवीत्याचम्य । नमः प्रवक्त्र
 इत्यादि ।

End :

मैत्रावरुण्यनुबन्ध्या सदस्येके । आज्यभागप्रभृति
 वाजिनान्तो हविराहुतीळान्ता । आ नो मित्रावरुणा
 घृतैर्गन्धूतिभुक्षितम् । मध्वा रजांसि सुकृतोम् ।

❀ ❀ ❀ ❀

पूर्वदिक्कामक्षणम् । शन्नो भवन्तु वाजिनो० वौ । ये०
 हे वाजिनो वाजे वाजेवत्० नैवौ० वाजिनस्याग्नेवीहीवौ०
 उपहूय यन्मे रेतः प्र० भक्षयामि । प्राणभक्षं भक्षयेत् । अया-
 भेत्यादि सर्वप्रायश्चित्तानि० उदवसानायेष्टिपक्षे अग्नि-
 देवता । अग्निर्मूर्धा भुवो यज्ञस्येति याज्यानुवाक्ये ।
 शेषं प्रकृतिवत् ॥ पूर्णाहुतिपक्षे न होतुः प्रयोगः ॥ सन्ति-
 ष्टते ॥

Colophon :

इत्यग्निष्टोमहोत्रप्रयोगः समाप्तः ॥

भीरस्तु ..

Subject : Agnistomahautraprayoga. This Ms. deals with the following :—

1 दीक्षणीयेष्टिः	12 प्रउगशस्त्रम्
2 प्रायणीयेष्टिः	प्रातस्सवनम्
3 आतिथ्येष्टिः	माध्यन्दिनसवनम्
4 प्रवर्ग्यः	13 मरुत्वतीयशस्त्रम्
5 अग्नीषोमीयम्	14 निष्कैवल्यशस्त्रम्
6 सवनीयम्	तृतीयसवनम्
7 अपोनत्रियम्	15 आग्निमाहुतम्
8 इन्द्रपुरोडाशम्	16 यज्ञपुच्छम्—उक्थ्यम्
9 द्विदेवत्यम्	17 अवभृथेष्टिः
10 ऋतुयाजः	18 गार्हपत्यौदवसनीयम्
11 आज्यशस्त्रम्	19 मैत्रावरुणानुबन्ध्यम्

Remarks :—The Ms. is in good condition.

॥ आश्वलायनाग्निष्टोमहौत्रप्रयोगः ॥

2401. ĀŚVALĀYANĀGNISTOMA- HAUTRAPRAYOGAH.

T. S. Collection No. 209. Substance—Paper. Size— $9\frac{1}{2} \times 5$ inches. Sheets—84. Lines—9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—1225. Author—(?). Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 2400.

Remarks :—The Ms. is in good condition.

॥ आश्वलायनाग्निष्टोमहौत्रप्रयोगः ॥

2402. ĀŚVALĀYANĀGNIŚTOMA-

HAUTRAPRAYOGAH.

J. L. Collection No. 248. Substance—Paper. Size— $10\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Sheets—67 (1st, 2nd and 28th wanting). Lines—10 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—1225. Author—(?). Complete.

Beginning :

(अथ सोमहौत्रप्रयोगः । को यज्ञः क ऋत्विजः + युयो-
ध्यस्माञ्जुहुराणमेनो) भूयिष्ठान्ते नम उक्ति विधेम ॐ ॥

End, colophon and subject—Same as No. 2400.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

॥ आश्वलायनाग्निष्टोमहौत्रप्रयोगः ॥

2403. ĀŚVALĀYANĀGNIŚTOMA-

HAUTRAPRAYOGAH.

T. S. Collection No. 185. Substance—Paper. Size— $8\frac{1}{2} \times 3\frac{1}{2}$ inches. Sheets—69 (2 to 4, 16, 31 to 38 wanting). Lines—9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—1025. Author—?. Incomplete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 2400.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

॥ आश्वलायनाग्निष्टोमहौत्रप्रयोगः ॥

2404. ĀŚVALĀYANĀGNIŚTOMA-
HAUTRAPRAYOGAH.

Burnell's Catalogue No. 9142. Page 25. Left column.

Substance—Palm leaf. Size— $16\frac{1}{4} \times 1\frac{1}{8}$ inches. Leaves—
11 (1-12; 8th sheet is missing). Lines—6 to a Page.
Script—Grantha. No. of Granthas—300. Author—(?).
Incomplete (wants end).

Beginning :

हौत्रप्रयोग उच्यते ।

यज्ञेश्वरशर्मणस्तोमो भविष्यति । तत्र भवता हौत्रं
कर्तव्यमिति सोमप्रवाकेनोक्तः.....
नेदत्ते महन्मे वोचो भर्गो मे वोचो यशो मे वोचः स्तोमं
मे वोचः

* * * * *

मन्त्रवरणक्रमेण मधुपर्कः ॥

End:

नमसेदुपसीदत दध्नेदभिथ्रीणीत नेन्द्रमिन्द्रे दधातनोम् ।
सञ्जानाना उपसीदन्नभिजु(?)पत्नीवन्तो नमस्यन्नमस्यन्न
ऋत्वांसस्तन्वः ऋत्वतस्वास्तस्वा सख्युर्नि..... ॥

Colophon : Nil.

Subject: Agniṣṭomahautraprayoga, probably belonging to
the Āśvalāyana school of R̥g-Veda.

Remarks:—The Ms. is in a decaying condition. It is full of scrip-
torial blunders. Many leaves are worn out.

॥ बोधायनाग्निष्टोमहौत्रप्रयोगः ॥

2405. BODHĀYANĀGNIŚTOMA-
HAUTRAPRAYOGAH.

Burnell's Catalogue No. 9144 e. Page 25. Left column.
Substance—Palm leaf. Size— $16\frac{3}{4} \times 1\frac{3}{4}$ inches. Leaves—
17 (21-37). Lines—8 to a Page. Script—Grantha. No.
of Granthas—475. Author—(?). Incomplete.

Beginning:

अग्निष्टोमस्य प्रयोगकलसिरुच्यते ।

कृतसङ्कल्पकाले होता को यज्ञः क ऋत्विजः का दक्षिणे-
ति । प्रतिवचनं श्रूयात् । महन्मे वोचो यशो मे वोचस्तोमं
मे वोचः कलसि मे वोचः भुक्तिं मे वोचः सर्वं मे वोच इति
जपित्वा अग्निष्टे स ते होताहं ते मानुषस्तन्मावतु तन्मा
विशतु तेन भुक्ति(क्षि)षीयेति च ॥

End:

शय्युवाकान्ते उपोत्थानपथे कृत्वा निष्क्रम्य वेदं गृ-
हीयान्नेदमादिषु हृदयशूलमर्वागुदयनीयाः । पश्चाच्छाला-
मुखीयस्थोपविश्य यजतीत्यादि निरूढपशुवत् । पत्नीसं-
याजान्तोऽग्नीषोमीयः सन्तिष्ठते ॥

Colophon: Nil.

Subject: Agniṣṭomahautraprayoga, probably belonging to
the Bodhāyana school of the Kṛṣṇayajur-Veda.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition. It ends with
Agniṣṭomiya prayoga.

॥ आश्वलायनाग्निष्टोममैत्रावरुणप्रयोगः ॥

2406. ĀŚVALĀYANĀGNIŚTOMA-

MAITRĀVARUNAPRAYOGAḤ.

Burnell's Catalogue No. 4099. Page 24. Right column.

Substance—Paper. Size— $10\frac{1}{2} \times 5$ inches. Sheets—20.

Lines—9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas

—325. Author—(?). Complete.

Beginning :

श्रीगणेशाय नमः ।

सोममैत्रावरुणप्रयोगप्रारम्भः ।

संस्थितायामातिथ्येष्ट्यामाज्यन्तानूनप्तं करिष्यन्नभि-
मृशति । अनाष्टमस्यनाष्ट्यं देवानामोजो अभिशस्तिपाः ।
अनभिश्चस्त्यञ्जसा सत्यमुपगेषंस्विते माधाः । स्पृष्टोदकं
राजानमाप्याययति । इदमादिमदन्तीरवर्थ उपसत्सु अंशुरं-
शुष्टे देव सोमाप्यायतामिन्द्रायैकधनविद आ तुभ्यमिन्द्रा-
प्यायतामा त्वमिन्द्रायाप्यायस्वाप्यायथास्मात्सखीन् सन्या-
मेधया स्वस्ति ते देव सोममुत्यामुद्वचमशीय । स्पृष्टोदकं
निह्वते प्रस्तरे पाणी निधायोत्तानन्दक्षिणान्सव्यान्नी-
चः । एष्टा राय एष्टा वामानि प्रेषे भगाय ऋतमृतवादि-
भ्यो नमो दिवे नमः पृथिव्यै । प्रज्ञास्तस्तीर्थेन प्रपद्यस्वे-
त्युक्ते दक्षिणोत्तराभ्यां पाणिभ्यां मित्रावरुणयोस्त्वा-
बाहुभ्यां प्रज्ञास्तोः प्रशिषा प्रतिगृह्णाम्यवक्रो विधुरो
भूयासम् । इति दण्डं प्रतिगृह्णोत्तरेण होतारमति-
व्रजेत् । दक्षिणेन दण्डं हरेत् । उत्तरेण हविर्धाने अति-

अज्य पूर्वया द्वारा सदः प्रपद्योत्तरेण यथास्वं धिष्य-
मतिव्रज्य पश्चात्स्वस्य धिष्यस्यावतिष्ठते ॥

End:

आपो अस्मान्मातरः शुन्धयन्तु घृतेन नो घृ(त)तप्तः
पुनन्तु । विश्वं हि रिग्रं प्रवहन्ति देवीरुदिदाभ्यः शुचिरा
पूत एमि । इदमापः प्रवहतु यत्किञ्च दुरितं मयि । यद्वा-
हमभिवुद्रोह यदा शेष उतानृतम् । सुमित्र्यान्० वयं
क्षिप्मः । एतया वृताभ्युक्षेरन्नेवाप्यदीक्षिताः उन्नेतैरानुन्न-
यति उन्नेतरुन्नोनयौने(?)तर्वस्वोभ्युन्नयमानः । इत्युन्नी-
यमाना जपन्ति । उद्वयन्तमसस्पति ज्योतिष्पश्यन्तु उत्त-
रम् । देवं देवत्रा सूर्यमगन्म ज्योतिरुत्तमम् । समानमत
ऊर्ध्वं हृदयशूलेनासंस्थाजपात् । ॐ च मे० तस्मै ते नमः ॥

Colephon:

सोममैत्रावरुणप्रयोगः सम्पूर्णः ॥

Subject: Agniṣṭomamaitrāvaruṇaprayoga, giving out the
duties of the Maitrāvaruṇa priest in the Hotṛ-gaṇa
in the Agniṣṭoma (Jyotiṣṭoma) sacrifice, according to
the Āśvalāyana school of Ṛg-Veda.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

॥ आश्वलायनाग्निष्टोममैत्रावरुणप्रयोगः ॥

2407. ĀŚVALĀYANĀGNIṢṬOMA-
MAITRĀVARUNAPRAYOGAḤ.

Burnell's Catalogue No. 4100. Page 24. Right column.

Substance—Paper. Size— $10\frac{1}{4} \times 4\frac{3}{4}$ inches. Sheets—20.

Lines—9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas
—325. Author—(?). Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 2406.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

॥ आश्वलायनाग्निष्टोममैत्रावरुणप्रयोगः ॥

2408. ĀŚVALĀYANĀGNIṢṬOMA-
MAITRĀVARUNAPRAYOGAḤ.

Burnell's Catalogue No. 4101. Page—24. Right column.

Substance—Paper. Size— $10\frac{1}{4} \times 4\frac{3}{4}$ inches. Sheets—20.

Lines—9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas
—325. Author—(?). Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 2406.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

॥ आश्वलायनाग्निष्टोममैत्रावरुणप्रयोगः ॥

2409. ĀŚVALĀYANĀGNIṢṬOMA-
MAITRĀVARUNAPRAYOGAḤ.

Burnell's Catalogue No. 4102. Page 24. Right column.

Substance—Paper. Size— $10\frac{1}{2} \times 5$ inches. Sheets—20.

Lines—9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas
—325. Author—(?). Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 2406.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

॥ आश्वलायनाग्निष्टोममैत्रावरुणप्रयोगः ॥

2410. ĀŚVALĀYANĀGNIŚTOMA-

MAITRĀVARUNAPRAYOGAḤ.

Burnell's Catalogue No. 4103. Page 24. Right column.

Substance—Paper. Size— $10\frac{3}{4} \times 5\frac{1}{8}$ inches. Sheets—20.

Lines—9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—325. Author—(?). Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 2406.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

॥ आश्वलायनाग्निष्टोममैत्रावरुणप्रयोगः ॥

2411. ĀŚVALĀYANĀGNIŚTOMA-

MAITRĀVARUNAPRAYOGAḤ.

Burnell's Catalogue No. 4104. Page 24. Right column.

Substance—Paper. Size— $10\frac{1}{4} \times 4\frac{1}{8}$ inches. Sheets—20.

Lines—9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—325. Author—(?). Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 2406.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

॥ आश्वलायनाग्निष्टोममैत्रावरुणप्रयोगः ॥

2412. ĀŚVALĀYANĀGNIŚTOMA-

MAITRĀVARUNAPRAYOGAḤ.

Burnell's Catalogue No. 4105. Page 24. Right column.

Substance—Paper. Size— $10 \times 4\frac{3}{4}$ inches. Sheets—20.

Lines—9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—325. Author—(?). Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 2406.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

॥ आश्वलायनाग्निष्टोममैत्रावरुणप्रयोगः ॥

2413. ĀŚVALĀYANĀGNIṢṬOMA-
MAITRĀVARUNAPRAYOGAḤ.

Burnell's Catalogue No. 4106. Page 24. Right column.

Substance—Paper. Size— $10\frac{1}{4} \times 4\frac{7}{8}$ inches. Sheets—20.

Lines—9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—325. Author—(?). Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 2406.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

॥ आश्वलायनाग्निष्टोममैत्रावरुणप्रयोगः ॥

2414. ĀŚVALĀYANĀGNIṢṬOMA-
MAITRĀVARUNAPRAYOGAḤ.

Burnell's Catalogue No. 4107. Page 24. Right column.

Substance—Paper. Size— $10\frac{3}{8} \times 5\frac{1}{8}$ inches. Sheets—19.

Lines—9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—325. Author—(?). Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 2406.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

॥ आश्वलायनाग्निष्टोममैत्रावरुणप्रयोगः ॥

2415. ĀŚVALĀYANĀGNIṢṬOMA-
MAITRĀVARUṆAPRAYOGAḤ.

Burnell's Catalogue No. 4108. Page 24. Right column.

Substance—Paper. Size— $10\frac{1}{2} \times 4\frac{3}{8}$ inches. Sheets—19.

Lines—9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—325. Author—(?). Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 2406.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

॥ आश्वलायनाग्निष्टोममैत्रावरुणप्रयोगः ॥

2416. ĀŚVALĀYANĀGNIṢṬOMA-
MAITRĀVARUṆAPRAYOGAḤ.

Burnell's Catalogue No. 4109. Page 24. Right column.

Substance—Paper. Size— $10\frac{1}{2} \times 4\frac{3}{8}$ inches. Sheets—19.

Lines—8 or 9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—325. Author—(?). Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 2406.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

॥ अग्निष्टोममैत्रावरुणप्रयोगः ॥

2417. AGNIṢṬOMAMAITRĀVARUNA-
PRAYOGAḤ.

T. S. Collection No. 187. Substance—Paper. Size— $9\frac{1}{2} \times 4$

inches. Sheets—19. Lines—10 to a Page. Script—
Devanāgarī. No. of Granthas—350. Author—(?).
Complete.

Beginning :

श्रीगणेशाय नमः ॥

अथाग्निष्टोममैत्रावरुणप्रयोगः ॥

सोमप्रवाकेणामुक्कर्मणः सोमो भविष्यति । तत्र
भवता प्रशास्दृत्वं कर्तव्यम् । एवं पृष्टस्तं पृच्छति । को
यज्ञः क ऋत्विजः का दक्षिणा । यजमानः । आपो मे
होत्राशंसिन्यः प्रशास्तारं त्वा वृणे । वृतो यजति । मह
न्मे वोचो + सत्यमुपगेषं स्विते माधा । इति मन्त्रेण
तानूनत्राख्यमाज्यमभिमृशति । + अग्नीषोमीषः पशुः ।
प्रशास्तस्तीर्थेन प्रपद्यस्व । इति प्रेषितश्चात्वालोत्करावन्तरेण
गत्वा प्रत्यङ्मुखस्तिष्ठन् । + वेद्यां दण्डमवष्टभ्य ब्रूयात् ।
अथैकादश प्रयाजाः ॥

End :

आपो अस्मान् एमि ॥ इदमापः प्र० । सुमित्र्यान्
आप० द्विभः ॥ + आपो अद्या० वर्चसा ॥ गृहीतक्रमेण
समिधोऽभ्यादध्यात् । अग्नेः समिदसि तेजोऽसि तेजो
मेवा स्वाहा । सोमस्य समिदसि दुष्टिष्टेर्मी पाहि स्वाहा ।
पितॄणां समिदसि मृत्योर्मी पाहि स्वाहा । संस्थाजपेनोपति-
ष्ठते । ॐ च मे इति ॥

Colophon:

इति श्री अग्निष्टोममैत्रावरुणप्रयोगः समाप्तः ॥ शके १७४९ सर्व-
जित्संवत्सरभाद्रपदवद्यचतुर्थ्या रवौ राश्वसभुवनकरामेण लिखित-
मिदं पुस्तकं समाप्तम् ।

Subject: Agniṣṭomamaitrāvaruṇaprayoga.

Remarks:—The Ms. is in good condition. The Ms. is dated Śaka 1749 on Sarvajit year or 1827 A. D. The scribe is Rākṣasa-bhuvanakara Rāma.

॥ आश्वलायनाग्निष्टोमाच्छावाकप्रयोगः ॥

2418. ĀŚVALĀYANĀGNIṢṬOMĀ-
CCHĀVĀKAPRAYOGAḥ.

Burnell's Catalogue No. 4030. Page 24. Right column.

Substance—Paper. Size— $11\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Sheets—13.

Lines—8 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Gran-
thas—180. Author—(?). Complete.

Beginning:

श्रीगणेशाय नमः ॥

अग्निष्टोमाच्छावाकप्रयोगः ।

संस्थितायामातिथ्येष्ट्यामाज्यन्तानूनप्तं करिष्यन्मभि-
मृशति । अनाष्टुमस्यनाष्टुष्यं देवानामोजो अभिशस्ति-
पा अनभिशस्त्यञ्जसा सत्यमुपगेषंस्विते माध्वाः ।
स्पृष्टोदकं राजानमाप्याययति । इदमादि मदन्तीरवर्थ
उपसत्सु ॥

End:

आपो अद्यान्वचारिषं रसेन सपगस्महि । पयस्वानग्न
आगहि तं मा संमृज वर्चसा । अग्नेस्समिदसि तेजोऽसि

तेजो मे दा स्वाहा । सोमस्य समिदसि दुरिष्टेर्मा पाहि स्वाहा ।
 पितॄणां समिदसि मृत्योर्मा पाहि स्वाहा । ओं च मे स्व-
 रश्च मे यज्ञोपचते नमश्च । यत्ते न्यूनं तस्मै त उपयते अति-
 रिक्तं तस्मै ते नमः ॥

Colophon :

अच्छावाकप्रयोगः सम्पूर्णः ॥

Subject : Agnistomaprayer, dealing with the duties of
 Acchāvāka—a priest in the Hetṛ gaṇa in the Agni-
 stoma Soma sacrifice.

Remarks :—The Ms. is in good condition.

॥ आश्वलायनाग्निष्टोमाच्छावाकप्रयोगः ॥

2419. ĀŚVALĀYANĀGNISTOMĀ-
 CCHĀVĀKAPRAYOGAḥ.

Burnell's Catalogue No. 4031. Page 24. Right column.
 Substance—Paper. Size— $10\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Sheets—12.
 Lines—8 or 9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of
 Granthas—180. Author—(?). Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 2418.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

॥ आश्वलायनाग्निष्टोमाच्छावाकप्रयोगः ॥

2420. ĀŚVALĀYANĀGNISTOMĀ-
 CCHĀVĀKAPRAYOGAḥ.

Burnell's Catalogue No. 4033. Page 24. Right column.

Substance—Paper. Size— $10\frac{1}{2} \times 5$ inches. Sheets—11.

Lines—9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Gran-
thas—180. Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 2418.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

॥ आश्वलायनाग्निष्टोमाच्छावाकप्रयोगः ॥

2421. ĀŚVALĀYANĀGNIṢṬOMĀ-
CCHĀVĀKAPRAYOGAH.

Burnell's Catalogue No. 4034. Page 24. Right column.

Substance—Paper. Size— $10\frac{1}{2} \times 4\frac{7}{8}$ inches. Sheets—11.

Lines—9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Gran-
thas—180. Author—(?). Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 2418.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

॥ आश्वलायनाग्निष्टोमाच्छावाकप्रयोगः ॥

2422. ĀŚVALĀYANĀGNIṢṬOMĀ-
CCHĀVĀKAPRAYOGAH.

Burnell's Catalogue No. 4037. Page 24. Right column.

Substance—Paper. Size— $10\frac{1}{2} \times 5\frac{1}{8}$ inches. Sheets—10.

Lines—10 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Gran-
thas—180. Author—(?). Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 2418.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

॥ आश्वलायनाग्निष्टोमाच्छावाकप्रयोगः ॥

2423. ĀŚVALĀYANĀGNIṢṬOMĀ-

CCHĀVĀKAPRAYOGAḤ.

Not noticed by Burnell.

Substance—Paper. Size— $10\frac{1}{2} \times 5\frac{1}{2}$ inches. Sheets—10.

Lines—10 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Gran-
thas—180. Author—(?). Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 2418.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

॥ आश्वलायनाग्निष्टोमाच्छावाकप्रयोगः ॥

2424. ĀŚVALĀYANĀGNIṢṬOMĀ-

CCHĀVĀKAPRAYOGAḤ.

T. S. Collection No. 205. Substance—Paper. Size— $11 \times 5\frac{1}{2}$
inches. Sheets—10. Lines—11 to a Page. Script—Deva-
nāgarī. No. of Granthas—200. Author—?. Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 2418.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

॥ आश्वलायनाग्निष्टोमलघुपक्षग्रावस्तुत्प्रयोगः ॥

2425. ĀŚVALĀYANĀGNIṢṬOMA-

LAGHUPAKṢAGRĀVASTUTPRAYOGAḤ.

Burnell's Catalogue No. 4041. Page 24. Right column.

Substance—Paper. Size— $11 \times 4\frac{1}{2}$ inches. Sheets—5.

Lines—8 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Gran-

thas—60. Author—?. Complete.

Beginning:

अग्निष्टोमग्रावस्तोतृप्रयोगप्रारम्भः ।

संस्थितायामातिथ्येष्ट्यामाज्यन्तानूनप्त्रं करिष्यन्नभि-
मृशति । अनाधृष्टमस्यनाधृष्यन्देवानामोजो अभिश-
स्तिषा अनभिश्स्त्यञ्जसा सत्यमुपगेषं स्विते मा धाः ।
स्पृष्टोदकं राजानमाप्याययति इदमादिमदन्तीरवर्थ उपसत्सु

* * * *

नमो दिवे नमः पृथिव्यै एतस्मिन्काले ग्रावस्तुत्प्रप-
द्यते । प्रागुदगाहवन्नीयादवस्थाय प्राङ्मुखो यज्ञोपवीत्यप
आचम्य दक्षिणावृद्धिहारं प्रपद्यते ।

End:

आपो अद्यान्वचारिषं रसेन समगस्महि पयस्वानग्न आ-
गहि तं मा संसृज वर्चसा । यथा गृहीतम्—अग्नेः समिदसि
तेजोऽसि तेजो मेदा स्वाहा । सोमस्य समिदसि दुरिष्टे-
र्मा पाहि स्वाहा । पितॄणां समिदसि मृत्योर्मा पाहि
स्वाहा । ॐ च मे स्वरश्च मे यज्ञोपचते नमश्च यत्ते न्यूनं
तस्मै त उपयते अतिरिक्तं तस्मै ते नमः ॥

Colophon:

इति अग्निष्टोमग्रावस्तोतृप्रयोगः सम्पूर्णः ॥

Subject: Agniṣṭoma(laghupakṣa)grāvastutprayoga, giving
briefly the duties of the Grāvastut priest in the
Hotṛ gaṇa in the Agniṣṭoma sacrifice, according to
the Āśvalāyana school of R̥g-Veda.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

॥ आश्वलायनाग्निष्टोमलघुपक्षग्रावस्तुत्प्रयोगः ॥

2426. ĀŚVALĀYANĀGNIṢṬOMA-

LAGHUPAKṢAGRĀVASTUTPRAYOGAḤ.

Burnell's Catalogue No. 4042. Page 24. Right column.

Substance—Paper. Size— $10\frac{1}{2} \times 4\frac{7}{8}$ inches. Sheets—5.

Lines—9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Gran-
thas—60. Author—?. Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 2425.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

॥ आश्वलायनाग्निष्टोमलघुपक्षग्रावस्तुत्प्रयोगः ॥

2427. ĀŚVALĀYANĀGNIṢṬOMA-

LAGHUPAKṢAGRĀVASTUTPRAYOGAḤ.

Burnell's Catalogue No. 4043. Page 24. Right column.

Substance—Paper. Size— $10\frac{1}{2} \times 4\frac{7}{8}$ inches. Sheets—5.

Lines—9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Gran-
thas—60. Author—?. Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 2425.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

॥ आश्वलायनाग्निष्टोमलघुपक्षग्रावस्तुत्प्रयोगः ॥

2428. ĀŚVALĀYANĀGNIṢṬOMA-

LAGHUPAKṢAGRĀVASTUTPRAYOGAḤ.

Burnell's Catalogue No. 4044. Page 24. Right column

Substance—Paper. Size— $10\frac{1}{2} \times 4\frac{7}{8}$ inches. Sheets—4,

Lines—9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Gran-
thas—60. Author—?. Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 2425.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

॥ आश्वलायनाग्निष्टोमलघुपक्षग्रावस्तुत्रयोगः ॥

2429. ĀŚVALĀYANĀGNIṢṬOMA-

LAGHUPAKṢAGRĀVASTUTPRAYOGAḤ.

Not noticed by Burnell.

Substance—Paper. Size— $10\frac{1}{4} \times 4\frac{3}{4}$ inches. Sheets—4.

Lines—9 to a page. Script—Devanāgarī. No. of Gran-
thas—60. Author—?. Complete

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 2425.

Remarks :—The Ms. is in good condition.

॥ आश्वलायनाग्निष्टोमबृहत्पक्षग्रावस्तुत्रयोगः ॥

2430. ĀŚVALĀYANĀGNIṢṬOMA-

BRHATPAKṢAGRĀVASTUTPRAYOGAḤ.

Burnell's Catalogue No. 4045. Page 24. Right column.

Substance—Paper. Size— $11 \times 4\frac{3}{4}$ inches. Sheets—13.

Lines—8 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas
—160. Author—(?). Complete.

Beginning:

श्रीगणेशाय नमः ॥

अग्निष्टोमग्रावस्तोतृप्रयोगप्रारम्भः ॥

संस्थितायामातिथ्येष्ट्यामाज्यन्तानूनप्त्रं करिष्यन्मभिः

मृशति । अनाधृष्टमस्यनाधृष्टं देवानामोजोऽभिश्चिप
 अनभिश्चिपस्यञ्जसा सत्यमुपगेषं सिवते माधाः । स्पृष्टोदकं
 राजानप्राप्याययति । इदमादिमदन्तीरवर्थ उपसत्सु । अं-
 शुरंशिष्टे देव सोमाप्याययतामिन्द्रायैकधनविद आ तुभ्यमि-
 न्द्रः प्यायतामा त्वमिन्द्राय प्यायस्वाप्या(य)वास्मान्सखी-
 न्सन्या मेधया स्वस्ति ते देवसोममुत्थासुहृचपशीया स्पृ-
 ष्टोदकं निह्ववते प्रस्तरे पाणी निधायोत्तानान्दक्षिणान्
 सन्धात्रीचः । एष्टा राय एष्टा वामानि प्रेषे भगाय । ऋत-
 मृतवादिभ्यो नमो दिवे नमः पृथिव्यै एतस्मिन्काले
 ग्रावस्तुत्पपद्यते ॥

End:

आपोऽद्यान्वचारिषं रसेन समगस्पहि । पयस्वानश् आ-
 गहि तं मा संसृज वर्चसा । यथा गृहीतम् — अग्नेः समिदसि
 तेजोऽसि तेजो मे दा स्वाहा । सोमस्य समिदसि दुरिष्टेर्मा
 पाहि स्वाहा । पितॄणां समिदसि मृत्योर्मा पाहि स्वाहा ।
 ॐ च मे स्वरश्च मे यज्ञोपचते नमश्च यत्ते न्यूनं तस्मै त
 उपयते अतिरिक्तं तस्मै ते नमः ॥

Colophon :

इत्यग्निष्टोमग्रावस्तोतृप्रयोगः सम्पूर्णः ॥

Subject: Āśvalāyanabrhatpakṣagrāvastutprayoga, giving the
 duties in detail of the grāvastut priest of the Hotr
 class in the Agniṣṭoma sacrifice according to the
 Āśvalāyana school of R̥g-Veda.

Remarks :—The Ms. is in good condition.

॥ आश्वलायनाग्निष्टोमबृहत्पक्षमावस्तुत्रयोगः ॥

2431. ĀŚVALĀYANĀGNIṢṬOMA-

BRHATPAKṢAGRĀVASTUTPRAYOGAḤ.

Burnell's Catalogue No. 4046. Page 24. Right column.

Substance—Paper. Size— $10\frac{1}{4} \times 4\frac{7}{8}$ inches. Sheets—11.

Lines—9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Gran-
thas—160. Author—?. Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 2430.

Remarks :—The Ms. is in good condition.

॥ आश्वलायनाग्निष्टोमबृहत्पक्षमावस्तुत्रयोगः ॥

2432. ĀŚVALĀYANĀGNIṢṬOMA-

BRHATPAKṢAGRĀVASTUTPRAYOGAḤ.

Burnell's Catalogue No. 4047. Page 24. Right column.

Substance—Paper. Size— $10\frac{1}{4} \times 4\frac{7}{8}$ inches. Sheets—11.

Lines—9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Gran-
thas—160. Author—?. Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 2430.

Remarks :—The Ms. is in good condition.

॥ आश्वलायनाग्निष्टोमबृहत्पक्षमावस्तुत्रयोगः ॥

2433. ĀŚVALĀYANĀGNIṢṬOMA-

BRHATPAKṢAGRĀVASTUTPRAYOGAḤ.

Burnell's Catalogue No. 4048. Page 24. Right column.

Substance—Paper. Size— $10\frac{1}{4} \times 4\frac{7}{8}$ inches. Sheets—11.

Lines—9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—160. Author—?. Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 2430.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

॥ आश्वलायनाग्निष्टोमबृहत्पक्षग्रावस्तुत्रप्रयोगः ॥

2434. ĀŚVALĀYANĀGNIṢṬOMA-

BRHATPAKṢAGRĀVASTUTPRAYOGAḤ.

Burnell's Catalogue No. 4049. Page 24. Right column.

Substance—Paper. Size— $10\frac{1}{2} \times 4\frac{7}{8}$ inches. Sheets—10.

Lines—9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—160. Author—(?). Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 2430.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

॥ आपस्तम्बाग्निष्टोमौद्गात्रप्रयोगः ॥

2435. ĀPASTAMBĀGNIṢṬOMAUDGĀTRA-

PRAYOGAḤ.

Burnell's Catalogue No. 4151. Page 25. Left column.

Substance—Paper. Size— $10\frac{1}{2} \times 4\frac{7}{8}$ inches. Sheets—58.

Lines—9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—1000. Author—Rāmakṛṣṇa. Complete.

Beginning:

श्रीगणेशाय नमः ।

अथोद्गात्रप्रयोगः ।

ऋत्विगार्षेयोऽनूचान इत्याद्युक्तलक्षणवानृत्विग्भव-
 ति । यज्ञशर्मा ज्योतिष्टोमेनाग्निष्टोमेन रथन्तरपृष्ठेन द्वादश-
 शतदक्षिणेन सोमेन यक्ष्यते । तत्रौद्गात्रं भवता कर्तव्यमिति
 सोमप्रवाकेन प्रार्थितः उद्गाता यद्यात्विज्यं न करिष्य-
 न्त्स्यात्तदा नमस्सोमराज्ञ इत्युक्त्वा प्रत्याख्यानं कुर्यात्
 न करिष्यामीति । यद्यात्विज्यं चिकीर्षति तदा सोमप्रवाकं
 यजमानं वा प्रतिमन्त्रयेत् । उद्गाता आधानादिषु[दि]
 कर्मसु क ऋत्वि(जः) नारायणशर्मादय इत्युक्ते, उद्गाता
 के याजयन्ति, ते चान्ये च इत्युक्ते, उद्गाता कश्चिन्नाहीनः,
 नाहीनो ज्योतिष्टोमोऽग्निष्टोमस्सोम इत्युक्ते, उद्गाता कश्चि-
 न्न न्यस्तमात्विज्यं, न न्यस्तमात्विज्यमित्युक्ते, उद्गाता क-
 च्चित्कल्याण्यो दक्षिणाः सन्ति कल्याण्यो दक्षिणा-
 स्सुरूपा बहुपणमूल्या द्वादशशतं गाव इत्युक्ते, उद्गाता
 यद्यात्विज्यं (न) करिष्यामीति निश्चिनोति तदा ब्रूयात् ।
 महन्मे वोचो ॥

End :

उदवसानीये प्रस्तोता प्रधानयागकाले गायन्ति त्वे-
 त्युद्दृक्षीयं साम त्वं गायेत् । ऋषिरुद्दृक्षीयः । अनुष्टुप्
 छन्दः । इन्द्रो देवता ॥ गायन्ति त्वा गायत्रिण आ ।
 अर्चन्त्यकमर्का २३ यिणाः । ब्रह्माणस्त्वा २ हो १ यि ।
 शतक्रा २३ ताउ । उद्दृक्षमिव या १ यिमी ३ रे ।
 उद्दृक्षा २३४ मी । वाया ३ उवा ३ । उपू । माऽ२
 यिरो ३५ हायि । यत्सानोः सान्वारुह आ । भूर्यस्पष्टकर्तृ
 २३ वां तं दिन्द्रा २ हो १ यि । अर्थं चेता २३ तायि ।

यूथेन वृष्टिरा १ यिजा ३ तायि । यूथेना २३ वृ । ण्णा-
यिरा ३ उवा ३ । उम् । जातो ३५ हायि । युंक्ष्वाहिके-
सिना हरी आ वृषण । कक्षिया २३ ग्रा । अथाना ९
हो १ यि । इन्द्रो सोमा २३ पाः । गिरामुपश्रुता १ यि
च ३ रा । गिराम् २३४ याः श्रुता ३ उवा ३ । उपू ।
चाऽरो ३५ हायि ॥ पूर्णाहुतिहोमपक्षोऽपि प्रस्तोतुः
सामगानम् ॥

Colophon : (Sheet No. 58).

इति श्रीमद्राजाधिराज + श्रीसायणाचार्यस्य कृतौ यज्ञतन्त्रसुधानि-

धौ उ(औ)द्गात्राख्यः पदार्थः समाप्तः ॥

(Sheet Nos. 34 and 46)

इति श्री त्रिपाठीदामोदरसूनुरामकृष्णेन नानाभाईद्वि-

तीयनामधेयेन कृतायां ज्योतिष्टोमपद्धतौ प्रातस्सवनं समाप्तम् ॥

Subject : Agniṣṭomaprayer, dealing with the duties of the
Udgātr priest in the Agniṣṭoma sacrifice, probably
belonging to the Āpastamba school of the Black
Yajur-Veda.

Remarks :—The Ms. is in good condition. The author of this
work is one Rāmakṛṣṇa, otherwise known as Nānābha, son of
Tripāṭhidāmodara. He has evidently based his work on
Sāyaṇa's monumental work—Yajñatantrasudhānidhi. Hence
this is only a reproduction of Sāyaṇa's work.

॥ आपस्तम्बाग्निष्टोमौद्गात्रप्रयोगः ॥

2436. ĀPASTAMBĀGNIṢṬOMAUDGĀTRA-
PRAYOGAH.

Substance—Paper. Size— $10\frac{1}{4} \times 4\frac{3}{4}$ inches. Sheets—63.
Lines—8 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Gran-
thas—1000. Author—Rāmakṛṣṇa. Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 2435.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

॥ आपस्तम्बान्निष्टोमौद्गात्रप्रयोगः ॥

2437. ĀPASTAMBĀGNIṢṬOMAUDGĀTRA- PRAYOGAḤ.

Burnell's Catalogue No. 4153. Page 25. Left column.

Substance—Paper. Size— $10\frac{1}{4} \times 4\frac{3}{4}$ inches. Sheets—67.
Lines—8 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Gran-
thas—1000. Author—Rāmakṛṣṇa. Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 2435.

Remarks :— The Ms. is in good condition.

॥ आपस्तम्बान्निष्टोमौद्गात्रप्रयोगः ॥

2438. ĀPASTAMBĀGNIṢṬOMAUDGĀTRA- PRAYOGAḤ.

Burnell's Catalogue No. 4154. Page 25. Left column.

Substance—Paper. Size— $10\frac{1}{4} \times 4\frac{3}{4}$ inches. Sheets—68.
Lines—8 to a page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas
—1000. Author—Rāmakṛṣṇa. Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 2435.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

॥ आपस्तम्बाग्निष्टोमौद्गात्रप्रयोगः ॥

2439. ĀPASTAMBĀGNIṢṬOMAUDGĀTRA-
PRAYOGAḤ.

Burnell's Catalogue No. 4155. Page 25. Left column.
Substance—Paper. Size— $10\frac{1}{4} \times 4\frac{3}{4}$ inches. Sheets—74.
Lines—8 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Gran-
thas—1000. Author—Rāmakṛṣṇa. Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 2435.

Remarks :—The Ms. is in good condition.

॥ आपस्तम्बाग्निष्टोमौद्गात्रप्रयोगः ॥

2440. ĀPASTAMBĀGNIṢṬOMAUDGĀTRA-
PRAYOGAḤ.

Burnell's Catalogue No. 4156. Page 25. Left column.
Substance—Paper. Size— $10\frac{3}{4} \times 4\frac{1}{4}$ inches. Sheets—68.
Lines—7 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Gran-
thas—1000. Author—Rāmakṛṣṇa. Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 2435.

Remarks :—The Ms. is in good condition. At the end of this Ms.
the following extract (regarding sāmāgāna) is given:—

१ र—
अथान्ता २ हो १ यि । इन्द्रसोमा २३ पाः । गिरोमुषधुता १ यि
२ ३ २ । गिराम् २३४५ पा । श्रुता ३ उ । वा ३ । उप ।
वा २ रो ३५ होयि । पूर्णाहुतिपक्षे प्रस्तोतुः सामगानम् ॥

॥ आपस्तम्बाग्निष्टोमौद्गात्रप्रयोगः ॥

2441. ĀPASTAMBĀGNIṢṬOMAUDGĀTRA-

PRAYOGAH.

Burnell's Catalogue No. 9181 a. Page 24. Right column.

Substance—Palm leaf. Size— $15\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{2}$ inches. Leaves—

30 (1-30). Lines—9 or 10 to a Page. Script—Grantha.

No. of Granthas—1000. Author—Rāmakṛṣṇa. Complete.

Beginning :

श्रीगणेशाय नमः ॥

अथान्निष्टोमसंस्थस्य ज्योतिष्टोमस्य प्रयोग उच्यते ।

ऋत्विगार्षेयोऽनूचान इत्यादिलक्षणवानृत्विग्भवाति ।

असौ ज्योतिष्टोमेन यक्ष्यते । तत्रौद्गात्रं भवता कर्तव्य-

मिति०

Same as No. 2435.

End and subject—Same as No. 2435.

Colophon : (Sheet No. 24).

इति श्री त्रिपाठिदामोदरसूनुना रामकृष्णेन नानाभाई

द्वितीयनामधेयेन कृतायां ज्योतिष्टोमपद्धतौ माध्यन्दिनं सवनं

समाप्तम् ॥

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition, though the leaves are a bit worm-eaten. The other work contained in this Ms. is Āpastambātyagniṣṭomaprayoga.

॥ अग्निष्टोमौद्गात्रप्रयोगः ॥

2442. AGNIṢṬOMAUDGĀTRA-

PRAYOGAH.

J. L. Collection No. 249. Substance—Paper. Size— $10\frac{1}{2} \times 4$

inches. Sheets—53. Lines—7 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—800. Author—(?). Complete.

Beginning :

श्रीशिवाय नमः ॥

अथाग्निष्टोमप्रयोग उच्यते । तत्र च सर्वकृतु-
प्रकृतिभूतस्य त्रिपर्वणो ज्योतिष्टोमस्य सर्वाहर्गणप्र-
कृति[र्वा]भूतस्य व्यूढद्वादशाहस्य ब्राह्मणेनैव कृत्स्नि-
कृतेति क्रत्वन्तराण्येव कल्पितानि । तत्र सूत्रब्रा-
ह्मणानुसारेण सङ्गृह्य प्रदर्श्यते । तत्राग्निष्टोमसंस्थस्य
ज्योतिष्टोमस्य प्रयोगः । ऋत्विगार्षेय इत्यादि सूत्रोक्त-
लक्षणावृत्तिग्याज्यौ । तत्र तावत् पञ्चशर्मा ज्योतिष्टोमेना-
ग्निष्टोमेन रथन्तरपृष्ठेन द्वादशशतदक्षिणेन सोमेन यक्ष्य-
ते । तत्र भवता औद्गात्रं कर्तव्यमिति सोमप्रवाकेन प्रा-
र्थितः ॥ उद्गाता ॥ क ऋत्विज इति पृच्छति । नारायण-
शर्मादय इति सोमप्रवाकः प्रतिवचनं ब्रूयात् ।

End :

उदवसानीयायामिहौ—उदंशीयस्व साम्नः विश्वे देवा
ऋषिः अनुष्टुप्छन्दः इन्द्रो देवता । उदंशीयम् । गायन्ति
त्वा गायत्रिणाम् । अर्कः (?) चैत्यर्क मर्का इणाः । ब्रह्माण-
ह्यासेहोयि । शकः तत्रता उ उदंशमिवाये । मिये माइरे

* * * *

गिरामुपभृता ईंचार । गिशेरामूप । भुखूता उवा उचपू ।

षाखी रोहाइ ॥ श्रीशिवाय नमः । सन्तिष्ठतेऽग्निष्टोमः ॥

Colophon :

अग्निष्टोमप्रयोगः समाप्तः ॥

Subject : Agniṣṭomaudgātraprayoga, giving the duties of the
Udgātr priest in the Agniṣṭoma sacrifice.

Remarks:—The Ms. is old and is in good condition.

॥ अग्निष्टोमसामप्रयोगः ॥

2443. AGNIṢṬOMASĀMAPRAYOGAḥ.

Burnell's Catalogue No. 4171. Page 24. Right column.

Substance—Paper. Size—10½ × 5 inches. Sheets—10.

Lines—8 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas

—130. Author—(?). Complete.

Beginning:

श्रीगणेशाय नमः ।

हुम् । युजे वाच २ शतपदोम् । गाये सहस्रवर्तनि गा-
यत्रं २ त्रैष्टुभं २ जगद्विश्वारूपाणि सम्भार्ता २ । देवा २ ओं का
२ सिचा १ २ १ २ हुम् । ओ २ । का इरो । आ ३ ४ ५ १ ॥
अग्निज्योतिर्ज्योतिरग्नोम् । आग्निज्योतिर्ज्योतिराग्नी
२ः । अग्निज्योतिर्ज्योता १ २ १ २ ईः । हुम् ।
आ २ । आग्नी । आ ३ ४ ५ । इन्द्रो ज्योतिर्ज्योतिरि-
न्द्रोम् । आ इन्द्रो ज्योतिर्ज्योतिरा इन्द्रा २ः । इन्द्रो

ज्योतिर्ज्योता १२ १२ ईः । हुम् । आ २ । औ यिन्द्रो ।

२ १ १ १
आ ३ ४ ५ ॥

End—Same as No. 2440.

Colophon :

इति साम समाप्तम् ॥

Subject: Sāmans to be chanted by the Udgātr gāṇa in the Jyotiṣṭoma sacrifice.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

॥ अग्निष्टोमसामप्रयोगः ॥

2444. AGNIṢṬOMASĀMAPRAYOGAḤ.

Burnell's Catalogue No. 4172. Page 24. Right column.
Substance—Paper. Size— $10\frac{1}{2} \times 5$ inches. Sheets—10.
Lines—8 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Gran-
thas—130. Author—(?). Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 2443.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

॥ अग्निष्टोमसामप्रयोगः ॥

2445. AGNIṢṬOMASĀMAPRAYOGAḤ.

Burnell's Catalogue No. 473. Page 24. Right column.
Substance—Paper. Size— $10\frac{1}{2} \times 5$ inches. Sheets—10.
Lines—8 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Gran-
thas—130. Author—(?). Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 2443.

Remarks :—The Ms. is in good condition.

॥ अग्निष्टोमसामप्रयोगः ॥

2446. AGNISTOMASĀMAPRAYOGAḤ.

Burnell's Catalogue No. 4174. Page 24. Right column.

Substance—Paper. Size— $10\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Sheets—10.

Lines—8 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—180. Author—(?). Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 2443.

Remarks :—The Ms. is in good condition.

॥ अग्निष्टोमसामप्रयोगः ॥

2447. AGNISTOMASĀMAPRAYOGAḤ.

Burnell's Catalogue No. 4175. Page 24. Right column.

Substance—Paper. Size— $10\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Sheets—10.

Lines—8 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—180. Author—(?). Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 2443.

Remarks :—The Ms. is in good condition.

॥ अग्निष्टोमसामप्रयोगः ॥

2448. AGNISTOMASĀMAPRAYOGAḤ.

Burnell's Catalogue No. 4176. Page 24. Right column.

Substance—Paper. Size— $10\frac{1}{2} \times 4\frac{7}{8}$ inches. Sheets—10.
 Lines—8 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Gran-
 thas—130. Author—(?). Complete.

Beginning, end and subject—Same as No. 2443.

Colophon :

इति साममन्त्रं(ः) सम्पूर्णम् (ः) ॥

Remarks:—The Ms. is in good condition.

॥ अग्निष्टोमसामप्रयोगः ॥

2449. AGNIṢṬOMASĀMAPRAYOGAḤ.

Burnell's Catalogue No. 4177. Page 24. Right column.

Substance—Paper. Size— $10\frac{1}{2} \times 5$ inches. Sheets—9.
 Lines—8 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Gran-
 thas—130. Author—(?). Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 2443.

Remarks :—The Ms. is in good condition.

॥ अग्निष्टोमसामप्रयोगः ॥

2450. AGNIṢṬOMASĀMAPRAYOGAḤ.

Burnell's Catalogue No. 4178. Page 24. Right column.

Substance—Paper. Size— $10\frac{1}{2} \times 5\frac{1}{8}$ inches. Sheets—9.
 Lines—8 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Gran-
 thas—130. Author—(?). Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 2443.

Remarks :—The Ms. is in good condition.

॥ अग्निष्टोमप्रस्तोतृसामप्रयोगः ॥

2451. AGNISTOMAPRASTOTRĀMA-
PRAYOGAH.

Burnell's Catalogue No. 4182. Page 24. Right column.
Substance—Paper. Size—10½ × 5½ inches. Sheets—8.
Lines—9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Gran-
thas—125. Author—(?). Complete.

Beginning:

श्रीगणेशाय नमः ॥

ॐ त्वमूषु । वाजि ना ३ ४ ५ देव जूता २ ३
४ म । सहा वानन्ता । रुता ३ । रथानाम् । अरिष्टना
२ ३ ४ यिमीम् । पृतना ३ ४ ३ जमाश्रुम् । स्वस्त । या-
षि । तारुमिहा ३ ४ ३ । हु ३ वा ५ यि मा ६ ५ ६ ॥ १ ॥

End :

इमं स्तो २ ३ ४ माय । अहाति २ ३ ४ जा ।
ता वेदसे ३ । हो ३ । रथामि २ ३ ४ वा । स मोह
२ ३ ४ मा । मानविषा ३ । हो यि । भद्राहि २ ३ ४
नाः । प्रमाती २ ३ ४ रा । स्यासं सदे ३ । हो यि
अग्ना इ सा २ ३ ४ रुयायि मारायिषा २ ३ ४ मा । वा य
ते वा ३ । हो २ ३ ४ ५ इ । डा ॥ ३ ७ ॥ लोकद्वारमपा-
वानु २ । पश्येम त्वा वयं रा १ २ ॥ हुम् । आ २ ।

१ जायो । ओ २ १ १ १ १
३ ४ ५ ॥

Colophon :

इति प्रस्तोतृ[त्वं]सामप्रयोगः सम्पूर्णः ॥

Subject: Prastotr̥sāmaprayoga, giving the sāmans to be chanted by the Prastotr̥ priest of the Udgātṛ gaṇa in the Agnistoma sacrifice.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

॥ अग्निष्टोमप्रस्तोतृसामप्रयोगः ॥

2452. AGNISTOMAPRASTOTR̥SĀMA-
PRAYOGAH.

Burnell's Catalogue No. 4180. Page 24. Right column.

Substance—Paper. Size— $10\frac{1}{2} \times 4\frac{3}{4}$ inches. Sheets—

9. Lines—8 or 9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—125. Author—(?). Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 2451.

Remarks:—The Ms. is in good condition and is unaccented.

॥ अग्निष्टोमप्रस्तोतृसामप्रयोगः ॥

2453. AGNISTOMAPRASTOTR̥SĀMA-
PRAYOGAH.

Burnell's Catalogue No. 4181. Page 24. Right column.

Substance—Paper. Size— $10\frac{1}{2} \times 4\frac{3}{4}$ inches. Sheets—8.

Lines—8 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—125. Author—(?). Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 2451.

Remarks :—The Ms. is in good condition and is unaccented.

॥ अग्निष्टोमप्रस्तोतृसामप्रयोगः ॥

2454. AGNISTOMAPRASTOTRĀMA- PRAYOGAH.

Burnell's Catalogue No. 4183. Page 24. Right column.

Substance—Paper. Size— $10\frac{3}{4} \times 5\frac{1}{2}$ inches. Sheets—7.

Lines—10 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Gran-
thas—125. Author—?. Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 2451.

Remarks :—The Ms. is in good condition and is accented. On the
side margin of the title sheet is given 'संकराजविक्राजीया-
पुस्तक.' i. e., this Ms. belonged to Śaṅkaravenkāja.

॥ अग्निष्टोमप्रस्तोतृसामप्रयोगः ॥

2455. AGNISTOMAPRASTOTRĀMA- PRAYOGAH.

Burnell's Catalogue No. 4184. Page 24. Right column.

Substance—Paper. Size— $10\frac{1}{2} \times 5\frac{1}{2}$ inches. Sheets—7.

Lines—10 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Gran-
thas—125. Author—(?). Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 2451.

Remarks :—The Ms. is in good condition and is accented.

॥ अग्निष्टोमप्रस्तोतृसामप्रयोगः ॥

2456. AGNIṢṬOMAPRASTOTRŚĀMA-
PRAयोगAH.

Burnell's Catalogue No. 4179. Page 24. Right column.
Substance—Paper. Size— $10\frac{1}{2} \times 5\frac{1}{4}$ inches. Sheets—8.
Lines—9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Gran-
thas—125. Author—?. Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 2451.

Remarks:—The Ms. is in good condition and is not accented.

॥ बोधायनाग्निष्टोमप्रातिप्रस्थात्रप्रयोगः ॥

2457. BODHĀYANĀGNIṢṬOMAPRĀTI-
PRASTHĀTRAPRAयोगAH.

Burnell's Catalogue No. 3718.

Substance—Paper. Size— $10\frac{1}{2} \times 5$ inches. Sheets—50.
Lines—9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Gran-
thas—900. Author—(?). Complete.

Beginning :

श्रीगणेशाय नमः ॥

बोधायनप्र(प्रा)तिप्रस्थान्नाध्वरप्रयोगः ।

प्रतिप्रस्थाता स्नात्वाचम्य देशकालौ सङ्कीर्त्य परमेश्व-
रप्रीत्यर्थमार्त्विज्यं करिष्यन्नात्मनश्शुष्यर्थं पवनमन्त्राचम-
नमन्त्रप्रोक्षणानि करिष्ये इति सङ्कल्प्य दर्भपुञ्जीलैस्सप्त-
भिरेतन्मन्त्रप्रोक्षणम् । ऋत्विग्भिस्सहाग्न्यगारं प्रवि-

श्योचरत उपविशति । तन्म ऋध्यतामित्युक्ते तच्च ऋध्य-
तां तच्चे समृध्यतां तच्चे सम्पद्यतां कामः इति प्रतिश्रूयात् ।
सम्म(म)त्र(न्त्र)वरणेऽमुकशर्माहं प्रातिग्रस्थात्रेण त्वा गच्छा-
मि याजयतु मा भवानित्युक्ते तं पृच्छति को यज्ञ इति ।
ज्योतिष्टोमोऽग्निष्टोमः सोम इत्युक्ते क ऋत्विज इति
पृच्छति यज्ञदत्तः शर्मादय इत्युक्ते, के याजयन्तीति पृ-
च्छति, ते चान्ये चेत्युक्ते, कच्चिन्नाहीन इति पृच्छति,
नाहीनो ज्योतिष्टोमोऽग्निष्टोमः सोम इत्युक्ते, कचित्क-
ल्याणो(ण्यो) दक्षिणा इति पृच्छति, सन्ति कल्याणः-
(ण्यः) सुरूपा बहुमूल्या द्वादशशतं गावः इत्युक्त्वा आदि-
त्यो मे(ऽ)ध्वर्युरिति रते, आदित्यस्तेऽध्वर्युस्स तेऽध्व-
र्युरध्वर्युरहं ते मानुष इति प्रत्युक्त्वा वृत्तो जपति—मह-
न्मे वोचो, भर्गो मे वोचो, यशो मे वोचस्स्तोमं मे वोचः
ऋषिं मे वोचो भुक्तिं मे वोचस्सर्वं मे वोचस्तन्मावतु
स्त(त)न्मा विशतु तेन भुक्षिषीय ॥ अथ बोधायनमधु-
पर्कः ॥

End:

शालामुखीयं दक्षिणार्ग्निं पुराणगार्हपत्यञ्च परिस्ती-
र्याग्नेण गार्हपत्यं तृणानि सस्तीर्य तेषु प्रायणीयवत्पात्रा-
णि सादयति—स्पर्शं च चरुस्थालीं समेक्षणं चाग्नि-
होत्रद्वर्णीं च शूर्पं च कृष्णाजिनं चोल्खलं च मुसलं
च जुह्वं चोपभृतं च सुवं च ध्रुवां च प्राश्नित्रहरणं
चेडापात्रं च प्रणीताप्रणयनं चाज्यस्थालीं च वेदं च
दारुपात्रीं च योक्त्रं च सुक् सम्मार्जनार्थमन्यांश्च दर्भा-

नासाद्योपरमति ॥ सन्तिष्ठते प्रतिप्रस्थातृप्रयोगः ॥

Colophon: Nil.

Subject: Agniṣṭomaprayer, based on Bodhāyanasūtras of Black Yajur-Veda, dealing with the duties of the Pratiprasthātr̥ priest in the Adhvaryu gaṇa in the Agniṣṭoma Soma sacrifice.

Remarks:—The Ms. is in good condition. This No. 3718 is given by Dr. Burnell in his Errata et addenda to be put on page 28 b of his Catalogue under the heading of 'Fragments of Prayoga and Prāyaścitta'.

॥ बोधायनाग्निष्टोमप्रातिप्रस्थात्रप्रयोगः ॥

2458. BODHĀYANĀGNIṢṬOMAPRĀTI-
PRASTHĀTRAPRAYOGAḤ.

Burnell's Catalogue No. 3777. Page 24. Right column.

Substance—Paper. Size— $10\frac{1}{4} \times 4\frac{3}{4}$ inches. Sheets—51. Lines—9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—900. Author—(?). Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 2457.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

॥ बोधायनाग्निष्टोमप्रातिप्रस्थात्रप्रयोगः ॥

2459. BODHĀYANĀGNIṢṬOMAPRĀTI-
PRASTHĀTRAPRAYOGAḤ.

Burnell's Catalogue No. 3778.

Substance—Paper. Size— $11\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Sheets—49.

Lines—9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Gran-
thas—900. Author—(?). Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 2457.

Remarks :—The Ms. is in good condition. Dr. Burnell mentioned
Nos. 3778-81 in his Errata to be put on page 28 under
'Fragments of Prayoga and Prāyaścitta'.

॥ बोधायनाग्निष्टोमप्रातिप्रस्थात्रप्रयोगः ॥

2460. BODHĀYANĀGNIṢṬOMAPRĀTI-
PRASTHĀTRAPRAYOGAḤ.

Burnell's Catalogue No. 3779.

Substance—Paper. Size— $10\frac{1}{2} \times 4\frac{3}{4}$ inches. Sheets—56.

Lines—8 or 9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Gran-
thas—900. Author—(?). Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 2457.

Remarks :—The Ms. is in good condition.

॥ बोधायनाग्निष्टोमप्रातिप्रस्थात्रप्रयोगः ॥

2461. BODHĀYANĀGNIṢṬOMAPRĀTI-
PRASTHĀTRAPRAYOGAḤ.

Burnell's Catalogue No. 3780.

Substance—Paper. Size— $11\frac{1}{2} \times 5\frac{1}{2}$ inches. Sheets—45.

Lines—10 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Gran-
thas—900. Author—(?). Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 2457.

Remarks :—The Ms. is in good condition.

॥ बोधायनाग्निष्टोमप्रातिप्रस्थातृप्रयोगः ॥

2462. BODHĀYANĀGNIṢṬOMAPRĀTI-
PRASTHĀTRAPRAYOGAH.

Burnell's Catalogue No. 3781.

Substance—Paper. Size—10½ × 5 inches. Sheets—26 (21-46). Lines—9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—500. Author—(?). Incomplete.

Beginning:

....ग्रहार्थमञ्जलिना सोममुपहन्ति तदा तूष्णीमेवान्तर्द-
धाति प्रथमाभ्यामंशुभ्यां पुनः सचत एतावंशू द्वितीय-
पर्याये एकादश कृत्वाभिष्वान्ते तूष्णीमेवान्तर्दधाति म-
ध्यमाभ्यामंशुभ्यां सचत एतावप्यंशू तृतीयपर्याये द्वादश-
कृत्वोऽभिष्वान्ते पूर्ववत्तूष्णीमेवान्तर्दधात्युत्तमाभ्यामंशु-
भ्यां सचत एतावप्यंशू ! अथ ग्रहमध्वर्यवे प्रयच्छति याव-
देवात्राध्वर्युः उपांशुसवनप्रत्यभिमर्शनान्तं कर्म चेष्टति ता-
वदेष प्रतिप्रस्थाता राजन्येवांशूनां द्वौ द्वावंशू अपि सृजति ।

End, colophon and subject—Same as No. 2457.

Remarks :—The Ms. is in good condition. The Ms. abruptly begins in the middle of the work.

॥ आपस्तम्बाग्निष्टोमनैष्टूप्रयोगः ॥

2463. ĀPASTAMBĀGNIṢṬOMANAISTRA-
PRAYOGAH.

Burnell's Catalogue No. 4025 Page 29. Right column.

Substance—Paper. Size—11×4½ inches. Sheets—9.

Lines—8 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Gran-
thas—110. Author—(?). Complete.

Beginning :

श्रीगणेशाय नमः ॥

अग्निष्टोमनेष्टुप्रयोगप्रारम्भः । संखितायामा-
तिथ्येष्ट्यामाज्यन्तानूनध्वं करिष्यन्नभिमृशति । अनाधृष्ट-
मस्यनाधृष्यन्देवानामोजो अभिशस्तिपा अनभिश्चस्त्य-
ञ्जसा सत्यमुपगेषं स्विते माधाः । स्पृष्टोदकं राजानमा-
प्याययति । इति मादिमदन्तीरवर्थ उपसत्सु अंशुरंशुष्टे
देव सोमाप्यायतामिन्द्रायैकधनविद आ तुभ्यमिन्द्रः प्या-
यतामा त्वमिन्द्राय प्यायस्वाप्याययासान्सखीन् ॥

End :

आपो अस्मान्वचारिषं रमेन समगस्महि(?) । पयस्वानम
आगहि तं मा संसृज वर्चसा तवः समिधोऽभ्यादधाति ।
यथागृहीतम् । अग्नेस्समिदसि तेजोऽसि तेजो मेदा
स्वाहा । सोमस्य समिदसि दुरिष्टेर्मा पाहि स्वाहा । पितृ-
णां समिदसि मृत्योर्मा पाहि स्वाहा । ॐ च मे स्वरश्च मे
यज्ञोपचते नमश्च । यत्ते न्यूनं तस्मै त उपयत्ते अतिरिक्तं
तस्मै ते नमः ॥

Colophon :

इत्यग्निष्टोमनेष्टुप्रयोगस्तम्पूर्णः ॥

Subject : Agniṣṭomaprayoga giving the special duties of the

Nestor priest belonging to the Adhvaryu gaṇa in the Agnistoma sacrifice, according to the Āpastamba school of the Black Yajur-Veda.

Remarks :— The Ms. is in good condition.

॥ आपस्तम्बाग्निष्टोमनैष्टूप्रयोगः ॥

2464. ĀPASTAMBĀGNIṢTOMANAISTRA- PRAYOGAH.

Burnell's Catalogue No. 4026. Page 24. Right column.

Substance—Paper. Size— $10\frac{1}{2} \times 4\frac{3}{4}$ inches. Sheets—

8. Lines—9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—110. Author—(?). Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 2463.

Remarks :—The Ms. is in good condition.

॥ आपस्तम्बाग्निष्टोमनैष्टूप्रयोगः ॥

2465. ĀPASTAMBĀGNIṢTOMANAISTRA- PRAYOGAH.

Burnell's Catalogue No. 4027. Page 24. Right column.

Substance—Paper. Size— $10\frac{1}{2} \times 4\frac{3}{4}$ inches. Sheets—8.

Lines—9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—110. Author—(?). Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 2463.

Remarks :—The Ms. is in good condition.

॥ आपस्तम्बाग्निष्टोमनैष्ट्रप्रयोगः ॥

2466. ĀPASTAMBĀGNIṢṬOMANAṢṬRA-
PRAYOGAḤ.

Burnell's Catalogue No. 4028. Page 24. Right column.

Substance—Paper. Size— $10\frac{1}{8} \times 4\frac{3}{4}$ inches. Sheets—8.Lines—9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Gran-
thas—110. Author—(?). Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 2463.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

॥ आपस्तम्बाग्निष्टोमनैष्ट्रप्रयोगः ॥

2467. ĀPASTAMBĀGNIṢṬOMANAṢṬRA-
PRAYOGAḤ.

Burnell's Catalogue No. 4027. Page 24. Right column.

Substance—Paper. Size— $10\frac{1}{8} \times 4\frac{3}{4}$ inches. Sheets—7.Lines—9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Gran-
thas—110. Author—(?). Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 2463.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

॥ बोधायनाग्निष्टोमौत्तेत्रप्रयोगः ॥

2468. BODHĀYANĀGNIṢṬOMAUN-
NETRAPRAYOGAḤ.

Burnell's Catalogue No. 3774. Page 24. Right column.

Substance—Paper. Size— $11 \times 5\frac{3}{8}$ inches. Sheets—11.

Lines—8 to 10 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of
Granthas—175. Author—(?). Complete.

Beginning :

श्रीगणेशाय नमः ।

अथाग्निष्टोमोऽग्नेतृत्वप्रयोगः । आर्त्विज्यं करिष्य-
माण उन्नेता स्नात्वोदेत्याहतं वासः परिधाय कर्माङ्गपन्य-
द्यज्ञोपवीतमजिनं वासः सूत्रं वा धृत्वाचम्य, प्राणानाय-
म्य, देशकालौ सङ्कीर्त्य, परमेश्वरप्रीत्यर्थमार्त्विज्यं करि-
ष्यमाण आत्मनश्शुद्ध्यर्थं पवनमन्त्राचमनमन्त्रप्रोक्षणानि
करिष्ये इति सङ्कल्प्य, सप्तभिर्दर्भपुञ्जीलैः कण्ठादुपर्युन्मृ-
ज्य, सप्तभिर्नाभेरपर्याकण्ठं, सप्तभिर्नाभेरध आगुल्फमव-
मृज्य तानि दर्भपुञ्जीलानि समुच्चित्याद्भिरभ्युक्ष्योत्तरतो
निरस्याप उपस्पृशेत् ॥

End :

अभिष्टुतो वरुणस्य पाशः इति उन्नेतरुन्नोनय(भये ?)-
त्युक्ते यजमानपत्नी हस्तौ गृहीत्वा तिसृभिरुद्धतीभिरुत्तार-
यति । 'उद्धयं तमसस्परि पश्यन्तो ज्योतिरुत्तरम् । देवं देव-
त्रा सूर्यमगन्म ज्योतिरुत्तरम् । उद्धृत्यं जातवेदसं देवं वहन्ति
केतवः । दृशे विश्वाय सूर्यम् । चित्रं देवानामुदगादनीकं
चक्षुर्मित्रस्य वरुणस्याग्नेः । आ प्रा द्यावापृथिवी अन्त-
रिक्षं सूर्य आत्मा जगतस्तस्थुषश्च' इति । अथाप्रतीक्षमाग-
च्छति । प्रपथे समिधः करोति एधोऽस्येधिषीमहि । एत्याह-
वनीयेऽभ्यादधाति । 'समिदासि स्वाहा । तेजोऽसि स्वाहा ।
तेजो मायि धेहि स्वाहा' इति । अथाहवनीयमुपतिष्ठते । अपो

अन्वचारिषं रसेन समसृक्षमहि । पयस्वां अग्न आगमं
तं मा सःसृज वर्चसा इति सन्तिष्ठते उन्नेतृप्रयोगः ॥

Colophon : Nil.

Subject : Agniṣṭomaprayer dealing with the duties of the
Unnetṛ—one of the four priests in the Adhvaryu
gaṇa—in the Agniṣṭoma sacrifice, according to the
Bodhāyana school of the Black Yajur-Veda.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

॥ बोधायनाग्निष्टोमोन्नेतृप्रयोगः ॥

2469. BODHĀYANĀGNIṢṬOMONNETR-
PRAYOGAḤ.

Burnell's Catalogue No. 3775. Page 24. Right column.

Substance—Paper. Size— $10\frac{1}{2} \times 5$ inches. Sheets—10.

Lines—9 to a Page. Script—Devanagari. No. of Gran-
thas—175. Author—(?). Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 2468.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

॥ बोधायनाग्निष्टोमोन्नेतृप्रयोगमन्त्राः ॥

2470. BODHĀYANĀGNIṢṬOMONNETR-
PRAYOGAMANTRĀḤ.

Burnell's Catalogue No. 3776. Page 24. Right column.

Substance—Paper. Size— $10\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Sheets—2.

Lines—8 to a Page. Script—Devanagari. No. of Gran-
thas—25. Incomplete.

Beginning :

श्रीगणेशाय नमः ।

अथोन्नेतृप्रयोगः । अनाधृष्टमस्यनाधृष्ट्यं देवानामोजो-
ऽभिश्चस्तिपाः अनभिश्चस्तेन्यम् । उपहृतः । अ२शुर२शुस्ते
देवसोमाप्यायतामिन्द्रायैकधनविद आ तुभ्यमिन्द्राप्याय-
तामा त्वमिन्द्राप्यायस्व ।

End :

आ प्रा द्यावापृथिवी अन्तरिक्षं सूर्य आत्मा जगतस्त-
स्थुषश्च । एधोऽस्येधिषीमहि । समिदसि स्वाहा । तेजोऽसि
स्वाहा । तेजो मयि धेहि स्वाहा । आपो अद्यान्वचारि-
ष२ रसेन समसृक्षमहि । पयस्वा२ अग्न आगमन्तं मा स२
सृज वर्चसा ॥

Colophon : Nil.

Subject : Agnistomaprayogamantras to be recited by the
Unnetr priest of the Adhvaryu gāṇa in the Agnistoma sacrifice.

Remarks :— The Ms. is in good condition.

॥ आपस्तम्बात्यग्निष्टोमप्रयोगः ॥

2471. APĀSTAMBĀTYAGNISTOMA-
PRAYOGAH.

Burnell's Catalogue No. 3889. Page 24. Right column.
Substance—Paper. Size— $10\frac{1}{8} \times 4\frac{3}{4}$ inches. Sheets—4.
Lines—8 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of
Granthas—55. Author—(?). Complete.

Beginning:

श्रीगणेशाय नमः ।

आपस्तम्बात्यग्निष्टोमप्रारम्भः ।

आदौ ब्राह्मणाननुज्ञाप्य गणेशपूजां कृत्वा पुण्याहं
वाचयित्वा वसन्ते पौर्णमास्याममावास्यायां वा सुत्या
यथा स्यात्तथोपक्रमः कर्तव्यः । अपरेण गार्हपत्यमिष्टप्रथ-
मयज्ञो दर्भेष्वासीनो दर्भान्धारयमाणः पत्न्या सह प्राणा-
नायम्य देशकालौ सङ्कीर्त्य ममोपात्तदुरितक्षयद्वारा श्री-
परमेश्वरप्रीत्यर्थं सोमेन यक्ष्ये । ज्योतिष्टोमेनात्यग्निष्टो-
मेन रथन्तरसाम्ना द्वादशशतदक्षिणेन तेन परमेश्वरं प्रीण-
यामि ।

End :

तयोरनुभक्षं भक्षयामि । वाग्जुषाणा सोमस्य वृष्यतु ।
हिन्वम इत्यादिनाभ्यभिर्मर्शनान्तम् । सर्वाश्चमसान्निर्द्दो-
ता भक्षयति । ततः समाख्याभक्षणम् । प्रक्षाळितेषु चमसेषु
सदसः पुरस्ताद्धृतं श्वेताश्वं हिरण्यं चाध्वर्यवे ददाति ।
अश्वहिरण्य इति छन्दोगवचनात् । अग्नीदौषयजानित्याधु-
दवसानीयान्तमग्निष्टोमवत् ।

Colophon :

इति अत्यग्निष्टोमप्रयोगस्समाप्तः ॥

Subject : Atyagniṣṭomaprayoga, according to the Āpastamba
school of the Black Yajur-Veda, giving the details
of the prayoga of the Atyagniṣṭoma Soma sacrifice.

Remarks :—The Ms. is in good condition.

॥ बोधायनात्यग्निष्टोमप्रयोगः ॥

2472. BODHĀYANĀTYAGNIṢṬOMA-
PRAYOGAH.

Burnell's Catalogue No. 3727. Page 24. Right column.
Substance—Paper. Size— $10\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Sheets—198.
Lines—9 or 10 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of
Granthas—4000. Author—Bālādīkṣita. Complete.

Beginning :

श्रीगणेशाय नमः ॥

बोधायनात्यग्निष्टोमप्रयोगः ।

प्रणम्य बोधायनसूत्रकारं

तदुक्तकर्माचरणाय सम्यक् ।

शिवेन्द्रपृथ्वीपतिबोधितोऽहं

करोमि बालाध्वरकृत्प्रयोगम् ॥

अग्निष्टोमेन यक्ष्यमाणो भवति ।

सोमेन यक्ष्यमाणस्य यस्य पित्रादयस्त्रयः ।

नेजिरे सोमयागेन स स्याद्विच्छिन्नसोमकः ॥

आलभेत स ऐन्द्राग्नयवशीर्णगवं पशुम् ।

यस्य वेदश्च वेदी च विच्छिद्येते त्रिपुरुषम् ॥

स वै दुर्ब्राह्मणो नाम यश्चैव वृषळीपतिः ।

विच्छिन्नसोमपानो वा दुर्ब्राह्मण उदाहृतः ॥

आलभेताश्विनं धूम्रललामं सत्त्वजं पशुम् ।

सोमाधिकारहेतुत्वात्सोमाग्म्यात् पूर्वतः ॥

पूर्वपक्षे पर्वणि वा पशुद्वयमिदं मतम् ।
 सोमाधाने तु सोमात्प्राक् प्रकृतीष्ट्यनुपक्रमात् ॥
 अन्वारम्भेष्टिविरहान्नेदमस्ति पशुद्वयम् ।
 अतो विच्छिन्नसोमस्य सोमाधानं न विद्यते ॥
 अग्नीषोमीयपशुना सवनीयेन वाप्यम् ।
 पशू समानतन्त्रौ स्तामिति बोधायनादयः ॥
 इति केचित्तथा कल्पसूत्रं कापि न दृश्यते ।
 विस्रम्भे सति कर्तव्यं सोमाधाने पशुद्वयम् ॥
 द्वादशैकत्रिचत्वारो दीक्षाकल्पा व्यवस्थिताः ।
 आत्मानुकूलदिवसः प्रक्रमापेक्षया यदि ॥
 नक्षत्रदीक्षायागस्तु पौर्णमास्यां व्यवस्थितः ।

स उपकल्पयते कृष्णाजिनं च कृष्णविषाणं च वासश्च
 मेखलां च सैषा पृथ्वी वेणी कार्या भवति त्रिवृदेकतः
 पाशा द्वाविंशतिं च दर्भपिञ्जूलानि ।

*

*

*

द्वौ कटपरिवारौ कुर्वन्ति, पूर्वं यजमानायापरं पत्न्यै, तयोः
 प्राचीद्वारौ कुर्वन्ति तदुदकुम्भौ निधापयति ।

चित्रास्वात्यन्तरं श्रोणा दक्षिणापथवासिनाम् ।
 प्राची तु कृत्तिका ज्ञेया उत्तरापथवासिनाम् ॥
 द्वादश प्रक्रमं व्यासः प्राग्बंशः षोडशायतः ।
 अपि वा द्वादशायामः दशव्यासश्च कीर्तितः ॥

End:

अन्वाहार्यमासाद्य वत्सतरीं ददाति ! सा प्रसिद्धेष्टिः स-

न्तिष्ठते ब्राह्मणतर्पणान्ता । अथारण्योरग्नीन्समारोह्य, प्र-
त्यक्षान्वा यथा पुरस्तात् स्थान्यग्न्वायतनान्यध्यवसाय
मथित्वाग्नीन्विहृत्य, गार्हपत्य आज्यं विलाप्योत्पूय *
अथाज्यस्थाल्या क्षुवेणोपघातं कूश्माण्डानि जुहोति यद्देवा
देवहेडनमित्यादि वरदानान्तम् । अथ सायमग्निहोत्रं
जुहोति । न कालातिक्रमप्रायश्चित्तम् । काले प्रातर्होमः ।
सन्तिष्ठतेऽत्यग्निष्टोमोऽत्यग्निष्टोमः ॥

Colophon :

इति श्रीशाहजीमहाराजपुरवास्तव्येन बालाध्वरिणा कृतो-
ऽत्यग्निष्टोमप्रयोगः सम्पूर्णः ॥
शालिवाहनशक १७५८ दुर्मुखनामसंवत्सरः आश्विनवद्यदशमी
गुरुवारः ॥

Subject : Atyagniṣṭomaprayoga, belonging to the Bodhāyana
school of the Black Yajur-Veda, giving all the
ritualistic details of the Atyagniṣṭoma Soma-sacrifice.

Remarks :—The Ms. is in good condition. The author of this
prayoga tract is Bālādhvarin. The Ms. is dated Śaka 1758 in
the year Dūrmukha which corresponds to 1836 A. D. Two
sheets are missing in the middle of this Ms.

॥ बोधायनात्यग्निष्टोमप्रयोगः ॥

2473. BODHĀYANĀTYAGNIṢṬOMA-
PRAYOGAḤ.

Burnell's Catalogue No. 3731. Page 24. Right column.

Substance—Paper. Size— $10\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Sheets—182.

Lines—9 or 10 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of

Granthas—3460. Author—Bālādhvarin. Incomplete.

Beginning and subject—Same as No. 2472.

End :

अथ यज्ञपुच्छम् । अथ सम्प्रैषमाह

* * * *

यजमानः प्राचीनावीती दक्षिणाग्रं बर्हिस्तीर्त्वाद्भिर्मार्जयति
मार्जयन्तां पितरो मार्जयन्तां पितामहा मार्जयन्तां प्रपि-
तामहा इत्यथ तिस्रो धाना ददात्येतत्ते ततासौ ये च त्वामन्वे
तत्ते पितामहासौ ये च त्वामन्वेतत्ते प्रपितामहासौ ये च
त्वामन्विति प्रतिमन्त्रमेकैकां मसावितिस्थाने स्वपित्रादि ....॥

Colophon: (Sheet No. 144).

इति श्रीशाङ्गीमहाराजपुरवास्तव्येन बालादीक्षितेन कृ-
(ते अ)तात्यग्निष्टोमप्रयोगे प्रातस्सवनं सम्पूर्णम् ॥

Remarks:—The Ms. is in good condition. It breaks off in
the beginning of the yajñapuccha, the last part of the Soma
sacrifice.

॥ बोधायनात्यग्निष्टोमप्रयोगः ॥

2474. BODHĀYANĀTYAGNISTOMA-
PRAYOGAH.

Burnell's Catalogue No. 3730.

Substance—Paper. Size—10½ × 5 inches. Sheets—78.

Lines—9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of

Granthas—1750. Author—Bālādīkṣita. Incomplete.

Beginning and subject—Same as No. 2472.

End:

अथ पशुपुरोडाशाः । अग्नीत्पशुपुरोडाशाभिर्बप प्र-

तिप्रस्थातः पशुन्विशाधि * * *

ऐन्द्रः प्राण इत्यवदानानि सम्मृश्य श्रीरसीति वसाहोमं
 प्रयौति सम्मृष्टस्य पशोः प्रतिजाघनीं हरन्ति पशुं जुहूपभृ-
 दिडावसाहोमपात्राण्यपि यथाहृतमुत्तरेण यूवं परीत्य स्नु-
 चा वाददान आह— इन्द्राग्निभ्यां छागस्य हविषोऽनुष्-
 हीत्यत्याक्रम्याभ्राव्याह—इन्द्राग्निभ्यां छाग.... ॥

Colophon : Nil.

Remarks:—The Ms. is in good condition. It breaks off in the 80th
 Khandā of the Prātassavanaprasna of the Somakalpa. This
 No. is not however found in Dr. Burnell's Catalogue.

॥ बोधायनात्यग्निष्टोमप्रयोगः ॥

2475. BODHĀYANĀTYAGNIṢṬOMA- PRAYOGAH.

Burnell's Catalogue No. 8729.

Substance—Paper. Size— $10\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Sheets—86.

Lines—9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Gran-
 thas—1600. Author—Bālādīkṣita. Incomplete.

Beginning and subject—Same as No. 2472.

End :

अग्ने व्रतपते त्वं व्रतानां व्रतपतिरसि या मम तनू-
 स्त्वय्यभूदियं सा मयि या तव तनूर्मय्यभूदेषा सा
 त्वयि यथायथं नौ व्रतपते व्रतिनोर्व्रतानि(नी)त्यथैनं स
 ज्ञास्ति सस्नीष्वमेखलां प्रमष्टी(?) सारय मैत्रावरुणाय दण्डं
 प्रयच्छ यजमान इति त्वा चक्षतां नामग्राहं ते पितृभिः
 पितामहैः प्रपितामहैः पुत्रैः पौत्रैः सुब्रह्मण्याः सुब्रह्मण्याः

माह्वयत्विति स एवमेवैतत्सर्वं करोति ! अनुदेशनान्ते
ये.... ॥

Colophon : Nil.

Remarks:—The Ms. is in good condition. It breaks off in the
29th Khaṇḍa of the Prātassavanaprasnas of the Somakalpa.
This No. is not, however, found in Dr. Burnell's Catalogue.

॥ बोधायनात्यग्निष्टोमप्रयोगः ॥

2476. BODHĀYANĀTYAGNISTOMA-
PRAYOGAH.

Burnell's Catalogue No. 3728.

Substance—Paper. Size—10½ × 4½ inches. Sheets—58.
Lines—9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Gran-
thas—1000. Author—Bālādīkṣita. Incomplete.

Beginning and subject—Same as No. 2472.

End :

धर्मस्य यजेति वषट्कृते जुहोति स्वाहा । इन्द्राय स्वाहा ।
इन्द्राश्विन्यामिदम् । स्वाहेन्द्रा वषडित्यनुवषट्कृते हुत्वा ।
अग्नये स्विष्टकृत इदम् । वाचयति धर्ममपातमश्विनाहर्दि-
वानम् । अहर्दिवाभिरूतिभिः । अनुवां द्यावापृथिवी अ-
प५ सातां तं प्राव्यं(?) पथा वषट् । नमो दिवे नमः पृ-
थिन्यै दिविषां इमं..... ॥

Colophon : Nil.

Remarks:—The Ms. is in good condition. It is full of scriptorial
errors. It breaks off in the 20th Khaṇḍa of the Prātassavana-

praśna of the Somakalpa. This No. is not, however, found in Dr. Burnell's Catalogue.

॥ बोधायनात्यग्निष्टोमप्रयोगः ॥

2477. BODHĀYANĀTYAGNIṢṬOMA- PRAYOGAH.

Burnell's Catalogue No. 3724. Page 24. Right column.

Substance—Paper. Size— $10\frac{1}{2} \times 4\frac{3}{4}$ inches. Sheets—22.

Lines—9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—450. Author—Bālādīkṣita. Incomplete.

Beginning and subject—Same as No. 2472.

End:

वेदं कृत्वा पाणी सम्मृशीत परिस्तृणीयात् । आसना-
नि कल्पयित्वा पात्राणि निर्णिज्य सादयेत् । स्फ्येनैकादश-
कपालमन्त्राहार्यस्थालीयोक्त्रवर्ज्य(र्ज)म् । शेषं प्रकृतितत् ।
ब्रह्माणं तूष्णीमुपवेश्य न वृणीते पृथ्वा स्तीर्त्वा पवित्रे
कृत्वापः प्रणीयाग्नि... ॥

Colophon : Nil.

Remarks:—The Ms. is in good condition. It breaks off in the third Khanda of the Prātassavanapraśna of the Somakalpa.

॥ बोधायनात्यग्निष्टोमप्रयोगः ॥

2478. BODHĀYANĀTYAGNIṢṬOMA- PRAYOGAH.

Not noticed by Burnell.

Substance—Paper. Size— $10\frac{3}{4} \times 4\frac{7}{8}$ inches. Sheets—9.

Lines—10 or 11 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of
Granthas—165. Author—Bālādīkṣita (?). A fragment only.

Beginning :

प्रायश्चित्तपशुपक्षेऽग्नीषोमीयपशावेकां शाखामाहरति ।
+ शाखापवित्रकरणान्त उत्तरेण शालामुखीयं दर्भेषु
सादयति । शाखापवित्रं, षड्पाश्रपणीः, षड्शनाः ।
तिस्रः पशुकुम्भीः, त्रीणि हु(द)यशूलानि च सादयित्वा
प्रोक्ष्योपरमति । पात्रासादने । एकां स्वाधितिं तिस्रः( )
स्वरवः । अन्यत्समानम् । यूपस्यावृता यूपमुच्छ्रयति । +
तिस्रो रश्ना आदाय परिवीयमाणायानुग्रहीति सम्प्रैषः
सकृत् । नाभिदन्त्रे प्रथमां रश्नां परिव्ययति ॥

End :

पत्नीसेयाजमार्जान्तः पशुः शूलान्तपक्षके ।
हुत्वोल्खल इत्यादि प्राडेत्याप्याय्य च ध्रुवाम् ॥
प्रायश्चित्तानिः(?) हुत्वाथ बर्हिर्हृत्त्वा प्रहृत्य च ।
समिष्टयजुरुत्सृज्य शूलचर्माद्युपस्थितेः ॥

Colophon : Nil.

Subject : Bodhāyanātyagnistomaprayeroga. 30th Khandā of
the Prātassavana only.

Remarks :—The Ms. is in good condition. It is a fragment of
No. 2472.

॥ आश्वलायनात्यग्निष्टोमब्राह्मणाच्छंसिप्रयोगः ॥

2479. ĀŚVALĀYANĀTYAGNIŚTOMA-
BRĀHMANĀCCHAMSIPRAYOGAḥ.

Burnell's Catalogue No. 4000. Page 24, Right column.

Substance—Paper. Size— $10\frac{1}{2} \times 4\frac{3}{4}$ inches. Sheets—11.
 Lines—9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Gran-
 thas—165 Author—(?). Complete.

Beginning :

अत्यग्निष्टोमस्य० Same as No. 2379.

End—Same as No. 2379.

Colophon :

अत्यग्निष्टोमब्राह्मणाच्छंसिप्रयोगः सम्पूर्णः ॥

Subject : Atyagniṣṭomabrāhmaṇācchamsiprayoga, giving the
 duties of the Brāhmaṇācchamsi priest in the Brahma-
 varga in the Atyagniṣṭoma Soma sacrifice, according
 to the Āśvalāyana school of the R̥g-Veda.

Remarks:—The Ms. is in good condition. Between the Agniṣṭoma
 and Atyagniṣṭoma Brāhmaṇācchamsiprayogas, no difference
 in text is found except that in the latter prayoga tract the
 word 'Agniṣṭoma' is substituted by the word 'Atyagniṣṭoma'.

॥ आश्वलायनात्यग्निष्टोमब्राह्मणाच्छंसिप्रयोगः ॥

2480. ĀŚVALĀYANĀTYAGNIṢṬOMA-

BRĀHMANĀCCHAMSIPRAYOGAḤ.

Burnell's Catalogue No. 4001. Page 24. Right column.

Substance—Paper. Size— $10\frac{1}{2} \times 4\frac{3}{4}$ inches. Sheets—10.
 Lines—9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Gran-
 thas—165. Author—(?). Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 2479.

Remarks :—The Ms. is in good condition.

॥ आश्वलायनात्यग्निष्टोमब्राह्मणाच्छंसिप्रयोगः ॥

2481. ĀŚVALĀYANĀTYAGNIṢṬOMA-

BRĀHMANĀCCHAMŚIPRAYOGAḤ.

Burnell's Catalogue No. 4002. Page 24. Right column.

Substance—Paper. Size— $10\frac{1}{4} \times 4\frac{3}{4}$ inches. Sheets—10.

Lines—9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Gran-

thas—165. Author—(?). Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 2479.

Remarks :—The Ms. is in good condition.

॥ आश्वलायनात्यग्निष्टोमब्राह्मणाच्छंसिप्रयोगः ॥

2482. ĀŚVALĀYANĀTYAGNIṢṬOMA-

BRĀHMANĀCCHAMŚIPRAYOGAḤ.

Burnell's Catalogue No. 4006. Page 24. Right column.

Substance—Paper. Size— $10\frac{3}{4} \times 5$ inches. Sheets—9.

Lines—9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Gran-

thas—165. Author—(?). Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 2479.

Remarks :—The Ms. is in good condition.

॥ आश्वलायनात्यग्निष्टोमब्राह्मणाच्छंसिप्रयोगः ॥

2483. ĀŚVALĀYANĀTYAGNIṢṬOMA-

BRĀHMANĀCCHAMŚIPRAYOGAḤ.

Burnell's Catalogue No. 4007. Page 24. Right column.

Substance—Paper. Size— $10\frac{1}{2} \times 4\frac{3}{4}$ inches. Sheets—

9. Lines—9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—165. Author—(?). Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 2479.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

॥ आश्वलायनात्यग्निष्टोमहौत्रप्रयोगः ॥

2484. ĀŚVALĀYANĀTYAGNIṢṬOMA- HAUTRAPRAYOGAḤ.

Burnell's Catalogue No. 4119. Page 24. Right column.

Substance—Paper. Size— $10\frac{1}{4} \times 4\frac{3}{4}$ inches. Sheets—93.

Lines—9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—1620. Author—(?). Complete.

Beginning and end—Same as No. 2393.

Colophon :

इत्य(त्य)ग्निष्टोमहौत्रप्रयोगः सम्पूर्णः ॥

Subject : Atyagniṣṭomahautraprayoga, according to the Āśvalāyana school of R̥g-Veda, giving the duties of the Hotṛ priest in the Atyagniṣṭoma Soma sacrifice.

Remarks:—The Ms. is in good condition, though the first two sheets are a bit worn out. Between the Agniṣṭoma and the Atyagniṣṭoma Hautra prayogas, no difference in text is found except that the word Agniṣṭoma is substituted by the word Atyagniṣṭoma in the latter.

॥ आश्वलायनात्यग्निष्टोमहौत्रप्रयोगः ॥

2485. ĀŚVALĀYANĀTYAGNIṢṬOMA- HAUTRAPRAYOGAḤ.

Burnell's Catalogue No. 4121. Page 24. Right column.

Substance—Paper. Size— $10\frac{1}{4} \times 4\frac{3}{4}$ inches. Sheets—84.
Lines—9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Gran-
thas—1620. Author—(?). Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 2484.

Remarks :—The Ms. is in good condition.

॥ आश्वलायनात्यग्निष्टोमहौत्रप्रयोगः ॥

2486. ĀŚVALĀYANĀTYAGNISTOMA- HAUTRAPRAYOGAH.

Burnell's Catalogue No. 4120. Page 24. Right column.

Substance—Paper. Size— $10\frac{1}{4} \times 4\frac{3}{4}$ inches. Sheets—91.
Lines—9 to a page. Script—Devanāgarī. No. of
Granthas—1610. Author—(?). Incomplete.

Beginning:

.....अत्यग्निष्टोमहौत्रप्रयोगप्रारम्भः ।

अमुकशर्मणः सोमो भ..... त्वं क-
र्तव्यमित्युक्ते । को यज्ञः क ऋत्विजः का दक्षिणा इति
प्रश्नः । .. रं त्वा अमुकशर्माणं
वृणे इति स वृत्तो जपेत् ॥

End, colophon and subject—Same as No. 2484.

Remarks:— The Ms. is in good condition. One half of the first
two sheets of this Ms. is eaten by rats.

॥ आश्वलायनात्यग्निष्टोमहौत्रप्रयोगः ॥

2487. ĀŚVALĀYANĀTYAGNISTOMA- HAUTRAPRAYOGAH.

Burnell's Catalogue No. 4123. Page 24. Right column.

Substance—Paper. Size— $10\frac{3}{4} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Sheets—85.
 Lines—9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Gran-
 thas—1590. Author—(?). Incomplete.

Beginning and subject—Same as No. 2484.

End:

अग्नेः प्रियाधामान्ययाद् । सोमस्य प्रियाधामान्ययाद् ।
 सवितुः प्रियाधामान्ययाद् । पृथ्यायाः स्वस्तः प्रियाधा-
 मान्ययाद् । आदित्यायाः प्रियाधामान्ययाद् । देवाना-
 मान्यपाना.....

Colophon : Nil.

Remarks:—The Ms. is in good condition, though it is a bit worn
 out. It breaks off towards the end.

॥ आश्वलायनात्यग्निष्टोमहोत्रप्रयोगः ॥

2488. ĀŚVALĀYANĀTYAGNIṢṬOMA- HAUTRAPRAYOGAḤ.

Burnell's Catalogue No. 4122. Page 24. Right column.

Substance—Paper. Size— $10\frac{1}{2} \times 5\frac{1}{2}$ inches. Sheets—69
 (1-81). Lines—9 to a Page. Script—Devanāgarī. No.
 of Granthas—1400. Author—(?). Incomplete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 2484.

Remarks:—The Ms. is in good condition. It breaks off towards
 the end. In this Ms. sheets are numbered from 1 to 81; but
 sheets 51-67 are found missing. After sheet No. 33 three
 sheets are added and after sheet No. 41 two additional sheets
 also are inserted. Hence the total No. of sheets in this Ms.
 comes to 69 as noted above.

॥ आश्वलायनात्यग्निष्टोमहौत्रप्रयोगः ॥

2489. ĀŚVALĀYANĀTYAGNIṢṬOMA-
HAUTRAPRAYOGAḤ.

Burnell's Catalogue No. 4124. Page 24. Right column.
Substance—Paper. Size—10½ × 5 inches. Sheets—41 (30-
70). Lines—9 to a Page. Script—Telugu. No. of Granthas
—530. Author—(?). Incomplete (wants beginning and end).

Beginning :

.....आवह । विष्णुमावह । सीद होतरित्युक्ते । आ-
वाहोपविशेत् । अग्निर्होता वेत्यग्र इत्यादि यजाम यज्ञी-
यानीत्यन्तं अग्निर्वृत्राणीं आहुतः । ॐ येयजामहे अग्निम् ॥

End :

अथैन्द्रैः पुरोळाशैरनुसवनं चरन्ति । यं हे हरिवाभि-
न्द्रो धाना अत्तु पूषण्विस्करम्भं(?) सरस्वतीवान्भारती-
वान्परिवा इन्द्रस्यापूपः ॥

Colophon: Nil.

Subject: Atyagniṣṭomahautraprayoga, belonging to the Āś-
valāyana school of R̥g-Veda, giving the duties of the
Hotṛ priest in the Atyagniṣṭoma Soma sacrifice.

Remarks :—The Ms. is old and is in good condition. It is full of
scriptorial errors.

॥ आश्वलायनात्यग्निष्टोममैत्रावरुणप्रयोगः ॥

2490. ĀŚVALĀYANĀTYAGNIṢṬOMA-
MAITRĀVARUNAPRAYOGAḤ.

Burnell's Catalogue No. 4110. Page 24. Right column.

Substance—Paper. Size— $10\frac{1}{4} \times 4\frac{3}{4}$ inches. Sheets—21.
 Lines—9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Gran-
 thas—325. Author—(?). Complete.

Beginning:

श्रीगणेशाय नमः ॥

अत्यग्निष्टोममैत्रावरुणप्रयोगः । संस्थितायामाति-

ध्येष्ट्यां • Same as No. 2407.

End—Same as No. 2407.

Colophon:

अत्यग्निष्टोममैत्रावरुणप्रयोगः सम्पूर्णः ॥

Subject : Atyagniṣṭomamaitrāvaruṇaprayoga, according to the Āśvalāyana school of the R̥g-Veda, giving the duties of the Maitrāvaruṇa priest in the Hotṛ class of priests in the Atyagniṣṭoma Soma sacrifice.

Remarks :—The Ms. is in good condition. The Mantras given in this Ms. are accented. Between the Agniṣṭoma and Atyagni-
 ṣṭoma Maitrāvaruṇaprayogas, there is no much difference in text, except that in the latter prayoga tract the word 'Agni-
 ṣṭoma' is substituted by the word 'Atyagniṣṭoma.'

॥ आश्वलायनात्यग्निष्टोममैत्रावरुणप्रयोगः ॥

2491. ĀŚVALĀYANĀTYAGNIṢṬOMA-

MAITRĀVARUṆAPRAYOGAḤ.

Burnell's Catalogue No. 4111. Page 24. Right column.
 Substance—Paper. Size— $10\frac{1}{8} \times 4\frac{3}{4}$ inches. Sheets—21.
 Lines—9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Gran-
 thas—325. Author—(?). Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 2490.

Remarks :—The Ms. is in good condition.

॥ आश्वलायनात्यग्निष्टोममैत्रावरुणप्रयोगः ॥

2492. ĀŚVALĀYANĀTYAGNIṢṬOMA-
MAITRĀVARUNAPRAYOGAḤ.

Burnell's Catalogue No. 4112. Page 24. Right column.
Substance—Paper. Size— $10\frac{1}{2} \times 4\frac{7}{8}$ inches. Sheets—20.
Lines—9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Gran-
thas—325. Author—(?). Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 2490.

Remarks :—The Ms. is in good condition.

॥ आश्वलायनात्यग्निष्टोममैत्रावरुणप्रयोगः ॥

2493. ĀŚVALĀYANĀTYAGNIṢṬOMA-
MAITRĀVARUNAPRAYOGAḤ.

Burnell's Catalogue No. 4113. Page 24. Right column.
Substance—Paper. Size— $10\frac{1}{2} \times 4\frac{7}{8}$ inches. Sheets—20.
Lines—9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas
—325. Author—(?). Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 2490.

Remarks :—The Ms. is in good condition.

॥ आश्वलायनात्यग्निष्टोममैत्रावरुणप्रयोगः ॥

2494. ĀŚVALĀYANĀTYAGNIṢṬOMA-
MAITRĀVARUNAPRAYOGAḤ.

Burnell's Catalogue No. 4114. Page 24. Right column.

Substance—Paper. Size— $10\frac{1}{4} \times 4\frac{1}{4}$ inches. Sheets—20.
Lines—9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Gran-
thas—325. Author—(?). Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 2490.

Remarks :—The Ms. is in good condition.

॥ आश्वलायनात्यग्निष्टोममैत्रावरुणप्रयोगः ॥

2495. ĀŚVALĀYANĀTYAGNIṢṬOMA-

MAITRĀVARUNAPRAYOGAḤ.

Burnell's Catalogue No. 4115. Page 24. Right column.

Substance—Paper. Size— $10 \times 4\frac{1}{4}$ inches. Sheets—4.

Lines—9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Gran-
thas—54. Author—(?). Incomplete (wants end).

Beginning :

श्रीगणेशाय नमः ॥

ॐ होता यक्षदग्निं समिधा सुषमिधा समित्थं(द्धं) नाभा-
पृथिव्याः सङ्गथे त्रामस्य । वर्ष्मन्दिव इळस्य देवे त्वाज्यस्य
होतर्यज ॥ १ ॥ होता यक्ष तनूनपातमदिते गर्भं भुवनस्य
गोपां । मध्वाद्यदेवो देवेभ्यो देवायानान्यथो अनकुवे त्वा०
॥ २ ॥ होता यक्षन्नाराशंसं नृशस्त्रं नृःप्रणेतं । गोभिर्व-
पावान्त्स्याद्विरैः शक्तीवात्रथैः प्रथमया वा हिरण्यैश्चन्द्री-
वे त्वा० ॥ ३ ॥

End :

देवो नराशंसास्त्रिशीर्षा षळक्षः शतमिदेन शितिपृष्ठा आ-
दधति सहस्रमीं प्रवहन्ति मित्रावरुणे दस्युहोतमर्हतो बृ-
हस्पतिस्तोतमश्विनाध्वर्यवं वसुवने वसुधेयस्य वेतु यज

॥ २९ ॥ देवो वनस्पतिवर्षवाघृतनिर्णिग्धामग्रेणास्पृक्षदा-
न्तरिक्षं मध्येनाप्राः पृथिवी सुपरेणाङ्गुहीद्विसुवने वसुधेयस्य
वेतु यज ॥ ३० ॥ देवं व..... ॥

Colophon : Nil.

Subject: Atyagniṣṭoma maitrāvaruṇaprayoga—a collection of mantras only, probably pertaining to the Maitrā-Varuṇa priest in the Atyagniṣṭoma Soma sacrifice.

Remarks:—The Ms. is in good condition. It is full of scriptorial errors. It breaks off in the beginning of the 31st section.

॥ आश्वलायनात्यग्निष्टोमाच्छावाकप्रयोगः ॥

2496. ĀŚVALĀYANĀTYAGNIṢṬOMĀ-
CCHĀVĀKAPRAYOGAḤ.

Burnell's Catalogue No. 4032. Page 24. Right column.

Substance—Paper. Size— $10\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Sheets—11.

Lines—9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—180. Author—(?). Complete.

Beginning, end, colophon and subject— Same as No. 2418.

Remarks:—The Ms. is in good condition. Between the Agniṣṭoma and the Atyagniṣṭoma Acchāvāka prayogas, there is no difference in text except that in the latter prayoga tract the word 'Agniṣṭoma' is substituted by the word 'Atyagniṣṭoma.'

॥ आश्वलायनात्यग्निष्टोमाच्छावाकप्रयोगः ॥

2497. ĀŚVALĀYANĀTYAGNIṢṬOMĀ-
CCHĀVĀKAPRAYOGAḤ.

Burnell's Catalogue No. 4035. Page 24. Right column.

Substance—Paper. Size— $10\frac{1}{4} \times 4\frac{1}{4}$ inches. Sheets—11.
 Lines—9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas
 —180. Author—(?). Complete.

Beginning, end, colophon and subject— Same as No. 2496.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

॥ आश्वलायनात्यग्निष्टोमाच्छावाकप्रयोगः ॥

2498. ĀŚVALĀYANĀTYAGNISTOMĀ-
 CCHĀVĀKAPRAYOGAḤ.

Burnell's Catalogue No. 4036. Page 24. Right column.

Substance—Paper. Size— $10\frac{1}{2} \times 4\frac{3}{4}$ inches. Sheets—11.

Lines—9 or 10 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of
 Granthas—180. Author—(?). Complete.

Beginning, end, colophon and subject— Same as No. 2496.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

॥ आश्वलायनात्यग्निष्टोमाच्छावाकप्रयोगः ॥

2499. ĀŚVALĀYANĀTYAGNISTOMĀ-
 CCHĀVĀKAPRAYOGAḤ.

Burnell's Catalogue No. 4038. Page 24. Right column.

Substance—Paper. Size— $10\frac{1}{4} \times 4\frac{1}{4}$ inches. Sheets—11.

Lines—9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas
 —180. Author—(?). Complete.

Beginning, end, colophon and subject— Same as No. 2496.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

॥ आश्वलायनात्यग्निष्टोमाच्छावाकप्रयोगः ॥

2500. ĀŚVALĀYANĀTYAGNISTOMĀ-
CCHĀVĀKAPRAYOGAH.

Burnell's Catalogue No. 4039. Page 24. Right column.

Substance—Paper. Size— $10\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Sheets—10.

Lines—9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—180. Author—(?). Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 2496.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

॥ आश्वलायनात्यग्निष्टोमाच्छावाकप्रयोगः ॥

2501. ĀŚVALĀYANĀTYAGNISTOMĀ-
CCHĀVĀKAPRAYOGAH.

Burnell's Catalogue No. 4040. Page 24. Right column.

Substance—Paper. Size— $10\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Sheets—11.

Lines—9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—180. Author—(?). Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 2496.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

॥ आश्वलायनात्यग्निष्टोमाद्यौद्गात्रप्रयोगः ॥

2502. ĀŚVALĀYANĀTYAGNISTOMĀ-
DYAUDGĀTRAPRAYOGAH.

Burnell's Catalogue No. 4157. Page 24. Right column.

Substance—Paper. Size—11×5 inches. Sheets—62.
Lines—9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Gran-
thas—1200. Author—Rāmakṛṣṇa. Complete.

Beginning:

श्रीगणेशाय नमः ॥

अथात्यग्निष्टोमस्य प्रयोग उच्यते । तत्र महन्प्रे(न्मे)
वोच इत्यादि समिदाधानां (समिदाधानां!)तो विधिर-
ग्निष्टोमवद्भवति । विशेषस्तूच्यते । विश्वरूपा ज्योतिर्गानयो-
धूर्गानाना(?)च निवृत्तिः । रेतस्यारथन्तरणो? सधर्मके सर्व-
त्र भवतः । अथ स्तोत्राणि । ॐ उपास्मै गायता नरान् ? ।
ॐ उपावमा य दावा २ अभिदेवा २ इय १२ १२ उ हम् ।

End:

अयं त इन्द्रकुक्षये । ऐं या हार्धि । सोमो भा १ वा २ ।
तु वा त्रा १ हा २३ न् । ऐया २३ हाइ । आरान्धा १ मा
२२ । भ्य आइदा १ वा २३ः । ऐ या २३ हाइ । अरा-
न्धा ? मा २२ भ्य आइदा १ वा २३ः । ऐं या २३ हा
३४३ इ । ॐ २३४५ ॥ इडा ॥ २ ॥

Colophon : (Sheet No. 58).

इति श्रीत्रिपाठिदामोदरसूनुना रामकृष्णेन नाताभाई द्वितीय-
नामधेयेन कृता चयनपद्धतिः समाप्ता ॥

(Sheet No. 62) इत्यौद्गात्रस्समाप्तः ॥

Subject : Audgātraprayoga in seven sacrifices according to
the Āśvalāyana school of R̥g-veda, as the following
table of contents shows:—

1 अत्यग्निष्टोमौद्गात्रपद्धतिः	sheets	1—3
2 उक्थ्यौद्गात्रप्रयोगः	,,	3—8

3	षोडश्यौद्गात्रप्रयोगः	sheets	8—9
4	अतिरात्रौद्गात्रप्रयोगः	„	9—17
5	वाजपेयौद्गात्रप्रयोगः	„	17—33
6	अप्रोर्यामौद्गात्रप्रयोगः	„	33—56
7	अग्निचयनौद्गात्रप्रयोगः	„	56—58
8	(उद्गातृसामान्य)सामप्रयोगः	„	58—62

Remarks :—The Ms. is in good condition. The author of this prayoga tract is Rāmakṛṣṇa alias Nānābhā(y)i, son of Dāmodaratripāṭhin.

॥ आश्वलायनात्यग्निष्टोमौद्गात्रप्रयोगः ॥

2503. ĀŚVALĀYANĀTYAGNIṢṬOM-
AUDGĀTRAPRAYOGAḤ.

Burnell's Catalogue No. 4158. Page 24. Right column.
Substance—Paper. Size—10½ × 4½ inches. Sheets—63.
Lines—8 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Gran-
thas—1000. Author—Rāmakṛṣṇa. Complete.

Beginning :

श्रीगणेशाय नमः ॥

अथोद्गातृप्रयोगः ॥

ऋत्विगार्षेयोऽनुचान इत्याद्युक्तलक्षणवानृत्विग्भवति ।

यज्ञशर्मा ज्योतिष्टोमेनात्यग्निष्टोमेन बृहत्पृष्ठेन द्वादशसतद-

क्षिणेन सोमेन यक्ष्य(ज)ते०

Same as No. 2435.

End—Same as No. 2435.

Colophon :

अत्यग्निष्टोमे उद्गातृप्रयोगः सम्पूर्णः ॥

Subject : Atyagniṣṭomaudgātraprayoga giving the duties of the Udgātr priest in the Atyagniṣṭoma sacrifice.

Remarks :—The Ms. is in good condition. This Ms. is same as No. 2435 but in this Ms. the term 'Agniṣṭoma' is throughout substituted by the term 'Atyagniṣṭoma.'

॥ आश्वलायनात्यग्निष्टोमौद्गात्रप्रयोगः ॥

2504. ĀŚVALĀYANĀTYAGNIṢṬOM- AUDGĀTRAPRAYOGAH.

Burnell's Catalogue No. 4159. Page 24. Right column.

Substance—Paper. Size—10½ × 4½ inches. Sheets—60.

Lines—8 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Gran-
thas—1000. Author—Rāmakṛṣṇa. Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 2503.

Remarks :—The Ms. is in good condition. For other details see
Remarks on No. 2503.

॥ आश्वलायनात्यग्निष्टोमौद्गात्रप्रयोगः ॥

2505. ĀŚVALĀYANĀTYAGNIṢṬOM- AUDGĀTRAPRAYOGAH.

Burnell's Catalogue No. 4160. Page 24. Right column.

Substance—Paper. Size—10½ × 5 inches. Sheets—52.

Lines—9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Gran-
thas—1000. Author—Rāmakṛṣṇa. Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 2503.

Remarks :—The Ms. is in good condition. For other details see
Remarks on No. 2503.

॥ आश्वलायनात्यग्निष्टोमौद्गात्रप्रयोगः ॥

2506. ĀŚVALĀYANĀTYAGNIṢṬOM-

AUDGĀTRAPRAYOGAH.

Burnell's Catalogue No. 4161. Page 24. Right column.

Substance—Paper. Size— $10\frac{1}{2} \times 5$ inches. Sheets—52.

Lines—9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Gran-
thas—1000. Author—Rāmakṛṣṇa. Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 2503.

Remarks :—The Ms. is in good condition. For other details see
Remarks on No. 2503.

॥ आश्वलायनात्यग्निष्टोमौद्गात्रप्रयोगः ॥

2507. ĀŚVALĀYANĀTYAGNIṢṬOM-

AUDGĀTRAPRAYOGAH.

Burnell's Catalogue No. 4162. Page 24. Right column.

Substance—Paper. Size— $10\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Sheets—59.

Lines—9 or 10 to a page. Script—Devanāgarī. No. of
Granthas—1000. Author—Rāmakṛṣṇa. Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 2503.

Remarks :—The Ms. is in good condition. For other details see
Remarks on No. 2503.

॥ आश्वलायनात्यग्निष्टोमौद्गात्रप्रयोगः ॥

2508. ĀŚVALĀYANĀTYAGNIṢṬOM-

AUDGĀTRAPRAYOGAH.

Burnell's Catalogue No. 4163. Page 24. Right column.

Substance—Paper. Size— $10\frac{1}{2} \times 5$ inches. Sheets—58.

Lines—9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of

Granthas—1000. Author—Rāmakṛṣṇa. Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 2503.

Remarks:—The Ms. is in good condition. For other details see

Remarks on No. 2503.

॥ आश्वलायनात्यग्निष्टोमौद्गात्रप्रयोगः ॥

2509. ĀŚVALĀYANĀTYAGNIṢṬOM-

AUDGĀTRAPRAYOGAḤ.

Burnell's Catalogue No. 4164. Page 24. Right column.

Substance—Paper. Size— $10\frac{1}{4} \times 4\frac{7}{8}$ inches. Sheets—64.

Lines—8 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Gran-

thas—1000. Author—Rāmakṛṣṇa. Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 2503.

Remarks :—The Ms. is in good condition. For other details see

Remarks on No. 2503.

॥ आपस्तम्बात्यग्निष्टोमौद्गात्रप्रयोगः ॥

2510. ĀPASTAMBĀTYAGNIṢṬOM-

AUDGĀTRAPRAYOGAḤ.

Burnell's Catalogue No. 4165. Page 24. Right column.

Substance—Paper. Size— $10\frac{1}{2} \times 5$ inches. Sheets—48.

Lines—8 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Gran-

thas—700. Author—Rāmakṛṣṇa. Incomplete.

Beginning and subject—Same as No. 2435.

End :

अश्वप्रतिग्रह उक्तः । अप्राणद्रव्यस्य प्रतिग्रहे देवस्य
त्वेत्यादि प्रतिगृह्णामीत्यन्तमुक्त्वा वरुणस्त्वा नयतु नयतु
देवि दक्षिण उत्तानायाङ्गिरसाय मन्थ ओदनं अन्न इत्या-
दि * * * *

बृहत्पिबतु सोम्यं मध्वायुर्ददद्यम्य?पतावविहुत(?)मिमं य-
ज्ञमभिसंवसाना होत्रास्तृप्यन्तु सुमनस्यमानाः स्वाहेति
पूर्वाम् । बृहत इदं न मम । स्वाहेत्पुत्तराम् । इदं प्रजाप-
तये न मम ।

Colophon: (sheet 35)

इति श्रीत्रिपाठीदामोदरसुनुरामकृष्णेन नानाभाई द्विति(ती)-
यनामधेयेन कृतायां ज्योतिष्टोमपद्धतौ षातस्सवनं समाप्तम् ॥

Remarks:—The Ms. is in good condition. It breaks off in the
Mādhyandina savana.

॥ आपस्तम्बात्यग्निष्टोमौद्गात्रप्रयोगः ॥

2511. ĀPASTAMBĀTYAGNIṢṬOM-
AUDGĀTRAPRAYOGAH.

Burnell's Catalogue No. 9181 b. Page 24. Right column.

Substance—Palm leaf. Size—15½ × 1½ inches. Leaves
—30 (1-30). Lines—9 or 10 to a Page. Script—Gran-
tha. No. of Granthas—1000. Author—Rāmakṛṣṇa.
Complete.

Beginning, end and subject—Same as No. 2441.

Colophon: (sheet No. 30)

इति श्री अत्यग्निष्टोमे तृतीयसवनं समाप्तम् ॥

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition, though the leaves are a bit worm-eaten. For the other works contained in this Ms. see Remarks on No. 2441.

॥ आपस्तम्बोक्त्यप्रयोगः ॥

2512. ĀPASTAMBCKTHYAPRAYOGAH.

Burnell's Catalogue No. 3840. Page 24. Right column.

Substance—Paper. Size— $10\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{10}$ inches. Sheets—8.

Lines—8 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—240. Author—(?). Complete.

Beginning:

श्रीगणेशाय नमः ॥

आपस्तम्बोक्त्यप्रयोगः । वसन्ते पौर्णमास्याप्रमावा-
स्यायां वा सुत्या यथा स्यात्तथोपक्रमः कर्तव्यः ।
एकादीक्षापक्षे एकादश्यामुपक्रमः । तिस्रोदीक्षापक्षे नव-
म्यामुपक्रमः । यजमान इष्टप्रथमयज्ञः । आदौ ब्राह्म-
णाननुज्ञाप्य । गणपतिं ध्यात्वा । पुण्याहं वाचयित्वा ।
अपरेण गार्हपत्यं दर्भेष्वासीनः दर्भान् धारयमाणः
पत्न्या सहोपविश्य । प्राणानायम्य । देशकालौ सङ्कीर्त्य ।
ममोपात्त ० श्रीपरमेश्वरप्रीत्यर्थं सोमेन यक्ष्ये । ज्योति-
ष्टोमेनोक्त्येन रथन्तरसाम्ना द्वादशशतदक्षिणेन ।

*

*

*

सुरूपा बहुपणमूल्या द्वादशशतं गावः । अथ जपति ।

End :

शस्त्रमनुमन्त्रयते । प्रतिप्रस्थाता शस्त्रान्ते । उक्तं वाची
इन्द्रायेत्याह । तृतीयसवनं प्रतिगीर्याशस्त्रं बलं वा ।

अग्नये पथिकृत इदमित्यादि पूर्ववत् । ग्रहमध्वर्युरादत्ते
चमसाश्चमसाध्वर्यवः । आश्रावणादि पूर्ववत् । अन्तरा
सदो हविर्धाने तिष्ठन्नवनयेत्, देवेभ्यस्त्वा०स्यायुषे ॥
उक्थ्यग्रहसम्पातमच्छावाकचमसेऽवनयति । नप्रतिप्रस्था-
तोर्ध्वपात्रस्य भक्षयति ।

❖ ❖ ❖ ❖

अग्नीदौषयजानङ्गारानित्याद्युदवसानीयान्तमग्निष्टोमव-
त् ॥

Colophon :

इति उक्थ्यप्रयोगः समाप्तः ॥

Subject : Āpastambokthyaprayoga, dealing with the ritualis-
tic details of the Ukthya Soma sacrifice, according
to the Āpastamba school of the Black Yajur-Veda.

Remarks :—The Ms. is in good condition.

॥ बोधायनोक्थ्यप्रयोगः ॥

2513. BODHĀYANOKTHYAPRAYOGAḤ.

Burnell's Catalogue No. 3786.

Substance—Paper. Size—14½ × 6½ inches. Sheets—8.

Lines—10 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Gran-
thas—175. Author—(?). Complete.

Beginning :

श्रीगणेशाय नमः ॥

अथ बोधायनोक्थ्यप्रयोगः ॥

उक्थ्येन यक्ष्यमाणो भवति स उपकल्पयते ॥ प्रवर्ग्य-
सम्भारवर्जं सर्वमग्निष्टोमवदुपकल्प्य ॥ वसन्ते पर्वण्यामा-

वास्येन वा हविषेष्टा नक्षत्रे वा पूर्वेषुर्नान्दीश्राद्धमुदकशा-
न्तिं प्रतिसरवन्धश्च कृत्वा श्वोभूते हुते प्रातरग्निहोत्रे यज-
मानः सपत्नीकः सक्तृत्विक् स्नानपवनमन्त्राचमनमन्त्र-
प्रोक्षणानि कृत्वा ब्राह्मणाननुज्ञाप्य विघ्नेश्वरं सम्पूज्य
इन्द्रादयः प्रियन्तामिति पुष्याहं वाचयित्वा + ज्योति-
ष्टोमेनोक्थ्येन सोमेन यक्ष्ये ॥

End:

अथोदवसानीयया यजते । पूर्णाहुत्या वा । सन्ति-
ष्ठत उक्थ्यः । द्विपशुपक्षे ऊहमन्त्रां लिख्यन्ते ॥
प्रतिप्रस्थातः पशू अन्तिके स्तामिति सम्प्रैषः ॥

❀

❀

❀

अरातीयन्तमधरं कृणोमि यं द्विषस्तस्मिन् प्रतिमुञ्चापि
पाशौ ॥ स्वाहोर्ध्वनभसं मारुतं गच्छत ॥ अग्नीत्यशुपुरो-
डाशौ निर्वप प्रतिप्र..... ॥

Subject: Bodhāyanokthyaprayoga, dealing with the rituals
coming under the three savanas of the Ukthya sacri-
fice, according to the Bodhyāna school of the Black
Yajur-Veda.

Remarks:—The Ms. is in good condition. The Ms. breaks off
abruptly in the ūhamantras given at the end of this Ms. This
Ms. is noticed by Dr. Burnell in his Errata et addenda to be
put under 'Fragments of Prayoga and Prāyaścitta'.

॥ बोधायनोक्थ्यप्रयोगः ॥

2514. BODHĀYANOKTHYAPRAYOGAḤ.

Burnell's Catalogue No. 3789.

Substance—Paper. Size— $11\frac{1}{2} \times 6\frac{1}{2}$ inches. Sheets—7.

Lines—9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Gran-
thas—140. Author—(?). Incomplete.

Beginning, end and subject—Same as No. 2513.

Remarks:—The Ms. is in good condition. This Ms. abruptly ends
in the middle of the third Savana. This No. is not however
found in Dr. Burnell's Catalogue.

॥ आश्वलायनोक्थ्यहौत्रप्रयोगः ॥

2515. ĀŚVALĀYANOKTHYAHAUTRA- PRAYOGAH.

Burnell's Catalogue No. 4126. Page 24. Right column.

Substance—Paper. Size— $10\frac{1}{4} \times 4\frac{1}{4}$ inches. Sheets—12.

Lines—9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Gran-
thas—180. Author—(?). Complete.

Beginning:

श्रीगणेशाय नमः ॥

अथोक्थ्यः ॥

प्रवर्ग्योऽत्र नास्ति । उपसन्मात्रं कुर्वन्ति । सोऽग्नि-
होमेन सवनीयपरिव्ययणान्तं व्याख्यातः ॥ तत्र सव-
नीयौ द्वौ पशुच्छा(या?)नौ ॥ आग्नेय ऐन्द्राग्नश्चावाहने
आज्यभागावावाह्य । अग्निमा ० ॥ इन्द्राग्नी आ० ॥
वनस्पतिमा व इन्द्रं वसुमन्तमित्यादि ॥

End :

ततो मृगतीर्थप्रसर्पणं ततोऽनुयाजादि । मुक्तवाक्यैरे ।
अग्निमद्य ० बध्नन्नग्नय इन्द्राग्निभ्यां छागौ सुन्वनि०

अथय इन्द्राग्निभ्यां छागाभ्यामिन्द्राय सोमेनेत्यादि ।
 संयुवाकाद्युदवसानीयान्तं प्रकृतिवत् । सन्तिष्ठते उक्थ-
 संस्थो ज्योतिष्टोमः ॥

Colophon :

इति उक्थ्यं समाप्तम् ॥

Subject: Ukthya-hautraprayoga, according to the Āśvalāyana school of the R̥g-Veda, giving the duties of the Hotr priest in the Ukthya Soma sacrifice.

Remarks:—The Ms. is in good condition, though one edge of the sheets is eaten by rats.

॥ आश्वलायनोक्थ्यहौत्रप्रयोगः ॥

2516. ĀŚVALĀYANOKTHYAHAUTRA-
 PRAYOGAH.

Burnell's Catalogue No. 4127. Page 24. Right column.

Substance—Paper. Size— $10\frac{1}{2} \times 4\frac{3}{4}$ inches. Sheets—11.

Lines—9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Gran-
 thas—180. Author—(?). Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 2515.

Remarks :—The Ms. is in good condition, though one edge of the sheets is eaten by rats.

॥ आश्वलायनोक्थ्यहौत्रप्रयोगः ॥

2517. ĀŚVALĀYANOKTHYAHAUTRA-
 PRAYOGAH.

Burnell's Catalogue No. 4128. Page 24. Right column.

Substance—Paper. Size— $10\frac{1}{2} \times 4\frac{3}{4}$ inches. Sheets—11.
 Lines—9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Gran-
 thas—180. Author—(?). Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 2515.

Remarks :—The Ms. is in good condition, though one edge of the
 sheets is eaten by rats.

॥ आश्वलायनोक्त्यहौत्रप्रयोगः ॥

2518. ĀŚVALĀYANOKTHYAHAUTRA- PRAYOGAH.

Burnell's Catalogue No. 4129. Page 24. Right column.
 Substance—Paper. Size— $10\frac{3}{4} \times 4\frac{3}{4}$ inches. Sheets—10.
 Lines—9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Gran-
 thas—180. Author—(?). Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 2515.

Remarks :—The Ms. is in good condition, though one edge of the
 sheets is eaten by rats.

॥ आश्वलायनोक्त्यहौत्रप्रयोगः ॥

2519. ĀŚVALĀYANOKTHYAHAUTRA- PRAYOGAH.

Burnell's Catalogue No. 4130. Page 24. Right column.
 Substance—Paper. Size— $10\frac{3}{4} \times 5\frac{1}{4}$ inches. Sheets—11.
 Lines—9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Gran-
 thas—180. Author—?. Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 2515,

Remarks :—The Ms. is in good condition, though one edge of the sheets is eaten by rats.

॥ आपस्तम्बषोडशिप्रयोगः ॥

2520. ĀPASTAMBASODASĪPRAYOGAḤ.

Burnell's Catalogue No. 3841. Page 25. Left column.
Substance—Paper. Size— $10\frac{1}{2} \times 4\frac{3}{4}$ inches. Shetes—5.
Lines—8 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Gran-
thas—55. Author—(?). Complete.

Beginning :

श्रीगणेशाय नमः ।

अथ षोडशिप्रयोगः ।

गणेशपूजादि समानम् । अपरेण गार्हपत्यं दर्भेष्वासीनो
दर्भान्धारयमाणः पत्न्या सह प्राणानायम्य देशकालौ
सङ्कीर्त्य ममोपात्त ० श्रीपरमेश्वरप्रीत्यर्थं सोमेन यक्ष्ये ।
ज्योतिष्टोमेन षोडशिना रथन्तरसाम्ना द्वादशशतदक्षिणेन
बृहत्साम्ना वा वीर्यवान्भूयासमिति सङ्कल्पः ॥ पत्न्या
अपि सङ्कल्पः । विद्युदसि ० सत्यमुपैमि । अस्मिन्
ज्योतिष्टोमे षोडशिनि सोमे सोमप्रवाकं त्वां वृणीमहे ।
वृतोऽसि करिष्यामि ॥

End :

हिन्व मे गात्रा हरिव इत्यादिनाभ्यभिषर्शनान्तम् ।
होता सर्वान्धमसान् द्विर्द्विर्भक्षयति । समाख्याभक्षणादि ।
सर्वभक्षाश्चमसा भवन्ति । प्रक्षालितेषु चमसेष्वित्यन्तम् ।
यजमानः । उपाकृतं हिरण्यमश्वं चोद्गात्रे ददाति ।

उद्गातः अश्वहिरण्ये ते ददामि । अध्वर्युः अग्नीदौषयजा-
नङ्गारानित्याद्युदवसानीयान्तमग्निष्टोमवत् ॥

Colophon :

समाप्ता षोडशिकृतसंस्था ॥

Subject: Ṣoḍaśiprayoga according to the Āpastamba school
giving all the ritualistic details of ṣoḍaśi Soma
sacrifice.

Remarks :—The Ms. is in good condition.

॥ बोधायनषोडशिप्रयोगः ॥

2521. BODHĀYANAṢODAŚIPRAYOGAḤ.

Burnell's Catalogue No. 3788. Page 25. Left column.
Substance—Paper. Size— $14\frac{1}{2} \times 6\frac{1}{2}$ inches. Sheets—7.
Lines—9 to 12 to a Page. Script—Devanāgarī. No.
of Granthas—150. Author—(?). Incomplete.

Beginning :

बोधायनषोडशिप्रयोगः ।

षोडशिना यक्ष्यमाणो भवति । स उपकल्पयते ।
आग्निष्टोमिकान्सम्भारानौदुम्बरं चतुस्त्रां षोडशिपात्रं
चोपकल्पयते । षोडशी क्रतुर्नित्यः । तिस्रो दीक्षास्तिस्र
उपसदः । तस्यात्यग्निष्टोमवत्कल्पः । वसन्ते पर्वण्यामा-
वास्येन वा हविषेष्वा नक्षत्रे वा पूर्वेषुः नान्दीश्राद्धमुद-
कक्षान्तिं प्रतिसरबन्धञ्च कृत्वा श्वोभूते हुते प्रातरग्नि-
होत्रे यजमानस्सपत्नीकस्सश्रित्विक् स्वानपवनमन्त्राचमन-
मन्त्रप्रोक्षणानि कृत्वा ब्राह्मणाननुज्ञाप्य विघ्नेश्वरं सम्पूज्य
इन्द्रादयः प्रीयन्तामिति पुण्याहं वाचयित्वा जघनेन

गार्हपत्यं प्राक् तूलान्दर्भान्संस्तार्य तेषु प्राञ्चुखो यजमान-
स्सपत्नीक उपविश्य यज्ञाधिदैवतमित्यादि परमेश्वरप्रीत्यर्थं
षोडशस्तोत्रेण षोडशसंख्येण रथन्तरसाम्ना द्वादशशतद-
क्षिणेन चतुष्टोमेन ज्योतिष्टोमेन षोडशिना सोमेन यस्य
इति मनसा त्रिस्सङ्कल्पयते ॥

End:

प्राङेत्योद्यच्छत एत(?)तं ग्रहमनूद्य छ(?)न्ते चमसा तथा
श्रावयत्योश्रावया ० चमसाञ्जुहृत्यथ प्रदक्षिणमावृत्त्या-
च्छावाकचमसे ग्रहस्य सःश्रावमवनयति हुतं त्वा ०
तूष्णीं वात्रैवैतत्पात्रमुपनिधाय भक्षैः प्रत्यश्च आद्रवन्ति ।
अनुसवनभक्षः । आदित्यवद्गण..... ।

Colophon: Nil.

Subject: Ṣoḍaśiprayoga, according to the Bodhāyana school
of the Black Yajur-Veda.

Remarks:—The Ms. is in good condition. It is full of scriptorial
errors. It breaks off towards the end of the third Savana.

॥ आश्वलायनषोडशिशस्त्रप्रयोगः ॥

2522. ĀŚVALĀYANASODĀŚI-

ŚASTRAPRAYOGAḤ.

Burnell's Catalogue No. 4181. Page 25. Left column.

Substance—Paper. Size—10½ × 5 inches. Sheets—7.

Lines—9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Gran-
thas—120. Author—(?). Complete.

Beginning :

श्रीगणेशाय नमः ॥

अथ विहृतषोडशिशस्त्रपटः (?)

हिं भूर्भुवः स्वरोमध्वर्यो शोशोसावो ३ मिन्द्र जुषस्व
प्रवहायाहि शूरहरी इह । पिवा (वा) सुतस्य मतिर्नमध्व-
श्चकानश्चारुर्मदायो ३ (त्रिः) मि(इ)न्द्रजठरं नव्यं न पृणस्व
मन्धोर्दिवे(वो) न । अस्य सुतस्य स्वर्णोपत्वामदाः सुवाचो
अस्थो ३ मिन्द्रस्तुगापाणित्रो न जघान वृतं यतिर्न ॥

End :

एवाह्वैवाहीन्द्रम् । एवाहि शक्रो वशी हि शक्रः । इति
जपित्वा ये यजामहेपाः पूर्वेषां हरिवः सुतानामथो इदं
सवनं केवलं ते । ममद्वि सोममधुमन्तमिन्द्रसत्रादपं (?)
जठर आवृषस्वा ३ वो ० । सोमस्या ० ।

Colophon: (sheet No. 4)

इति(विहृत)षोडशिशस्त्रम् ॥

इत्यविहृतषोडशिशस्त्रम् ॥

Subject: ṣoḍaśīśastraprayoga according to the Āśvalāyana school of the R̥g-Veda, giving the details of the ṣoḍaśīśastra both Vihṛta and Avihṛta, of the Hotṛ priest in the ṣoḍaśī Soma sacrifice.

Remarks:—The Ms. is in good condition. It is full of scriptorial errors.

॥ आश्वलायनषोडशिशस्त्रप्रयोगः ॥

2523. ĀŚVALĀYANAṢOḌAŚI-
ŚASTRAPRAYOGAḤ.

Burnell's Catalogue No. 4182. Page 25. Left column.

Substance—Paper. Size—10½ × 5 inches. Sheets—7.

Lines—9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Gran-
thas—120. Author—(?). Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 2522.

Remarks :—The Ms. is in good condition.

॥ आश्वलायनषोडशिशस्त्रप्रयोगः ॥

2524. ĀŚVALĀYANAṢOḌAŚI- ŚASTRAPRAYOGAḤ.

Burnell's Catalogue No. 4133. Page 25. Left column.

Substance—Paper. Size— $10\frac{3}{4} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Sheets—7.

Lines—9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Gran-
thas—120. Author—(?). Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 2522.

Remarks :—The Ms. is in good condition.

॥ आश्वलायनषोडशिशस्त्रप्रयोगः ॥

2525. ĀŚVALĀYANAṢOḌAŚI- ŚASTRAPRAYOGAḤ.

Burnell's Catalogue No. 4134. Page 25. Left column.

Substance—Paper. Size— $10\frac{3}{4} \times 5\frac{1}{2}$ inches. Sheets—4.

Lines—9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Gran-
thas—60. Author—(?). Vihṛtaṣoḍaśiśastra only.

Beginning: Same as No. 2522.

End:

‘तस्य त इन्द्रपीतस्य त्रिष्टुप् छन्दस उपहृतस्योपहृतो
भक्षयामि’ इति भक्षयेत् । तूष्णीमुत्तरम् । चमसिन उप-

ह्यध्वम् । उपहृत इति दशवारम् । वाग्देवी ० तृप्यतु ।
अपां सोमं ० मर्त्यस्य । शन्नो भव ० सोमतारीः । इति
मुखहृदयेऽभिमृशेत् ॥

Colophon:

इति षोडशिशिखं सम्पूर्णम् ॥

Subject: Āśvalāyanaṣoḍaśīśastrahautraprayoga, containing
the details of Vihṛtaṣoḍaśīśastra only.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

॥ आपस्तम्बातिरात्रप्रयोगः ॥

2526. ĀPASTAMBĀTIRĀTRAPRAYOGAḤ.

Burnell's Catalogue No. 3842. Page 25. Left column.

Substance—Paper. Size— $10\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Sheets—12.

Lines—8 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas
—170. Author—(?). Complete.

Beginning:

श्रीगणेशाय नमः ॥

अथापस्तम्बातिरात्रप्रयोगः ।

वसन्ते पौर्णमास्याममावास्यायां वा सुत्या यथा स्या-
त्तथोपक्रमः कर्तव्यः । आदौ ब्राह्मणाननुज्ञाप्य गणेशपूजां
कृत्वा पुण्याहं वाचयित्वा । यजमान इष्टप्रथमयज्ञ अनि-
ष्टप्रथमयज्ञो वा अपरेण गार्हपत्यं दर्भेष्वामीनो दर्भान्
धारयमाणः पत्न्या सह प्राणानायम्य देशकालौ सङ्कीर्त्य ।

❀

❀

❀

सरस्वत्या इदं० सरस्वत्या अहं देवयज्ययावाच-
मन्नाद्यं पुष्यम् । सवनीयप्रचारादि समानन्तु स्विष्टकृदिहं

माध्यन्दिनसवनं कुर्यात् ॥

End:

चमसानामश्विनौ देवता । अश्विभ्यामिदम् । अनुवष-
दकृते चमसाञ्जुहति । अग्रे स्विष्टकृत इदम् । अनुवषद-
कारे प्रतिप्रस्थातुर्न होमः । हुत्वा हरति भिक्षाम् । होतृचम-
समध्वर्युः प्रतिभक्षयति । भक्षे हीत्यादि होतरूपद्वयस्व वा-
ग्जुषाणा सोमस्य तृप्यतु । हिन्वम इत्यादि नाभ्यभिमर्शना-
न्तं पूर्ववत् । सर्वा चमसान् द्विर्होता भक्षयति । चमसिनः
समाख्याभक्षं भक्षयन्ति । भक्षितेषु चमसप्रक्षालनान्तं
पूर्ववत् । अध्वर्युः अग्नीध्रौपयजानङ्गारानित्याद्युदव-
सानीयान्तमग्निष्टोमवत् ॥

Colophon:

समाप्तोऽतिरात्रः ॥

Subject: Āpastambātīrātraprayoga, giving the ritualistic details of the Atirātra soma sacrifice, according to the Āpastamba school of the Black Yajur-Veda.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

॥ बोधायनातिरात्रप्रयोगः ॥

2527. BODHĀYANĀTIRĀTRAPRAYOGAḤ.

Burnell's Catalogue No. 3787. Page 25. Left column.

Substance—Paper. Size— $14\frac{3}{4} \times 6\frac{1}{4}$ inches. Sheets—11.

Lines—10 or 11 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of

Granthas—290. Author—(?). Complete.

Beginning:

श्रीगणेशाय नमः ॥

अतिरात्रबोधायनप्रयोगः ॥

अतिरात्रं करिष्यन्नुपकल्पयते । चतुरोऽतिरात्रपशू-
च्छागानेकां वा मेधीमरुणपिशङ्गमश्वं श्यामं वौदुम्बरं
खादिरं वा षोडशिपात्रं चतुःसक्ती ज्यायसो म्रि(?)णान्
ज्यायस एकधनान् सप्त वा नव वा प्रसिद्धमाग्निष्टोमिकान्
सम्भारानुपकल्पयते । * * * ज्योतिष्टोमेनातिरात्रेण
प्रजाकामः सोमेन यक्ष्ये ॥

End:

अथैतांश्चमसानद्भिः पूरयित्वेत्यादि समानम् । अ-
थोक्थ्यं वाचीन्द्रायेत्याह तृतीयसवनं प्रतिगीर्षं प्रशास्तः

❀

❀

❀

अथोदयमी(नी)येन चरत्यथ मैत्रावरुण्या पशुनामिक्षया
वा चरति । तामनुदेविका हविर्भिश्चरत्यथ वेदिमुपोषति ।
धेनुवरात्समानम् । अथोदवसानीयया यजते । पूर्णाहुत्या
वा ॥ सन्तिष्ठतेऽतिरात्रः ॥

Colophon:

बोधायनातिरात्रप्रयोगः समाप्तः ।

Subject: Bodhāyanātirātraprayoga. This Ms. contains four-
teen main sections the beginnings of which are
given, as follows :—

1 अतिरात्रं करिष्यन्नुपकल्पयते०	sheet	1
2 अथातो महारात्र एव बुध्यन्ते०	"	2
3 अथाध्वर्युश्चतस्रो रक्षताः०	"	4
4 प्रसर्पन्ति माध्यन्दिनाय सवनाय०	"	5
5 प्रसर्पन्ति तृतीयाय सवनाय०	"	6

6	षोडशिना चरिष्यन् प्राश्नायन्नाह०	Sheet	8
7	अथ सम्प्रैषमाह प्रतिप्रस्थात०	"	9
8	अथ प्राश्नायन्नाह मैत्रावरुण०	"	10
9	अथाह प्रतिप्रस्थातश्चमस०	"	"
10	अथ प्रतिप्रस्थाता प्राश्नायन्नाह सन्तिष्ठते प्रथमः०	"	"
11	अथाध्वर्युः प्राश्नायन्नाह० सन्तिष्ठते द्वितीयः०	"	"
12	" " " तृतीयः०	"	"
13	अथ विनिःसृत्य प्रसर्पन्ति०	"	11
14	अथैतांश्चमसानद्भिः पूरयित्वेत्यादि समानम्०		

सन्तिष्ठतेऽतिरात्रः ॥ 11

Remarks:—The Ms. is in good condition.

॥ आश्वलायनातिरात्रब्राह्मणाच्छंसिप्रयोगः ॥

2528. ĀŚVALĀYANĀTIRĀTRA- BRĀHMANĀCCAMSIPRAYOGAḤ.

Burnell's Catalogue No. 4009. Page 25. Left column.

Substance—Paper. Size— $11\frac{1}{8} \times 5\frac{1}{8}$ inches. Sheets—6.

Lines—9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—110. Author—(?). Complete.

Beginning:

श्रीगणेशाय नमः ॥

अतिरात्रब्राह्मणाच्छंसिप्रयोगारम्भा(म्भः) ।

अनाधृष्टमस्यनाधृष्यमित्यादि षोडशिसंज्ञानन्तरं मृगतीर्थ-
प्रसर्पणान्तं समानम् । अथ पर्यायशस्त्राणि । अथ
प्रथमपर्यायशस्त्रम् । हिं भूर्ध्वरो शो सावो वय-

मुत्वा तदिदर्या वयमु त्वा तदिदर्याः वयमु त्वा दिदर्याः
इन्द्रत्वायन्तस्सखायः कष्वा उक्थेभिर्जरन्तो त्रिः

*

*

*

इं त्वा वर्तयाम सोमवीचि(?)नं ते मन उत चक्षुः शतक्रतो ॥

End:

येयजामह ऊती शचीवस्तववीर्य(र्ये?)णवयो दधाना उ-
शिज कृशाः । प्रजावदिन्द्रमनुषो दुरोणे तस्तु(स्यु?)र्गृणन्त-
स्सधमाद्या सावौ । सोम० ह्रीवौ । पूर्वचन्द्रक्षः । अथ आश्वि-
नश्चानन्तरं भक्षणादि । यज्ञपुच्छं सर्वमग्निष्टोमवत् ॥

Colophon:

अतिरात्रब्राह्मणात्ससी(च्छंसि)प्रयोग(स्स)माप्त(तः) ॥

Subject: Atirātrabrāhmaṇācchamsiprayoga, giving the duties
of the Brahmanācchamsi priest of the Brahmagana
in the Atirātra Soma sacrifice, according to the
Āśvalāyana school of the R̥g-veda.

Remarks: —The Ms. is in good condition. It is full of scriptorial
errors.

॥ आपस्तम्बातिरात्रहौत्रप्रयोगः ॥

2529. ĀPASTAMBĀTIRĀTRAHAUTRA-
PRAYOGAH.

Burnell's Catalogue No. 4136. Page 25. Right column.

Substance—Paper. Size—10½×5 inches. Sheets—81.

Lines—9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas

—535. Author—(?). Complete.

Beginning:

श्रीगणेशाय नमः ॥

अथातिरात्रस्य प्रयोग उच्यते ।

स षोडशिना व्याख्यातः । विशेषस्तुच्यते । चत्वार-
स्सवनीयाः पशवः । आवाहने आज्यभागा(वा)वाह्याग्नि-
मावह । इन्द्राग्नी आव० इन्द्रमा० सरस्वतीभा० इन्द्रवसु-
मन्तमित्यादि । यदा सारस्वतीभ्येषीमेव च क्रतुपशुमध्वर्य-
वः कुर्वन्ति तदा अग्निगावृद्धातिपदानि वक्ष्यन्ते ॥

End:

समाप्तमाश्विनम् । ततो मृगतीर्थसर्पणं तता(तो)ऽ-
नूयाजादि । सूक्तवाके विशेषः । अग्निमद्य । वध्नन्नग्रय इन्द्रा
ग्निभ्यां छागौ वध्नन्निन्द्राय सरस्वत्यै मेघो सुन्वन्निन्द्राय
सोमं० नाग्नय इन्द्राग्निभ्यां छागाभ्यामिन्द्राय सरस्व-
त्यै पेषाभ्यामिन्द्राय सोमेन हरिभ्यां० ग्रभीदवीवृधन्न
पुरोळाशैरित्यादेत(?) यज्ञपुच्छाष्टुदवसानीयान्तं प्रकृ-
तिवत् ॥

Colophon:

इति ज्योतिष्टोमोऽतिरात्रः समाप्तः ॥

Subject: Āśvalāyanātirātrahautraprayoga, giving the duties
of the Hotṛ priest in the Atirātra-soma sacrifice, ac-
cording to the Āśvalāyana school of the R̥g.Veda.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

॥ आश्वलायनातिरात्रहौतप्रयोगः ॥

2530. ĀŚVALĀYANĀTIRĀTRAHAUTRA-

PRAYOGAH.

Burnell's Catalogue No. 4137. Page 25. Left column.

Substance—Paper. Size— $10\frac{1}{2} \times 4\frac{3}{4}$ inches. Sheets —31.
 Lines—9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas
 —535. Author—(?). Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 2529.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

॥ आश्वलायनातिरात्रहौत्रप्रयोगः ॥

2531. ĀŚVALĀYANĀTIRĀTRAHAUTRA- PRAYOGAH.

Burnell's Catalogue No. 4138. Page 25. Left column.

Substance—Paper. Size— $10\frac{1}{2} \times 4\frac{3}{4}$ inches. Sheets —31.

Lines—9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas
 —535. Author—(?). Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 2529.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

॥ आश्वलायनातिरात्रहौत्रप्रयोगः ॥

2532. ĀŚVALĀYANĀTIRĀTRAHAUTRA- PRAYOGAH.

Burnell's Catalogue No. 4139. Page 25. Left column

Substance—Paper. Size— $10\frac{1}{2} \times 4\frac{3}{4}$ inches. Sheets —30.

Lines—9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas
 —535. Author—(?). Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 2529.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

॥ आश्वलायनातिरात्रहौत्रप्रयोगः ॥

2533. ĀŚVALĀYANĀTIRĀTRAHAUTRA- PRAYOGAH.

Burnell's Catalogue No. 4135. Page 25. Left column.

Substance—Paper. Size— $10\frac{1}{2} \times 5$ inches. Sheets—25.

Lines—9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—440. Author—(?). Incomplete (wants end).

Beginning and subject—Same as No. 2529.

End:

पिबेदस्य त्वमीशिषो ३यन्ते श्येनः पदाभरत्तिरोरजांस्य-
स्पृतम् (?) । पिबेदस्य त्वमीशिषो ३ सू. २० प्र वः सतां
अष्टतमाय सुष्टुतिम् ॥ अग्नाविव समिधाने हविर्भरो ३
मिन्द्र सजुयं जरयन्तमुक्षितम् । सनाद्युवानमवसे [नमवसे]
हवामहो ३ यस्मादिन्द्रा दृढतं(तः) किञ्चनेमृते ॥ विश्वा-
न्यस्मिन्सम्भृताधिवीर्यो ३ ..... ॥

Colophon: Nil.

Remarks:—The Ms. is in good condition, though one edge of the sheets is eaten by rats. This Ms. breaks off in the middle of the Accāvākaśāstra.

॥ आश्वलायनातिरात्रहौत्रप्रयोगः ॥

2534. ĀŚVALĀYANĀTIRĀTRAHAUTRA- PRAYOGAH.

Burnell's Catalogue No. 4140. Page 25. Left column.

Substance—Paper. Size— $11 \times 5\frac{1}{2}$ inches. Sheets—

11. Lines—9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—185. Author—(?). Complete.

Beginning:

श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रीगुरुभ्यो नमः ॥

अतिरात्रप्रयोगारम्भः ॥

को यज्ञः क ऋत्विजः का दक्षिणा ॥ होतारं त्वा वृण
इति वरणप्रभृति दीक्षणीयेष्टयाद्यग्नीषोमीयान्तं सर्वमग्नि-
ष्टोमवत् । अथैतस्या रात्रेर्विवासकाले प्रातरनुवाककाले दे-
वतानिर्देशे विशेषः । अस्य सवनीयस्य पशोः सप्तदश
सामिधेन्यः । वार्तन्नावाज्यभागौ । सरस्वती षण्णुदेवता ।
वनस्पतिः पृषदाज्यदेवता । इन्द्रो वसुमान् प्रातस्सवनदे-
वता ॥

End:

अथाश्विनेन ग्रहेण सपुरोडाशेन चरन्ति । ये यजामहे
प्र वामन्धांसि मद्यान्यस्थुरङ्गतं(?) हविषो वीतये मे तिरो
अर्यो हिवनानि श्रुतह(?) उभान् पिबतमश्विनो भा नः शर्म
यच्छतम् ॥ अविद्रिथाभिरूतिभिर्वौ ॥ सोम० हीवौ ॥
पूर्ववद्भक्षः ॥ अथानूयाजादि सूक्तवाके विशेषः ॥ अग्नि-
रिदं ॥ सोम इदं ॥ सरस्वतीदं ॥ वनस्पतिरिदं ॥
इन्द्रो वसुमानित्याद्युदवसानायान्तं सर्वमग्निष्टोमवत् ॥

Colophon:

अतिरात्रहौतप्रयोगः सम्पूर्णः ॥

Subject: Atirātrahautraprayoga, giving the duties of the
Hotṛ priest in the Atirātra Soma sacrifice, according
to the Āśvalāyana school of the Ṛg-Veda.

Remarks:—The Ms. is in good condition. It is full of scriptorial errors.

॥ आश्वलायनातिरात्रमैत्रावरुणप्रयोगः ॥

2535. ĀŚVALĀYANĀTIRĀTRAMAITRĀ-
VARUNAPRAYOGAḤ.

Burnell's Catalogue No. 4116. Page 25. Left column.

Substance—Paper. Size— $10\frac{3}{4} \times 5\frac{1}{8}$ inches. Sheets—8.

Lines—9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—125. Author—(?). Complete.

Beginning:

श्रीगणेशाय नमः ॥

अतिरात्रमैत्रावरुणप्रयोगप्रारम्भः ॥

अनाष्टमस्यनाष्टम्यमित्यादि सवनीयपञ्चाज्यभागान्तं
सर्वमग्निष्टोमवत् । वषायागे । एका चेत्तत्सरस्वती नदीनां
शुचिर्यती गिरिम्य आ समुद्रात् । रायश्चेतन्ती भुवनस्य
यूरेर्धृतं पयो दुदुहे नाहुषार्यो ॥ होता यक्षत्सरस्वतीं मेप्या
वषाया मेदसो जुषतां हविर्होतयज ॥

End:

अग्नय आज्येन सोमायाज्येन सरस्वत्यै मेभ्येन्द्राय सो-
मेन हरिभ्यां धानाभिरधत्तां मेदः

* * * *

त्वामद्य ऋष आर्षेय ऋषीणां न पाद वृणीताय सुन्व-
न्यजमानो बाहुभ्य आसङ्गतेभ्यः ॥ एष मे देवेषु० सूक्ता भू-
हि । अथ हारियोजनादि यज्ञपुच्छं सर्वमग्निष्टोमवत् ॥

Colophon:

अतिरात्रमैत्रावरुणप्रयोगः सम्पूर्णः ॥

Subject : Āśvalāyanātīrātramaitrāvaruṇaprayoga, giving the duties of the Maitrāvaruṇa priest in the Atirātra Soma sacrifice according to the Āśvalāyana school of the Ṛg-Veda.

Remarks:—The Ms. is in good condition, though one side of the sheets is eaten by rats.

॥ आश्वलायनातिरात्राच्छावाकप्रयोगः ॥

2536. ĀŚVALĀYANĀTIRĀTRĀCCHĀVĀKA- PRAYOGAḤ.

Burnell's Catalogue No. 4010. Page 25. Left column.

Substance—Paper. Size—10½ × 5 inches. Sheets—6.

Lines—9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—100. Author—(?). Complete.

Beginning:

श्रीगणेशाय नमः ॥

अतिरात्राच्छावाकप्रयोगारम्भः ॥

अनाधृष्टमस्यनाधृष्ट(ष्य)मित्यादि षोडशीश्वस्त्रमृगतीर्थ-
प्रसर्पणान्तं समानम् । अथ पर्यायशस्त्राणि । अथ प्रथम-
पर्यायशस्त्रम् । प्रथमपर्यायश्वस्त्रारम्भः । हिं भूर्भुवस्वरो शो-
सावोमिन्द्राय मदने सुतमिन्द्राय + त्रिकद्रुकेषु चेतनम् ॥

End:

ये यजामहे प्रोद्धोणे हरयः कर्मा मन्युना नास कृज्य-
न्तो अश्ववन् । इन्द्रो नो अस्य पूर्वेः पर्यायासुप्तो मदस्य
सोम्यस्य राजा वौ । सोमस्याग्ने विहीवौ । वागोजः सह
वोजो मयि प्राजापानौ । इति द्वि[हि] ॥ अथर्व उप-

इयस्व । वाग्देवी सोमस्य तृप्यतु । तूष्णीमुत्तरम् । पूर्व-
वद्भक्षः ।

Colophon:

अतिरात्राच्छावाकप्रयोगः सम्पूर्णः ॥

Subject: Āśvalāyanātīrātrācchāvākapravyoga, giving the duties of the Acchāvāka priest of the Hotṛ class in the Atirātra Soma sacrifice, according to the Āśvalāyana school of the R̥g-Veda.

Remarks :—The Ms. is in good condition. One half of the first sheet is damp in appearance.

॥ द्राह्यायणातिरात्रौद्गातप्रयोगः ॥

2537. DRĀHYĀYANĀTIRĀTRAUDGĀTRA-
PRAYOGAH.

Burnell's Catalogue No. 9150. Page 25. Left column.

Substance—Palm leaf. Size—16×1 inches. Leaves—53.

Lines—7 or 8 to a Page. Script—Grantha. No. of

Granthas—160. Author—(?). Complete.

Beginning:

श्रीगणेशाय नमः ॥

अथातिरात्रस्य प्रयोगो लिख्यते ।

अथ विध्यव्यपदेशे सर्वक्रत्वधिकारः । तत्तादौ
मातृकापूजा । वृद्धिश्राद्धम् । एकश्रुतिविधानान्मन्त्रान्
कर्माणि चोद्गातैव कुर्यादनादेशे । सर्वेषां यज्ञोपवी-
तोदकावपनि(?)त्ये(?) कर्मोपयतामव्यवायो व्यावृत्तिश्च ।
यज्ञाङ्गैः प्राङ्मुखकरणञ्चानादेशे तत्र प्राङ्मुखोपविष्टान्
त्विजः उदङ्मुखो यजमानः स्वस्त्यादिमाङ्गल्ये कृत्वा

दैवर्त्विग्वरणम् । तदुक्तं षड्विंशब्राह्मणे । अग्निर्मे
होता । आदित्यो मेऽध्वर्युः । चन्द्रमा मे ब्रह्मा ।
पर्जन्यो मे उद्गाता । आकाशो मे सदस्यः । आपो मे
होलाशंसिनः । रश्मयो मे चमसाध्वर्यवः । एतान्दै-
वानृत्विजो (वृ)त्वाऽथैतान्मानुषान्वृणीतेति । अमुकगो-
त्रामुकशर्मन् अतिरात्रसंस्थेन ज्योतिष्टोमेन रथन्तरपृष्ठेन
चतुष्टोमेन गवादिदशद्रव्येण द्वादशशतदक्षिणेनाहं यक्ष्ये ॥
तत्र मे त्वमुद्गाता भव । महन्मे वोचो + तेन भुक्षिषी-
येति ॥

End:

उदवसनीये प्रस्तोता प्रधानयागकाले 'गायन्ति त्वा'
इत्युद्गंशीयं साम तृचे गायेत् । ऋषिरुद्गंशीयः । अनुष्टुप्
छन्दः । इन्द्रो देवता । गायन्ति त्वा गायत्रिण आ । अर्च-
न्त्यर्कमर्का ऽ २३ इणाः । ब्रह्माणस्त्वाऽ २ हो इ ।
अतक्रा ऽ २३ ता उ ।

* * * *

पूर्णाहुतिपक्षेऽपि प्रस्तोतुः सामगानम् ॥

Colephon:

इत्यौद्गात्रेऽतिरात्रप्रयोगः ॥

Subject: Atirātraudgātraprayoga, giving in detail the duties
of the Udgātr priest in the Atirātra Soma sacrifice
probably belonging to the Drāhyāyana school of the
Sāma Veda.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

॥ अतिरात्रसामप्रयोगः ॥

2538. ATIRĀTRASĀMAPRAYOGAH.

Burnell's Catalogue No. 4168. Page 23. Rikht column.

Substance—Paper. Size— $10\frac{1}{2} \times 5\frac{1}{2}$ inches. Sheets—9.

Lines—8 or 9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of

Granthas—120. Author—(?). Complete.

Beginning:

श्रीगणेशाय नमः ॥

हुम् ॥ ए^५ र^२ र^२ ३ र^४ वा^५ ६ यि^५ ता^५ यि। प्रस्ता ॥ ओ
 म^२ इ^२ त्थे^२ तरा^२ गा^२ २ यि^२ रोः। ए^२ भो^२ २ यि^२ र्वा^२ र्धा। उद्गीथः।
 स या २३ हा^३ ३ ४ ३ यि। प्रति। दू^२ २ ३ ४ भो^५ ६।
 * * * *
 वना २ ३ हा^३ ३ ४ ३ यि। वा^२ २ ३ ४ सो^५ ६।
 उप। हा^५ यि। निघनम् ॥ १ ॥

End:

हुम् ॥ आ^२ यि^२ मा^२ उवा^२ दिवि^२ ष्टयो^२ वा। प्रस्ता। ओ मू^२ स्त्रा^२
 हव^२ ते अ^२ भिना^२ अयं वा^२ मन्हे^२ अवसे। शे^२ चा^२ २३ यि
 वम्। उत्। वा^२ यि^२ शं वि^२ र्वा^२ २३ हा^३ ३। प्रति। गा^२ छा^२
 २३४ था^२। ओ वा^५ ६। हा^५ उ वा ॥
 * * * *
 ओ वा^५ ६। हा^५ उ वा। उपा अस। निघनम् ॥ १९ ॥

Colophon:

अतिरात्रसाम समाप्तम् ॥ श्रीरस्तु ॥

Subject: Atirātrasāmaprayoga, giving a collection of sāmans to be chanted by the Udgātr class of priests in the Atirātra sacrifice. This Ms. adopts a division of Sāmans into two paryāyas and 1-19 Sections.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

॥ अतिरात्रसामप्रयोगः ॥

2539. ATIRĀTRASĀMAPRAYOGAḤ.

Burnell's Catalogue No. 4169. Page 23. Right column.
Substance—Paper. Size— $10\frac{1}{4} \times 5\frac{1}{4}$ inches. Sheets—9.
Lines—8 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Gran-
thas—120. Author—?. Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 2538.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

॥ अतिरात्रसामप्रयोगः ॥

2540. ATIRĀTRASĀMAPRAYOGAḤ.

Burnell's Catalogue No. 4170. Page 23. Right column.
Substance—Paper. Size— $10\frac{1}{4} \times 4\frac{3}{4}$ inches. Sheets—9.
Lines—8 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Gran-
thas—120. Author—?. Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 2538.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

॥ बोधायनवाजपेयप्रयोगः ॥

2541. BODHĀYANAVĀJAPEYAPRAYOGAH.

Burnell's Catalogue No. 9179 b. Page 25. Left column.
 Substance—Palm leaf. Size—19×1½ inches. Leaves—
 19 (1-19). Lines—5 to a Page. Script—Devanāgarī. No.
 of Granthas—325. Author—(?). Incomplete (wants end).

Beginning :

श्रीसुब्रह्मण्याय नमः ।

बोधायनवाजपेयप्रयोगः

वाजपेयेऽग्निं चिन्वीत वा न वा । वाजपेयेन यक्ष्य-
 माणो भवति । स उपकल्पयते कृष्णाजिनं सुवर्णरजतौ च
 रुक्मौ वस्ताजिनं शतमानं हिरण्यं सप्तदश सुवर्णानि
 कृष्णलानि हिरण्यपात्रं + अथ वै भवति सावित्रं जुहोति
 कर्मणः कर्मणः पुरस्तादिति ॥ १ ॥

वाजपेय इति कर्मनाम । स च नित्यः । तस्य अग्निष्टोम-
 वत्कल्पः । पूर्वेषुः ब्राह्मणाननुज्ञापयते 'वाजपेयं कर्तुं योग्य-
 तासिद्धिमनुगृहाण' इति । विघ्नेश्वरं सम्पूज्य नान्दीश्राद्धं
 करोति ॥

End:

इतरेषां प्राग्गीतित्वेनोदग्नीतित्वेन वा अकृष्वन्तो मायून्
 संज्ञपयतेत्यध्वर्युरुक्त्वा यथेतमेत्य पृषदाज्यावकाश आ-
 सते इह प्रजा इत्यस्य स्थाने इह पशवो विश्वरूपा + ची,
 अग्निं कु + घृतेनेत्ययं वाजपेयाङ्ग भूतः प्रकृतस्य निवर्तकः
 संज्ञप्तान् प्रातर्जुहोति संज्ञप्ताहुतिः, यत्पशवो मायू...

Colophon : Nil.

Subject: Vājapeyaprayoga, giving the ritualistic details of

the Vājapeya sacrifice, according to the Bodhāyana school of the Black Yajur-Veda.

Remarks :—The Ms. is in a fairly good condition. It is full of scriptorial errors. The other work contained in this Ms. is Bodhāyanasarvaprāsthāptoryāmaprayoga.

॥ वाजपेयप्रयोगः ॥

2542. VĀJAPEYAPRAYOGAḤ.

Burnell's Catalogue No. 9156 a. Page 25. Left column.

Substance—Palm leaf. Size— $13\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{2}$ inches. Leaves—40 (1-31; 5-13). Lines—6 to a page. Script—Grantha. No. of Granthas—570. Author—(?). Āptavājapeya only.

Beginning :

महागणपतये नमः ।

शरदि वाजपेयेन यजेत ब्राह्मणो राजन्यो वृद्धिकामो
नित्यवदेके समामनन्ति प्रजापतिमाप्नोति । वसन्ते ज्योति-
ष्टोमेन यजेतेति वाक्याद्वसन्ते प्राप्ते शरदिति विधिः ।
प्रत्यक्षविधानाद्वा कालस्यार्थत्वाभावाच्चोदकप्राप्ते
नियमार्थ आरम्भः । कः पुनस्तेन यजेत ब्राह्मणो राजन्यो
वा । स वा एष ब्राह्मणस्य चैव राजन्य(स्य) च यज्ञ इति
श्रुतेरुभयोरेवाधिकारः न तु वैश्यस्य । ऋद्धिः धनधान्या-
दिभिः * * * वाजपेयो द्विप्रकारः आ-
सवाजपेयः कुरुवाजपेयश्च । अस्मिन्कृतौ नाग्निचय-
नम् । ' अन्यत्र साद्यस्त्रेभ्यो वाजपेयात् षोडशिनस्सार-
स्वताञ्च सत्रात् ' इति परिभाषायां प्रतिषेधात् * *
प्रातरग्निहोत्रं हुत्वा प्राणानायम्य * *

अस्मिन् सप्तदशस्तोमे आसवाजपेये सोमप्रवाकं त्वां
वृणीमहे ॥

End :

अग्निन्नरा(?)युदवसानीयान्तमग्निष्टोमवत् । ब्राह्मणतर्प-
णान्तम् । सन्तिष्ठते वाजपेयः ॥

तेनेष्टा सौत्रामण्या यजेत मैत्रावरुण्या चामिक्षया
यावज्जीवं न कञ्चन प्रत्यवरोहेत् । बृहस्पतिसवेन वा प्रत्य-
रोहणीयेन यजेत । यजमानो यावज्जीवं श्वेतच्छत्री भव-
तीति विज्ञायते ॥

Colophon :

आप्तवाजपेयस्समाप्तः ॥

“திருவாலங்காடு அ(ண்)ணமுளத்தி.”

Subject: Āptavājapeyaprayoga giving the prayoga of one
variety of Vājapeya Soma sacrifice—Āptavājapeya,
(according to the Āpastamba school of the Black
Yajur-veda).

Remarks:—The Ms. is in good condition. The Ms. belonged to
one Appāśrauti of Tiruvālaṅkāṭu village near Kumbakonam
in Tanjore Dt.

॥ वाजपेयप्रयोगः ॥

2543. VĀJAPEYAPRAYOGAH.

Burnell's Catalogue No. 9156* a. Page 25. Left column.

Substance—Palm leaf. Size—12½ × 1 inches. Leaves—3
(13-15). Lines—6 to a page. Script—Grantha. No. of
Granthas—30. Author—(?). Kuruvājapeya only.

Beginning:

अथ कुरुवाजपेयप्रयोगो लिख्यते । तस्य कर्म

पूर्वोक्तकाले शरदमावास्यायां पौर्णिमास्यां प्रातरग्नि-
होत्रं हुत्वा प्राणानायम्य सङ्कल्पङ्करोति ॥

End:

अत्रैकेन रथेनाजिन्धावनं केचिदिच्छन्ति । कुरु-
वाजपेये रथादीनामभावाद्व्यसंस्कारत्वादाजिन्धावनस्य
[आजिन्धावनस्य] लोपः । अथवैकेन रथेन कुर्वन्ति ।
तदा कुरुवाजपेये वैश्या (?)सुरवाश्च नेष्टाः । उक्तमाजि-
न्धावनम् । अन्यत्सर्वमाप्तवाजपेयेन तुल्यम् ॥

Colophon : (Leaf No. 13).

कुरुवाजपेयस्समाप्तः ॥ हरिः ॐ ॥

Subject: Vājapeyaprayoga, giving the ritualistic details of
the prayoga of one variety of Kuruvājapeya of the
Vājapeya Soma sacrifice.

Remarks:—The Ms is in good condition. For the other works
contained herein see remarks under No. 2354.

॥ वाजपेयादिकलप्तिः ॥

2544. VĀJAPEYĀDIKLPTIḤ.

Burnell's Catalogue No. 9154. Page 25. Left column.
Substance—Plm leaf. Size—13½ × 1½ inches. Leaves
—55. Lines—7 to a Page. Script—Grantha. No. of
Granthas—1100. Author—(?). Incomplete.

Beginning :

अथ वाजपेयस्य कलप्तिरुच्यते । सप्तदश उच्य-
ष्योडशमान्सप्तदशैत्यनुवाकद्वयेनोक्तः । तत्र सूत्रम्—‘यं
ब्राह्मणो राजानश्च पुरस्कुर्वीरिन्स वाजपेयेन यजेत’ इत्या-

दिखण्डद्वयम् । तत्र सुब्रह्मण्यायां विशेषः । सुब्रह्मण्योमिति द्विः । सुब्रह्मण्योमित्युत्तमेन वचनेन 'शक्रागच्छ हरिच आगच्छ मेधातिथेर्मेष वृषणश्वस्य मेने गौरावस्कन्दि + ब्रुवाण ग्रहे सुत्या मा गच्छ पघवन् विश्वे ब्रह्माण आ- गच्छत' इत्यादि । इन्द्रं शक्रेति ब्रूयाद्विश्व इति देवान्निरु- क्तेष्वनिरुक्तप्रातस्सवनयोश्चेति वचनात् । बाजपेयो नि रुक्तः(ः) प्रातस्सवनः ॥

End :

दर्भद्वयमाधाय धवित्रं गृहीत्वा यजमानः(ः) परिचारकह- स्ते निधायोपवाज्यमानवैरूपेण साम्ना स्तुवीरन् । दीक्षायां वर्णेनेत्यादि । इहासमानकर्तृकत्वेऽपि क्त्वाप्रत्य- यः । समासे ल्यप् । तृतीयस्य पादस्य मध्यमोऽभ्यासः स स्तोभः प्रतिहारः । हाँच २ त्रिः औं हो इ त्रिः सेँ तुषाँ भूं भ्याँम् सुधतो नां वाँ त्रिः । इति ई इति स वे° । एवमुत्तरयोः । वैराजस्तवनकाले अग्ने सोषः महाना- म्न्यः । ए अ्रे विदाँ मघवन्वीदाः । ... ।

Colophon : (leaf No. 52).

इति सामिचित्यस्य प्रयोगः समाप्तः ॥

Subject : Vājapeyādikṛtis or prayogas, giving the ritualistic details of the Vājapeya and other sacrifices, as the following table of contents shows:—

1 (a) बाजपेयकलप्तिः	Leaves	1—8
(b) बृहस्पतिसवकलप्तिः	„	8—10
2 पुनस्तोमकलप्तिः	„	10—11
3 सर्वतोमुखकलप्तिः	„	11—27
4 महाव्रत(सर्वजित्)कलप्तिः	„	28—52

5 असौर्यामकल्पिः

Leaves

52-55

॥ वाजपेयौद्गात्रप्रयोगः ॥

2545. VĀJAPEYAUDGĀTRAPRAYOGAH.

Burnell's Catalogue No. 4188 (a). Page 25. Left column.
 Substance—Paper. Size— $11\frac{1}{2} \times 3\frac{1}{2}$ inches. Sheets—9
 (1-9). Lines—9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of
 Granthas—155. Author—(?). Complete.

Beginning:

श्रीवेदव्यासाय नमः ॥ हरिः ॐ ॥

वाजपेयस्य प्रयोग उच्यते ॥ सप्तदश उक्थ्यषोडशि
 मान् सप्तदशीत्यादि खण्डद्वयेन ऋत्वन्तरवाजपेय उक्तः ।
 स च षडुपसत्कश्च साग्निचित्यः स्यात्तस्य पौर्णमास्यां दी-
 क्षित्वा त्रयोदश दीक्षाः कुर्वीरन्सप्तदशमावास्यायां दीक्षि-
 त्वा मासमिति गौतम इत्यादि सूत्रम् । तत्र सुब्रह्मण्यायां
 विशेषः । शक्रागच्छ विश्वे ब्रह्माण इति । इन्द्रं शक्रेति ब्रूयात् ।
 विश्वेति देवा(न्) । निरुक्तेष्वनिरुक्तप्रातस्सवनञ्चेति वच-
 नात् । प्रथमोपसदन्ते षड्दे सुत्यामिति विशेषो द्रष्टव्यः ।
 विश्वरूपाणां निवृत्तिः । न चान्यत्र विश्वरूपा ज्योतिष्टो-
 मादिति वचनाज्ज्योतिर्गानस्यापि निवृत्तिः । तानि
 नान्यत्र विश्वरूपाभ्य इति वचनात् धूर्गानस्यापि निवृ-
 त्तिः । ज्योतिष्टोमस्यैवाज्येषु च नान्यत्रेति वचनेन विकृ-
 तिषु निषेधात् ।

End:

जराबोधीयस्य येनाविश्वो वा । इति प्रस्तावः । शिषा-

सान्ता वा । इति प्रतिहारः । शेषं ज्योतिष्टोमवत् । रथ-
न्तरं वामदेव्यमभीवर्त कालेयश्चेति पृष्ठानि । ऋषिच्छन्दो-
देवता भक्तयश्च वाजपेयवत् । त्रिवृत्सोममुपधावाधीत्युपस-
रणे विशेषः । अथार्धवः । आर्धवपवमानस्य गायत्रिसंहि-
तसभषौष्कलशावाश्वान्धीगवकावानां साम्नां गायत्रीककु-
भुष्णिगनुष्टुपजगत्यः छन्दांसि । पुष्कलसंहितविश्वेदेव-
प्रजापतिशावाश्वान्धीगुकुत्सा इत्यृषयः । सोमो देवता ।
इमे वै लोका इति साध्या वै नामेति त्रिवृदग्निष्टोममिति
वि० णम् । मनो त्रयी । कस्य । यज्ञायज्ञीयमग्निष्टोमसाम ।
यज्ञायज्ञीयस्य साम्नः वैश्वानर ऋषिः । ककुभावुत्तरे बृह-
ती छन्दः अग्निर्देवता । देवा वै ब्रह्म व्यभजन्त इति त्रिवृ-
दग्निष्टोममिति वि० णम् । लोमहिङ्गार इत्युद्गी० स्य ।
यज्ञायज्ञीयस्य शिरःप्रावरणादिधर्माः कार्याः । बृहस्पति-
सवस्य सर्वाणि स्तोत्राणि त्रिवृन्ति । इतः परमुदवसानी-
यान्तमग्निष्टोमवत् ॥

Colophon :

वाजपेयाङ्गं बृहस्पतिसर्वं(वः) समाप्तं(तः)

वाजपेयं(यः) समाप्तं(तः) ॥

Subject : Vājapeyaudgātraprayoga, giving the duties of the
Udgātr priest in the Vājapeya Soma sacrifice.

Remarks :—The Ms. is in good condition. This Ms. contains
the following prayoga works:—

- 1 वाजपेयौद्गात्रप्रयोगः ॥ 3 महाव्रतौद्गात्रप्रयोगः ॥
- 2 सर्वपृष्ठाप्तोर्यामौद्गात्रप्रयोगः ॥ 4 सर्वतोमुखौद्गात्रप्रयोगः ॥

॥ आपस्तम्बासौर्यामप्रयोगः ॥

2546. ĀPASTAMBĀPTORYĀMAPRAYOGAḤ.

Burnell's Catalogue No. 3843. Page 25. Left column.

Substance—Paper. Size— $10\frac{1}{8} \times 4\frac{3}{4}$ inches. Sheets—

6. Lines—8 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of
Granthas—70. Author—(?). Complete.

Beginning :

श्रीगणेशाय नमः ॥

अथापस्तम्बासौर्यामप्रयोगः ।

वसन्ते यौर्णमास्याममावास्यायां वा सुत्या यथा
स्यात्तथोपक्रमः कर्तव्यः । पूर्वमिष्टप्रथमयज्ञ आदौ
ब्राह्मणाननुज्ञाप्य गणेशपूजां कृत्वा पुण्याहं वाचयित्वा
अपरेण गार्हपत्यं दर्भेष्वासीनः दर्भान् धारयमाणः पत्न्या
सह यजमानः देशकालौ सङ्कीर्त्य ममोपात्त० परमेश्वर-
प्रीत्यर्थं सोमेन यक्ष्ये । ज्योतिष्टोमेनासौर्यामेनाति-
रात्रेण (?) रथन्तरसान्ना द्वादशशतदक्षिणेन सर्वान्
कामानवाप्नुवति ॥

End :

उक्थशायज(?)सोमानां वषट्कृतानुवषट्कृते जुहोति ।
विष्णव इदम् ॥ अग्नये स्विष्टकृत इदम् ॥ हुत्वा हरति
भक्षमच्छावाकचमसं प्रतिप्रस्थाता भक्षयति । 'भक्षे हि'
इत्यादि 'अच्छावाकोपह्वयस्व ॥ वाग्जुषाणा सोमस्य
तृप्यतु ।' नाम्यभिमर्शनान्तं पूर्ववत् । सर्वाश्चमसान्
द्विरच्छावाको भक्षयति । ततः समाख्याभक्षणानि पूर्ववत् ।

चमसप्रक्षालनान्तं कृत्वा । अग्नीदौपयजानङ्गारानित्या-
 शुद्धसानीयान्तभितिराव्रवत् ॥

Colophon :

समाप्तो(मा)प्तोर्यामप्रयोगः ॥

Subject: Āpastambāptoryāmaprayoga, giving the details of
 the Aptoryāma Soma sacrifice, according to the
 Āpastamba school of the Black Yajur-Veda.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

॥ बोधायनसर्वपृष्ठातोर्यामप्रयोगः ॥

2547. BODHĀYANASARVAPRSTHĀPTORYĀMA-
 PRAYOGAH.

Burnell's Catalogue No. 9179 (a). Page 25. Left column.
 Substance—Palm leaf. Size—19×1½ inches. Leaves—
 12 (1—12). Lines—4 or 5 to a Page. Script—Grantha.
 No. of Granthas—140. Author—Bālādīkṣita. Complete.

Beginning :

यथा चमसञ्चमसान्हिन्व इत्यात्मानं प्रत्यभिमृशन्ते
 नाप्याययन्ति चमसान् सर्वभक्षान्मार्जयन्तेऽथाह प्रतिप्र-
 स्थातर्ग्रहौ ते प्रचरेति तच्छ्रुत्वा प्रतिप्रस्थाता ग्राह्यायन्नाह
 ब्राह्मणाच्छंसिनश्चमसमनूजयध्वमुन्नेतस्सोमं प्रभावयेति
 ब्राह्मणाच्छंसिनश्चमसमेव प्रथममुजयन्ति यथोपपादमि-
 तरान्समुन्नीयोत्तरवेद्यां संसादयन्त्यथादत्त उक्थ्यस्थ्या(?)
 औपशयं पात्रन्तस्मिन्नेतस्य रात्रोऽर्धवेलां गृह्णाति ॥

End:

अथ सम्प्रैषमाहाग्नीदौपयजानित्यादि शुग्विमोकान्ते

हार्योजनेन प्रचर्य शाकलैश्चरित्वा दधिद्रप्तान् भक्षयित्वा
सख्यवैसर्जनं जपति ॥ ❀ ❀ ❀

अथ मैत्रावरुण्या पशुनामिश्रया वा चरति तामनु देवि-
काहविर्भिश्चरत्यथ चर्हिरोपतीत्यादि धेनुवरात् । अथोद-
वसनीयया यजते पूर्णाहुत्या वा सन्तिष्ठते सर्वपृष्ठासो-
र्यामः ॥

Colophon :

इति बालादीक्षितकृतबोधायनसर्वपृष्ठासोर्यामप्रयोगः सम्पूर्णः ।

श्रीसुब्रह्मण्याय नमः ।

பெரு மகக்குமுதல் ஈசுடு ஸவ-ஜபுஷாபொய-ஜாபெய்கும் பெயு-
மெக்கு வரிக் கொக்கு வரிகக்கு முகம் கருமுது நெறவி-நாடுக்கு
வாஜபெயம் ப்ர யொமயெயு-உடுக்கு அவுதி-பெயு க க்கு வரி
உள வரி க க்கு முதல் கண்-முதல் உளமடு ஆ சாஉடு.

Subject : Bodhāyanasarvaprsthāptoryāmaprayoga, giving the
details of the Sarvaprsthāptoryāma sacrifice, accor-
ding to the Bodhāyana school of the Black Yajur-
Veda.

Remarks :—The Ms. is in good condition. The other work con-
tained in this Ms. is Bodhāyanavajapeyaprayoga.

॥ बोधायनसर्वपृष्ठासोर्यामप्रयोगः ॥

2548. BODHĀYANASARVAPRSTHĀPTORYĀMA-
PRAYOGAḤ.

Burnell's Catalogue No. 3785. Page 25. Left column.

Substance—Paper. Size—14½ × 6½ inches. Sheets—7.

Lines—10 or 12 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of

Granthas—175. Author—(?). Incomplete.

Beginning:

श्रीगणेशाय नमः ॥

बोधायनसर्वपृष्ठाप्तोर्यामप्रयोगः ॥

अचार्यमते सर्वपृष्ठाप्तोर्याम एव संख्यान्तर्गतः । अ-
प्तोर्यामं करिष्यन्नुपकल्पयते चतुरोऽप्तोर्यामपञ्चश्रृङ्गागाने-
कां वा मेघीमरुणपिशङ्गमश्वं श्यामं वौदम्बरं खादिरं वा
षोडशिपात्रं चतुस्रक्ती(१) ज्यायसो भ्रिणान् ज्यायस एक-
धनानेकादश प्रसिद्धमाग्निष्टोमिकान् सम्भाराणुपक-
ल्पयते ॥

* * * *

द्वादशशतदक्षिणेन सर्वस्तोमेन ज्योतिष्टोमेन सर्व-
पृष्ठाप्तोर्यामेण प्रजाकामः सोमेन यक्ष्ये ॥

End :

सन्तिष्ठते माष्यन्दिनसवनम् ॥ प्रसर्पन्ति तृतीयाय
सवनाय “देवीर्द्वारौ” इत्यादि * * *
जगतीछन्दस इन्द्रावरुणाभ्यां प्रीतस्येति मैत्रावरुणचमस-
मेवैते त्रयः समुपभूयं सक्षयन्ति ॥ यथा चम.....

Colophon : Nil.

Subject : Sarvapṛsthāptoryāmaprayoga, according to the Bo-
dhāyana school of the Black Yajur-veda. 1-5
sections.

Remarks:—The Ms. is in good condition. The Ms. abruptly
breaks off in the middle of the 5th section.

॥ सर्वपृष्ठाप्तोर्यामप्रयोगः ॥

2549. SARVAPRSTHĀPTORYĀMAPRAYOGAḤ.

Burnell's Catalogue No. 3844. Page 25. Left column.

Substance—Paper. Size—11×5 inches. Sheet—1.

Lines—9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Gran-
thas—20. Author—(?). A fragment only.

Beginning:

श्रीगणेशाय नमः ।

सर्वपृष्ठाप्तोर्यामप्रयोगो लिख्यते । अग्निष्टोमा-
दिसप्तसंस्था उक्ताः । अग्निष्टोमस्यगणविकारास्ताः । ज्यो-
तिष्टोमस्य गुणविकारा इत्यर्थः । एतासु नाग्निचयनमि-
त्यापस्तम्बमतम् । यदाप्तोर्यामस्सर्वपृष्ठस्सर्वस्तोमः स्यात् ।

End:

निर्वापणकाले वानस्पत्यासीत्यादि एषा ये वां शू-
र्षद्वयस्यादानं धुरसीत्यादि देवस्य०

Colophon: Nil.

Subject: Sarvapṛsthāptoryāmaprayoga—a fragment only.

Remarks:—The Ms. is in good condition. There is also a loose sheet
dealing with the musical instruments used in Sāmāgāna.

॥ आश्वलायनसर्वपृष्ठाप्तोर्यामसप्तहौत्रप्रयोगः ॥

2550. ĀŚVALĀYANASARVAPRSTHĀPTOR-
YĀMASAPTAHAUTRAPRAYOGAḤ.

Burnell's Catalogue No. 4145. Page 25. Left column.

Substance—Paper. Size—10½×4½ inches. Sheets—45.

Lines—8 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Gran-
thas—875. Author—(?). Complete.

Beginning :

श्रीगणेशाय नमः ।

हरिः ॐ । अथ सर्वस्तोमसर्वपृष्ठासोर्यामस्य सप्तहौत्र-
प्रयोग उच्यते ।

वरणादिसवनीयवपायागान्तं कृत्वा । आग्नेयोऽग्निष्टोम
ऐन्द्राग्न उक्थ्ये द्वितीय ऐन्द्रो वृष्णिः षोडशिनि तृतीयः
सारस्वती मेघ्यतिरात्रे चतुर्थीति क्रतुपशवः । मार्जनादि
तस्य प्रागाज्यशस्त्रादतिरात्रवत् । आज्यशस्त्रे सो अध्वरा-
करति जातवेदो ३ मित्यन्तं प्रकृतिवत्कृत्वा
“अग्निं नरो दीधितिभिररभ्योः” इति सूक्तं पञ्चविंशति-
ऋचं अर्धर्चशः शंसेत् ॥

End:

अथ होता षोडशिनं विहृतमविहृतं वा छन्दोगानुसा-
रेण । ततः पर्यायाद्यश्विनान्तमतिरात्रवत् । अप्तोर्यामपक्षे
अश्विनोर्ध्वं अतिरिक्तोक्थ्यसंज्ञकानि चत्वारि शस्त्राणि
भवन्ति । तेषां पदाभ्यासवर्जं पर्यायवच्छंसनविधिः ।
ततोऽनूयाजाद्युदवसानीयान्तमग्निष्टोमवत् ॥

Colophon: Nil.

Subject: Sarvapṛsthāptoryāmasaptahautraprayoga, giving
the following seven important Śastras in the Sarva-
pṛsthāptoryāma sacrifice:—

(1) आज्यशस्त्रम्	(4) निष्केवल्यशस्त्रम्
(2) प्रउगशस्त्रम्	(5) मैत्रावरुणशस्त्रम्
(3) अच्छावाकशस्त्रम्	(6) ब्राह्मणाच्छंसिशस्त्रम् ॥
(7) आग्निमारुतशस्त्रम्	

Remarks :—The Ms. is in good condition.

॥ आश्वलायनसर्वपृष्ठाप्तोर्यामसप्तहौत्रप्रयोगः ॥

2551. ĀŚVALĀYANASARVAPRSTHĀPTORYĀMA-
SAPTAHAUTRAPRAYOGAḤ.

Burnell's Catalogue No. 4146. Page 25. Left column.
Substance—Paper. Size— $10 \times 4\frac{3}{4}$ inches. Sheets—
45. Lines—8 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of
Granthas—875. Author—(?). Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 2550

Remarks :—The Ms. is in good condition.

॥ आश्वलायनसर्वपृष्ठाप्तोर्यामसप्तहौत्रप्रयोगः ॥

2552. ĀŚVALĀYANASARVAPRSTHĀPTORYĀMA-
SAPTAHAUTRAPRAYOGAḤ.

Burnell's Catalogue No. 4147. Page 25. Left column.
Substance—Paper. Size— $10\frac{3}{4} \times 4\frac{3}{4}$ inches. Sheets—39.
Lines—9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Gran-
thas—875. Author—(?). Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 2550.

Remarks :—The Ms. is in good condition.

॥ आश्वलायनसर्वपृष्ठाप्तोर्यामसप्तहौत्रप्रयोगः ॥

2553. ĀŚVALĀYANASARVAPRSTHĀPTORYĀMA-
SAPTAHAUTRAPRAYOGAH.

Burnell's Catalogue No. 4148. Page 25. Left column.

Substance—Paper. Size—10×4½ inches. Sheets—25.

Lines—9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—450. Author—?. Incomplete.

Beginning and subject—Same as No. 2550.

End:

इरज्यन्त यच्छुरधो विवाचोम् ३ । न हि श्वमायुश्चिकित्ते
जनेषु । तानीदं हांस्यति पर्षसोम् ३ । युजेरथं गवेषणं
हरिभ्यां उपत्रक्षाणि जुजुषाणमस्थोम् ३ । विवाधिष्टस्य
रोदसी मदित्वा ॥ इन्द्रो वृत्राण्यप्रती च धन्वोम् ३ । आप-
श्रित्यिषु..... ॥

Colophon : Nil.

Remarks :—The Ms. is in good condition. It breaks off in the middle.

॥ सर्वपृष्ठाप्तोर्यामौद्गात्रप्रयोगः ॥

2554. SARVAPRSTHĀPTORYĀMAUDGĀTRA-
PRAYOGAH.

Burnell's Catalogue No. 4188b. Page 25. Left column.

Substance—Paper. Size—11½×3¾ inches. Sheets—13

(9-21). Lines—9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of
Granthas—960 Author—(?). Complete.

Beginning:

नमो रामाय सीतायै लक्ष्मणाय हनूमते ।

द्राह्यायणमुखेभ्यश्च कर्तृभ्यः सूत्रसंहतेः ॥

आलोच्य ब्राह्मणं सूत्रं तद्भाष्यं चासकृत्तथा ।

अप्तोर्यामक्रतोः क्लृप्तिः क्रियते सामगप्रिया ॥

त्रिवृद्धिष्वपमानं पञ्चदशान्याज्यानि सप्तदशो मा-
ध्यन्दिनः पवमान एकविंशं होतुः पृष्ठं छन्दो मा इतरा-
णि त्रिणव आर्भवस्त्रयस्त्रिंशोऽग्निष्टोमः प्रत्यवरोहिष्पु-
कथ्यानि त्रिणवमप्रथममथैकविंशमथ सप्तदशमेकविंशः पो-
डशी पञ्चदशी रात्रिस्त्रिवृत्सन्धिस्त्रिवृत्प्रथममतिरिक्तस्तो-
त्रमथ पञ्चदशमथ सप्तदशमथैकविंशं प्रजापतिः पशून-
सृजत ।

End:

तद्वौ हो वा । इति स्तावः । शं यत् । हा । औ हो
इ गा वा इ । इति प्रतिहारः । ए । किरे । इति सर्वे ।
एवमुत्तरयोः । यजमानवाचनादिभक्षणान्तं कृत्वा । पूर्व-
वन्निष्क्रम्य समस्तोपस्थानादि यजमानोपहवान्तं कृत्वा ।
वारवन्तीयस्य साम्नः इन्द्र ऋषिः । गायत्री छन्दः । वि-
ष्णुर्देवता । विधायकादि पूर्ववत् । अग्नेरुद्गीथ इत्यादि । स-
प्तभ्यो हिङ्करोतीत्यादिकुशाविधिः । इदं विष्णा । औ हो
हा इ । इति प्रस्तावः । सामूढम् । आ इति प्रतिहारः ।
डा इति सर्वे । एवमुत्तरयोः । यजमानवाचनादि-

भक्षणान्तं कृत्वा स्तोमविमोचनाद्युदवसानीयान्तं ज्यो-
तिष्टोमवत् हार्योजनभक्षणे तिरोहस्थेति विशेषः ।

Colophon :

इति कृत्वन्तरसर्वस्तोमसर्वपृष्ठाप्तोर्यामः समाप्तः ।

Subject: Āptoryāmasarvaprēṭhaudgātraprayoga, giving the duties of the Udgātr priest in the Aptoryāma sacrifice.

Remarks :— The Ms. is in a fairly good condition. For the other works contained herein see Remarks under No. 2545.

॥ आपस्तम्बमहाग्निचयनप्रयोगः ॥

2555. ĀPASTAMBAMAHAĀGNICAYANA- PRAYOGAH.

J. L. Collection No. 250. Substance—Paper. Size— $9\frac{1}{2} \times 4$ inches. Sheets—57. Lines—10 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—4387. Author—(?). Complete.

Beginning:

अग्निश्चेष्ट्यमाणोऽमावास्यायां पौर्णमास्यामेकाष्टकायां
वोखाऽसम्भरति । त्र्यहादिदीक्षापक्षे उखासम्भरणप्रभृत्या-
मिक्षापर्यन्तं कर्माणि । वसन्ते यथा भविष्यति तथोपक्रमः
कार्यः । एकाष्टकायाञ्चेदुखासम्भरणन्तदा तस्यामुखास-
म्भरणं कृत्वा पश्चिष्यादि सर्वं वसन्ते कार्यम् । चतुरो-
मास इत्यस्मिन् पक्षे एकाष्टकायान्न लभ्यते । मासादिप-
क्षेषु उखासम्भरणप्रभृति सर्वं वसन्ते कार्यं पशुश्च यथा
भवति । एवं स्मृत्वारम्भः कार्यः । अथाग्निप्रयोग उच्यते ॥

End :

प्रयास्यन्नाग्निभिरग्निं यजमान उपतिष्ठते । “अयं ते योनिः”
इति प्राजहितः समारोप्य प्रागुदग्बोदवसाय । “उप त्वाग्ने
दिवेर्दिवे दोषावस्तर्हि या वयम् । नमो भरन्त एमसि ॥
राजन्तमध्वराणां गोपामृतस्य दीर्दिविम् । वर्धमानः स्वे
दमे ॥ स नः पितेर्वमूनवेऽग्रे ह्यपायनो भव । सचस्वा
नः स्वस्तये ॥” तिसृभिरन्येषां यजमानानां चित्यग्निं दृष्ट्वा-
नुपतिष्ठते । “इदमूनुः श्रेयोऽवसानमागन्म” इत्यादि । अथ
सायमग्निहोत्रं जुहोतीत्यन्तं समानम् । सन्तिष्ठतेऽग्निः ।
अग्निं चित्वा अनन्तरपर्वणि सौत्रामण्या यजेत । अपरेद्युर्ध्व-
त्रावरुण्याचामिक्षया ॥

Colophon :

अग्निचयनं समाप्तम् ॥

Subject : Āpastambamahāgnicayanaprayoga, based on 16th
and 17th prāśnas of the Āpastambaśrautasūtras.

Remarks :—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ आपस्तम्बमहाग्निचयनप्रयोगः ॥

2556. ĀPASTAMBAMAHĀGNICAYANA- PRAYOGAH.

Burnell's Catalogue No. 9174 a. Page 25. Right column.

Substance—Palm leaf. Size—16 × 1½ inches. Leaves—

36 (1—36). Lines—5 to 7 to a Page. Script—Grantha.

No. of Granthas—600. Author—(?). Complete.

Beginning:

ॐ यज्ञेश्वरचरणारविन्दाभ्यां नमः । लक्ष्मीनारायणा-

भ्यां नमः । सिद्धिविनायकाय नमः । सीतारामाभ्यां
 नमः । अग्निञ्चेत्यमाणोऽमावास्यायां पौर्णमास्यां
 पूर्वपक्षे वा पुण्ये नक्षत्रे उखां सम्भरति । आषाढामधिकृ-
 तेभ्यः...श्वेद्यमाण उपकल्पयते वैणव्यभिररत्तिमात्री
 अश्वगर्दभरश्ने अश्वगर्दभौ मृत्खननं वल्मीकवपाहिरण्यं
 पुष्करपर्णानि कृष्णाजिनानि क्षौमदाम मौञ्जदाम वा पुष्प-
 फलवत्य ओषधयः कूर्म कपालपिष्टानि वेण्वङ्गार-
 पिष्टानि व्रीहि तुषाः पलाशकषायं पिष्टाः शर्कराः अज-
 लोमानि कृष्णाजिनलोमानि वराहविहतं पूतीका अष्टा-
 भ्युखा अपरिमिताः सिकताः अषाढाषाढा सप्ताश्वशका-
 नि लोहितपचनीयानि अजाक्षीरं एकविंशतिर्माषा हिरण्यं
 मृन्मयं वा पुरुषशिरश्चेतपशुरशृङ्गः पलाशशाखाः पुक्षशा-
 खा उदुम्बरशाखाः स्वधितिर्यूपस्सचपाळस्वरुराधिम-
 न्यनश्च शकलः पौतुद्रवाः परिधयः गुग्गुलुसुगन्धिनेजनं
 श्वेतोर्णास्तुका प्रणयनीयमिध्मं द्वे स ते(?) अपरिमितं
 बर्हिस्त्रय इध्मौ आश्ववालः प्रस्तर ऐश्वरी विधृती-
 कार्भ्यमयाः परिधयः ।

End :

आद्यस्य च तृतीयस्य ब्रह्महेत्यनुमन्त्रणम् ।

इन्द्रियाव्यन्नाद इति सप्तमस्यानुमन्त्रणम् ॥

इतरेषां भवे[त्] षण्णामन्नादस्त्वनुमन्त्रणम् ॥

सहावदाय सर्वेभ्यः स्विष्टकृत्तु प्रचर्यते ।

अग्निः केवल एव स्यास्त्विष्टकृत्प्रैषवानपि ॥

रौद्रश्रेष्ठं क्षिपेदप्सु प्राश्नित्रेडन्न तस्य तु ।

पशुपुरोडाशं मैत्रावरुणषष्ठा भक्षयन्ति मैत्रावरुणवर्ज-
मितरान् भक्षयन्ति । इडान्तात्मपुरोडाशाः सन्तिष्ठन्ते ।
स्रुवेण पृषदाज्यस्येत्यादि पत्नीसंयाजान्तोऽग्नीषोमी-
यस्सन्तिष्ठते । वसतीवरीपरिहरणादि सवनीयस्य पशोः
परिस्तरणान्तम् । महारात्रे बुध्वेत्यादि हृदेत्वा सोमराज-
भिति ॥ २० ॥

Colophon : Nil.

Subject : Āpastambamahāgnicayanaprayoga, based on the
16th & 17th Prāśnas of the Āpastamba Śrauta Sū-
ras. This Ms. contains two main sections:—

1. प्रथमचितिः	1—26 Khaṇḍas
2. द्वितीयचितिः	1—20 ,,

Remarks :—The Ms. is in a decaying condition.

॥ आपस्तम्बमहाग्निचयनप्रयोगः ॥

2557. ĀPASTAMBAMAHĀGNICAYANA- PRAYOGAH.

Burnell's Catalogue No. 9174 b. Page 25. Right column.
Substance—Palm leaf. Size—16×1½ inches. Leaves—
5 (37-41). Lines—5 to 7 to a Page. Script—Grantha.
No. of Granthas—80. Author—(?). Prathamaciti only.
Incomplete.

Beginning—Same as No. 2556.

End :

अग्निम्यः कामाय पशूनालभते मुष्करान् अपि वा
सर्वेषामेतेषां स्थाने वायवे नियुत्वते श्वेतमजन्तूपरमाल-

भते । देशकालौ सङ्कीर्त्य परमेश्वरप्रीत्यर्थं वायव्येन
पशुना यक्ष्ये + बृहद्भा इत्यादि समानमावपाया होमात् ।

विहारभेदादेतस्मिन् पाशुकीदक्षिणा मता ।

प्राजापत्यः पुरोडाशस्याद्वादशकपालकः ॥

कपालयुग्ममन्त्राणां द्विद्विरावृत्तिरिष्यते ।

घर्तुश्चिन्मरुतां शर्धश्चितस्थेति तु युग्मकाः ।

Colophon : Nil.

Subject : Āpastambamahāgnicayanaprayoga, prathamaciti—
1—7 Khaṇḍas only.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition. The Ms. abruptly ends in the middle of the Seventh Khaṇḍa of the First citi. The other work contained herein is बोधायनमहा-
भिचयनम्. At the end of the work, there are 19 fragmentary leaves dealing with ten different subjects quite related to Śrautaprayogas, as follows:—

Beginning of the subject	No. of Leaves.
1 पुच्छाग्ररीतावर्धैका सा वायव्यदिगग्रका तदुदक् षोडशी प्राग्ग्रा चोदग्रा च संमता ॥	1
2 पञ्चम्यन्त्याक्रमण्याख्या तुर्या मध्या तु मण्डला । आरोहेदुत्तरे वामा द्वितीया सप्तमावलौ ॥	2
3 आद्या नवम्या क्रमणी द्वादश्याद्या तु मण्डला ; अन्वारोहे आदिमायां दशम्येकादशी त्वपि ॥ १ ॥	2
(1-82 verses)	
4 अथ द्वितीये प्रस्तारे शुल्बोपहितिरुच्यते । पुच्छाग्ररीतावर्धैका सा वायव्यदिगग्रका ॥	2
5 ..... वटीयतः पञ्चादवशिष्येत्त सञ्चरम् ।	

- शङ्खुस्वनुशिरोध्रीवस्तत्पश्चात्प्रक्रमद्वये ॥ 1
- 6 उपवेशोद्भावसनेवभृथकर्म भवेदिह ।
परिस्तराहुतिः पूर्वं ततश्च परिभोजिनीम् ॥ 1
- 7 ॐ देशकालौ सङ्कीर्त्य एकाहं सधनत्रयं गणैर्होष्ये इति प्रथमं
सङ्कल्प्य प्रातःसवनिकैर्गणैर्होष्य इति द्वितीयम्..... Leaves 3
- 8 ஏற்கலகம்—௮ கொடம்—௩
காகம்—௩ பாகீசெருக—௩
ஸ்தாலிபிங்கா—௮ பெரியபர்கீ—௩
பாஸ்சட்டி—௮ பசுஞ்சீ—௨
கரிச்சட்டி—௩ அரிக்கம் செட்டி—௨
பெரியதீர்த்தச்சால்—4 Leaves—5
- 9 अथैतमग्निं प्रत्यञ्चं यूपघाटी...च्छाकोर्वाभिमीते ।
अथ वेदिमानानन्तरमाहुतिविशेषे मङ्कल्पिते एतमग्निम् । 1
(6th leaf only)
- 10 यो अश्वत्थः अश्वत्थः हव्यवाहादि वैश्वानरस्य

॥ आपस्तम्बमहाग्निचयनप्रयोगः ॥

2558. ĀPASTAMBAMAHĀGNICAYANA-
PRAYOGAH.

Burnell's Catalogue No. 9175&9173. Page 25. Right column.
Substance—Palm leaf. Size—14½×1½ inches. Leaves—
83. Lines—7 to a Page. Script—Grantha. No. of Gran-
thas—1450. Author—(?). Incomplete wants end.

Beginning :

अग्निञ्चेष्ट्यमाणः अग्निरिति स्थण्डिलमिष्टकाकृतमुच्यते ।

तश्चेध्यमाणः त्र्यहदीक्षापक्षे उखासम्भरणप्रभृति आभि-
क्षापर्यन्तानि कर्माणि वसन्ते यथाभवन्ति । पर्वण्युखासम्भ-
रणपक्षे एकाष्टकायाश्चेत्तस्यामुखासम्भरणम् ; पश्चिष्ट्यादि
सर्वं वसन्ते । चतुरो मासो दीक्षित इत्यस्मिन् पक्षे एकाष्ट-
कायां न लभ्यते । साग्निचित्यस्य ऋतोः प्रयोग उच्यते ॥

पर्वणोरेकाष्टकायां वा प्रातरग्निहोत्रं हुत्वा प्राणानाय-
म्य सङ्कल्पं करोति । द्वादशाहेनाहीनभूतेन साग्निचित्येन
यक्ष्ये सर्वपृष्ठेन सर्वस्तोमेनान्वहन्द्वादशशतदक्षिणेन । प्र-
जायेय स्वर्गं लोकमवाप्तवानि ॥

End:

पुरस्तात् प्रातरनुवाकादग्निं युनज्मीति तिसृभिरभिमृशन्नग्निं
युनक्ति ।

“अग्निं युनज्मि शवसा घृतेन दिव्यं सुपर्णं वयसा बृहन्तम् ।
तेन वयं पतेम ब्रध्नस्य विष्टपं सुवो रुहाणा अधिनाक उत्तमे ॥
इमौ ते पक्षावजरौ पतत्रिणौ याभ्यां रक्षांस्यपहंस्यमे ।
ताभ्यां पतेम मुकृतामुलोकं यत्रर्षयः प्रथमज्ञा ये पुराणाः ॥
चिदासि सद्युन्द्रयोनिरिन्दुर्दक्षश्येन ऋतावा ।
हिरण्यपक्षश्शकुनो भुरण्युर्महान्त्सधस्थे(ध्रुव आनिषत्तः) ॥”

Colophon: (Leaf 46).

चतुर्थी चितिस्समाप्ता ॥

Subject: Āpastambamahāgnicayanaprayoga consisting of the
following divisions:—

I	16th	Praśna.	प्रथमा चितिः	Leaf No.	1—37
II	17th	„	द्वितीया चितिः	„	37—40
III	„	„	तृतीया चितिः	„	40—48

IV 17th Praśna चतुर्थी चितिः Leaf No. 43—46

V ,, ,, पञ्चमी चितिः ,, 46—?

Remarks :—The Ms. is in a fairly good condition. The two Mss. Nos. 9175 and 9173 form one work, and are here treated as one Ms. There are 3 loose broken leaves at the end of this Ms. which however treats of the measurements of Somaciti and various dikṣās in Soma sacrifices.

॥ आपस्तम्बमहाग्निचयनप्रयोगः ॥

2559. ĀPASTAMBAMAHĀGNICAYANA- PRAYOGAH.

Burnell's Catalogue No. 9171 b.

Substance—Palm leaf. Size— $15\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{2}$ inches. Leaves—8. Lines—8 to a Page. Script—Grantha. No. of Granthas—110. Author—Prathamaciti only. Incomplete.

Beginning :

(साग्निचित्य)स्य क्रतोः प्रयोग उच्यते । पर्वणोरेका-
ष्टकायां प्रातरग्निहोत्रं हुत्वा प्राणानायम्य सङ्कल्पं कृत्वा
द्वादशाहेनाहीनभूतेन साग्निचित्येन यक्ष्ये । सर्वपृष्ठ-
स्तोमेनान्वहन्द्वादशशतदक्षिणेन प्रजायेय स्वर्गं लोकमवा-
प्नवानि । विद्युदसि । अस्मिन्नहीनभूतद्वादशाहे सोमप्रवा-
कं त्वां वृणीमहे ॥

End :

एकैकमुदपात्रं सर्वासु सीतासु निनयति कर्षक्रमेण ।
“या जाता ओषधयः” इति चतुर्दशभिरोषधीर्विपत्यनुसीत-
मित्यु(क्तम्) । सप्तग्राम्याः कृष्टे वपति, सप्तारण्या
अकृष्टे । या जाता ओष+सप्तच । द्वादशसु सीतासु तिला-

न्वपति । एवमुत्तरानावपति । शतं वो+कृत । माषान् ।
 पुष्पवतीः+ष्णवः । व्रीहीन् । ओषधी....न् (+चातय-
 मानाः । यवान्) अन्वत्ये +पुरुषम् । प्रियङ्गून् । यदहम् +
 यथा दाकमान्(अणून्) ॥

Colophon : Nil.

Subject: Mahāgnicayanaprayoga—Prathamaciti only.

Remarks:—The Ms. is in a decaying condition. This abruptly ends in the middle of the first Citi. For the other works contained herein see Remarks under No. 2326.

॥ बोधायनमहाग्निचयनप्रयोगः ॥

2560. BODHĀYANAMAHĀGNICAYANA- PRAYOGAH.

J. L. Collection No. 251. Substance—Paper. Size—13½ × 5½ inches. Sheets—42. Lines—12 to 14 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—1500. Author—?. Incomplete.

Beginning:

श्रीमहागणपतये नमः । श्रीमद्विष्वक्स्मीनृसिंहाय पर-
 मगुरवे चित्सभापतये नमः ।

बोधायनीयकर्मान्तद्वैधकल्पानुसारतः ।

वक्रपक्षः श्येनचितः प्रयोगः प्रवितन्यते ॥

“उखास्सम्भरिष्यन्नुपकल्पयते + अधिकरणीमुखा-
 कृतं कुशलम्” इति । अथामावास्येन वा हविषेष्टा नक्षत्रे
 वोखां सम्भरति । अमावास्यायां पौर्णमास्यां वेति कल्पान्तरम् ।

नान्दीमुखादिषट्कञ्च श्रद्धाहानादिषट्कञ्च ।

अमुनेत्थं विशेषेण यक्ष्येऽहं क्रतुनेति च ॥

सङ्कल्प्य ऋत्विग्वरणं मधुपर्केण चार्हणम् ।
 ततश्च सर्वकामोऽग्निं चेष्य इत्यागुरुं वदेत् ॥
 उखासम्भरणार्थान्या शालाग्न्याधेयिकी तु वा ।
 गत्वा शालां मथित्वाग्नीन्विहृत्वाथ मनस्वती ॥
 अथाध्वर्युः “इडादेवहूः” इति जपित्वाऽग्नेण शालां
 शम्यान्यासे गर्तं खानयति ॥

End :

अथ स्वयमातृष्णामश्वमवघ्राप्याविदुषा ब्राह्मणेन
 सहाधिद्रुत्योपदधाति सुवरायोस्त्वा सद्ने सादयाम्यव
 तश्छायाया नमः समुद्राय नमः समुद्रस्य चक्षसे परमे-
 ष्ठीत्वा सादयतु दिवः पृष्ठे व्यचस्वतीं प्रथस्वतीं विभू-
 मतीं प्रभूमतीं(परिभूमतीं दिवं वच्छ) ॥

Colophon : (Sheet 40)

चतुर्विंशोऽध्यायः ॥

Subject: Mahāgnicayanaprayoga, based on 1-46 Khaṇḍas of
 the 15th Adhyāya of the 14th (10th) Praśna (Agni-
 cayanapraśna) of the Bodhāyana school of the Black
 Yajur-Veda.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition. It breaks off
 towards the close of the 46th Khaṇḍa of the 15th Adhyāya of
 the Agnicayanaprayoga.

॥ बोधायनमहामिचयनप्रयोगः ॥

2560. BODHĀYANAMAHĀGNICAYANA-
 PRAYOGAḤ.

Burnell's Catalogue No. 3758. Page 25. Right column.

Substance—Paper. Size— $10\frac{1}{2} \times 4\frac{3}{4}$ inches. Sheets—72.

Lines—9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Gran-
thas—1220. Author—Venkaṭeśvara dīkṣita. Complete.

Beginning:

श्रीरामचन्द्राय नमः ॥ अविघ्नमस्तु ॥

विश्वेश्वरं नमस्कृत्य लक्ष्मीनारायणौ गुरु ।

वार्णी यज्ञेश्वराचार्यं दक्षिणामूर्तिमेव च ॥

बोधायनं भवस्वामिं भाष्यकारं मुहुर्मुहुः ।

प्रयोक्तृकण्ठपाठाय प्रयोगं वेङ्कटेश्वरः ॥

बोधायनीयवक्राग्नेस्तनुते हि यथामति ॥

हरिः ॐ ॥ उखाः सम्भरिष्यन्नुपकल्पयतेऽश्वञ्च श्वेतं
कृष्णञ्च गर्दभञ्च तयोरवे रश्ने मौञ्ज्यौ वा कुशमय्यौ
वाम्निञ्च ब्राह्मणसम्पन्ना वैष्णवी कृष्णविन्दूचिता व्याम-
मार्ती सुपिरामुभयतः क्षणमिति मृदञ्च भावितां करणीयां
सप्तच्छिद्रामच्छिद्राञ्च वल्मीकवर्षा कृष्णाजिनानि पुष्कर-
पर्णानि मौञ्जं योक्त्रमुदकुम्भं कुशतरुणकानि दूर्वाग्रन्थी-
नर्मकपालानि पिष्टानि शर्करा अवाञ्जनपिष्टा अजलोमा-
नि कृष्णजिनलोमानि वैश्यं सप्तदशं स्नानाधिकरणीमुखा-
कृतं कुशलं यूपान्नीन् सचपाळाक्षवाधिमन्थनशकलान्
पशून् श्वेतमग्नं गाञ्च लोलोहं तूपरं श्मश्रुणञ्च कृष्णग्री-
वञ्च मेपीञ्च कपिलञ्च श्यामञ्च शुक्लपृष्ठञ्च नानावर्ण-
ञ्च सन्ध्यावणञ्च श्वेतं कृष्णविन्दूचितञ्च + अन्यानि
च पाशुकानाग्निष्टोमिकाञ्च सम्भारानिति ॥ १ ॥

End:

अथैनमन्यत आग्नी(स्ति)भिरुपतिष्ठते । आपं त्वाग्ने मन-

सेति नवभिरनुच्छन्दसं पूर्वाग्निसमारोपणादि पूर्णाहुत्या
यज्ञं व्रतश्च विमुच्य पुनरालम्भगोमतीब्राह्मणान्यथोद-
सानीयया यजतेऽग्निसमारोपणादि सायम्प्रातरग्निहोत्रे
प्रतिजुहोत्यथानन्तरे दिने पर्वणि शुक्लपक्षदेवनक्षत्रे वा
देविकाहविर्भिरिष्ट्वा वा त्रैधातवीयया यजतेऽथ सौत्वा-
मण्या यजते संवत्सरं न कञ्चन प्रत्यवरोहति नाग्नि-
ञ्चित्वा रामामुपेयात् । न वर्षति धावेत् । यदि धावेदु-
पावर्तेत “अन्नाद्यमेवाभ्युपावर्तेत इति ब्राह्मणम् ॥ ६१ ॥

Colophon :

इति श्री गोविन्दपुरवास्तव्य बोधायनादि षट्सूत्रपारवारपारीण-
लक्ष्मीनारायणश्रौतिवर्य गर्भसम्भव रघुनाथदीक्षित-
सर्वतन्त्रस्वतन्त्र श्रीयज्ञेश्वराचार्य कृपाप्राप्त श्रौतशास्त्रधुरन्धर-
श्रीमन्महाराजश्रीशरभेन्द्राश्रितश्रीवेङ्कटेश्वरदीक्षितविरचित-
बोधायनमहाग्निचयनप्रयोगः समाप्तिमगमत् ॥

Subject: Bodhāyanamahāgnicayanaprayoga, based on the
14th (10th) Prāśna of the Bodhāyana sūtras of the
Black Yajur-Veda. 1-61 (59) Khaṇḍas.

Remarks :—The Ms. is in good condition.

॥ बोधायनमहाग्निचयनप्रयोगः ॥

2561. BODHĀYANAMAHĀGNICAYANA-
PRAYOGAH.

J. L. Collection No, 252 Substance—Paper. Size—9½×4
inches. Sheets—91 (26th missing). Lines—6 to a Page.

Script—Devanāgarī. No. of Granthas—1200. Author—
Venkaṭeśvaradīkṣita. Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 2560.

Remarks :—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ बोधायनमहाग्निचयनमन्त्रानुक्रमणी ॥

2562. BODHĀYANAMAHĀGNICAYANA-
MANTRĀNUKRAMANĪ.

Burnell's Catalogue No. 3757. Page 25. Right column.
Substance—Paper. Size— $10\frac{1}{2} \times 4\frac{7}{8}$ inches. Sheets—78.
Lines—9 to a page. Script—Devanāgarī. No. of Gran-
thas—1500. Author—Venkaṭeśvaradīkṣita. Complete.

Beginning:

श्रीगणेशाय नमः ॥

विमेश्वरं नमस्कृत्य लक्ष्मीनारायणौ गुरु ।

वार्णी यज्ञेश्वराचार्यं भाष्यकारं मुहुर्मुहुः ॥

प्रयोक्तृकण्ठपाठाय बोधायनमतानुगम् ।

प्रयोगः सहस्रोमस्य चित्यमेवैङ्कटेश्वरः ॥

तनुते सुखबोधार्थं यथामति विचारयन् ।

मन्त्रानुक्रमरूपं तं पूर्वमेवं प्रदर्शयते ॥

श्रीगुरवे नमः । श्रीगणपतये सहस्रकृत्यो नमः ॥ ना-

न्दीमुखा भूर्भुवः प्रजापतिः प्रीयतां याः पुरस्तात्तिथौ

श्रीपरमेश्वरप्रीत्यर्थं सर्वकामोऽग्निं चेष्ये ॥ तन्म० आदि-

त्यो देव० चन्द्रमादेव ॐ कल्पयत ॥

End :

अग्नय इदं० । येऽग्नयः पुरीष्याः प्रविष्टाः पृथिवी-
मनु । तेषां त्वमस्युत्तमः प्र णो जीवातवे सुव ॥ आपन्त्वाग्ने
मनसापन्त्वाग्ने तपसापन्त्वाग्ने दीक्षयापं ह्यग्ने उपसद्भि-
रापं त्वाग्ने सुत्ययापं त्वाग्ने दक्षिणाभिरापं त्वाग्नेऽवभृथे-
नापं त्वाग्ने वश्यापं त्वाग्ने स्वगाकारेण अयं ते ज्योतिष
इदं यदाकूतास्त्रयोर्विशतिः । एकादशिन पशुवपाहविः प्रचा-
रादि देविका हविरन्तः पञ्चदशः ॥ १५ ॥ अग्नाविष्णू
वाजस्यमेमृतापाङ्कर्मणे वामे हि यजमान पञ्चदश ॥

Colophon :

इति श्रीवेङ्कटेश्वरदीक्षितकृतवैधायनचयनमन्त्रानुक्रमणी
समाप्ता ॥ हरिः ॐ ॥

Subject: Bodhāyanacayan amantrānukramanikā—an index
of mantras used in the Cayana sacrifice.

Remarks :— The Ms. is in good condition.

॥ आपस्तम्बकाठकचयनप्रयोगः ॥

2563. ĀPASTAMBAKĀTHAKACAYANA-
PRAYOGAH.

Burnell's Catalogue No. 9176. Page 25. Right column.

Substance—Palm leaf. Size—16×1 inches. Leaves—40.
Lines—6 or 7 to a Page. Script—Grantha. No. of Gran-
thas—800. Author—(?). Sāvitra, Nāciketa and Cāturhot-
ra only—incomplete.

Beginning :

सावित्रचयनप्रयोगः ।

सावित्रं स्वर्गकामश्चिन्वीत । पशुबन्धे चीयते । प्रावृषि
 पर्वणोः पूर्वपक्षस्य वा पुण्ये नक्षत्रे प्रातरग्निहोत्रं
 हुत्वा गणेशपूजां पुण्याहञ्च वाचयित्वाऽपरेण गा-
 र्हपत्यं पत्न्या सहोपविश्य पवित्रपाणिः[पाणिः] प्राणाना-
 यम्य देशकालौ सङ्कीर्त्य मम+उपात्त+त्यर्थ । पशुबन्धेन
 यक्ष्ये इत्यादि । आत्मन्यरण्योर्वा अग्निं समारोप्य देवयजनं
 यागोपकरणैः सह गत्वायतनानि कल्पयित्वा उद्धृत्या-
 पोक्ष्याग्निं मथित्वोपावरोह्य । विद्युत् । आत्मसमारोपणपक्षे
 लौकिकेऽग्न्यानुपावरोह्य । विद्युत् । पुनस्त्वादित्याः+कामाः ।
 अग्निमुपसमिन्ध्यात् । विद्युदसि + पैमि । अथ चयन-
 सङ्कल्पः ॥

End:

राजा त्वा वरुणो नयतु देवि दक्षिणे वैश्वानराय रथं
 वैश्वानरः प्रब्रथानाकमारुहत् । दिवः पृष्ठं भन्दमानस्सु-
 मन्मभिः । स पूर्ववज्जनयज्जन्तवेधनं समानमज्मापरियाति
 जागृषिहि राजा त्वा वरुणो नयतु देवि दक्षिणे वैश्वा-
 नराय रथं तेनामृतत्वमश्यां+प्रतिगृह्णातु । तथा+सीद ।
 एवं ब्राह्मणपक्षे । प्रतिगृहे । राजा +णेनिर्ऋत्यो अश्वतरम् ।
 निर्ऋत्यै गर्दभम् । गन्धर्वेभ्यस्सृजम् । अप्सराभ्योऽलङ्क-
 रणम् । एवमनुषङ्गमिच्छन्ति केचित् दा...उपकल्पन-
 काले तद(१)शतमिष्टका उपकल्पयितव्याः । अन्यत्सर्वं
 समानं स्वयमावृण्णादि ॥

Colophon :

चातुर्होत्रप्रयोगः समाप्तः ॥

Subject: Kāṭhakacayana. 1-3 citis only.

1	सावित्रचयनप्रयोगः	Leaf	1
2	नाचिकेतप्रयोगः	,,	15
3	चातुर्होत्रप्रयोगः	,,	25

Remarks:— The Ms. is in good condition. There are five Kāṭhaka citis. (1) Sāvitra, (2) Nāciketa, (3) Cāturhotra, (4) Vaiśvasṛja, (5) Āruṇaketuka, of which the first three are dealt with in this Ms.

॥ आपस्तम्बकाठकचयनप्रयोगः ॥

2564. ĀPASTAMBAKĀTHAKACAYANA- PRAYOGAH.

Burnell's Catalogue No. 9519 g.

Substance—Palm leaf. Size— $18\frac{1}{4} \times 1\frac{3}{8}$ inches. Leaves—11.

Lines—9 or 10 to a Page. Script—Grantha. No. of Granthas—325. Author—(?). Āruṇaketuka only—incomplete.

Beginning:

....काठकाः सावित्रनाचिकेतचातुर्होत्रवैश्वसृ-
जाः । तथारुणकेतुकः पञ्चमः काठकः ब्राह्मणे
व्याख्यातः । प्रायेण तस्य प्रयोग उच्यते । स इह
दे(वाचार्या)भिप्रायेणाग्निहोत्रदर्शपूर्णमासपशुबन्धचातुर्मा-
स्यादिषु चेतव्यः । अथ पुरश्चरणम् । यजमानस्याज्याऽनु-
वाके यदुदीरितं तत्संवत्सरमेतद्भूतञ्चरेदित्यादि संवत्सरं
वा मासद्वयं वा द्वादशरात्रं वा अध्वर्युर्यजमानं प्रतिकार-
येत् ।

पुनर्मौत्विन्द्रियमिति तिस्रः समिधः ।

अथारुणकेतुकञ्चेद्यमाष उपकल्पयते ।

End:

वैश्रवणयज्ञो ब्राह्मणव्याख्यातो न कामस्य वा पर्वणि
वैश्रवणाय यज्ञस्तोत्तरवेदि....शु क्रतुषु चिन्वीतेति यथा
ब्राह्मणन्तस्यैतस्य व्रतमिति यथा ब्राह्मण सस्मितवृत्त-
समुच्चयः । आपो न बीभत्स्याद्यथा ब्राह्मणकामस्सर्वकामो
वा । आपो वा इदं सर्वमिति ब्राह्मणं विज्ञायते । ब्रह्म वा
आपो यदाप उपधीयन्ते ब्रह्म वै तदात्माऽध्वरे ब्रह्मण-
स्सायु(ज्य).....

Colophon : Nil.

Subject:—Kāthakacayanaprayoga. Fifth citi—Ārunaketuka.

Remarks :—The Ms. is in a most decaying condition. This work
closely follows the work of Tālavṛntanivāsin.

॥ आपस्तम्बकाठकचयनप्रयोगः ॥

2565. ĀPASTAMBAKĀTHAKACAYANA-
PRAYOGAH.

Burnell's Catalogue No. 2530. Page—25. Left column.

Substance—Paper. Size—11½×6 inches. Sheets—22.

Lines—10 to 11 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of

Granthas—500. Author—(?). Ārunaketuka only.

Beginning :

श्रीगणेशाय नमः ॥

अथारुणकेतुकस्याग्नेः प्रयोग उच्यते ।

तत्र तावत् तत्र “भद्रं कर्णेभिः” इति प्रश्नसमधी-
तानां मन्त्राणामारुणकेतुकेऽग्नौ विनियोजकानि बोधा-
यनसूत्रवाक्यानि भट्टभास्करमिश्राः माधवाचार्या
वर्णानुपूर्वतोऽर्थतश्च परस्परविरुद्धान्युदाहरन्ति ॥ तथा
बोधायनीयकेशवस्वामी तदुभयविरुद्धमेवारुणकेतुकप्रयो-
गमाचष्टे । परिदृश्यमानबोधायनसूत्रे तु तत्रितयवि-
रुद्धप्रयोगोऽवगम्यते । बोधायनाचार्यशैली च तत्र न
दृश्यते । प्रत्यक्षब्राह्मणविरोधश्च तत्र तत्र बहुलमुप-
लभ्यते । तत्र दिङ्मात्रं प्रदर्शयामः । तत्र तावत्
“स्मृतिः प्रत्यक्षम्” इत्यष्टौ दिश्याः । “शुक्रन्ते
अन्यत्” इति चेति माधवीये । केशवीये परिदृश्य-
मानसूत्रे च दृश्यते । भट्टभास्करीये तु “अथोभयतो
दर्भस्तम्बस्याष्टावुपदधाति । स्मृतिः प्रत्यक्षमिति”
इत्युक्त्वा “शुक्रन्ते अन्यत्” इत्येषा ऋक् “शुक्र-
कृष्णे संवत्सरस्य” इत्यादि ब्राह्मणशेषत्वेन व्याख्या-
ता । न तूपधानार्थत्वेन । तथा “आरोग” इत्यष्टौ पद-
शोधने(चे)शिल्पमिति चेति । माधवीये परिदृश्यमानसूत्रे
च दृश्यते । भट्टभास्करीयेतु अथ दक्षिण(त) उदीचीरा-
त्मन्युपदधाति आरोगादिभिः सप्तसूर्यनाभभिरित्युक्ता ।
“कभ्योऽष्टम” इत्यादिब्राह्मणशेषत्वेन “यत्ते शिल्पम्”
इत्येषा व्याख्याता । तथा परिदृश्यमानसूत्रे पञ्चस्वपि
चितिषु सञ्चितासु अग्निप्रणयनमाप्नातम् । ब्राह्मणे तु ।
“ब्रह्मवादिनो वदन्ति । तस्मात्प्रणेतैयमग्निश्चीयत” इति

प्रश्नमवतार्य असौ भुवनेष्वनाहिताग्निरेतेति चयनानन्तरम-
ग्निप्रणयने दोषमभिधाय 'तमभित एता अवीष्टका उपद-
वातीति अग्निन[ः]प्रणयनानन्तरमेव चयनमास्नायते ।
तथा सूत्रकारेण वैश्रवणयज्ञस्य अन्यथाप्रयोग उक्तः स
बाह्यविरोधश्च इति नोक्त इति । भट्टभास्करीयभाष्यात्
वैश्रवणयज्ञो बाह्यविरोधश्च इति माधवोदाहृतस्य
परिदृश्यमानसूत्रीयस्य च वचनस्याप्रामाणिकत्वमेवाव-
गम्यते । एवमन्यत्रापि ।

एवमन्यत्रापि बहवो विरोधाः परीक्षकाणां सुस्पष्टाव-
गम इति दिव्यात्रमेव दर्शितम् ॥

End :

तेजस्कामो यशस्कामः तदवरुन्ध इति । एतत्प्रजाप-
त्वादिकं स्वर्गान्तं यावत्फलमुक्तं एतावदेव लोके विमानं
फलमुत्तममतो यावदुत्तममस्ति तत्सर्वमनेन च धनेन
प्राप्नोति ॥ अथारुणकेतुकाग्निचितो नियमविशेषं वि-
धत्ते । तस्यैतद्व्रतम् ॥ स्योनं तरित्या इति ।

* * * *

नियमान्तरं विधत्ते । न कूर्मस्याश्रीयात् । मेवं वेदे-
ति । कूर्मस्याङ्गं किञ्चिदपि न भुञ्जीत । उदकशन्देन तत्र-
त्यो मीनादिरुपलक्ष्यते । तदायमस्याङ्गश्चास्नीयात् य ए-
तमारुणकेतुकमग्निं चिनुते यश्चैनं वेद तमेनं प्रत्ये द-
कानि । उदकवर्तीनि मीनादीनि अघातुकान्याहिंसकानि
भवन्ति । आपोऽप्यघातुका उदकमरणञ्च न भवेदित्यर्थः ॥

Colophon :

षड्विंशोऽनुवाकः ॥

Subject : Kāthakacayanaprayoga— Fifth cili— Āruṇaketuka
based on the 21 (?) to 26 Anuvākas of the first
Prasna of the Taittirīyāranyaka.

Remarks :—The Ms. is in a fairly good condition. A transcribed
copy of this Ms. in paper is also available in this library. See
Transcript Volume No. the date of copying being T. V. No.
460. (No. 31 ?).

॥ आपस्तम्बकाठकचयनप्रयोगः ॥

2567. ĀPASTAMBAKĀTHAKACAYANA-
PRAYOGAH.

Burnell's Catalogue No. 3804. Page 25. Left column.
Substance—Paper. Size— $10\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Sheets—30.
Lines—8 to 9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Gran-
thas—500. Author—?. Āruṇaketuka only.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 2566.

Remarks :—The Ms. is in a fairly good condition. On the title
page is given ' राजमान्यराजे श्रीचिदम्बररायाणाभिदं पुस्तकम् '
i. e. the Ms. originally belonged to one Rājamānyarāja Śrī
Cidambararāja.

॥ आपस्तम्बकाठकचयनप्रयोगः ॥

2568. ĀPASTAMBAKĀTHAKACAYANA-
PRAYOGAH.

Burnell's Catalogue No. 3805. Page 25. Left column.
Substance—Paper. Size— $10\frac{1}{2} \times 4$ inches. Sheets—11.
Lines—8 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas
—210.. Author—?. Āruṇaketuka only—Incomplete.

Beginning :— Same as No 2566.

End:

तत्र प्रकारः । “आपमापम्” इति पञ्चभिः प्रतिमन्त्रं
प्रतिदिशं मध्ये चोपदधाति । तथा देवतं कृत्वा सूददो
हसः करोति । स्वयमातृणादि अवद्रवणान्तश्चित्यन्तः लोकं
पृथुयाद्वितीयाञ्चितिं चिनुते स्वयमातृण.....त्यन्तः त
इन्द्रघोषावो वसुभिरिति पञ्चभिः प्रतिमन्त्रं प्रतिदिशं
मध्ये उपरिष्ठाच्च उपदधाति ॥

❀

❀

❀

ततः हिरण्यशकलप्रोक्षणादि । सर्वं सावित्रवत् । ततस्त-
त्कर्मणि समाप्ते अह्नि महानिशायां वा वैश्रावणयज्ञः ब्रा-
ह्मणे स्पष्टः ॥

Subject: Kāthakacayanaprayoga. Fifth citi—Ārupaketuka.
This Ms. contains three important sections:—

(1) आरुणकेतुकप्रयोगोपोद्धातः	Sheets	1—5
(2) आरुणकेतुकप्रयोगः	”	5-11
(3) आरुणकेतुकप्रयोगकल्पः (मानम)	”	11

Remarks :— The Ms. is in good condition. On the little page is
given ‘ राजमान्यराजे श्रीचिदम्बररायाणामिदं पुस्तकम् ’ i. e.
the Ms. originally belonged to 'one Rājamānyarāja Sri
Cidambararāja. १८८६’

॥ आपस्तम्बकाठकचयनप्रयोगः ॥

2569. ĀPASTAMBAKĀTHAKACAYANA-
PRAYOGAH.

Burnell's Catalogue No. 3807. Page 25. Left column.

Substance.—Paper. Size— $11\frac{1}{2} \times 6$ inches. Sheets—9.
 Lines—10 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas
 —210. Author—(?). Āruṇaketuka only—Incomplete.

Beginning, end and subject—Same as No. 2568.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

॥ बोधायनकाठकचयनप्रयोगः ॥

2570. BODHĀYANAKĀTHAKACAYANA- PRAYOGAH.

Burnell's Catalogue No. 3801. Page 25. Right column.
 Substance—Paper. Size— $10\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Sheets—23.
 Lines—10 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Gran-
 thas—400. Author—Bālādīkṣita. Sāvitracayana only.

Beginning :

श्रीमहागणपतिर्जयति ।

प्रणम्य बोधायनसूत्रकारं

तदुक्तकर्माचरणाय सम्यक् ।

शिवाजिपृथ्वीपतिबोधितोऽहं

करोमि बालाध्वरकृतप्रयोगम् ॥

सावित्रं स्वर्गकामश्चिन्वीत । पशुबन्धेचेच्चीयते चेष्ट्यमा-
 ण उपकल्पयते पञ्चाशीतिशतं हिरण्येष्टकाः शर्करा वा घृ-
 ताक्तास्तावत्यो लोकम्पृणाः अपरिमिता वा चतस्रः स्वय-
 मातृष्णाः सहस्रं हिरण्यशुल्कान् * पाशुकांश्च सम्भारान् ।
 अथामावास्येन वा हविषेष्ट्या नक्षत्रे वा पूर्वेषुः करिष्यमा-

णस्य कर्मणोऽविघ्नेन परिसमाप्त्यर्थमादौ श्रीमहागण-
पतिपूजां करिष्ये इति सङ्कल्प्य

* * * *

ममोपात्त० परमेश्वरप्रीत्यर्थं सकाठकाग्निना निरूढप-
शुना यक्ष्ये । तन्म ऋध्यतां० तत्त ऋध्यतां० ॐ तथेति
ऋत्विजो वृणीते ॥

End:

अध्वर्यो धेनुमृषममनङ्गाहमन्विष्टकं दक्षिणाश्च ददाति
तूर्णीं प्रतिगृह्णाति । अग्नीदौषयजानङ्गारानित्यादि पशु-
कर्म प्रतिपद्यते० ब्राह्मणतर्पणान्तं समानम् । सन्तिष्ठते
सावित्रः ॥

Colophon:

इति बोधायनसावित्रचयनप्रयोगः सम्पूर्णः ॥

Subject: Kāthakacayanaprayoga, First citi—Sāvitra only.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

॥ बोधायनकाठकचयनप्रयोगः ॥

2571. BODHĀYANAKĀTHAKACAYANA- PRAYOGAḤ.

Burnell's Catalogue No. 3802. Page 25. Right column.

Substance—Paper. Size— $10\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Sheets—25.

Lines—10 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Gran-

thas—400. Author—Bālādikṣita. Sāvitracayana only.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 2570.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

॥ बोधायनकाठकचयनप्रयोगः ॥

2572. BODHĀYANAKĀTHAKACAYANA-
PRAYOGAH.

Burnell's Catalogue No. 3803. Page 25. Right column.

Substance—Paper. Size— $10\frac{7}{8} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Sheets—23.

Lines—10 or 11 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of

Granthas—400. Author—Bālādikṣita. Sāvītracayana only.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 2570.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

॥ बोधायनकाठकचयनप्रयोगः ॥

2573. BODHĀYANAKĀTHAKACAYANA-
PRAYOGAH.

Burnell's Catalogue No. 9177. Substance—Palm Leaf.

Size— $17 \times 1\frac{1}{2}$ inches. Leaves—15. Lines—6 or 7 to a

Page. Script—Grantha. No. of Granthas—360. Author

—(?). Vaiśvaśījacayana and Samāśījacayana only.

Beginning :

वैश्वसृजचयनप्रयोगः ॥

एतेनवैश्वसृजो व्याख्यातः । वैश्वसृज इत्यग्निचि-

त्यस्य नामधेयम् । विश्वसृज्भिश्चितोऽग्निः वैश्वसृजः ।

“आदर्शमग्निं चिन्वानाः पूर्वं विश्वसृजो मृताः” इति मन्त्र-

वर्णात् । एतेनसावित्रेण वैश्वसृजो व्याख्यातः । पशुबन्धे

चीयते प्राशुषि पौर्णिमास्याममावस्यायां वैन्द्राग्नेन निरूढ-

पशुबन्धेन यक्ष्ये इति सङ्कल्प्यारण्योरग्निं समारोप्य

यागदेशं गत्वायतनानि कल्पयित्वा अग्निं मथित्वा
 आयतने निधाययोपावरोह्य । विद्युत् । अथ चयनसङ्क-
 ल्पः । दर्भेष्वासीनः दर्भान् धारयमाणः + परमेश्वरप्रीत्यर्थं
 वैश्वसृजमग्निं चेष्य इति सङ्कल्प्य चेष्यमाण उपकल्पयते ।

End :

“भूरग्निम्” इत्यादिश्चतस्रः स्वयमातृणा उपधाय लोकं
 पृणाभिः प्रच्छाद्य चत्वालात्पुरीषमाहृत्य “पृष्ठोदिवि” इति
 वैश्वानर्यर्चा चितावनुव्यूहति । “भूर्भुवस्सुवः” इत्यनुवाके-
 नानुशंसनमग्निप्रणयनादि । सा चितिर्भवति । चातुर्होत्रः
 पञ्चमीचितिः । अवरोहणजपादिदक्षिणाकालो उभयीर्द-
 क्षिणा ददाति । ऋतुदक्षिणा अग्निदक्षिणाश्च । पूर्ववत्
 दक्षिणा प्रतिग्रहः । अन्यत्सर्वं समानम् ब्राह्मणतर्प-
 णान्तम् ॥

Colophon :

समष्टिचयनप्रयोगः समाप्तः ॥

Subject: Kāthakacayanaprayoga, consists of

(a) Vaiśvaśjacayana.	Leaves	1—13
(b) Samastīcayana.	,,	14—15

Remarks:—The Ms. is in a very good condition. Dr. Burnell put
 this No. in the ‘Errata et addenda’ under the heading ‘frag-
 ments on prayoga.

॥ आश्वलायनश्रौतप्रयोगवृत्तिः ॥

2574. ĀŚVALĀYANAŚRAUTAPRAYOGA-
 VRTTIH.

J. L. Collection : No. 11. , Substance—Paper. Size—9½ × 4½

inches. Sheets—89. Lines—19 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—2475. Author—Tālavṛntanivāsin. Pūrvaṣaṭka only.

Beginning:

श्रीगणेशाय नमः ॥

समस्तप्राणिजातस्य हृत्पद्मनिलयस्थितम् ।

वेदार्थविदुषां ज्ञेयं यज्ञात्मानं नमाम्यहम् ॥

देवस्वामिसिद्धान्तिनारायणादिव्याख्याकारानु-
सारेणाश्वलायनसूत्रस्यादित आरभ्य प्रयोगवृत्तिः क्रि-
यते । अनादेशे होत्रा कर्तव्याः पा(प)दार्थाः । अस्मिन्नास्त्रे
स होता सूत्रोक्तत्विग्लक्षणसहितः यज्ञोपवीती शुचिश्च भव-
ति । कर्मार्थं ऋचं पादा(द)ग्रहणे सूक्तं सूक्तादौ हीने पादे
अधिके तृचं एतदपि सामान्यं जपानुमन्त्रणाप्यायनोपस्था-
नान्युपांशु मन्त्राश्च कर्मकारणाः । अथ कर्मक्रमः ।
होतरेहीत्युक्तो होता प्रागुदगाहवनीयादवस्थाय प्राङ्मु-
खो यज्ञोपवीती भूत्वाचम्य तीर्थेन दक्षिणावृद्धत्वाह-
वनीयोत्करयोरन्तरा (पूर्वेणोत्करावपरेण प्रणीता इध्मम-
परेणाग्रणीते कर्मणि चात्वालवत्सु कर्मसु चात्वालमपरेण
गत्वा उत्तरया) वेदिश्रोण्या अपरेण तिष्ठन् “अग्नये समिध्य-
मानायानुब्रूहि” इत्युक्तो जपति ॥

End:

माध्यन्दिने मरुत्वतीयप्रगाथानन्तरमाहूय एकस्य चि-
न्म इति सूत्रमुखीयांशस्त्वा इन्द्रमरुत्व इति तिस्रः स-

निवित्कं शस्त्वा अन्त्यया परिधानीया ॥ निष्केवल्यस्य
 सामग्रगाथान्तमविष्कृतं शस्त्वाहूय “एकं नुत्वा” इति सू-
 क्तमुखीयां शस्त्वाहूय “नृणामुत्वा” इति तृचं एकांशस्त्वा-
 निवित् अन्त्या परिधानीया ॥ मैत्रावरुणस्य सर्वं बृहस्पति-
 सववत् ॥ अथ ब्राह्मणाच्छंसिनः श्रायन्त इव सूर्यं वण्महां
 असि सूर्येति स्तोत्रीयानुरूपौ ॥ शौसावोमुदुत्येमधुमत्तमा
 इत्यादि सर्वं बृहस्पतिसववत् ॥ अथाच्छावाकस्य सर्वं
 बृहस्पतिसववत् ॥ केचिदत्रापि ब्राह्मणाच्छंसिनः एक-
 स्तोत्रीयानुरूपैवेति वदन्ति । स्तोत्रीयानुरूपाः सर्वास्तृ-
 चा एवेति वदन्ति अपरे ॥ तृतीयसवनं सर्वं बृहस्पति-
 सवेन व्याख्यातम् ॥ एकत्रिकः समाप्तः ॥

हरिः ॐ ॥

Colophon : (Sheets. 25)

आश्वलायनसूत्रस्य वृत्तिरेषा प्रदीपिका ।

कृता नैविद्यवृद्धेन तालवृन्तनिवासिना ॥

चातुर्मास्यानि समाप्तानि ॥

आश्वलायनसूत्रस्थोपरितन(!)षट्कं समाप्तम् ॥ श्रीकृष्णार्पणमस्तु ॥

करकृतमपराधं क्षन्तुमर्हन्ति सन्तः ॥ श्रीः ॥

यादृशं पुस्तकं दृष्ट्वा तादृशं लिखितं मया ।

यदि शुद्धमशुद्धं वा मम दोषो न विद्यते ॥

Subject: Āśvalāyanaśrautaprayogavṛtti—an independent Pra-
 yoga treatise on the Āśvalāyanaśrautasūtra 1—6
 Adhyāyas.

This Ms. contains the following sections:

Serial No.	Subject.	Sheets	Serial No.	Subject	Sheets
1	दर्शपूर्णमासहोत्रम्	1	11	सौत्रामणी	33
2	अग्न्याधेयम्	6	12	सोमप्रयोगः	42
3	अग्निहोत्रम्	9	13	माध्यन्दिनसवनम्	60
4	पिण्डपितृयज्ञः	11	14	तृतीयसवनम्	64
5	अन्वारम्भणयम्	12	15	उदयनीयेष्टिः	69
6	पुनराधेयम्	13	16	षोडशीसंस्था	70
7	आप्रयणम्	14	17	अतिरात्रप्रयोगः	78
8	कान्येष्टयः	14	18	पुनस्तोमः	84—85
9	चातुर्मास्यम्	20	19	बृहस्पतिसवः	85—87
10	पशुबन्धः	25	20	एकस्रिकः	87—88

Remarks:—The Ms. is in good condition. The author of this work is Āṇḍapillayār otherwise known as Tālavṛntanivāsin. He is unrivalled in vedic scholarship, which he has made a fair display in his prayoga work. He is no doubt later than Devasvāmin, Siddhāntin, Nārāyaṇa and others, whom he abundantly quotes in his work. On the title page is given 'गङ्गाधरनाथकानामिदं पुस्तकम्' i.e., the Ms. belonged to Gaṅgādharaṇāyaka.

॥ आश्वलायनश्रौतप्रयोगवृत्तिः ॥

2575. ĀŚVALĀYANASĀRAUTAPRAYOGA-
VRTTIH.

Burnell's Catalogue No. 4071. Page 14. Left column.

Substance—Paper. Size— $10\frac{1}{2} \times 5\frac{1}{2}$ inches. Sheets—82.
 Lines—10 to a Page. Script—Devanāgarī. No.
 of Granthas—1600. Author—Tālavṛntanivāsin. First
 Five Adhyāyas—incomplete.

Beginning—Same as No. 2574.

End :

एषा परिधानीया सर्वशस्त्रपरिधानीया स्वाहा वोनित्यः ।
 उक्थम् । वाचि “घोषाय त्वा” इति शस्त्वा जपति । षट्पदे-
 त्रिपदे वा । प्रतिगरे विशेषः । ओघा मो दैवोमिति
 व्यत्यासेन । शेषं यथा प्रकृति । “अग्न इन्द्रश्च दाशुषो
 दुरोण” इति याज्यान्वानम्(?) । अनुवधदकारश्च । द्विर्वा-
 गोजः । अथाहृतमुक्थ पात्रमध्वर्युणा भक्षयत्यध्वर्योरुपहव-
 मिष्टा भक्षयति ॥

Colophon: (sheet No. 36)

आश्वलायनसूत्रस्य वृत्तिरेषा प्रदीपिका ।
 कृता त्रैविद्यवृद्धेन तालवृन्तनिवासिना ॥
 समाप्तानि चातुर्मास्यानि ॥

Subject: Āśvalāyanaśrautaprayogavṛtti. 1—5 Adhyāyas.

This Ms. contains the following:

Serial No.	Subject	Sheets	Serial No.	Subject	Sheets
1	दर्शपूर्णमासौ	1	m	वर्षकाम्येष्टिः (कारीरेष्टिः)	24
2	आधानम्	8	n	तुरायणम्	24
3	अग्निहोत्रम्	11	o	दाक्षायणम्	25
4	प्रवासहोमः	14	P	द्यावापृथिव्ययनम्	”

Serial No.	Subject	Sheets	Serial No.	Subject	Sheets
5	पिण्डपितृयज्ञः	16	q	यज्ञविभ्रष्टेष्टिः	26
6	अन्वारम्भणीयम्	17	r	सोमतनेष्टिः	"
7	उत्तरेष्टिः	18	s	हिरण्यनाशेष्टिः	"
8	पुनराधेयम्	18	t	अभ्युदयेष्टिः	"
9	आप्रयणम्	20	11	चातुर्मास्यम्	26
10	काम्येष्टयः	"	12	वैश्वदेवः	"
a	आयुष्कामेष्टयः	"	13	पशुबन्धः	36
b	स्वस्त्ययनेष्टिः	21	14	पश्वेकादशिनी	41
c	पुत्रकामेष्टिः	"	15	सौत्रामणी	44
d	उत्तरेष्टिः	"	16	हविर्यज्ञप्रायश्चित्तम्	
e	वित्तकामेष्टिः	"		(विध्यपराधप्रायश्चित्तम्)	46
f	उत्तरालोकेष्टिः	"	a	हविर्विषयप्रायश्चित्तम्	"
g	उत्तरामित्रबन्धेष्टिः	"	b	अग्निहोत्रकालातिक्रमप्रायश्चि-	
h	शनुषाश्वशुरीयेष्टिः	22		त्तम्	52
i	भेदकामेष्टिः	"	c	कर्तृविषयप्रायश्चित्तम्	53
j	सम्पत्तिकामेष्टिः	"	d	अग्निविच्छेदप्रायश्चित्तम्	"
k	शत्रुभिभूयमानेष्टिः	"	e	विपर्यासप्रायश्चित्तम्	
l	पवित्रेष्टिः	28	17	अग्निहोत्रप्रयोगः	59

Remarks :—The Ms. is in very good condition. This Ms. abruptly ends in the middle of the Agnistomaprayoga (5th Adhyāya). The name of the author of this work as given on the side margin of this Ms. is Viṣṇugūḍha which might have misled Dr. Burnell to ascribe it wholly to one Viṣṇu or Viṣṇugūḍha

bhaṭṭa. Evidently Viṣṇugūḍhabhaṭṭa is the author of the Uttaraṣaṭkaprayoga. See No. 2578.

॥ आश्वलायनश्रौतप्रयोगवृत्तिः ॥

2576. ĀSVALĀYANAŚRAUTAPRAYOGA- VRTTIH.

Burnell's Catalogue No. 9110 c. Substance—Palm Leaf.

Size— $16\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{2}$ inches. Leaves—11 (40—50). Lines—8 to a page. Script—Telugu. No. of Granthas—300.

Author—Tālavṛntanivāsin. Śrautaprāyaścitta only.

Beginning:

अथ हविर्यज्ञप्रायश्चित्तान्युच्यन्ते ।

विष्यपराधे प्रायश्चित्तिरित्यादिनोक्तानि विहितपदार्थनामन्यथाकरणे प्रायश्चित्तम् । शिष्टाभावे प्रतिनिधिः श्रुतद्रव्यापचारे प्रतिनिधिना कर्तव्यं सदृशेनाप्रतिषिद्धेन । अन्याभावे पशुप्रसवेन दध्ना पयसा वा तैलादिना उक्ताः शर्करा इत्यत्र । एवं सिद्धान्तिनो मतिः । अन्वाहिताग्नेः प्रयाणोपपत्तौ अस्मिन् देशे वसनाशक्त्या पृथक् स तेषु भाण्डेषु समोप्य पुरुषाः प्रत्यक्षमेव हरेयुः । अथवा “तुभ्यं ता आङ्गिरस्तम” इत्येतयर्चा आहवनीये चतसृन् पातमाज्यं प्रत्यगुदग्देशे स्थित्वा हुत्वा पृथगरणीषु आरण्यौ-पृथग्वा सकृद्वा “अयं ते योनिर्ऋत्वियः” इत्येतयर्चा-समारोपयते ॥

End:

अग्निहोत्रहोमद्वययोरन्तराले आहवनीयानुगतौ हि-

रण्यं प्रतिनिधिमुपादाय तद्विरण्यमाहवनीयाय तस्मिन्नि-
धाय तस्मिन् हिरण्यमुत्तरमाहुतिं जुहुयात् वाचनिकोऽयं
प्रतिनिधिः ॥ देशान्तर उक्तं प्रायश्चित्तमुच्यते । अग्नि-
होत्रहोमे “मनो ज्योतिः” इत्याहवनीये जुहुयात् प्रतिहोमं
कुर्यात् ॥

Colophon :

प्रायश्चित्तानि समाप्तानि ॥

आश्वलायनसूत्रस्य वृत्तिरेषा प्रदीपिका ।

कृता त्रैविध्यवृद्धेन तालवृन्तनिवासिना ॥

Subject :

.. ...प्रायश्चित्तानि	Leaf	No.	42
साम्नाय्यदोषप्रायश्चित्तानि	”	”	”
साम्नाय्यहविष्यन्दनप्रायश्चित्तम्	”	”	”
सायंदोषदुष्टप्रायश्चित्तम्	”	”	”
प्रातर्दोषदुष्टप्रायश्चित्तम्	”	”	”
वत्सपानदुष्टप्रायश्चित्तम्	”	”	”
स्थालीस्त्रावे गोरुपवेशने प्रा०	”	”	”
गोर्वाश्वेतशोणितदोहे प्रा०	”	”	”
स्कन्नसेकयोः प्रा०	”	”	43
पर्यस्कन्ने प्रा०	”	”	”
अप्रहाणाग्निहोत्रशब्दे प्रा०	”	”	”
अग्निहोत्रविष्यन्दने प्रा०	”	”	43
केशाहिसंसर्गे प्रा०	”	”	”
वत्तराहुतिस्कन्ने प्रा०	”	”	”

सायङ्कालातिक्रमप्रायश्चित्तम्	Leaf	No.	44
अश्रुपाते प्रा०	"	"	45
सायङ्कालाव्रणयने प्रा०	"	"	"
प्रातरव्रणयने प्रा०	"	"	"
गार्हपत्यानुगमप्रायश्चित्तम्	"	"	"
प्रणयनानन्तरमाहवनीयानुगमनप्रायश्चित्तम्	"	"	46
समारूढप्रवणनाशे प्रा०	"	"	"
युगपदनुगमने प्रा०	"	"	"
समारूढाव्रणीनाशे प्रा०	"	"	47
ग्रहदाहे प्रा०	"	"	"
अग्निसंसर्गे प्रा०	"	"	"
गार्हपत्याहवनीययोरविवेके प्रा०	"	"	"
मृतिशब्दे प्रा०			
यवजनने प्रा०			
अमावास्यानागतपरीष्टिप्रारम्भे प्रा०	"	"	48
पूर्णाहुतिः			
अग्नेरन्यत्राहुतिहवने प्रा०	"	"	"
विपर्यासप्रायश्चित्तम्	"	"	"
आवहनविस्मृतौ प्रा०	"	"	"
कृत्स्नदग्धे प्रा०	"	"	"
आवाहनात्प्राक्हविर्दोषे प्रा०	"	"	"
आवाहनानन्तरं हविर्दोषे प्रा०	"	"	"
.....भेदे प्रा०	"	"	"

Remarks: —The Ms. is in good condition. For the other works contained herein see the list under Remarks on No. 2099.

॥ आश्वलायनश्रौतप्रयोगवृत्तिः ॥

2577. ĀŚVALAYANAŚRAUTAPRAYOGA- VRTTIH.

Burnell's Catalogue No. 4059. Page 27. Right column.

Substance—Paper. Size—10½ × 5½ inches. Sheets—2. Lines—16 or 17 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—60. Author—Tālavṛntanivāsin. Śrautaprāyaścitta—a fragment only.

Beginning:

... इन्द्रवृत्रघ्नानन्तरं यद्वाग्वदन्तीति षट्सूक्तोक्ता वाग्दे-
वत्याः पशुरस्ति काण्डे तैत्तिरीये । * * अवीवृधतेति
एतानि पदानि देवतावाचीन्युपांशु प्रयोक्तव्यानि ॥ इति
पशुतत्तन्त्रं समाप्तम् ॥ सौत्रामण्याः कर्म । तत्राश्विन-
सारस्वतैन्द्राः पशवः बार्हस्पत्यो वा विकल्पेन । तेषां
पश्चिष्ट्यादि संस्थाजपान्तम् ॥

End:

“मित्रावरुणयोः प्रिया धामान्ययाद्देवानाम्” इत्यादि
“मित्रावरुणाविदं हविरजुषेतां देवा आज्यपाः” इत्यादि
शंयुवाकान्ते वाजिनचर्या । शन्नो भवन्तु । वाजे वाजे ।
वाजिनस्याग्नेवीहीत्यनुवपदकारः ॥ समाप्ता सौत्रामणी पय-
स्या च ॥ अथ हविर्यज्ञप्रायश्चित्तान्युच्यन्ते । विध्य-
पराधे प्रायश्चित्तिरित्यादिनोक्तानि । विहितपदार्थानाम-

करणेन्यथाकरणेचानन्तरं प्रायश्चित्तम् । शिष्टाभावे प्रति-
निधिः धृतिद्रव्यापचारे प्रतिनिधिना कर्तव्यं सुसदृशेन प्र-
तिषिद्धेन आज्याभावे पशुग्रभवे...

Colophon:

समाप्तं सौख्यमणी पयस्या च ॥

Subject: Āśvalāyanaśrautaprayogavṛtti based on 8—10
Khaṇḍas of the third Adhyāya of the Āśvalāyana-
śrautasūtras.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

॥ आश्वलायनश्रौतप्रयोगवृत्तिः ॥

2578. ĀŚVALĀYANASĀRAUTAPRAYOGA-
VRTTIH.

J. L. Collection No. 254. Substance—Paper. Size—10×4½
inches. Sheets—118 (25 to 30 107 and 108 are missing).
Lines—10 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas
—2675. Author—Viṣṇu (gūḍha) bhaṭṭa. Uttaraṣaṭka only.

Beginning:

श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रीदक्षिणामूर्तिगुरवे नमः ॥

शुक्लाम्बरधरं विष्णुं + उपशान्तये ॥

श्रीगुरुभ्यो नमः ॥

आश्वलायनसूत्रस्योपरितनपदकस्थ देवस्वाम्यादि-
व्याख्याकारानुसारेण प्रयोग उच्यते । सत्राणामुक्तदीक्षोप-
सदइत्यारभ्य दीक्षोपसद उक्ताः । पूर्वमेव सत्राणां सामा-
न्येन अस्मिन्नुक्ता इत्यनुवादो गवामयनार्थम् । प्रथमं

गवामयनमुच्यते । प्रायणीयोऽतिरात्रः प्रथममहः पूर्व-
षट्के विस्तरेणोक्तमुदयनीयोऽप्येषः । एवं कथं गम्यते ।
अयमेकैकाहोऽतिरात्रइत्यारभ्यादौ प्रायणीय एषोऽन्त्य
उदयनीय इति वचनात् । महाव्रतं तु 'महाव्रतस्य पञ्च-
विंशतिम्' इत्यारभ्य आरण्यकैस्त्रिभिरध्यायरूपदिष्टम् ॥
इतराण्यहानि सप्तमाष्टमाभ्यामुक्तानि । एवं सर्वेषामहानां
कलप्तिः ॥

End:

सर्वतोमुखेऽनेकधर्मविधानात् कामेऽप्यैकादशिनी प्राप्ते-
तीच्छन्ति । आग्नेयैन्द्रौ सविता च यथासंस्थं केचित्का-
पेयाः सर्वा आलब्धव्याः । तदा याज्यानुवाक्याः पशुप्र-
करणे द्रष्टव्याः । केचिदाश्वलायनक्रतुपञ्चव एवेच्छन्ति ।
सर्वतोमुखः समाप्तः सर्वतो मुखः ।

Colophon:

इति श्रीआश्वलायनसूत्रप्रयोगवृत्त्यां विष्णुभट्टकृतायां
सर्वतोमुख समाप्तः ॥ हरिः ॐ ॥ शुभमस्तु ॥ नमः शौनकाय नमः
शौनकाय ॥ ॐ सरस्वत्यै नमः ॥ श्रीदक्षिणामूर्तिगुरवे नमः ॥
करकृतमपराधं क्षन्तुमर्हन्ति सन्तः ॥

(Sheet 76) इति देवस्वामिप्रसादकृतौ विष्णुगूढभट्टोपा-
ध्यायगूढविरचिते आश्वलायनप्रयोगवृत्तौ आर-

ण्यके प्रथमोऽध्यायः ॥

Subject: Āśvalāyanaśrautasūtraprayogavṛtti, based on 7-12
Adhyāyas of Āśvalāyanaśrautasūtras. This Ma.
contains the following important sections—

	Sheets		Sheets
1 गवामयनम्	1	7 ऋक्छः	36 to 42
2 चतुर्विंशमहः	4	8 अभिजित्	47
3 अभिष्टवषळहः	7	9 विश्वजित्	54
4 पृष्ठवषळहः	15	10 दशरात्रम्	71
5 महाबालभित्	33	11 महाव्रतम्	71
6 पृष्ठः	33 to 36	12 एकादशाहीनम्	100
13 सर्वतोमुखम्	(?) to 118		

Remarks :—The Ms. is in good condition. According to the two colophons given above, the authorship of this commentary on the Uttaraṣaṭka is attributed to one Viṣṇugūḍhabhaṭṭācārya, perhaps a disciple of Devasvāmin, the famous commentator of Āśvalāyanaśrautasūtras. On the first and last pages of this Ms. the following is given— “आश्वलायनसूत्रं विष्णुगूढं (दीयं) उत्तरषट्कं, गङ्गाधरनायकस्येदं पुस्तकम् ” i. e. the Ms. belonged originally to one Gaṅgādhara Nāyaka.

॥ आश्वलायनश्रौतप्रयोगवृत्तिः ॥

2579. ĀŚVALĀYANAŚRAUTAPRAYOGA- VRTTIH.

Burnell's Catalogue No. 9132. Page 14. Left column.
Substance—Palm Leaf. Size— $16\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{2}$ inches. Leaves—
158. Lines—7 or 8 to a Page. Script—Grantha. No. of
Granthas—5150. Authors—Tālavṛntanivāsin and Viṣṇu
gūḍhabhaṭṭa. Complete.

Beginning:—Same as No. 2574.

End—Same as No. 2578.

Colophon:—(Leaf No. 64)

एकत्रिकः समाप्ता (सः) हरिः ॐ ॥ शुभमस्तु ॥

गुरुभ्यो नमः ॥ गिवाय परमगुरवे नमः ॥

आश्वलायनम् । आपण्डपिण्डे । ரங்கநாதபுரத்திலிருக்கும் சேஷா

வதநரீ சுவஸ்தலிஸ்தம் ॥ श्री कृष्णो रश्नुत । शुभमस्तु ॥

Subject: Same as Nos. 2574 & 2578.

Remarks:—The Ms. is in decaying condition. Dr. Burnell observes that this Ms. might have been written about 1650 A. D. The scribe of this Ms. is one Śeṣāvadhānin of Rāṅga-nāthapura.

॥ आपस्तम्बश्रौतप्रयोगदीपिका ॥

2580. ĀPASTAMBAŚRAUTAPRAYOGA- DĪPIKĀ.

J. L. Collection No. 255. Substance—Paper. Size—9½ × 4½ inches. Sheets—181. Lines—10 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—4400. Author—Tālavṛnta-nivasin. First nine Praśnas.

Beginning:

॥ श्रीमहागुरुभ्यो नमः ॥

गङ्गाप्रवाहपरिपूतजटाकलाप-

क्रीडत्फणीन्द्रचकितेन्दुमणिप्रभाभिः ।

प्रज्वालितस्पूरिततक्षकहारबन्ध-

प्रच्छन्नकालविषकण्ठहरं नमामि ॥

आपस्तम्बीयसूत्रस्य धूर्तस्वामिव्याख्यानुसारेण शास्त्रा-

न्तरसिद्धानपेक्षितानविरुद्धानप्युपसंहृत्य दर्शपूर्णमासा-
वारभ्याग्निचयनपर्यन्तानां कर्मणां प्रयोगवृत्तिः क्रिय-
ते । सोमान्तानित्यान्य फलार्थिनापि कर्तव्यानि “नैयमिकं
द्योतद्वयसंस्तुतम्” इति वसिष्ठवचनात् सर्वाङ्गोपसंहारे अस-
मर्थस्यापि कर्तव्यानि अनधीतस्यापि साधोः कर्तव्यानि
दर्शपूर्णमाससत्रादौ कालविशेष गोर्वाचिनौ तयोः कालविशे-
षयोरग्नयेयादयः क्रियते लक्षणाया कर्मणि प्रवृत्तिः “काले
मुख्यः कर्मणि लक्षणा” इति सूत्रकाराणां मतम् । मीमांसा-
कानां विपर्यासेन यास्मिन्नहनि मध्यन्दिनात्पूर्वं पौर्णमासी
समा वा तदा पूर्वैद्युरूपक्रमः सद्यो वा एवं सत्यमावास्या
चेन्मध्यन्दिनात्पूर्वं समाप्यते समा वा तदा पूर्वैद्युरेव यदा
तु मध्यन्दिनात्परतस्तदा तास्मिन्नेवाहन्पुपक्रमः उत्तरेद्युरि-
ष्या ॥

End :

सर्वप्रायश्चित्ते कृते पश्चान्नाग्नियतेः भूर्ध्रुवः सुवरित्याह-
वनीयः स्यत्तन्त्रेषु सर्वप्रायश्चित्तं जैमिनीनां ब्राह्मण उक्तम् ।

एषात्रैविद्यवृद्धेन तालवृन्तनिवासिना ।

सोमपेन कृतावृत्तिः प्रयोगस्य प्रदीपिका ॥

तत्र श्लोकः ।

उदुक्षुतिष्ट इत्यादौ द्विवहुष्वेव नोद्धतेः ।

उच्छागतिष्ट इत्यादौ द्विवहुष्वेव नोद्धते ॥

❀

❀

❀

मन्त्रेण गर्भष्टोपं च मसनोपसमूह च ।

एतं युवानपत्रेण बानस्पत्यादिपाशुकम् ॥

यूपे विरूढे प्राप्ते च यस्मिन्यस्य पशोः क्रियाः ।

तत्र त्वाष्ट्र उपालभ्यो गणेनात्र यथाविधि ॥

Colophon :

समाप्तं प्रायश्चित्तम् ॥ शुभमस्तु ॥

देवळे रामस्येदं पुस्तकम् ॥

Subject: Āpastambaśrautaprayogadīpikā, a popular Śrauta-prayoga treatise based on the 1—9 Praśnas of the Āpastambaśrautasūtras of the Black yajur-Veda.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition. The Ms. originally belonged to Devale Rāma.

॥ आपस्तम्बश्रौतप्रयोगदीपिका ॥

2581. ĀPASTAMBAŚRAUTAPRAYOGA-
DĪPIKĀ.

Burnell's Catalogue No. 9163. Page 18. Left column.

Substance—Palm Leaf. Size— $16 \times 1\frac{1}{2}$ inches. Leaves—214 (1-214). Lines—9 to a Page. Script—Grantha. No. of Granthas—8500. Author—Tālavṛntanivāsin. First fifteen Praśnas—Incomplete.

Beginning—Same as No. 2580.

End:

(परुतश्च मन्त्राः सा)मानि च अस्य नित्यो होमः । एवं
हुत्वा यथेष्टगमनम् । अभिचरतो दशहो(ऽ)ग्नीध्रीये आहि-
ताग्निरसोमयाजीयः (परं सोमेन वा यजेत ।) तस्य नैपि-
त्तिकं परिभक्षकर्म स सोमयाजिनोवापि याजयितुर्नैमि-
त्तिकमिति शाण्डिल्यमतिः । यज्ञं समाप्य परिभक्षं

क(र्म करिष्य इति सङ्कल्प्य । अग्नी)न्विहृत्यापां पुष्पमि-
ति जुहोति त्रिभिर्भन्त्रैः । अग्निरिन्द्रो विश्वेदेवा देवता ।
हुत्वा हुत्वाज्यशेषमन्यत्र निनयति (ययं सोमवृते तवेति
भक्षयन्ति शेषम् । अन्यमाज्यमानीय दक्षिणाग्नौ प्रतिमन्त्रं
जुहोति ॥)

Colophon:—(Leaf 65).

चातुर्मास्यहोत्रं समाप्तम् ॥

एषा त्रैविद्यवृद्धेन तालवृन्तनिवासिना ।

सोमपेन कृता वृत्तिः प्रयोगस्य प्रदीपिका ॥

சமஸ்தம்பாஸ்தாஸ்திராயோகாதிபிகா based on the
1—15 Prāśnas of the Āpastambaśrautasūtras of the
Black Yajur-Veda.

Subject: Āpastambaśrautasūtraprayogadīpikā based on the
1—15 Prāśnas of the Āpastambaśrautasūtras of the
Black Yajur-Veda.

Remarks: —The Ms. is in a decaying condition. Many leaves in
the beginning are eaten away by rats. The scribe is one Śeṣa,
son of Veṅkaṭarāya of Raṅganāthapura. At the beginning of
this Ms. there are nearly 20 fully damaged leaves which con-
tain extracts from Bodhāyana Aptoryāma, Cāturmāsya and
Paśubandha prayogas.

॥ आपस्तम्बश्रौतप्रयोगदीपिका ॥

2582. ĀPASTAMBAŚRAUTAPRAYOGA-

DĪPIKĀ.

Burnell's Catalogue No. 9133. Page 18. Left column.
Substance—Palm leaf. Size—15 $\frac{7}{8}$ × 1 $\frac{1}{4}$ inches. Leaves—81
(83—163). Lines—7 or 8 to a Page. Script—Grantha. No.

of Granthas—2200. Author—Tālavṛntanivāsīn. Third fourth, fifth and sixth Praśnas Incomplete.

Beginning:

वर्तमानसामीप्य उक्त इत्यर्थः । समाप्तेः प्रैषप्रार्थनायां
समाप्तायामनुज्ञानं युक्तम् । प्रणवाद्युच्चैर्याजुर्वेदिकत्वात् ।
प्रणवात्पूर्वम्.....यनार्थत्वात् प्रणवादिप्रसव
उच्चैः “ॐमिति ब्रह्मा प्रसौति” इत्युक्तेऽपि न केवलं प्रणव-
मात्रं प्रसवः । ‘यज्ञेषु चैतदादयः प्रसव’ इति स्मरणात्
.....सिन्कर्मद्वयमन्त्रयतेऽध्वर्युः प्रोक्षिष्यामि
परिग्रहीष्यामीत्यादि तेषु प्रतिवचनम् ॥

End:

द्विशब्दोपादानमेवम्प्रयोजनवदिति इहैकवृदित्युपस्था-
नान्ते तृणापचयनं यजमानस्येति उपस्थायाग्नेस्तृणान्यप-
चिनोतीति समानकर्तृत्वावगतेर्धत्करोत्युपस्थानं वात्सप्रा-
द्यपि तस्यान्ते तृणापचयां तथा सायमप्युपस्थानान्ते उप-
देशतः प्रात एवेति तदानन्तर्यात् । पूर्वत्र चानुपदेशादन्य-
त्राध्वर्युणा शोधनैः सहेति प्रातरनेकाधन्यप्रयोगेषु नोप-
स्थानान्ते तृणापचयनम् । तदा उपरितनशोधनं काले
तृणानाम्परिसमूहनमित्युपदेशः । तैरेव तृणैः पुनः पुनः
परिस्तरणम् । अपचयस्यार्थवत्त्वायेति दुष्टार्थत्वा ॥

Colophon (Leaf 43).

इत्यष्टमः पटलः पञ्चमः प्रश्नः ॥

Subject: Āpastambaśrautaṣraṇayoga Dīpikā, based on 3—6
Praśnas of the Āpastambaśrautasūtras of the black
Yajurveda.

Remarks:—The Ms. abruptly begins in the middle of the sixth

Paṭala of the third Praśna and breaks off in the middle of the sixth Paṭala of the sixth Praśna. The Ms. is in a fairly good condition. At the end of this Ms. there are three leaves containing some Ślokas from Kāvya.

॥ आपस्तम्बश्रौतप्रयोगदीपिका ॥

2583. ĀPASTAMBAŚRAUTAPRAYOGA-

DĪPIKĀ.

Burnell's Catalogue No. 9180. Page 18. Left column.

Substance—Palm leaf. Size— $10\frac{1}{4} \times 1\frac{1}{2}$ inches. Leaves—67.

Lines—6 or 7 to a Page. Script—Grantha. No. of

Granthas—1000. Author—Tālavṛntanivāsin. Ninth

Praśna only.

Beginning:

अथ प्रायश्चित्तान्युच्यन्ते ॥ 'श्रुतिलक्षणं प्रायश्चित्तं विध्यपराधे विधीयते' इति श्रुतौ लक्षणमात्रमेव चिह्नमात्रमेव यस्य प्रायश्चित्तस्योपदिश्यते त[त]च्छ्रुतिलक्षणं । तस्माद्यस्य हविः क्षायतीत्यत्र द्वयोर्वहूनां वा क्षाणे प्रायश्चित्तं नैकस्यैव हविषः । एवं यद्यष्टापदीत्यत्र द्वादशपद्यां षोडशपद्यामपि प्रायश्चित्तम् । विध्यपराधे विधीयते विधेरपराधो विध्यपराधः । अपराधोऽन्यथा क्रिया । तस्मिन् विध्यपराधे प्रायश्चित्तं विधीयते । यस्यानो वा रथो बान्तराग्रीयात्याहवनीयमुद्राप्य गार्हपत्यादुद्धरोदिति प्रायश्चित्तरथादीनामन्तरागमने यत्र रथादीनामन्तरागमनविधानं यथा रथादीनां दक्षिणार्थं नयते तत्र प्रायश्चित्तं

विहितत्वात् । यागार्थगमने च न प्रायश्चित्तम् । अथवा
 'स्मृतिलक्षणं प्रायश्चित्तं विध्यपराधे विधीयते' इति न
 स्मृतिलक्षणमित्येवं सूत्रार्थः । तत्रैवं फलम् । ब्रह्मौ-
 दनार्थमौपासनस्सर्व आहितः । पाकात्पूर्वमनुगच्छे-
 त्तदौपासनानुगमनप्रायश्चित्तं भवति । उत्पत्तिस्त्वौपास-
 न विहितैव स्मृतिप्राप्तमयाश्चाग्ने ब्रह्मौदनपाकादूर्ध्वमनु-
 गच्छेदुत्पत्तिस्त्वौपासन विहिता । मथित्वा वा यदि
 प्रयायादिति । प्रायश्चित्तं नात्र स्मृतिप्राप्तमयाश्चाग्ने
 पाकादूर्ध्वं । पुनरेव पाकः । तस्माच्छ्रुतिलक्षणं प्रायश्चित्तं
 विध्यपराधे विधीयते । न स्मृतिलक्षणमिति ।

End—Same as No. 2580.

Colophon :

पञ्चमः पटलः ॥ इत्यापस्तम्बसूत्रप्रयोगवृत्त्यां तालवृन्त-
 निवासिकृतायां प्रयोगदीपिकायां हविर्यज्ञस्य प्रायश्चित्तानि समा-
 त्तानि हरिः ॐ ॥ शुभमस्तु ॥ श्रीमन्महागणाधिपतये नमः । गुरु-
 भ्यो नमः श्रीमत्कमलाम्बिकायै नमः । श्रीमस्यागेश्वरस्वामिने
 नमः ॥ शुभमस्तु ॥

Subject: Āpastambaśrautaprayogadīpikā dealing with various
 Vedic Śrauta Prāyścittas based on the Ninth Praśna
 (1—5 Paṭalas) of the Āpastambaśrautasūtras of the
 Black Yajur veda.

Remarks:—The Ms. is in good condition. After the colophon
 the following is given:—

“ उदुक्ष तिष्ठ इत्यादि द्विबहुष्वपि चोद्यते ।

उच्छाग तिष्ठ इत्यादेर्द्विबहुष्वेव चोद्यते ॥

गर्भद्वित्वे तथा त्रित्वे प्रायश्चित्तं विधीयते ॥

अनीहीनैव मन्त्राश्च प्रयोक्तानि...शपः ॥

उद्धृत्य चावदानानि धातुसूर्याहुतिद्वयम् ।

अष्टस्फोटयुतं निष्कं द्विगर्भे द्वादश प्रभुः ॥

*   *   *

अवदाने भृगोस्तत्र स्विष्टार्थानवदाय च ।

शिरो नाभ्याः पुरा च्छित्त्वा स्तिस्रैः सह निधाय च ।

यूष्णा कृत्वा तथा त्रयं गर्भस्य रसमेव च ।

दैवतादिषु संश्लिष्य व्यवसाया हुत्वा पशोस्तथैव च(?) ॥

पुरोडाशस्य शेषञ्च भस्मनोपसमूह्य च ।

एतं युवानमन्त्रेण वानस्पत्यादिपाशुकम् ॥

यूपे विरूढे प्राप्ते च यस्मिन्यस्य पशोः क्रिया ।

तत्र त्वाष्ट्रं उपालभ्यो गणेऽन्यत्र यथाविधि ॥”

॥ आपस्तम्बश्रौतप्रयोगदीपिका ॥

2584. ĀPASTAMBAŚRAUTAPRAYOGA-

DĪPIKĀ.

Burnell's Catalogue No. 9139 a. Page 18. Left column.
Substance—Palm leaf. Size $19\frac{1}{4} \times 1\frac{1}{4}$ inches. Leaves—10
(94—103). Lines—9 to a Page. Script—Grantha. No. of
Granthas—150. Author—Tālavṛntanivāsin. Ninth Praśna.
A fragment only.

Beginning :

सहस्रात्ययेऽपि सर्वप्रायश्चित्तमेव निमित्तस्य विद्यमान-

1.	आपस्तम्बश्रौतप्रयोगदीपिका	LL.
	(9th Praśna—a fragment only)	94—103.
2.	Do.	(10th—15 Praśnas) 125—202.
3.	Do.	(16th & 17th „) 221—217.
4.	Do.	(19th „) 218—257.
5.	Do.	(21st „) 258—271.
6.	Do.	(18th „) 272—276.

॥ आपस्तम्बश्रौतप्रयोगदीपिका ॥

2585. ĀPASTAMBAŚRAUTAPRAYOGA-

DĪPIKĀ.

Burnell's Catalogue No. 9189 b. Page 18. Left column.

Substance—Palm leaf. Size— $19\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{2}$ inches. Leaves—78 (125—202). Lines—8 to 10 to a page. Script—Grantha. No. of Granthas—4100. Author—Tālavṛntanivāsin. 10—15 Praśnas.

Beginning :

हरिः ॐ ॥ शुभमस्तु ॥

सोमप्रयोग उच्यते । शोधयित्वात्मानं वैराणि प्रशाम्य
सर्वपावनानि पवित्रेष्ट्यादीनि यः करोति स सोमयागार्हः ।
सोम ओषधिविशेषः । तत्साधनत्वात्कर्मनामधेयम् । तेन
यक्ष्यमाणः । सोमेन यक्ष्यमाणः यस्य सोमेन यक्ष्यमा-
णस्य पिता पितामहो वानिष्टप्रथमयज्ञः स ऐन्द्राग्नेनेष्ट्वा
सोमेन यजेत । सन्नयेदसोमयाज्यपीति न तस्य सोम-
पूर्वाधानम् । तस्या(ः)वर्णयति यस्य पितानिष्टप्रथम-

यज्ञः पितामहो वा उभौ स ऐन्द्राग्नेनेष्टा सोमेन यजेत ।
 केचिदन्यतरविच्छेदेनैन्द्राग्न इति पितृविच्छेदेनैन्द्राग्नम् ।
 उभयविच्छेद एवैन्द्राग्न इत्यस्य प्रमाणान्तरमस्ति ।
 अयस्त्यसूत्रवचनम् । “यस्य द्वौ परावसोमपौ स्यातां स
 ऐन्द्राग्नमुत्तं पुनरुत्सृष्टमालभेत” इति । यस्य पित्रादयस्त्व-
 योऽप्यनिष्टप्रथमयज्ञाः स ऐन्द्राग्नेनेष्टाश्विनेनेष्टाथ सोमेन
 यजेत ॥

End:

वत्सापाकरणं रात्रौ मैत्रावरुण्या दोहनम् । पयसां च-
 विश्नसनम् । सधनीयस्य शाखाहरणम् । इध्मावर्हिषो-
 राहरणमिति । एतानि पूर्वस्मिन्नहानि उत्तरस्माहे कार्या-
 णि अहर्गणेष्वेतेषां पदार्थानां द्वयोरेकस्य वाप्यकरणे नमो
 ब्रह्मण इति जुहोति । चतुर्थीनिर्दिष्टा देवता । सर्वप्राय-
 श्चित्तं जुहोति । प्रजापतिर्देवता । तत्र श्लोकः ।

शालामुखीयोत्तरवेदिवह्नयो-

र्मध्ये रथादेर्गमने तु पूर्वम् ।

उद्वाप्य पश्चान्नयनं प्रदिष्ट-

मिदं तु शिष्टानलमध्य याते [न] ॥

शान्ते रथाप्यौत्तरवेदिके तु

रथादियाने पथिकृद्गुणेष्टिः ।

शान्तस्य चाग्नीध्रगतस्तु योनिः

पुरेरितः पूर्वगतस्तु योनिः ॥

Colophon:

दशमः पटलः

एकत्रैव विवृद्धेन(एषा त्रैविद्यवृद्धेन)तालवृन्दनिवासिना ।

सोमपेन कृता वृत्तिः प्रयोगस्य प्रदीपिका ॥

इत्यापस्तम्बसूत्रप्रयोगवृत्तौ तालवृन्दनिवासिना कृतायां

पञ्चदशप्रश्नः समाप्तः ॥ समाप्तानि हविर्यज्ञप्रायश्चित्तानन्तरं सोम-

प्रायश्चित्तानि । हरिः ॐ । शुभमस्तु । शिवाय नमः । श्रीमद्गु-

रुभ्यो नमः ।

करकृतमपराधं क्षन्तुमर्हन्ति सन्तः ॥

Subject: Āpastambaśrautaṣrautaprayogadīpikā, based on 10 to 15
Praśnas of the Āpastamba Śrauta Sūtras of the
Black Yajur-Veda.

This Ms. contains the following important sections:—

Subject	Praśna	Paṭalas	Leaves
सोमप्रयोगः	X	1-10	125-138
Do	XI	1-5	138-144
Do	XII	1-8	144-154
Do	XIII	1-8	154-169
Do	XIV	1-7	169-182
उक्थ्यः	XV	1	182
षोडशी	"	"	"
अतिरात्रः	"	"	183
अप्नोर्यामः	"	"	184
अप्नोर्यामसर्वपृष्ठः	"	"	"
सोमऋचः	"	"	185
सोमप्रवाकवरणम्	"	"	"
एकादशिनी	"	2	186-189
वाशिष्ठस्तोमः	"	3	189

Subject	Praśna	Paṭalas	Leaves.
प्रायश्चित्तम्	XV	4 & 5	191-202

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition. For the other works contained in this Ms. see the list under Remarks on No. 2584.

॥ आपस्तम्बश्रौतप्रयोगदीपिका ॥

2586. ĀPASTAMBAŚRAUTAPRAYOGA- DĪPIKĀ.

J. L. Collection No. 256. Substance—Paper. Size— $10\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Sheets—112. Lines—10 or 11 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—4100. Author—Tālavṛntanivāsin. 10 to 15 praśnas.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 2585.

Remarks:—The Ms. is in a decaying condition.

॥ आपस्तम्बश्रौतप्रयोगदीपिका ॥

2587. ĀPASTAMBAŚRAUTAPRAYOGA- DĪPIKĀ.

Burnell's Catalogue No. 9161. Page 18. Left column.

Substance—Palm leaf. Size— $17\frac{3}{4} \times 1\frac{1}{4}$ inches. Leaves—188. Lines—7 or 8 to a page. Script—Grantha. No. of Granthas—3800. Author—(?). (Tālavṛntanivāsin?). 10-15 Praśnas—incomplete.

Beginning:

(इमंश्रु)पपक्षवापादि केशवर्जं नखादि च ।

पत्न्याः पादान्तमिष्टं स्याल्लौकिकं वल्लमिष्यते ॥

केशवापात्पुरा भुक्ते प्राग्वंशे तु कृते तथा ।

स्नात्वा तु लौकिकं वस्त्रं परिधाय भुजिक्रिया ॥

द्वितीयः पटलः । “आ वो देवास ईमहे” “हवामह” इति
पूर्वया द्वारा प्रवेशनम् । प्राग्वंशस्येन्द्राग्निभ्यां वा पृथिवीत्य-
परेणाहवनीयं दक्षिणा त्रिक्रम्य । “तं दीक्षाणां+पाहि”
इत्युपोपविशति । अत ऊर्ध्वमेष एव सञ्चरो यजमानस्य
ऋतुसमाप्तेः कर्मनिमित्ते आहवनीयाभिमुख आस्ते ॥

End and subject—Same as No. 2585.

Colophon :

एषा वैविचवृद्धेन+प्रयोगस्य प्रदीपिका ॥

इत्यापस्तम्बसूत्रप्रयोगवृत्तौ तालवृन्तनिवासिकृतायां प्रदीपिकायां
परुचदशप्रश्नसमाप्तिः ॥

वेशोदिताखिलावाप्तिः सन्मार्गज्ञानहेतवे ।

आपस्तम्बमुनीन्द्राय करुणानिधये नमः ॥

Remarks:—The Ms. is in very good condition. There are two fragmentary leaves in the beginning of this Ms., dealing with śrauta prayoga.

॥ आपस्तम्बश्रौतप्रयोगदीपिका ॥

2588. ĀPASTAMBAŚRAUTAPRAYOGA-
DĪPIKĀ.

Burnell's Catalogue No. 9162 (a). Page 18. Left column.
Substance—Palm leaf. Size—16½×1½ inches. Leaves—
53 (1—53). Lines—6 to a Page. Script—Grantha.
No. of Granthas—900. Author—Tālavṛntanivāsin.
Sixteenth and Seventeenth Prāśnas only.

Beginning :

अग्निं चेत्यमाणः अग्निरिति इष्टकाकृतस्थण्डिलमुच्यते ।
 तत्संयोगात्क्रतुरग्निरित्युच्यते लक्षणया । तश्चेत्यमाणः स्थ-
 ण्डिलमग्निं गुणक्रतुना यक्त्यमाण इत्यर्थः । योऽग्निः
 सोऽङ्गं प्रकृतेतूत्तरवेद्यां चाभ्याग्निप्रणयनं तु विहितम् ।
 “तस्यैषस्वो लोको यदुत्तरवेदिर्नाभिः” इति श्रुतेः । साग्नि-
 चित्यक्रतौ स्वयभातृणायामग्निप्रणयनम् । तस्माद्विकृत्यर्थो-
 ऽग्निविकृतिस्वग्न्युत्तरवेद्योऽविकल्पः पक्षिभ्यामित्यादिषु
 पुनर्विहितत्वात्प्रकृतावपि केचिदिच्छन्ति । अहं दीक्षापक्षे
 उखासंभरणपक्षे भृति आमिक्षापर्थन्तानि कर्माणि यथा
 भविष्यन्ति वसन्ते तथा । पर्वण्युखासंभरणपक्षे । तस्यामेव
 एकाष्टकायाञ्चेत्तस्यामेवोरवासंभरणं कृत्वा पश्चिष्ट्यादि सर्वं
 वसन्ते । चतुरो मा(सा)इत्यस्मिन्पक्षे एकाष्टकायां न लभ्यते
 संभरणम् । मासादिकल्पेषु वसन्तात् पूर्वमेव संभरणम् । वस-
 न्तेवायव्यपशुः । एवं स्मृत्वा समारम्भः । कपर्धनुसारेण
 शुल्बोपधानेन साग्निचित्यस्य क्रतोः प्रयोग उच्यते—
 वसन्ते पर्वणोरेकाष्टकायां वा प्रातरग्निहोत्रं कृत्वा दर्भान्धा-
 रयमाणः पत्नीभिः सह प्राणानायम्य सङ्कल्पं करोति ॥

End:

यस्माद्देशाद्वावनं कृतं तत्स्थानमावर्तते न वायव्येन
 पशुनेष्टा संवत्सरादर्वाक्सोमेन यजेत । नान्यासामपि स्त्री-
 णामुपगमनं क्षत्रियवैश्यविषयः । पक्षिमांसप्रतिषेधः साग्नि-
 चित्य उक्त्यविषय इति केचित् ।

समाप्तोऽयं साग्निचित्यक्रतुः ॥ तत्र श्लोकाः—

यदात्वनभिषेकः स्यात्संपातावनयोर्न हि ।

ऋचो हुत्वा प्रभूतैश्च दर्भैस्तरणमेव च ॥

अग्नेयाद्यः पशोः काले विकल्पेन विधीयते ।

एकादशाथयूपे वा कस्मिन्नपि लभ्यते ॥

एषा त्रैविद्यवृद्धेन तालवृन्तनिवासिना ।

सोमपेन कृता वृत्तिः प्रयोगस्य प्रदीपिका ॥

Colophon :

इत्यष्टमः पटलः ॥

इत्यापस्तम्बप्रयोगवृत्त्यां तालवृन्तनिवासिकृतायां प्रदीपिकायां
साग्निचित्यः क्रतुः समाप्तः ॥

समाप्तः सप्तदशप्रश्नः हरिः ॐ । शुभमस्तु ॥

Subject : Āpastambaśrautasūtraprayogadīpikā—a Prayoga
treatise based on the 16th & 17th Praśnas of Āpas-
tambaśrautasūtras.

1 प्रथमचित्तिः 10 Paṭālas.

2 साग्निचित्यक्रतुः 8 Paṭālas.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition. This Ms. con-
tains the following works.

1 आपस्तम्बश्रौतप्रयोगदीपिका	Leaves.
(16th & 17th Praśnas)	1 - 53
2 आपस्तम्बश्रुत्वोपाधानकारिका	54 - 67
3 आपस्तम्बश्रौतप्रयोगदीपिका	68 - 178
(18-22 Praśnas)	& 1 - 189
4 आपस्तम्बषोडशीककारिका	190 - 194

॥ आपस्तम्बश्रौतप्रयोगदीपिका ॥

2589. ĀPASTAMBAŚRAUTAPRAYOGA-
DĪPIKĀ.

Burnell's Catalogue No. 9164 a. Page 18. Left column.
Substance—Palm leaf. Size— $17\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{2}$ inches. Leaves
—28(1-28). Lines—8 to a Page. Script—Grantha. No. of
Granthas—900. Author—Tālavṛntanivāsin. Sixteenth
and Seventeenth Praśnas only.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 2588.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition. This Ms. contains the following works.

1. आपस्तम्बश्रौतप्रयोगदीपिका	Leaves
(16th & 17th Praśnas)	1 — 28
2. आपस्तम्बश्रुत्वोपधानकारिका	29 — 36
3. आपस्तम्बश्रौतप्रयोगदीपिका	"
(18—22 Praśnas)	37 — 184
4. आपस्तम्बपौण्डरीककारिका	185 & 186.

॥ आपस्तम्बश्रौतप्रयोगदीपिका ॥

2590. ĀPASTAMBAŚRAUTAPRAYOGA-
DĪPIKĀ.

Burnell's Catalogue No. 9139 c. Page 18. Left column.
Substance—Palm leaf. Size— $19\frac{1}{4} \times 1\frac{1}{4}$ inches. Leaves—17.
(201—217). Lines—8 or 10 to a Page. Script—Grantha.
No. of Granthas—800. Author—Tālavṛntanivāsin. Sixteenth
and Seventeenth Praśnas. Incomplete.

Beginning:

विवाजसे तृचा दान्नाबद्धं विमुञ्चति “आपोहिष्णामयो
भुवः” इति तिसृभिरप उपसृज्य ‘मित्रः संमृज्ये’ति द्वाभ्यां
मर्मकपालादिनासंसर्गः । अर्मोग्रामस्थण्डिलं तत्र यानि
कपालानि शुचिभूतानि तेषां पिष्टैर्वेण्वंगारपिष्टैर्व्रीहितुषै-
श्चाष्टाश्रिपक्षे एकैकस्यां दिशि द्वे द्वेऽभिचरत उदीच्यस्ति-
स्रः । “अदितिस्तेविलं रूढातु” इति विलकरणं कृत्वायसा-
महीमुखामितिकरणदेशादुत्तरसिकासु स्थापयामीति मि-
त्रैतान्त उखामिति मित्रायादित्याय यामरक्षं प्रयच्छति
उखां करोति ॥

End, colophon and subject—Same as No. 9162 a.

Remarks :—The Ms. is in a fairly good condition. For the other
works contained in this Ms. see the list under Remarks on
No. 2584.

॥ आपस्तम्बश्रौतप्रयोगदीपिका ॥

2591. ĀPASTAMBAŚRAUTAPRAYOGA- DĪPIKĀ.

J. L. Collection No. 257. Substance—Paper. Size—9½ × 4½
inches. Sheets—127 (3—131; sheets 1, 2, 116 & 117 want-
ing). Lines—10 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of
Granthas—3650. Author—Tālāvṛntanivāsin. 16-19 Prāśnas.
Incomplete.

Beginning:

अप उपस्पृश्य । देवस्य त्वा । ज्योतिष्मंतत्वेति
द्वाभ्यां खननम् । अप उपस्पृश्य । अपां पृष्ठमसि प्रप्या
इति पुष्करपर्णं पूर्वगृही(त)माददति पुनश्च अपां पृष्ठ-

मसीति विवेक्ष्य कोशीकृत्वा । शर्म(र्म)चस्थः संवसा-
थामिति द्वाभ्यामुत्तरेण मृत्खननं कृष्णाजिनमास्तृणाति ।
उपरिष्ठात्पुष्करपर्णकोशे(शमुत्तानं) यथास्यात्तथास्तृणोति
पुरीष्योसि विधभराः । अग्ने इति मृत्खननस्वाभिमंत्रणम् ।
अभिहरणं मृदं पात्रे गृहीत्वा तूष्णीत्वमग्ने पुष्करादधी-
त्यारभ्य धनंजय२रणे रण इत्यन्ताभिः (त्रिभिः) कृष्णा-
जिने च पुष्करपर्णे च निर्वपति । यदा चतसृभिः पुरीष्यो-
सीत्यारभ्य धनंजय२रणे रण इत्यंतैरेवेनमन्वपश्यन्तेनै(वै)
नं संभरतीति लिङात् ॥

End :

श्रैष्ठ्यमग्रचं(१)स उत्तरया इष्ट्या यक्ष्ये समानानामग्र
त्व प्राप्त्यर्थम् । अनुष्कः सूनेषु व्रीहिषु मूलेभ्यः प्ररूढा अ-
नुष्का ओत्रं तवेन् । तेभ्यो निर्वपः सेंद्रव्यरुतिर्वपा इ-
न्द्राय जुष्टम् । बुध्रादग्रं बुध्रादग्रेणेति याज्यानुवाक्ये ।
ब्राह्मणस्याग्नवक्त्रामिनः सयाना वा वहिस्पत्य आनुष्कः
श्वरः इष्ट्या यक्ष्ये समानानामग्रचमवाग्नवानिवहुस्य ? जुष्टं
उक्ताः प्रयोजके महाबुध्रायैग्रमिति तिसृणामुत्तरा विकृ-
त्यर्थापः पापपक्षगृहीतः स उत्तरयः इष्ट्या यक्ष्य रोगशा-
न्त्यर्थं आदित्योन्योजुष्टे निर्वपाभि उक्ताग्रयोनवोपमादि-
त्या अमावास्यायामेव यागः अमावास्यान्तां । आदित्या-
देवता अन्नाद्यकाम...

Colophon : (Sheet No. 40).

एषा वैविध्यवृद्धेन + प्रयोगस्य प्रदीपिका ॥

इत्यापस्तम्बसूत्रप्रयोगवृत्त्यां तालवृन्तनिवासिकृतायां

आग्निचित्यः समाप्तः ॥

Subject : Āpastambaśrautaprayogadīpikā 16—19 Praśnas.

Remarks :—The Ms. is in a decaying condition. This Ms. abruptly begins in the middle of the 1st Paṭala of the 16th Praśna and breaks off towards the close of the 19th Praśna. This Ms. is full of scriptorial blunders.

॥ आपस्तम्बश्रौतप्रयोगदीपिका ॥

2592. ĀPASTAMBAŚRAUTAPRAYOGA-
DĪPIKĀ.

Burnell's Catalogue No. 9162 c. Page 18. Left column.
Substance—Palm leaf. Size— $16\frac{1}{3} \times 1\frac{1}{2}$ inches. Leaves—
301 (68-178; 1-189). Lines—6 to to a Page. Script—
Grantha. No. of Granthas—5600. Author—Tālavṛnta-
nivāsin. 18-22. Praśnas.

Beginning:

कपर्द्यभिप्रायेण वाजपेयमारभ्य विश्वमृजामयनपर्यन्ता-
नां कर्मणां प्रयोग उच्यते । वाजपेयो द्विप्रकारः । आस-
वाजपेयः कुरुवाजपेयश्च । अस्मिन् कृतौ नाग्निचयनम्
प्रतिषेधात्परिभाषायाम् । केचिदत्रापि छन्दोगमतानु चयनं
कार्यमिति । ज्योतिष्टोमस्य संस्थाभूतोऽपि वाजपेयोऽस्तीति
छन्दोगोक्तम् । आपस्तम्बेन क्रत्वन्तरत्वेन वाजपेय उक्तः ।
क्रत्वन्तरवाजपेयस्य द्विप्रकारत्वमुक्तम् । अस्य वाजपेयस्य
प्रथममुच्यते । सप्तदशदीक्षापक्षे शरदि दशम्यामुपक्रमः ।
त्रयोदशदीक्षापक्षे चतुर्दश्यामुपक्रमः । पर्वणोः सुत्या
भवति प्रातरग्निहोत्रं हुत्वा आग्नेन वाजपेयेन यक्ष्ये ॥

End:

व्याघ्रो वैयाघ्र इत्यादि हीनमभिमन्त्रयते पुरोहितः ।
 अथोनन्तोत्मावस्ताभिर्दूर्वास्ताभिर्वाग्भिराजानमभिषिञ्च-
 ति पुरोहितः “वा दिवा” इत्यारभ्य “वाक्तेन छन्दसा” इ-
 त्येतैर्मन्त्रैररुणत्वावृकमित्येनमभिमन्त्र्य प्रवाहति वा प्रसस्ये-
 न्द्रस्यते वीर्यं इत्युपावहरन्ति । अग्रेणाग्निं रथोऽवस्थितो भव-
 ति । अभिप्रेहीति तं राधाभ्यैतिष्ठ वतर्हन्म(?) इति हारोह-
 न्तमभिमन्त्रयते । अङ्कौ न्यङ्काविति रथचक्राभिमृशति पक्ष-
 सि वा । “आतिष्ठ वृत्रहन्” इति पञ्चभिरारूढं “परिमासे-
 न्या ” इति द्वे वाचयित्वा उत्तराभिस्तिष्ठमृभिरभिमन्त्र्य उद-
 वसायेत्वित्यादित्यमुषदीक्षते अन्नयामिति जनपदान् सान्ति-
 ष्ठते राजाभिषेकः सन्तिष्ठते सवः ॥

Colophon :

स वाः॥ तत्र श्लोकः ॥

एषान्नैविद्यवृद्धेन तालवृन्तनिवासिना ।

+ प्रयोगस्य प्रदीपिका ॥

इत्यापस्तम्बसूत्रप्रयोगवृत्त्यां तालवृन्तनिवासिकृतायां प्रदीपि-
 कायां सवाः समाप्ताः ॥

हरिः ॐ अविघ्नमस्तु । शुभमस्तु ॥

Subject : Āpastambaśrautasūtraprayogadīpikā. 18-22 Praśnas.

This Ms. deals with the following important topics:—

Subject.	Praśna.	Paṭala.	Leaves.
वाजपेयम्	XVIII	1—3	68—90
(a) आप्तवाजपेयम्	”	”	68—83
(b) कुरुवाजपेयम्	”	”	83—90

Subject.	Praśna.	Paṭala.	Leaves.
राजसूयम्	XVIII	4—8	90—109
सौत्रामणी	XIX		109—121
कौकिली	”		121—130
काठकाः	”		130—153
(a) सावित्रचयनम्	”		130—135
(b) नाचिकेतचयनम्	”		135—138
(c) चातुर्होत्रम्	”		138—139
(d) वैश्वसृजचयनम्	”		139—141
(e) आरुणकेतुकः (पञ्चमः काठकः)	”		141—153
दिवश्शयनयः	”		153
काम्यपशुबन्धाः			153—171
काम्येष्टयः		171—178 & 1—29	
अश्वमेधः	XX	1—6	29—55
पुरुषमेधः	”	”	55—62
द्वादशाहः	XXI	1—4	63—88
(a) 1 समूढसत्रम्	”	”	88
2 काठकाम्रियुतसत्रम्	”	”	84
(b) अहीनम्	”	”	84—86
1 व्यूढद्वादशाहः	”	”	86—88
2 भरतद्वादशाहः	”	”	88
गवामयनम्	”	5	88—94
महात्रतम्	”	6 & 7	93—99
चत्सर्गिणामयनम्	”	?	99—101

Subject.	Praśna.	Paṭala.	Leaves.
एकाहः	XXII	?	101—159(?)
विश्वजिदग्निष्टोमः	"	?	103
इन्द्रस्याभिदग्निष्टोमः	"	?	104
चत्वारः साहस्राः	"	?	105
विश्वजिच्छल्पम्	"	?	112
इयेनयागः	"	?	"
त्रयो वाचस्तोमानि	"	?	114
ब्राह्मस्तोमः	"	2	115
नाकसदसः पञ्च	"	3	118
त्रिवृत्स्याग्निष्टुत्	"	"	119
बृहस्पतिसवः	"	"	120
सर्वस्वारः	"	"	123
चातुर्मास्यम्	"	"	123—134
(a) वैश्वदेवम्	"	"	123—126
(b) बरुणप्रधासः	"	"	126—130
(c) साकमेधः	"	"	130—133
(d) शुनासीरीयः	"	"	133—134
उपहव्यम्	"	"	134
ऋतपेयम्	"	"	135
इन्द्रस्तोमः	"	"	137
अग्निष्टुत्	"	"	138
तीव्रसुत	"	"	138
पुनस्तोमः	"	4	140

Subject.	Praśna.	Paṭala.	Leaves.
सर्वतोमुखम्	XXII	4	141
उद्भिद्वलभित्	"	"	154
अपचितिः	"	4	155
पक्षिसामिचित्यम्	"	"	"
कुलायः	"	"	157
त्रिवृत्तिरात्रः	"	"	158
षोडशिकलप्तिः	"	"	159—160
अह्नीनाः	"	"	160—189
व्युष्टिद्विरात्रः	"	5	160
गर्गद्विरात्रः	"	"	161
वैदत्रिरात्रः	"	6	167
वसिष्ठचतुरात्रः	"	"	169
पञ्चपञ्चाहः	"	"	"
चत्वारः षडहाः	"	7	173
अष्टौ सप्तरात्राः	"	"	177
अष्ट रात्राः	"	"	180
शललीपिशङ्गः	"	7	181
चत्वारो दशरात्राः	"	"	"
पौण्डरीकैकादशरात्राः	"	"	184
प्रहकलप्तिः	"	"	"
सवानां कर्म	"	8	185—189
वैश्यसवः	"	"	185
ब्राह्मणस्वं द्वितीयाग्नेयादि	"	"	"

Subject	Praśna	Paṭala.	Leaves.
सोमस्वः	XXII	8	186
राजाभिषेककर्म	,,	,,	188 to 189

Remarks:—The Ms. is in good condition. For the other works contained in this Ms. see the list under Remarks on No. 2588.

॥ आपस्तम्बश्रौतप्रयोगदीपिका ॥

2593. ĀPASTAMBAŚRAUTAPRAYOGA- DĪPIKĀ.

Burnell's Catalogue No. 9164 c. Page 18. Left column.

Substance—Palm leaf. Size— $17\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{2}$ inches. Leaves—148 (87—184). Lines—8 to a Page. Script—Grantha. No. of Granthas—5600. Author—Tālavṛntanivāsin. 18-22 Praśnas.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition. For the other works contained herein see the Remarks under No. 2589.

॥ आपस्तम्बश्रौतप्रयोगदीपिका ॥

2594. ĀPASTAMBAŚRAUTAPRAYOGA- DĪPIKĀ.

Burnell's Catalogue No. 9189 f. Page 13. Left column.

Substance—Palm leaf. Size— $19\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{2}$ inches. Leaves—5 (272—276). Lines—8 to a Page. Script—Grantha. No. of Granthas—250. Author—Tālavṛntanivāsin. Eighteenth Praśna only (Incomplete).

Beginning—Same as No. 9162 c.

End:

यज्ञमानः पत्न्याप्यारोहणावरोहणेऽग्रेण यूपं वस्ताजिनं

प्राचीनग्रीवमुत्तरलोमास्तार्यं तस्मिच्छतमानं हिरण्यं निद-
धात्यध्वर्युः “अमृतमासि” इति यजमानः हिरण्ये दक्षिणां
पादमवदधाति । “पुष्टिरसि प्रजननमासि” इति वस्ताजिने
सव्यं तस्माच्चर्मणो भूमिं स्पृशन् आसन्दी दक्षिणायतां
प्रागायतां रोहति दिवं प्रोष्टुनीमित्यारोहन्तं यजमानमभि-
मन्त्रयतेऽध्वर्युः सप्तभिः पूर्वमन्त्रैः प्रचारण्याश्चौषधीः(?)
संसृज्य समवदाय वार्षेयमगिति मन्त्रैः ॥

Subject: Āpastambaprayogadīpikā, based on the 18th Praś-
na of the Āpastambaśrautasūtra of the Black Yajur
Veda.

Remarks:— The Ms. is in a fairly good condition. For the other
works contained herein see Remarks under No. 2584.

॥ आपस्तम्बश्रौतप्रयोगदीपिका ॥

2595. ĀPASTAMBAŚRAUTAPRAYOGA- DĪPIKĀ.

Burnell's Catalogue No. 9189 d. Page 18. Left column
Substance—Paper. Size— $19\frac{1}{4} \times 1\frac{1}{4}$ inches. Leaves—40 (218-
257). Lines—8 to 10 to a Page. Script—Grantha. No. of Gran-
thas—2000. Author—Tālavṛntanivāsin. 19th Praśna only.

Beginning :

सौत्रामण्याः कर्मोच्यते । नवम्यां सौत्रामण्या यक्ष्य
ह्युक्त्वा “विद्युदसि” “षड्वोता” । पशुवत् सीसेन क्लीबाच्छ-
ष्पाणि क्रीणाति सीसम् FIELD शृष्पाणि विरूढयवा व्रीहयो
वा क्षौमे वाससि बध्वा स्थाप्यते त्रिरात्रं यथा न शुष्काणि
भवन्ति तथोपायः क्रियते । षड्वोत्राग्निः परित्यज्यतेऽन्य-

स्मिन्नाग्निहोत्रहोमः । ततो द्वादश्यां प्रातरग्निहोत्रं हुत्वा
सुरेष्ठ्यर्थमग्निः प्रणीयते । न “विशुदासि” । ततोऽग्न्य-
न्वाधानम् ॥

End :

इन्दुरसिरीये वायो शुनासीर्यस्योक्ते सूत्रकारेण “तरणि-
र्दिवो रुक्मः” “चित्रं देवानाम्” इति वा सौर्यस्य ॥ तत्र
श्लोकाः ॥

स्रत[स्रत]कृष्णलया यक्ष्ये भक्षणं तु विधीयते ।

आज्ये प्रथाज्येष्वन्नोष्य कृष्णलैः सह भूयते ॥

❀

❀

❀

❀

उत्करे वेदिधर्माः स्युर्वर्षाहस्तु पुनर्नव ।

सवकारीरनामस्थाद्यक्षेत्रैधानवी यया ॥

तथा यवमयो मध्ये दाम्नो राजन्य एव च ।

वैश्वानरी च प्राक्ता(?) सौवर्णं दाम दक्षिणा ॥

Colophon:

एषा त्रैविद्यवृद्धेन तालवृन्तनिवाहिना ।

कौशिकेन कृता वृत्तिः प्रयोगस्य अदीपिका ॥

हरिः ॐ । शुभमस्तु ॥

Subject: Āpastambaśrautaprayogadīpikā based on the 19th
Praśna of the Āpastambaśrautasūtras of the Black
Yajurveda.

This Ms. contains the following important sections:—

Subject	Praśna	Leaf
सौत्तामणी	XIX	218—221
मैत्रावरुणी	”	221
कौकिली	”	221—225

काश्याः	XIX	225—257
(a) सावित्रचयनम्		225—227
(b) नाचिकेतचयनम्		227
(c) चातुर्दोत्रम्		227—228
(d) वैश्वसृजचयनम्		228
(e) आरुणकेतुकः (पञ्चमः काठकः)		229—234
दिवःश्चेनी		234—235
अवाधाः		235—236
काश्यापशुबन्धाः		236—241
काश्याष्टयः		241—257

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition. For the other works contained in this Ms. see the list under Remarks on No. 2584.

॥ आपस्तम्बश्रौतप्रयोगदीपिका ॥

2596. ĀPASTAMBAŚRAUTAPRAYOGA-

DĪPIKĀ.

Burnell's Catalogue No. 9172 a. Page 25. Right column.

Substance—Palm leaf. Size—16×1½ inches. Leaves—52 (1-42 and 63 to 72 out of 144). Lines—8 to a Page. Script—Grantha. No. of Granthas—2000. Author—Tālavarṇtani-vāsin. 19th Prāśna only.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 2595.

Remarks:—The Ms. is in decaying condition. For the other works contained in this Ms. see the list under Remarks on No. 2057.

॥ आपस्तम्बश्रौतप्रयोगदीपिका ॥

2597. ĀPASTAMBAŚRAUTAPRAYOGA-
DĪPIKĀ.

Burnell's Catalogue No. 9139e. Page 18. Left column.

Substance—Palm leaf. Size— $19\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{4}$ inches. Leaves—14 (258—271). Lines—8 to 10 to a Page. Script—Grantha. No. of Granthas—650. Author—Tālavṛntanivāsin ? Twenty-first Praśna only.

Beginning :

द्वादशाहस्य प्रयोग उच्यते । स तु द्विप्रकारः ।
सत्रभूतोऽहीनभूतश्च । तत्र सत्रभूतो द्विप्रकारः । व्यू-
ढसमूढतया । अहीनभूतोऽपि तथैव । चित्थोग्निर्नियतः
काठको वा । तत्र महाग्निपक्षमाश्रित्य सूत्रभूतप्रयोगं सप्त-
दशावराध्याः पुरुषाः शिशिरे एकाष्टायामिष्टप्रथमयज्ञाः
स्वाग्नीन् समारोप्य एकत्र त्वा साग्निसन्निधौ सर्वे द्वादशा-
हेन सत्रभूतेन साग्निचित्येन यक्ष्यामहे प्रजायेमहीति
सङ्कल्पः । स्वर्गोऽपि फलम् । विद्युत् । न सोमप्रवाकवरणम् ।
न त्विग्वरणम् । अन्योन्यन्त्वस्माकं गृहपतित्वं ब्रह्मेति
पारस्परदीक्षाक्रमेण परस्परं विज्ञापयन्ति । ततो देव-
यजनयाच्ञा देवतोपस्थानं वा तत्र द्रव्यसंसर्गमसाधारण-
द्रव्येण गृहपतिर्नान्दीश्राद्धं करोति ।

End:

यां कृत्वा पुनश्चोखासंभरणं कृत्वा सौत्रामणीमैत्रावरु-
णी च त्र्यनीकाग्राह्यपक्षे एकोदशिन्य(१) उगत्सर्गिणमययेन
वा पवमाना भवेयुः तस्योत्सर्गप्राप्तिः तस्यामहः प्राप्तानाप-

श्रुतिग्राह्याणान्त्याभ एव उत्सृष्टानां पुनराहारणे च उत्सर्गो
यत्पापादि प्राप्तुं तथेहायुष्या सन्तत्यत्र पश्चर्य वा नरक-
पातकनिवृत्तिर्वा । एवं गुणविकृतस्य फलम् ।

Colophon :

उत्सर्गिणामयनं समाप्तम् ॥ हरिः ॐ ॥

द्वादशाहप्रयोगः समाप्तः ॥

Subject: Āpastambaśrautaprayogadīpikā based on the 21st
Prasna of the Āpastambaśrautasūtras of the Black
Yajurveda.

This Ms. deals with the following important topics:—

Subject	Prasna	Leaf.
द्वादशाहः	XXI	258—265
सत्रात्मकः समूहः	”	265—268
गवामयनम्	”	268
गो आयुषी	”	269
व्यूहद्वादशाहप्रयोगः	”	”
उत्सर्गिणामयनम्	”	270 & 271

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition. For the other
works contained in this Ms. see the list under Remarks on
No. 2584.

॥ आपस्तम्बश्रौतप्रयोगदीपिका ॥

2598. ĀPASTAMBAŚRAUTAPRAYOGA-
DĪPIKĀ.

Burnell's Catalogue No. 9172 (i). Page 25. Right column.

Substance—Palm leaf. Size—16 × 1½ inches. Leaves—7

(80—86). Lines—8 to a Page. Script—Grantha. No. of Granthas—180. Author—Tālavṛntanivāsin. Sarvatomukha only.

Beginning :

सर्वतोमुखम् ॥ सर्वतो(मुखेन) यः कामयेत सर्वमिदं भवेयमिति अहमेव सर्वस्येश्वरो भूयासमिति यः कामयेत स सर्वतोमुखेन यजेत । मोक्षार्थमेतत्कर्म । मध्ये गार्हपत्यः प्र-
तिदिशं सौमिका विहाराः दक्षिणाग्निशालामुखीयाद्याः । द-
क्षिणहस्तसमीपे दक्षिणाग्निकल्पनम् । सर्वत्र देशभेदाद्यत्वि-
ग्भे(दः स्तोत्र)दात् शास्त्रभेदाच्च तृष्टत् । प्राच्यां दिशि पञ्चद-
शो दक्षिणतः सप्तदश पश्चादेकविंश उत्तरतः । षोडशिका-
नि(षडाहिका)न्ये तान्यहानि द्वादशाहीयदशरात्रिकाणि ।
तस्मात् द्वादशाहधर्मा अ[न]हीनधर्माश्च प्रवर्तन्ते । द्वादशा-
हवर्दीक्षाकालः ॥

End :

पूर्वस्मिन्नेव केचित्प्रतिविहारमिच्छन्ति “इन्द्रेण सयुजो वयम्” इत्यावर्तते अवभृथादि सर्वत्राप्यु प्रचारः । मन्त्रेण एकस्मिन् सोमोष्णीषादि परिधानान्तम् । “अपाम सोमम्” इत्यादि तन्त्रेण समिदाधानं(नान्तं) उपस्थानञ्च भेदेन । उद-
यनीयादि सर्वत्रानुबन्ध्यावपाहोमान्तं पयस्याहोमान्तं वा कृते । प्रति होमपात्नीवता उत्तरविहारस्यैव केचित् । अयं व इत्येकं प्रतिविहारं वेद(देव)गुपस्थ आधायेत्यादि ब्राह्मणतर्पणान्तमुत्तरस्मिन् विहारे केचित् पूर्वस्मिन्निति उपोषण(ादिपृष्ठयन्तं)सर्वत्र स्वसिद्धान्तः (अथ) प्रजाहितं समारोप्येत्यादि इदमूनित्यध्यवसायमध्ये (गार्हपत्य इत्या-

दिवि)धिना दार्शिकवेदचतुष्टयम(ग्न्य)न्वाधनादि उदव-
सानीया प्रतिविहारं पूर्णाहुतिर्वा । के(चिदेकमेव) विहारं
कुर्वन्ति । अस्मिन्नुदवसानीया पूर्णाहुतिर्वा प्रतिदिशं
सौमिकविहारमिति वचनात् ॥

Colophon:

समाप्तः सर्वतोमुखः ॥

Subject: Āpastambaśrautaṣaṣṭaṅga (Sarvatomukhapra-
yoga only) based on the 22nd Prāśna of the Āpastam-
baśrautasūtras.

Remarks :—The Ms. is in decaying condition. For the other works
contained herein see the Remarks under No. 2057. After
the colophon the following is given:—“ अनन्तरे पर्वणि सौत्वामणी
ते मैत्रावरुणीतपशु.... द्वादशादे प्रायणीये प्रातरनुवाकात्पुरस्तादग्नि
युनज्मीति तिसृभिरग्निमभिमृशति+इन्द्राय त्वा विश्वेदेव्यावते । वायुरसि ।
एवं व्यतिषङ्गः

द्विपदान्तं हरेत्स्पष्टं प्रस्तारे पञ्चमे ततम् ।

विशेषं तत्र वक्ष्यामो द्विसाहस्र.... ॥”

॥ यज्ञतन्त्रसुधानिधिः ॥

2599. YAJÑATANTRASUDHĀNIDHIH.

Burnell's Catalogue No. 3683. Page 23. Right column.

Substance—Paper. Size— $11\frac{1}{2} \times 4\frac{3}{4}$ inches. Sheets—39.

Lines—13 to 15 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of

Granthas—1350. Author—Sāyaṇācārya. Ādhāna only.

Beginning:

श्रीगणेशाय नमः ॥ श्री अरुणाक्षीश्वराय नमः ॥

वागीशाद्यास्तुमनसस्सर्वार्थानामुपक्रमे ।

यन्नत्वा कृतकृत्यास्त्युस्तन्नमाभि गजाननम् ॥ १ ॥

सत्सूत्रान्वितशाश्वतागममहारत्नं विधानं गिरां

प्रत्यक्चित्तमुपास्महे वयममी बोधाय बौधायनम् ।

यद्वाङ्मावमबन्ध्यबन्धमद्वतीं प्राप्याध्वराम्भोनिधेः

पारं यान्ति मनीषिणो बहुविधैस्तन्त्रस्यतस्योर्मिभिः ॥ २ ॥

सूर्याचन्द्रमसौ प्रकाशवपुषावास्तां जगच्चक्षुषी

ताभ्यामन्वययोर्द्वयं समुदभूत्तत्राविराभूद्यदुः ।

वंशे चन्द्रमसे तदन्वयनिधिः श्रीसं(१)भोभून्वृष

तस्मात्प्रादुरभूदभीष्टसुरभिश्चीबुक्कृष्टवीपतिः ॥ ३ ॥

हरिहरनिभभूमा कामदोभूज्जगत्यां

हरिहरनरपालस्तस्य भूष्णुस्तनूजः ।

परिणयति धरित्री यस्य कीर्तिप्रताप-

प्रभवत परिणाहैर्व्यक्तनक्तन्दिनश्रीः ॥ ४ ॥

मण्डले च कृपाणस्य मण्डलाग्रे च तीक्ष्णताम् ।

विदुषाङ्कम्पयन्भाति विद्विषाञ्च शिरांसि यः ॥

समाधिकाविभ(व)श्रीस्सत्क्रियाभिर्द्विजानां

हरिहरनरपालः कस्य न स्यात्प्रशस्यम् (?) ।

अवितथगतिभिर्यद्दानधारासरिद्धि-

नेवनवपरिणता वर्धते सिन्धुराजः ॥ ६ ॥

तस्याभूदन्वयगुरुत्तत्त्वसिद्धान्तदर्शिनः ।

सर्वज्ञः सायणाचार्या(यो) मायणार्थतनूद्भवः ॥ ७ ॥

उपेन्द्रस्यैव यस्यासीदिन्द्रस्तुमनसाश्रितः ।

महाक्रतूनामाहर्ता माधवार्यसहोदरः ॥ ८ ॥

यस्य निश्वसितं श्रुतीर्विदुर्विधा व्यासावतारः स्वयं

व्यासोक्ताः पुनरध्वरश्रुतफला बौधायनात्मा व्यधात् ।

कल्पाध्वक्रयतः प्रयोगसुलभांस्तान्विप्रकीर्णान्वहू-

नेकीकृत्यमयं हरिस्समजनि श्रीसायणार्यः क्षितौ ॥ ९ ॥

ससत्कुर्वन् महादानान्याम्नायोक्तान्यनुक्रमात् ।

तुलापुरुषदानेन भूसुरान्समतोषयत् ॥ १० ॥

तस्मिन्महोत्सवे सन्तः प्रशंसन्तस्तदद्भुतम् ।

उपासत तदैकात्म्यादुन्नतश्रीपरिच्छदाः ॥ ११ ॥

स तैः प्रकाशितो यान्तःप्रकाशात्मा व्यरोचत ।

प्रभाकरस्तुलारूढः प्रांशुज्योतिर्गणैरिव ॥ १२ ॥

ते तपस्तेजसां राशिनासीनं परमासने ।

सर्वज्ञं सायणाचार्यं पर्यपृच्छन्सभासदः ॥ १३ ॥

अधीतास्सकला वेदास्ते च दृष्टार्थगौरवाः ।

तत्प्रणीतेन तद्भाष्यप्रदीपेन ग्रथीयसा ॥ १४ ॥

वेदास्सर्वेपि यज्ञार्थास्तत्प्रयोगान्सविस्तरान् ।

प्र(प्रा)णैषीदात्मकत्वेन महाबौधायनो मुनिः ॥ १५ ॥

स पुनर्विप्रकीर्णत्वाद्गहनत्वाच्च देशिक ।

न स्थूलबुद्धिभिः शक्यमस्माभिरवगाहितुम् ॥ १६ ॥

आध्वर्यवेण हौत्रेण तथौद्गात्रेण वा विना ।

न निर्वहन्ति कात्स्न्येन वैदिक्यो निखिलाः क्रियाः ॥

पूर्वे तु ग्रन्थकर्तारो ह्येकैकत्र कृतश्रमाः ।

तत्रापि कात्स्नर्यतो वक्तुमैव यत्नं समाश्रिताः ॥ १८ ॥

तदद्य बहुसन्देहनिवृत्तिकरणक्षमम् ।

विधेहि कृपयाऽसाकं यज्ञतन्त्रसुधानिधिम् ।

तेषान्तद्वचनं श्रुत्वा सायणार्थः कृपानिधिः ॥ १९ ॥

त्रयीसूत्राणिसंवीक्ष्य तन्निबन्धांश्च कृत्स्नशः ।

संगृह्य सारं कृतवान्यज्ञतन्त्रसुधानिधिम् ॥ २० ॥

अग्नीनाशस्यमानस्सर्वदुरितापूर्वपापक्षयकामस्सर्वप्राय-
श्चित्तरूपं कृष्माण्डहोमं कुर्यात् । तस्यामावास्यायां पौर्णमा-
स्यां वोपक्रमः । तस्यायं प्रयोगक्रमः । एनोनिवर्हणार्थं
कृष्माण्डैर्होष्यामीति सङ्कल्प्य इमश्रूपपक्षकेशलोमनखानि
वापयित्वा स्नानाद्यनन्तरन्देवतादिसङ्कल्पकुर्यात् । पुण्याहे
देवताग्न्यादयः । प्रधानदेवता सविता । चरुर्हविः । आ-
धारन्तन्त्रम् । तं देवयजनोद्धेखनाद्यग्निमुखान्तं कृत्वा
“भूर्भुवस्सुवरोम्” इत्यनुदुत्य “तत्सवितुर्वरेण्यम्” इत्ये-
तया पङ्क्तिं हुत्वा स्विष्टकृतमवदाय अन्तःपरिधिं सादयि-
त्वाज्याहुतीरुपजुहोति ॥

End :

अथवा आधानोक्तामाग्नेयेष्टिं कृत्वा अग्न्याधेयदक्षि-
णान्दत्त्वा आग्नेयम्पञ्चकपालम्पुनराधानोक्तकृत्वा पुनरा-
धानोक्तदक्षिणां दद्यात् । इन्द्राग्न्यादिति देवतानिष्टि
कृत्वा द्वादशाहव्रतचर्यान्ते अग्नये पवमानायेष्टिः अग्नये
पावकाय अग्नये शुचयेष्टिः । आग्निवारुणीष्टेरनन्तरमिति के-
चित् । पुनराधानानन्तरं संवत्सरात्पूर्वं पुन्रमरणादिनिमित्ते

पुनरपि पुनराधानं कुर्यात् । तस्मिन् तृतीया आधाने षष्ठ-
कपालस्याग्नेयस्य स्थिष्टकृदवदानानन्तरं सुवाहुतीरुपजु-
होति लेकः सलेकः सुलेकस्तेन आदित्या आज्यं जुषा-
णावियं तु स्वाहा ॥ आदित्येभ्य इदम् ॥ विवस्वा२ आदि-
तिर्देवजूतिस्तेन आदित्या आज्यं जुषाणावियन्तु स्वाहा ॥
आदित्येभ्य इदम् ब्राह्मणतर्पणान्तं समानम् ॥ अथ सर्वाग्नि-
नाशे समारूढारणीनाशे च अग्नीनाधास्ये ॥ विच्छिन्नस-
न्धानार्थमिति सङ्कल्प्य ॥ ऋत्विग्वरणादिगोपितृयज्ञवर्ज-
मविकृतमग्न्याधेयकुर्यात् ॥

Colophon :

इति श्रीयज्ञतन्त्रसुधानिधौ पुनराधानप्रकरणं
समाप्तम् ॥ श्रीः श्रीः ॥

(Sheet 35)

इति श्रीमद्राजाधिराजपरमेश्वरवीरहरिहरसकलसाम्राज्यधुरंधरवैदिकमा-
र्गस्थापनाचार्यस्य श्रीसायणाचार्यस्य कृतौ यज्ञतन्त्रसुधानि-
धावाधानप्रकरणं सम्पूर्णम् ॥

Subject: Yajñatantrasudhānidhi—a popular śrauta prayoga
treatise based on the Bodhāyanaśrautasūtras of
the Black Yajur Veda. This Ms. contains the
Ādhāna portion only.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

॥ यज्ञतन्त्रसुधानिधिः ॥

2600. YAJÑATANTRASUDHĀNIDHIH.

J. L. Collection No. 258. Substance—Paper. Size—9 $\frac{7}{8}$ × 4 $\frac{1}{2}$

inches. Sheets—65. Lines—9 to a page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—1300. Author—Sāyaṇācārya. Ādhāna only.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 3683.

Remarks: —The Ms. is in a decaying condition.

॥ यज्ञतन्त्रसुधानिधिः ॥

2601. YAJÑATANTRASUDHĀNIDHIH.

Burnell's Catalogue No. 3956. Page 24. Left column. Substance—Paper. Size— $9\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Sheets—65. Lines—9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—1300. Author—Sāyaṇācārya. Cāturmāsa only.

Beginning :

श्रीगणेशाय नमः ॥

अथ चातुर्मास्यान्युच्यन्ते । चातुर्मास्यानीति कर्मसमुदायनाम । तस्य चतुर्धा प्रयोगः । यावज्जीवः सांवत्सरिको द्वादशाहा यथाप्रयोगश्चेति । यथाप्रयोग इति प्रयोगपर्याप्तः कालः । एषु पूर्व[ ]पूर्व(ः)श्रेयान् । अत्र यावज्जीवसांवत्सरिकयोर्वैश्वदेवरूपप्रघाससाकमेधशुनासीर्याणां यथाक्रमं फाल्गुन्याषाढीकार्तिकीफाल्गुनीपौर्णमासीषु प्रयोगः । चैत्री श्रावणी मार्गशीर्षीषु तिसृषु वा । पक्षद्वयेऽपि पर्वणोरन्तराले वा व्रतचर्या । यावज्जीवपक्षे द्वितीयादिवर्षेषु वैश्वदेवयागः । प्रतिपदि प्रथमवैश्वदेवयागोऽपि । प्रतिपदि यावज्जीवप्रयोगे प्रथमसंवत्सरे व्रतचर्या । अत ऊर्ध्वं दर्शपूर्णमासिकमेव व्रतम् । द्वादशाहप्रयोगे तूदगयन आपू-

र्यमाणपक्षे पुण्यनक्षत्रे आरम्भः । समाप्तिरपि पूर्वपक्ष एव ।
समाप्तिरपरपक्ष इति केचित् ॥

End:

संस्थितामिष्टैः वैश्वदेववरुणप्रधाससाक्रमेधशुनासीर्यासं-
बन्धिनां यथाक्रमं विश्वदेववरुणेन्द्रशुनासीर्याणामपि इवि-
षागुपांशुत्वं केचिदिच्छन्ति ॥ समाप्तानि चातुर्मास्या-
नि ॥ अनन्तरमेतदङ्गत्वसोमो विहितः । तदशक्तस्य पुनः
पशुश्चातुर्मास्यानि । तत्राप्यशक्तस्य सवनेष्टिः । तत्र सो-
मस्य प्रयोगः उत्तरत्र वक्ष्यते । पशोश्चातुर्मास्यानाञ्चोक्त
एव प्रयोगः । सवनेष्ट्यां तु अग्निरिन्द्रो विश्वेदेवा इति
तिस्रो देवताः । पौर्णमासवत्तन्त्रम् । प्रधानस्याग्निः ।
अग्निर्मूर्धा भुवोजस्येति इन्द्रस्य एन्द्रसानसिः शर्यि प्रससा-
हिये पुरुहूतः विश्वेषां देवानां विश्वेदेवास आगत ये
के च ज्मा इति याज्यानुवाक्या । प्रकृतिवदितरत् ॥

Colophon:

इति श्रीमद्राजाधिराजपरमेश्वरहरिहरमहाराजसकलसाम्राज्यधुरंधरस्य

वैदिकमार्गस्थापनाचार्यस्य सायणाचार्यकृतौ यज्ञतन्त्रसुधा-

निधौ आश्वलायनोक्तचातुर्मास्यहौत्रप्रकरणं समाप्तम् ॥

ग्रन्थसंख्या १३०० ॥

Subject: Yajñātāntarasudhānidhi—Cāturmāsya-prayoga only
based on the Sixth (fifth) Prāśna of Bodhāyana
sūtras.

1 वैश्वदेवः	Sheet	3
2 वरुणप्रधासः	,,	11
a अवसृजः	,,	28

3 साकमेधः	Sheet.	27
a महापितृयज्ञः	”	47
4 शुनासरीयम्	”	49
a आदित्येष्टिः	”	68

Remarks :—The Ms. is in good condition.

॥ यज्ञतन्त्रसुधानिधिः ॥

2602. YAJÑATANTRASUDHĀNIDHIḤ.

J. L. Collection No. 259. Substance—Paper. Size— $9\frac{1}{2} \times 4\frac{3}{4}$ inches. Sheets—47. Lines—10 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—1300. Author—Sāyaṇa. Cātur-māsyā only.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 3956.

Remarks :—The Ms. is in good condition.

॥ यज्ञतन्त्रसुधानिधिः ॥

2603. YAJÑATANTRASUDHĀNIDHIḤ.

Burnell's Catalogue No. 4150. Page 25. Left column. Substance—Paper. Size— $11\frac{1}{2} \times 5\frac{1}{2}$ inches. Sheets—43. Lines—11 or 12 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—1000. Author—Sāyaṇācārya. Agniṣṭoma only.

Beginning :

श्रीगणेशाय नमः ॥

अथोद्गातृप्रयोगः ।

ऋत्विगार्पेयोन्वान इत्याहुक्ततल्लक्षणवानृत्विग्भवति ।

यज्ञशर्मा ज्योतिष्टोमेनाग्निष्टोमसंस्थेन रथन्तरपृष्ठेन द्वादशशतगवदक्षिणेन सोमेन यियक्षतो तत्रौद्गात्रं भवता कर्तव्यमिति सोमप्रवाकेनाभ्यर्थितः ज्योतिष्टोमेनाग्निष्टोमेन रथन्तरपृष्ठेन द्वादशशतदक्षिणेनाहं यक्ष्ये, तत्र 'मे त्वमुद्गाता भव' इति वा यजमानेन प्रार्थितः उद्गाता यद्यात्विज्यं न करिष्यन् स्यात्तदा "नमः सोमाय राज्ञे" इत्युक्त्वा प्रत्याख्यानं कुर्यात्, 'न करिष्यामि'ति यद्यात्विज्यं चिकीर्षति तदानीं सोमप्रवाकं यजमानं वा प्रतिमन्त्रयेत् । "महन्मेवोचो भर्गो मे वोचो यशो मे वोचस्तोमं मे वोचो भुक्तिम्मे वोचस्सर्वं मे वोचस्तन्मावतु तन्माविशतु तेन भुक्षिषीय" इति ।

End :

प्रस्तोता अनुबन्धा च वषायागकाले क ईः वं वेदे-
ति वाशं साम त्रिर्गायेत् । उदवसानीये प्रस्तोता प्रधान-
यागकाले गायन्ति त्वेत्युद्धृशीयं साम तृचे गायेत् ।
ऋषिरुद्धृशीयः । अनुष्टुप् छन्दः । इन्द्रो दे० । गायन्ति
त्वा गायत्रिण आ । अर्चन्त्यर्कमर्का २३ यिणाः । ब्रह्मा-
णस्त्वा २ हो १ यि । शतक्रा २३ ताउ । उद्वंशमि-
वया १ यि मी ३ रे । उद्वंशा २३४ मी । वाया ३ उ
वा ३ । उप । मा ५ २ यिरो ३५ हायि । यत्सानोः सा-
न्वारुह आ । भूर्यस्पष्टकर्तु २३ वाम तं दिद्रा २ हो १
यि । अर्थ चेता २३ तायि । यूथेन वृष्टिरा १ यि जा ३
तायि । यूथेना २३ वृ । ण्णायिरा ३ उवा ३ । उम् ।
जातो ३५ हायि । युक्ष्वा हि केशिना हरी आ । वृषणा

कक्षिया २३ प्रा । अथा ना २ हो १ यि । इन्द्रासोमा
 २३ साः । गिरामुपश्रुता १ यिं चा ३ रा । गिरा सु
 २३४ या । श्रुता ३ उवा ३ । उप । चा ५ रो ३५ हा-
 यि । पूर्णाहुतिहोमपक्षेऽपि प्रस्तोतुः सामगानम् ।

Colophon: (Sheets 36 & 48)

इति श्रीमद्राजाधिराजपरमेश्वरहरिहरराजेत्यादि वैदिकमार्गस्थापना-
 चार्यस्य श्रीसायणाचार्य(स्य) कृतौ यज्ञतन्त्रमुधानिधौ
 औद्गात्राच्छा(वाक)प्रयोगः समाप्तः ॥

Subject: Yajñatantrasudhānidhi giving the duties of the
 Udgātr priest in the Agniṣṭoma sacrifice ac-
 cording to the Bodhāyana school of the Black Ya-
 jurveda.

Remarks:—The Ms. is in good condition. The Ms. originally be-
 longed to one Gāmbhīri. On the title page is given—
 औद्गात्रगणप्रयोगपुस्तकं गंभीरेः ॥

॥ प्रयोगसारः ॥

2604. PRAYOGASĀRAH.

Burnell's Catalogue No. 3699. Page 24. Left column.
 Substance—Paper. Size—9½ × 4½ inches. Sheets—40.
 Lines—8 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas
 —700. Author—Keśavasvāmin. Darśapurṇamāsa only.

Beginning:

श्रीगणेशाय नमः ॥

श्रियःपतिं नमस्कृत्य कण्ठश्च मुनिसत्तमम् ।

प्रयोगसारं वक्ष्यामि केशवोऽहं यथामति ॥

नारायणादिभिः प्रयोगकारैका(रैरे)कं पक्षमाश्रित्य
दर्शपूर्णमासादीनां प्रयोग उक्तः । आचार्यपादैर्द्वैधे पक्षान्त-
राण्यप्युक्तानि । अचस्वामिमतानुसारिणा मयातूपयम-
मप्यङ्गीकृत्य प्रयोगसारः क्रियते अमावास्येनेत्यादि ।
प्रथमत एवामावास्यग्रहणं मन्त्रक्रमात् हविषेति सामा-
न्यनिर्देशादेकवचनम् । पुरस्ताद्ग्रहणं कर्मारम्भात्पूर्वकाले
आतश्चनद्रव्यं यथा स्यात् । इतरथारब्धे कर्षणि द्रव्या-
लाभे दोषस्स्यात् । एतेनैव ज्ञापितत्वादन्वत्र आधानादिषु
पुरस्ताद्ग्रहणं न करोति एवशब्दस्य न्यायादेव पूर्वकालत्वे
सिद्धे यस्य प्रतिबन्धेनातश्चनद्रव्यं न सम्भवति तस्य
तस्मिन्नपि काले द्रव्यग्रहणेन दोषः स्यादिति रूपापनार्थम् ॥

End:

यज्ञस्य पुनरालम्भं जपति यज्ञो बभूवेति । आहवनी-
यमेतेन यजुषोपतिष्ठेत वा । अथ ग्राहुक्र(त्क्र)म्य जपति ।
गोमा५ अग्न इति ब्राह्मणांस्तर्पयत वा इति सम्प्रेष्यति ।
दर्शपूर्णमासादिकृत्विग्भ्योऽतिरिक्तेभ्य इतरेणोपाध्यायेन
भोजनव्यवस्था चोक्ता—

यत्प्रेषितं ब्राह्मणतर्पणेन तदीदृगिष्टं प्रवदन्ति सन्तः ।
दशौदनेष्टिस्तु पशौ शतं तत् सोमे सदस्रौदनमित्युवाहुः ॥
दर्शपूर्णमासयोर्द्वैधे(धे)बहुधाधिकल्पा लक्ताः । ग्रन्थप्र-
पञ्चभयाल्लोकाननुष्ठानाच्चात्र सर्वेपि नोक्तम्(क्ताः) लोकानु-
ष्ठितपूर्वाः कतिचिदुक्ताः अतः परमपि तथैव भवति ॥

Colophon:

इति श्रीकेशवस्वामिकृते प्रयोगसारे दर्शपूर्णमासौ समाप्तौ ॥

श्रीयज्ञपुरुषार्पणमस्तु ॥ शुभमस्तु । अविभ्रमस्तु ॥

Subject: Prayogasāra. Darśapūrṇamāsa only based on 1—18 (17) Adhyāyas of the first praśna of the Bodhāyana sūtras of the Black Yajurveda.

Remarks:—The Ms. is in good condition. The author of this work is Keśavasvāmin and he is later than Bhavasvāmin, the commentator of the Bhodhāyanaśrautasūtras, whom the author follows throughout in this work.

॥ प्रयोगसारः ॥

2605. PRAYOGASĀRAH.

Burnell's Catalogue No. 3747. Page 19. Right column.

Substance—Paper. Size— $11\frac{1}{2} \times 4\frac{7}{8}$ inches. Sheets—15.

Lines—15 or 16 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of

Granthas—500. Author—Keśavasvāmin. Darśapūrṇamāsa only—incomplete.

Beginning, end and subject—Same as No. 3699.

Colophon:

इति केशवस्वामिकृते प्रयोगसारे पञ्चदशोऽध्यायः ॥

Subject: Prayogasāra—Darśapūrṇamāsa only. 1—15 Adhyāyas.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ प्रयोगसारः ॥

2606. PRAYOGASĀRAH.

Burnell's Catalogue No. 9140. Page 19. Right column.

Substance—Palm Leaf. Size— $18\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{2}$ inches. Leaves—

332. Lines—5 to 7 to a Page. Script—Grantha. No. of

Granthas—8200. Author—Keśavasvāmin. Incomplete.

Beginning :— Same as No. 3699.

End:

अथैतं प्रसेकमग्रा वा यातयति । प्रसेकस्य दण्डस्तु
चमसस्यैव दीर्घश्च मध्यश्चतुरश्रं बिलमसृगिवास्य दीर्घा-
कराग्रमुदुस्वरश्चाग्नेर्दक्षिणतः पश्चाद्वा प्राकारं कृत्वा प्राका-
रमध्ये प्रसेकमग्न्यभिमुखं बिलं कृत्वा प्राकाराद्बहिर्दक्षिण-
तो वोदङ्मुखं पश्चाद्वा प्राञ्चं प्राङ्मुखमन्तस्य बिले स्तु-
वेण चतुर उपस्तीर्य नोपस्तीर्य वा अध्वर्युराह अप्रमत्तः
सन्ततमात्रयवसोद्धारप्राप्तिगति(मि१)प्यामीति यत् कश्चित्
सन्ततां घृतधारां प्रसेकबुद्धेन प्रक्षिपति यदाधारार्थि प्रा-
प्नोति तदारभते ॥

* * * *

उरुवातयेति किंशारुनिरसनं प्रतिबीजमावर्तते.....
अग्नये गृहपतये जुष्टमिति कृष्णानां व्रीहीणां.....
..... व्रीहीणां..... ॥

Colophon :

(Leaf No. 126).

इति केशवस्वामिकृते प्रयोगसारे चातुर्मास्यानि समाप्तानि ।

शुभमस्तु । चट्टनाथाय नमः ॥

(Leaf No. 114).

हरिः ॐ । शुभमस्तु । आपदुद्धारणेन लिखितम् । केशवस्वा-

मिना अग्निष्टोमः समाप्तः । चट्टनाथाय नमः ॥

Subject: Prayogasāra containing prayogas of the following
sacrifices:—

दर्शपूर्णमासौ ॥

Leaf No.

1— 36

उपन्याहरणम् ॥	Leaf	No.	36— ?
आधानम्	"	"	?— 57
दशाभ्यायी	"	"	57— 70
पशुबन्धः	"	"	70— 94
चातुर्मास्यम्	"	"	94—126
अग्निष्टोमः	"	"	126—214
उक्थ्यम्	"	"	214—218
षोडश्यादि	"	"	218—271
अग्निप्रयोगः	"	"	271—382

Remarks :—The Ms. is in a decaying condition. Many leaves in this Ms. are broken.

॥ प्रयोगसारः ॥

2607. PRAYOGASĀRAH.

Burnell's Catalogue No. 9141. Page 19. Right column.
 Substance—Palm leaf. Size— $18\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{2}$ inches. Leaves—89.
 Lines—6 or 7 to a Page. Script—Telugu. No. of Gran-
 thas—1800. Author—Keśavasvāmin. Incomplete.
 Beginning—Same as No. 3699.

End:

शिवाः पीता भव(ती)ति प्रसङ्गादुच्यते च्छर्दयित्वा
 निष्ठीवं कृत्वा जपति । यदत्रापि रसस्यमितिमात्रं करि-
 ष्यन् पुरीषं वा पृथिव्यां लोष्ट्रमादत्ते इयन्ते यज्ञिया तनू-
 रिति, आदाय वस्त्रादिषु बध्वा तौ करोति अपो मुञ्चामि
 न प्रजामहो मुच इति । ततः शौचं कृत्वा अप आचम्य

लोष्ठं तस्मिन् देशे निदधति पृथि.... भवेति । स्वर्णोन्न ?
 भुक्त्वा जपति “यदन्नमद्यते” इति । लोहितशुत्पतितं दृष्ट्वा
 कण्डूय वा जपति स मे रुद्रियाभ्य इति । वर्षे यदि यूपन्नमो
 वायव इत्येतामृचं जपेदिमानि नित्यानीति केचिदवान्तर-
 दीप्तयै । विसर्गादित्यन्ये । पुरानक्षत्राणामन्तर्धानादुत्तरेणा
 हवनीयं ति....

Subject: Prayogasāra, containing prayogas of the following
 sacrifices :—

1 दर्शपूर्णमासौ	Leaf	1
2 आधानम्	”	25
3 दशाभ्यायी	”	28
4 पशुबन्धः	”	44
5 चातुर्मास्यम्	”	59
6 सोमप्रयोगः	”	80

Remarks :—The Ms. is in good condition. The Ms. abruptly breaks
 off in the middle of Somaprayoga.

॥ प्रयोगसारः ॥

2608. PRAYOGASĀRAH.

Burnell's Catalogue No. 3720. Page 19. Right column.

Substance—Paper. Size— $9\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Sheets—195.

Lines—8 to 12 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of

Granthas—8450. Author—Keśavasvāmin. Incomplete.

Beginning:

श्रीगणेशाय नमः ॥

श्रीदक्षिणामूर्तये नमः ॥ हरिः ॐ ॥

इष्टिपशुचातुर्मास्यैरित्यनेन क्रमेण पशोरनन्तरं चातु-
र्मास्यान्युच्यन्ते । तेषां चत्वारः प्रयोगप्रकारा आचा-
र्येणोक्ताः । एकस्तावद्यावज्जीवप्रयोगः । सांवत्सरप्रयोगो
द्वितीयः । द्वादशाहप्रयोगो, यथाप्रयोग इति । द्वादशा-
(ह)यथाप्रयोगयोरपरपक्षे यथा समाप्तिर्भवति तथा कर्त-
व्ये । यावज्जीवसांवत्सरप्रयोगयोः फाल्गुन्यां वा चैत्र्यां
वा पौर्णमास्यामुपक्रमः । नक्षत्रप्रयोग इत्येतस्य विशेषण-
मुदगयन इत्यादि । यावज्जीवसांवत्सरी(रि)कयोः फाल्गु-
न्यां वा चैत्र्यां वा पौर्णमास्यामिति । नान्यः कालः ।

End :

देविकानामाज्यपक्षे त्रयः पक्षाः, आज्यपक्षे भेदेनानु-
ष्ठाने प्रयोगः, औषधपदार्थवर्जमन्यद्भवति सर्वं यथार्थपा-
त्राणि पात्रप्रोक्षणानन्तरं आज्यनिर्वापादि पर्यग्निकरणां-
तं ततो वेदा दानादि ध्रुवाज्यात् प्रधानानि स्वष्टकृदि-
डाञ्च इक्ष्मप्रव्रश्चनान्यभ्याधाय फलीकरणै.....
कुर्याद्वा न वा प्रसिद्धं ब्राह्मणतर्पणान्तरम् । एवमुत्तरा-
ण्यपि आमिक्षापक्षे च देविकानां चाज्येना.....
ज्याद्देवीका इज्यन्ते । अनुमती राका धाता सिनीवाली
कुहूरिति पञ्चदेवताः । मध्यमं धातारं करोतीति अनुमति-
राकाधात्रे उत्तराणिसिनीवाली कुहूधात्रे स्वानि स्वानि-
ग्रहे नित्यानि अ..... ॥

Celephon: (sheet No. 170)

इति श्रीकेशवस्वामिकृते प्रयोगसारे माध्यन्दिनं समाप्तम् ॥

Subject: Prayogasāra—Caturmāsyā and Agniṣṭoma only
based on the 5—8 Praśnas of the Bodhāyanasūtras
of the Black Yajurveda.

Remarks:—The Ms. is in very good condition. This Ms. breaks
off towards the end of Agniṣṭomaprayoga.

॥ प्रयोगसारः ॥

2609. PRAYOGASĀRAH.

Burnell's Catalogue No. 3782. Page 19. Right column.
Substance—Paper. Size— $10\frac{1}{4} \times 4\frac{1}{8}$ inches. Sheets—22.
Lines—9 to a Page. Script—Devanāgarī. No.
of Granthas—400. Author—Keśavasvāmin. Vājapeya
only.

Beginning:

श्रीगणेशाय नमः ॥

अथ केशवस्वामिकृते प्रयोगसारे

[सर्वपृष्ठासोर्यामः] वाजपेयस्य प्रयोग आरभ्यते ।

वाजपेयो नित्यः संस्थान्तःपातित्वात् । काम्यश्चाग्नि-
ष्टोमानन्तरं प्रयोक्तव्यः । ब्राह्मणराजन्ययोरेवाधिकारः ।
रथन्तरपृष्ठः वाजपेयोऽग्निश्चेतव्यो वा न वा । वाजपेयं क-
रिष्यमित्यादि । स उपकल्पयते । कृष्णाजिनमित्यादिप्रसि-
द्धाः ।

*

*

*

शरदि पौर्णमास्यां प्रतिपदि वा सुत्या स्यात्तथा वा
वसन्ते पौर्णमास्यां वा तथा दीक्षितव्यः । “ वाः पुरस्ता-

त" इत्यादि सप्तदशस्तोत्रेण सप्तदशशस्त्रेण रथन्तरसाञ्जा
[सप्तदश] सप्तदशदक्षिणेन स्वर्गकामः आधिपत्यकामो वा
ऋद्धिकामो वा सर्वकामो वाजपेयेन सोमेन यक्ष्य इति
सङ्कल्पः ॥

End:

अथैताश्चमसानित्यादि । अथ संप्रैषमाह— अग्नी-
दौषयजानङ्गारानित्याद्येकैकं गुदतृतीयमेकादशधा कृत्वा
सर्वान्पुनरेकादशधा कृत्वोपयजति । समस्ताननुग्रह्य स-
र्वमन्त्रैरनुमन्त्रयेद्वा । समानमत ऊर्ध्वमुदवसानीयान्तम् ।
एवं क्रतुशेषं समाप्यानन्तरममावास्यायां प्रतिपदि वा
[काम] कामनावर्जं प्रत्यवरोहणीयसंज्ञेन चतुष्टोमेनाग्निष्टो-
मेन वाजपेयाङ्गभूतेन यजेत । सन्तिष्ठते वाजपेयेनेत्युक्ते
पुनः सन्तिष्ठते वाजपेय इति वाजपेयग्रहणं प्रत्यवरो-
हणीयस्य वाजपेयस्याङ्गत्वख्यापनार्थम् ॥

Colophon :

इति केशवस्वामिकृते प्रयोगसारे वाजपेयः समाप्तः ॥

Subject: Prayogasāra. Vājapeyaprayoga only based on
Bodhāyanaśrautasūtras of the Black Yajur-Veda.

Remarks :— The Ms. is in good condition.

॥ प्रयोगसारः ॥

2610. PRAYOGASĀRAH.

J. L. Collection No. 260. Substance—Paper. Size—10×4
inches. Sheets—18. Lines—9 to a Page. Script—Devā-

nāgarī. No. of Granthas—400. Author—Keśavasvāmin.
Vājapeya only.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 2609.

Remarks :—The Ms. is in good condition.

॥ प्रयोगसारः ॥

2611. PRAYOGASĀRAH.

Burnell's Catalogue No. 9172 b. Substance—Palm Leaf.
Size—16 × 1½ inches. Leaves—16 (42—57). Lines—8
to a page. Script—Grantha. No. of Granthas—480.
Author—Keśavasvāmin. Nakṣatrestī only.

Beginning:

अथातो नक्षत्रेष्टिं व्याख्यास्यामः ।

“अग्निर्वा अकामयत । अन्नादो देवानां स्यामिति”
ता ब्राह्मणव्याख्याताः(ः) [म]साया वैशाख्या पूर्णमास्याः
पुरस्तादमावास्या भवति । सा सकृत्संवत्स्यापभरणिस्स-
म्पद्यते । तस्यामारभेतेति तस्यामुपसेधोरण्योरग्नीन्समारोप्य
उदवसाय मथित्वाग्नीन्विहत्याजस्त्रान्वापि वा पौर्णमासी-
ममावास्यां वोपवसेत् । यद्यस्यां तल्लक्षा संपद्यते, तत्रैषो-
त्यन्तप्रदेशो हविरुच्छिष्टव्रतो भवतीति विज्ञायते । अपि वा
जन्मनक्षत्रे कुर्यादायुष्कामस्त्यवराद्धर्षो वा प्रयोगो जीव-
वन्तावाज्यभागौ यजति “आनो अग्ने सङ्केतुना त्व सोम
महे भगम्” इति ॥

End:

तस्यामेवरात्र्यां सौरीष्ट्या यक्ष्ये समानानां प्रतिष्ठा-
स्यामिति सङ्कल्पः । वि + पौर्णः । सौर्यञ्चरुग्नेयवि-
कारः । सूर्याय नक्षत्रेभ्यो जुष्टम् । सूर्यनक्षत्र हव्यं रक्ष-
स्व । मन्त्रेणाभिधारणम् । रात्रौ हविरासादनं कृत्वोदितेसू-
र्ये आचर्य, सूर्याय नक्षत्रेभ्योऽनुब्रूहि सूर्यं नक्षत्राणि यज ।
“ उदुत्यम्, चित्रम् ” इति याज्यानुवाक्ये । सूर्यनक्षत्राणा-
महमन्नादः । सूर्याय स्वाहेति त्रय उपहोमाः । सूर्योनक्ष-
त्राणीदं हविरजुषेत्यादि सन्तिष्ठते । आदित्येष्ट्या यक्ष्ये
भूभ्यां प्रतिष्ठां विदेयमिति । वि + पौर्णः + न्त्रं आग्ने-
यविकारः आदित्यैः जुष्टम् । अदिते हव्यम् + म + णं
अमावास्यतन्त्रममावास्यन्तन्त्रमिति तत्र तत्रोक्तम् । नक्षत्र-
हविषामाग्नेयविकारोऽयमैन्द्राग्नविकारोऽयमिति च तत्र
तत्रोक्तम् । तेषां तन्त्राणामितिकर्तव्यताश्चोक्ताः । यथापति
तत्सर्वं तत्रानुसन्धातव्यम् ॥

नक्षत्रेष्टिषु वक्तव्यं कर्तव्यञ्च विशेषतः ।

तत्रैकादश एवोक्तो मन्दबुद्धिमतां यथा ॥

मोहादज्ञानतो वापि यन्मया किञ्चिदीरितम् ।

वृत्तिं वीक्ष्यानुगृह्णन्तु सन्तस्तां वीतमत्सराः ॥

(नक्षत्रेष्टिं) ग्राह बोधायनस्त-

त्तन्त्रं चापस्तम्बसूत्रोक्तमार्गे ।

ग्राहाल्पानां बोध[य]नायप्रयोगं

भारद्वाजः केशवः सोमयाजी ॥

Colophon :

नक्षत्रेष्टिप्रयोगः ॥

Subject : Prayogasāra—Nakṣatresṭhiprayoga only.

Remarks :—The Ms. is in a decaying condition. For the other works contained herein see Remarks under No. 2057.

॥ बोधायनश्रौतप्रयोगवृत्तिः ॥

2612. BODHĀYANASĀRAUTAPRAYOGA-
VRTTIH.

Burnell's Catalogue No. 3695. Page 24. Left column.
Substance—Paper. Size—10×5½ inches. Sheets—105.
Lines—9 to 11 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of
Granthas—2000. Author—Mabādevavājapeyayājin. Darśa-
pūṛṇamāsa only.

Beginning :

श्रीगणेशाय नमः ॥

श्रीसरस्वत्यै नमः ॥

ॐ ॥ इष्टेष्टिरुदेति वृष्ट्युपचयादन्नानि तेभ्यः प्रजा-

स्ताभ्यो यज्ञसमुद्भवः पुनरिति प्रक्रान्तचक्रक्रमः ।

अत्रामुत्र समीहितार्थघटनावद्भवतो यो जग-

जन्मस्थेमलयोत्सवः स दिशतु श्रेयांसि यज्ञेश्वरः ॥

वेदोदधेर्विनिर्माय योधात्कल्पाभिधां सुधाम् ।

विबुधेभ्यो नमस्तस्मै बोधायनमहात्मने ॥

बोधायनाय मुनये मुनिसङ्गादृताङ्गये ।

कर्मान्बुधितितीर्णानां कल्पनौकाकृते नमः ॥

अस्ति बोधायनं सूत्रमाद्यमाध्वर्यवाश्रितम् ।
अधीतिबोधाचरणप्रचारैस्त(त्प्रवञ्चयन्).... ॥

भारद्वाजान्वयाम्भोधिसुधाशुस्मत्सुसंमतः ।

त्रियम्बकाध्वरी लोके त्रय्यन्तज्ञस्समेधते ॥

तदध्वर्युर्महादेववाजपेयी तदाज्ञया ।

बोधायनोक्तकर्मान्तद्वैधकल्पानुसारतः ॥

वैतानिकानां संस्थानां भवस्वामिमतानुगात् ।

कर्माध्वगानां सुगमां करोति श्रौतचन्द्रिकाम् ॥

“ब्राह्मणानां बहुत्वादेकैकस्यां शाखायामसमाप्तत्वाद्-
र्थस्य च दुर्वोधत्वादसार्वजन्यत्वाच्चोपसंहृत्य विवरणार्थं
सुखं बुध्वा कर्माण्यनुष्ठा(ष्टी)य फलं सर्वे प्राप्नुयुः” इति
परमकारुणिकेनाचार्येण भगवता बोधायनेन कल्प
आरब्धः ॥

जायामवाप्य दशमेऽहन्धादधीत । जातपुत्रः कृष्णकेशो-
ऽग्नीनादधीत । विद्यां समाप्य दारं कृत्वाग्नीनाधाय कर्मा-
ण्यारभते सामावराध्यानि यानि श्रूयन्ते—

“धर्मेणाधिगतो येषां वेदः सपरिबृंहणः ।

लब्धपुण्यधनाढ्यानामग्न्याधेयमिहोच्यते ॥”

इत्यादिवचनाद्गर्भाधानादिसंस्कारैस्संस्कृतोऽधीत्य वेदं
न्यायतः कृतदार आहिताग्निर्न्यायार्जितधनश्च वैतानिकेषु
कर्मस्वधिक्रियते । तानि च कर्माणि—अग्न्याधेयमग्निहोत्रं
दर्शपूर्णमासावाग्रयणं चातुर्मास्थानि दाक्षायणयज्ञः कौण्ड-

पायिन्यः सौत्रामणिमुद्दैके ब्रुवते इति सप्तहविर्यज्ञसंस्थाः ॥

❀ ❀ ❀ ❀

(Sheet No. 14).

‘विसंस्थिते संस्थिते च सञ्चर’ इत्यादि । विसंस्थितेऽस-
माप्ते कर्मणि सञ्चरः प्रवेशो निर्गमश्च संस्थिते समाप्ते कर्मणि
पश्चादित्यर्थः । आग्न्याधेयिके विहार इदं विधानमितरत्र
“तस्माद्यज्ञवास्तुनाभ्यवेत्यम्” इति निषेधात् । अहोरात्रा-
वित्येकं यावदग्नयश्चीतास्थुरित्येकं यावदेनदभिवर्षेत्येतद-
परमिति ॥

॥ इत्युपोद्धातः ॥

ॐ “आमावास्येन पौर्णमास्येन वा हविषा यज्य(क्ष्य)
माणो भवति । स पुरस्तादेव हविरातञ्चन उपकल्पयत
एकाहेन वा द्व्यहेन वा यथर्त्वथ वै ब्राह्मणं भवति । दध्ना-
तनक्ति सेन्द्रत्वायाग्निहोत्रोच्छेषणमभ्यातनक्ति यज्ञस्य
सन्तत्या” इति—

अथेत्यधिकाराकरणं तयोरेवारम्भात् पौर्णमास्यादित्वेऽ-
प्यमावास्यायाः प्रथमं ग्रहणं मन्त्रक्रमात् । दाक्षायणयज्ञादौ
शाखाहरणाद्यारम्भस्य पौर्णमास्यामप्युपकारात्, अ(आ)
मावास्येन पौर्णमासेनेत्यत्र तद्धितश्च कालप्रकृतेः “तस्येदम्”
इति भवार्थे वा विध्यपेक्षः । वा शब्दः समुच्चयार्थः ।

❀ ❀ ❀

(Sheet No. 20)

अथ प्रयोगक्रमः ॥

‘आमावास्येन पौर्णमास्येन वा + सन्तत्या इति ।’
 हविरातञ्चनं दधि तस्य ग्रहणम् । पुरोडाशीयादीनां प्रद-
 र्शनार्थं ग्रीष्मे एकाहेन हेमन्ते द्व्यहेनेति व्यवस्थितो विक-
 लपः दधिभावायेति भावः । सोऽयमाहिताग्निरुपवसथीयेऽह-
 न् अ(न्य)मावास्यायां पौर्णमास्याञ्च पुरा प्रातरग्निहोत्रा-
 त्पिऽखा(का)नुपसादयेत् ।

End :

अथ यज्ञस्य पुनरालम्भं जपति “यज्ञो बभूव स आ-
 बभूव । स प्रजज्ञे सवावृधे । स देवानामधिपतिर्वभूव सो अ-
 खाः अधिपतीन्करोतु वयः स्वामपतयोरयीणाम्” इति
 सूत्रं बोधायनस्य । आवहनीयमवैतेन यजुषोपतिष्ठेते-
 ति शालीकिः । अथप्राङ्मुत्क्रम्य जपति “गोमां अग्नेविमां
 अश्वी यज्ञोनृवत्सखासदमिदः प्रमृष्यः । इडावा एषो असु-
 रप्रजावान् दीर्घो रयिः पृथुबुधः सभावान्” । आत्मानं
 सम्प्रेषति ।

दशौदनाः स्युरिष्टीनां पशूनां श्वतमोदनाः ।

सहस्रमोदनाः सोम इत्याहुर्ब्रह्मतर्पणम् ॥

“ब्राह्मणाः स्तर्पयत वै” इति सम्प्रेष्य, ऋत्विग्भ्योऽन्या-
 नपि ब्राह्मणान् यथासम्भवं भोजयेत् ॥

Colophon :

इति श्रीमद्भारद्वाजकुल्लजलधिकौस्तुभपूर्वोत्तरमीमांसाद्वयपारावारपारी-
 णश्रीत्र्यम्बकरायाध्वरीन्द्रानुमताध्वर्युमहादेववाजपेयया-
 जी(जि)विरचितायां श्रीबोधायनसूत्रश्रौतप्रयोगवृत्तौ दर्श-
 पूर्णमासपद्धतिः ॥

Subject : Bodhāyanaśrautasūtraprayogavṛtti otherwise known

as Sūtrakramapaddhati based on the first Praśna (Darśapūrṇamāsa) of the Bodhāyanasūtras of the Black Yajur-Veda.

Remarks:—The Ms. is in good condition. After the colophon the following is given

‘प्रदक्षिणनमस्कारानुपचारान् अग्ने नयेत्यादि, सकृत्ते नम इत्यादि
अग्ने नय पञ्चर्चः, प्रवःशुक्राय० अच्छागिरोमत० प्रकारवो०
प्रमादात्० प्रायश्चित्ता० नमस्ते गार्हपत्याय० काण्डद्वयोप० सकृत्ते
नमः अनृणा अस्मि०

स्वरेण वर्णेन च यद्विहीनं तथैव हीनं क्रिययापि यच्च ।

यच्चातिरिक्तं मम तत् क्षमस्व तदस्तु चाग्ने परिपूर्णमेतत् ॥

शमीगर्भस्य यो गर्भस्तस्य गर्भस्य यो रिपुः ।

रिपुगर्भस्य यो गर्भः स मे विष्णुः प्रसीदतु ॥

॥ बोधायनश्रौतप्रयोगवृत्तिः ॥

2613. BODHĀYANASĀRAUTAPRAYOGA- VRTTIH.

J. L. Collection No 261. Substance—Paper. Size—10½×4½ inches. Sheets—54 (12-66, 26th missing). Lines—10 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—1200. Author—Mahādevavajapeyin. Darśapūrṇamāsa only.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 2612.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition. While quoting Rks in their proper use, only the beginnings (pratīkas) are given in this Ms. Hence a deficiency of 800 Granthas in this Ms. Compare No. 3695.

॥ बोधायनश्रौतप्रयोगवृत्तिः ॥

2614. BODHĀYANASĀRAUTAPRAYOGA-
VRTTIH.

Burnell's Catalogue No. 3696. Page 28. Right column.
Substance—Paper. Size— $11\frac{1}{2} \times 4\frac{3}{4}$ inches. Sheets—32.
Lines—7 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Gran-
thas—500. Author—Mahādevavājapeyayājñin. Darśa-
pūrṇamāsa only—incomplete.

Beginning:

भीलक्ष्मीनृसिंहाय परमशुखे परदेवतायै नमः ॥ श्रीः । शुभमस्तु ॥

वेदोदधेर्विनिर्माय योवक(धात्क)ल्पाभिधां सुधाम् ।

विबुधेभ्यो नमस्तस्मै बोधायनमहात्मने ॥

बोधायनाय मुनये मुनिसङ्घादृताङ्गये ।

कर्मान्बुधितितीर्षणां कल्पनौकाकृते नमः ॥

अस्ति बोधायनं सूत्रमाद्यमाध्वर्यवाश्रितम् ।

अधीतबोधाचरणप्रचारैस्तत्प्रपश्यन् ॥

भरद्वाजान्वयाभ्योधिसुधांशुः सत्सु सम्मतः ।

नरसिंहाध्वरी लोके विम्बकः (त्रय्यन्तज्ञः) समेधते ॥

तदध्वर्युमहादेववाजपेयी तदाज्ञया ।

बोधायनोक्तकर्मान्तद्वैधकल्पानुसारतः ॥

वैतानिकानां संस्थानां भवस्वामिमतानुगाम् ।

कर्माध्वनीनसुगमां करोति क्रमपद्धतिम् ॥

आगर्भाधानादिसंस्कारैः संस्कृतोऽधीत्य वेदं न्यायतः

कृतदार आदित्वाग्निवैतानिकेषु कर्मस्वधिक्रियते । तानि

च कर्माणि अग्न्याधेयमग्निहोत्रं दर्शपूर्णमासावाग्रयणं
चातुर्मास्यानि दाक्षायणयज्ञः कौण्डिण्यः सौत्रामणि
बृहद्वैके ब्रुवत इति सप्तहविर्यज्ञ(सं)स्थाः०

आहवनीयागारे यजमानः शेते । ....पौर्णमास्या सद्यो
यजध्वे अनवधानादि न किं यजनीय... अहन्मे भवति ।

अचा(न्वा)धानादि दर्शे चेदुपरोधान्नलभ्यते ।

कालस्य गुणश्रुतत्वात्सद्यस्काश्चपि दार्शिकी ॥

श्रुत्यात्सान्नाय्ययागेऽपि दृष्ट्यानीयाभिमन्त्राणाम् ।

पयस्वत्या समिद्धिश्च त्रयोपेतश्च यज्वनः ।

शाखाच्छेदनमित्येष क्रसोऽन्योवापरेऽहनि ॥

Colophon : Nil.

Subject. Bodhāyanaśrautasūtraprayogavṛtti otherwise
known as Kramapaddhati based on the 1st Praśna
of the Bodhāyanasūtras of Black Yajur-Veda.

Remarks :—The Ms. is in good condition. This Ms. abruptly
ends in the middle of Darśapūrṇamāsaprayoga.

॥ बोधायनश्रौतप्रयोगवृत्तिः ॥

2615. BODHĀYANASĀRAUTAPRAYOGA-
VRTTIH.

Burnell's Catalogue No. 3684. Page 23. Right column.
Substance—Paper. Size—11 $\frac{3}{8}$ × 4 $\frac{3}{8}$ inches. Sheets—40.
Lines—8 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Gran-
thas—750. Author—Mahādevavajapeyin. Ādhāna only.

Beginning :

श्रीमहागणपतये नमः ॥

श्रीलक्ष्मीनृसिंहाय परदेवतायै श्रीगुरुभ्यो नमः ॥

नत्वा बोधायनाचार्यमग्न्याधेयस्य कर्मणः ।

महादेवो वाजपेयी करोति क्रमपद्धतिम् ॥

धर्मेणाधिगतो येषां देवस्य (वेदः स)परिवृंहणः ।

(लब्धपुण्यधनाढ्यान)मग्न्याधेयमिहोच्यते ॥

इत्याद्यधिकृतस्याग्न्याधेयकालो निरूप्यते । “जातपु-
तः कृष्णकेशी” इति वाक्यानि यानि तु तानि शक्तिपराणि
.....कर्मसु जात... ..दशमेह्यादधीतेति
दर्शनात् ॥ अथातो नक्षत्राणामेव मीमांसा कुत्तिकास्त्र(स्व)
ग्निमादधीत रोहिण्यामग्निमादधीत स पुनर्वस्वोरग्निमाद-
धीतपूर्वयोः फल्गुन्यु(न्योः)त्तरस्योः फल्गुन्योश्चित्रायामिति ॥
अथात ऋतूनामेव मीमांसा । वसन्ते ब्राह्मणोऽग्निमादधीत
ग्रीष्मे राजन्यः शरदि वैश्वो वर्षासु रथकार इति । अथो खलु
यदैवेनं श्रद्धोपनमेदथादधीति ? सैवस्यध(र्दि)रिति तदे-
[द]तदार्तस्य वातिवेलं वा श्रद्धायुक्तस्याथ वै ब्राह्मणं
भवति यो (रो)हिण्यामग्निमाधधत(धत्त)ऋध्नोत्येव सर्वम्
रोहान् रोहतीति सा या वैशाख्याः पौर्णमास्या उपरिष्ठा-
दमावास्या भवति सा सकृत्संवत्सरस्य रोहिण्यां संपद्यते
तस्यामादधीतेति ॥

End:

कथं खल्वग्न्याधेये सोम इति पूर्णाहुतिः इत्यन्तं कर्म
कृत्वा शालामध्यवस्येत् दीक्षणीयामाग्नेयोऽष्टाकपालोऽनुव-

तेत प्रायणीयामैन्द्राग्नश्चादित्यश्च चरुरातिथ्यामग्नये पव-
 मानायाष्टाकपालो० ग्नीषोमीयस्य पशुपुरोडाशमग्नये पा-
 वकायाग्नये शुचये प्रातःसवनीयामन्वारम्भेष्टिरपि वा
 सर्वाण्येवाग्न्याघ्नैयिकानि हवींषि परिसमाप्य आलामध्य-
 वस्येदुदवसानीयामन्वारम्भेष्टिरिति ॥

Colophon :

इति बोधायनाधानप्रयोगः ॥ श्रीमद्विजयलक्ष्मीनृसिद्धार्पणमस्तु ॥

श्रीपरदेवतार्पणमस्तु ॥ श्रीः ॥

Subject: Bodhāyanaśrautasūtraprayogavṛtti, otherwise known
 as Kramapaddhati and also Prayogacandrikā. Ādha-
 na only based on the 2nd Praśna of the Bodhāyana
 sūtras of the Black Yajur-Veda.

Remarks :—The Ms. is in a fairly good condition. This Ms. is
 full of scriptorial blunders.

॥ बोधायनश्रौतप्रयोगवृत्तिः ॥

2616. BODHĀYANAŚRAUTAPRAYOGA-
 VṚTTIḤ.

J. L. Collection No. 262. Substance—Paper. Size— $10\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{4}$
 inches. Sheets—27 (1-39, 25 to 36 are missing). Lines—
 9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—
 Author—Mahādevavājapeyin. Ādhāna only.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 2615.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ बोधायनश्रौतप्रयोगवृत्तिः ॥

2617. BODHĀYANAŚRAUTAPRAYOGA-
VRTTIH.

J. L. Collection No. 263. Substance—Paper. Size— $10\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Sheets—32. Lines—9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—620. Author—Mahādevavājapeyayājīn. Nirūḍhapaśubandha only.

Beginning :

श्रीमहागणपतये नमः ॥

श्रीमद्विजयलक्ष्मीनृसिंहाय परमगुरवे ललिताम्बायै नमः ॥

श्रीरस्तु ॥

बोधायनमुनीन्द्रोक्तकल्पसूत्रानुसारतः ।

पशुबन्धप्रयोगस्य क्रियते क्रमपद्धतिः ॥

प्रत्यब्दं द्विः पशुं कर्त्तुं कर्त्तव्यमनयोर्द्वयोः ।

समनन्तरे पर्वणि ।

दर्शज्यानन्तरं वापि शुक्ले देवर्क्षयेव वा ।

पशुकामस्य रेवत्यां पश्चिज्येति प्रचक्षते ॥

एवं पशुद्वयं कर्त्तुमशक्तः प्रतिवत्सरम् ।

एकं पशुं वा कुर्वीत तदा कालविधानतः ॥

उत्तरायणशुक्लादिः कालः सामान्यशास्त्रतः ।

यद्वा प्रावृषि पश्चिज्या भवेत्कात्यायनाशयात् ॥

कात्यायनश्च—“पश्चिज्या संवत्सरे संवत्सरे प्रावृष्या-
वृत्तिमुखयोर्वा” इति ॥ पशुना यक्ष्यमाणो भवति स
उपकल्पयते ॥

End:

अथैके आचार्याः । एकादशधर्मान् पशुबन्ध उत्साद-
यन्त्यग्न्यन्वाधानं व्रतोपायनं पृश्न्या(?) प्रणीता याज-
मानमाज्यभागौ प्राशित्रं यजमानभागव्रह्मभागीचतुर्धाक-
रणविष्णुक्रमानिति । यजमानोत्सादनपक्षेऽपि व्रतोपा-
यनव्रतविसर्जन यज्ञस्य पुनरालम्भ इति भवन्ति । आज्या-
वकाशमुद्देके भुवते ॥

Colophon:

श्रीमद्भारद्वाजकुलजलधिकौस्तुभपूर्वोत्तरमीमांसाद्वयपारावारपारीणश्रीम-
त्र्यम्बकरायाध्वरीन्द्रानुमताध्वर्युमहादेववाजपेययाजिविरचितायां
बोधायनसूत्रप्रयोगवृत्तौ निरूप्यपशुबन्धक्रमपद्धतिः स-
माप्ता ॥ श्रीदिव्यलक्ष्मीनृसिंहार्पणमस्तु ॥ श्रीपरदेवतार्पणमस्तु ॥
श्रीलक्ष्मीनृसिंहाय नमः ॥

Subject: Bodhāyanaśrautaṣaṅgapravṛtti otherwise known as
Kramapaddhati giving the Paśubandhaprayoga
according to the Bodhāyana school of the Black
Yajur-Veda.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition. After the
colophon the following is given:—

मूलप्रदेशेऽरन्निमात्रमपरं त्यक्त्वा शिष्टमष्टांशं चतुरांशं वा तक्षेत् + वे-
द्युत्तरां सशङ्कुमारभ्य प्रत्यक् पदद्वयं त्रयं वा नीत्वा ततः शङ्कुं निह-
न्यात् । शम्यामात्रश्चत्वारः तथैव पदचतुष्टयं नीत्वोदगोक्तं नी-
त्वा शङ्कुं णि० स उत्करः एवं वेदिः ॥

॥ बोधायनश्रौतक्रमपद्धतिः ॥

2618. BODHĀYANASĀRAUTAKRAMA-
PADDHATIḤ.

Burnell's Catalogue No. 3725. Page 25. Left column.
 Substance—Paper. Size— $11\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Sheets—198.
 Lines—7 or 8 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of
 Granthas—3500. Author—Mahādevavājapeyayājīn(?)
 Agnistoma only.

Beginning:

श्रीगणेशाय नमः ॥

श्रीमद्व्यलक्ष्मीनृसिंहाय नमः । श्रीगुरुभ्यो नमः ॥

बोधायनीयकल्पोक्तत्रयीमार्गानुसारिणीम् ।

अग्निष्टोमक्रतोरेषा क्रियते क्रमपद्धतिः ॥

अग्निष्टोमेन यक्ष्यमाणो भवति । स उपकल्पयते कृ-
 ष्णाजिनञ्च कृष्णविषाणञ्च वासश्च मेखलाञ्च सैषा
 पृथ्वी वेणी कार्या भवति त्रिवृदेकतः पाशाद्वा विंशति-
 ञ्च दर्भपुञ्जीलानि नवनीतं चाञ्जनञ्च सतूलाञ्च श्रे-
 षीकौमादुम्बरं दण्डञ्चमसञ्च व्रतप्रदानं स्थालीं सशि-
 क्यां समेक्षणामेतानि त्रयोदश यजमानस्तावन्त्येव पत्नी-
 मभितो भवन्ति कुंभं च कुरीरञ्च वासश्च योक्त्रञ्च
 शङ्कुं चापरिमितानि दर्भपुञ्जीलानि नवनीतं चाञ्जनं च
 सतूला च श्रेषीका मृन्मयपात्रः शङ्कुश्च स्थाली सशिक्या
 समेक्षणा ।

अत्र कारिकाः—

कृष्णाजिनादिसंभारान्पूर्वमेवोपकल्पयेत् ।

कृष्णाजिनानि पञ्च स्युरेकं सर्वाङ्गसंयुतम् ॥

सर्वाङ्गसंयुतं यष्टुरन्यत्सोपप्रवर्ग्ययोः ।

विषाणास्त्रिवलिः पञ्च बलिर्वा परिकीर्तिता ॥

मधुपर्कार्थवस्त्राणां द्वापष्टिः परमावधिः ;

कांस्यानि सपिधानानि कुण्डलानां युगानि च ॥

❀

❀

❀

प्राशस्त्येन च लभ्यन्ते सहस्रमपि दक्षिणाः ।

प्रवर्ग्यार्थानि पात्राणि यथासूत्रं प्रकल्पयेत् ॥

ज्योतिष्टोम इति कर्मनामधेयम् । तस्माग्निष्टोम इति संस्थानाम् । अग्निष्टोमेन स्तोत्रेण समाप्यत इति तस्य ज्योतिष्टोमस्य तिस्रः संस्था अग्निष्टोम उक्थ्योऽतिरात्र इति । चतस्रः संस्था षोडशिना सहेत्यन्ये ।

End:

अथारण्योरग्नीन्समारोह्य स्वान्यग्न्यायतनान्यध्यवसाय मथित्वा विहृत्य मनस्वत्त्या हुत्वा काले विहृत्य सायमाग्निहोत्रं जुहोति । प्रागस्तमयादसमाप्तौ अनुद्धरणप्रायश्चित्तं न कुर्यात् । कुर्यादित्येके । होमकालस्याप्यतिपत्तौ प्रतिहोमं कुर्यान्न कालातिपत्तिप्रायश्चित्तम् । अग्निहोत्रयोः प्रतिहोम इति प्रतिजुहुयादिति बोधायनः । न प्रतिजुहुयादिति शालीकिः ।

अत्र क्रमकारिकाः—

मैत्रावरुण्यास्त्वथ मुष्टिवेदौ
 कृत्वाथ पाणी च परिस्तरं च ।
 स्फ्यःप्रोक्षणीपात्र जुहूपभृच्च
 सुवध्रुवेडाध[र]मेक्षणानि ॥
 वेदाज्यधान्यग्न(?) दोहधान्यः
 पृष्ट्याभिमौदेव उदुब्जचोक्षेत् ।
 प्रातस्तु दुग्ध्वा श्रपयेत्पयस्यां
 विस्राव्य चाज्यं च निरूप्य रक्षः ॥

* * * *

अनुष्ठितावन्न न पूर्वतः स्या-
 दामिक्षया साकमतोऽन्यथा वा ।
 प्रत्यक्षतो वापि हरेच्च वहीन्
 यथा पुरा निष्क्रमणे तथा वा ॥
 होमातिपत्तौ प्रति होममेके
 उपक्रमेताप्यहुतं पुरा चेत् ।
 आरम्भणीयाप्यकृता पुरा चे-
 दाधानसोमे कुरुते समाप्ते ॥

श्रीमद्विजयलक्ष्मीनृसिंहार्पणमस्तु । श्रीविश्वेश्वराय नमः ।

श्रीराचन्द्राय नमः । श्रीशिवाय नमः । श्रीगणेशाय नमः ॥

Colophon : Nil.

Subject: Bodhāyanaśrautakramapaddhati giving the prayo-
ga of the Agnistoma sacrifice according to the Bodhā-
yana school of the Black Yajur-Veda.

Remarks: —The Ms. is in good condition.

॥ बोधायनश्रौतक्रमपद्धतिः ॥

2619. BODHĀYANASĀRAUTAKRAMA-
PADDHATIḤ.

Burnell's Catalogue No. 3752. Page 25. Right column.
 Substance—Paper. Size— $10\frac{1}{2} \times 5\frac{1}{2}$ inches. Sheets—20.
 Lines—9 to a page. Script—Devanāgarī. No. of Gran-
 thas—850. Author—Vāṇudevadīkṣita. Kāṭhakaciti only.
 Incomplete.

Beginning:

श्रीगणेशाय नमः ।

वासुदेवो यायजूको बोधायनमहामुनिम् ।

प्रणम्य काठकाग्नीनां तनोति क्रमपद्धतिम् ॥

सावित्रं स्वर्गकामश्चिन्वीत पशुबन्धे चेच्चीयते । षड्ढो-
 तारं हुत्वा यूपहुतिं हुत्वा यूपं सयजुषं कृत्वा वेदिं वि-
 मिमीते । वेदितृतीये यजत इति विज्ञायते । पश्चर्थमुदव-
 साय षड्ढोतुः पुरस्ताद्वाः पुरस्तादित्यादि स्वर्गकामः सा-
 वित्रमग्निं चेष्ये इति सङ्कल्पयते । परमेश्वरप्रीत्यर्थमिति
 वा । ब्रह्मकालत्वे प्रयोगः ॥

End:

दक्षिणानां काले । ब्रह्मा सदस्यासी(ना)न्वो वैश्वसृजा-
 न्न्याचष्टे । “ऋचां प्राची महती दिगुच्यते” इति । पच्छोऽ-
 र्धर्चश्च । ब्रह्मणो वेत्थ शस्त्रसाध्वर्युः प्रतिगृणाति । “ॐ
 ब्रह्मन् ऋतं ब्रह्मन् सत्यं ब्रह्मन् अरात्स ब्रह्मन्” इति । तस्यो-
 त्तमे पर्याये “अरात्स ब्रह्मन्सम्पद्ये” । सन्तिष्ठते वैश्वसृजः ।

Colophon:

इति वासुदेवदीक्षितकृतसावित्रादिकाठकचयनं संपूर्णम् ॥

Subject : Bodhāyanaśrautakramapaddhati giving the prayogas of the following sacrifices :

(1) सावित्रचयनम्	(3) ब्रह्मचिचयनम्
(2) नाचिकेतचयनम्	(4) समस्तचयनम्
(5) वैश्वसृजचयनम्	

Remarks:—The Ms. is in good condition. The Ārunaketukaciti of the Kāthakaciti is omitted in this Ms.

॥ प्रयोगरत्नम् ॥

2620. PRAYOGARATANAM.

Burnell's Catalogue No. 9167. Page 24. Left column.

Substance—Palm Leaf. Size—16×1½ inches. Leaves—107. Lines—8 to a Page. Script—Grantha. No. of Granthas—3600. Author—Vāsudevadikṣita. Complete ?

Beginning :

श्रीमहागणपतये नमः ॥

धर्मायनबोधायन-

मीहध्वे यदि तद्भुवे किमपि ।

बोधायनबोधायन-

माचार्यं मुहुर्मुहुर्नमत ॥

सङ्गृह्य द्वैधकर्मान्तकल्पसूत्राणि यत्रतः ।

प्रयोगरत्नं तनुते वासुदेवाध्वरीसुधीः ॥

अथ पौर्णमास्याममावास्यायाञ्च हुते प्रातरग्निहोत्रे यजमानः केशश्मश्रुवापयित्वा लोमानि संहृत्य नखानि निकृन्तयति । न वा वापयते । तीर्थे स्नात्वाहृतं वासः प-

रिषाय नवनीतेनाभ्यञ्जीत । मुखमग्रेऽनुलोमा(म)ङ्गानि ।
त्रैककुदनाञ्जनेनाङ्गे । त्रिदाक्षिणं द्विरुत्तरं निधावं एवं
पत्नीवपनवर्जम् । ऋतिजश्च स्नाता अहतवाससो भवन्ति ।

End:

अथादित्यमुपतिष्ठते । देवसंस्थानसहस्रपोपस्ये श्चि-
पेसनोरास्वाज्यानि रायस्पोषं सुवीर्यं संवत्सरीणां स्वस्ति-
मिति । अथ यूषमुपतिष्ठते । आशासानसुवीर्यं रायस्पोषं
स्वश्चियं बृहस्पतिना राया स्वगांकृतो मह्यं यजमानाय
तिष्ठेति उपोषणाद्येतदन्तम् ।

❀

❀

❀

❀

दार्शिकविहारस्य दक्षिणतो गत्वा यज्ञो बभूवेति पुन-
रालम्भं जपित्वा प्राङ्मुत्क्रम्य गोमामग्न इति जपित्वा....
...भाजेति अपि वा पूर्णाहुत्यनन्तरं दार्शिक एव विहारे
बिष्णुक्रमणादि ब्राह्मण तर्पण सन्प्रैषान्तं करोति । स...

Colophon : (1) (Leaf No. 34)

इति श्रीमत्सन्ततसन्तन्यमानश्येनकूर्मषोडशारथचक्राकारादिवहुवि-
धगुणविराजिमानमाठम्रिविलसितप्रौढापरिमितमहाध्वरस्य श्रीशा-
हजिशरभजितुक्कोजिभोसलचोलमहीन्द्रेन्द्रामाल्यधुरन्धरस्य श्रीमदा-
नन्दरायविद्वत्सार्वभौमस्य पञ्चपुरुषीपोध्येण बाल्य एव त-
द्व्यानिर्वर्तितापरिमितमहाम्रिविजृम्भितवाजपेयादिप्रमुखमखसन्तर्पि-
तशत(मख)प्रमुखवर्हिर्मुखेनापारपदवाक्यप्रमाणपारावारपारीणेनाग्र-
जन्मविश्वेश्वरवाजपेययाजितो लब्धविध्यावैशद्येन बोधायनश्रौतच-
न्द्रिकाकौशल्यप्रख्यापितसर्वपथीनप्रज्ञाविभवमहादेववाजपेययाजि-
सुतेन अमपूर्णागर्भजातेन स्वामिशैलवास्तव्येन वासुदेवंदीक्षितवि-
दुषा विरचितं बोधायनीयदर्शपूर्णमासप्रयोगरत्नं सम्पूर्णम् ॥

(1) (Leaf No. 107)

इति श्रीमत्सन्ततसन्धमान + बापुदेवदीक्षितविरचितप्रयोगरत्नं

समाप्तम् ॥

Subject: Prayogaratna giving the following :—

1 दर्शपूर्णमासप्रयोगः	Leaf	1
2 a आधानप्रयोगः	"	34
b अन्वारम्भणीया	"	66
3 अग्निहोत्रप्रयोगः	"	76
4 पशुवन्प्रयोगः	"	86—107

Remarks:—The Ms. is old and is in a fairly good condition.

॥ प्रयोगरत्नम् ॥

2621. PRAYOGARATNAM.

Burnell's Catalogue No. 3700. Page 24. Left column.
 Substance—Paper. Size—10×5 inches. Sheets—46.
 Lines—9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Gran-
 thas—820. Author—Venkatesvara Dikṣita. Darśapūr-
 ṇamāsa only.

Beginning:

श्रीगणेशाय नमः ॥

विश्वेश्वरं नमस्कृत्य लक्ष्मीनारायणौ गुरु ।

वागीं यज्ञेश्वराचार्यं दक्षिणामूर्तिमेव च ॥

बोधायनं भवस्वामिभाष्यकारं मुहुर्मुहुः ।

कण्ठपाठाय बालानां बोधायनमतानुगम् ॥

कर्मान्तर्द्धैधगृह्योक्तविशेषैः सहितं स्फुटम् ।

प्रयोगरत्नं तनुते वेङ्कटेश्वरदीक्षितः ॥

आमावास्येन वा पौर्णमासेन वा हविषा यक्ष्यमाणो
भवति स पुरस्तादेव हविरातञ्चन उपकल्पयत एकाहेन
वा अहेन वा यथर्तुचन्द्रमसं वा निश्चाय सम्पूर्णं वा वि-
ज्ञाय रात्रिसन्धिमत्पर्वणि दिवा सन्धिमत्पर्व पूर्वेषुर्वा साया-
हसन्धिमदृद्ध(द्धि)मत्पर्वणि सोऽयमाहिताग्निरूपवसथी-
येऽहन्पुरा प्रातरग्निहोत्रात्पिष्टकानुपसादयेदन्वाधानार्थान् ।
हुते प्रातरग्निहोत्रे व्रतोपायनीयपाचयीत(?) । तस्य ब्रा-
ह्मणं प्रतिपाद्याश्रीयात्सर्पिर्मिश्रं दधिमिश्रमक्षारलवणं
सर्वमन्नदहः (?) कौशीधान्यं वर्जयेदन्यत्र बिलेभ्यः । पत्न्या
एवोच्छिष्टं दद्यान्नस्त्रियमुपेयात्स यदिकेशश्मश्रुवापयिष्य-
माणस्यात्केशश्मश्रूणि वापयित्वा लोमानि संहृत्य नखानि
निकृन्तयीत । सपत्नीकस्तीर्थे स्नायादहतं वासः परिधाय
नवनीतिनाभ्यञ्जीत मुखमग्रेऽनुलोममङ्गानि त्रैककुदेनान्येन
वाञ्जनेनाञ्जीत (अ)थर्विग्वेदकर्णानि प्रयोक्ष्यन्नादित एव
तीर्थे स्नात्वोदेत्याहतं वासः परिधाय शुद्धोह वै शुचिः
पूतो मेध्यो विपाप्मा ब्रह्मचारी सहकारिप्रत्यय आचतुर्था-
त्कर्मणोऽभिसमीक्ष्यमाणः प्राङ्मुखः प्रदक्षिणं यज्ञोपवी-
तमजिनं वासः सूत्रं वा धृत्वा दैवानि कर्माणि करोति ॥

End:

“वायो व्रतपत आदित्यव्रतपते व्रतानां व्रतपते व्रतमचा-
रिषम्” इति पुनः परिषिञ्चति । अथोपोत्थाय यज्ञस्य पुन-
रालम्बं जपति । “यज्ञो बभूव स आवभूव स प्रजज्ञे स वावृषे
स देवानामधिपतिर्वभूव सो अस्माँ अधिपतीन्करोतु वयँ-

स्यामपतयोरयीणाम्” इति । अथ प्राङ्मुत्क्रम्य जपति “गो-
मा५ अग्ने विमा५ अश्वी यज्ञो नृवत्सखा सदमिदमृष्यः ।
इडावा५ एषो असुरप्रजावान् दीर्घो रयिः पृथुबुधः सभा-
वान्” इति । ब्राह्मणा५ स्तर्पयत वा इति सम्प्रेष्यति । अन्नं
संस्कृत्य च दशावरान् ब्राह्मणान् भोजयति । यथोपयदे-
वाग्नेर्याभिरग्निं प्रदक्षिणीकुर्यात्सन्तिष्ठत आमावास्यं वा
पौर्णमासं वा हविर्हविः ॥ २८ ॥

Colophon:

इति बोधायनदर्शपूर्णमासप्रयोगः सम्पूर्णः ॥

Subject :—Prayogaratna belonging to the Bodhāyana school
of the Black Yajur Veda giving the prayoga details
of the Darśapūrṇamāsa sacrifice.

Remarks :—The Ms. is in very good condition.

॥ प्रयोगरत्नम् ॥

2622. PRAYOGARATNAM.

J. L. Collection No. 264. Substance—Paper. Size—10×4
inches. Sheets—50. Lines—6 to a Page. Script—Deva-
nāgarī. No. of Granthas—550. Author—Venkaṭeśvara-
dikṛita.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 2621.

Remarks :—The Ms. is in a decaying condition. A division of the
text into 27 Khaṇḍas is given in this Ms. On the title page
is given ‘अग्निचिद्गङ्गाधरदीक्षितानामिदं पुस्तकम् । i.e., the
Ms. originally belonged to Agnicit Gaṅgādhara-dikṛita.

॥ सामप्रयोगवृत्तिः ॥

2623. SĀMAPRAYOGAVṚTTIḤ.

Burnell's Catalogue No. 9117. Page 25. Left column.
 Substance—Palm Leaf. Size— $16 \times 1\frac{1}{2}$ inches. Leaves—
 160. Lines—7 or 10 to a Page. Script—Grantha. No. of
 Granthas—6400. Author—Candraśekharaḥṭṭārya. In-
 complete.

Beginning :

.....
 .....वरं ख्यातं भृणैर्जैमिनिः ॥
 तत्सूत्रं तत्प्रा.....र्थं ग्रन्थञ्चालोच्य शक्तितः ।
 तदर्थं ग्रन्थ्यतेऽर्थोयं मया मत्तोऽपि ये धियः ॥
 सूत्रकल्प..... ।
 .....तैः
 पठ्यते ह्यवयवैस्त्रिभिर्ध्वं... ।
 यज्ञशास्त्रमिदमत्र वर्ण्यते
 कल्पगोचरमिदं मयाधुना ॥
 प्रकृतिर्विकृतिश्चेति द्वे अग्न्याचोभयात्मिकाः ।
 .....दाभि तैः प्रकृत्यादितत्त्ववत् ॥
 धर्मं ददाति योऽन्यस्मै (नाद)त्ते स्वयमन्यतः ।
 प्रकृतिः सा भवेद्यज्ञ एकत्रिंशद्विजो यथा ॥
 ददाति धर्मानन्यस्मै कुतश्चित्स्वय..... ।
 ..... चोभयात्पासौ द्वादशाहो यथैषनः ।
 योय..... न्यस..... ॥

.....खेदुपश्रुतो यथा ।

अव्यक्तचोदनाक् ..... ॥

आज्यादेर्देवतादीनां द्रव्यादीनाञ्च काङ्क्षणात् ।

प्रथमे तिस्र आज्यानि ज्योतिष्टोमं व्यपेक्षते ॥

विच्यते.....भो यन्ती नानास्मृतिरतसोय (?)

.....स्यचान्वयात् ॥

अव्यक्तचोदनारूपास्तदीयाङ्गसमत्वे च ज्योतिष्टोम एव
गवामयनस्यापि प्रकृतिः यथा बृहत्प्रधानस्येत्यत्र प्रत्यक्षव

..... ।

स्तोमपृष्ठगुणाः संस्था सव्यानामृषिदेवताः ।

काम इत्यन्वयैश्चैषा सामानि विकृतीरियुः ॥

प्रेतनादितिसौ..... ।

आशुभार्गवमायाता रक्षप्रैगुणसमन्वयात् ॥

संस्था त्वयातिचातिरात्रे तृतीयेऽहनि नानदी ।

.....तिरादिषु सङ्ख्यया ॥

ऋषभः पावमानस्य वृषभो नाम बद्धतः ।

ऋष्यन्वयामनुस्तोमे मानवद्वयमागतम् ॥

अग्निष्टुत्यश्चिदैवत्या ऋचोदेव...योगतः ।

कामेन वाजपेयस्य त्रीण्य...युः ॥

इति साक्षां विकारेषु प्रोक्ता वृत्तौ नवान्वयाः ।

एकाहाः प्रथमं पश्चादहीनाश्च ततः परम् ॥

सत्राणि चैवमस्माभिः प्रदर्श्यन्ते क्रमान्मखाः ।

तत्र गवामयनस्य द्वादशाहः प्रकृतिः ॥

End :

एकपदानां यथा । इन्द्रो विश्वस्येति पूर्वस्य राजराज-
तीति परस्य पञ्चमषष्ठे इमं वर्षाणमिति षड्मादिषट्चतु-
भिरेन्द्रायाभीति षट्पदस्य च चतुर्थपादे नवाक्षरः प्रति-
हारः अस्तु श्रौ(ष)डिति च । अग्निहोतारमिति द्वितीयस्य
चतुर्थषष्ठमयोरन्यतरत् प्रतिहारः । अग्नि होतारमिति प्र-
थमस्य चतुर्थपदम् । अयारुचेति तृतीयस्य चतुर्थषष्ठ-
सप्तमेष्वादितश्चत्वारि चत्वारीति पुनश्च ग्रन्थः । गायत्र्या-
दीनां षण्णामुत्तमपदादौ प्रतिहारः । द्वैपदानामुत्तमस्य
पदादौ वा मध्ये वा यथायोगम् । एकपदानां मध्यम
एव अतिजगतिप्रभृतीनां वरीयसाञ्चतुर्थे पञ्चमे वा ।
अन्येषु मनवशात् गानवशाच्च नियम्यतेति । एवं साक्षां
भक्तयश्च प्रायशो दर्शिता इति ॥

Colophon :

एषाचार्यभवत्रातग्रन्थब्राह्मणवीक्षणत् ।

चन्द्रशेखरभट्टार्यपञ्चाग्रेरभवत्कृतिः ॥

एकाहादि सहस्राब्दसत्रपर्यन्तयाजिनः ।

सुकरं वीक्षणाद्यस्याः सादृश्यविनियोजनम् ॥

प्रतीतिरवधानस्य बाहुश्रुत्यस्य वा मम ।

अभयद(?)सम्यक्त्वमार्यैः क्षन्तव्यमत्र तत् ॥

अक्षरं यत्परिभ्रष्टं मात्राहीनञ्च यद्भवेत् ।

क्षन्तुमर्हन्ति विद्वांसः कस्य नास्ति व्यतिक्रमः ॥

॥ प्रयोगवृत्तिः समाप्ता ॥

Subject: Sāmaprayogavṛtti giving the details of Sāmans in
Soma sacrifices, as given in the side-margin of this
Ms.:—

1	कृष्टस्वरविचारः	Leaf	8
2	मात्रालक्षणम्	"	9
3	पञ्चभक्तिनिदानम्	"	9
4	भक्तिविभागः	"	10
5	गायत्रिसाम्ननः भक्तिः	"	15
6	छन्दोविचारः	"	16
7	क्रमविचारः	"	24
8	विकृतिभेदाः	"	27
9	व्योमः	"	30
10	बलभित्	"	"
11	उद्धित्	"	31
12	प्रतिनाजित्	"	"
13	विराट्स्वाराज	"	34
14	ज्येष्ठयज्ञः	"	"
15	अपचितेः	"	35
16	बिभुक्तेः	"	37
17	मनुस्तोमः	"	"
18	आप्तोर्यामः	"	39
19	प्रतिहारविभागः	"	41
20	गोसवः	"	45
21	बृहस्पतिसवः	"	48

22	इन्द्राग्न्योः कुलायः	Leaf	48
23	इन्द्रस्तोमः	"	49
24	विघ्नस्य	"	"
25	वैश्वदेवस्य	"	52
26	उपह्वयस्य	"	"
27	चित्तिस्तोमस्य	"	54
28	राशेः	"	55
29	मरायस्व	"	"
30	इन्द्रस्तोमस्य	"	57
31	विघ्नस्य	"	58
32	उपह्वयस्य	"	60
33	मनुस्तोमस्य	"	
34	उत्तरमनुस्तोमस्य		
35	गायत्रस्य		
36	आपूर्वस्य	"	69
37	पञ्चशरदीयस्य	"	
38	अभिजिदतिरात्रस्य	"	69
39	विश्वजितः	"	70
40	सर्वपृष्ठस्य	"	
41	परिराष्ट्रपृष्ठस्य	"	73
42	वाजपेयस्य	"	74
43	दशपेयस्य	"	76
44	केशवनीयस्य	"	77
45	व्युष्टिद्विरात्रस्य	"	77

46	क्षेत्रधृतेः	Leaf	79
47	वसूनामग्निष्टोमः	"	"
48	रुद्राणामग्निष्टोमः	"	"
49	आदित्यानामग्निष्टोमः	"	80
50	अङ्गिरसामग्निष्टोमः	"	"
51	मरुतामग्निष्टोमः	"	"
52	विश्वेषां देवानामग्निष्टोमः	"	81
53	ऋतुष्टोमः	"	82
54	पञ्चदशस्योत्तरस्य	"	"
55	ऋतनिधनस्य	"	"
56	वसिष्ठस्याग्निष्टोमस्य	"	84
57	भारद्वाजस्याग्निष्टोमम्	"	"
58	जामदग्नेर्व्रतस्य	"	85
59	गौतमस्याग्निष्टोमस्य	"	"
60	विश्वामित्रस्याग्निष्टोमस्य	"	86
61	अगस्त्यस्याग्निष्टोमस्य	"	"
62	ब्राह्मस्तोमस्य	"	87
63	कनिष्ठब्राह्मणानामग्निष्टोमस्य	"	88
64	शाण्डिल्यस्याग्निष्टोमस्य	"	"
65	शुनब्राह्मणानाम्	"	89
66	सजिह्वब्राह्मणानाम्	"	"
67	सजिह्वस्तोमस्य	"	90
68	चातुर्मास्यस्य	"	"
69	अभिप्रतराणीयस्य	"	95

70	आयुरतिरात्रस्य	Leaf	95
71	पुत्रकामग्निष्टोमस्य	"	96
72	पराकस्य	"	"
73	गर्गत्रिरात्रस्य	"	"
प्रथमपर्यायसमाप्तिः			
74	अश्वमेधस्य		
	प्रातःसवनम्	"	104
	अश्वमेधभेदाः	"	"
	चतुरात्रम्	"	"
	ऋषीणाञ्च क्षिरात्रम्	"	107
	सञ्जनीयसंज्ञकस्य	"	109
	पञ्चरात्रम्	"	"
	त्रिवृद्गनिष्टोमः	"	114
	पौण्डरीकम्	"	119
	निर्ह्रासपक्षः	"	121
	छन्दोमन्त्रिरात्रम्	"	"
	उदयनीतोऽतिरात्रम्	"	127
	संज्ञाकल्पे चतुर्थखण्डमभाप्तिः	"	180
	महाव्रतम्	"	184
	अभिजित्	"	"
	गोयुधी	"	"
	वैश्वानरः	"	"
	प्रायश्चित्तसामविनियोगसमाप्तिः	"	146

Remarks :—The Ms. is in a decaying condition. The other work contained herein is Pratihārasūtra Bhāṣyam.

॥ आपस्तम्बसूत्रध्वनितार्थकारिका ॥

2624. ĀPASTAMBASŪTRADHVANITĀRTHA-KĀRIKĀ.

Burnell's Catalogue No. 9185. Page 17. Right column.
Substance—Palm leaf. Size— $15\frac{1}{8} \times 1\frac{1}{2}$ inches. Leaves—18.
Lines—9 to a Page. Script—Grantha. No. of Granthas—550. Author—Bhāskaramiśra. Somayāga—Three Kāṇḍas only.

Beginning :

शुक्लाम्बरधरं + शान्तये ॥

श्रियं वागीश्वरीं देवीं संप्रणम्य विनायकम् ।

गुरुं च सोमयागस्य प्रयोगः प्रवितन्वते ॥

तत्राधिकारकालादि प्रथमं प्रतिपाद्यते ।

सूत्रान्तरतमं वक्ष्ये सोपयोगं क्वचित्क्वचित् ॥

प्रसङ्गादग्निहोत्रेष्टिपश्चाद्वाजोपयोगि यत् ।

तत्रापि लेशतः किञ्चित्प्रवक्ष्ये तत्र तत्र च ॥

अधिकारास्तथोर्नित्यकाम्यनैमित्तिकत्वतः ।

ते च श्रुतार्थवादेन कल्पत्वेन त्रिधा पुनः ॥

आधानं नित्यमेवेष्टं पितृयज्ञोऽपि तादृशः ।

कैश्चिन्मीमांसकैः काम्यः पितृयज्ञो निरूपितः ॥

पितृयज्ञस्य चाङ्गत्वमापस्तम्बेन दूषितम् ।

साधितश्च भरद्वाजसूत्रभाष्यकृता भुतेः ॥
 आधानस्यापि काम्यत्वं बोधायनमताद्भवेत् ।
 सर्वकामार्थमाधानमिति तेन निरूपितम् ॥
 द्विप्रकाराधिकाराणि कर्माण्यन्यानि कानि चित् ।
 ज्योतिष्टोमो निरूढश्च पशुसौत्रामणी तथा ॥
 चातुर्मास्यानि दर्शश्च पूर्णमासोऽग्निहोत्रकम् ।
 वाजपेय इतीमे स्युर्नित्याः काम्या इति द्विधा ॥

End:

अनेकाचार्यसिद्धान्ताः सौकर्याच्च निरूपिताः ।
 देशकालवयोवस्थाशक्तिभेदाद्व्यवस्थिताः ॥
 पुनराधिप्रसङ्गेन किञ्चिदत्र निरूपणम् ।
 प्रायश्चित्तान्तरं वक्ष्ये स्वस्थाने बहुविस्तरम् ॥
 अधिकारः प्रतिनिधिः पुनराधिरिति त्रयम् ।
 निरूपितं विशेषेण त्वन्यद्ग्रन्थान्तरे भवेत् ।
 त्रिकाण्डमण्डनमिति कर्तृद्वाराभिधानधीः ॥

Colophon :

इति पदवाक्यप्रमाणज्ञश्रीकुमारस्वामिसुतत्रिकाण्डमण्डनभास्कर-
 मिश्रसोमयाजिकृतायामापस्तम्बसूत्रध्वनितार्थकारिका-
 यां पुनराधानप्रकरणं तृतीयं काण्डम् ॥

हरिः ॐ । शुभमस्तु ॥

(Leaf 7)

इति श्रीविद्यामदमत्ततत्तद्वादीन्द्रमतङ्गजविदारणैकपञ्चाननस्य श्रीकु-
 मारस्वामिसुतत्रिकाण्डमण्डनभास्करमिश्रसोमयाजिनः कृ-
 तावापस्तम्बसूत्रध्वनितार्थकारिकासु सोमयागोपोद्घातेऽ-

धिकारिनिरूपणम् ॥

Subject : Āpastambasūtradhvanitārthakārikā—dealing with the details of the Somayāga. 1-3 Kāṇḍas. 1-537 Verses.

1	अधिकारिनिरूपणम्	1—187 Verses
2	प्रतिनिधिनिरूपणम्	1—210 ,,
3	पुनराधानप्रकरणम्	1—136 ,,

Remarks :—The Ms. is in a fairly good condition. The author of this prayoga tract is Trikāṇḍamaṇḍana Bhāskaramiśra Somayājīn who is the son of Kumārasvāmin.

॥ आपस्तम्बसूत्रध्वनितार्थकारिका ॥

2625. ĀPASTAMBAŚŪTRADHVANITĀRTHA-KĀRIKĀ.

Burnell's Catalogue No. 3867. Page 18. Left column.
Substance—Paper. Size—11×4½ inches. Sheets—17.
Lines—13 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Gran-
thas—550. Author—Bhāskaramiśra. Somayāga—Three
Kāṇḍas only.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 2624.

Remarks :—The Ms. is in good condition.

॥ आपस्तम्बसूत्रध्वनितार्थकारिका ॥

2626. ĀPASTAMBAŚŪTRADHVANITĀRTHA-KĀRIKĀ.

Burnell's Catalogue No. 3865. Page 18. Left column.

Substance—Paper. Size— $9\frac{1}{2} \times 4\frac{3}{4}$ inches. Sheets—14.
Lines—8 or 9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of
Granthas—190. Author—Bhāskaramiśra. Somayāga—
first Kāṇḍa only.

Beginning:—Same as No. 2624.

End

दैवात्सोमेन नैवेष्टं प्राग्वसन्तान्यपर्वणः ।
शिष्टं पर्वकमेवात्र तथापि मलदूषितम् ॥ १८५ ॥
तत्र सोममखो नैव कार्यो नित्योऽपि सन्नयम् ।
यागलोपप्रसक्तावप्युदक्यादि मले यथा ॥ १८६ ॥
एवमुद्देशतः सारमधिकारस्य भाषितम् ।
विचिन्त्य कथयिष्यामि तत्तत्प्रकरणे स्फुटम् ॥ १८७ ॥

Colophon :

इति वादिषट्सुद्वरकुठारश्रीकुमारस्वामिसूरिसुतत्रिकाण्डमण्डन-
भास्करमिश्रसोमयाजिकृतापस्तम्बसूत्रध्वनितार्थकारि-
कासु सोमयागोपोद्घातेऽधिकारनिरूपणम् ॥
विद्वत्प्रभुवरश्रीमद्विनायकतनूभुवः ।
प्रभोर्यसन्तरायस्य ग्रन्थ एष प्रवर्धताम् ॥

Subject : Āpastambasūtradhvanitārthakārikā. Somayāga.

First Kāṇḍa—Adhikāranirūpaṇam.

Remarks :—The Ms. is in a very good condition.

॥ आपस्तम्बसूत्रध्वनितार्थकारिका ॥

2627. ĀPASTAMBASŪTRADHVANITĀRTHA-
KĀRIKĀ.

Burnell's Catalogue No. 3866. Page 18. Left column.

Substance—Paper. Size— $9\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Sheets—17.
 Lines—8 or 9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of
 Granthas—215. Author—Bhāskaramiśra. Somayāga
 —second Kāṇḍa only.

Beginning :

श्रीगणेशाय नमः ॥

त्रिकाण्डमण्डनद्वितीय० ॥

शिष्टस्याभावतस्तुल्यं द्रव्यं प्रतिनिधीयते ।

यावद्यावत्सुसदृशं तत्तदेव हि गृह्यते ॥

काम्ये प्रतिनिधिर्नास्ति नित्यनैमित्तिके हि सः ।

काम्येऽप्युपक्रमादूर्ध्वमन्ये प्रतिनिधिं विदुः ॥

न स्यात्प्रतिनिधिर्मन्त्रे देवेऽग्नौ कर्मणीश्वरे ।

न च प्रतिनिधिर्देशकालयोरित्यथापरे ॥

End:

आहिताग्निः कदाचित्तु कृष्णपक्षे मृतो यदि ।

तदा शेषाहुतीः सर्वा जुहोतीत्याश्वलायनः ॥

अन्ये तदैव दर्शेष्टिं कुर्युः कृष्णे मृतस्य तु ।

शुक्लपक्षे निशि प्रेतस्येच्छन्ति प्रातराहुतिम् ।

एवं प्रतिनिधिप्रोक्तस्तत्कार्ये च विधिः पृथक् ॥ २१० ॥

अवशिष्टोऽत्र यः कश्चित् स्वे स्वे स्थाने वदामि ते ।

Colophon :

इति त्रिकाण्डमण्डनभास्करसोमयाजिनिर्मिते प्रतिनिधिनिरूपणम् ॥

Subject : Āpastambasūtradhvanitārthakārikā Somayāga
 Second Kāṇḍa. 1-210 Verses.

Remarks :—The Ms. is in a very good condition. On the title

page is given :—

विद्वत्प्रभुवरश्रीमद्विनायकतनुमुवः ।

प्रभोर्यसन्तरायस्य ग्रन्थ एष प्रवर्धताम् ॥

i.e. the Ms. originally belonged to Yasantarāya Prabhu, son of Vināyaka Prabhu.

॥ आपस्तम्बसूत्रध्वनितार्थकारिका ॥

2628. ĀPASTAMBASŪTRADHVANITĀRTHA- KĀRIKĀ.

Burnell's Catalogue No. 3868. Page 18. Left column.

Substance—Paper. Size— $9\frac{3}{4} \times 1\frac{1}{2}$ inches. Sheets—18.

Lines—8 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Gran-

thas—145. Author.—Bhāskaramiśra. Somayāga—third

Kāṇḍa only.

Beginning:

श्रीवेदव्यासाय नमः ॥

कामे निमित्तयोगे वा पुनराधेयमिष्यते ।

निमित्तेषु यथा योगमाधानमथ वा भवेत् ॥

तत्र येषु निमित्तेषु शृङ्गग्राहिकया विधिः ।

तत्रैव पुनराधेयमन्यथाऽधानमिष्यते ॥

End—Same as No. 2624.

Colophon:

इति पुनराधानप्रकरणम् ॥

Subject: Āpastambasūtradhvanitārthakārikā. Third Kāṇḍa.

1-186 Verses.

Remarks:—The Ms. is in a very good condition. On the title page is given

विद्वत्प्रभुवर + प्रवर्धताम्

i.e. the Ms. originally belonged to Yasantarāya Prabhu son of Vināyaka Prabhu. After the colophon of this Ms., 32 verses are given :

अथ कस्यचित् कथिकस्य नानाविधानि वैकल्पिकानि तद्यथा—

सकृत्करणमिच्छन्ति पाकयज्ञेषु केचन ।

आवृत्तिं केचिदिच्छन्ति तत्रावृत्तिस्तु सम्मता ॥ १ ॥

*

*

*

*

रूपं कालोऽथनिर्वापो देवताश्रवणं तथा ।

आदौ ये विधृताः पश्चास्त एवस्युस्तदैव हि ॥ ३२ ॥

एतच्चमण्डलविषयं तत्परिशिष्टविषयम् ।

इति कारिकायां त्रिकाण्डमण्डनतृतीयकाण्डं समाप्तम् ॥

According to this Ms., these 32 verses form the *Parīṣiṣṭa* (supplement) to the third Kāṇḍa of आपस्तम्बध्वनितार्थकारिका.

॥ आपस्तम्बश्रौतप्रयोगकारिका ॥

2629. ĀPASTAMBAŚRAUTAPRAYOGA-
KĀRIKĀ.

Burnell's Catalogue No. 3864. Page 18. Left column.
Substance—Paper. Size—10×4½ inches. Sheets—29.
Lines—9 or 10 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of
Granthas—50. Author—Vāsudevadīkṣita. Agniṣṭoma
only.

Beginning :

सङ्कल्प्य विबुधृणुयात्प्रवाक-
 मृत्विग्रतीस्यान्मधुपर्ककर्म ।
 सक्षेदमुक्त्वा तु विधाय नान्दी-
 मारोप्य वास्तोष्पतिहोमवर्जम् ॥ १ ॥
 उक्त्वा विशेदेदमगन्मशाला-
 मुपावरोह्यावसिताहुतिर्ना ।
 ततः परं संभरति प्रवर्ग्य
 केचित्तु सक्षेदमनन्तरं ग्रहे ॥ २ ॥
 द्रव्यस्य निर्देशविधिर्विहृत्य
 जुहोति संभारयजूषि तत्र ।
 निवेदनं ते पय ओदनन्तु
 सोमाय राज्ञे नम इत्थुदीर्य ॥ ३ ॥
 अत्रैव वा संभरति प्रवर्ग्य
 दीक्षोत्तरं वा क्रयणाहतः प्राक् ।
 आतिथ्ययेष्टेति तु केचिदाहुः
 सर्वत्र सूत्रोदितकाल इष्टः ॥ ४ ॥

End:

आमिक्षावेदमाधायातीमोक्षजप इष्यते ।
 अतीमोक्षजपान्ते तु यज्ञशंवृष्टिरित्यपि ॥ ४५ ॥
 ब्राह्मणांस्तर्पयित वै समारोप्य प्रयाति च ।
 इदं श्रेयश्च निर्मथ्य विहृत्याहवनीयकम् ॥ ४६ ॥
 हुत्वा पूर्णाहुतिं सायमग्निहोत्रन्तु हूयते ।
 यत्र कालातिक्रमेऽपि न प्रायश्चित्तमिष्यते ॥ ४७ ॥

नैवारम्भोऽग्निहोत्रस्य रात्राविति तु केचन ।

रात्रावपि तदारम्भसंप्रदायस्तु वक्ष्यते ॥ ४८ ॥

Colophon :

इति श्रीवासुदेवदीक्षितविरचिताः आपस्तम्बसोमकारिकाः

समाप्ताः ॥ कारिका ४४८॥

Subject: Āpastambaśrautaprayogakārikā, a prayoga tract in 448 verses dealing with the Agniṣṭoma Soma sacrifice, according to the Āpastamba school of the Black Yajur-Veda.

Remarks :—The Ms. is in good condition.

॥ आपस्तम्बश्रौतप्रयोगकारिका ॥

2630. ĀPASTAMBAŚRAUTAPRAYOGA-KĀRIKĀ.

Burnell's Catalogue No. 3863. Page 18. Left column. Substance—Paper. Size—10×4 $\frac{7}{8}$ inches. Sheets—8. Lines—9 or 10 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—105. Author—Vāsudevadīkṣita. Paśubandha only.

Beginning :

श्रीगणेशाय नमः ॥

आपस्तम्बपशुकारिका ॥

पर्वणोः पशुबन्धः स्यात्सद्यस्कालोऽव्यहोऽपि वा ।

व्यहत्वे तु चतुर्दश्यां सद्यस्काले तु पर्वणि ॥ १ ॥

निरूढपशुबन्धेन यक्ष्य इत्याशुरं वदेत् ।

अयन्त इत्यथारण्योरारोप्योदवसाय च ॥ २ ॥

उपावरो हेति जपेन्मथिते जात एव तु ।

वस्तोष्पतीर्यावसितहोमौस्यातां न कर्मणाम् ॥ ३ ॥

End :

ब्रह्मप्रतिष्ठेत्यादीनि चित्तान्प्राणाय च(?) ध्रुवाम् ।

तया प्रतिविभज्याथस्यात्समिष्टे यजुस्त्रयम् ॥ २ ॥

अभिस्त्रीणी... यं देवा शूलचर्याग्न्युपस्थितेः ।

ब्रह्मा तु शूलचर्यान्ते विनिष्क्रामत्ययाडिति ॥

न विष्णोरग्निनेत्यादि सिद्धमागोमती जपात् ॥ ३ ॥

गोमान्नमस्वरूच्यश्च यज्ञसंबृष्टिरित्यपि ।

ब्राह्मणांस्तर्पयतवै स्वस्थानं प्रतियात्यथ ॥ ५ ॥

Colophon :

इति श्रीवासुदेवदीक्षितकृता आपस्तम्बपशुकारिका समाप्ता ॥

आहत्यकारिका ॥ १०५ ॥

Subject : Āpastambaśrantaprayogakārikā—a prayoga tract in 105 verses dealing with the Paśubandha sacrifice, according to the Āpastamba school of the Black Yajurveda.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

॥ बोधायनश्रौतप्रयोगकारिका ॥

2631. BODHĀYANAŚRAUTAPRAYOGA-
KĀRIKĀ.

Burnell's Catalogue No. 3721. Page 24. Left column.

Substance—Paper. Size—10½ × 4½ inches. Sheets—13.

Lines—10 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Gran-
thas—33½. Author—Gopāla. Complete.

Beginning :

पण्मुखाय नमस्तस्यै रुद्राणीप्रियसूतवे ।

निहितः स्वयमातृष्णः काण्वोभूद्येन सूत्रकृत् ॥

कल्पामृतं क्षितिसुरप्रकराय योदा-

द्वादाम्बुराशिमधिगम्य निजप्रभावात् ।

बोधायनाय मुनिवन्दितपादपद्म-

द्वन्द्वाय कण्वतनयाय नमोऽस्तु तस्यै ॥ २ ॥

श्रियं नः श्रौतकल्पानां प्रादुर्भूताय विष्णवे ।

तत्तत्कालं पुनर्दातुं नमो बोधायनात्मने ॥ ३ ॥

मुनिं बोधायनं वन्दे वेदतत्त्वार्थदर्शिनम् ।

कामदं व्योमदं कान्तं कल्पं कल्पदुमं यथा ॥ ४ ॥

आकल्पं कल्पयामास वन्दे बोधायनं मुनिम् ।

पक्षादौ पक्षयोः सन्धेः सन्निकृष्टतरे दिवा ॥ ५ ॥

पौर्णमास्याः प्रधानानि कर्तव्यान्यत्र नो गुरुः ।

यागान्वाधानयोर्मध्ये पर्वसन्धे च पक्षयोः ॥ ६ ॥

End :

सोमाजत्वे भवेदग्निष्टोमः प्रकृतिरेवतु ।

पश्वन्तपक्ष ऐन्द्राग्नौ निरूढश्चाङ्ग एव सः ॥

स वनेष्वन्तपक्षेस्यादाग्नेयोष्टाकपालकः ।

एकादशकपालैन्द्रः स्याद्वादशकपालकम् ॥

पाशुके वितते तन्त्रे होमकाल उपस्थिते ।

अपरे तु विहारे सा तत्रैवोच्चरवेदिकम् ॥

सबस्कालपशौ पक्षे होमकाल उपस्थिते ।

समाप्यैव तु होतव्यं काल एव जुहोति वा ॥

Colophon : (Sheet 6).

इति दर्शपूर्णमासपिण्डपितृयज्ञाधानाग्निहोत्रारम्भणीयाग्निनाशनिमित्त

गोपालकारिकाः समाप्ताः ॥

इति गोपालकृताश्चातुर्मास्य कारिकाः ॥

Subject :—Bodhāyanaśrautakārikā—(Gopālakārikā) containing the prayogas of Darśapūrṇamāsa, Ādhāna, Piṇḍapitṛyajña, Agnihotra, Anvārambhanya and Cāturmāsya sacrifices.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition. On the title page is given 'श्रीबाबाजीनायकपुण्डयोपनाम्नाम्' श्रीशामजीनायकपुण्डयोपनाम्नाम्
i. e. it originally belonged to both Sāmāji Nāyaka and Bābāji Nāyaka.

॥ बोधायनश्रौतप्रयोगकारिका ॥

2632. BODHĀYANAŚRAUTAPRAYOGA-
KĀRIKĀ.

J. L. Collection No. 265. Substance—Paper. Size—9¾ × 4½ inches. Sheets—5. Lines—10 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—100. Author—Gopāla. Darśapūrṇamāsa, Piṇḍapitṛyajña and Agnyāvatana only.

Beginning—Same as No. 2631.

End:

मध्येन दक्षिणं पार्श्वं परिलिख्य तथोत्तरम् ।

एवं पुरस्तात्पश्चाच्च वेदिः पार्वण पारियम् ॥
 यदि भूमिरनुस्तुः स्याद्रज्जुर्द्वादशधा कृता ।
 वर्धयेत्तां त्रयोदश्यां तथाचान्ते बहिःक्रिया ॥

इति सम्पूर्णं (र्णा) ॥

अथास्यैतत्पुरस्तादेव० मध्येगार्ह० अथाग्न्या०यतनम् ।
 इष्टदेवो प्राचीं साधयित्वा दीर्घचतुरस्रंसमचतुरस्रं
 वा प्राग्दक्षिणद्वारद्वययुक्तमग्न्यागारं परिकल्प्य तन्मध्ये
 गार्हपत्यस्यायतनम् । पुरस्ताद्वाद० चक्षुर्नि० प्रक्रममाह
 द्विपदस्त्रिपदो वा प्रक्रमः ॥

❀

❀

❀

❀

एवं वेदिं निधाय सर्वतः सन्नमयेत् । दक्षिणश्रोणां स-
 शङ्कोरज्जसा दक्षिणतस्यान्तरालद्वादशांशेन शङ्कुं निह-
 न्यात् । तयोरातुक्त्रयोदशांशाधिकाष्टमयतः पाशां रज्जुं
 प्रतिमुच्य तथा दक्षिणं पार्श्वं परिलिखेत् । एवं सतः प्राकृ-
 ताव्यङ्गुलाधिका प्राकृतयोरेव प्रतिमुच्य परिलिखेदित्य-
 पीति केचित् ॥

Colophon :

इयं दार्शपैर्णमासिका वेदिः ॥

Subject : Bodhāyanaśrautaprayogakārikā—popularly known
 as Gopālakārikā, a prayoga tract in verses based on
 the Bodhāyanaśrautasūtras, containing the prayogas
 of (1) Darśapūrṇamāsa (2) Piṇḍapitryajña and (3)
 Agnyāyatana.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition. The last section

of this Ms. contains two different versions, one in verse and other in prose.

॥ बोधायनश्रौतप्रयोगकारिका ॥

2633. BODHĀYANAŚRAUTAPRAYOGA-
KĀRIKĀ.

J. L. Collection No. 266. Substance—Paper. Size— $9\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Sheets—5. Lines—8 to 9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—65. Author — Gopāla. Complete.

Beginning:

श्रीगणेशाय नमः ॥

अथ गोपालकारिका पञ्चाः ॥

अयनादौ निरूढोऽयं नाभावेऽब्दमतिक्रमेत् ।
माघमासे धनिष्ठाभिरुत्तरे नेति भानुमान् ॥ १ ॥
श्रवणाश्लेषयोर्मध्ये दक्षिणेन निवर्तते ।
साम्प्रतं रविरग्राप्य मृगं कर्कटकं किल ॥ २ ॥
निष्टोत्तेरन्तरं कुर्यादामावास्या वाथ वा ।
यत्पुण्यमिति नक्षत्रमनुकूलं यदात्मनः ॥ ३ ॥

End :

धातूनक्त्वा समिष्टाग्नीन् हुत्वा विष्णुक्रमादिकम् ।
तर्पणान्तमिहैव स्याच्छ्रद्धाद्यध्वर्युरन्ततः ॥
याजमानं कुसीदादि केचित्पूर्णाहुतिं विना ।
यद्वा विष्णुक्रमादवाकृत्वा यज्ञो बभूवतः ॥

शूलचर्या कुसीदादि दत्त्वा पूर्णाहुतौ वरम् ।
यज्ञो बभूव गोमत्यौ ततो ब्राह्मणतर्पणम् ॥

Colophon :

इति गोपालकृतपशुकारिका समाप्ता ॥

श्रीनृसिंहार्पणमस्तु ॥

Subject : Gopālakārikā—Paśukārikā only.

Remarks :—The Ms. is in good condition.

॥ बोधायनश्रौतप्रयोगकारिका ॥

2634. BODHĀYANAŚRAUTAPRAYOGA-
KĀRIKĀ.

J. L. Collection No. 267. Substance—Paper. Size— $9\frac{1}{4} \times 4\frac{1}{4}$ inches. Sheets—12. Lines—10 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—317. Author—Gopāla. Complete.

Beginning :

श्रीगणेशाय नमः ॥

शुभमस्तु ॥

पक्षदौ पक्षयोः सन्धिः सन्निकृष्टतरं दिवा ।

पौर्णमास्यां प्रधानानि कर्तव्यान्यत्र नो गुरुः ॥ १ ॥

यागान्वाधानयोर्मध्ये पर्वसाध्वेव पक्षयोः ।

किन्तु सन्धेः प्रधानानां सन्निकृष्टोऽनपेक्षितः ॥ २ ॥

अन्यो दिवान्ते रात्र्यां वा प्रागेष्टिं सन्धियागयोः ।

सन्निपातमतस्तेन कालहोमोऽप्यनादृतः ॥ ३ ॥

End :

वत्सापाकरणं तूष्णीं गृहमेधीयपङ्कये ।

अपूर्वत्वे प्रयोगोऽयं ध्यानार्थं निवर्तते ॥ ६४ ॥
 अङ्गार्थं क्रियते कार्यमुभयार्थं क्रियेति च ।
 सायं हुते विहृत्यन्वाधानशुष्टिः सवेदकः ॥ ६५ ॥
 पाणिमृद्वा परिलीर्य स्फ्यद्वयौ जुहुपभृत् ।
 स्रुवं ध्यावामिडाशत्रुपाज्यस्थालीं सवेदकाम् ॥ ६६ ॥
 अग्रं योक्त्रं च संसाद्य पवित्रान्तं समन्त्रकम् ।
 तूर्णीं निरूप्य पात्राणां प्रोक्ष..... (॥ ६७)

Colophon : (Sheet No. 10).

इति पशुकारिका समाप्ता ॥

Subject : Bodhāyanaśrautaprayogakārikā — (Gopālakārikā.)

The Ms. contains पशुकारिका and चातुर्मास्यकारिका

Remarks :—The Ms. is in good condition. The Ms. abruptly breaks off in the middle of the 67th Kārikā of चातुर्मास्यकारिका.

॥ कारिकासन्धीकृतबोधायनश्रौतप्रयोगविवृतिः ॥

2635. KĀRIKĀSANDHĪKṚTABODHĀYANA-

ŚRAUTAPRAYOGAVIVṚTIH.

J. L. Collection No. 268. Substance—Paper. Size—11½ × 3½ inches. Sheets—27. Lines—8 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—540. Author — Bālādīkṣita. Darśapūrṇamāsa only.

Beginning :

श्रीगणेशाय नमः ॥

निरुपमगुणवल्लीदेवसेनासनाथे

भुजबलहतदृष्यन्त्वरपद्मासुरेन्द्रे !

गिरिशगिरिदुहित्रोः प्रेमसर्वस्वपात्रे
भवतु मम कुमारे गाढमुदामभक्तिः ॥

कल्पामृतं क्षितिसुरप्रकराय योऽदात्
क्षीराम्बुराशिमधिमध्य निजप्रभावात् ।
बोधायनाथ मुनिवन्दितपादपद्म-
द्वन्द्वाय कण्वतनयाय नमोऽस्तु तस्मै ॥ २ ॥

साग्निभिः सप्त संस्थामिस्तर्पितेन्दुशिखामणिम् ।
सुब्रह्मण्याभिधं वन्दे पितरं श्रौतसागरम् ॥ ३ ॥

श्रीवत्सान्वयवर्ति(वार्धि)कौस्तुभमणिर्विश्वेश्वराध्वर्यभू-
तस्याभूत्प्रथमः सुतः किल महादेवाध्वरीन्द्रः सुधीः ।
श्रीनारायणदीक्षितो यदनुजः तस्याभवन्मूनवः
चत्वारः पदवाक्यमाननिपुणाः वेदा हि मूर्ता इव ॥ ४ ॥
ज्यायान् विश्वेश्वराध्वर्यथ विदितयशा वासुदेवाध्वरीन्द्रः
ख्यातश्रीरामचन्द्राध्वरकृदथ ततः श्रीनिवासाध्वरीन्द्रः ।
तेषु ज्येष्ठस्य पुत्रो विरचितचयनानेकसंस्थाकसोम-
श्रीसुब्रह्मण्ययज्वा भम पितृचरणः सूत्रषट्कप्रवक्ता ॥ ५ ॥

श्रीबोधायनकल्मषसूत्रसरणौ न्यायादिसिद्धानि त-
द्गोपालाध्वरिकारिका प्रकटितान्युक्तानि यानि स्फुटम् ।
असत्तातकनिष्ठतातचरणैः श्रीवासुदेवाभिधै-
रप्येतानि च तत्र तत्र कलये सूत्रेषु यज्ञेश्वरः ॥ ६ ॥
नत्वा बोधायनमुनिमाज्ञां धृत्वा शिवाजिभूषस्य ।
श्रौतप्रयोगनिवृत्तिः क्रियते बाळाख्ययज्वना सुधिया ॥ ७ ॥

अपामुपस्पर्शनमर्थसिद्धमुद्दिश्य यागं परिषेचनादि ।

मन्त्रप्रतीके सकलश्च मन्त्रं द्रव्यादिसङ्कल्पमपि ब्रवीमि ॥ ८ ॥

कारिकास्थितमन्त्रश्च कात्स्न्येनैव विलिख्यते ।

सन्तः प्रतीक्ष्य तदिदं मोदन्तां गतमत्सराः ॥ ९ ॥

आमावास्येन वा पौर्णमासेन वा हविषा यक्ष्यमाणो भवति । स पुरस्तादेव हविरातश्चनमुपकल्पयत एकाहेन वा व्यहेन वा यथर्तु अथ वै ब्राह्मणं भवति । दध्नातन-
क्ति सेन्द्रत्वायाग्निहोत्रोच्छेषणमभ्यातनक्ति “यज्ञस्य सन्त-
त्यै” इति । चन्द्रमसं वा निर्ज्ञाय संपूर्णं वा विज्ञाय ॥

पक्षादौ पक्षयोः सन्धेः सन्निकृष्टतरं दिवा ।

पौर्णमास्यां प्रधानानि कर्तव्यान्यत्र नो गुरुः ॥

यागान्वाधानयोर्मध्ये पर्वसाध्वेव पक्षयोः ।

किन्तु सन्धे प्रधानानां सन्निकर्षोऽनपेक्षितः ॥

End:

अथैतेनैव यथेतमेत्य यजमानायतन उपविश्य तिरः-
पवित्रमय इत्यादि व्रताविसर्गः । अत्राचारिषं तदशक-
मिति विशेषः । पूर्ववत्स्यागाः । अथोपोत्थाय यज्ञस्य पुन-
रालम्भं जपति यज्ञो बभूव सः० रथीनामिति । अथ प्राहु-
त्क्रम्य गोमतीर्जपति गोमा० अग्ने० सभावान् इति । अथ
ब्राह्मणा० स्तर्पयत वै इति संप्रेष्यति ।

दशौदना स्युरिष्टीनां पशौ तु शतमोदनाः ।

सहस्रमोदनाः सोम इत्याहुर्ब्रह्मतर्पणम् ॥

कर्मणां सांगतासिद्धयै जपेत्पुरुषसूक्त(क)म् ।

यस्य स्मृत्या च नामोक्त्या तपोयज्ञक्रियादिषु ॥
 न्यूनं संपूर्णतां याति सद्यो वन्दे तमीश्वरम् ।
 संतिष्ठत आमावास्यां वा पौर्णमासं वा द्विविहविः ॥
 ×३ यज्वाव्रतविसर्गात्प्रागुपवेशमथोत्करे ।
 यं देवा इत्युपोदस्येत्प्रत्यश्रं स्थूलदेशतः ॥
 यं देवा मनुष्ये × × प्रवेशं कुर्विति × ॥

Colophon :

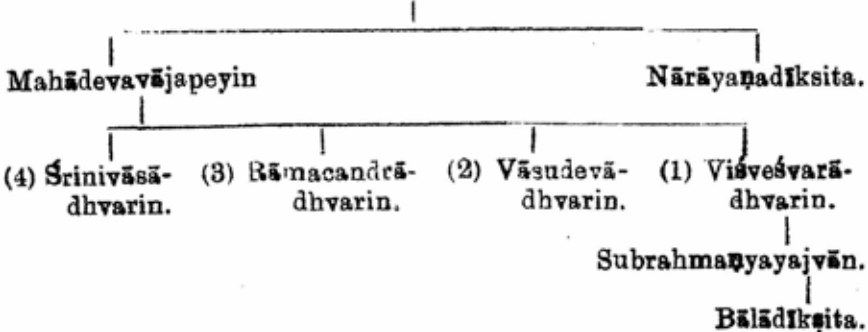
इति श्री कारिकासन्धीकृतं बोधायनदर्शपूर्णमाससूत्रं संपूर्णम् ॥

श्रीमत्प्रणतार्तिहरार्पणमस्तु ॥

Subject : Kārikāsandhikṛtabodhāyanaśrantaprayogavivṛti —
 a prayoga treatise based on the Bodhāyanaśranta-
 sūtras and their subsequent prayogakārikās—giving
 the details of the Darśapūrṇamāsa sacrifice.

Remarks :—The Ms. is in a fairly good condition. The author of
 this and the three following prayoga tracts is Bālādikaṭṭa other-
 wise known as Yajñeśvaradikaṭṭa, a resident of Sahajirāja-
 puram or the modern Tiruvisanalloore near Kumbakonam in
 Tanjore District. See Remarks on Nos. 2063 and 2067. The
 introductory verses in this Ms. give in detail the geneology
 of this author as the following table shows.

Viśveśvarādhvarin (of Śrīvatsa family)

॥ कारिकासन्धीकृतबोधायनप्रयोगविवृतिः ॥

2636. KĀRIKĀSANDHĪKṚTABODHĀYANA-
PRAYOGAVIVṚTIH.

Burnell's Catalogue No. 3745. Page 24. Left column.

Substance—Paper. Size—11½ × 5 inches. Sheets—82.

Lines—10 or 11 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of

Granthas—1800. Author—Bālādīkṣita (Yajñadīkṣita)

Darśapūrṇamāsa, Upavyāharaṇa and Ādhāna only.

Beginning—Same as No. 2635.

End:

‘अन्वारम्भे याजमानमग्राविष्णोऽस्तु वृत्रहा ।

सरस्वत्या वाचमन्त्राय पुष्यं सरस्वतः ॥

श्रद्धा मना भूयासं स्याद्गगिनोन्नाद एव च ॥’

त्रिष्टुभौ संवाज्येन्वाहार्यमासाद्य मिथुनौ गावौ ददाति
सन्तिष्ठत एषेष्टिः सपूर्णपात्रविष्णुक्रमानविसृजते व्रतम् ।

‘कृत्वान्वारम्भणीयांश्च तेष्वेवाग्निषु पार्वणम् ।’

अथ पौर्णमासवैमृथाभ्यां यजते ।

‘होत्रं तमथ वा सारस्वतान्तं वापि पर्वणि ।

कृत्वा प्रातः कृतान्तादि कुर्यादिष्टिद्वयं क्रमात् ॥

चातुर्होत्रादिसर्वश्च प्रतिपद्येव वा भवेत् ।

तुल्योपवसथत्वं स्यात्सर्वेष्वेव चतुर्ष्वपि ।’

सन्तिष्ठतेऽग्न्याधेयं सन्तिष्ठतेऽग्न्याधेयम् ॥

Colophon:

इति श्रीशाहजीमहापुरवास्तव्येन चालादीक्षितविदुषा का-

रिकासन्धीकृतबोधायनाधानप्रयोगविवृतिः सम्पूर्णा ॥

Subject: Kārikāsandhikṛtabodhāyanaśrautasūtraprayogavivṛti.

1	दर्शपूर्णमास	Page	1—49
2	उपव्याहरणम्	"	49—54
3	आधानम्	"	54—82

Remarks:—The Ms. is in good condition. In the beginning of this Ms. the seventh Sloka. 'नत्वा बोधायनमुनिं + सुधिया' is omitted. The following Stanza is added as the ninth.

‘राजश्रीशरभावनीन्वचसा नागेशयज्वामिध-

श्रौढप्रार्थनयापि सङ्कलयतः कल्पोक्तिशेषं मम ।

दोषो यद्यपि नो भवेदथ पुनः स्याच्चेत्परास्मृश्य त-

न्निशेषं परिशोधयन्तु दयया सन्तो विदन्तोऽखिलम् ॥’

Dr. Burnell has observed on page 23 of his catalogue that No 3745 a contains 50 sheets and it is '(Bodhāyana) Upavyaharaṇaprayoga'; and again on page 24, he has added that No. 3745 b. contains 82 sheets and it is 'Various prayogas by Yajñadikṣita. Evidently the whole Ms. contains 82 sheets only as described above and it is a prayoga by Bālā (yajña) dikṣita on Darśapūrṇamāsa, Upavyāharaṇa and Ādhāna, as noted above.

॥ कारिकासन्धीकृतबोधायनश्रौतप्रयोगविवृतिः ॥

2637. KĀRIKĀSANDHĪKṚTABODHĀYANA-
ŚRAUTAPRAYOGAVIVṚTIH.

Burnell's Catalogue No. 3716. Page 24. Left column.

Substance—Paper. Size—11½ × 5 inches. Sheets—25.

Lines—9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Gran-
thas—525. Author—Bālādīkṣita. Paśubandha only.

Beginning :

पशुना यक्ष्यमाणो भवति + पृषदाज्यायदविहिरण्य-
मित्यथामावस्येन हविषेष्ठ्या नक्षत्रे वा—

निरूढपशुबन्धोऽयं वत्सरस्य द्विरिष्यते ।

तत्रैकः पशुबन्धः स्यात्प्रवृत्ते मकरायने ॥ १ ॥

End :

पूर्णाहुतौ वरं ददाति धेनुवरं वा अनहुद्वरं वा दद्या-
दिति इ स्माह बोधायनः ।

वरे दत्ते भवेद्यज्ञो + यथा पूर्वमिहागतः ॥ १२ [५]

सन्तिष्ठते पशुबन्धः सन्तिष्ठते पशुबन्धः ॥

Colophon :

इति श्रीबोधायनकल्पसूत्र गोपालकारिकासहकृतपशुसूत्रं
समाप्तम् ॥

Subject: Bodhāyanaśrautaprayogavivṛti — based on the
Bodhāyanaśrautasūtras and Gopālakārikās thereon.
1-12 Kāṇḍas.

Remarks :—The Ms. is in good condition. On the title page is
given 'बालादीक्षितकृतपशुबन्ध प्रयोगवृत्तिः' ॥

॥ कारिकासन्धीकृतबोधायनश्रौतप्रयोगविवृतिः ॥

2638. KĀRIKĀSANDHĪKṚTABODHĀYANA-
ŚRAUTAPRAYOGAVIVṚTIH.

Burnell's Catalogue No. 3733. Page 24. Right column.
Substance—Paper. Size—11½ × 5 inches. Sheets—62 (38-

99). Lines —11 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of
Granthas—1350. Author—Bālādīkṣita. Agniṣṭoma only.
Beginning:

श्रीगणेशाय नमः ॥

हरिः ॐ अथातो महारात्र एव बुध्यन्ते ॥

‘त्रिभागे पश्चिमे रात्रेस्तीर्थे न प्रविशन्त्यमी ।

नासंस्मृ(स्थ)ते सदोतीयादवाग्वा दक्षिणायनात् ॥

सम्बोधयन्त्येतानृत्विजोऽध्वर्यु होतारं ब्रह्माणमुद्गा-
तारं प्रतिप्रस्थातारं प्रस्तोतारं प्रशास्तारं ब्राह्मणा-
च्छांसिनमच्छावाकं नेष्टारं पोतारं सदस्यमुन्नेतारमा-
ग्नीध्रं प्रावस्तुतं सुब्रह्मण्यं प्रतिहर्तारं ये चान्ये परिकर्मि-
णो भवन्ति ते हस्तपादान्प्रक्षाल्याग्नीध्रे यजमानमुपसङ्ग-
च्छन्तेऽथाध्वर्युर्हस्तौ सम्मृशते “कर्मणे वां देवेभ्यः शके-
ययम्” इति ॥

पाणी सम्मृश्य चाध्वर्युः प्रेष्येदुन्नेतरित्यथ ॥ १ ॥

End:

अथारण्योरग्नीन्समारोह्य “प्रत्यक्षतो वापि हरेच्च बह्वी-
न्तथैव वा निष्क्रमणे पुरापि” स्वान्यग्न्यायतनान्यध्य-
वसाय मथित्वाग्नीन्विहृत्य सायंप्रातरग्निहोत्रे प्रतिजुहोति ।

“होमातिपत्तौ प्रतिहोममेके उपक्रमेताप्यहुतं पुरा चेत् ।

आरम्भणीयाप्यकृता पुरा चेदाधानसोमे कुरुते समाप्ते ॥”

सन्तिष्ठतेऽग्निष्टोमः सन्तिष्ठतेऽग्निष्टोमः ॥ १० ॥

Colophon: (Sheet No. 67)

इति श्रीशाहजीमहाराजपुरवास्तव्येन बालादीक्षितकृतौ का-

रिकासन्धीकृतबोधायनाग्निष्टोमप्रयोगविवृतौ प्रात-
स्सवनं संपूर्णम् ॥

(Sheet No. 99)

इति श्रीशाहजीमहाराजपुरवास्तव्येन बालाशिक्षितेन का-
रिकसन्धीकृतबोधायनकल्पसूत्रे अग्निष्टोमसूत्रं
सम्पूर्णम् ॥

जयसंवरकर श्रावणशुद्धैकादश्यां सम्पूर्णम् ॥

Subject : Kārikāsandhīkṛtabodhāyanaśrautaprayogavivṛti—
a prayoga tract based on the Bodhāyanaśrautasūtras
and their Kārikās, giving the details of the Agniṣṭo-
ma sacrifice.

Remarks :—The Ms. is in good condition.

॥ कारिकासन्धीकृतबोधायनश्रौतप्रयोगविवृतिः ॥
2639. KĀRIKĀSANDHĪKṚTABODHĀYANA-
ŚRAUTAPRAYOGAVIVṚTIH.

Burnell's Catalogue No. 3741. Page 25. Right column.
Substance—Paper. Size—11½ × 5½ inches. Sheets—97.
Lines—10 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Gran-
thas—2500. Author—Yajñeśvaradīkṣita. Mahāgni-
cayanaprayoga only.

Beginning :

श्रीमहागणपतये नमः ॥

साग्निभिः सोमसंस्थाभिस्तर्पितेन्दुशिखामाणिम् ।

सुब्रह्मण्याभिधं वन्दे पितरं श्रौतसागरम् ॥ १ ॥

श्रीबोधायनकल्पसूत्रसरणौ न्यायादि सिद्धानि तत्

गोपालाध्वारिकारिकाप्रकटितान्युक्तानि यानि स्फुटम् ।

अस्मत्तातकनिष्ठतातचरणैः श्रीवासुदेवामिधैर-

प्येतानि च तत्र तत्र कलये सूत्रेषु यज्ञेश्वरः ॥ १ ॥

हरिः ॐ ॥ उखाः सम्भरिष्यन्नुपकल्पयते ॥

अथातोऽग्निरनारभ्यन्यायेन प्रकृतिं गताः ।

दीक्षादिलिङ्गतस्तभ्य ज्योतिष्टोमाङ्गता स्थिता ॥

पृथक्प्रकरणाम्नायाद्गुणकामाञ्ज नैत्यकः ।

अनिष्टप्रथमेत्योदेद्वैधे लिङ्गस्य दर्शनात् ॥

आधेऽपि सोमयागः स्यात्केवलं नोत्तरकृतौ ॥

स चाप्येकादशाकारश्येनादिः शुल्बदर्शितः ।

तत्र श्येनो द्विधा वक्रश्चतुरश्रश्च कीर्त्यते ॥

अर्थैक्यादाश्रयैक्याच्च शब्दैक्याच्छयेनयोर्द्वयोः ।

विकल्पस्तुल्य एव स्याद्वैलवखादिरयोरिव ॥ ७ ॥

End :

आपन्त्वाग्रे स्वगाकारेण ॥ ९ ॥

याजमानमुपस्थानमात्ययस्युः चतुष्पदाः ॥ १ ॥

अथोदवसानीयया यजते । अथ वैदिका हविर्मिर्य-
जते । 'देविकास्तु विकल्प्यन्ते आग्निकाद्वैधदर्शनात् ॥१॥'

अथ त्रैधातवीयया यजते । त्रैधातवीया च प्रायश्चित्तसूत्रो-
क्तवर्त्मना । अथ सौत्रामण्या यजते । संवत्सरं न कश्चन

[प्रसन]प्रसत्यवरोहति न शीर्षमांसं खादति नवयस्य(सां)
मांसं नाग्निं चित्वा रामामुपेयान्नाग्निचिद्वर्षीर्त (?) धावेद्य-
दिधावेदुपावर्तेतान्नायमेवाभ्युयावर्तत इति ब्राह्मणम् ॥

Colophon :

इत्यग्निचयनसूत्रं समाप्तम् ॥

निरुपमगुणवल्ली देवसेनासनाथे

भुजबलहतदृष्यच्छरपद्मासुरेन्द्रे ।

गिरिशगिरिदुहित्रोः प्रेममर्ब्वपात्रे

भवतु मम कुमारे गाढमुहामभक्तिः ॥

श्रीवत्सान्वयवार्धिकौस्तुभमणिर्विश्वेदेवराध्वर्यभू-

तस्याभूत्प्रथमः सुतः किल महादेवाध्वरीन्द्रः सुधीः ।

श्रीनारायणदीक्षितो यदनुजस्तस्त्राभवन्सूनव-

श्चत्वारः पदवाक्यमानानिपुणा वेदा हि मूर्ता इव ॥ २ ॥

ज्यायान्विश्वेदेवराध्वर्यथ विदितयज्ञा वासुदेवाध्वरीन्द्रः

ख्यातश्श्रीरामचन्द्राध्वरकृदथ श्रीनिवासाध्वरीन्द्रः ।

तेषु ज्येष्ठस्य पुत्रो विरचितचयनानेकसंस्थाकसोम-

श्रीसुब्रह्मण्ययज्वा मम पिबुचरणः सूत्रषट्कप्रवक्ता ॥ ३ ॥

अपामुपस्पर्शनमर्थासिद्धमुद्देशयागं परिषेचनादि ।

मन्त्रप्रतीके सकलञ्च मन्त्रं द्रव्यादिसङ्कल्पमभि ब्रवीमि ॥ ४ ॥

कारिकास्थितमन्त्रश्च कात्स्न्येनैव विलिख्यते ।

सन्तः समीक्ष्य तदिदं मोदन्तां गतमत्सराः ॥ ५ ॥

इति श्रीयज्ञेश्वरदीक्षितकृतकारिकासन्धीकृत-

बौधायनकल्पसूत्रे अग्निचयनसूत्रं सम्पूर्णम् ॥

Subject: Kārikāsandhikṛtabodhāyanasrautaprayogavivṛti—
Mahāgnicayana only.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ प्रकीर्णकारिकाशतकम् ॥

2640. PRAKĪRṆAKĀRIKĀŚATAKAM.

Burnell's Catalogue No. 9172 c.

Substance—Palm leaf. Size—16×1½ inches. Leaves—4
 (58—61 out of 144). Lines—8 to a Page. Script—Gran-
 tha. No. of Granthas—120. Author—Venkaṭanātha Vāja-
 peyayājin. Complete.

Beginning:

पर्वण्यमायामपि वाङ्मभूता
 सौत्रामणीष्टात्र पयोग्रहेषु ।
 षट्ठोत्तहोमादिनिरूढतुल्यं
 वेदिस्त्रिभागास्त्वह सोमवेदेः ॥
 पीठद्वयञ्चोत्तरवेदिकाले
 स्थामैव चात्वालमृदा करोति ।
 एकोऽत्र पूर्वेण च दक्षिणाग्निः
 स्यादक्षिणेनोत्तरमे(वे)दिषन्त्यः ॥
 उरुप्रथस्वेति कृतेऽथ वा तौ
 निरूढतुल्योत्तरवेदिरत्न ।
 अग्निप्रणीतौ च स दक्षिणाग्ने
 संहृत्य बहिर्निवपेत्स्वरे प्राक् ॥
 वत्सानपाकृत्य परिस्त्रिणीत
 पात्रप्रयोगे त्विह दोहपात्रम् ।
 त्रीण्यूर्ध्वपात्राणि स तं पयोर्थः
 सश्वेनपात्राणि पुरः प्रयुञ्ज्यात् ॥

End :

सर्वत्र चाद्यन्तप.....
 इत्यादिकं वाक्यचतुष्टयं यत् ।
 मध्यस्थमन्त्रेष्वनुषज्यते तत्
 पद्माक्यगास्तेन च सर्वमन्त्राः ॥
 [चत्वारि] चत्वारि चत्वार्यनुशंसने तु
 वाक्यानृपस्य ध्यदि(१) वात्र गाया ।
 स्यात् षोडशान्त्या नवसप्तचार्ये
 केचिच्चनूच्येतिरिहादिमान्त्ये ॥
 सर्वेष्टका अङ्गुलिपर्वतुल्या
 हिरण्यकलप्ता अथ वा घृताक्ताः ।
 उक्तप्रमाणा इह शर्कराश्च
 सुशर्करा एव सदा तु तृष्णा ॥
 चित्त्वैकमेषामपि काठकाना-
 मनन्तरे पर्वणि वा दिने वा ।
 सौत्रामणी च क्रियते तदङ्गं
 यद्वेह मैत्रावरुणी पयस्या ॥

Colophon :

इति वात्स्यवेङ्कटनाथवाजपेययाजिविरचितं
 प्रकीर्णकारिकाशतकं समाप्तम् ॥

Subject: Prakīrṇakārikāśataka—100 verses dealing with
 miscellaneous Śrauta-prayogas.

Remarks :—The Ms. is in a decaying condition. For the other
 works contained herein see the list under Remarks on No.
 2596. The author of this work is Veṅkaṭanātha Vājapeyin of
 (Śri) Vatsa family. Dr. Burnell has not noticed this work
 though No. 9172 has been referred to by him.

॥ आपस्तम्बशुल्बोपधानकारिका ॥

2641. ĀPASTAMBAŚULBOPADHĀNA-

KĀRIKĀ.

Burnell's Catalogue No. 9162 b. Page 18. Left column.

Substance—Palm leaf. Size— $16\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{2}$ inches. Leaves—14
(54—67). Lines—6 to a Page. Script—Grantha. No. of
Granthas—300. Author—Tālavṛntanivāsin ?. Complete.

Beginning:

माध्यमतानुसारेण शुल्बोपधानम् ॥

शुल्बोपधाने भेदः स्यादपरः श्येन एव तु ।

शिरः पुच्छात्मदेशस्थाषोडशोदीच्यरीतयः ॥

आद्या तुर्या पञ्चमी च सप्तमी द्वादशी तथा ।

चतुर्दशी षोडशी च शिरो श्रिया चयादिकाः(१) ॥

द्वितीयरीत्यां तिस्रोऽर्धाः षोडशीनां चतुष्टयम् ।

अध्या चाथ तृतीयस्थां तिस्रोऽध्याः षोडशीद्वयम् ॥

अध्या चैका तथा षष्ठ्यां तयोदश्यां तथैव च ।

द्वादशात्मनि षोडश्यः प्राच्यः पक्षौ तु सूत्रवत् ॥

चतुर्विंशन्मताः पुच्छे चतुःषष्टिरथात्मनि ।

षण्मूर्ध्नि दक्षिणे पक्षे द्विपञ्चाशत्तथोत्तरे ॥

एवं द्विशतसङ्ख्यास्ता अष्टौ च प्रथमा चितिः ।

तृतीये पञ्चमेऽप्येवं प्रस्तारेक्रममी(२)रितः ॥

❀

❀

❀

(Leaf 59)

एवं द्वितीयश्येनस्य द्विषाहस्त्रे प्रकीर्तितः ।

उपधानविधिः सम्यक्प्रीयतां पार्वतीपतिः ॥

हरिः ॐ द्विषाहस्त्रे द्विप्रस्तारश्चितयो भवत(?)त्रिषाहस्त्रे त्रिः
प्रस्तार इति वचनात्साहस्त्रे पञ्चचितयोऽपि पञ्चप्रस्तार एव ॥

❀ ❀ ❀ ❀

(Leaf 61)

मन्त्रे विभज्यमानोऽंशो न्यूनो वा यदि वाधिकः ।

नैतावतात्र दोषः स्याद्गुणभेदभयात्तदा ॥

हरिः ॐ द्विषाहस्त्रे परश्येने वक्ष्ये मन्त्रोपधिकमम् ।

शुल्बोपधाने बहवो विकल्पाः सन्ति शास्त्रतः ॥

❀ ❀ ❀ *

(Leaf 65)

एवं द्वितीयश्येनस्य द्विषाहस्त्रे प्रकीर्तिताः ।

उपधानविधिः सम्यक्प्रीयतां पुरुषोत्तमः ॥

हरिः ॐ त्रिषाहस्त्रप्रयोगे तु प्रयोगक्रम उच्यते ।

द्वादशोपसदस्तत्र पञ्चैव चितयः क्रमात् ॥

End:

द्वादशेऽह्नि तु तत्रैव प्रस्तारे शेषपूरणम् ।

पूर्णापश्चादुत्तेत्यादि विकर्ण्यन्ताश्शतं क्षिपेत् ॥

सप्तलोकं पृणास्तिस्त्रोपधाय चितिपूरणम् ।

चितौ हिरण्यमित्यादिपक्ष्याग्निरभिमर्शते ॥

एवमेवोपधातन्यमिति न्यायविदोऽब्रुवन् ।

यदस्त्यन्यः प्रकारश्च विद्वद्भिः परिमृज्यताम् ॥

Colophon: Nil.

हरिः ॐ शुभमस्तु ॥

Subject: Śulbopadhānakārikā on Cayana.

Remarks: —The Ms. is in fairly good condition. For the other

works contained herein see the list under Remarks on No. 2588.

॥ आपस्तम्बशुल्बोपधानकारिका ॥

2642. ĀPASTAMBASULBOPADHĀNAKĀRIKĀ.

Burnell's Catalogue No. 9164 b. Page 18. Left column.
Substance—Palm leaf. Size— $17\frac{1}{4} \times 1\frac{1}{2}$ inches. Leaves—8
(29-36). Lines—8 to a Page. Script—Grantha. No. of
Granthas—300. Author—Tālavṛntanivāsin (?). Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 2641.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition. For the other
works contained herein see the list under Remarks on No.
2589.

॥ आपस्तम्बपौण्डरीककारिका ॥

2643. ĀPASTAMBAPAUNDARĪKAKĀRIKĀ.

Burnell's Catalogue No. 9162 d. Page 18. Left column.
Substance—Palm leaf. Size— $16\frac{1}{3} \times 1\frac{1}{4}$ inches. Leaves—5
(190-194). Lines—6 to a page. Script—Grantha. No. of
Granthas—100. Author—(?). Complete.

Beginning :

पौण्डरीककारिका ॥

प्रयोगः पौण्डरीकस्य साग्नचित्यस्य कर्मणः ।

शिशिरे वाथ सप्तम्यां चैत्रे शुक्लस्य दीक्षयेत् ॥

पूर्वं तु पर्वणोरेकाष्टकायां वा गु(?)हं भवेत् ।

सोमेन वक्ष्ये । अभ्यासवश्यपडहच्छन्दोयमयुक्ताक्षित-

यस्तोत्रीयानुरूपान्तरिक्षश्चतुष्टोमाग्निष्टोमविश्वजिदतिरात्रेण
रथन्तरं बृहद्रथन्तरं बृहत् बृहद्रथन्तरसर्वष्टेन साग्निचित्येन
पौण्डरीकेणाश्वशतायुतदक्षिणेन ।

फलमासि च सर्वद्विः स्वर्गे वा परमेष्ठिता ।

सोमप्रवाकशरणाग्निर्गन्तव्यं सोमिकं तथा ॥

उखाकृतिश्च वायव्यं शुक्ले बोधायनोऽब्रवीत् ।

End :

समिष्टयजुषाकाले त्वतिरात्रे समापनम् ।

साग्निचित्ये यदा (सप्तकृत्वस्त्वाप्यायनं भवेत् ॥

अन्त्यवर्जमतिप्रैषं प्रशास्ताहरहर्वदेत् ।)

सुब्रह्मण्येति चान्ते स्यादाग्नीध्रोप्येवमेव हि ॥

संस्थितेऽहनि (षष्ठे तु ब्राह्मणो वाग्विसर्जनम् ।

पत्न्या) पत्यु (अप्यु)दकं दद्युः पानार्थं परिकर्मिणः ॥

रात्रौ....नादृहीत्वाहवनीये (समिधां निधिः ।

यष्टिर्बिजः सर्पिराज्यैः)षडहान्ते तु भोजयेत् ॥

दिने दिने परिहरेन्निशायां वसतीवरीः ।

(इत्यादिसोमिकं कर्म सुब्रह्मण्यां) विना निशि ॥

महारत्रप्रबोधादि नित्यं सोमिकमाचरेत् ।

अहन्यहन्ये(वमेव बृतान्यक्तानि सर्वशः ॥

विश्वजित्यतिरात्रे तु पृष्ठा)नां धर्ममाचरेत् ।

Colophon :

साम्निचित्यपौण्डरीककारिका समाप्ता ॥ हरिः ॐ ॥

Subject : Paundarikakārikā. (Āpastamba).

Remarks :—The Ms. is in a fairly good condition. For the other works contained herein see the list under Remarks on No. 2588.

॥ आपस्तम्बपौण्डरीककारिका ॥

2644. ĀPASTAMBAPAUNḌARĪKAKĀRIKĀ.

Burnell's Catalogue No. 9164 d. Page 18. Left column.

Substance—Palm leaf. Size— $17\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{2}$ inches. Leaves—2 (185—186). Lines—8 to a Page. Script—Grantha. No. of Granthas—100. Author—? Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 2643.

Remarks :—The Ms. is in a fairly good condition. For the other works contained herein see the list under Remarks on No. 2589. On the last page is given :—

“சுணுவிளையில் அபதம், க—மு விஷ்ணுவம் நம, வாஜ.
வெய் நள, க—ராவாஜவெய், சச, நாஜவாழியம், சஞ
மொவிதவாரம் சாமு ஸாஸ்திரியள்.”

The scribe and the original owner of this Ms. is one Cāmu-
śāstrin of Govindapura.

॥ बोधायनाग्निचयनकारिका ॥

2645. BODHĀYANĀGNICAYANAKĀRIKĀ.

Burnell's Catalogue No. 3756. Page 25. Right column.

Substance—Paper. Size— $11\frac{4}{8} \times 4\frac{4}{8}$ inches. Sheets—5. Lines—9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—75. Author—?. Complete.

Beginning:

श्रीगणेशाय नमः ॥

श्रीवेङ्कटेशाय परमगुरवे नमः ॥

बोधायनीयाद्यचितेर्मन्त्रोपहितिरुच्यते ।

ऐन्द्रीपुच्छान्तमध्यस्थचतुर्थ्योर्दक्षिणा भवेत् ॥ १ ॥

विभक्तिर्दक्षिणे पक्षे पश्चाग्नीया तु पश्चिमा ।

आत्ममध्याध्ययोः पश्चाच्चतुर्थीमण्डलेष्टका ॥ २ ॥

*

*

*

प्रथमस्याश्चितेरेवं मन्त्रोपहितिरीरिता ।

पञ्चम्यास्तु चित्तेत्र मन्त्रोपहितिरुच्यते ॥ २६ ॥

॥ पञ्चमप्रस्तरकारिका ॥

End:

मण्डलामध्ययोः पश्चाद्वेतःसिग्दक्षिणा ततः ।

विकर्णा चोत्तरा ज्ञेया मन्त्रास्ते द्विशतं मताः ॥ ४५ ॥

॥ बोधायनचयनपञ्चमप्रस्तरकारिकाः ॥

अथोपरागप्रायश्चित्तम् ॥ त्रिकाण्डीवचनम् ।

अन्वाधानेष्टिमध्ये तु ग्रहणं चन्द्रसूर्ययोः ।

प्रायश्चित्तं मुनिश्रेष्ठाः कथं कुर्वन्ति याज्ञिकाः ॥

सोमोपरागे जुहुयादप्सु सोम इति वृचा ।

आप्यायस्व ऋचा चैव सोमयास्त इति द्विजः ॥

सूर्योपरागे जुहुयादुदुत्यं जातवेदसम् ।

आसत्येनोद्वयञ्चैव त्रयो मन्त्रा उदाहृताः ॥

Colophon :

इत्युपरागप्रायश्चित्तम् ॥ श्रीरस्तु ॥

Subject : Bodhāyanāgnicayanakārikā. This Ms. comprises the following three sections.

1 प्रथमप्रस्तारकारिका

1—26

Verses

2	पञ्चमप्रस्तारकारिका	1—45	Verses
3	उपरागप्रायश्चित्तम्	2	"

Remarks :—The Ms. is in good condition.

॥ बोधायनाग्निचयनकारिका ॥

2646. BODHĀYANĀGNICAYANAKĀRIKĀ.

Burnell's Catalogue No. 3755. Page 25. Right column.
Substance—Paper. Size— $10\frac{1}{8} \times 4\frac{3}{4}$ inches. Sheets—8.
Lines—9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas
—26. Author—(?) Prathamaprastāra only.

Beginning—Same as No. 2645.

End:

आत्ममध्ये तृतीयान्त्यात्वङ्गान्येतानि पञ्च वै ॥ २३ ॥

सव्यतिर्नामपाद्यां वायव्याध्यापरा च या ।

प्राजापत्या भवेत्पूर्वा पश्चिमावृषभाभिधा ॥

चत्वारिंशच्च श्लिष्टाः स्युः क्रमाल्लोकं पृष्ठा मताः ।

प्रथमस्याश्वितेरेवं मन्त्रोपहितिरीरिता ॥

पञ्चम्यास्तु चितेरत्र मन्त्रोपहितिरुच्यते ।

Colophon : Nil.

Subject: Bodhāyanāgnicayanakārikā. Prathamaprastāra.

Remarks :— The Ms. is in good condition.

॥ बोधायनाग्निचयनकारिका ॥

2647. BODHĀYANĀGNICAYANAKĀRIKĀ.

Burnell's Catalogue No. 3754. Page 25. Right column.

Substance—Paper. Size— $10\frac{1}{8} \times 4\frac{1}{8}$ inches. Sheets—4.
Lines—9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Gran-
thas—44. Author—(?) Pañcamaprastāra only.

Beginning:

श्रीगणेशाय नमः ॥

आत्मनः पूर्वभागस्थे द्वे रीत्यौ शिर एव च ।

तयोश्च पश्चिमा रीतिश्चतुर्थस्तत्र सप्तकाः ॥

निर्नामोदग्दक्षिणां सभागस्थाः पादिकार्थिकाः ।

प्राची दिगेषा विज्ञेया त्रिपञ्चाशदिहेष्टकाः ॥ २ ॥

दक्षयक्षोदकश्योऽण्यसंस्थे अर्ध्या चतुर्थिके ।

विहाय दक्षिणादिकस्य चत्वारिंशत्स्थुरिष्टकाः ॥ ३ ॥

End—Same as No. 2645.

Colophon:

बोधायनचयनपञ्चमप्रस्तारः ॥

Subject: Bodhāyanāgnicayanakārikā — Pañcamaprastāra
only.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

॥ चयनकारिका ॥

2648. CAYANAKĀRIKĀ.

Burnell's Catalogue No. 9519 e.

Substance—Palm leaf. Size— $18\frac{1}{4} \times 1\frac{1}{8}$ inches. Leaves—2.

Lines—8 to a Page. Script—Grantha. No. of Granthas
—50. Author—(?) Incomplete.

Beginning:

एकप्रमाणारज्जुः स्यात्तावानेवागमो भवेत् ।

आगमार्धेषु शङ्कुः स्यादन्तरार्धनिरञ्जनम् ॥ १ ॥

मध्यात्कोट्यामपाया..... पार्श्वतः... ।

(अति)रिक्ततृतीयेन सह मण्डलमालिखेत् ॥ २ ॥

प्राचीं निश्चित्य तत्पश्चान्मध्यान्मन्वङ्गुलेन तु ।

सूत्रेण भ्रमयेत्तत्र गार्हपत्यः स उच्यते ॥ ३ ॥

End:

पक्ष्यास्त्रिंशत्समद्वीयाः सन्न्याद्याः स्वर्जिदन्तकाः ।

सप्तहगणाश्चाद्याः संवत्सरगणान्तिकाः ॥

उदक्पक्ष्याश्चतुस्त्रिंशत्समद्वी...प्रकीर्तिताः ।

आद्यामध्याञ्च पूर्वस्थाश्चतुर्थमवशिष्य च ॥

उत्तमौ तु गणौ पुच्छेर्विंशतिस्तार्षीष्टकाः ।

ऋषीष्टकानां पश्चात् अष्टाविंशतिरिष्टकाः ॥

Colophon : Nil.

Subject : Cayanakārikā—a fragment only.

Remarks :—The Ms. is in a much decaying condition. For other works contained herein see the Remarks under 1972. Dr. Burnell has not noticed this work though No. 9519 has been referred to by him.

॥ बोधायनविहारकारिका ॥

2649. BODHĀYANAVIHĀRAKĀRIKĀ.

J. L. Collection No. 269. Substance—Paper. Size—9½ × 4½ inches. Sheets—4. Lines—10 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—75. Author—(?). Complete.

Beginning :

श्रीगणेशाय नमः ।

अथ बोधायनविहारकारिका ॥

कथितं लक्षणं शुल्वं कल्पे बोधायनीयके ।
 द्वैधे शुल्वान्तरे भाष्ये व्याख्यायां कारिकासु च ॥
 वेद्यग्निधिष्णियानाञ्च दर्शयज्ञे तदुच्यते ।
 अरत्तिमात्रं विज्ञेयमग्नेरायतनं शुभम् ॥
 षड्विंशदङ्गुलायामं विंशत्यङ्गुलमेव वा ।
 हस्तप्रादेशकायामं बाह्वोरन्तरकायतम् ॥
 पिथिलं षड्विधं प्रोक्तमग्न्यागारार्थमेव वै ।
 समस्थोद्गाहुकेष्वंशजिनांशोऽङ्गुलमिच्छतः ॥

End:

मध्यचिह्नचिते पाशौ शङ्खोः क्षिप्याथ कर्षयेत् ।
 मध्यङ्केनोभयत्राङ्के शङ्खोऽप्याथ शङ्खवः ॥
 चत्वारः स्युश्चतुःकोणास्तत्क्रयस्ताः प्रकीर्तिताः ।
 वेदिमध्ये खनेच्छङ्खं तस्य प्रागादिदिक्क्रमात् ॥
 अग्न्यागारस्य कोणार्धाच्छङ्खसप्तदशाङ्गुलौ ।
 चतुःस्रुतैर्भवेद्देहं पैतृकाहवनीयकम् ॥
 वेदेरीशाननैर्ऋत्योरुत्तरौस्तः पदान्तरे ।
 एवं प्रपञ्चिता वेदिः पैतृकी शुल्वमानतः ॥

Colophon :

इति बोधायनशुल्वकारिका समाप्ता ॥

श्रीनृसिंहार्पणमस्तु ॥

Subject: Bodhāyanavihāarakārikā or Bodhāyanaśulbakārikā.

Remarks :—The Ms. is in good condition.

॥ आश्वलायनश्रौतप्रायश्चित्तप्रयोगः ॥

2650. ĀŚVALĀYANASĀRAUTAPRĀYAŚCITTA-
PRAYOGAH.

Burnell's Catalogue No. 3860. Page 27. Right column.

Substance—Paper. Size—9×4½ inches. Sheets—33.

Lines—8 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of

Granthas—550. Author—Āpadeva (?). Complete.

Beginning:

श्रीगणेशाय नमः ॥

सर्वशास्त्रार्थमर्यादापरीक्षणविचक्षणात् ॥

अथाश्वलायनानां श्रौतप्रायश्चित्तान्युच्यन्ते ॥

तानि च विहिताकरणेऽन्यथाकरणे च भवन्ति । मुख्या-
भावे प्रतिनिधेरुपादानम् । यथा द्रव्यदेशकालदक्षिणत्विक्-
पत्नीप्रमुखानां मुख्यानामभावे बौधायनादुक्तयथोचित-
प्रतिनिधीनादाय कर्म कार्यम् । न तत्र प्रायश्चित्तानि
तानि च निमित्तानन्तरं कर्तव्यानीत्युत्सर्गः । ब्रह्मवत्सु
कर्मसु इष्टिर्वर्जितानि प्रायश्चित्तानि ब्रह्मा कुर्यात् ।
इतराण्यध्वर्या(र्वा)दयः कुर्युरित्युत्सर्गः । कचिदपवादं
वक्ष्यामः । अत्र प्रायश्चित्तानि नैमित्तिककर्मविशेषा अ-
भिधीयन्ते । अथान्वाहिताग्नेः प्रयाणविधिः ॥

End:

अथ प्रायश्चित्तचन्द्रिकानुसारेण प्रयोगः ।

अध्वर्युः कृतस्नानादिक्रियः पवनसन्ताचमनमन्त्रप्रो-
क्षणानि यजमान(ः)पत्न्या सह कृत्वा वेष्टुत्तरयोर्मध्यतः

“इडा देवहूः” इत्यादि “पितरोऽनुमदन्तु” इति चतुःकृत्वो
 जपनेत्य गार्हपत्यस्य पश्चादुपविश्य “याः प्रस्तात्” इत्यादि
 “निविष्टम्” इत्यन्तं जपित्वा यजमानानुज्ञया पौर्णमासेष्ट्या
 यक्ष्ये इति सङ्कल्प्य सर्वं क्रमेण कुर्यात् * *
 अन्वाहार्यं पृथक् पृथक् प्रतिगृह्णीयात् । यजमाने कर्तारि
 नान्वाहार्यः । ततः आसीनः अनुयाजानिष्टाष्टग्विमोक्रान्तं
 कृत्वा स्वयमेव वेदमादाय पत्नीसंयाजानिष्टा पूर्ववदाज्ये-
 लां प्राश्य शेषं समापयेत् ॥

Colophon :

इत्यैष्टिकप्रायश्चित्तानि समाप्तानि वृद्धदेवीयानि ॥ श्रीः ग्रन्थस-
 इत्या ॥ ५५० ॥

श्रीः ॥ श्रीरामार्पणमस्तु ॥ श्रीः ॥

Subject : Śrautaprāyaścittaprayoga belonging to the Āśvalā-
 yana school of the R̥g-Veda. This Ms. comprises of
 the following sections.

- 1 आहिताग्नेः प्रयाणविधिः
- 2 आहवनीयस्य बहिर्गमनप्रायश्चित्तम्
- 3 प्रवासमृतस्याहिताग्नेर्विशेषः
- 4 हविर्व्यापत्तिप्रायश्चित्तानि
- 5 सर्वानुगतिप्रायश्चित्तानि
- 6 बह्विषु सत्सु जीर्णारणिप्रायश्चित्तम्
- 7 प्रायश्चित्तेष्टिप्रत्याग्रायः
- 8 ऐष्टिकप्रायश्चित्तम्
- 9 प्रायश्चित्तचन्द्रिकानुसारेण प्रयोगः ।

Remarks:—The Ms. is in good condition. On the title page is

given :—‘शामजीनायकस्येदं पुस्तकम्’ i. e. it originally belonged to Śāmajināyaka.

॥ आश्वलायनश्रौतप्रायश्चित्तप्रयोगः ॥

2651. ĀSVALĀYANAŚRAUTAPRĀYAŚCITTA- PRAYOGAH.

J. L. Collection No. 270. Substance—Paper. Size—9×3½ inches. Sheets—30. Lines—6 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—550. Author—Āpadeva. Aṁśika prāyaścitta only.

Beginning :

श्रीगणेशाय नमः ॥

श्रीलक्ष्मीनृसिंहायनमः ॥

आश्वलायनस्य बौधायनमवलम्ब्य दर्शपूर्णमासादीनि कर्माणि कुर्वतः सुगमपक्षमवलम्ब्यैष्टिकानि प्रायश्चित्तानि कानिचिद्विद्वन्ते । अन्वाधानानन्तरं दक्षिणाग्निनाशे शुचिर्भूत्वा विहारं प्रविश्य गार्हपत्यात्तं प्रणीय प्राणानायम्य दक्षिणाग्निनाशनिमित्तं प्रायश्चित्तं करिष्ये इति सङ्कल्प्य गार्हपत्ये स्मार्तवदाज्यं संस्कृत्य सुक्लृवौ निष्टप्य संमृज्य सुचि चतुर्गृहीतङ्गृहीत्वा हवनीये काञ्चित्समिधमाधाय जुहोति ॥

End:

तत आसीनोऽनूयाजानिष्ट्वा सुग्विमोक्रान्तं कृत्वा स्वयमेव वेदमादाय पत्नीसंथाजानिष्ट्वा पूर्ववदाज्येलां प्राश्य शेषं समापयेत् ॥

॥ इत्यैष्टिकप्रायश्चित्तानि ॥

श्रीलक्ष्मीनृसिद्धार्पणमस्तु ॥

अथ यस्य पुनः श्रौताग्निः स्मार्ताग्निश्च भवतः
तस्यानुष्ठाने विशेषमाह स्मृतिचन्द्रिकायां भरद्वाजः—

‘होमं वैतानिके कृत्वा स्मार्तं कुर्याद्विचक्षणः ।

स्मृतीनां वेदमूलत्वात्स्मार्तं केचित्पुनर्विदुः ॥’

शातातपोऽपि—

‘श्रौतं यत्नात्स्वयं कुर्यादन्योऽपि स्मार्तमाचरेत् ।

अशक्तौ श्रौतमप्यग्निः कुर्यादाचरमन्तत इति’ ॥

Colophon :

इत्यापदैवीयैष्टिकप्रायश्चित्तानि समाप्तानि ॥

श्रीकृष्ण गोपाल हरे मुरारे कंसारे गोविन्द गरुडध्वज पतिम्बरधरा-
च्युत शार्ङ्गिन्स्वामिन्दयालो श्रीलक्ष्मीन्व(वे)ङ्कटेशाय नमः ॥

Subject: Śrautaprāyaścittaprayoga belonging to the Āśva-
lāyana school of the R̥g-Veda, giving out chiefly the
expiatory ceremonies connected with Iṣṭis begin-
ning with Darśapūrṇamāsa.

Remarks:—The Ms. is in good condition. On the title page is
given:—‘आपदैवीयैष्टिकप्रायश्चित्तमग्निचिद्वक्त्राधरदीक्षितानाम्’।

॥ आश्वलायनश्रौतप्रायश्चित्तप्रयोगः ॥

2652. ĀŚVALĀYANAŚRAUTAPRĀYASCITTA-
PRAYOGAḤ.

Burnell's Catalogue No. 4054. Page 27. Right column.

Substance—Paper. Size— $10\frac{3}{4} \times 4\frac{7}{16}$ inches. Sheets—11.
 Lines—16 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Gran-
 thas—680. Author—Anantadeva. Agnihotraprāyaścitta
 only.

Beginning:

श्रीगणेशाय नमः ॥

अथ प्रायश्चित्तानि ।

दक्षिणाग्नेः प्रणयनात्प्रागन्वाधानार्थमुद्धृतस्याहवनीय-
 स्य दक्षिणाग्नेर्वानुगमनेऽनाज्ञातत्रयजपो गार्हपत्यात्पुनः
 प्रणयनम् । प्रणीते दक्षिणाग्नावुद्धृतमात्रस्याहवनीयस्य प्र-
 णयनात्प्रागनुगमे दक्षिणाग्नौ भुवः स्वाहेति हुत्वा पुन-
 र्गार्हपत्यात्प्रणयनम् । आहवनीयप्रणयनात्प्राग्गार्हपत्यस्व-
 न्वाधानात्प्रागाहवनीयस्य वानुगमे तत्तदवक्ष्याणेभ्यो मथ-
 नम् । अवक्षाणाभावे नित्यारणी गार्हपत्यभस्मना संपृश्य
 मन्थेत् ।

End:

वैतानाग्निनागारदाहेऽग्नये क्षामायेष्टिः । वैतानाग्नेः श-
 वाग्निसंसर्गेऽग्नये शुचय इष्टिः । गार्हपत्याहवनीययोर्मिथः
 संसर्गेऽग्नये वीतय इष्टिः । तदुभयसंसर्गभिन्ने वैतानाग्नयोः
 कयोरपि मिथः संसर्गेऽग्नये विविचय इष्टिः । वैतानाग्नेः
 पचनाग्निसंसर्गेऽग्नये संसर्गायेष्टिः । वैद्युतेन संसर्गे
 अग्नयेऽप्सुमत इष्टिः । अत्र याज्यानुवाक्याः सूत्रे द्रष्ट-
 व्याः । इष्टिस्थाने पूर्णाहुतयो वा । इत्यग्न्युपघातप्राय-
 श्चित्तम् ॥ पूर्णाहुतौ द्वादशगृहीतमष्टगृहीतं चतुर्गृहीतं
 सुवाहुतिर्वेति चत्वारः पक्षाः ॥

Colophon:

आश्वलायनमुन्युक्तमग्निगोचरमीरितम् ।

प्रायश्चित्तमनन्तेन तेन तुष्यतु यज्ञभुक् ॥

श्रीगणेशाय नमः ॥ ईश्वरार्पणमस्तु ॥ ॐम् ।

Subject : Āśvalāyanaśrautaprāyaścittaprayoga, giving out in detail the expiatory ceremonies in the Nityāgnihotra only.

This Ms. contains the following important sections :—

1 अग्न्यनुगतप्रायश्चित्तम् ॥	7 पुनराधाननिमित्तानि ॥
2 अन्वाहितप्रायश्चित्तम् ॥	8 कालातिपत्तिप्रायश्चित्तम् ॥
3 अनुगतप्रायश्चित्तम् ॥	9 बहिःपातप्रायश्चित्तम् ॥
4 अग्निहविःपातप्रायश्चित्तम् ॥	10 व्यवायप्रायश्चित्तम् ॥
5 उपघातप्रायश्चित्तम् ॥	11 साग्निप्रयाणविधिः ॥
6 अग्न्यव्यवायप्रायश्चित्तम् ॥	12 अग्न्युपघातप्रायश्चित्तम् ॥

Remarks :—The Ms. is in good condition. On the title page is given:—‘इदं पुस्तकं दिवाकरस्य — ’ (‘भास्कररायस्येत्यर्थः ! ॥)

The Ms. originally belonged to one Divākara.

॥ आश्वलायनधौतप्रायश्चित्तप्रयोगः ॥

2658. ĀŚVALĀYANAŚRAUTAPRĀYAŚCITTA-
PRAYOGAḤ.

J. L. Collection No. 271. Substance—Paper. Size—8½ × 4½ inches. Sheets—12. Lines—10 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—250. Author—Anantadeva. Incomplete.

Beginning :

श्रीगणेशाय नमः ॥

आज्यभागानन्तरं व्रतलोपप्रायश्चित्तं करिष्यामीति
यजमानः । “त्वमग्ने व्रतपा असि देव आमर्त्येष्वा । त्वं यज्ञे-
ष्वीक्यः ॥ यदो वयं प्रमिनामव्रतानि विदुषां देवा अविदुष-
रासः । अग्निष्टद्विष्यमावृणोति विद्वान् । एभिर्देवानृतृभिः
कल्पयाति स्वाहा ॥ द्विः । अग्नये व्रतपतय इदं न मम ।
कपालानामनभिग्रथने सुवाहुतीर्जुहोति ॥

End—Same as No. 2652

Colophon :

आश्वलायनमुन्युक्तमग्निगोचरमीरितम्

प्रायश्चित्तमनन्तेन तेन (प्रीणातु) यज्ञमुक् ॥

श्रीकृष्णार्पणमस्तु प्रायश्चित्तं समाप्तम् ॥

Subject. Śrautaprāyścittaprayoga—according to the Āśvalā-
yanīyas, containing Darśapūrṇamāsa and other
prāyāścittaprayogas.

Remarks :—The Ms. is old and is in good condition. In this Ms.
the Darśapūrṇamāsaprāyāścittaprayoga is given instead of the
first seven sections given under subject on No. 2652.

॥ प्रायश्चित्तकुतूहलम् ॥

2654. PRĀYASČITTAKUTŪHALAM.

J. L. Collection No. 272. Substance—Paper. Size—9×3½
inches. Sheets—50. Lines—6 to a Page. Script—Deva-
nāgarī. No. of Granthas—550. Author—Raghunātha.
Ādhāna and Punarādhānaprāyāścittas only.

Beginning :

श्रीलक्ष्मीनृसिन्हाय नमः ॥

श्रीक्षमीशमजं विष्णुं जिष्णुमच्युतमव्ययम् ।

स्मरतां नास्त्यनासाद्यं तमाद्यं पुरुषं नुमः ॥ १ ॥

यस्य स्मरणमात्रेण तूलराशिरिवाग्निना ।

नश्यत्यखिला पापौघस्तमनन्तमुपास्यहे ॥ २ ॥

अथ खलु सकलकर्मणां पुरुषाधिकारित्वात्तस्य च
भ्रान्तिप्रमादयुक्तत्वेनाकरणान्यथाकरणाभ्यां कर्मणोर्वै-
गुण्यापत्तेः कथमपि फलानुदयशङ्कयानुष्ठानरूपाप्रामा-
ण्यप्रसक्तौ प्रायश्चित्तं निरूप्यते । तदाहुः—

“प्रायोविनाशपर्यायः स चाप्यकरणाद्भवेत् ।

अन्यथा करणाद्वापि तत्सन्धाच्चित्तिरुच्यते” इति ॥

End :

भिन्ना एवाहिताग्निक्षत्रियधर्मा भिन्नाश्च ब्राह्मणा-
नाम् । यथाहाश्वलायनः ॥ राजन्यश्चाग्निहोत्रं जुहुयात्त-
पस्विने ब्राह्मणायेतरं कालं भक्तमुपहरेद्वतसत्यशीलः ॥
सोमसूः सदा जुहुयादिति ॥ च शब्दौ वैश्योपलक्षणार्थ-
इति वृत्तिकृत् । तथा सोमयागे क्षत्रियस्य यजमानस्य
सोमपानाभावः श्रूयते न ब्राह्मणस्य । तथा “राजकार्यं पुरो-
हित” इति वचनेन क्षत्रियकर्मणां पुरोहितकर्तृकताया एवा-
म्नातं तद्गोत्रता चेति । एतेन बले रामतीर्थयात्रायां पत्नी-
पुरोहिताभ्यामाहरणमग्नीनाश्च व्याख्यातम् ।

Colophon:

इत्याहिताग्निधर्माः ।

अवादीत्यमन्तेन गुरुणा करुणाभिना ।

आधानगोचरं प्रायश्चित्तं तच्च निरूपितम् ॥

इत्यनन्तदेवीयरघुनाथविरचिते प्रायश्चित्तकुतूहले

आधानप्रकरणं समाप्तम् ॥

श्रीलक्ष्मीनृसिद्धार्पणमस्तु ॥

Subject: Prāyaścittakutūhala—a Prāyaścitta treatise according to the Āśvalāyana school of Ṛgveda, giving the following important topics:—

I सामान्यप्रकरणम्

a प्रायश्चित्तविचारः	Sheets	1—6
b परिभाषा	”	7—16
c ऋत्विग्विचारः	”	16—18
d विध्यन्तविचारः	”	18—20
e समिद्विचारः	”	21—22
f प्रतिनिधिविचारः	”	22—24

II आधानप्रायश्चित्तप्रकरणम्

III पुनराधानप्रायश्चित्तप्रकरणम्

a पुनराधाननिमित्तानि	”	30—33
b अग्निद्वयसंसर्गविधिः	”	33—36
c आहिताग्निधर्माः	”	36—50

Remarks:—The Ms. is in good condition. The author of this work is Raghunātha, a disciple of Anantadeva.

॥ प्रायश्चित्तकुतूहलम् ॥

2655. PRĀYAŚCITTAKUTŪHALAM.

J. L. Collection No. 273. Substance—Paper. Size— $9\frac{1}{10} \times 4\frac{1}{10}$ inches. Sheets—35. Lines—9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—550. Author—Raghunātha. Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 2654.

Remarks :—The Ms. is in good condition.

॥ प्रायश्चित्तकुतूहलम् ॥

2656. PRĀYAŚCITTAKUTŪHALAM.

Burnell's Catalogue No. 4051. Page 27. Right column. Substance—Paper. Size— $9\frac{7}{10} \times 4\frac{3}{10}$ inches. Sheets—38. Lines—11 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—775. Author—Raghunātha. Agnihotraprāyaścitta only.

Beginning :

श्रीगणेशाय नमः ॥

नमो वेतण्डतुण्डाय शशिखण्डाङ्गधारिणे ।

हारिणे सर्वविघ्नानां पार्वतीप्रियमूनवे ॥ १ ॥

अथाग्निहोत्रप्रायश्चित्तानि । तस्य विहरणपूर्वक-
त्वात्तत्कालोऽभिधीयते । तत्र कात्यायनः—

‘सूर्ये तु शैलमप्राप्ते षट्त्रिंशद्भिरिहाङ्गुलैः ।

प्रादुष्करणमग्नीनां प्रातर्भासामदर्शनम् ॥’ इति ॥

प्रयोगपारिजाते परिशिष्टे— ‘अस्तमिते आदित्ये

सायमग्नेः प्रादुष्करणं उदिते प्रातरिति । अस्तमिते
अस्तङ्गच्छति उदिते उदयङ्गच्छतीति व्याख्यातन्ते-
नैव न चैतस्मार्तपरम् । श्रौतत्वपराङ्गे गार्हपत्यं प्रज्वा-
ल्येति सूत्रकृता भगवदाश्वलायनेन विशिष्याभिधानात् ।
अपराहोऽह्मश्चतुर्थोभाग इति वृत्तिकृद्विवरणाच्चेति वाच्यम् ॥

End :

यथाह मण्डनः—

‘रजोदोषे समुत्पन्ने सूतके मृतकेऽपि वा ।

नित्यं नैमित्तिकं कुर्यात्काम्यं कर्म न किञ्चन’ ॥ इति

अनेनागतिकगमनविधिरप्यनुज्ञातो भवति । यत्तु—

‘रजोदोषे समुत्पन्ने सूतके मृतकेऽपि वा ।

प्रवसन्नग्निमान्विग्रः पुनराधानमर्हति’ ॥ इति वचनं
तदग्नियुक्तस्य गमननिषेधकम् । अन्यथा अग्निमत्पद-
स्य वैयर्थ्यात् । यानि तु सूतकादौ प्रवासविधानादि-
निषेधकानि कुत्रचित् कैश्चित्यग्य(ज्य)न्ते वचनानि
तानिस्मार्तविषयाणीति बोध्यम् ॥

Colophon :

अवादीत्यमनन्तेन शिष्टेष्टजनतुष्टये ।

प्रायश्चित्तविधिर्हौम्यस्स संश्लेषान्निरूपितः ॥

इत्येवं रघुनाथेन प्रायश्चित्तकुतूहले ।

निर्मिते वितते हौम्यप्रायश्चित्तविवेचनम् ॥

Subject: Śrauta-prāyaścittakutūhala—a prayoga treatise be-
longing to the Āśvalāyana school of the R̥g-Veda
giving out the prayoga of the chief expiatory cere-
monies connected with Agnihotra and other Homas

Remarks:—The Ms. is in good condition.

॥ प्रायश्चित्तकुतूहलम् ॥

2657. PRĀYŚCITTAKUTŪHALAM.

Burnell's Catalogue No. 4052. Page 27. Right column.

Substance—Paper. Size— $9\frac{1}{4} \times 4\frac{3}{8}$ inches. Sheets—58.

Lines—8 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—775. Author—Raghunātha ?. Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 2656.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

॥ प्रायश्चित्तकुतूहलम् ॥

2658. PRĀYŚCITTAKUTŪHALAM.

Burnell's Catalogue No. 4056. Page 27. Right column.

Substance—Paper. Size— $10\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Sheets—41.

Lines—9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—760. Author—Raghunātha. Incomplete (wants beginning).

Beginning :

“(ज्वा)लयेदपराह्णेऽग्निमस्तं याते दिवाकरे” इति,
कारिकव्याख्यायामपि अत्रापराह्णपद(म)स्तमयात्पूर्वका-
लीन दि(न) शेष वाचक इति स्पष्टमेवोक्तमिति न कोऽपि
विरोधः । तस्मात्पराह्णे सौकर्यार्थं प्रज्वालयास्तमय(ये)स-
न्निहितकाल एवोद्धरणं कार्यमिति सिद्धम् । अस्य चोद्धर-
णस्य यः कर्ता स ए(व) होमस्यान्यत्र यजमानात् होम-

सङ्कल्पश्चोद्धरणात्पूर्वमेव कार्यः ॥

॥ अथानुद्धरणप्रायश्चित्तम् ॥

तत्र सायं यथा भगवानाश्वलायनः— 'यद्याहवनीय-
मग्रणीतमभ्यस्तमियात् बहुविद्ब्राह्मणोऽग्निं प्रणयेद्भौर्हि-
रण्येऽग्रतो द्विषमाणः' इति । 'कालात्ययेन शेषः' इति च
ब्राह्मणग्रहणं बहु विद्वत्वेऽपि जात्यन्तरनिवृत्त्यर्थमिति
वृत्तिकृत् ॥

End, colophon and subject—Same as No. 2656.

Remarks:—The Ms. is in good condition. About nine granthas
are wanting in the beginning of this Ms. After the colophon
the following verse is given—

अश्वहीनो ददेद्राष्ट्रं मन्त्रहीनोऽथ ऋत्विजः ।
कर्तारं दक्षिणाहीनो हन्ति यज्ञो रिपुर्भवेत् ॥

॥ प्रायश्चित्तकुतूहलम् ॥

2659. PRĀYAŚCITTAKUTŪHALAM.

Burnell's Catalogue No. 4057. Page 27. Right column.

Substance—Paper. Size—11×4½ inches. Sheets —39.

Lines—10 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Gran-
thas—760. Author—Raghunātha. Incomplete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 2656.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

॥ प्रायश्चित्तकुतूहलम् ॥

2660. PRĀYAŚCITTAKUTŪHALAM.

Burnell's Catalogue No. 4058. Page 27. Right column.

Substance—Paper. Size— $10\frac{7}{8} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Sheets—52.
Lines—9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Gran-
thas—760. Author—Raghunātha. Incomplete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 2656.

Remarks :—The Ms. is in good condition.

॥ प्रायश्चित्तकुतूहलम् ॥

2661. PRĀYASCITTAKUTŪHALAM.

J. L. Collection No. 274. Substance—Paper. Size— $9\frac{1}{2} \times 4$
inches. Sheets—49 (2 to 51). Lines—8 to a Page. Script
—Devanāgarī. No. of Granthas—800 ? Author—Raghu-
nātha. Incomplete.

Beginning, end and colophon—Same as No. 2656.

Subject: Prāyaścittakutūhala belonging to the Āśvalāyana
school of R̥g-Veda giving out the following import-
ant expiatory ceremonies.

1	सायमनुद्धरणप्रायश्चित्तम्	sheet	3
2	वारुण्याः प्रयोगः	"	4
3	प्रातरनुद्धरणप्रायश्चित्तम्	"	5
4	पूर्णाहुतिविधिः	"	7
5	विहरणपक्षेऽग्न्यनुगमनप्रायश्चित्तम्	"	8
6	इष्टिप्रयोगः	"	10
7	प्रणयनपक्षे गार्हपत्यानुगमने प्रायश्चित्तम्	"	10
8	सूत्रासितस्कन्नप्रायश्चित्तम्	"	28
9	स्थालीभेदने प्रायश्चित्तम्	"	29
10	हविःप्यन्दनप्रायश्चित्तम्	"	29

11	केशादिदुष्टप्रयोगः	Sheet	30
12	अपोढानुगतिप्रायश्चित्तम्	"	31
13	आहुत्यर्थं हविःस्यन्दनादिप्रयोगः	"	"
14	व्यवायप्रायश्चित्तम्	"	33
15	वह्नीनामरूपोपहतौ प्रायश्चित्तम्	"	34
16	अग्निहविष्पातप्रायश्चित्तम्	"	35
17	होमकालातिपात्तिप्रायश्चित्तम्	"	36
18	अग्निहोत्रसमासप्रयोगः	"	40
19	अग्निसमारोपः	"	41
20	समारूढे धरणीनाशप्रायश्चित्तम्	"	42
21	अग्न्युपघातप्रायश्चित्तम्	"	46

Remarks:—The Ms. is in good condition. About nine granthas are wanting in the beginning of this Ms.

॥ आश्वलायनश्रौतप्रायश्चित्तप्रयोगः ॥

2662. ĀŚVALĀYANĀŚRAUTAPRĀYAŚCITTA- PRAYOGAH.

J. L. Collection No. 275. Substance—Paper. Size— $7\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Sheets—8 (1-10; 2nd & 4th are wanting). Lines—13 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—200. Author—(?) Agnihotraprāyaścitta only.

Beginning:

श्रीमहागणपतये नमः ॥

॥ शुभमस्तु ॥

ॐ स एष यज्ञः पञ्चविधोऽग्निहोतॄन् दर्शपूर्णमासौ

चातुर्मास्यानि पशुबन्धस्सोम इति । श्रौतक्रमेण अग्निहो-
त्रादीनां प्रायश्चित्तान्युच्यन्ते । तत्र सायं विधिवद-
नुष्ठुत आहवनीये यदि सूर्योऽस्तमीयात् तदनि(दानी)मेव
नेतुं शक्येषु यो बहुविद्वाह्यणस्तमानयेत् ॥ स च विप्र-
कृतेन कर्त्रा दक्षिणाग्निप्रणयने कृते अन्येन दर्माद्वथिते
हिरण्येऽग्रतो नीयमाने “देवं त्वा देवेभ्यः” इत्यादि प्राकृ-
तैर्पन्त्रैः उद्धरणाद्याहवनीये प्रणयनङ्कुर्यात् ।

End:

उभयत्र सर्वप्रायश्चित्तञ्च । अत्र सूत्रम् । “अभिवृष्टे
मित्रो जनान्यातयति ब्रुवाण” इति । समिधधनमिति यद्यु-
त्तराहुतिः स्वस्थानात्स्कन्देत् पूर्वाहुत्या वा संसृजेत तदा
“यत्र वेत्थ वनस्पते” इति समिधमादध्यात् ॐ ॥

Colophon : (Sheet No. 9).

अग्निहोत्रप्रायश्चित्तानि समाप्तानि ॥

Subject : Agnihotraprāyaścitta—a treatise on prayoga relat-
ing to expiatory duties in Agnihotra probably be-
longing to the Āśvalāyanaṇiṇa Bahvr̥cas.

Remarks :—The Ms. is in a decaying condition. The last sheet of
this Ms. is almost worn out and it contains the prāyaścitta
kalpa of the अतिपन्नयाग etc.

॥ आश्वलायनाग्निष्टोमप्रायश्चित्तम् ॥

2663. ĀŚVALĀYANĀGNIŚTOMA-
PRĀYAŚCITTAM.

Burnell's Catalogue No. 4055. Page 27. Right column.

Substance—Paper. Size— $10\frac{7}{10} \times 4\frac{7}{10}$ inches. Sheets—5.
Lines—9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Gran-
thas—75. Author—(?). Incomplete.

Beginning :

श्रीगणेशाय नमः ॥

बोधायनमतानुसारिणामाश्वलायनानामजस्रपक्षेऽपि वि-
हरणकाले क्रमेण प्रादुष्करं कर्तव्यम् । तदकृत्वोदया-
स्तपयौ चेदुत्पत्तिक्रमेणाग्नीन् प्रज्वालय , आचम्य, प्राणा-
नायम्य , देशकालौ सङ्कीर्त्य , अजस्राग्नीनामनुद्धरणप्रा-
यश्चित्तार्थं सर्वप्रायश्चित्तं होष्यामीति सङ्कल्प्य , अग्नी-
न्क्रमेण परिसमूह्य, पर्युक्ष्य, परिस्तीर्य, गार्हपत्यस्योत्तरतः
दर्भान् संस्तीर्य, सादयति । सुवं जुहुमाज्यस्थालीमग्निहो-
त्रहवर्णीं दर्भान् अभिद्योतनं समिधमिति तूष्णीं पवित्रे कृत्वा

✽

✽

✽

पूजर्वलता तेनैव त्रिः पर्यग्निकृत्वोदगुद्रास्याङ्गारा-
न्प्रत्यूहोदगग्राभ्याम्पवित्राभ्याम्पुनराहारमाज्यं त्रिरुत्पूय ,
पवित्रग्रन्थि विस्रस्थाप उपस्पृश्य प्रागग्रमग्नौ प्रहरति ॥

End :

अथ प्रातरग्निहोत्रकालातिपत्तिप्रायश्चित्तम् ॥
उद्धृतेष्वग्निषु प्रातर्द्वादशघटिकापर्यन्तमहुतेऽग्निहोत्रे आ-
चम्य प्राणानायम्य ।

✽

✽

✽

“मनो ज्योतिर्जुषतामाज्यं विच्छिन्नं यज्ञं समिमं दधातु ।
या इष्टा उषसो निष्ठुचश्च या अनिष्टा तास्सन्तनोमि
हविषा घृतेन स्वाहा” । मनसे ज्योतिष इदं० ॥ सम्भावि-

तसमस्त० ॥ “ॐ भूर्भुवस्सुवः स्वाहा” ॥ प्रजापतय इदं० ॥
 ब्राह्मणाय यथाशक्ति हिरण्यं ददाति ॥ इति प्रातरग्नि-
 होत्रकालातिपत्तिप्रायश्चित्तम् ॥ अथ सायमग्निव-
 नुद्धतेषु मुख्यकालातिपत्तिप्रायश्चित्तम् ॥ सायमनुद्धतेष्व-
 ग्निषु रात्रौ नवनाडिकापर्यन्तमहुतेऽग्नौ.....

Subject: Āśvalāyanāgnihotraprāyaścitta. This Ms. contains
 the following sections :—

1 अनुद्धरणप्रायश्चित्तम्	6 सवर्गन्यनुगतिप्रा०
2 गार्हपत्यानुगतिप्रा०	7 विच्छिन्नाधानरूपप्रा०
3 आहवनीयानुगतिप्रा०	8 सायमग्निहोत्रकालातिपत्तिप्रा०
4 दक्षिणाग्न्यनुगतप्रा०	9 प्रातरग्निहोत्रकालातिपत्तिप्रा०
5 गार्हपत्याहवनीयानुगतिप्रा०	10 सायमनुद्धताग्निमुख्यकालातिपत्तिप्रा०

Remarks:—The Ms. is in good condition. It breaks off in the
 beginning of the 10th section.

॥ आश्वलायनप्रवासोपस्थानहविर्यज्ञप्रायश्चित्तम् ॥

2664. ĀŚVALĀYANAPRAVĀSOPASTHĀNA-
 HAVIRYAJÑAPRĀYAŚCITTAM.

Burnell's Catalogue No. 4050. Page 27. Right column.
 Substance—Paper. Size—10 $\frac{3}{4}$ × 4 $\frac{3}{4}$ inches. Sheets—11.
 Lines—10-12 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of
 Granthas—250. Author—(?). Complete.

Beginning:

श्रीगणेशाय नमः ॥

अथ प्रवासविधिः

अग्नीन्विहत्याचम्याहवनीयमुपतिष्ठते । “शंसमभून्मे पाहि” । गार्हपत्यम् । “नर्यग्रजां मे पाहि” । दक्षिणाग्निम् । “अथर्वपितुं मे पाहि” । दक्षिणाग्निसमीप एव गार्हपत्याहवनीयौ युगपदीक्षते । “इमान्मे मित्रावरुणौ गृहान्गोपायतं युवम् । अविनष्टानविहतान्पूषैरानभिक्षर(रक्ष?)त्वस्माकं पुनरायनात् ” ॥ यथागतं पर्यावृत्याहवनीयमुपतिष्ठते ॥

End:

अग्निहोत्राहुतीद्वयोरन्तराले आहवनीयानुगतौ हिरण्यं प्रतिनिधिमुपादाय तद्विरण्यमाहवनीयायतने निधाय तस्मिन् हिरण्ये उत्तरामाहुतिं जुहुयात् । वाचनिकोऽयं प्रतिनिधिः । देशान्तरे उक्तं प्रायश्चित्तमुच्यते । अग्निहोत्रहोमे “ मनो ज्योतिः ” इत्याहवनीये जुहुयात् । प्रतिहोमं कुर्यात् ॥

Colophon:

इति प्रायश्चित्तानि समाप्तानि ॥

Subject: Āśvalāyanapravāsopasthānahaviryajñapṛāyaścitta.

Remarks:—The Ms. is in good condition. After the colophon is given ‘अहुबिली विध्यपराधे’.

॥ आपस्तम्बश्रौतप्रायश्चित्तप्रयोगः ॥

2665. ĀPASTAMBAŚRAUTAPRĀYASCITTA-
PRAYOGAḤ.

Burnell's Catalogue No. 9110 a.

Substance—Palm Leaf. Size — $16\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{2}$ inches. Leaves—
19. Lines—6 to a Page. Script—Telugu. No. of Granthas
—560. Author—Keśava. Complete.

Beginning :

हरिः ॐ ॥

अग्निहोत्रेष्टिपशुसोमेषु प्रायश्चित्तान्युच्यन्ते ॥

तत्र प्रथममग्न्यनुगमनप्रायश्चित्तमुच्यते । इष्ट्यर्थं वि-
हृतेष्वग्निषु अन्वाधानात्पूर्वं आहवनीयानुगमने लौकिका-
रणी आहृत्याहवनीयभस्मना संस्पृश्य मथित्वायतने निधा-
य मित्रादिहोमान् हुत्वा सर्वप्रायश्चित्तं च हुत्वान्वाधाना-
दि । एवं यत्र यत्र कार्यार्थं प्रक्रान्तेऽग्नौ तत्कार्यात्पूर्व-
माहवनीयानुगमने यथा दशहोतृ चतुर्होतृपञ्चहोतृ-
षड्होतृसप्तहोतृसम्भारय.....राद्यर्थं प्रणीतस्य यत्र यत्र
पूर्णाहुत्यर्थं प्रणीतस्य चाहवनीयस्यानुगमने एतदेव
प्रायश्चित्तम् ॥

End :

‘ ब्रह्मणो मनसा ध्यानं पुनरुक्तिः प्रयोजनम् ।

त्रयाणां सवनां मध्ये तत्र प्राक्सवनाहुतिः ॥’

समाप्तानि होमप्रायश्चित्तानि ॥

सवनयिपशोः स्याच्चेत् पूतिगन्धसमुद्भवः ।

तमे प्रोष्ठादकैर्यद्वा प्रक्षाल्याज्येन सर्पिषा ॥

पुनश्च श्रपयत्येवं तेनैव हविषा चरेत् ।

स्याच्चेत्तत्रापि दुर्गन्धस्तदा पथन्तरं भवेत् ॥

अग्ने नयादिपृथ्व्यादि देवाञ्जनमगं मनः ।

तयस्त्रिंशादिपञ्च स्युः ब्रह्मन्भस्मान्भूतयम् ॥

Colophon :

इति केशवीयं समाप्तम् ॥

सीतारामार्पणमस्तु ॥ कच्छपेश्वराय नमः ॥

Subject : Āpastambaśrautaprāyaścittaprayoga containing the following sections (as given in the side-margin).

1	अग्न्यनुगमनप्रायश्चित्तम्	Sheet	No	1
2	पिण्डपितृयज्ञप्रायश्चित्तम्	"	"	"
3	चातुर्मास्यप्रायश्चित्तम्	"	"	4
4	अनुद्धरणप्रायश्चित्तम्	"	"	"
5	स्वप्नप्रायश्चित्तम्	"	"	9
6	युवासुषिरप्रायश्चित्तम्	"	"	11
7	धर्मप्रायश्चित्तम्	"	"	11
8	अग्निर्नरादिप्रायश्चित्तम्	"	"	12
9	पूर्वग्रहप्रायश्चित्तम्	"	"	16
10	रेतस्कृन्नाप्रायश्चित्तम्	"	"	17
11	होतुर्बलनाशप्रायश्चित्तम्	"	"	18

Remarks :—The Ms. is in good condition. Dr. Burnell has not noticed this manuscript. For the other works contained herein, see Remarks under No. 2099.

॥ आपस्तम्बाग्निहोत्रप्रायश्चित्तम् ॥

2666. ĀPASTAMBĀGNIHOTRA-
PRĀYAŚCITTAM.

Burnell's Catalogue No. 9153. Page 27. Right column.
Substance—Palm leaf. Size— $15\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{2}$ inches. Leaves—9.
Lines—4 to 6 to a Page. Script—Grantha. No. of Gran-
thas—75. Author—?. Incomplete (wants end).

Beginning :

अधिवृक्षसूर्य इत्यादिविहितकालात्प्राक् प्रणयने कृते
सति प्रणीतमग्निमनुगमय्य स्वकाले प्रणयनं कुर्यात् ।
केचित्तु सर्वप्रायश्चित्तं कृत्वा पूर्वप्रणीतमेवाग्निन्धारयन्ति ।
होमकालात्पूर्वं होमे कृते पुनः स्वकाले होमः कार्यः ।
यदि प्रणयनं स्वकाले कृतं तर्हि तस्मिन्नेव पुनर्होमः ।
अन्यथा प्रणयनाद्यावर्तते । वृष्ट्यन्ते भवतन्नः समनसा-
वित्याहवनीयोपस्थानं कार्यम् ॥

End :

अन्वाधानात्पूर्वमग्नित्रयविनाशेऽनुगतिक्रमेण पूर्वं गार्ह-
पत्यं मथित्वा स्वायतने निधाय ततो लौकिकारणीनि-
त्यारणीं वा आहवनीयभस्मना संस्पृश्य मथित्वाहवनीयं
प्रणीयाहवनीयानुगमनिमित्तकमित्रादीन् हुत्वा * * *
“अग्ने व्रतपते व्रतश्चरिष्यामि” इति चतुरो मन्त्रान् यजमा-
नोज्ञप्ता जपेत् ॥ अन्वाधानानन्तरं गार्हपत्यानुगमने गार्ह-
पत्यभस्मना अरणीसं.....

Subject : Agnihotraprāyaścitta—a treatise on the prayoga of
the expiatory ceremonies relating to the Agnihotra
of the Āpastambīyas.

Remarks :—The Ms. is in a decaying condition.

॥ आपस्तम्बप्रायश्चित्तप्रयोगः ॥

2667. ĀPASTAMBAPRĀYAŚCITTA-
PRAYOGAH.

Burnell's Catalogue No. 9110 b. Page 27. Right column.

Substance—Palm leaf. Size— $16\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{2}$ inches. Leaves—39.
Lines—6 to 8 to a Page. Script—Telugu. No. of Gran-
thas—1500. Author—?. Complete.

Beginning:

श्रीगणाधिपतये नमः ॥

आपस्तम्बमुनिं नत्वा वेदार्थैकनिधिं परम् ।

तत्सूत्रनित्यहोमेषु प्रायश्चित्तं निरूप्यते ॥

प्रणीतकालात्ययचित्तहोमा-

वासाद्य कूर्चे हविरग्निहोत्रम् ।

चतुर्गृहीते द्वितयेन मन्त्रा

मनस्पते च त्रय आदिकञ्च ॥

ततश्च विद्युत्प्रभृतीह सर्वं

प्रक्रान्तमेतच्च समानमान्तात् ।

प्रणीतिकालेऽनुगते तु भस्म

संस्पर्शयित्वा मथितं निधाय ॥

विहृत्य मित्रादिरपास्य वह्निं

स्यात्कर्मदृष्ट्या दिशमग्निहोत्रम् ।

प्रणीतिकाले यदि मथ्यमाने

वह्नावजातेत्यथलोकवह्निम् ॥

सम्भावनीयानभिवादयन्तः

परं नवाहादभिचेत्प्रवासः ।

कृत्वाग्न्युपस्थानमगुं विहृत्य

मितो जनानित्युपतिष्ठतेऽन्ते ॥

मनस्पते होम इहोक्तयोर्य-

स्ततो गृहामादिसमानमन्ता ।

दृष्टः प्रवासे विधिरप्ययं स्यात् ॥

अग्निहोत्रेष्टिपथुसामे प्रायश्चित्तान्युच्यन्ते ॥

End:

यदि प्रवर्ग्ये वर्तमाने आदित्योऽस्तमयादपरस्यां द्वारि
दर्भेण हिरण्यं प्रवक्ष्य “उद्वयं तमसस्परि” इति हिरण्यमु-
पतिष्ठते । आदित्यमिति ध्यात्वा अव्युर्यरेव । “उदुत्यं” “चि-
तम्” इति गार्हपत्ये हुत्वा प्रवृज्य श्वोभूते “वयस्सुपर्णाः”
इत्यादित्यमुपतिष्ठन्ते सर्वे प्रवर्ग्यकर्तारः । यदि धर्मधुग्दोह-
काले नागच्छेत् । “गङ्गा एहि” इति आहूतायां यदि धर्मधु-
ग्नागच्छेत् । अना(?)तल्लक्षणमाहूय दुग्ध्वा प्रवृज्यात् ।
तामृगभ्यो न्यसैबा(?)नुत्यायां दद्यात् । अनुवाकौ व्याहृतय-
श्च । एवमजाया उपलेशो गम्येव प्रायश्चित्तमिति ।

यदि धर्मधुगिपयोनह्यादित्यादिप्रायश्चित्तानि सूत्र एव
द्रष्टव्यानि ।

Colophon :

प्रायश्चित्तानि समाप्तानि ॥

इति प्रायश्चित्तानि समाप्तानि ॥

हरिः ॐ । शुभमस्तु ।

श्रीमतां विदुषां प्रीतिरस्त्वेषालिपिरान्निद्रका ।

मया सम्यङ्गिलिखिता श्रन्तुमर्हन्तु कोविदाः ॥

शरद्वानार्चकीर्तिस्ते मन्दिरे स्थिरतां गता ।

लक्ष्मीः स्थित्यं अचाञ्चल्यबुद्धिरव्याराद्ध... ।

श्रीमदुर्मतिनामसंवत्सरे वैशाखवदुल्ल १० मङ्गलवासररिनाडु श्रीम-

त्कुट्टिमहादेवदीक्षितुलवासिकं रघुनाथुण्डुब्राह्मिण प्राय-
श्चित्तमुल्लु ग्रन्थं समाप्तम् ॥

करकृतमपराधं क्षन्तुमर्हन्तु सन्तः ॥

श्रीलक्ष्मीनृसिद्धाभ्यां नमः ॥

Subject: Āpastambaprāyaścittaprayoga giving the prayogas of various expiatory ceremonies. The contents of this work as given in the margin are as follows :

1 अग्निस्त्रंस्कारादयः	Leaf	No	1
2 आहवनीयानुगमनेष्टिः	"	"	3
3 गार्हपत्यानुगमनप्रायश्चित्तम्	"	"	5
4 होमकालप्रायश्चित्तम्	"	"	6
5 सामान्यप्रायश्चित्तम्	"	"	"
6 ब्रह्मौदनाग्निप्रायश्चित्तम्	"	"	"
7 प्रवर्ग्यर्थ निरूढाग्निप्रायश्चित्तम्	"	"	"
8 शामित्रनाशप्रायश्चित्तम्	"	"	"
9 सामान्यप्रायश्चित्तम्	"	"	8
10 अनुद्धरणप्रायश्चित्तम्	"	"	"
11 दोषचयप्रायश्चित्तम्	"	"	"
12 अनालब्धुकायाः प्रायश्चित्तम्	"	"	9
13 हविस्कन्दनप्रायश्चित्तम्	"	"	12
14 उत्तराहुतिः	"	"	"
15 अङ्गारस्कन्दनम्	"	"	"
16 क्षौमादीष्टिः	"	"	13
17 अग्निसंसर्गप्रायश्चित्तम्	"	"	"

18	अग्निहोत्रस्थालीभेदप्रा०	Leaf.	No.	13
19	प्रातप्रभृतेष्टिः	"	"	17
20	तण्डुलस्कन्नप्रायश्चित्तम्	"	"	"
21	अग्निहोत्रे श्वादिगमनप्रायश्चित्तम्	"	"	"
22	अस्तमनात्पूर्वहोमप्रायश्चित्तम्	"	"	18
23	उपहृतप्रायश्चित्तम्	"	"	"
24	काकस्पर्शादिप्रायश्चित्तम्	"	"	"
25	प्रणीतास्कन्दनप्रायश्चित्तम्	"	"	"
26	सूर्यानांविर्भावप्रायश्चित्तम्	"	"	"
27	दुःस्वप्नप्रत्ययश्चित्तम्	"	"	20
28	आज्यस्कन्नप्रायश्चित्तम्	"	"	"
29	हविर्विषप्रायश्चित्तम्	"	"	21
30	ऋत्विगप्रत्ययश्चित्तम्	"	"	23
31	दुःश्रुतप्रायश्चित्तम्	"	"	"
32	अभागदेवतावहनम्	"	"	24
33	भागिनीदेवतानावहनम्	"	"	"
34	मृन्मयपात्रभेदनम्	"	"	"
35	निरुक्तहविस्कन्ददेवताप्रायश्चित्तम्	"	"	"
36	देवताविपर्यासादिप्रायश्चित्तम्	"	"	24
37	याज्याविपर्यासादिप्रायश्चित्तम्	"	"	25
38	पृषदाज्यस्कन्नप्रायश्चित्तम्	"	"	"
39	जुह्वादीनां रजस्वलास्पर्शप्रायश्चित्तम्	"	"	"
40	अरण्यस्पर्श	"	"	"
41	कुम्भीस्तवन्ती	"	"	26

42	पशोरवदाननाशे	Leaf.	No.	26
43	सोमव्रमने	"	"	27
44	यूपतिरोहणे	"	"	"
45	अग्निर्नरादिप्रायश्चित्तम्	"	"	"

Remarks :—The Ms. is in good condition. For the other works contained herein see Remarks under No. 1977. Dr. Burnel has however not noticed this Manuscript.

॥ बोधायनश्रौतप्रायश्चित्तप्रदीपः ॥

2668. BODHĀYANAŚRAUTAPRĀYAŚCITTA- PRADĪPAH.

Burnell's Catalogue No. 3862. Page 25. Right column.

Substance—Paper. Size— $11\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Sheets—69.

Lines—14 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of

Granthas—2800. Author—Adhvaryuyājñin. Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 2667.

Remarks :—The Ms. is in good condition.

॥ बोधायनश्रौतप्रायश्चित्तप्रदीपः ॥

2669. BODHĀYANAŚRAUTAPRĀYAŚCITTA- PRADĪPAH.

J. L. Collection No. 276. Substance—Paper. Size— $7\frac{3}{4} \times 4\frac{1}{2}$

inches. Sheets—189. Lines—11 to a Page. Script—

Devanāgarī. No. of Granthas—2800. Author—Adhvaryu

Yajvan. Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 2667.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ बोधायनश्रौतप्रायश्चित्तप्रदीपः ॥

2670. BODHĀYANAŚRAUTAPRĀYAŚCITTA- PRADĪPAH.

Burnell's Catalogue No. 9152 a. Substance—Palm Leaf.

Size— $12\frac{1}{4} \times 1\frac{1}{4}$ inches. Leaves—176. Lines—6 to a

page. Script—Grantha. No. of Granthas—2600.

Author—Adhvaryu Yajvan. Incomplete (wants end).

Beginning, and subject—Same as No. 2667.

End:

सर्वत्र सोममन्त्रस्खलितेषु अनुक्तप्रायश्चित्तेषु सर्वत्र
मिन्दाहुतीर्जुह्यात् । संस्थानेषु मिन्दाहुतियज्ञशरीर-
मिति श्रुतिरित्याचार्यवचनात् । सोमे सर्वप्रायश्चित्तमि-
न्द्राहुतीर्जुह्यात् । सोमे यागे दीक्षितो यजमानः अवभृ-
थान्नाद्यात् इविश्लेषं विनान्यत्किञ्चिन्नाद्यात् न दद्यात् ॥

❀

❀

❀

आश्रावितादिमन्त्रैर्व्रह्मप्रतिष्ठानानुवाके भूस्वाहेतित्या-
दि गणेन च प्राजापत्यगणेन छन्दोभिरग्निर्धूर्वाणुवाकेन
याज्ञैरभ्यातानैः । राष्ट्रभृद्धिः अमात्यैर्यद्देवादेवहेळ.... ॥

Colophon : (Leaf No. 86)

इति प्रायश्चित्तप्रदीपे अग्निप्रकरणं समाप्तम् ॥

Remarks:—The Ms. is in good condition. For the other works con-
tained herein see Remarks under No. 2325. Dr. Burnell has
not noticed this work under No. 9152. This Ms. breaks off
in the middle of the Somaprāyaścittaprayoga.

॥ बोधायनश्रौतप्रायश्चित्तप्रदीपः ॥

2671. BODHĀYANASĀRAUTAPRĀYAŚCITTA-
PRADĪPAH.

Burnell's Catalogue No. 3750. Page 27. Right column.
Substance—Paper. Size— $11\frac{1}{8} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Sheets—142.
Lines—9 to a page. Script—Devanāgarī. No. of Gran-
thas—2800. Author—Adhvaryuyajvan. Complete.

Beginning:

श्रीगणेशाय नमः ॥

नत्वा बोधायनाचार्यं तेनोक्तश्रौतकर्मणाम् ।

विध्यतिक्रमणे प्रायश्चित्तदीपः प्रकाश्यते ॥

श्रौते बोधायनोक्तानि प्रायश्चित्तानि यानि तु ।

उक्तानि श्रौतभाष्ये च वर्यगोपालसौरिणा ॥

व्यासोक्तानि प्रकीर्णानि तैरनुक्तानि यानि च (तु) ।

भवस्वामिमतात्तेषां विस्तरान्निर्णयं ब्रुवे ॥

पञ्चप्रकरणान्यत्र तेष्वध्यानाग्निहोत्रके (व्याधानान्त्वग्निहोत्रकम् ।) ।

दर्शद्याग्रयणाद्यत्र सोमश्चेति यथाक्रमम् ।

“अथातो मन्त्रगणान्नातानि” इत्यादि ॥ अथ

शब्द आनन्तर्ये । कर्माण्यभिधाय अनन्तरं प्रायश्चित्तमभि-

धीयते ॥ अतःशब्दो हेत्वर्थे यस्मात्कर्मणि वैगुण्ये सति

प्रायश्चित्ते कृते कर्म सगुणं भवति ॥ अतः प्रायश्चित्तानि

व्याख्यास्यामः ॥ विहितानामकरणे अन्यथा-

करणे वा प्रायश्चित्तं विधीयते ॥

End:

आज्यस्थाल्या क्षुवेणोपहृत्य एतानि सर्वप्रायश्चित्तानि
जुहुयात् ॥

आश्रवितादीनि मन्त्रैः ब्रह्मप्रतिष्ठानुवाकेनमिन्द्रादिग-
णेन च भूः स्वाहेत्यादि गणेन च प्राजापत्यगणेन
छन्दोभिः

* * * *

ब्राह्मीभिः “ब्रह्म जिज्ञानम्” इति षड्भिः रौद्रीभिः “प-
रिणो रुद्रस्य” इति षड्भिः आग्नेयीभिः “अग्ने नय” इत्यादि
षड्भिर्महान्याहृतीभिः समस्ता (व्याहृती)भिः ओं स्वहेत्या-
दि [प्रणवेन अन्ते] प्रणवेनान्ते एतैस्सर्वैः क्रत्वन्ते सर्व-
प्रायश्चित्तानि जुहुयात् ॥

Colophon:

एवं काश्यपगोत्रेण सोमादीक्षितवृत्तना ।

प्रायश्चित्तप्रदीपोऽयं रचितोऽध्वर्युयज्वना ॥

इति प्रायश्चित्तदीपे सोमप्रायश्चित्तं नाम पञ्चमप्रकरणं
समाप्तम् ॥

Subject: Bodhāyanaśrautasūtravyākhyā—otherwise known
as Prāyaścittapradīpa belonging the Bodhāyana
school of the Black Yajur-Veda. 1-5 Prakaraṇas
(27-29 Prāśnas).

This Ms. adopts a five-fold prakaraṇa division, as follows:--

1 आधानप्रायश्चित्तानि	Prakaraṇa	I	Sheet.	1
2 अग्निहोत्र	”	II	”	8

३ दर्शपूर्णमास	„	Prakarṇa	III	Sheet	34
4 आम्रयण	„	„	IV	„	77
5 सोम	„	„	V	„	133

Remarks:—The Ms. is old and is in a fairly good condition. It is damp in appearance. The author of this commentary is one Adhvaryuyajvan, son of Somadikṣita of Kāśyapa family. For other works contained herein see Remarks under No. 2099.

॥ बोधायनश्रौतप्रायश्चित्तप्रदीपानुक्रमणिका ॥

2672. BODHĀYANAŚRAUTAPRĀYAŚCITTA-
PRADĪPĀNUKRAMANIKĀ.

Burnell's Catalogue No. 3751. Page 27. Right column.
Substance—Paper. Size—10½ × 4½ inches. Sheets—20.
Lines—11 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Gran-
thas—150. Author—(?). Complete.

Beginning:

श्रीगणेशाय नमः ॥

बोधायनप्रायश्चित्तप्रदीपानुक्रमणिका ॥

१. मङ्गलाचरणं प्रथमसूत्रार्थः	३ आधानप्रायश्चित्तम्
२. स्मार्तार्ज्यसंस्कारः	३ संकल्पानन्तरं पत्न्यां रजस्वलायाम्
२. होमाधिकरणं अनादिष्टे कर्ता	३ दक्षिणादानात्परं अनालंशुकायाम्
२. अनादिष्टे पात्रम्	३ बहुपत्नीकस्य
२. अनादिष्टे ग्रहणसंख्या	३ पूर्णाहुत्यनन्तरं चेतकेचित्पक्षः

End:

तत्र पश्चान्तराणि	सोमे दीक्षितव्रतानि
आहुतिमात्रसोमरसस्कन्दने	ऋत्विग्व्रतानि
सोमे अनुक्तप्रायश्चित्ते	सोमसामान्यप्रायश्चित्तानि

Colophon :

इति प्रायश्चित्तप्रदीपानुक्रमणिका सम्पूर्णा ॥

Subject: Bodhāyanaprāyaścittapradīpānukramanikā.

Remarks: —The Ms. is in good condition.

॥ बोधायनश्रौतप्रायश्चित्तप्रयोगः ॥

2673. BODHĀYANAŚRAUTAPRĀYAŚCITTA-
PRAYOGAḤ.

Burnell's Catalogue No. 9106 (d).

Substance—Palm leaf. Size—16×15 inches. Leaves—11.

Lines—7 to a Page. Script—Grantha. No. of Granthas
—150. Author—Sāyaṇācārya. A fragment only.

Beginning:

अगजाननपद्मार्कं गजाननमहर्निशम् ।
 अनेकदन्तं भक्तानामेकदन्तमुपास्यहे ॥
 यस्य निश्चसितं वेदा यो वेदोभ्योऽखिलं जगत् ।
 (निर्ममे तमहं वन्दे) विद्यातीर्थमहेश्वरम् ॥
 तत्कटाक्षेण तद्रूपं दधद्भुक्कमहीपतिः ।
 अदिशस्सायणाचार्यं वेदार्थस्य प्रकाशने ॥
 ये पूर्वोत्तरमीमांसेति व्याख्यायातिसङ्गहात् ।
 कृपालुः सायणाचार्यो वेदार्थं वक्तुमुद्यतः ॥

व्याख्यातावृत्त्युर्वेदौ सामवेदेऽपि संहिता ।

व्याख्याता ब्राह्मणस्याथ व्याख्यानं (सम्प्रवर्तितम्) ॥

अष्टौ हि ब्राह्मणग्रन्थाः प्रौढब्राह्मणमादिमम् ।

षड्विंशत्यं द्वितीयं स्यात्ततः सामविधिर्भवेत् ॥

आर्षेयं देवताभ्यायो भवेदुपनिषत्त(तः) ।

संहितोपनिषद्वंशो ग्रन्था अष्टावितीरिताः ॥

अथ सामविधानाख्ये तृतीये ब्राह्मणग्रन्थे तेष्वधिक्रु-
तानां वक्ष्यमाणजपाग्निवैखानसादि.....शक्तानामन्ये-
षाञ्च शुद्धयर्थं कृच्छ्रादिप्रायश्चित्तानि । तैरपहतपाप्मनां
स्वर्गादिफलप्राप्तये जप्यानि बहुविधान्यायां... ॐ सर्पणे
प्रारब्धे उपवेशनात् प्राक् प्रस्तोतुरपच्छेदे ब्राह्मण एकां
गादित्वानन्तरं पुनः प्रस्तोतुवरणं कर्तव्यम् ॥

End :

पुरस्ताद्बहिष्पवमानात् तावस्य मारुतस्य ब्रह्मसाम्ना
सवनम् । अथवा अस्मिन् क्रतौ यत् ब्रह्मसाम तत्
प्रत्याव्रज्यबहिष्पवमानात् पूर्वं विहितस्तोमेन स्तुवीरन् ॥

❀ ❀ ❀ ❀

प्रतिनिमित्तद्वयञ्जुहुयात् । तद्विरण्यं ब्रह्मणे देयम् ।
एकदेवाहुतिद्वयं हिरण्यदानञ्च दर्विहोमविच्छेदे सर्वत्र प्रा-
यश्चित्तम् ॥

Colophon :

इति स..... दर्शितानि प्रायश्चित्तानि ॥

हरिः ॐम् । श्रीमहागणपतये नमः ॥

Subject: Bodhāyanaśrautaaprāyaścittaprayoga, containing

chiefly the prayogas of the expiating ceremonies in
vedic sacrifices. 1-16 Khandas.

Remarks: —The Ms. is in a decaying condition.

॥ श्रौतप्रायश्चित्तम् ॥

2674. ŚRAUTAPRĀYAŚCITTAM.

J. L. Collection No. 277. Substance—Paper. Size—8×3
inches. Sheets—77. Lines—6 to a Page. Script—Deva-
nāgarī. No. of Granthas—675. Author—Yella(ya). In-
complete (wants end).

Beginning:

श्रीगणाधिपतये नमः ॥

शुक्तौ रजतवद्यत्र मायया दृश्यते जगत् ।

तद्ब्रह्माहमिति ज्ञेयं सच्चिदानन्दविग्रहम् ॥ १ ॥

देशं कालं वयोऽवस्थां विद्यां सामर्थ्यमेव च ।

ब्राह्मणानां समालोच्य ग्रन्थान्सर्वविनिर्मितान् ॥ २ ॥

आलोच्य सुलभान्पश्चान्सूत्रकारविकल्पितान् ।

सङ्गृह्य सुखबोधाय कुर्वे शङ्करकिङ्करः ॥ ३ ॥

अत्र सर्वं पापक्षयहेतुत्वात्प्रथमं ब्रह्मानुसन्धानमाह—

शुक्तौ रजतवदिति अयमाशयः । श्रौतानाङ्गमणामप-
चारेषु शृङ्गग्राहिक(त)या प्रायश्चित्तानि वक्ष्यन्ते । तानि
तदैवाचरितव्यानि । यत्र प्रायश्चित्तं नोक्तं उक्तमपि न
प्रतीयते वा तत्र सर्वत्र ब्रह्माहमिति भावयेत् ॥

* * * *

अथ प्रायश्चित्तान्युच्यन्ते ॥ तत्र सूत्रम्— “श्रुतिल-

क्षणं प्रायश्चित्तं विध्यपराधे विधीयते” इति ॥
 श्रुतिर्लक्षणं प्रमाणं यस्य तच्छ्रुतिलक्षणं वेदोक्तमिति यावत् ।
 दोषनिर्हरणार्थं कर्म प्रायश्चित्तमित्युच्यते । विधीयत इति
 विधिः कर्म । तस्य पुरुषकृतान्यथाकरणादि दोषः अप-
 राधः ॥

End:

तत्र ज्योतिष्टोमो नित्यः । स तु सर्वथा कर्तव्यः । अका-
 र्यव्यतिरेकेण येन केन दुष्यति ग्रहादिदुर्मार्गेणापि निर्धन
 स्तदर्थं धनं सम्पादयेत् । न तु काम्यकृत्वर्थः । तदाहुः—

‘सूर्यग्रहे कुरुक्षेत्रे मेषीं कृष्णाजिनादिकम् ।

चण्डालादपि गृहीयात् यजेतावश्यकैर्मखैः ॥’ इति ।

❀ ❀ ❀ ❀

आयाह्वये । जुषस्व नः । नाराशंसस्य इलेन्यं वः । सपर्य-
 यः स्वाध्यो विदुरः उत योषणे विप्रा यज्ञेषु आभरति ॥

Colophon: (Sheet No. 31).

अनेकग्रन्थसारांशमालोच्य विदुषां मुदे ।

अग्निहोत्रपरिच्छेदे प्रायश्चित्तं प्रकाशितम् ॥

इति श्रीशङ्करकिङ्करहरिहरकवितोदरप्रेल्लु(य)कृत अग्निहोत्रप्रायश्चि-
 त्तसमाप्तं प्रथमपरिच्छेदः ॥

Subject: Śrauta-prāyaścitta. 1-5 Paricchedas containing
 the following important sections:—

I अग्निहोत्रप्रकरणम्	Sheets	1—31
a. अग्निहोत्रकालातिक्रमप्रायश्चित्तम्	”	6
b. अग्निविच्छेदप्रायश्चित्तसमाप्तिः	”	11

c.	अनुगमनप्रायश्चित्तम्	Sheets	11
d.	अग्निनाशप्रायश्चित्तम्	"	14
e.	आहवनीयाग्न्यनुगमप्रायश्चित्तम्	"	"
f.	पक्षहोमविधिः	"	25
g.	अग्निहोत्रप्रतिनिधिः	"	28
h.	प्रवासविधिः	"	29
II	दर्शपूर्णमासप्रकरणम्		1-51
a.	कालविचारः	"	31
b.	हवनीयविचारः	"	37
c.	आज्यप्रायश्चित्तानि	"	44
d.	आज्यप्रतिनिधिः	"	"
e.	कर्मान्तरितकर्मविपर्यासप्रायश्चित्तम्	"	46
f.	पात्रशुद्धिः	"	48
g.	दर्शपूर्णमासबर्हिप्रतिनिधिः	"	50
h.	सर्वाध्वर्युप्रायश्चित्तम्	"	"
III	प्रायश्चित्तेष्टिप्रकरणम्		51-55
a.	प्रायश्चित्तेष्टयः	"	51
b.	आग्रयणप्रायश्चित्तम्	"	54
c.	Do प्रतिनिधिः	"	"
IV	आधानप्रकरणम्		55-64
a.	अधिकारिनिरूपणम्	"	56
b.	अग्न्यनुगमप्रायश्चित्तम्	"	57
c.	रजस्वलाप्रायश्चित्तम्	"	58
d.	पुनराधाननिमित्तानि	"	"

V पशुबन्धप्रकरणम्	Sheets	65—76
a. पशुबन्धप्रायश्चित्तम्	"	66
b. अग्न्यनुगमप्रायश्चित्तम्	"	67
c. पशुविषयप्रायश्चित्तम्	"	73
d. सोमप्रायश्चित्तम्	"	74—76

Remarks :—The Ms. is in good condition. This Ms. abruptly ends in the middle of the fifth Pariccheda (i.e.) Paśubandha prakaraṇa.

॥ आधानप्रायश्चित्तम् ॥

2675. ĀDHĀNAPRĀYAŚCITTAM.

J. L. Collection No. 278. Substance—Paper. Size—6½×4 inches. Sheets—9 (1-9 out of 15). Lines—11 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—100. Author—?. Complete.

Beginning:

आधानारम्भे प्रायश्चित्तप्रयोगः ॥

श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रीरस्तु ॥

“जातपुत्रः कृष्णकेशोऽग्नीनादधीत” इति । उपलक्षणञ्चैतत् । अजातपुत्रादीनामप्यग्न्याधानश्रवणात् ।

तमाशिषमाशासेतं तव ज्योतिष्मतीमिति ब्रूयात् । यस्य पुत्रो जातस्स्यात् जायावान्दशमेहि अग्नि(मा)दधीतेत्यादि-
श्रुतिस्तु पुत्रोत्पादनसामर्थ्यं द्योतयति । न पुत्रोत्पत्तिम् ।
षोडशवर्षादूर्ध्वमिति फलितोर्थः । कृष्णकेश इति श्रीरत्नं

द्योतयति ॥ अथ त्रिकाण्डमण्डनः—

दर्शेष्टिपौर्णमासेष्टिसोमेष्ट्यामवनी[य]जने ।

अग्निहोत्रविवाहश्च प्रयोगे प्रथमे स्थितम् ॥

End:

इत्याहुतीहुत्वा । व्रतग्रहणं करिष्ये इति द्विजान्पृष्ट्वा तैः
कुरुष्वेत्यनुज्ञातः प्रणवेन सर्वं पिबेत् । एतच्च ग्रामाद्वाहिर्न-
क्षत्रदर्शने कार्यम् । अशक्तौ गोमूत्रादिकं स्वल्पं ग्राह्यम् ।
सर्वस्य पेयत्वात् । असिन् दिने उपवासः । अशक्तस्य
हविष्याशनम् । ततः प्रक्रान्तप्रायश्चित्तं सङ्कल्पानुसारेण
कृत्वा उत्तराङ्गानि कुर्यात् । व्याहृतिभिराज्यं पूर्ववद्भुत्वा
प्रायश्चित्ताङ्गविष्णुश्राद्धं गोदानञ्च पूर्ववच्चरेत् । ततो यस्य
स्मृत्येति । मया आचरितेन प्राच्योदीच्याङ्गसहितेन प्राय-
श्चित्तेन पापहा महाविष्णुः प्रीयताम् ॥

Subject: Ādhānaprāyaścitta—a treatise dealing with the
expiatory ceremonies connected with Ādhāna.

This Ms. contains the following important sections:-

(1) अधिकारी	(6) गोमयस्नानम्
(2) कालः	(7) मृत्तिकास्नानम्
(3) नक्षत्रम्	(8) पञ्चगव्यस्नानम्
(4) प्रायश्चित्तम्	(9) विष्णुपूजनम्
(5) भस्मस्नानम्	(10) होमः

Remarks:—The Ms. is in good condition. The other work con-
tained herein is कूष्माण्डहोमः ॥

॥ अग्निहोत्रप्रायश्चित्तसङ्क्षेपः ॥

2676. AGNIHOTRAPRĀYAŚCITTA-

SĀṆKSEPAH.

Burnell's Catalogue No. 4053. Page 27. Right column.
 Substance—Paper. Size—8½×5 inches. Sheets—8.
 Lines—10 to 11 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of
 Granthas—150. Author—?. Complete.

Beginning :

श्रीगणेशाय नमः ॥

अग्निहोत्रप्रायश्चित्तान्युच्यन्ते ।

उदयकालेऽस्तमयकाले च प्रणयनातिक्रमे यथा पूर्वं
 प्रणयनादि हविरासादनान्तं [रं] कृत्वा स्वकालेऽन्यनुद्धरण-
 प्रायश्चित्तार्थं मनोज्योतिस्त्रयस्त्रिंशत् तव इति द्वे चतुर्गृहीते
 आज्याहुतीर्होष्यामि । “मनोज्योतिर्जुषतामाज्यं विच्छिन्नं
 यज्ञसमं दधातु ॥”

*

*

*

*

देवेभ्य इदम् । सर्वप्रायश्चित्तम् । इत्यनुद्धरणप्रायश्चि-
 त्तम् ।

End :

अथ पक्षहोमसङ्कल्पः ॥ अथ प्रातर्पदि सायंहोमा-
 दारभ्य चतुर्दशी सायंहोमपर्यन्तानि सायमग्निहोत्रा-
 ण्यपकृष्यानेन सायमग्निहोत्रेण सह पयसा होष्यामीति ॥
 तथैव द्वितीयायां प्रातर्होमादारभ्य पर्वप्रातःपर्यन्तानि
 प्रातरग्निहोत्राण्यपकृष्यानेन प्रातरग्निहोत्रेण सह पयसा
 होष्य इति ॥

पञ्चहोमं तथा कृत्वा मध्ये तस्मान्निवर्तितः ।

होमं पुनः(श्च) कुर्याच्चेत्तदादोषो न विद्यते ॥

Colophon :

इत्यग्निहोत्रप्रायश्चित्तसङ्क्षेपः समाप्तः ॥

Subject: Agnihotrāprāyaścittasāṅkṣepa—a summary of the expiatory ceremonies belonging to the Agnihotra.

This Ms. contains the following important sections:

- 1 अनुद्धरणप्रायश्चित्तम्
- 2 गार्हपत्याद्यनुगतप्रायश्चित्तम्
- 3 स्कन्नप्रायश्चित्तम्
- 4 इष्टिप्रायश्चित्तम्
- 5 पिण्डपितृयज्ञलोपप्रायश्चित्तम्
- 6 कपालभेदप्रायश्चित्तम्
- 7 स्वयञ्ज्वलनप्रायश्चित्तम्
- 8 अन्वाधानोष्टिमध्ये उपरागप्रायश्चित्तम्

Remarks:—The Ms. is in good condition.

॥ विध्यपराधप्रायश्चित्तम् ॥

2677. VIDHYAPARĀDHAPRĀYAŚCITTAM.

Burnell's Catalogue No. 3861. Page 27. Right column.

Substance—Palm leaf. Size— $10\frac{1}{2} \times 4\frac{5}{8}$ inches. Sheets—33.

Lines—11 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—792. Author—?. Incomplete.

Beginning :

श्रीमहागणपतये नमः ॥

विध्यपराधे प्रायश्चित्तिः ॥

विधिशब्देन विहितमुच्यते । तस्याकरणेऽन्यथाकरणे प्रायश्चित्तिः कर्तव्या । प्रायोविनाशश्चित्तिः सन्धानं विनष्टसन्धानं प्रायश्चित्तिरित्युक्तं भवति । तथा च विध्यपराधे सति तदर्थे विशेषतो यद्विहितमस्ति तदेव कर्तव्यम् । नास्ति चेद्याहूतिहोमः कर्तव्यः । एतदेव सर्वप्रायश्चित्तमुच्यते । एवं च सति यथा कथञ्चिद्विधिसम्पादने प्रायश्चित्ताभाव उक्तो भवति प्रायश्चित्तकालस्तु निमित्तानन्तरमेवेत्युत्सर्गः ॥ ऐष्टिके तन्त्रे प्रधानस्विष्टकृत्समिष्टयजुर्होमाद्वा प्रागिति बोधायनः । विहितस्य द्रव्यस्य स्वरूपतो भावे प्रतिनिधिः स्वीकार्यः । कचित्स्वरूपसत्तायामपि प्रकृतकार्याशक्तौ प्रतिनिधिरेव स्वीकार्यः । तथा चार्थद्रव्ययोर्विरोधे अर्थो बलीयानिति सूचितं भवति । इदं चापरं सामर्थ्यं सति गुणसंपादनार्थं न प्रतिनिधिरूपादातव्यः । द्रव्यगुणविरोधे द्रव्यं बलवत् । एतदुक्तं भवति , यत्कार्यार्थतया यद्विहितं तस्य तत्कार्याशक्तौ तत्प्रतिनिधिरूपं तत्कार्यकरणाय स्वीकार्यम् , तथा च प्रतिनिधिप्रयोगेऽपि विहितस्वरूपापचाराद्विध्यपराधशङ्का प्रायश्चित्तं न कर्तव्यम् , तत्र स एव विध्यर्थः फलितो भवतीति । तथा विनष्टसन्धानं द्विविधम् तत्प्रत्यक्षमतीन्द्रियञ्च । तत्राद्यं यथायतनादपगतस्य बद्धेः पुनरुत्थापनं स्कन्नस्य वा हविषो ग्रहणार्थस्य पुनर्ग्रहणम् । द्वितीयं तु होमजपादिभिः । यत्रातीन्द्रिये सन्धाने होमा-

दि न विहितं तत्र भूर्भुवः स्वः इति सर्वप्रायश्चित्तमवश्यं
कर्तव्यमिति वृत्तिकृदुक्तोऽयं नयः । यथापस्तम्बोक्त-
म् “भुतिलक्षणं प्रायश्चित्तं विध्यपराधे विधीयते” इति ।
तत्र प्रायश्चित्ते विहिते श्रूयमाणेष्व(णालि)ङ्ग सङ्ख्यादि-
कमविवक्षितम् । यथा पुरोडाशः क्षायेतेत्यत्रैकत्वं यद्यष्टा-
पदीत्यत्रसंख्या तेन पुरोडाशयोर्विहूनां दाहे प्रायश्चित्त-
प्राप्तिः । तथा द्वादशपद्यां षोडशपद्यां वा प्रायश्चित्तम् ।
तथा च विध्यपराधे कर्मान्यथाकरणे श्रुत्युक्तं प्रायश्चित्तं
विधीयते । यथान्तरागमनादौ यत्र च विधिरस्ति वाजपेये
रथस्यान्तरागमनं तत्र प्रायश्चित्तप्रसक्तिरिति ॥

End :

अयमग्निः पुरीष्योरयिमान्पुष्टिवर्धनः । अग्नेः पुरीष्या-
भिषुम्न० दक्षिणाग्नौ ‘अभयं व’ इति ॥ पूर्ववदुपस्थाय ।
विहारादुदगासित्वा । ‘भूर्भुवः सुवः’ इति वाचं विसृ-
जेत् । दशरात्रादूर्ध्वं प्रवासमापद्येत । चतुर्द्वितीतमाज्यं
हुत्वा । ‘मनो ज्योतिर्जुषतामाज्यं मे विच्छिन्नं यज्ञं समिमं
दधातु । या इष्टा उषसो या अनिष्टास्तासन्तनोमि हविषा
घृतेन स्वाहा’ इति तूष्णीमुत्पद्यन् । अग्निहोत्रहोमे च
विच्छेदाहुतिमिमां जुहुयात् । प्रतिहोममेके । गृहान्मा-
विभीषोपवस्वस्त्येवोऽस्मासु प्रजायध्वं मा च वो गोपती-
रिषत् । प्रपद्यते ॥

गृहानहं सुमनसः प्रपद्ये वीरघ्नो वीरवतः सुवीरान् ।

इरां वहन्तो घृतमुक्षमाणास्तेष्वहं सुमनाः संविशानि ॥

Colophon :

इति प्रवासोपस्थानप्रायश्चित्तम् ॥

Subject : Vidhyaparādhaprayāścitta giving the details of expiatory ceremonies coming under Ādhāna, Agni-hotra, Darśapūrṇamāsa and Paśubandha. This Ms. specially deals with the following topics :—

I	परिभाषाप्रकरणम् ॥	Sheets 1—5
1	सकलप्रायश्चित्तोपयोगिपरिभाषा ॥	Sheet 1
II	आधानप्रकरणम् ॥	5—7
2	आधानेऽग्न्यनुगतप्रायश्चित्तम्	5
III	अग्निहोत्रप्रकरणम्	7—19
3	अग्निहोत्राग्न्यनुगमनप्रायश्चित्तम्	7
4	अग्निहोत्रे द्रव्ये दुग्धासु प्रायश्चित्तम् ॥	11
5	अग्निहोत्रद्रव्यस्कन्नप्रायश्चित्तम्	”
6	आग्निहोत्रान्तरागमने प्रायश्चित्तम्	14
7	अग्निहोत्रानुद्धरणप्रायश्चित्तम्	15
8	होमविच्छेदप्रायश्चित्तम्	33
9	अतिक्रान्तहोमप्रायश्चित्तम्	33
10	अकालहोमप्रायश्चित्तम्	35
IV	दर्शपूर्णमासप्रकरणम्	19—
11	अन्वाहितप्रायश्चित्तम्	38
a	कालातिपात्तिप्रायश्चित्तम्	39
b	तवनाटिकाहोमः	”
12	हविर्दोषप्रायश्चित्तम्	40

13 स्कन्नप्रायश्चित्तम्	45
14 कपालभेदने प्रायश्चित्तम्	49
15 त्रैधातवेष्टिः	51
16 अभ्युदयेष्टिः	53
17 दर्शपूर्णमासादिषु विपर्यासप्रायश्चित्तम्	54

एकाध्वरप्रायश्चित्तम् ॥

V पशुबन्धप्रकरणम्

प्रवासोपस्थानप्रायश्चित्तम् ॥

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition. This work is a good compendium of the rules set forth by Āśvalāyana, Āpastamba and Bodhāyana on Vidhyaparādhaprāyaścitta.

At the end of this Ms., the following Prāyaścitta extract is given:—

दर्शपूर्णमासाग्रयणपशुसोमानामाधानानन्तरं स्वकालेऽनारम्भे पथि-
कृती वैश्वानरी च पूर्वं कर्तव्ये । अथवा विभ्रष्टेष्टिः कर्तव्या ।
अत्र दर्शपूर्णमासारम्भात् पूर्वं विकृत्यनुष्ठानार्थमपि सारस्वतहोम-
मन्वारम्भणीयाश्च कृत्वा विभ्रष्टेष्टिं कृत्वा पुनर्दर्शपूर्णमासारम्भार्थं
सारस्वतहोममन्वारम्भणीयाश्च कृत्वा चतुर्होतारं हुत्वा पूर्णमा-
सेन यजेत ॥

* * * *

यदि दक्षिणाग्निमुद्धा...येत् गार्हपत्यादुद्धृत्य दक्षिणे चतुर्होतारं
गार्हपत्ये दशात्मकं जुहुयात् । भिन्नयोनित्वपक्षे चतुर्होतृत्वमात्रं
न दशात्मकहोमः ॥

॥ विध्यपराधप्रायश्चित्तम् ॥

2678. VIDHYAPRĀDHAPRĀYAŚCITTAM.

J. L. Collection No. 279. Substance—Paper. Size—6 × 3½ inches. Sheets—57(1-60; 27, 43 & 59 are missing). Lines—9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—650. Author—(?). Incomplete.

Beginning—Same as No. 2677.

End:

अथ चातुर्मास्यादिषु आमिक्षाया एव(मेकदेश) दोह-
नाशे तं पुनरासाद्यायाः(रुत्पाद्ययागः ।) उभयदोह-
नाशे आज्येन यागः । वाजिनेत्या(प्या)ज्यमेव प्रतिनि-
धिः । सर्वप्रायश्चित्तञ्च न सात्त्विकप्रायश्चित्तम् । यदी-
ष्टिमध्ये यजमानक(म)रणं स्यात्तदा सर्वेभ्यो हविर्भ्यो द्वि-
र्द्विरवदाय देवताः (?) समुच्चार्य स्वाहाकारेण जुहुयात् ।
अनिरुप्ते (हविषि प्रयोगत्याग एव) ॥

Colophon: (Sheet No. 88)

इत्यग्निहोत्रप्रकरणम् ।

Subject: Vidhyaparādhaprāyaścitta—a prayoga treatise giving the details of expiatory ceremonies in the Ādhāna, Agnihotra and Darśapūrṇamāsa sacrifices.

Remarks :—The Ms. is in a fairly good condition. The first and last sheets are a bit worn out. This Ms. breaks off towards the end of Darśapūrṇamāsaprāyaścitta.

॥ आश्वलायनकूष्माण्डहोमप्रयोगः ॥

2679. ĀŚVALĀYANAKŪŚMĀNDAHOMA-

PRAYOGAH.

Burnell's Catalogue No. 3898 a. Page 143. Right column.

Substance—Paper. Size— $10\frac{7}{8} \times 4\frac{7}{8}$ inches. Sheets—10

(1-10). Lines—10 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of

Granthas—200. Author—(?). Complete.

Beginning:

श्रीगणेशाय नमः ॥

कूष्माण्डहोमगणहोमविधिः ॥

स च कृच्छ्रादिना शुद्धस्यापि नियतः कर्मादिष्वेतै-
र्जुह्यादिति वचनात् । अत एव शुद्धोऽपि कूष्माण्डगणा-
हुतिः कर्मादिति कुर्यात् ॥ कल्पसारः ॥ तत्प्रकारमाह
जमदग्निः—

अथातः संप्रवक्ष्यामि कूष्माण्डविधिमुत्तमम् ।

एनसां स्थूलसूक्ष्माणां प्रायश्चित्तन्तु वैदिकम् ॥

अपूर्वं विहितं कर्म निन्दितं च समाचरन् ।

प्रसज्य चेन्द्रियार्थेषु प्रायश्चित्ती भवेद्विजः ॥

केशश्मश्रू वापयित्वा स्नात्वा पुण्यजलाशये ।

आज्यभागानन्तरेण कूष्माण्डैर्जुह्याद्विजः ॥

यद्देवेत्यनुवाकैश्च त्रिभिर्हुत्वाज्यमन्वहम् ।

वैश्वानरायेत्येताभिस्तमग्निमुपतिष्ठते ॥

यदित्याधाय समिधं जयादि प्रतिपद्यते ।

कर्मादिष्वेतैर्जुहुयात्पूतः स्वर्गं समश्नुते ॥

End

यदन्नमन्नयनृतेन देवा

दास्यन्नदास्यन्नत वा करिष्यन् ।

यदेवानां चक्षुष्यागो अस्ति यदेव किञ्च

प्रतिजग्राहमग्निर्मा तस्मादनृणं कृणोतु ॥

यदन्नमग्नि बहुधा विरूपं

वासो हि(र)ण्यमुत गामजामविम् ।

यदेवानां चक्षुष्यागो अस्ति यदेव किञ्च

प्रतिजग्राहमग्निर्मा तस्मादनृणं कृणोतु ॥ १२ ॥

इति द्वादशेन सूक्तेनोपस्थायोपविश्य त्रयोदश्याः समिधमग्नावादध्यात् । यन्मयेत्यस्य मन्त्रस्य ब्रह्मा स्वयंभू ऋषिः अग्निर्वैश्वानरो देवता अनुष्टुप्छन्दः समिद्धोमे विनियोगः । “ॐ यन्मया मनसा वाचा कृतमेनः कदाचन । सर्वस्मात्तस्मान्मेलितोमोग्निश्च त्वं वेत्थ यथा तथं स्वाहा” । अग्नये वैश्वानरायेदं० । वरं ददाति । अथ पूर्वावचनं स्विष्टकृतं जुहुयात् । “यदस्य कर्मणः” इति मन्त्रेण ततः रज्जुग्रहरणादिहोमशेषं समाप्याग्नेनाग्निमश्वत्थपर्णेषु निदधाति ॥ ततः पूर्णपात्रनिनयनादि कर्मसमर्पणान्तं कृत्वा द्वादशावरान्ब्राह्मणान्भोजयित्वा व्रतं परिसमाप्य ततो गणहोमं कुर्यात्) ॥

Colophon :

इति कूष्माण्डहोमः ।

Subject : Kūṣmāṇḍahomaprayoga—according to the Āśvalāyana school of R̥g-Veda. This is one of the main

expiatory ceremonies to be performed by every Yajamāna to purify his soul, just before the performance of any vedic sacrifice.

Remarks :—The Ms. is in good condition. The other work contained herein is Gaṇahoma.

॥ बोधायनकूष्माण्डहोमप्रयोगः ॥

2680. BODHĀYANAKŪSMĀṆDAHOMA- PRAYOGAH.

Burnell's Catalogue No. 3884. Page 143. Right column.
Substance—Paper. Size— $9\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Sheets—10 (1-10).
Lines—9 or 10 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Gran-
thas—525. Author—? Complete.

Beginning :

श्रीगणेशाय नमः ॥

अग्नीनाधास्यमानः पापस्य तारतम्यं विचार्य संवत्सरं
मासं चतुर्विंशतिदिनानि द्वादशदिनानि षड्दिनानि त्रिदि-
नानि वा कूष्माण्डं जुहुयात् । अमावास्यायां पौर्णमास्यां
वोपक्रमः । अथ कूष्माण्डहोमप्रयोगः । प्राणानायम्य,
तिथ्यादि सङ्कीर्त्य । आधानाधिकारसम्पादकससस्तपातक-
निवर्हणार्थं कूष्माण्डैर्होष्ये इति सङ्कल्प्य, श्मश्रुकेशलोमन-
खानि वापयित्वा, स्नानादि विधाय, पुण्याहं वाचयि-
त्वा, तिथ्यादि सङ्कीर्त्य, पूर्ववत् सङ्कल्प्य, स्थण्डिलाद्य-
ग्निमुखान्तं कृत्वा, आधारान्तं सङ्कल्प्य, सवितारश्चरुद्र-
व्येण देवादीन् तत्तन्मन्त्रार्थानाज्येन स्विष्टकृतमग्नि-
मित्यादि सङ्कल्प्य, आधारार्थं तन्त्रं कृत्वा, तत्सवितुर्व-

रेण्यमित्येतया चरुं सवित्रे हुत्वा, स्विष्टकृतमवदायान्तः-
परिधि सादयित्वा, आज्याहुतीर्जुहोति ।

End:

यदन्नमन्नचतुर्तेन देवा दास्यन्नदास्यन्नुतवा करिष्यन् ।
यदेवानां चक्षुष्यागो अस्ति यदेव किञ्चत्प्रतिजग्राहमग्नि-
र्मा तस्मादनृणं कृणोतु ॥

यदक्षमङ्गि बहुधा विरूपं वासो हिरण्ययमुत गामजामविम् ।
यदेवानां चक्षुष्यागो० ॥ इत्युपस्थानम् । अथ त्रयोदश्यां
समिधमादध्यात् ।

यन्मया मनसा वाचा कृतमेनः कवाचन ।
सर्वस्मात्तस्मान्मेळितो मोग्धि तं हिवेत्य यथा तथं स्वाहा ॥
अग्नय इदम् ॥ स्विष्टकृदादि समाप्य वरदानं कृत्वाग्नेः
पुरस्तादश्वत्थपर्णे हुतशेषं निदध्यात् । यावद्धोमदिनानि
तावन्मास स्त्रीपर्यङ्कादेशयनामृतवर्जनं पयोभक्षणमशक्ता-
वोदनादि ॥

Colophon :

इति कूष्माण्डहोमः ॥

Subject : Kūśmāṇḍahomaprayer—belonging to the Bodhā-
yana school of the Black Yajur-Veda.

Remarks :—The Ms. is in good condition. The ether work con-
tained herein is 'गणहोम'. On the title page is given.

‘इदं बोधायनकूष्माण्डहोमपुस्तकं पुरुषोत्तममहं लाण्ड-
गेयाचे’ ‘सयीवायी जतकून मागून घेतल’

The hymns quoted in this Ms. are accented.

॥ कूष्माण्डहोमप्रयोगः ॥

2681. KŪSMĀNDAHOMAPRAYOGAH.

J. L. Collection No. 280. Substance—Paper. Size—6 × 4 inches. Sheets—7 (9-15). Lines—11 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—100. Author—(?). Complete. Beginning:

अथ कूष्माण्डहोमः ।

श्रीगणेशाय नमः ॥

अग्नीनाधास्यमानः पापस्य तार्त(तारत)भ्यं विचार्य सं-
वत्सरं मासं चतुर्विंशतिदिनानि द्वादशदिनानि षड्दि-
नानि त्रीणि दिनानि वा कूष्माण्डैर्जुहुयात् । अमावास्या-
यां वा अन्यत्र विहितकाले पूर्वाह्ने उपक्रमः । अथ
कूष्माण्डहोमप्रयोगः ॥ प्राणानायम्य, तिथ्यादि सङ्कीर्त्य ॥

End :

“यन्मया” इति मन्त्रस्य ब्रह्मा स्वयं ऋषिः अग्निर्दे-
वतानुष्टुप्छन्दः समिद्धोमे विनियोगः । “यन्मया मनसा
वाचा कृतमेनः कदाचन ।

सर्वस्माच्चक्षान्मेलितोमौग्धि त्वं हि वेत्थ यथा तथं
स्वाहा” ।

अथय इदम् । यावद्धोमदिनानि तावत् (न) मासस्त्री-
पर्यङ्का दिवास्वापानृतवदना पयोभक्षणं अत्रो(श) कावो-
दनादि ॥

Colophon :

इति कूष्माण्डहोमः समाप्तः ।

श्रीकृष्णार्पणमस्तु ॥ गारुभीरेः ॥

Subject: Kūśmāṇḍahomaprayoga.

Remarks:—The Ms. is in good condition. This Ms. belonged to one Gāmbhīri, otherwise known as Bhāskararāya son of Ghaṃbhirarājabharatīdīkṣita. The other work contained herein is Prāyaścittaprayoga.

॥ आश्वलायनगणहोमप्रयोगः ॥

2682. ĀSVALĀYANAGANAHOMAPRAYOGAḤ.

Burnell's Catalogue No. 3898 b. Page 143. Right column.
Substance—Paper. Size— $10\frac{7}{8} \times 4\frac{7}{8}$ inches. Sheets—13
(11—23). Lines—10 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of
Granthas—240. Author—?. Complete.

Beginning:

अथ गणहोमः । तत्र सङ्ग्रहकारः ।
गणहोमं प्रवक्ष्यामि श्रौताधानादिसिद्धये ।
बौधायनमतेनैव समासेन यथातथम् ॥
आधानादि चिकीर्षुः सन् सपत्नीको धृतव्रतः ।
पूर्वाह्णे नित्यकर्मान्ते गृह्याग्निं सुसमिध्य च ॥
पाकयाज्ञिकधर्मेण स्वगृह्योक्तविधानतः ।
सह प्रणीतापात्रेण कलशं तन्तुवेष्टितम् ॥
आसाद्योदकसंपूर्णं कृत्वाग्नौभ्रमयेच्चरुम् ।
तूर्णीं है होमपर्याप्तं निर्वापप्रोक्षणान्वितम् ॥
जुहुयादाज्यभागान्ते सावित्र्यादाय तं शुचा ।
अवदाय स्विष्टकृते तत्संस्थाप्य च बर्हिषि ॥
अवशिष्टे चरौ तस्मिन्नाज्यं सिञ्चेद्यथाप्लुतम् ।
आदायमेक्षणेनैव हुनेत्तच्चाष्टभिर्गणैः ॥

षड्वचोऽग्नेनयेत्याद्योऽष्टादशर्चस्तु योरुषः ।
 द्वाविंशर्चामृगाराख्यो योगमिति चतुर्ऋचः ॥
 यावामिति ततोऽष्टर्चस्ततः सप्तदशर्चकः ।
 पावमानस्तु षष्ठस्यादच्छिद्रपठितस्ततः ॥
 यद्वा इति विंशर्चोऽष्टर्चो वैश्वानरोऽष्टमः ।
 एवञ्च्युत्तरशतं मन्त्राः स्युर्गणहोमके ॥
 इति हुत्वा ततः स्विष्टकृतं प्राक्स्थापितं हुनेत् ।
 स्वष्ट्योक्तविधानेन होमशेषं समापयेत् ॥

End:

“यमु द्विष्मस्तमु जहि” इति पठित्वा ततः “सुमित्रा न
 आप ओषधयः सन्तु” इति कलशादञ्जलिनोदकं गृहीत्वा
 “दुर्मित्रास्तस्मै भूयासुर्योऽस्मान्द्वेष्टि यश्च वयं द्विष्मः” इति
 द्वेष्ट्यदिशि निषिच्य, ततस्तूर्ण्णीं तत्कलशं पृष्ठतः परास्थाय,
 उपस्पृश्यानवेक्षमाणो गृहभागत्य, स्नात्वाचम्य कर्म सम-
 र्पयेत् । एवं सप्ताहादि यथासङ्कल्पं त्रिषवणं कृत्वा
 तदन्ते ब्राह्मणान्संभोज्य गोहिरण्यादि दक्षिणां दत्त्वा
 नियतो भवेत् ॥

Colophon:

इति गणहोमः ॥

Subject: Gaṇahomaprayer, belonging to the Āśvalāyana school of the R̥g-Veda, giving the prayoga details of the Gaṇahoma—an expiatory ceremony to be performed by all yajamānas just before the beginning of all Vedic Sacrifices.

Remarks:—The Ms. is in fairly good condition. The other work contained herein is ‘कृष्णाम्ण्डहोमप्रयोगः’

॥ बोधायनगणहोमप्रयोगः ॥

2683. BODHĀYANAGANĀHOMAPRAYOGAḤ.

Burnell's Catalogue No. 3884 b. Page 143. Right column.
 Substance—Paper. Size— $9\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Sheets—11 (11—
 21). Lines—9 or 10 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of
 Granthas—150. Author—(?). Complete.

Beginning :

अथ गणहोमः ॥

पूर्वाह्ने गृह्यार्णि प्रतिष्ठाप्य, प्राणानाश्रम्य, तिथ्यादि स-
 ङ्कीर्त्य, आधानाधिकारसंपादकसमस्तपापक्षयार्थं अशेष-
 कर्मानुष्ठानयोग्यतासिद्ध्यर्थञ्च गणहोमं करिष्ये । आधा-
 रान्तं तन्त्रं सङ्कल्प्य । अत्र प्रधानं सवितारश्चरुद्रव्येण
 स्विष्टकृतमग्निमित्यादि कुर्यात् । पक्वश्चरुं सावित्र्या हुत्वा
 चरौ प्रभूतमाज्यमानीय जुहुयात् । “अग्ने नय” इति षष्टर्च-
 स्य सूक्तस्य विश्वेदेवा ऋषयः अग्निर्देवता त्रिष्टुप् छन्दः ।
 चरुहोमे विनियोगः ।

अग्ने नय सुपथा राये अस्मान् विश्वानि देव वयुनानि
 विद्वान् । युयोध्यस्मज्जुहुराणमेनो भूयिष्ठान्ते नम उक्तिं
 विधेम स्वाहा ॥

End :

“यमु द्विष्मस्तमुज्जहि” इति ततस्ताः पात्रगताः आपो
 निर्ऋत्यां दिशि स्ववैर्यधिष्ठितायां वा दिशि निनयति ।
 “दुर्मित्रास्तस्मै भूयासुर्योस्मान् द्वेष्टि यश्च वयं द्विष्मः” ।
 इति । अथ पात्रं परास्य पृष्ठतोऽनवेक्ष्य(त्त)माणो यथा-

गतमागत्य हस्तादि क्षाळनं कुर्यात् । कर्मन्ते ब्राह्मणान्
पायसादिना भोजयित्वा गोहिरण्यादि ब्राह्मणेभ्यो द-
द्यात् । अथ माघादिपञ्चमासेषु श्रावण्याश्विनमार्गशीर्ष-
मासेषु वा कृत्तिकारोहिणीपुनर्वसु पूर्वा ३ उत्तरा ३
चित्रामृगश्रवणानूराधासु ॥

Colophon :

इति कूष्माण्डगणहोमः समाप्तः ॥

Subject: Gaṇahomaprayer according to the Bodhāyana school of the Black Yajurveda giving the prayoga details of the Gaṇahoma—an expiatory ceremony in vedic sacrifice.

Remarks:—The Ms. is in good condition. The other work contained herein is 'कूष्माण्डहोमः'

॥ कूष्माण्डगणहोमप्रयोगः ॥

2684. KŪSMĀNDAGANAHOMAPRAYOGAḤ.

Burnell's Catalogue No. 9148 a. Page 25. Left column.

Substance—Palm leaf. Size—18 × 1 inches. Leaves—7 (1—7). Lines—8 to a Page. Script—Grantha. No. of Granthas—150. Author—(?). Complete.

Beginning :

(कूष्माण्डहोम)प्रयोग उच्यते ।

अमावास्यायां पौर्णमास्यां वा केचनमश्रुलो (मनस्वानि
वापयित्वा अहत) वासा यजमानः प्रातरौपासनं कृत्वा दर्मे-
ष्वासीनो दर्भान् धारयमाणः पव.....कल्पं करो-
ति । अस्यां पुण्यातिथौ ममोपात्तदुरितक्षयद्वारा परमेश्वरप्री

.....नि(यावन्त्येनांसि सम्भवन्ति तावतामेनसां नि-
र्हरणद्वारा करिष्यमाणाभ्या.....र्थं त्र्यहं
कूष्माण्डैर्होष्यामि ॥

*

*

*

ब्रह्मणे वरं ददाति अभ्युदयं पुण्याहश्च कुर्यात् ।
सन्तिष्ठते कूष्माण्डहोमः ॥

ब्रह्मचारी कल्पेन व्रतमुपैति । संवत्सरादि त्रिराभ्यन्तं
व्रतं न मांसमश्नीयात् न स्त्रियमुपेयात् नोपर्यासीत् जुगु-
प्सेतानुतात् पयोभक्ष इति प्रथमः इति कल्पः ॥

क्षापचित्र सहस्राक्षं मृगारां होमुचौ गणौ ।

पावमान्यश्च कूष्माण्ड्यो वैश्वानर्यश्च यः ॥

घृतोदनेन ता जिह्वन् सप्ताहं सवनत्रयम् ।

एकाहं (वा) त्र्यहं वापि प्रत्यहं सकृदेव वा ॥

मौ(नं) व्रती हविष्याशी जितक्रोधो जितेन्द्रियः ।

सिंहे म हत्यपाम्पूर्णेपात्रे वेक्ष्य चतुष्पथे ॥

मुच्यते सर्वपापेभ्यो महतः पातकादपि ।

उत्तरायणे पूर्वेष्वक्षे पुण्ये नक्षत्रे प्रातरौपासनं हुत्वा
प्राणानायम्य पत्न्या सह सङ्कल्पः अहं आगएनोर्निर्हर-
णार्थं सप्ताहं सवनत्रयं वा गणैर्होष्यामि उल्लेखनादिप्राकृतो-
यनिधानान्ते श्रपयित्वा अभिधारणं अग्नेः उपसमधानादि
प्रणीताप्रणयनं कृत्वा कलशं पूरयित्वा उत्तरेणार्गिं दर्भेषु
सादयति ब्रह्मा वागाद्यग्निमुखान्ते चरावाज्यमानीय द-

व्योपघातं सर्वाहुतीर्जुहोति । “अग्ने नय सुपथा + नम-
उक्तिं विधेम स्वाहा” । अग्रय इदं ॥

End:

“वैश्वानरस्य सुमतौ + सूर्येण स्वाहा” । सर्वेषामग्नये
वैश्वानरायेदं चरुमभिघार्य स्विष्टकृतं जुहोति । पूर्ववदुपा-
घातपक्ष एव । जयादि प्रतिपद्यते परिषेचनान्तं कृत्वा
परिध्यञ्जनादि पूर्ववत् ब्रह्मोदासनं कलशमादाय चतुष्पथं
वाच्छन्तीपादौ प्रक्षाल्याचम्योपविश्य जपति ॥

Colophon :

गणहोमस्तमाप्तः ॥

Subject: Kūsmāṇḍahomaprayoga and Gaṇahomaprayoga.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition. For the other
works contained herein see Remarks under No. 2357.

The following is given after the colophon:—

सिंहे मे मन्युः । व्याघ्रे मेन्तरामय । वृके मे क्षुत् * * * “यमु-
द्विष्मस्तमुज्जहि” अपो दृष्ट्वा जपति । “सुमित्रा न आप ओ-
षधयः सन्तु दुर्मित्रास्तस्मै भूयासुर्योऽस्मान द्वेष्टि यश्च वयं
द्विष्मः” । पाप्मन् नैर्ऋत्यां निरस्य अप उपस्पृश्य ॥

॥ कूष्माण्डगणहोमप्रयोगः ॥

2685. KŪSMĀṆḌAGAṆAHOMAPRAYOGAḤ.

Burnell's Catalogue No. 3688. Page 23. Right column
Substance—Paper. Size—11×4½ inches. Sheets—12.
Lines—8 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Gran-
thas—175. Author—?. Complete.

Beginning :

अथ कूष्माण्डहोमः ॥

अग्नीनाघास्यमानः सर्वदुरितपूर्वपाप(पनोदनक्ष)मः
सर्वप्रायश्चित्तरूपं कूष्माण्डहोमं कुर्यात् । अमावास्यायां वा
यजेत ॥ तस्यायं प्रयोगक्रमः । एनोनिर्हरणार्थं कूष्मा-
ण्डैर्होष्यामीति सङ्कल्प्य श्मश्रुकक्ष[ः]लोमनखानि वाप-
यित्वा स्नानाद्यनन्तरं देवतादिसङ्कल्पं कुर्यात् ॥

❀

❀

❀

अथ कर्माङ्गकृतः प्रयोगः

अग्न्याधेये पूर्णाहुतिं हुत्वा कूष्माण्डैर्जुहुयात्पूतो
देवलोकान्समश्नुत इति ब्राह्मणम् ॥

इति कूष्माण्डहोमः ॥

अथ गणहोमः ॥

पापा(प)नोदनकामः पूर्वाह्ने गृह्णाग्निं प्रतिष्ठाप्य प्राणा-
नायम्य समस्तपापक्षयार्थं अशेषकर्मानुष्ठानयोग्यतासिद्ध्यर्थं
गणहोमं करिष्ये ॥

End :

पावमानीः शु० स्वती । ऋषिभिः ० हितं स्वाहा । पा०
इदम् । पावमानीर्दि० ता स्वाहा । पा० दम् । पावमानीस्व०
श्च्युतः । ऋषिभिः ० हितम् । स्वाहा । पा० इदम् । येन दे(वाः)

Colophon : Nil.

Subject : Kūṣmāṇḍagaṇahoma Prayoga.

Remarks :— The Ms. is in good condition. This Ms. abruptly
breaks off towards the end of Gaṇahoma.

॥ आपस्तम्बोत्सर्गेष्टिप्रयोगः ॥

2686. ĀPASTAMBOTSARGESTIPRAYOGAḤ.

Burnell's Catalogue No. 9110 g.

Substance—Palm leaf. Size— $16\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{2}$ inches. Leaf—(7th)

Lines—7 or 8 to a page. Script—Telugu. No. of Granthas—28. Author—(?). Complete.

Beginning:

अग्नीनाधास्ये । अ—विभूयासमिति सङ्कल्प्य । तत
 उत्सर्गेष्टिः । पुनस्सङ्कल्प्य । इष्ट्या यक्ष्ये । “विद्युदसि”
 “अद्य यज्ञाय” “इमामूर्जम्” पिष्टं हविः । पौर्णमासं
 तन्त्रम् । पञ्चदश सामिधेन्यः । पात्रप्रयोगकाले अष्टाविंश-
 त्कपालानि स्थालीस्फ्यञ्च द्रव्यं । इतराणि प्रकृतिवत् ॥

End:

विरुज्य प्राशित्रं चतुर्धाकरणं अन्वाहये दक्षिणे “यज्ञो
 बभूव” यज्ञश्चञ्च । ब्राह्मणभोजनान्तम् । श्वः प्रकृतेष्टिकृत्वा
 आयतनस्थाने सर्वानग्नीन् ज्वलन्तमुत्स्पृशति ॥ ९ ॥
 वर्षानुशरदि..... ॥

Colophon : Nil.

Subject: Āpastambotsargeṣṭiprayoga—giving the prayoga
 details of the Utsargeṣṭi, according to the Āpastamba
 school of the Black Yajurveda.

Remarks: —The Ms. is in a much decaying condition. Dr. Burnell
 has failed to note this work though the No. has been noted by
 him. For the other works contained in this Ms. see the list
 under Remarks on No. 2099.

॥ काम्येष्टयः ॥

2687. KĀMYESTAYAH.

Not Noticed by Burnell.

Substance—Paper. Size— $7\frac{1}{2} \times 6$ inches. Sheet—1.
 Lines—22 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Gran-
 thas—40. Author—(?) Incomplete.

Beginning :

अथ काम्येष्टीनां स्थाने काम्याश्चरवस्तानेव नामानामो-
 ति । अनाहिताग्निः पर्वण्यौपासने कुर्यात् । तेषां पार्वण-
 स्थालीपाकवन्नाममन्त्रेण निर्वापप्रोक्षणहोमाः । अथाग्नेया-
 श्वरवो विकल्पवर्जिताः प्रजाकाम इन्द्राग्निभ्यां तामेवेच्छन्
 पुत्रे वा जाते वा स निमेष्यं वैश्वानराय आयुष्काम आ-
 युष्मत इन्द्राय त्रात्रे च स्वस्त्ययनकामस्वस्तिमते भूतिकामो
 जातवेदसे आरादादित्येभ्यो भुवन्मो (?) वा पुत्रकामः
 पुत्रिणे तस्मा इन्द्राय पुत्रिणे च वा रुचिकामो रुक्मते
 तेजस्कामस्तेजस्वते सर्वमायुरेभ्यन् क्षामवते ग्रहदाहे च
 समानेषु श्रैष्ठ्यकामो मूर्धन्वते कामस्सिद्धयै कामाय क्षेत्रेषु
 वा सजातेषु वा स्पर्धमाने यविष्ठाय क्षेत्रपतये ० ॥

End :

सर्वजनमैत्रीं कृत्स्नपापापनुतिं पवित्रतां चेच्छन्नये-
 होमुच इन्द्रायौहोमुचे मित्रावरुणाभ्यामागो मुग्भ्यां
 वायुसवितृभ्यमागो मुक् सामशिभ्यामागो मुग्भ्याम् ।
 मरुन् एनोमुग्भ्यो विश्वेभ्यो देवेभ्य एनोमुग्भ्योऽनुमत्या-
 नये वैश्वानराय द्यावापृथिवीभ्यामेनो मुग्भ्यामिति च
 दशम्य इति पूर्वोक्तमेव कामयन् , अग्नये पवमानाय,

सरस्वत्यै प्रियायै, अग्नये पावकाय, सवित्रे सत्यमसत्राया-
ग्नये शुचये, वायवे नियुत्वते, अग्नये व्रतपतये, दधिक्राव्णे,
अव्णोग्नये (?) वैश्वानराय, विष्णवे शिपिविष्टायेति च
दशभ्य इति ॥

काम्याः संगृह्य लिखिताः केचनत्र यथामति ।

शिष्टांस्तु श्रुतितो ज्ञेयाः मृत्रेभ्यस्तत्र तत्र तु ॥

इति ॥ श्रीः ॥

Colophon : Nil.

Subject : Kāmyeṣṭis performed for the attainment of various
objects in life. This Ms. gives a complete list of
Kāmyeṣṭis.

Remarks :—The Ms. is in a decaying condition.

॥ आश्वलायनकुण्डलेष्टिप्रयोगः ॥

2688. ĀSVALĀYANAKUNDALEṢṬIPRAYOGAḤ.

Burnell's Catalogue No. 3951. Page 26. Left column.
Substance—Paper. Size—10×4½ inches. Sheets—8. Lines
—7 or 8 to a page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas
—20. Author—(?) Complete.

Beginning :

श्रीगणेशाय नमः ॥

कुण्डलेष्टिप्रयोगः ॥

अस्या इष्टेः पञ्चदश सामिधेन्यः । वार्तप्रावाज्यभा-
गौ । अग्निस्सोमो वरुणः सरस्वत्याग्नाविष्णू च प्रधानदेव-
ताः । स्वष्टकृत्प्रयाजादयोऽङ्गदेवा आज्यपाश्च । “नमः

प्रवक्त्रे” इत्यादि “आ वह देवान्यजमानाय । अग्निमग्न
आवह । सोममावह । अग्निमावह । सोममावह । वरुण-
मावह । सरस्वतीमावह । अग्नाविष्णू आवह । देवाँ-
आज्यपाम्” इत्यादि ।

End:

प्रिग्रीहि देवा० यजिष्ठोम् ॥ ये० हेग्निं स्विष्टकृतम् ॥
“अयाळग्निरग्नेः प्रियाधामायाद्सोमस्य प्रियाधामान्यया-
ळग्नेः प्रियाधामान्ययाद् सोमस्य प्रियाधामान्ययाद्वरुणस्य
प्रियाधामान्ययाद् सरस्वत्याः प्रियाधामान्ययाळग्नावि-
ष्णोः प्रियाधामान्ययाद्देवानामाज्यपानाम् ।” इत्या-
दि “जुषतां हविरग्ने यदद्य० अद्यावौ० ॥ सूक्तवाके ॥
अग्निरिदं+कृत ॥ सोम इदं+कृत ॥ अग्निरिदं० सोम
इदं ॥ वरुण इदं ॥ सरस्वतीदं ॥ अग्नाविष्णू इदं० वृधे
वाँ महोज्यायो क्राताम् । देवा आज्यपाः” इत्यादि सं-
स्थाजपान्तम् ॥ संपूर्णः ॥

Colophon: Nil. ॐ

Subject: Āśvalāyanakunḍaleṣṭi or Āyusṣkāmeṣṭi prayoga
giving the prāyoga details of the Kunḍaleṣṭi (the
duties of the Hotṛ priest) according to the Āśvalā-
yana School of the R̥g Veda.

Remarks :—The Ms. is in good condition.

॥ आश्वलायनकुण्डलेष्टिप्रयोगः ॥

2689. ĀŚVALĀYANAKUNḌALEṢṬIPRAYOGAḤ.

Burnell's Catalogue No. 3952. Page 26. Left column.

Substance—Paper. Size— $10 \times 4\frac{1}{2}$ inches. Sheets—2.
 Lines—8 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Gran-
 thas—20. Author—(?) Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 2688.

Remarks:—The Ms. is in a good condition.

॥ आश्वलायनकुण्डलेष्टिप्रयोगः ॥

2690. ĀŚVALĀYANAKUNDALEṢṬIPRAYOGAḤ.

Burnell's Catalogue No. 3953. Page 26. Left column.
 Substance—Paper. Size— $10 \times 4\frac{1}{2}$ inches. Sheet—1.
 Lines—10 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Gran-
 thas—20. Author—(?) Complete.

Beginning, end, and subject—Same as No. 2688.

Colophon:

कुण्डलेष्टिहोत्रं समाप्तम् ॥

Remarks:—The Ms. is in a good condition.

॥ आश्वलायनकुण्डलेष्टिप्रयोगः ॥

2691. ĀŚVALĀYANAKUNDALEṢṬIPRAYOGAḤ.

Not Noticed by Burnell.

Substance—Paper. Size— $10 \times 3\frac{1}{2}$ inches. Sheet—1.
 Lines—10 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of
 Granthas—20. Author—(?). Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 2688.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

॥ कुण्डलेष्टिप्रयोगः ॥

2692. KUNDALESTIPRAYOGAH.

Burnell's Catalogue No. 3875. Page 25. Right column.

Substance—Paper. Size— $10\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Sheets—3.

Lines—9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of

Granthas—50. Author—(?) Complete.

Beginning :

अथ आयुष्कामेष्टिप्रयोगः ॥ कुण्डलेष्टिः ॥

ज्योगामयावीसर्वायुष्कामी वा यः कश्चिदमावास्यायां
पौर्णमास्यां वा प्रातरग्निहोत्रं हुत्वा । पत्न्या सह प्राणा-
नायम्य शरीरे वर्तमानरोगशान्त्यर्थं आयुष्याभिवृद्ध्यर्थं
समस्तपापक्षयार्थं इष्ट्या यक्षे । “विद्युदसि” “अथ
यज्ञाय” “इमापूर्जे पञ्चदशीम्” । ऐष्टं हविः । पौर्णमास-
तन्त्रम् ।

❀

❀

❀

❀

End :

“आयुरसि विश्वायुरसि सर्वायुरसि सर्वमायुरसि । सर्वं
म आयुर्भूयात् । सर्वमायुर्गेपम्” एवं सन्ध्ये । “आयुरसि०
गेपम्” “अग्निरायुष्मान्” इत्यनुवाकशेषेण षडभिर्म-
न्त्रैरध्वर्युर्यजमानस्य हस्तं गृह्णाति ।

❀

❀

❀

❀

आग्नेयवाल्लणसारस्वतानां चतुर्धाकरणम् । अन्वाहा-
र्यो दक्षिणा । यथादेवतमुज्जितयः । यज्ञो बभूव । यज्ञश्च-
अमवर्जम् । ब्राह्मणतर्पणान्तम् । सन्तिष्ठते आयुष्कामेष्टिः

Colophon :

सम्पूर्णः ॥

Subject: Kuṇḍaleṣṭi or Āyusṣkāmeṣṭi prayoga giving the prayoga details of the Kuṇḍaleṣṭi which is to be performed by those who aim at longevity.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

॥ कुण्डलेष्टिप्रयोगः ॥

2693. KUNDALEṢṬIPRAYOGAḤ.

Burnell's Catalogue No. 9183 h. Page 24. Left column.

Substance—Palm Leaf. Size— $14\frac{1}{4} \times 1\frac{1}{4}$ inches Leaves—6 (33-38). Lines—5 or 6 to a Page. Script—Grantha. No. of Granthas—100. Author—(?) Complete

Beginning:

कुण्डलेष्टिप्रयोगः ॥

ज्योगामयावी सर्वायुष्यकामी वा उत्तरया यजेत ।
 अमावास्यायां पौर्णमास्यां वा प्रातरग्निहोत्रं हुत्वा अपरेण
 गार्हपत्यं दर्मेष्वासीनो दर्भान् धारयमाणः पत्न्या सह
 विघ्नेश्वरं ध्यात्वा प्राणानायम्य सङ्कल्पं करोति । समोपा-
 त्तसमस्तदुरितक्षयद्वारा परमेश्वरप्रीत्यर्थं पञ्चदशविष्कया इ-
 ष्ठ्या यक्ष्ये । चिररोगविमुक्त्यर्थं दीर्घायुष्यसिद्धयर्थमि-
 ति वा फलानिर्देशः । दर्भनिरसनादि “विद्युदसि ।”
 ऋत्विग्वरणम् । अग्निविहरणादि “अद्य यज्ञाय रमताम्”
 “इमामूर्जं पञ्चदशीम्” ऐष्टं हविः । पौर्णमासतन्त्रम् । ब-
 हिराहुत्य वृत्तप्रवेशः । “पयस्वति” इत्यादि सप्तदश सा-
 मिधेन्यः । “यत्कृष्णोरूपम् ।” ततस्त्वां त्रयोविंशतीया
 सम्भरामि । वेदं कृत्वोपवेशः ॥

ततः खिष्टकृदादि आग्नेयवारुणसारस्वतानां विरुन्ध्य
 प्राशिन्नम् । तेषामेव चतुर्धाकरणम् । अन्वाहार्यो दक्षिणा
 ब्रह्मन् ब्रह्मा संत्वादि प्रकृतिवत् । सूक्तवाके यथादैवतमु-
 जितयः । अग्नय इदम् “अग्नेरहमुज्जितिमनूज्जेषम्” ।
 सोमायेदम् “सोमस्याहमुज्जितिम्” । वरुणायेदम् “वरु-
 णस्याहमुज्जितिम्” । सरस्वत्या इदम्, “सरस्वत्याहमु-
 ज्जितिम् ।” अग्नाविष्णुभ्यामिदम्, “अग्नाविष्णोरहमु-
 ज्जितिम्” । “देवेभ्य आज्यपेभ्यः” इत्यादि । “यज्ञो बभूव”
 यज्ञशंभमवर्जम् । ब्राह्मणतर्पणान्तम् । इष्टिः परिसमाप्यते ।

हरिः ॐ ॥

Colophon : Nil.

Subject: Same as No. 2688.

Remarks:—The Ms. is in good condition. For the other works
 contained herein see Remarks under No. 2152.

॥ जातेष्टिप्रयोगः ॥

2694. JĀTEṢṬIPRAYOGAH.

Burnell's Catalogue No. 9183. Page 24. Left column.

Substance—Palm leaf. Size— $14\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{2}$ inches. Leaves—5 (39-
 42). Lines—5 or 6 to a Page. Script—Grantha. No. of
 Granthas—80. Author—(?). Complete.
 only.

Beginning:

जातेष्टिप्रयोगः ॥

पुत्रजननानन्तरं भाण्डस्पर्शादूर्ध्वं कर्तव्या । वैश्वानरं

द्वादशकपालं निर्वपेत् पुत्रे जाते । यदष्टाकपालो भवति
 गायत्र्यैवैनं ब्रह्मवर्चसेन पुनाति । यन्नवकपालस्त्रिवृतैर्वासि-
 स्तेजो दधाति । यद्दशकपालो विराजैर्वासिन्नन्नाद्यं दधाति ।
 यदेकादशकपालस्त्रिष्टुभैर्वासिभिर्न्द्रियं दधाति । यद्वादश-
 कपालो जगत्त्रैर्वासिन् पशून् दधाति । यस्मिन्
 जात एतामिष्टिं निर्वपति । पूत एव तेजस्विन्नाद इन्द्रि-
 यावी पशुमान् भवतीति ब्राह्मणम् ॥

End:

हविःशेषोद्वासनादि । सूक्तवाके अग्नय इदम् “अग्ने-
 रहमुज्जितिमनूजेषम्” । अग्नये वैश्वानरायेदम् “अग्नेर्वै-
 श्वानरस्याहमुज्जितिम्” । देवेभ्य आज्यपेभ्य इत्यादि ।
 उपस्थानकाले “अगन्म प्रजाम् । प्रजामगन्म सन्दृशस्ते ।”
 इत्यादि “यज्ञो बभूव” यज्ञशं चमवर्जम् । ब्राह्मणतर्पणान्त-
 मिष्टिः परिसमाप्यते ॥

Colophon : Nil.

Subject: Jāteṣṭi prayoga giving the prayoga details of the
 Jāteṣṭi which is to be performed by every dvija father
 soon after the birth of his son for the purity and
 welfare of the new-born child. The peculiarity of
 this sacrifice is that the performer of the Ṛṣi does
 not attain its fruit.

Remarks:—The Ms. is in good condition. For the other works
 contained in this Ms. see the list under Remarks on No. 2152.

॥ त्रैधातवीयेष्टिप्रयोगः ॥

2695. TRAI DHĀTĀVĪYEṢṬIPRAYOGAḤ.

Burnell's Catalogue No. 9157 a. Page 25. Right column.

Substance—Palm leaf. Size—15×1½ inches. Leaves—2 (1—2). Lines—6 or 7 to a Page. Script—Grantha. No. of Granthas—45. Complete.

Beginning :

अमावास्यायां पौर्णमास्यां वा प्रातरग्निहोत्रं हुत्वा
त्रैधातवीयया यक्ष्ये । “विद्युदसि” । अग्नीन्विहृत्या-
न्वाधानादि । “अद्य यज्ञाय” । “हमामूर्जं पञ्चदशीम्”
प्रथमं वा त्रैधातवीयं हविः । व्रतप्रवेशः । सप्तदश सा-
मिधेन्यः । आमावास्यं तन्त्रम् । वेदं कृत्वा वेदिः । द्वादश-
कपालानि स्फ्यञ्च द्वन्द्वं शूर्पद्वयम् एकमेवोल्खलं मुसलञ्च
अन्वाहार्यस्थालीवर्जम् । पवित्रकरणादि वेषाय चाम् । नि-
र्वापकाले “इन्द्राविष्णुभ्यां जुष्टं निर्वपामि” इति व्रीहीन-
न्वावापान्तं कृत्वा शूर्पान्तरे यवानामप्यन्वावापान्तं कृत्वा
ततो व्रीहीन् । सैव देवता । “इन्द्राविष्णू हव्यं रक्षेताम्” इति
तन्त्रेणोपसादनम् । “इन्द्राविष्णुभ्यां वो जुष्टं प्रोक्षामि” ।
व्रीहीनवहत्य यवानवहन्ति नानाबीजधर्मेण । तथैव त्रि-
ष्फलीकरणपेषणे । कपालोपधाने अष्टाभ्य ऊर्ध्वन्तूष्णीम् ।
व्रीहिपिष्टानि प्रथमं समोप्यान्धस्यां पात्र्यां यवपिष्टसं-
वापः ॥

End :

हिरण्यं तर्प्यं धेनुरिति दक्षिणा । “ब्रह्म पिन्वस्व” इत्यवि-

कारेणोक्त्वा सहस्रधारा उत्सा अक्षीयमाणाः ता दध्रः पृथि-
वीमन्तरिक्षं दिव...ताभिर्हिरण्यताप्यधेनुभिरतितराणि मृ-
त्युम् । ब्राह्मणाः इमा वो हिरण्यताप्ययेन वः । ब्रह्माणि
ब्रह्माणि स्य ब्रह्मणे वो हुताद्य मामाहिसिष्ट...हुतामहं
शिवानि भवत एवं नपुंसकलिङ्गेनोहः । हिरण्यताप्यशब्द-
योः 'नपुंसकलिङ्गसन्निपाते नपुंसकलिङ्गं शिष्यते' इति
व्याकरणस्मृतेः । ब्राह्मणा इमानि वो तार्प्यहिरण्यधेनूनि ।
नपुंसकलिङ्गपाठं प्रत्यन्तरमतम् (?) । अग्नये हिरण्यमिति
हिरण्यप्रतिग्रहः उत्तानस्त्वेति तार्प्यस्य घृताक्तवस्त्रस्य रुद्राय
गामिति धेनोः । अत्र "यज्ञो बभूव" । यजमानस्य पुनरन्वा-
हार्यत्वात् यज्ञशं चमवृष्टिवर्जं ब्राह्मणभोजनान्तम् । ॐ ॥

Colophon : Nil

Subject : Traidhātavīyeṣṭiprayoga, giving the Prayoga de-
tails of the Traidhātavīya sacrifice.

Remarks :—The Ms. is in a fairly good condition. The other work
contained herein is ' भगवत्स्तुतिव्याख्या.' A transcribed copy
of this Ms. is also available in the Library. See Transcript
Vol. 276. the date of copying being 1920 A. D.

॥ त्रैधातवीयेष्टिप्रयोगः ॥

2696. TRAI DHĀTAVĪYEṢṬIPRAYOGAḤ.

Burnell's Catalogue No. 9172 h.

Substance—Palm leaf. Size—16×1½ inches. Leaves—2
(78 & 79). Lines—8 to a Page. Script—Grantha. No. of
Granthas—15. Author—(?) Complete

Beginning:

॥ त्रैधातवीया ॥

अथ त्रैधातवीयया यक्ष्ये । “विष्टुत्” । विहृत्यान्वा-
धानादि । “अथ यज्ञाय” त्रैधातवीयं हविः ॥ आमावास्यं
तन्त्रम् । अन्वाधाय व्रतप्रवेशः । सप्तदश सामिधेन्यः ।
वेदं कृत्वा वेदिः । द्वादशकपालानि स्फ्यश्च द्वन्द्वं शूर्प-
द्वयं एक एवोलूखलः मृसलश्च अन्वाहार्यस्थालीवर्ज्या-
नीतराणि सर्वाणि निर्वापकाले वेषाय वा इन्द्राविष्णुभ्यां
जुष्टमिति व्रीहीन् अन्वोप्य यवानपि इन्द्राविष्णुभ्यामि-
त्यन्वावापान्तः । पुनर्व्रीहीनिन्द्राविष्णुभ्यामिति अन्वोप्य
इन्द्राविष्णुर्हव्यं रक्षेथामिति तन्त्रेणोपसादनादि ।

End—

ब्रह्माणि ब्रह्माणीस्थो ब्रह्मणे वो ममाहि स्विष्टहुतानि
मह्यं शिवानि भवत । नपुंसकलिङ्गेनैवोहः हिरण्यशब्दस्य
तत्त्वात् । ब्राह्मणा इत्यादि । धेनुमि । उत्तानस्त्वेति तार्प्य-
न् घृतं वस्त्रं । रुद्रगां, यज्ञो व० ।

Colophon: Nil

Subject: Traidhātaviyeṣṭi Prayoga.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition. For the other
works contained herein see Remarks under No. 2596. This
work has not been noticed by Dr. Burnell.

॥ आपस्तम्बनक्षत्रेष्टिप्रयोगः ॥

2697. ĀPASTAMBANAKṢATREṢṬIPRAYOGAḤ.

Burnell's Catalogue No. 3869. Page 25. Right column.

Substance—Paper. Size—11×4½ inches. Sheets—24.

Lines—11 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of
Granthas—640. Complete (?).

Beginning :

श्रीगणाधिपतये नमः ॥

आपस्तम्बानुसारिनक्षत्रेष्टिप्रयोगः ॥

तत्र बौधायनः ॥

‘सा या वैशाख्याः पूर्णमास्याः पुरस्तादमावास्या
भवति । सा सकृत्संवत्सरस्यापभरणीभिः सम्पद्यते ।
तस्यामारभेतेति । अपि वा पूर्णमासीममावास्यां वोपव-
सेद्यस्यां तल्लक्ष्म सम्पद्यते’ इति । अत्र पूर्णमासीग्रहणं
आश्विन्यां कार्तिक्यां वा पूर्णमास्यां भरणीयोगे सति ।
तत्राप्यारम्भौचित्यप्रदर्शनार्थम् । अमावास्याग्रहणं चैत्र्याः
पूर्णमास्याः पुरस्तादमावास्यायाः भरणीयोगे तत्रापि त-
दौचित्याशयम् । फाल्गुनादिमासत्रये यस्यां तिथावपभर-
णीयोगस्तस्यां वारम्भ इत्यपि प्रायश्चित्तप्रदीपे । अ-
धिकं प्रयोगान्ते वक्ष्यामः ॥

End :

ए० अगन्माहोरात्रार्धमासमासर्तुसंवत्सरानाप्लवा चन्द्र-
मसः सायुज्यं सलोकते अहोरात्रार्धमासमासर्तुसंवत्सराना-
प्लवा चन्द्रमसः सायुज्यसलोकते अगन्म० । द्वा० अगन्माहो-
रात्रातिमुक्तिमहोरात्राभ्यां मढानाप्तिमहोरात्रातिमुक्तिमहो-
रात्राभ्यां मदनाप्तिमगन्म० । ०त्र० अगन्म समानानां सुभगत्वं
प्रियत्वं समानानां सुभगत्वं प्रियत्वमगन्म । ०च० अगन्म-
मनुष्याणां नक्षत्रतुल्यतां मनुष्याणां नक्षत्रतुल्यतामगन्म०
पं० अगन्म समानानां प्रतिष्ठां समानानां प्रतिष्ठामगन्म०

६० अगन्मास्यां प्रतिष्ठामस्यां प्रतिष्ठामगन्म । ७० अ-
गन्म यज्ञेऽन्ततः प्रतिष्ठां यज्ञेऽन्ततः प्रतिष्ठामगन्म अगन्म-
नक्षत्रसत्रं नक्षत्रसत्रमगन्मेत्यगन्म मन्त्रगतोहाः ॥
शुभानि सन्तु ॥

Colophon: Nil

Subject: Āpastambanakṣatrestīprayoga giving the prayoga
details of Nakṣatrestī, according to the Āpastamba
School of Black Yajurveda.

Remarks:—The Ms. is in good condition. On the title page is given
श्रीशामजीनायक पुण्ड्रयौपनाम्नाम् ' i.e. the Ms. originally belonged
to Sāmāji Nāyaka (puṇḍaya).

॥ आपस्तम्बनक्षत्रेष्टिप्रयोगः ॥

2698. ĀPASTAMBANAKṢATRESTĪPRAYOGAḤ.

Burnell's Catalogue No. 3870. Page 25. Right column.
Substance—Paper. Size—10½ × 4½ inches. Sheets—18
(9—26). Lines—11 to a Page. Script—Devanāgarī. No.
of Granthas—390. Complete.

Beginning :

नक्षत्रसत्र आपस्तम्बप्रयोगः ॥

अथातो नक्षत्रसत्रे देवताकालादि निर्णयः । अथा-
त्र केचिदग्न्यादय एव देवताः न कुत्तिकादयः । केवलाग्ने
अष्टाकपालेन बतात्वस्य केवलसौमस्य श्यामाचरौ केव-
लवि तु (?) द्वादशकपाले देवतात्वस्यान्यत्र दृष्टस्येहाप्यनुस-
रणौ चितत्वा 'अग्नेः कुत्तिकाः प्रजापते रोहिणी' इत्यादि

वाक्येष्वग्न्यादीनां प्राधान्यप्रतीतिश्च “अग्निर्नः पातु कृत्तिकाः” इत्यत्र पात्विति याज्यायां “सुविते दधातु” इत्येकवचनाभ्यामग्निप्राधान्यप्रतीतिश्चाग्नेः कृत्तिकानाञ्च देवताप्रतिपादकस्वराणां पञ्चसङ्ख्याकत्वेनाग्नीषोमीयविकारत्वमस्य यागस्य स्यात् । ततश्चान्नादो भवतीत्यर्थवादसंवादमन्नादानुमन्त्रणे स्यात् । स्याच्च वृत्तहानुमन्त्रणं नश्चतुर्धाकरणान्ता आग्नेयधर्माः ॥

End:

ऐन्द्राग्नविकाराणां यः कनीयः यथादैवतं द्विवचनबहुवचनेनोहः नुदतां नुदेतां नुदन्तामिति । ममाग्ने पञ्चहोता । हविरुपसादने अग्न्यादिग्रथमदेवताभिप्रायेण रक्षस्व रक्षेथां रक्षध्वमित्यूहः ‘उपांशु कामयः इष्टयः क्रियन्ते’ इति वचनात् नक्षत्रहविषां उपांशुत्वमापस्तम्बमते । बोधायनस्य तु प्रजापतिः सवितेत्युपांशु । अन्या यथाप्रकृतीति पर्वणि आरम्भ इति ऋत्विग्द्रव्यसम्पादनपूर्वकं नियमेन स्थित्वा, प्रकृतिं कृत्वा, नक्षत्रसत्रेण यक्ष्य इत्युक्त्वा, उदवासाथमथित्वा कृत्तिका नक्षत्रेष्ट्या यक्ष्य इत्यादि

Colophon:

श्रीवेङ्कटेशाय गुरवे नमः ॥

कपर्द्यानुसारेण नक्षत्रेष्टय उक्ताः ॥

Subject: Āpastambanakṣatresṭī prayoga giving the prayoga details of the Nakṣatresṭī according to the Āpastamba school of the Black Yajur Veda.

Remarks:—The Ms. is in good condition. This Ms. gives a differ-

ent version of Nakṣatrestī. This is based on the opinion of Kapardi Svāmin a great commentator of the Āpastamba Śrauta Sūtras. This Ms. is full of scriptorial blunders.

॥ नक्षत्रेष्ट्यादिहौत्रप्रयोगः ॥

2699. NAKṢATRESTYĀDIHAUTRAPRAYOGAḤ.

J. L. Collection No. 281. Substance—Paper. Size— $8\frac{1}{4} \times 3\frac{1}{2}$ inches. Sheets—49. Lines—6 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—450. Author—? Incomplete.

Beginning:

श्रीगणेशाय नमः ।

अथ नक्षत्रेष्टिहौत्रम् ।

तत्र प्रथमा कृत्तिकानक्षत्रेष्टिः । तस्याः प्रयोगः ।
 “नमः प्रवक्त्रे” इत्यादि । सप्तदश सामिधेन्यः । “शोचि-
 ष्केशस्तमीमहोम्” । “स्पार्हा यस्य श्रियो दृशे रयिर्वीरवतो
 यथा । ७ अग्ने यज्ञस्य शोचतोम्” “मदापयः पुर एता
 विश्वामग्निर्मानुषीणाम्” ॥

End:

अथ वैष्णवीनक्षत्रेष्टिहौत्रम् ।

नमः प्रवक्त्र इत्यादि सप्तदश० । महौ स्वारुहा यस्य ।
 अदाभ्यः । समिद्धो० । आवाहने आज्यमागावर्गिन् चा-
 वाह्य । * * *
 “इदं विष्णुर्विचक्रमे०” । रे ॐ । ये ३ यजामहे विष्णुं
 “प्रतद्विष्णुस्तवते सूर्येण । मृगो न भीमः कुचरो गिरिष्ठाः ।
 यस्योरुषु त्रिषु विक्रमणेषु । अधिक्षिपन्ति भुवनानि विश्वा”

वौ० । अनुनो० । अ..... ॥

Colophon :

इति अदितिनक्षत्रेष्टिहौत्रम् ॥

Subject: Nakṣatrestyādihauprayoga giving the duties of the Hotṛ priest in the Nakṣatrestī and other sacrifices as the following list of contents of this Ms. shows:—

I	1—14	कृत्तिका to विशाखानक्षत्रेष्टिहौत्रम्	1—22 sheets
II	15	पौर्णमासेष्टिहौत्रम्	22—28 „
III	16—20	अनुष to उत्तिराषादेष्टिहौत्रम्	23—30 „
IV	21	अभिजिन्नक्षत्रेष्टिहौत्रम्	30—31 „
V	22—29	श्रवण to भरणीनक्षत्रेष्टिहौत्रम्	31—41 „
VI	30	अमावास्येष्टिहौत्रम्	41 st sheet
VII	31	चान्द्रमसीष्टिहौत्रम्	42 „
VIII	32	अहोरात्रेष्टिहौत्रम्	43 „
IX	33	औषसीष्टिहौत्रम्	44 „
X	34	नक्षत्रेष्टिहौत्रम्	45 „
XI	35	सूर्येष्टिहौत्रम्	47 „
XII	36	अद्वितीष्टिहौत्रम्	48 „
XIII	37	वैष्णवीष्टिहौत्रम्	49 „

Remarks :—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ पवित्रेष्टिप्रयोगः ॥

2700. PAVITRESTIPRAYOGAH.

Burnell's Catalogue No. 3671. Page 25. Right column.

Substance—Paper. Size—10 $\frac{1}{4}$ × 4 $\frac{3}{4}$ inches. Sheets —2.

Lines—13 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Gran-
thas—50. Author—(?) Complete.

Beginning:

अत्र पवित्रेष्टिः ॥

इह प्रायश्चित्तप्रकरणे पवित्रेष्टिकथनं याजमानपत्न्योः
संवत्सरातिप्रवासे प्रायश्चित्तार्थम् । यथाह गोपालः—
“ वत्सरातिप्रवासे तु पवित्रेष्टिस्तयोर्भवेत् ” इति
अभिषक्तोऽभिषस्यमानो वा पापक्षयकामो वा पवित्रेष्ट्या
यजेत । एतयेष्ट्या यक्ष्यमाणो दक्षिणार्थं शतमानं सम्पा-
दयेत् । मृगारेष्ट्या उक्तः काल एवास्या अपि कालः ॥

End :

अभिषक्तो अभिषस्यमानो वा एतयैव यजेत । एतये-
ष्ट्या दश पूर्वान् दशावरान् आत्मानं चैकविंशं पङ्क्तिं
पुनाति । अथाभ्युदाहरन्ति—

वैश्वानरीं व्रातपतिं पवित्रेष्टिं तथैव च ।

ऋतावृतौ प्रयुज्जानः पुनाति दशपूरुषान् ॥

Colophon :

इति पवित्रेष्टिः ॥

Subject: Pavitresṭhiprayoga giving the prayoga details of
the Pavitresṭhi which is to be performed by every
dvija householder for the purification of his own
self and wife when he happens to be away from his
house—Agnyāyatana—once a year. This Ṛiti, if per-
formed as a rule in each season (Rtu) purifies the
performer as well as ten of his (past) generations.

Remarks :—The Ms. is in good condition.

॥ पवित्रेष्टिप्रयोगः ॥

2701. PAVITRESTIPRAYOGAH.

Burnell's Catalogue No. 3872. Page 25. Right column.
 Substance—Paper. Size— $11\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Sheets—2.
 Lines—9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Gran-
 thas—30. Author—? Complete.

Beginning

अथ पवित्रेष्टिप्रयोगः ॥

सर्वपापक्षयार्थं पवित्रेष्ट्या यक्ष्ये । “विद्युदसि” ।
 “अद्य यज्ञाय” । “इमामूर्जं पञ्चदशीम्” । ऐष्टं हविः ।
 पौर्णमास्यं तन्त्रम् । सप्तदश सामिधेन्यः । अलङ्कृत्य परि-
 स्तरणम् । “देवा देवेषु” । प्रणीताप्रक्षालनात्पूर्वम्
 गार्हपत्यमाज्यं विलाप्योत्पूय जुह्वा चतुर्गृहीतं गृहीत्वा
 हवनीये जुहोत्यन्वारब्धे यजमाने “येन देवा ० । पुनंतु
 मा स्वाहा” ॥

End :

आज्यहविषां उज्जितिर्न विद्यते । समानं कर्मा पत्नी-
 संयाजेभ्यः पुरस्तात् गृहपते सुवाहुतीरुपजुहोति । “यदेवा
 देवहेडनम्” इत्येतेनानुवाकेन प्रत्यृचं हुत्वा । देवतागण-
 होमे उक्ताः । यज्ञो बभूव यज्ञचमवर्जम् । ब्राह्मणतर्पणान्तम् ।
 सन्तिष्ठते पवित्रेष्टिः ॥

Colophon :

पवित्रेष्टिः समाप्ता ॥

Subject : Same as No. 2699.

Remarks:—The Ms. is in good condition. This Ms. gives a different
 version of pavitrestī. Compare No. 2699.

॥ पवित्रेष्टिप्रयोगः ॥

2702. PAVITREṢṬIPRAYOGAḤ.

Burnell's Catalogue No. 9172 g. Page 25. Right column.

Substance—Palm leaf. Size—16×1½ inches. Leaves—3 (76—78). Lines—8 to a Page. Script—Grantha.

No. of Granthas—34. Author—(?). Complete.

Beginning:

ॐ मृगारेष्टिवत्पवित्रेष्टिः । न शाखा । पौर्णमास-
तन्त्रम् । पवित्रं हविः । ततस्त्वां त्रयोविंशतिधा । “प-
रिस्तृणीत” । “देवा देवेषु” “कर्मणे वाम्” । पात्र०
ले० चतुश्चत्वारिंशत् कपाल....पुरापां प्रणयनात् । आप-
स्तम्बमतात् गार्हपत्याज्यं विलाप्योत्पूय । अन्वारब्धे
यजमाने आहवनीये तिस्र आज्याहुतीर्जुहुयात् ।

End :

अथ याज्यानुवाक्या अग्न आयूंषि पवसेऽग्ने पवस्व
स्वपा । उत नः प्रिया प्रियस्विमाजुह्वानायुष्मदानमोभिः
सनः पावकदिति वोग्ने पावकरोचिषा आ विश्वदेवम् ।
सत्पतिं न प्रमिये सवितुर्देव्यस्य तत् अग्निः शुचित्रततम
उदग्ने शुचयस्तव । आ वायो भूषशुचिपा उप नः प्रयाभि-
र्यासि “दाश्वांसम् ।” “त्वमग्ने व्रतपा असि” “यद्वो
वर्यं प्रमिनाम व्रतानि” “दधिक्राव्णो अकारिषम्”
दधिक्रा । श्वसपञ्चकृष्टिं वैश्वानरोऽजीजनत् । पृष्टो दिवि
त्वषद् । ते विष्णवाः आकृणोमि प्रतत्ते अद्य शिपिविष्ट-
नामेति क्रमेण दशदेवतानां याज्यानुवाक्या स्विष्टकृतस्तु
“जुष्टो दमूनाः ।” भोजनानो ऋषतां हविरग्ने शर्धमहते

सौभगायेति संयाज्ये शेषं सर्वं समानम् ।

Colophon :

पवित्रेष्टिप्रयोगः समाप्तः ।

Subject: Same as No. 2700.

Remarks:—The Ms. is in a decaying condition. For the other works contained herein see the Remarks under No. 2057. This Ms. gives a different version of Pavitresṭi. Compare Nos. 2700 & 2701.

॥ पवित्रेष्टिप्रयोगः ॥

2703. PAVITREṢṬIPRAYOGAḤ.

Burnell's Catalogue No. 9183 g. Page 24. Right column.

Substance—Palm Leaf. Size— $14\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{2}$ inches. Leaves—10 (23-32). Lines—5 or 8 to a Page. Script—Grantha. No. of Granthas—160. Complete.

Beginning :

पवित्रेष्टिप्रयोगः ॥

“वैश्वानरीं व्रातपतीं पवित्रेष्टिं तथैव च ।

ऋतावृतौ प्रयुञ्जानः पुनाति दशपुरुषम् ॥”

इति वचनात्सर्वपापक्षयद्वारा स्वर्गावाप्तेः पुरुषस्यावश्य-
मनुष्ठेया पवित्रेष्टिः । प्रतिसंवत्सरं ऋतावृतावनुष्ठेया ।
अमावास्यायां पौर्णमास्यां वा प्रातरग्निहोत्रं हुत्वा ब्राह्म-
णाननुज्ञाप्य अपरेण गार्हपत्यं दर्भेष्वसीनो दर्शान्धारय-
माणः पत्न्या सह विघ्नेश्वरं ध्यात्वा प्राणानायम्य सङ्कल्पं
करोति ॥ श्रीविष्णोराज्ञयेत्यादिवर्षायनऋतुमासपक्षतिथि-

वारनक्षत्राणि सङ्कीर्त्य मम उपात्त + श्रीपरमेश्वरप्रीत्यर्थं
समस्तपापक्षयार्थं यज्ञेश्वरप्रीत्यर्थं पवित्रेष्टया यक्ष्ये । तेन
परमेश्वरं प्रीणयानि । एवं पत्नीसङ्कल्पं करोति ।

End :

“ इमं मे वरुण शुभविहवमद्याचमृडय । त्वामवस्युराचंके
स्वाहा । ” वरुणायेदम् । “ तत्त्वा यामि ब्रह्मणा वन्दमान-
स्तदाशास्ते यजमानो हविर्भिः । अहेडमानो वरुणेह वो-
ध्युरुशंसमान आयुः प्रमोषीः स्वाहा । ” वरुणायेदं० ।
“ त्वं नो अग्ने वरुणस्य विद्वान् देवस्य हेडोऽव्यासिसी-
ष्ठाः । यजिष्ठो वद्वितमः शोशुचानो विश्वा द्वेषांसि प्रमु-
ध्यस्तस्त्वाहा । ” अग्नीवरुणाभ्यामिदम् । “ स त्वं नो
अग्नेऽवमो भवोति नेदिष्ठो अस्या उषसो व्युष्टौ । अव य-
क्ष्व नो वरुणं रराणो वीहि मृडीकं सुहवो न एधि स्वाहा ॥ ”
अग्नीवरुणाभ्यामिदम् । “ त्वमग्ने अयास्ययासन् मनसा-
हितः । अयासन् हव्यमूहिषेऽयानो धेहि भेषजं स्वाहा । ”
अग्नये अयस इदम् । गृहपतियागादिक्रमेण कपालोपास-
नम् । यज्ञो बभूव यज्ञं चमवर्जं “ वृष्टिरसि ” । ब्राह्म-
णतर्पणान्तम् । इष्टिः परिसमाप्यते ।

Colophon : Nil.

Subject : Pavitresṭiprayogaḥ—Same as No. 2700.

Remarks :—The Ms. is in good condition. For the other works
contained herein see the Remarks under No. 2152.

॥ पवित्रेष्टिप्रयोगः ॥

2704. PAVITREṢṬIPRAYOGAḤ.

Burnell's Catalogue No. 3941. Page 25. Right column.

Substance—Paper. Size— $10 \times 4\frac{2}{3}$ inches. Sheets—5.

Lines—9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Gran-
thas—60. Author—?. Complete.

Beginning :

श्रीगणेशाय नमः ॥

पवित्रेष्टिप्रयोगः ॥

अस्या इष्टेः सप्तदशसामिधेन्यः । पावकवन्तावाज्य-
भागौ । अग्निः पवमानः सरस्वती प्रियाग्निः पावकः स-
विता सत्यप्रसवोऽग्निः शुचिर्वायुर्नियुत्वानग्निर्व्रतपातिर्द-
धिक्रावाग्निर्वैश्वानरो विष्णुः शिपिविष्टश्च प्रधानदेवताः ।

End:

यजमानस्य नामनी व्यावहारिकनाम नक्षत्रनामनी ।
“आयुराशास्ते” इत्यादि संस्थाजपान्तम् । ओचमे स्वर-
श्चमे० तस्मै ते नमः ॥

Colophon :

पवित्रेष्टिप्रयोगः सम्पूर्णः ॥

Subject: Pavitreṣṭiprayogaḥ—Same as No. 2700.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

॥ पवित्रेष्टिप्रयोगः ॥

2705. PAVITREṢṬIPRAYOGAḤ.

Burnell's Catalogue No. 8942. Page 25. Right column.

Substance—Paper. Size— $10 \times 4\frac{1}{2}$ inches. Sheets—4.

Lines—9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Gran-
thas—60. Author—(?). Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 2704.

Remarks :—The Ms. is in good condition.

॥ पवित्रेष्टिप्रयोगः ॥

2706. PAVITRESTIPRAYOGAH.

Burnell's Catalogue No. 3943. Page 25. Right column.

Substance—Paper. Size— $10\frac{1}{8} \times 4\frac{1}{8}$ inches. Sheets—3.

Lines—14 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of
Granthas—60. Author—(?). Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 2704.

Remarks :—The Ms. is in good condition.

॥ पवित्रेष्टिप्रयोगः ॥

2707. PAVITRESTIPRAYOGAH.

Burnell's Catalogue No. 3944. Page 25. Right column.

Substance—Paper. Size— $10\frac{1}{8} \times 4\frac{1}{8}$ inches. Sheets—3.

Lines—9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Gran-
thas—50. Author—(?). Complete.

Beginning, colophon and subject—Same as No. 2704.

End:

अग्निः शुचिरिदम् । वायुर्नियुत्वानिदम् । अग्निर्वैतपति-
रिदम् । विष्णुः शिपिविष्ट इदम् । अग्निर्वैश्वानर इदम् ।
दक्षिणावा इदम् । देवा आज्यवा इत्यादि समानम् ॥

Remarks:—The Ms. is in good condition. The readings in this Ms. are slightly different from those given in No. 2703.

॥ आपस्तम्बातिपवित्रेष्टिप्रयोगः ॥

2708. ĀPASTAMBĀTIPAVITREṢṬI- PRAYOGAḤ.

Burnell's Catalogue No. 3873. Page 25. Right column.
Substance—Paper. Size— $10\frac{3}{4} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Sheets—2.
Lines—11 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Gran-
thas—40. Author—?. Complete.

Beginning:

अतिपवित्रेष्टिप्रयोगः ॥

भारद्वाजसूत्ररीत्या आपस्तम्बिनामतिपवित्रेष्टि-
प्रयोगः । अतिपवित्रेष्ट्या यक्ष्ये । सद्योद्ग्रहो वा ऊर्जं
पञ्चदशीमिति यथातिथिः । अतिपवित्रेष्टिं हविः पूर्ण-
मासतन्त्रम् । त्रेधा बर्हिः सन्नद्धं पुनरेकधा सन्नद्धः ततस्त्वां
त्रयोविंशतिधा स्फयेन सह सप्त अष्टाकपालयोगानां द्वा-
दशकपालयोगद्वयं एकादशकपालयोगं च । प्रणीताः प्रणीय
“येन देवाः पवित्रेण” इति चतुर्गृहीतं जुहोति ॥

End:

सकृद्गृहीत्वा पुरस्ताद्गृहपतेः “यदेवा देवहेडनम्”
इत्याछिद्रकानुवाकेन प्रत्यृचं जुहोति “यज्ञो बभूव यज्ञश्च
चमवर्जम् । सिद्धमिष्टिः सन्तिष्ठते शुद्धिकाम एतेन यजेत ।

Colophon: Nil.

ॐ श्रीवेङ्कटेशायपरमगुरवे नमः ॥

Subject : Atipavitreṣṭiprayoga giving the details of the Atipavitreṣṭi, according to the Āpastamba school of the Black Yajur-Veda.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

॥ आपस्तम्बातिपवित्रेष्टिप्रयोगः ॥

2709. ĀPASTAMBĀTIPAVITREṢṬI- PRAYOGAH.

Burnell's Catalogue No. 3874. Page 25. Right column.
Substance—Paper. Size—10½ × 4½ inches. Sheets—1.
Lines—9 or 10 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of
Granthas—20. Author—(?). Complete.

Beginning:

अथ पवित्रेष्टिः ॥

सप्तदशसामिधेन्यः.....

अग्निः सरस्वती प्रियाग्निः पवमाने विष्णुरुक्तमो-
ग्निः पावको देवः सविताग्निः शुचिर्वायुर्नियुत्वान् अ-
ग्निर्वैश्वानरो दधिक्रावाग्निः पथिकृद्विष्णुरग्निर्वैश्वानरः स-
रस्वत्यग्निर्ब्रतपतिः सरस्वानग्निरनीकवान्प्रजापतिरग्नी-
षोमौ सविता प्रधानदेवताः । अथ प्रधानानां याज्या ॥

End :

“पवमानस्सुवर्जनः” इति द्वेधाद्ये । “यत्तेपवित्रम्”
“जातवेदः पवित्रवत्” “त्वञ्च सोमनो वशो” “ब्रह्मा
देवानाम्” इति आज्यभागयोः “वैश्वानरो रश्मिभिः”
“बृहद्भिः सवितस्त्रभिः” इति संयाज्ये ।

Colophon:

अतिपवित्रेष्टिहोत्रं सम्पूर्णम् ॥

Subject:—Atipavireṣṭiprayoga, specially giving the duties of the Hotṛ priest according to the Āpastamba school of Black Yajur-Veda.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

॥ मित्रविन्देष्टिप्रयोगः ॥

2710. MITRAVINDEṢṬIPRAYOGAḤ.

Burnell's Catalogue No. 3832. Page 25. Right column.
Substance—Paper. Size—10 $\frac{3}{4}$ × 4 $\frac{1}{4}$ inches. Sheets—3.
Lines—9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Gran-
thas—45. Author—(?) Complete.

Beginning :

अथ मित्रविन्देष्टिप्रयोगप्रारम्भः

अमावास्यायां पौर्णमास्यां वा प्रातरग्निहोत्रं हुत्वा
प्राणानायम्य । दशहविषैकप्रधानया मित्रविन्दया यक्ष्ये ।
सर्वे जनाः मित्राणि भवेयुः । “विद्युदसि” अन्वाधानम् ।
“अद्य यज्ञाय” पौर्णमासतन्त्रम् । सप्तदशसामिधेन्यः । ये
के(एको) न पञ्चाशत्कपालानि पञ्च चरुस्थाल्यः ।

End :

सगुणश्चतुर्ध्वन्ता देवताः । “येन कर्मणेछेत्” इति
श्रुतेः । जयानभ्यातात्राष्टभृतश्चास्मिन् काले जुहुयाद्वा ।
स्विष्टकृदादि सोमेन्द्रवर्जम् । विरुन्ध्य प्राशित्रं चतुर्धाक-
रणञ्च । गौरेव दक्षिणा । यथादेवतमुज्जितयः । यज्ञो
वभूव यज्ञश्चमवर्जम् ब्राह्मणसन्तर्पणान्तं सन्तिष्ठते ॥

Colophon:

समाप्ता मित्रविन्देष्टिः ॥

Subject: Mitravindeṣṭi.

Remarks: —The Ms. is in good condition.

॥ मित्रविन्देष्टिप्रयोगः ॥

2711. MITRAVINDESTIPRAYOGAH.

Burnell's Catalogue No. 9172 d. Page 25. Right column.
Substance—Palm leaf. Size— $16 \times 1\frac{1}{2}$ inches. Leaves—3
(62-64). Lines—8 to a Page. Script—Grantha. No.
of Granthas—60. Author— Complete.

Beginning:

ॐ मित्रविन्देष्टिप्रयोगः ॥

“मित्रविन्दाः वैराजी अग्निः सोमो वरुणो मित्रं
इन्द्रो बृहस्पतिः सविता पूषा सरस्वती त्वष्ट्रेत्येकप्रदाताः”
इति सूत्रयति । शुचि भूत्वा मावास्यायां पौर्णमास्यां
वा प्रातरग्निहोत्रं हुत्वा पत्नीभिः सह प्राणानायम्य दश-
हविषैकप्रदानया मित्रविन्दया यक्ष्ये । सर्वे जना मित्राणि
भवेयुरिति सङ्कल्पः । “विद्युदसि” पौर्णमासतन्त्रम् । “अ-
द्य यज्ञाय” मैत्रविन्दा हविः । सप्तदश सामिधेन्यः ततस्त्वां
त्रयोविंशति एत्यूह्य पात्रप्रयोगकाले एकोनपञ्चाशत्क-
पालानि पञ्चस्थाल्यस्पथञ्च द्वन्द्वम् उत्तराणि प्रकृतिर-
न्वाहार्यस्थालीवर्जं निर्वापकाले त्वाग्नेय अष्टाकपालं नि-
र्वपेत् सौम्यञ्चरुम्, वारुणं दशकपालं मैत्रञ्चरुं ऐन्द्रमेका-
दशकपालं बार्हस्पत्यञ्चरुम् भावित्रं द्वादशकपालं पौष्ण-

ऋचं सारस्वतऋचं त्वाष्ट्रमष्टाकपालमिति चरुपुरोडाश-
नां क्रमः ॥

End:

पार्वणहोमानरिष्टान् हुत्वा अग्निरन्नादो अन्नयति
रित्यादि दशोपहोमाः 'येन कर्मणे सेत्स्येत्(?)' इति श्रुतेः
जयाम्यातानात्राष्ट्रभृतश्चास्मिन् काले विकल्पेन जुहु-
यात् । अथ स्विष्टकृत्प्रेदोऽग्ने वाजोम् । ये अग्निं स्विष्ट-
कृतम् । "अयादग्निरग्नेः प्रियायां मान्यायां सोमस्य प्रि-
यायां मान्यायाम् । उपांशु । अग्नेः सोमस्य वरुणस्यमित्रस्ये-
न्द्रस्य बृहस्पतेः सवितुः पूष्णः सरस्वत्यास्त्वष्टुः उच्चैः प्रि-
याया मान्ययाळित्यादि जुषतां हविरिमाये वीततमानि ।
सौम्येन्द्रवर्जं विरुन्ध्य प्राशित्रं चतुर्धाकरणञ्च । गौरेव द-
क्षिणा । अग्निरिदं हविः । सोम इदं हविः । अग्निः सोमो
वरुणो मित्र इन्द्रो बृहस्पतिः सविता पूषा सरस्वतीत्वष्टा
इदं हविरजुषन्तेत्यादि । वृजन्त । यो कृतं देवां आज्य-
पामित्यादि । यज्ञो बभूव यज्ञशञ्चमवर्जम् । इष्टिः समा-
प्यते ॥

Colophon:

समाप्ता मित्रविन्देष्टिः ॥

Subject: Mitravindesṭiprayoga giving the prayoga details of
the Mitravindesṭi which is to be performed as the
name of the Ṭṣṭi means, for the attainment of many
good friends during one's life time.

Remarks:—The Ms. is in a decaying condition. For the other
works contained herein see the list under Remarks on No.
2057.

॥ मित्रविन्देष्टिप्रयोगः ॥

2712. MITRAVINDEŚTIPRAYOGAḤ.

Burnell's Catalogue No. 3883. Page 25. Right column.

Substance—Paper. Size— $9\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Sheets—2.

Lines—9 to a page. Script—Devanāgarī. No. of Gran-
thas—17. Author—(?). Complete.

Beginning:

श्रीगणाधिपतये नमः ॥

अस्या इष्टेस्सप्तदशसामिधेन्यः । वार्धमावाज्यभागौ ।
अग्निस्सोमो वरुणो मित्र इन्द्रो बृहस्पतिस्सविता पूषा सर-
स्वती त्वष्टा च प्रधानदेवताः । स्विष्टकृत्प्रयाजादयोऽङ्ग-
देवता इत्यादि । आवाहनकाले । “अग्निमग्न आवह ।
सोममावह ” ।

End:

“अग्निरिदं हविरजुषत । अवीवृधतमहो ज्यायोऽक्रत ।
सोम इदं हविरजुषत । अवीवृधतमहो ज्यायोऽक्रत । अग्नि-
सोमो वरुणो मित्र इन्द्रो बृहस्पतिस्सविता पूषा सरस्वती
त्वष्टा इदं हविरजुषत । अवीवृधतमहो ज्यायोऽक्रत ” इत्या-
दि । शेषं पूर्णमासवत् ।

Colophon : Nil.

Subject : Mitravindeśtīhautraprayoga giving the duties of the
Hotṛ priest in the Mitravinda sacrifice.

Remarks :—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ मित्रविन्देष्टिहौवप्रयोगः ॥

2713. MITRAVINDEŚTIHAUTRA-
PRAYOGAḤ.

Not noticed by Dr. Burnell.

Substance—Paper. Size— $11\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Sheet—1.
Lines—9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of
Granthas—17. Author—(?). Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 2712.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ मृगारेष्ट्यादिप्रयोगः ॥

2714. MRGĀREŚTYĀDIPRAYOGAḤ

Burnell's Catalogue No. 9171 c.

Substance—Palm leaf. Size— $15\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{2}$ inches. Leaves—17.
Lines—3 to 8 to a Page. Script—Grantha. No. of Gran-
thas—300. Author—(?) Incomplete.

Beginning:

(मृगा)रेष्टिप्रयोगः ।

अहं आग एनोनिर्हरणार्थं मृगारेष्ट्या यक्ष्ये । वि-
द्युत् । अद्य यज्ञाय । ऐष्टं हविः । आमावास्यं तन्त्रम् ।
अन्वाधाय । श्वाखाहरणम् । न वायवं स्थः । न पर्णवल्कः ।
वेदं कृत्वा वेदिः । इ....पायवस्थः । परिस्तृणति । प्रणी-
ताप्रणयनात् पूर्वं गार्हपत्य आज्यं विलाप्योत्पूय सुचि
चतुर्गृहीतं गृहीत्वान्वारब्धे यजमान आहवनीये जुहोति ॥

End:

देवानामित्यादि । जुषतां हविरग्ने शर्धमदते + महां
सीवौ । अग्निरिदं सोम इदम् । अग्नि.....अग्निः पावक
इदम् । सविता सत्यप्रसवः इदम् । अग्निश्शुचिरिदम् ।
वायुर्निघुत्वान् इदम् । अग्निर्व्रतपतिरिदम् । विष्णुः शि-
पिविष्टः इदम् । अग्निर्वैश्वानर इदम् । आज्यपा इत्यादि ।
वेदो स वेदो विदेयेत्यादि संस्थाजपान्तम् । हरिः ॐ ।

Colophon :

मृगारेष्टिः समाप्ता ॥

Subject: Mrgāreṣṭyādiprayoga containing the following sections :

1. अंह आग एनोनिर्हरणार्थं मृगारेष्टया यक्ष्ये	Leaf	1
2. एवं पवित्रेष्टिः पवित्रेष्टया यक्ष्ये	"	2
3. अंह एनोनिर्हरणार्थं पवित्रेष्टया यक्ष्ये	"	3
4. ....अस्या इष्टेः सप्तदश सामिधेन्यः । पावकव- न्तावाज्यभागौ	"	5
5. मृगारेष्टिर्हौत्रम् । अस्या इष्टेः सप्तदशसामिधेन्यः	"	6
6. ...वि अंहोमुचौ आवह देवां आज्यपामित्यादि उ- त्तमयप्रयाजे	"	7
7. अस्या इष्टेः सप्तदशसामिधेन्यः पावकवत्यौ धाय्ये		8
8. ...पावकवत्यौ धाय्ये पावकवन्तावाज्यभागौ	"	9-10

Remarks :—The Ms. is in a much decaying condition. The Subject contained in the rest 6 leaves is as follows:—

1. श्वित्र इति पञ्चदशर्चस्य वामदेवार्धिः इन्द्रो	Leaves	11—18
देवता गायत्रीछन्दः । बोधायनः		

ब्राह्मणशासरोधेन अपस्मारी भवेन्नरः ।

वक्ष्येऽहं तत्प्रतीकारं दानहोमक्रियादिभिः ॥

2 प्रागुदप्रवणां भूमिं कृत्वा पृष्ण्यां(?) प्रसार्य च ।

पश्चिमे सञ्चरन् शिष्टा शकुस्त्व..... ॥

14—16

For the other works contained herein see Remarks under No. 2326.

॥ बोधायनमृगारोष्टिप्रयोगः ॥

2715. BODHĀYANAMRGĀRESTI- PRAYOGAH.

Burnell's Catalogue No. 3876. Page 25. Right column.
Substance—Paper. Size—10½ × 4½ inches. Sheets—4.
Lines—9 or 10 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of
Granthas—60. Author—(?). Complete.

Beginning:

स्नानपवनमन्त्राचमनप्रोक्षणानि कृत्वा रहस्येष्ट्या
यजेत । दर्मेष्वासीनो दर्मान्धारयमाणः पत्न्या सह प्राणा-
नायम्य समस्तपापक्षयार्थं रहस्येष्ट्यपरनामधेयया मृ-
गारेष्ट्या यक्ष्ये “विष्णुदत्ति” “श्वो यज्ञाय” “इमा-
मूर्जम् चतुर्दशीं” ऐष्टं हविः । आमावास्यां तन्त्रम् । अन्वा-
धानं शाखाच्छेदनं भोजनं व्रतप्रवेशः ॥

End:

अग्नये हिरण्यमिति प्रतिग्रहः । उत्तरतः परितेत्यादि पुर-
स्ताद्गृहपतेः सुवाहुतीरुपजुहोति । “यद्देवादेवहेडनम्” इत्य-

नुवाकेन प्रत्यृचम् । देवता गणहोमे उक्ताः । यद्वर्मे कपालम् ।
 ये घर्मेकपाले । यानि घर्मेकपालानि । यज्ञो बभूव । यज्ञशं-
 मवर्जं ब्राह्मणतर्पणान्तम् । सन्तिष्ठते मृगारेष्टिः ॥

Colophon:

मृगारेष्टिः समाप्ता ॥

Subject: Mrgāreṣṭiprayoga.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

॥ मृगारेष्टिप्रयोगः ॥

2716. MRGĀREṢṬIPRAYOGAḤ.

Burnell's Catalogue No. 9172 f. Substance—Palm leaf.

Size—16 × 1½ inches. Leaves—6 (72-76). Lines—8 to
 a page. Script—Grantha. No. of Granthas—180.

Author— ? . Complete.

Beginning:

अथ मृगारेष्टिः ।

यः पापयक्ष्मगृहीतः स्याद्यो वोपरुष्येत देवेभ्यो गो-
 भ्यो ब्राह्मणेभ्यस्तेनाभिश्चस्तोऽभिश्चस्यमानो वा रहस्ये-
 ष्वा यजेतेति पवित्रकामो वा शुचौ देशे वा काले चा-
 मावास्यायां पौर्णमास्यां वा पूर्वपक्षे वा पुण्ये नक्षत्रे प्रात-
 रग्निहोत्रं हुत्वा पत्नीभिः सह प्राणानायम्य अह आग
 एनोनिवर्हणार्थं संप्राप्तपापक्षयार्थं दश हविषा मृगारे-
 ष्वा यक्ष्ये ॥

End:

अग्निर्वैश्वानर इदम् + त + कृत । द्यावापृथिवी अंहो-
 मुचाविदम्....षेताम्....क्राताम् । देवा आज्यपा इत्यादि

शंभुवाकान्ते वाजिन यागः । शं नो भवन्तु + ब्रवोम् । ये
 + वाजिनो वाजे वाजेऽवत । देवयानेवौ । ऊर्ध्वं दूरन-
 वानं वाज्यम् । वाजिनस्याग्ने विही वौषडित्यनुषट्कारः ।
 समस्तावेव द्विरनुमन्त्रयेत । नवागु(?)रुत्तरास्मिन् वाजिन
 भक्षामिळामिव प्रतिगृह्याध्वर्य उपह्वयस्वेत्यादिप्रतिगृह्य
 यजमानान्त उपह्वय भक्षेति यं मे रेतः प्रसिच्यते ।
 पूरण + भक्ति + संस्थाजपान्तम् । अम् ।

Colophon: Nil.

Subject: Mrgāreṣṭi (rahasyeṣṭi) prayoga giving the prayoga
 details of Mrgāreṣṭi which is also a purificatory ritual
 for all yajamānas.

Remarks:—The Ms. is in a decaying condition. For the other
 works contained herin see the list under Remarks No. 2057.

॥ मृगारेष्टिहौत्रप्रयोगः ॥

2717. MRGĀREṢṬIHAUTRAPRAYOGAḥ.

Burnell's Catalogue No. 3948. Page 25. Right column.
 Substance—Paper. Size— $10\frac{1}{2} \times 4\frac{3}{4}$ inches. Sheets—4.
 Lines—9 or 10 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of
 Granthas—80. Author—?. Complete.

Beginning :

मृगारेष्टिहौत्रम् ॥

अस्या इष्टेः सप्तदशसामिधेन्यः । पावकवन्तावाज्य-
 भागौ । अग्निरंहोमुगीन्द्रोहोमुञ्चित्रावरुणावागोमुचौ
 वायु सवितारावागोमुचा विश्वेदेवा एनोमुचोनुमतिरग्नि-
 वैश्वानरो द्यावापृथिवी आगोमुचौ च प्रधानदेवताः ।

End:

अस्य मध्वः विवत मादयध्वं तृप्ताया च पथिभिर्देव-
यानैर्वौ । वाजिनस्याग्नेवीहीवौ । “यन्मेरेतः प्रसिच्यते ।
यद्वा मे अपि गच्छति यन्म आजायते पुनः । तेन मामृतं
कुरु ” इति भक्षयति । संस्थाजपान्तं समानम् ॥

Colophon :

मृगारेष्टिहौत्रम् । समाप्तम् ॥

Subject: Mṛgāreṣṭihautraprayoga, giving the duties of the
Hotṛ-priest in the Mṛgāreṣṭi.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

॥ मृगारेष्टिहौत्रप्रयोगः ॥

2718. MRGĀREṢṬIHAUTRAPRAYOGAḤ.

J. L. Collection No. 282. Substance—Paper. Size— $9\frac{1}{4} \times 3\frac{3}{8}$
inches. Sheets—2. Lines—9 or 10 to a Page. Script—
Devanāgarī. No. of Granthas—40. Author—?. Complete.

Beginning:

श्रीगणेशाय नमः ॥

अथ मृगारेष्टिहौत्रम् ।

“शोचिःकेशस्तमीमहोमपामिदं न्ययनं० शिवो भवो
नमस्ते हरशेशाचिषे० शिवे भवो समिद्धो अग्न आहुत”
इत्यादि अवाहने “अग्निहोमुच मा ३ वह १ इन्द्रम
होमुच मा ३ वह २”

End:

विश्वेदेवा एनोमुच इदं० ॥ ९ अनु....मतिरिदं० ॥
१० ॥ अग्निर्वैश्वानर इदं० ॥ ११ ॥ द्यावापृथिवी अँ-

होमुचाविदं ह० ॥ १२ ॥ देवा आज्यपा इत्यादि समा-
नमासमाप्तेः ॥

Colophon :

इति मृगारेष्टिहौत्रं समाप्तम् ॥

इदं पुस्तकं धुडिज्यभट्ट अंशोकस्येति ज्ञेयम् ॥

यज्ञाधिदैवतं विष्णुं ध्यात्वादौ पुरुषो ह्यसौ ।

ईश्वरो नित्यकालात्मा चिन्तनीयः सुकुर्मसु ॥

पुरुष एवेवं सर्वं यद्भूतं यद्भविष्यत् ॥

Subject: Mṛgāreṣṭihautra giving the duties of the Hotṛ-priest
in the Mṛgāreṣṭi.

Remarks :—The Ms. is in a fairly good condition. This Ms.
belonged to one Dhudijyabhaṭṭa Amśekar.

॥ मृगारेष्टिहौत्रप्रयोगः ॥

2719. MRGĀREṢṬIHAUTRAPRAYOGAḤ.

J. L. Collection No. 283. Substance—Paper. Size—10×4½
inches. Sheets—2. Lines—13 or 14 to a Page. Script—
Devanāgarī. No. of Granthas—60. Author—?. Complete.
Beginning :

मृगारेष्टिहौत्रम् ॥॥

नमः प्रवक्त्र इत्यादि० सप्तदशसामिधेन्यः “शोचि-
ष्केशस्तमीमहो ३ नयामिदं न्ययनं..... असत्तपन्तु
हेतयः पावको असम्भ्यं शिवो भवाम्”

End :

दर्मेण वाजिनं गृहीत्वा “ यन्मे रेतः प्रसिच्यते ।
यद्वा मे अपि गच्छति । यद्वा (उ)द्रायते पुनः । तेन मा

वाजिनं ऊरु । तस्यते वाजिपीतस्योपहृतस्योपहृतो भक्ष-
यामि ।" प्राणभक्षं भक्षयेत् । पत्नीसंयाजादि संस्थाजपा-
न्तं प्रकृतिवत् ॥

Colophon :

इति मृगारेष्टिहोत्रम् ॥

Subject : Mṛgāreṣṭihautraprayoga giving the duties of the
Hotṛ priest in the Mṛgāreṣṭi.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ यज्ञविभ्रष्टेष्टिप्रयोगः ॥

2720. YAJÑAVIBHRAṢṬEṢṬIPRAYOGAḤ.

Burnell's Catalogue No. 9183 f. Page 24, Left column.

Substance—Palm Leaf. Size— $14\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{2}$ inches. Leaves—
3 (20-22). Lines—5 or 6 to a Page. Script—Grantha. No.
of Granthas—50. Complete.

Beginning :

यज्ञविभ्रष्टेष्टिः ॥

आधानानन्तरं सकलदर्शपूर्णमासाग्रयणपशुबन्धानां अ-
धिकारे सति दैवान्मानुषाद्वापराधाद्दर्शपूर्णमासौ नारभ्येते
तस्य यो यज्ञविभ्रष्टस्यात्तस्मा एतामिष्टिं निर्वपेदिति ।
उक्तम् । अग्रवृत्तदर्शपूर्णमासस्य प्रथमं विभ्रष्टेष्टिं कृत्वा
मुख्यकाल एवारम्भः । एवमाग्रयणस्य शरदत्यये विभ्रष्टेष्टिं
कृत्वा आगामिन्यां शरद्वारम्भः । एवं पशुबन्धस्य प्रावृ-
डनुष्ठानपरस्य प्रावृडत्यये विभ्रष्टेष्टिं कृत्वा आगामिमुख्य-
काल एवारम्भः । प्रवृत्तपौर्णमासस्य दर्शनारम्भे विभ्र-

ष्टेष्टिं कृत्वा आगामिदर्श एवारम्भः । अथ वा पाथि-
कृतान् कृत्वा गौणकाले दर्शारम्भः ।

End:

प्रत्याक्रम्य न पार्वणहोमः । नारिष्ठादि । आग्नेयं विरु-
न्ध्य प्राशित्रमवद्यति । ऐन्द्रमविरुन्ध्य प्राशित्रम् । चरोर्न प्रा-
शित्रम् । चतुर्धाकरणकाले आग्नेयं चतुर्धा करोति । इतरयो-
र्दक्षिणाकाले । अन्वाहार्यो दक्षिणा प्रकृतिवदभिमर्शनं
प्रतिग्रहश्च । सूक्तवाके अग्नय इदम् । अग्नेरहमुक्षितिम् । इ-
न्द्रायेदमिन्द्रस्याहमुक्षितिम् । सोमायेदं सोमस्याहमुक्षितिम् ।
यज्ञो बभूव यज्ञश्चमवर्जं ब्राह्मणतर्पणान्तम् ।

Colophon: Nil.

Subject: Yajñavibhṛaṣṭīprayogaḥ, giving the prayoga
details of the Yajñavibhṛaṣṭī—a prāyaścitta ritual
performed by priest and yajamāna when after ādhāna
he is not able to perform the darśapūrṇamāsa sacrifice.

Remarks:—The Ms. is in good condition. For the other works
contained herein see the list under Remarks on No. 2152.

॥ वैश्वानरीष्टिप्रयोगः ॥

2721. VAIŚVĀNARĪṢṬIPRAYOGAḤ.

Burnell's Catalogue No. 9183. Page 24. Left column.

Substance—Palm leaf. Size—14½ × 1½ inches. Leaves—2

(17 and 10). Lines—5 or 6 to a Page. Script—Grantha.

No. of Granthas—33. Author—?. Complete.

Beginning:

वैश्वानरेष्टिप्रयोगः ॥

स्वकाले पशुबन्धं कर्तुमशक्तस्य वैश्वानरीप्तिः कार्या ।
 प्रातृषि अमावास्यायां पौर्णमास्यां वा प्रातरग्निहोत्रं
 हुत्वा प्राणानायम्य , ममोपात्तसमस्तदुरित + प्रीत्यर्थं
 पशुबन्धं कर्तुमशक्तनुवन् द्रव्याभावात् मनुनोक्तया वैश्वान-
 र्येष्ट्या यक्ष्ये । तथा परमेश्वरं प्रीणयानि । दर्शनिरसना-
 दि । “विद्युदसि + मि” ऋत्विग्वरणम् । विहरणादि ।
 “अद्य यज्ञाय रमताम् ।” “इमामूर्जं पञ्चदशीम् ।” ऐष्टं
 हविः । पौर्णमासतन्त्रम् ; बर्हिंराहृत्य व्रतप्रवेशः । पञ्च-
 दश सामिधेन्यः । वेदं कृत्वोपवेशः ॥

End :

न पार्वणहोमः । नारिष्ठादि । हिरण्यं दक्षिणा । ब्रह्मन्
 ब्रह्मासि ब्रह्मणे त्वा हुताद्यमामार्हिंसीर्हुतं मह्यं शिवं भव ।
 ब्रह्म पिन्वस्वेत्यविकारेण सहस्रधारमुत्समक्षीयमाणं तद्वा-
 धारपृथिवीमन्तरिक्षं दिवश्च तेन हिरण्येनातितराणि मृत्यु-
 म् । दक्षिणसत् स्य(?) इत्यादि । “देवस्य त्वा + इस्ताभ्यां
 प्रतिगृह्णामि” “राजा त्वा वरुणो नयतु देवि दक्षिणे-
 अनये हिरण्यम् । तेनामृतत्वम्” इत्यादि “अग्नेवैश्वान-
 रस्याहमुक्षितिम्” । “ये मा अश्वन्” इत्यादि “यज्ञो
 बभूव यज्ञश्चमवर्जम्” ब्राह्मणतर्पणान्तम् । इष्टिः परिस-
 माप्यते ।

Colophon : Nil.

Subject : Vaiśvānareṣṭiprayoga giving the prayoga details in
 order of the Vaiśvānareṣṭi which is to be performed
 as an expiatory ceremony by the yajamāna to purify
 his own self when he is not able to do Paśubandha.

sacrifice in its prescribed time.

Remarks:—The Ms. is in good condition. For the other works contained in This Ms. see the list under Remarks on No. 2152.

॥ आपस्तम्बपथिकृद्वैश्वानरीष्टिप्रयोगः ॥

2722. ĀPASTAMBAPATHIKRDVAISVĀ- NARĪSTIPRAYOGAH.

Burnell's Catalogue No. 9110 h.

Substance—Palm leaf. Size— $16\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{2}$ inches. Leaves—8 (1-3). Lines—7 or 8 to a Page. Script—Telugu. No. of Granthaes—60. Author—(?). Complete.

Beginning :

“नमः प्रवक्त्रे” इत्यादि । आवाहनकाले । “अग्निमग्न आवह । सोममावह । अग्निं पथिकृतमावह । अग्निं वैश्वानरमावह । देवां आज्यपाम्” इत्यादि । उत्तमप्रयाजे । “ये-यजामहे । स्वाहाग्निं स्वाहासोमं स्वाहाग्निं पथिकृतं स्वाहाग्निं स्वाहा वैश्वानरं स्वाहा देवां आज्यपाम्” इत्यादि । वार्त्रघ्नावाज्यभागौ ॥

*

*

*

End

ये० हेग्ने स्विष्टकृतम् । “अयाळग्निरग्नेः प्रियं धामान्ययात्सोमस्य प्रियं धामान्य आळग्नविष्णोः प्रिया-धामान्ययाद्देवानाम्” इत्यादि । सूक्तवाके । अग्निरिदम् । सोम इदम् । अग्नविष्णोरिदम् । हविरजुषेताम् । पथिकृद्धोता महोज्याया क्रन्त । देवा आज्यपा इत्यादि । संस्था-जपवर्जम् ॥

Colophon : Nil.

Subject : Āpaṣṭambapathikṛdvaīśvānarīṣṭiprayoga.

Remarks :—The Ms. is in good condition. For the other works contained herein see Remarks under No. 2099. This particular work has not been noticed by Dr. Burnell.

॥ पथिकृद्वैश्वानरीष्टिप्रयोगः ॥

2723. PATHIKR̥DVAIŚVĀNARĪṢṬIPRAYOGAḤ.

Burnell's Catalogue No. 9183 c. Page 24. Left column.
Substance—Palm leaf. Size— $14\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{2}$ inches. Leaves—
3 (14-16). Lines—5 to 7 to a Page. Script—Grantha.
No. of Granthas—60. Author—(?). Complete.

Beginning :

पथिकृद्वैश्वानरीष्टिप्रयोगः ॥

“अग्रये पथिकृते पुरोडाशमष्टाकपालं निर्वपेत् यो
दर्शपूर्णमासयाजी सन्नमावास्यां वा पौर्णमासीं वातिपात-
येत्” इत्युक्तम् । प्रवृत्तदशपूर्णमासो यजमानः दैवान्मानु-
षाद्वा अमावास्यां वा पौर्णमासीं वातिपातेयत् । न कुर्या-
द्यदि कालयोः सह पथिकृतिं कुर्यात् । गौणकाले प्रकृ-
त्या सह समानतन्त्रे द्वयोर्वहूनां वातिपत्तौ पथिकृतीं
वैश्वानरीञ्च समानतन्त्रे तु कृत्वा ततः प्रकृतिं कुर्यात् ।
गौणकाले तृतीयाप्रभृति त्रयोदशीर्ष्यन्तं यस्मिन् कस्मि-
न्दिने प्रातरग्निहोत्रं कृत्वा, प्राणानायम्य, मम उपात्त +
प्रीत्यर्थं दर्शपौर्णमासस्यस्य वा मुख्यकालातिपत्तिप्राय-
श्चित्तार्थं पथिकृतं मुख्यं कुर्वन् पौर्णमासेन यक्ष्ये । इति
पौर्णमाससङ्कल्पः ।

End:

उत्तरत एत्य हविः शेषोद्वासनादि । सूक्तवाके आज्य-
भागदेवतयोरुक्षितिमुक्त्वा, अग्नये पथिकृत इदं, अग्नेः
पथि कृतोऽहमुक्षितिम् । अग्नये वैश्वानरायेदम्, अग्नेवै-
श्वानरस्याहमुक्षितिम् । ऐमा(?) अश्मन् सामे सत्याञ्जीत्यादि-
“यज्ञो बभूव” यज्ञशंचमवर्जं सर्वं समानं ब्राह्मणतर्पणान्तम् ।
ततः परं प्रकृतिं कुर्यात् । हरिः ॐम् ॥

Colophon:

पथिकृतैश्वानरोष्टिः सम्पूर्णा ॥

Subject: Pathikṛdvaiśvānarīṣṭiprayoga, giving the prayoga details of the Pathikṛdvaiśvānarīṣṭi which is a prāyaś-cita ritual to be performed by the yajamāna when he somehow or other has not been able to perform the Darśapūrṇamāsa sacrifice in its prescribed time—Darśa (new moon) and paurṇamāsyā (full moon).

Remarks :—The Ms. is in good condition. For the other works contained in this Ms. see the list under Remarks on No. 2153. After the colophon is given:

“एवमिष्टिं समाप्यानन्तरातिपणं(त्रं) दर्शपूर्णमासं वा तस्मिन्नेव दिने कुर्यात् । पर्वणि चेन्नातिपहेष्टिः(?) ”

॥ ब्रातपतेष्टिप्रयोगः ॥

2724. VRĀTAPATEṢṬIPRAYOGAḤ.

Burnell's Catalogue No. 3817. Page 25. Right column.
Substance—Paper. Size—10×4½ inches. Sheets—2.
Lines—12 to a Page. Script—Telugu. No. of Granthas—15. Author—(?). Complete.

Beginning :

श्रीगणेशाय नमः ॥

व्रातपतेष्टिप्रयोगः ।

अस्या इष्टेः पञ्चदशसामिधेन्यः । वार्त्रघ्नावाज्यभा-
गौ । अग्निर्व्रतपतिः प्रधानदेवता । खिष्टकृत्प्रयाजादयोऽ-
ङ्गदेवता देवा आज्यपाश्च । “नमः प्रवक्त्रे” इत्यादि
“आवह देवान्यजमानाय । “अग्निमग्न आवह ॥”

End :

“अग्निरिदं० कृत । सोम इदं० हवि० कृत । अग्नि-
व्रतपतिः । इदं० कृत । देवा आज्यपाः” इत्यादि संस्था-
जपान्तं समानम् ॥

Colophon :

व्रातपतेष्टिप्रयोगः सम्पूर्णः ॥

Subject: Vrātapateṣṭiprayoga giving the prayoga details of
the Vrātapateṣṭi—an expiatory sacrifice like pavitreṣṭi
to be performed by the yajamāna to purify him-
self and his wife before the performance of a main
sacrifice.

Remarks:—The Ms. is in good condition. At the end of this Ms.
the following prayoga extract is given:—

‘अग्निहोत्राब्दपूर्तौ विशेषः । अग्निमीळे सूक्तानन्तरं + दधद्रयि
मयि पोषम् । अनन्तरं नित्याग्निहोत्रवत् ॥’

॥ व्रातपतेष्टिप्रयोगः ॥

2725. VRĀTAPATEṢṬIPRAYOGAḤ.

Burnell's Catalogue No. 3946. Page 25. Right column,

Substance—Paper. Size— $10\frac{3}{8} \times 4\frac{7}{8}$ inches. Sheets—1.
Lines—9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Gran-
thas—15. Author—(?). Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 2724.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

॥ व्रातपतेष्टिप्रयोगः ॥

2726. VRĀTAPATEṢṬIPRAYOGAḤ.

Burnell's Catalogue No. 3947. Page 25. Right column.

Substance—Paper. Size— $10\frac{3}{8} \times 5$ inches. Sheet—1.
Lines—9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Gran-
thas—15. Author—(?). Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 2724.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

॥ व्रातपतेष्टिप्रयोगः ॥

2727. VRĀTAPATEṢṬIPRAYOGAḤ.

Burnell's Catalogue No. 3949. Page 25. Right column.

Substance—Paper. Size— $10\frac{3}{8} \times 4\frac{7}{8}$ inches. Sheets—2.
Lines—10 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Gran-
thas—15. Author—(?). Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 2724.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

॥ व्रातपतेष्टिप्रयोगः ॥

2728. VRĀTAPATEṢṬIPRAYOGAḤ.

Burnell's Catalogue No. 3950. Page 25. Right column.

Substance—Paper. Size— $10\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Sheet—1.
Lines—9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Gran-
thas—15. Author—?. Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 2724.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

॥ व्रातपतीष्टिप्रयोगः ॥

2729 VRĀTAPATĪṢṬIPRAYOGAḤ.

Burnell's Catalogue No. 9183 c. Page 24. Left column.

Substance—Palm leaf. Size— $14\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{2}$ inches. Leaf—1
(19th). Lines—6 to a Page. Script—Grantha. No. of
Granthas—18. Author—(?). Complete.

Beginning:

व्रातपतीष्टिप्रयोगः ॥

“वैश्वानरीं व्रातपतीं पवित्रेष्टिं तथैव च ।

ऋतावृतौ प्रयुञ्जानः पुनाति दशपूरुषम् ॥”

समस्तपापक्षयकरत्वादवश्यं व्रातपतीष्टिः कर्तव्या । अ-
मावास्यायां पौर्णमास्यां वा प्रातरग्निहोत्रं हुत्वा अपरेण
गर्हपत्यं दर्भेष्वासीनो दर्भान् धारयमाणः पत्न्या सह प्रा-
णानायस्य ममोपात्तसमस्त + प्रीत्यर्थं समस्तपापक्षयार्थं
समस्तव्रतलोपप्रायश्चित्तार्थं व्रातपतीष्ट्या यक्ष्ये । तेन
परमेश्वरं प्रीणयानि ॥

End:

आज्यभागयोरवहृतानुमन्त्रणम् । अग्निना यज्ञश्चक्षुष्मा-
न् । सोमेन यज्ञश्चक्षुष्मान् । अवदानधर्मेणावदाय । अग्नये
व्रतपतयेऽनुब्रूहि । अग्निं व्रतपतिं यज । अग्नये व्रतपतय

इदम् । अग्नेर्व्रतपतेरहं देवयज्ययाज्ञादः । न पार्वण-
होमः । नारिष्ठादि विरुद्ध्य प्राशित्रं चतुर्धाकरणम् । अग्ने-
र्व्रतपतेरहमुक्षितिम् । अन्वाहार्यो दक्षिणा । यज्ञो बभूव
यज्ञश्चमवर्जम् । ब्राह्मणतर्पणान्तम् ।

Colophon:

व्रातपतीष्टिः सम्पूर्णा ॥

Subject: Vratapatishtiprayoga. See subject under No. 2728.

Remarks:—The Ms. is in good condition. For the other works
contained in this Ms. see Remarks under No. 2152.

॥ अग्निष्टोमयज्ञविधिः ॥

2730. AGNISTOMAYAJÑAVIDHIH.

Burnell's Catalogue No. 4166. Page 25. Right column.

Substance—Paper. Size— $11\frac{1}{4} \times 8\frac{7}{8}$ inches. Sheets—11.

Lines—8 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Gran-
thas—200. Author—(?). Complete.

Beginning:

श्री वेदन्यासाय नमः ॥

अथातो यज्ञविधिं व्याख्यास्यामो यजमानस्याग्निर्देवो-
देवहोतेति दैवऋत्विग्वरणमथमानुषाणां ज्योतिष्टोमेना-
ग्निष्टोमसंख्येन रथन्तरपृष्ठेन द्वादशशतदक्षिणेनाहं यक्ष्ये ।
तत्र मे स्वमुद्रातेति, क ऋत्विजः, के याजयन्ति कच्चि-
न्नाहे(ही)नः, कच्चिन्नान्यस्तमात्विज्यम्, कच्चित्कल्याण्यो द-
क्षिणा इति पृच्छति । महन्मेवोच इति प्रतिमन्त्रणं गृह्यो-
क्तोर्ध्वविधिरिदमभ्ययं रस इमा गावः ॥

अन्तर्वेदिदेशेऽन्वारब्धयोः पत्नीयजमानयोः सुब्रह्मण्याह्वानं
ब्रह्मश्रीसाम्नः संपाछन्द आदित्य इन्द्रः सासि सुब्रह्मण्य
इति यजमानवाचनमुपहवदानमेवं सर्वोपसदन्तेषु सोमा-
प्यायननिहवनाह्वानानि भवन्ति ॥ ९ ॥

End:

तमेवोपतिष्ठेरन् “अपो अद्यान्वचारिषं रसेन समसृ-
ज्महि। पयस्वानम आजगमन् तं मा संसृजवर्चसा” इत्युद-
यनीयायामचोदसीति उद्भृद्गर्गवं जगती भृगुः सोमः पय-
स्यां यज्या यथेति स्वारं पयो निधनमनुव्वायुरिन्द्रः उदव-
सानीयायां गायन्तीत्युद्गंभीयमनुषुबुद्गंश इन्द्र इत्यग्नि-
ष्टोमः ॥ हरिः ॐ ॥

Colophon :

इति यज्ञविधिः समाप्तः ॥

Subject : Yajñavidhi. 1-7 Khandas.

(1) अथातो यज्ञविधिं व्याख्यास्यामः	Khandā. 1	Sheet. 1
(2) अथ प्रवर्ग्यैः प्रवर्गवति क्रतौ प्रवर्गेण	” 2	” 2
(3) अथामिप्रणयनमग्निर्मूर्धेत्यग्नेः प्रणयनं	” 3	” 3
(4) अपररात्र उत्थाय शालामुखीये	” 4	” 4
(5) अथ सकृद्विहृत्य बहिष्पवमानेन	” 5	” 6
(6) अथ हि परिद्यमिति जपोधिष्ण्योपस्थानम्	6	” 8
(7) अथ वृत्तयिसवनमाहवनीयं संज्ञादित्यम्	” 7	” 9

Remarks:—The Ms. is in fairly good condition. After the colophon is given the following:—

ओम् “अपश्यं गोपामनिपद्यमानम्। आ च परा च पथिभिश्चरन्तम्

स सग्रीचीः सविषूचीर्वसानः । आ वरीवर्ति भुवनेध्वन्तः ।

✽

✽

✽

आन्याद्यन्तुषविगुत् । ज्ञानो मित्राभिते यथा । सनः पवस्वदायाहि
इन्द्राग्नी हिन्ववत्तथा ॥

॥ साद्यस्कामिष्टोमप्रयोगः ॥

2731. SĀDYASKRĀGNIṢṬOMAPRAYOGAḤ.

Not noticed by Burnell.

Substance—Palm leaf. Size—16×1½ inches. Leaves—12
(1—12). Lines—5 to a Page. Script—Grantha. No. of
Granthas—150. Author—?. Complete.

Beginning:

आयतनस्य पश्चिमभागे प्राग्ग्रेषु दर्भेषु यजमानः प्रा-
ङ्मुख उपविश्य दक्षिणतः पत्नीं प्राङ्मुखीमुपवेश्य दर्भा-
न्धारयमाणः पत्नीभिस्सहकृतः प्राणायामः । शुभे शोभने
मुहूर्ते * * * मम सर्वाभीष्टसिद्ध्यर्थं
साद्यस्क्रेणामिष्टोमेन यक्ष्ये । * * ऋत्विजः
कचिन्नाहीनः ॥ ७ ॥ सोमप्रवाकः ज्योतिष्टोमस्साद्य-
स्करोऽमिष्टोमस्सोमः ॥ ८ ॥

End:

अध्वर्युः शो सावो दैव ओधामो दैव ओधामो दैवो
इति प्रतिगृह्णाति । सर्वे अवभृथदेशं गत्वा (भक्षस्य)न्दे-
(दे)वीरापयेषपो गर्भस्तं पस्सु प्रीतगं(?) सुभृतमकर्म । सर्वे
बल्लादिना अलङ्कृताः यथास्थानं प्रविशन्ति ॥

Colophon :

समाप्तोऽग्निष्टोमः ॥

Subject : Sādyaskrāgniṣṭomaprayoga—giving out the ritualistic details of the Sādyaskra soma sacrifice where the last padārtha would be the Agniṣṭoma.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

This Ms. contains the following works:—

1	साद्यस्क्राग्निष्टोमप्रयोगः	1—12	Leaves.
2	”	1—11	”
3	”	1—19	”
4	अभिचारः	1	Leaf
5	सौरमतम्	2	Leaves
7	बौद्धमतम्	1	Leaf
8	अलङ्कारः	2	Leaves
9	साद्यस्क्राग्निष्टोमः beginning only and आभिचारः	4	Leaves
10	తెలుగు Telugu Language	3	”
11	తమిళం తెలుగు Telugu Tamil	3	”
12	తమిళం తెలుగు Telugu Tamil	6	”

64

॥ साद्यस्क्राग्निष्टोमप्रयोगः ॥

2732. SĀDYASKRĀGNIṢṬOMAPRAYOGAḤ.

Not noticed by Burnell.

Substance—Palm leaf. Size—16×1½ inches. Leaves—11

(1-11). Lines—4 or 5 to a Page. Script—Grantha. No. of Granthas—150. Author—?. Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 2731.

Remarks :—The Ms. is in good condition.

॥ सायस्कृन्निष्टोमप्रयोगः ॥

2733. SĀDYASKRĀGNIṢṬOMAPRAYOGAḤ.

Not noticed by Burnell.

Substance—Palm leaf. Size—16×13 inches. Leaves—19

(1-19). Lines—5 to a Page. Script—Grantha. No. of Granthas—220. Author—?. Incomplete.

Beginning and subject—Same as No. 2731.

End :

यजमानः । ये यजमाहे । गार्हपत्येन सत्यक्रतुना यज्ञ-
नीरासि देवान्देवयते यज्ञा बौ (?) यत्तपस्यायेदं अश्वर्यु-
प्रतिप्रस्थातारौ पात्रे निदधतः ।..... ॥

Colophon : Nil.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

॥ सायस्कृहौत्रप्रयोगः ॥

2734. SĀDYASKRAHAUTRAPRAYOGAḤ.

Burnell's Catalogue No. 2537. Page 25. Right column.

Substance—Paper. Size—10½×5½ inches. Sheets—3.

Lines—10 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—50. Author—(?). Complete.

Beginning:

श्रीगणेशाय नमः ॥

सायस्कहौत्रप्रयोगः ॥

दीक्षणीयाप्रभृत्याज्यशस्त्रपर्यन्तमग्निष्टोमवत् । आज्य-
शस्त्रे विशेषः “अग्निर्देवेषु राजति” इत्येतं वृचं “प्रवो
देवायाग्नये” इत्यस्य सूक्तस्य स्थाने शंसेत् । “अग्न
इन्द्रश्च दाशुषो दुरोणा” इति याज्या । प्रउगमैकाहिक-
मेव ।

End :

इति सूक्तमुखीये अनुक्रियायाः कथोनुतिपतिपरिचरा-
णि विद्वान् एता विश्वा च कृवां इन्द्रभूरिति सूक्तमुखीये
परिक्रियायाः एकस्य चिन्मे विश्ववस्त्वोजः एकं नुत्वा स
प्रति पाञ्चजन्यमिति एकत्रिकस्य । त्र्ययमा मनुषो देवता
ता प्रधान्यस्य महतो महानितीत्र्येकस्य(?) ॥

Colophon :

इति सायस्कप्रयोगः ।

Subject: Sādyaskrahastraprayoga—giving the duties of the
Hotṛ priest in the Sādyaskra sacrifice.

Remarks :—The Ms. is in a fairly good condition. It is full of
scriptorial blunders.

॥ सायस्कहौत्रप्रयोगः ॥

2735. SĀDYASKRAHAUTRAPRAYOGAḤ.

Burnell's Catalogue No. 3955. Page 25. Right column.

Substance—Paper. Size—10½×4 inches. Sheets—4.

Lines—8 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Gran-
thas—60. Author—?. Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 2784.

Remarks :—The Ms. is in good condition. On the tenth sheet is

given 'चिदम्बररायणामिदं पुस्तकम्' i.e. the Ms. originally belonged to Cidambararāya.

॥ बोधायनाग्निष्टोमसवनीयप्रयोगः ॥

2736. BODHAYANĀGNIṢṬOMASAVANĪYA- PRAYOGAH.

J. L. Collection No. 284. Substance—Paper. Size—9 $\frac{1}{2}$ × 4 $\frac{1}{2}$ inches. Sheets—46. Lines—12 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—1384. Author—?. Complete. Beginning:

श्री वेदव्यासाय नमः ॥ ॐ

अथातो महारात्र एव बुध्यन्ते सम्बोधयन्त्येतानृत्विजः । अथातोऽनन्तरमुषित्वा महारात्रे त्रिभागावशेषायां रजन्यामेव शब्दाभ्योदिते बुध्यन्ते पुरो वाचः प्रवदितोः प्रातरनुवाक मुयाकुर्यादित्यादिदर्शनान् । बुध्यन्ते यजमानस्तत्पुरुषाश्चत एताप्तुत्थापयन्ति वक्ष्यमाणानृत्विजः त एवोच्यन्ते । अध्वर्युं होतारं ब्रह्माणमुद्रातारं प्रतिप्रस्तातारं प्रस्तोतारं प्रश्नास्तारं ब्राह्मणाच्छंसिनमच्छावाकं नेष्टारं सदस्यमुन्नेतारमाग्नीध्रं प्रावस्तुतं सुब्रह्मण्यं प्रतिहोतारं येचान्ये परिकर्मीणश्चमसाध्वर्यादयः ते हस्तपादान् प्रक्षाल्याग्नीध्रे यजमानेन सङ्गच्छन्ते ॥ तीर्थेन प्रविश्य यजमानेन सङ्गच्छन्ते ।

त्रिभागे पश्चिमे रात्रे तीर्थेन प्रविशन्त्यमी ।

नासंस्थिते सदोऽतीयादवर्गवा दक्षिणानयात् ॥

शालामुखीयमग्नेः स्फुटहवन्यौ जुहुद्वयम् ।

उपभृद्वितयञ्चापि सुवञ्च स्वधिति ध्रुवे ॥

प्राशिन्नेडाज्यधानीञ्च वेदं वेदाग्रमेव च ॥

॥ इति पात्रसादनम् ॥

End:

* * * *

उन्नेता सौर्यं होष्यं नावेक्षते “सूर्यभ्राजस्विन् ॥”

कुर्विति जुहोति “वायोश्च त्वापाञ्च भ्राजसे जुहोमि स्वाहा”

इति सूर्याय भ्राजस्वत इदं हुत्वा यजमानं वाचयति “सु-
वर्विदसि० सुवर्हासीत्” इति ॥

* * * *

अतिग्राह्येध्वर्यवुपहवः । प्रतिप्रस्थातृभिर्यातेवा एते
पृष्ठयस्य षडहस्योत्तरेष्वहःसु गृह्यन्त एकाविंशे त्रिणवे त्रय-
स्त्रिंशे विश्वसृजि सर्वपृष्ठे गृहीतव्याः यज्ञस्य सवीर्यत्वाया-
प्यभिष्टोमे गृहीतव्या । “यज्ञस्य सतनुत्वाय” इति ब्राह्म-
णम् ॥

Colophon: Nil.

Subject: Bodhāyanīyāgniṣṭomasavanīyaprayoga—giving the
prayoga details of the Savanīya paśu sacrifice in the
Agniṣṭoma soma sacrifice according to the Bodhā-
yana school of the Black yajur Veda.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

॥ बोधायनततिप्रयोगः ॥

2737. BODHĀYANATATIPRAYOGAH.

Burnell's Catalogue No. 3761. Page 25. Right column.
 Substance—Paper. Size— $10\frac{1}{2} \times 4\frac{7}{8}$ inches. Sheets—35.
 Lines—9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Gran-
 thas—660. Incomplete.

Beginning:

श्रीगणेशाय नमः ॥

अथ वै भवति योजन्वाधेयेन नर्घोति स पुनराधेयमा-
 धत्ते योऽग्निं चित्वा नर्घोति स पुनश्चित्तिं चिनुत इत्याग्निं
 चित्वा ज्यानानो द्वादशेष्टका उपकल्पयतेऽष्टौ यजुषीश्च-
 तस्रो लोकम्पृणाः स यत्रेहोत्तरवेदिभ्याधारितोपन्युप्तस-
 म्भारो भवति । तज्यात्तामात्मन्यग्निं गृह्णीते मयि गृह्णा-
 म्यग्रे अग्निं यो अग्निं यो नो अग्निरिति स्वयं चितिं जप-
 ति । “यास्ते अग्ने समिधो यानि धाम” इति श्वेतमश्वमभि-
 मृश्याष्टौ यजुषीरुपदधाति “येनर्षयस्तपसा सत्रमासत”
 इति चतस्रो लोकम्पृणा [लोक] ‘लोकम्पृणच्छिद्रं पृण’ इ-
 त्यथचित्तिक्कृत्याभिमृशति ‘चित्तिमचित्तिं चिनवद्विविद्वा-
 न्’ इत्याग्नेय्या गायत्र्यैतां चितिमभिमृश्य द्वाभ्यमावद्वव-
 ति । “वाक् आसन्” “प्राणदाः” इति तायते पशुबन्धो
 वाग्निष्टोमो वा स प्रज्ञातः सन्तिष्ठते ॥

End:

अथ वै भवति “देवा यद्यज्ञेऽकुर्वत तदसुरा अकुर्वत”
 इति सहेसाश्चक्रे प्रजापतिः कथमन्वहमसुरैर्देवान्भ्याव-
 र्त्तयेयमिति स एतं यज्ञे क्रतुमानिरुक्तमुपहव्यमपश्यत्तस्मि-

नेनानुपह्वयेति स यत्राह प्रातर्यावभ्यो देवेभ्य इति
 मरुद्भ्यः प्रातर्यावभ्यो देवेभ्य इति तत्राह । अथ यत्राह
 सोमः पवत इतीन्दुः पवत इति तत्राह । अथ यत्राहेन्द्राय
 पुरोडाशानामिति शक्रायपुरोडाशानामिति तत्राह । अथ
 यत्राह वायव इन्द्रवायुभ्यामिति नियुद्धते शक्तनियुद्धयो-
 मिति तत्राह । अथ यत्राहमित्रवरुणाभ्यामित्यृतायुभ्यामिति
 तत्राह । अथ यत्राहृषिभ्यामिति नासत्याभ्यामिति तत्राह ।
 अथ यत्राहेन्द्राय मरुत्वत इति शक्राय गणवत इति तत्राह ।
 अथ यत्राह महेन्द्रायेति महते शक्रायेति तत्राह । अथ यत्राहा-
 दित्येभ्य इति महद्भ्य आदित्येभ्य इति तत्राह । अथ यत्राह व-
 नस्पतय इति वनेन च्यवयेति तत्राह । अथ यत्राह देवाय सवि-
 त्र इति स महते देवाय सवित्र इति तत्राह । अथ यत्राह विश्वे-
 भ्यो देवेभ्य इति महद्भ्यो विश्वेभ्यो देवेभ्य इति तत्राह । अथ
 यत्राह देवानां पत्नीभ्य इति महतीभ्यो देवानां पत्नीभ्य
 इति तत्राह । अथ यत्राहेन्द्राय हरिवत इति शक्रायमघवत
 इति तत्राह आधानादुन्दुभ्य इत्युहैके प्रदिशन्ति ॥ २७ ॥

तवेतदवागेव यज्ञाय हि यस्य स्तोत्राश्चज्ञायज्ञियस्य स्तोत्रे
 सन्ता निरुवाच तं हासुरा उपक्षामेव चकिरे किं वा-
 वै करोति किं वानेति स यदा पृचकार न वा इम.....

Colophon: Nil.

Subject: Bodhāyanatatiprayoga containing the following
 sections:

Khaṇḍas. Sheets.

1 अन्याधेयम्

1 1

2 कुण्डपायिनामयनम्

4 2

3	उत्सर्गिणामयनम्	6	3
4	तावश्चितामयनम्	7	4
5	छन्दश्चितिः	9	5
6	रथचक्रस्थितिः	10	6
7	दाक्षायणयज्ञः	13	9
8	इडावध(१)	14	10
9	चातुर्मास्यम्—वैश्वदेवम्	15	11
10	ववणप्रघासः	16	12
11	शुनासीरीयम्	17	14
12	ज्योतिरयनम्	18	14
13	महापितृयज्ञः	20	15
14	वृहस्पतिसवः	1	17
15	स्थपतिसवः	3	18
16	सूतसवः	4	18
17	सोमसवः	5	19
18	पृथ्वीसवः	6	19
19	गोसवः	7	20
20	ओदनसवः	8	21
21	पञ्चशारदीयम्	11	23
22	अग्निष्टुत्	12	24
23	इन्द्रस्तुत्	14	25
24	आतोर्याम	15	25
25	मृत्युसवः	16	25
26	साषाञ्जि	20	(१)

27 प्रायणीयः	21	30
28 अग्नीषोमीयः	22	31
29 ब्राह्मस्तोमः	24	32
30 अग्निष्टोमः	25	33
31 भास्विस्तोमः	26	34

Remarks:—The Ms. is in good condition.

॥ शाङ्खायनीयद्वादशाहपद्धतिः ॥

2738. ŚĀNKHĀYANĪYADVĀDAŚĀHA-
PADDHATIḤ.

J. L. Collection No. 285 Substance—Paper. Size—10½ × 4½ inches. Sheets—91. Lines—9 or 10 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—2050. Author—Raghu-nāthadvivedi. Complete.

Beginning :

श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रीसरस्वत्यै नमः ।

अथ द्वादशाहस्य पद्धतिर्विलिख्यते ।

कौषीतर्किं प्रणम्यादौ मुनिं शाङ्खायनं गुरुन् ।

क्रियते रघुनाथेन द्वादशाहस्य पद्धतिः ॥

तस्य शुक्लपञ्चस्याष्टम्यामारम्भः । तस्य द्वादश
दीक्षा भवन्ति । द्वादशोपसदः । सुत्याहानि द्वादश ।
सुत्याधामतिरात्रसंस्थो यज्ञः प्रथममहः । उत्तममहश्च त-
स्याभिधानं प्रायणीयोऽतिरात्र उदयनीयोऽतिरात्रः । मध्ये
दशरात्रः पृष्ट्यः षष्ठः । त्रयच्छन्दोमाः । दशममहः ।

एवं सुत्यान्यहानि द्वादश । एवं षट्त्रिंशद्रात्रपरिमितो द्वा-
दशाहः ॥

End:

इति समूहपक्षेऽतिरिक्तोत्थम् । उभयपक्षाश्रितोपि पुरा
पत्नीसंयाजेभ्य इत्यादिको धर्मः सात्रिकः परिवृहः । तेनौ-
पदेशिको होमादिस्तदङ्गमिति समूहपक्षः प्रकृतिव्यूह-
पक्षः प्रकृतिव्यूहपक्षो विकृतिरित्याश्वलायन सूत्रे दृश्यते ॥

Colophon :

इति श्रीमत्सकलविद्वज्जनवेदविन्मण्डलीमण्डलीमण्डनद्विवेदी श्रीगो-
वर्धनसुत द्विवेदी श्रीलक्ष्मीधरसुत द्विवेदी श्रीरघुनाथ-
कृतायां शाङ्खायनसूत्रपद्धतौ द्वादशाहे समूहपक्षे द्वादशाहस्य
विशेषः समाप्तः ॥

इति द्वादशाहस्य पद्धतिः समाप्ता ॥

द्वादशाहस्य वर्षे च षोडशे पद्धतिः कृता ।

द्विवेदीरघुनाथेन सूत्रे शाङ्खायनाभये ॥

द्विजानामुपकाराय सुहृदां प्रीतये तथा ।

रचिता रघुनाथेन द्वादशाहस्य पद्धतिः ॥

क्षीराब्धेरमृतं यद्वदुद्धृतं देवदानवैः ।

सूत्राब्धे रघुनाथेन पद्धतीयं तथोद्धृता ॥

अदृष्टदेवान्मतिविभ्रमाच्च

यत्किञ्चिद्गूढं लिखितं मयेह ।

तत्सर्वमायैः परिशीघनीयं

कौपो न कार्यः खलु लेखकस्य ॥

संवत् १७४५ चैत्र कृ० ११ खौ० लि० ॥

Subject: Dvādaśāhapaddhati or prayoga based on the Śāṅkhāyanasūtras of the R̥g Veda, giving the details of Dvādaśāha sacrifice.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition. The author of this work is Dvivedi Ragunātha son of Dvivedi Lakṣmidhara and grandson of Dvivedi Govardhana. The Ms. is dated Samvat 1745 or 1688 A. D.

॥ आश्वलायनपौण्डरीकहौत्रप्रयोगः ॥

2739. ĀŚVALĀYANAPAUNḌARĪKAHAUTRA- PRAYOGAH.

Burnell's Catalogue No. 4149. Page 25. Right column.

Substance—Paper. Size—11×4 $\frac{7}{8}$ inches. Sheets—9. Lines—9 to a Page. Script—Devanagari. No. of Granthas—155. Author—?. Incomplete (wants end).

Beginning :

श्रीगणेशाय नमः ॥

पौण्डरीकहौत्रप्रयोगप्रारम्भः । वरुणप्रभृति मधुप-
पर्कपर्यन्तं कृत्वा । वायव्यपशुप्रयोगः । आगनावैष्णवे-
ष्यादि पूर्ववत् । अथ देवतानिर्देशकाले अस्य पशोः
सप्तदशसामिधेन्यः वार्त्रघ्नावाज्यभागौ । वायुर्नियुत्वान्
पशुदेवता । वनस्पतिः पृषदाज्यदेवता । स्विष्टकृत्प्रया-
जादय इत्यादि । आवहनकाले “अग्निमग्न आवह ।
सोममावह । वायुं नियुत्वन्तमावह । देवां आज्यपाम्”
इत्यादि ॥ आज्यभागान्तं समानम् ॥

End:

सिषक्तिशुष्मस्तुवते भरायों
 गुहायदीमौ उञ्जिजस्य गोहे ।
 प्रयद्विये प्रायसे मदायों
 वियद्वरांसि पर्वतस्य वृण्वे ॥
 पयोभिर्जिन्वे अपां जवांसों
 विदद्गोरस्य गवयस्य गोहे ।
 यदी वाजाय सुध्यो वहन्तों
 भद्रा ते हस्ता सुकृतोतपाणी ॥
 प्रयन्तारा स्तुवते राध इन्द्रों
 काते निषक्तिः किमुनो ममत्सि ।
 किम्भो दुदुहर्षसेदातवा ओमे-
 वावस्व इन्द्रः सत्यः सम्राट् ॥
 हन्ता वृत्रं वरिवः पूरवे कों
 पुरष्टुतः क्रत्वानः शग्धि रायः ॥
 मक्षीय्यते (वसो दैव्यस्यो).....
 शों सावों नष्टु(?) इन्द्र नृगणानः ॥)

Colophon: Nil.

Subject: Āśvalāyanapaundarikahautraprayoga, giving the
 duties of the Hotṛ priest in the Paundarika sacrifice
 according to the Āśvalāyana school of the R̥g-Veda.

Remarks: —The Ms. is in a decaying condition.

॥ आपस्तम्बपौण्डरीकप्रयोगः ॥

2740. ĀPASTAMBAPAUNḌARĪKA-
PRAYOGAḤ.

Burnell's Catalogue No. 3845. Page 25. Left column.
Substance—Paper. Size—11×5½ inches. Sheets—17.
Lines—9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Gran-
thas—300. Author—?. Complete.

Beginning :

आपस्तम्बपौण्डरीकप्रयोगः ॥

पौण्डरीक एकादशरात्रोयुतदक्षिणोन्वहं सहस्रं ददात्य-
श्वसहस्रमुत्तमामेष्वशतं वातेन सर्वाभृद्धिभृद्भोति परमेष्ठी-
ताना(१)छत्यभिस्वर्गं लोकं जयत्येषु लोकेषु प्रतितिष्ठत्या-
भ्यासंग्यपडहश्चतुष्टोमोग्निष्टोमः त्रयच्छंदोमातिरात्र इति
इत्यापस्तम्बेनोक्तः ॥

End:

अत्र सूर्ये विसर्गः पत्नीसंयाजान्तं दक्षिणाग्नाविष्म-
वप्रश्चनाभ्याधानादि एकादशसमिष्टयजू५षि अप-
भृतादि उदवसानीयान्तं सोमिकं अग्नीकं च समानम् ॥
न पृष्टश्मनीयः अनन्तरे पर्वणि सौत्रामणी मैत्रावरुणी
चापूर्ववत् ॥

Colophon :

समाप्तः पौण्डरीकप्रयोगः ॥

Subject: Āpastambapaunḍarīkaprayoga giving the ritualistic
details of the Paunḍarīka sacrifice according to the
Āpastamba school of the Black Yajur-Veda.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

॥ बोधायनपौण्डरीकप्रयोगः ॥

2741. BODHĀYANAPAUNḌARĪKA- PRAYOGAH.

Burnell's Catalogue No. 3783. Page 25. Right column.
Substance—Paper. Size— $11\frac{1}{2} \times 5\frac{1}{2}$ inches. Sheets—14.
Lines—9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Gran-
thas—270. Incomplete (wants end).

Beginning:

श्रीगणेशाय नमः ॥

पौण्डरीकप्रयोगः ।

तस्य सूत्रम् । अथायं पुण्डरीक एकादशरात्रोश्चसहस्रा-
धिकायुतदक्षिणः तस्यापरिमिता दीक्षा द्वादशोपसदः
तस्याहान्यभ्यासंग्य षडहः त्रयश्छन्दोमा दशमहरथातिरा-
त्रोन्वहं सहस्रं सहस्तं ददात्युतमेहन्यश्च सहस्तं ददातीति ।
छन्दोगास्तु अभ्यासंग्यः षडहः त्रयश्छन्दोगाश्चतुष्टोमो
विश्वजिदतिरात्र इत्याहुः ॥

End:

नौ च तौ च अवकीर्णी कुलटा च भवत अपरिमि-
ताश्च दास्यः तावत एवोदकुम्भान् राजपुत्रं तं च वाण-
त्रयसहितचापवन्तं इति समानमापात्रयोगात् तदा तु
एकमतिग्राहपात्रं यु...

Colophon: Nil.

Subject: Bodhāyanapaunḍarikaprayoga according to the Bo-

dhāyana school of the Black Yajur-Veda.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

॥ पौण्डरीकप्रयोगः ॥

2742. PAUNDARĪKAPRAYOGAH.

Burnell's Catalogue No. 9134. Page 25. Right column.
Substance—Palm leaf. Size—13×1 inches. Leaves—
197 (10-206). Lines—5 to 6 to a Page. Script—Grantha.
No. of Granthas—3000. Author—(?). Incomplete
(wants beginning and end).

Beginning:

यो वायुना जयति गोमतीषु । प्रवृष्णुया नयति वस्यो
अच्छोमुवयो नमो नमसिस्तभायन् । इयति वाचं जनयत्य
जदयोमृज्जसानः पुरुवार उत्थैः । ऐन्द्रं कृणीत सदनोषु
होतों धिषायदिधिषण्यन्तः सरण्यान् । सदन्तो अद्रि मौ-
शिजस्य गोहोमादुरोषाः पास्त्यस्य हो यः । यो नो महान्सं-
वरणेषु वह्नौ शोसावोमिन्द्रो मरुत्वान् सोमस्य पिबतु ॥ॐ
श्रवत् ब्रह्माण्यावसागमों सत्रायदीं भार्वरस्य वृष्णुं सिष-
क्तिशुष्मस्तुवते भरायों गुहायदीमौ उशिजस्य गोहे । प्र-
यद्विये प्रायसे मदायों वियद्वरांसि पर्वतस्य वृण्वे । पयोभि-
जिते अपाज्जवांसों वियद्वौरस्य गवयस्य गोहे । यदी वा-
जाय सुदो वहन्तों भद्रा ते हस्तासुकृतोत पाणी । प्रय-
न्तारास्तुवते राध इन्द्रों काते निषक्तिः किमुनो ममत्सि ।
किं नो दुदुहर्षसे दात वा ओमेवावस्य इन्द्रः सत्यः
संराद् । हन्ता वृत्रं परिवः पूरवेकौ पुरष्टुतः क्रत्वानः श-

गिरायः । भक्षियतेवसो दैव्यस्यो शोसावो नृष्टु इन्द्र
नृष्टुणानः । इषञ्जरित्रे नद्यो नवीवोमकारिते हरिवो
ब्रह्म नव्यम् । धियास्यामरथ्यस्य दासो त्रिः । उक्थं वा-
चीन्द्राय शृण्वते त्वा । इति शस्त्वा जपति ॥

End:

तानीदं हांस्यति वर्धस्मो युजेरथं गवेषणं हरिभ्या
उप ब्रह्माणि जुजुषाणमस्थो विवाधिष्ठस्य रोदसीमहित्वा ।
इन्द्रो वृत्राण्यप्रतीजघ्नोमापश्चित् व...प्युस्तयो न गावः ।
नक्षत्रनृतं जरितारस्त इन्द्रो या हि वायु नियुतो नो
अच्छ । त्वं हि धीभिर्दयसे विव.... ।

Colophon: Nil.

Subject: Paundarikaprayoga. The contents of the Ms. are
as follows:

1.	द्वितीयमहः	Sheet	!
	a. वैश्वदेवशस्त्रम्	,,	13
	b. साध्यन्दिन-मरुत्वतीयशस्त्रम्	,,	20
	c. तृतीयसवनम्	,,	25
	d. आग्निमारुतम्	,,	29
2	तृतीयमहः	,,	34
	a. प्रउगशस्त्रम्	,,	36
	b. साध्यान्दिनसवनम्	,,	39
	c. निष्कैवल्यम्	,,	42
	d. वैश्वदेवशस्त्रम्	,,	45
	e. आग्निमारुतम्	,,	50
3	चतुर्थमहः	,,	56

a.	प्रउगशस्त्रम्	Sheet	58
b.	मरुत्वतीयम्	"	60
c.	आग्निमारुतम्	"	71
d.	तृतीयसवनम्	"	87
e.	वैश्वदेवम्	"	88
4	षष्ठमहः	"	97
a.	अच्छावाकप्रवेशानादि- ऋतुयाज्याविशेषः	"	98
b.	आज्यशस्त्रविशेषः	"	98
c.	भक्षणम्	"	103
d.	मरुत्वतीयशस्त्रम्	"	104
e.	निष्कैवल्यम्	"	109
f.	तृतीयसवनम्	"	114
g.	आग्निमारुतम्	"	124
5	सप्तममहः	"	127
a.	निष्कैवल्यम्	"	126
b.	वैश्वदेवशस्त्रम्	"	139
c.	निष्कैवल्यम्	"	155
d.	वैश्वदेवशस्त्रम्	"	160
e.	आग्निमारुतम्	"	162
f.	आज्यशस्त्रविशेषः	"	164
g.	प्रउगशस्त्रम्	"	165
h.	माष्यन्दिनसवनम्	"	167
i.	निष्कैवल्यशस्त्रम्	"	173

j. तृतीयसवनम्	Sheet	178
k. आग्निमारुतम्	"	180
l. मरुत्वतीयं शस्त्रम्	"	186
m. महाव्रतशस्त्रम्	"	199—206

Remarks :—The Ms. is in good condition.

॥ पौण्डरीकप्रयोगः ॥

2743. PAUNDARĪKAPRAYOGAH.

Burnell's Catalogue No. 9182 b. Page 25. Left column.

Substance—Palm leaf. Size— $13\frac{3}{4} \times 1\frac{1}{8}$ inches. Leaves—40. Lines—5 or 6 to a Page. Script—Grantha. No. of Granthas—750. Author—(?). Incomplete (wants end).

Beginning:

....यहस्तेन धारयन् तत्समीपे तिष्ठति । अथापरिमितान् दुन्दुभीन् यथासम्भवं विभज्यानुदिशं स्थापयति तेषामाहन्तारम् । आहनन्दण्डान्धारयन्तः समीपे तिष्ठन्ति । अथैते राजसचिवाः कवचिनो रथानारुह्य समन्तं देवयजनं पर्यायोत्तरतस्तिष्ठन्ति । तेषां तिसृधन्वी राजपुत्रो मुख्यो भवति ॥

End:

अध्वर्युरन्येनाहृतं स्फ्यमादाय सम्प्रेष्यदाग्नीध्रः प्रोक्षणीरुत्तरवेदिसमीपे सादयेत् स्फ्यमुदस्येत् । अथेध्मावर्हिरुपसादयेत् । स एव जुवः स्वधित्ती सम्मार्ष्टि । प्रतिप्रस्थाता जुह्वादीनि । आग्नीध्रः सुचः सादयति । प्रतिप्रस्थाता पत्न्या गार्हपत्या..... ।

Subject: Paundarikaprayoga containing the following two sections:—

1	व्यूढपौण्डरीकप्रयोगः	Leaves	1—20
2	समूढपौण्डरीकप्रयोगः	”	21—40

Remarks:—The Ms. is in good condition.

॥ बोधायनप्रवर्ग्यप्रयोगः ॥

2744. BODHĀYANAPRAVARGYAPRAYOGAḤ.

Burner's Catalogue No. 3762. Page 25. Right column.
Substance—Paper. Size—11×5 inches. Sheets—29.
Lines—10 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Gran-
thas—500. Author—Bālādīkṣita. Complete.

Beginning:

हरिः ॐ ।

प्रवर्ग्यं सम्भरिष्यन्नुपकल्पयते स्वादिरीमौदुम्बरीं वै-
णवीं वैकङ्कतीं वात्रियाममात्रीं वारत्निमात्रीं बोभ-
यतः क्षणं मृदं च भावितां करणीयां कृष्णाजिनं वराह-
विहतं वल्मीकवपामूर्ताकस्तंबं वा दारस्तंबं वा छागाप-
योर्मकपालानि शर्करा भवाञ्जनपिष्टा अजलोमानि कृष्णा-
जिनलोमानि सूनामधिकरणीं कर्तारं कुशलं वैणुकाण्डं म-
दन्तीरित्यथामावास्येन वा हविष्टेष्टा नक्षत्रे वा पूर्वा शान्ति-
मुपयन्ति ।

End:

“यास्ते अथ आद्रयोनयो याः कुलायिनीः” इति
कुलायिनीमथ सञ्चितमग्निं सामिरूपस्थायोक्थेनानुशं-
सति तद्गुचरेश्रोण्यां ते तिष्ठन्नाग्निमभिमृशति “अग्निरसि

वैश्वानरोसि" इत्येतेनानुवाकेन ॥

Colophon:

बोधायनप्रवर्ग्यः सम्पूर्णः ॥

Subject: Bodhāyanapravargyaprayoga, otherwise known as
Prayogavivṛti 1-16 Khaṇḍas.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition. On the title page
is given 'वाळादीक्षितकृतबोधायनप्रवर्ग्यप्रयोगविवृति-
प्रारम्भः ॥'

॥ बोधायनप्रवर्ग्यप्रयोगः ॥

2745. BODHĀYANAPRAVARGYAPRAYOGAḤ.

Burnell's Catalogue No. 3818. Page 25. Right column.

Substance—Paper. Size— $10\frac{1}{2} \times 4\frac{7}{8}$ inches. Sheets—18.

Lines—9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Gran-
thas—320. Author—?. Incomplete.

Beginning—Same as No. 2677.

End:

यदि प्रवर्ग्ये वृत्तेऽक्षानिः पतेद्भूर्ध्रुवः सुवरिति हुत्वासि
मन्त्रयते "याः पुरस्ताद्विद्युत्" इत्येतैर्यथारूपं यत्कि-
चिद्धर्मं वार्यं त्रिपर्यासे "प्राणाय स्वाहा" "पूष्णेस्वाहा"
इत्येताभ्यामनुवाकाम्यां "नमस्ते धर्म भूतये स्वाहा" इति
नवस्तुवाहुतीश्च ॥

Colophon: Nil.

Subject: Bodhāyanapravargyaprayoga 1-11 Khaṇḍas.

Remarks:—The Ms. is in good condition. The readings and the
Khaṇḍa in this Ms. are slightly different from those given in
No. 3762. This Ms. breaks off in the middle.

॥ बोधायनप्रवर्ग्यप्रयोगः ॥

2746. BODHĀYANAPRAVARGYAPRAYOGAH.

J. L. Collection No. 286. Substance—Paper. Size— $9\frac{1}{2} \times 3\frac{1}{4}$ inches. Sheets—27. Lines—6 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—325. Author—Bālādīkṣita. Incomplete.

Beginning, end and subject—Same as No. 2745.

Colophon : Nil.

Remarks:—The Ms. is eaten by white ants. On the Title sheet of this Ms. is given 'अग्निचिद्रङ्गाधरदीक्षितानामिदम्' i. e. the Ms. originally belonged to Agnicit Gaṅgādhara Dīkṣita.

॥ बोधायनप्रवर्ग्यमन्त्राः ॥

2747. BODHĀYANAPRAVARGYAMANTRĀH.

J. L. Collection No. 287. Substance—Paper. Size— $9\frac{1}{2} \times 8\frac{1}{4}$ inches. Sheets—23. Lines—6 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—240. Author—?. Incomplete.

Beginning:

श्रीगणेशाय नमः । श्रीलक्ष्मीनृसिंहाय नमः ।

श्रीयज्ञेश्वराय नमः ।

नमो वाचे या चौदिता या चानुदिता तस्यै वाचे नमो
नमो वाचे नमो वाचस्पतये नम ऋषिभ्यो मन्त्रकृद्भ्यो
मन्त्रपतिभ्यो * * देवा अवन्तु शो-
भायै पितरोनु मदन्तु । ॐ शान्तिः शान्तिः शान्तिः ॥

End:

नमस्ते घर्म भूपतये स्वाहा । नमस्ते घर्म भुवनपते(ये)
स्वाहा । नमस्ते घर्म भूतानां पतये स्वाहा । घर्माय स्वाहा ।
अश्विन्याः स्वाहा । इन्द्राय स्वाहा । बृहस्पतये स्वाहा ।
प्रजापतये स्वाहा । ब्रह्मणे स्वाहा ॥ १० ॥

Colophon: Nil.

Subject: Pravargyamantras to be uttered in Pravargya—
according to the Bodhāyana school of the Black
Yajur-Veda.

Remarks:—The Ms. is eaten by white ants. On the Title sheet
is given ‘अभिचिद्रङ्गाधरदीक्षितानाम्’ i. e. the Ms. originally be-
longed to Agnicit Gaṅgādhara Dīkṣita.

॥ अश्वमेधादियाजमानमन्त्राः ॥

2748. AŚVAMEDHĀDIYĀJAMĀNAMANTRĀH.

Burnell's Catalogue No. 12284. Page 208. Right column.

Substance—Palm leaf. Size— $15\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{2}$ inches. Leaves—
70. Lines—4 to a page. Script—Grantha. No. of Gran-
thas—800. Author—?. Complete.

Beginning:

अश्वमेधयाजमानमन्त्रा लिख्यन्ते । आदितः सा-
ङ्गहणीष्टिः । “अग्निं गृह्णामि” इत्यादि पूर्ववत् । “सो-
मेन यज्ञश्चक्षुष्मान्” इत्यन्तम् । “विश्वेषान्देवानामहन्दे-
वयज्यया प्राणैस्सायुज्यं गमेयम्” “अग्नेस्विष्टकृतोऽहम्”
इत्यादि वृष्यन्तम् । ततः संज्ञानीष्टिः “अग्निं गृह्णामि”
इत्यादि “सोमेन यज्ञः” इत्यन्तम् ॥

End:

तृतीयसवने । “ अहं परस्तात् ” इत्यादि मन्त्राः उदव-
सानीया वृष्टिपर्यन्तं (अ० ८०) क्षत्रियस्य “ द्वौ स-
मुद्रौ ” इत्यादि ८० [२०] “ पयस्वतीः ” इत्यादि आप-
न्त्वाग्र इत्यादि आग्निकमन्त्राः ८ (४) ॥

Coiophon: (Leaf No. 11)

राजसूयः सम्पूर्णः ॥

Subject: Yājamānamantras to be pronounced by the Yaja-
māna in Aśvamedha and other sacrifices.

॥ बृहस्पतिसवप्रयोगः ॥

2749. BRHASPATISAVAPRAYOGAH.

Burnell's Catalogue No. 9156 b.

Substance—Palm leaf. Size— $11\frac{1}{2} \times 1$ inches. Leaves—
10 (16-25). Lines—6 to a Page. Script—Grantha. No.
of Granthas—150. Author—?. Complete.

Beginning:

बृहस्पतिसवप्रयोगः ।

वाजपेयेनेष्टा यावज्जीवं न कश्चन प्रत्यवरोहेत् । “ त-
स्माद्वाजपेययाजी न कश्चन प्रत्यवरोहति ” इति श्रुतेः ।
वाजपेययाजी यजमानः यावज्जीवं कश्चिदपि पुरुषं न प्र-
त्यवरोहति । प्रत्युत्थानं न करोति । अथवा बृहस्पति-
सवेन प्रत्यवरोहणीयेन यजेत । प्रत्यवरोहणार्थं बृहस्पतिसवः
कार्यः । वाजपेयेनेष्टा अनन्तरे पर्वणि वसन्ते वा
सङ्कल्पं करोति । शुक्लैकादश्यां प्रातरग्निहोत्रं हुत्वा ब्रा-
ह्मणाननुज्ञाप्य गणपतिं सम्पूज्य पुण्याहं वाचयित्वा अ-

परेण गार्हपत्यं पत्न्या सह दर्भेष्व्वासिनो दर्भान्धारयमाणः
 प्राणानायम्य, अपवित्रः पवित्रो वा इत्यादि वर्षायनर्तुमास-
 पक्षतिथिवारनक्षत्राणि सङ्कीर्त्य शुभतिथौ मम + प्री-
 त्यर्थं सोमेन यक्ष्ये वाजपेयाङ्गभूतेन प्रत्यवरोहणीयेन
 त्विवृत्स्तोमेन बृहस्पतिसवेन रथन्तरसाम्ना अश्वचतुष्टय-
 स्त्रिंशदक्षिणेन(?) ब्रह्मवर्चसमवाप्तवानि ।

End:

उत्तानाभ्यां होतु इडामवद्यति । नीर्चाभ्यामग्नीषे ।
 तां पत्न्यै प्रयच्छति । इत्यादि । शूलोपासनकाले शुचौ
 स्थस्तं पाप्मानमभिशोचतं “योऽस्मान्द्वेष्टि यञ्च वयं द्वि-
 ष्मः । सुमित्रा नः” इत्यादि । सौमिकोऽवभृथः । उदयनी-
 या अनूबन्ध्या उदवसानीया च सर्वमाग्नेष्टोमवत् । सहस्रं
 ब्राह्मणा भोजयितव्याः ॥ हरिः ॐ ॥

Colophon: Nil.

Subject: Brhaspatisavaprayoga giving the details of the
 Brhaspatisava sacrifice which is an accessory to the
 Vājapeya sacrifice. The peculiarity of this ritual is
 that it is to be performed in Vāsanta (Spring season
 after the successful performance of Vājapeya in
 autumn) season.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition. For the other
 works contained in this Ms. see the list under Remarks on
 No. 2354. This particular work has not been noticed by Dr.
 Burnell.

॥ महाव्रतौद्गात्रप्रयोगः ॥

2750. MAHĀVRATAUDGĀTRAPRAYOGAḤ.

Burnell's Catalogue No. 4188 c. Page 25. Left column.

Substance—Paper. Size— $11\frac{1}{2} \times 3\frac{3}{4}$ inches. Sheets—11.
(21-31). Lines—9 to a Page. Script—Devanāgarī. No.
of Granthas—200. Author—?. Complete.

Beginning:

महाव्रतस्य कलप्तिः ।

‘व्रतस्य साग्निचित्यस्य प्रयोगः सम्प्रभृष्यते ।

सूत्रब्राह्मोपकल्पोपग्रन्थभाष्यानुसारतः ॥’

पञ्चविंशोऽग्निष्टोमः सर्वजिता वै देवाः । सर्वमित्य-
नुवाकेन विहितः । महाव्रतस्य पृष्ठ उपाकृत इत्यादिना
सूत्रकारेण चोक्तः । तस्य षडुपसदः प्रथमोपसदन्ते षडहे
सुत्यामिति सुब्रह्मण्यायां विशेषः । उचरेष्वहस्सु पञ्चाहे
सुत्यादि क्रमेणाह्वानम् । अग्नौ चीयमाने पश्चिमेन पुच्छं
गत्वा यत्र वोपदध्युः तत्र तिष्ठेरन् पुष्करपलाश उपधीय-
माने सत्यामिति व्याहृतिसामन्निर्गायेत् यजमानमनुच्छन्दः
प्रजापतिः सत्यमेव देवता हिरण्ये पुरुषे उपधीयमाने
पुरुषस्य व्याहृतिसामन्निर्गायेत् । पुरुषो देवता प्रजापति-
र्ऋषिः । तिसृषु च स्वयमतृष्णाद्वपधीयमानासु भूर्भुवस्वरि-
ति त्रीणि निर्गायेत् ॥

End:

तत्रोत्तमे अनुगाने पुता औहो होहा इति व्यक्षरम-
स्तावः । रोदा सौहौ हिम्मा इति प्रतिहारः । विभाग्यानि
पूर्ववत् । आद्यान्ते विभाग्येति चतुर्थः पक्षः तत्तयोर्द्वितीय-
तृतीयपक्षयोरिव भक्तयः । द्वितीयाद्यानुगानत्रयस्य प्रथम-
भक्षवदेव भक्तयः । कथोत्पुनः द्वितीयमनुगानं सस्तोभ-
पदविभाग्यम् वदन्ति । तदा हा उ वा बिः अग्रे ताव

आ इति स्तावः इडा सुवहै डा । इत्यन्तर्निधनानि । एव-
मभ्यञ्च भक्तयः । तृतीयमपि स्तोमविभाग्यं केचित्तदा
हा उ त्रिः बृहद्भानोशा । निधनम् । हा उवा । स्तावः ।
इह निधनम् । हा उवा इत्यन्तं प्रस्तावः । एवं भक्त्य-
न्तराणि द्रष्टव्यानीति । इळान्देन किञ्चित्कर्तव्यमस्ति ।
तत उदवसानीयान्तमग्निष्टोमवत् ।

Colophon:

महाव्रतस्य क्लृप्तिः समाप्ता ॥

हरिः ॐ शुभमस्तु । श्रीकृष्णार्पणमस्तु ॥

Subject: Mahāvratāudgātraprayoga, giving the duties of the
Udgātr̥ priest in Mahāvratā with Agni-Cayana.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition. For the other
works contained herein see the list under Remarks on No.
2545.

॥ महेन्द्रयागप्रयोगः ॥

2751. MAHENDRAYĀGAPRAYOGAḤ.

Burnell's Catalogue No. 3877. Page 26. Left column.

Substance—Paper. Size— $10\frac{1}{2} \times 4\frac{3}{4}$ inches. Sheet—1.

Lines—9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Gran-
thas—16. Author—?. Complete.

Beginning:

श्रीगणेशाय नमः ॥

महेन्द्रयागप्रयोगः ॥

अस्या इष्टेः पञ्चदश सामिधेन्यः । वृधन्वन्तावाज्य
भागौ । अग्निर्विष्णुर्महेन्द्रश्च प्रधानदेवता । स्विष्टकृत्प्र-
याज्ञादयोऽङ्गदेवता देवा आज्यपाश्च । “नमः प्रवक्त्रे”

इत्यादि “ आवह देवान्यजमानाय ”

End:

पिप्रीहि यजिष्ठोम् । ये० हेर्गिन स्विष्टकृतमयाळग्नि-
रग्नेः प्रियाधामान्ययाद् सोमस्य प्रियधामा० न्ययाळग्नेः
प्रिया० न्ययाद् विष्णोः प्रिया० याण्महेन्द्रस्य प्रिया०
याद् देवानामाज्यपानामित्यादि । जुषतां हविरग्ने यदद्य०
अद्या वौ० । वाचस्पतिनेत्यादि । अग्निरिदं० सोम
इदम् । अग्निरिदम् । विष्णुः इदम् । महेन्द्र इदम् । देवा
आज्यपा इत्यादि संस्थाजपान्तं समानम् ॥

Colophon:

महेन्द्रयागप्रयोगः सम्पूर्णः ॥

Subject: Mahendrayāgaprayoga.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

॥ महेन्द्रयागप्रयोगः ॥

2752. MAHENDRAYĀGAPRAYOGAḤ.

Burnell's Catalogue No. 3878. Page 26. Left column.

Substance—Paper. Size—10×4½ inches. Sheet—1.

Lines—10 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of

Granthas—16. Author—?. Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 2751.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

॥ महेन्द्रयागप्रयोगः ॥

2753. MAHENDRAYĀGAPRAYOGAḤ.

Burnell's Catalogue No. 3879. Page 26. Left column.

Substance—Paper. Size— $10 \times 4\frac{1}{2}$ inches. Sheet—1.
 Lines—9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of
 Granthas—16. Author—(?). Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 2751.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

॥ महेन्द्रयागप्रयोगः ॥

2754. MAHENDRAYĀGAPRAYOGAḤ.

Burnell's Catalogue No. 3880. Page 26. Left column.

Substance—Paper. Size— $10 \times 4\frac{1}{2}$ inches. Sheet—1.
 Lines—9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of
 Granthas—16. Author—(?). Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 2751.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

॥ महेन्द्रयागप्रयोगः ॥

2755. MAHENDRAYĀGAPRAYOGAḤ.

Burnell's Catalogue No. 3881. Page 26. Left column.

Substance—Paper. Size— $10\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Sheets—
 2. Lines—10 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of
 Granthas—16. Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 2751.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

॥ सर्वतोमुखौद्गात्रप्रयोगः ॥

2756. SARVATOMUKHAUDGĀTRAPRAYOGAḤ.

Burnell's Catalogue No. 4188 d. Page 24. Left column.

Substance—Paper— $11\frac{1}{2} \times 3\frac{7}{8}$ inches. Sheets—12 (32-42).
Lines—9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Gran-
thas—240. Author—(?). Complete.

Beginning:

सर्वतोमुखस्य प्रयोग उच्यते ।

यद्यपि सर्वतोमुखः अस्मिन् ब्राह्मणसत्रैर्नाधीतः तथा-
पि भगवता आपस्तम्बेन “औपशानानन्तरं सर्वतो-
मुखेन यजेत यः कामयेत सर्वमिदं भवेयम्” इति मध्ये गार्ह-
पत्यः प्रतिदिशं सौमिको विहारः त्रिवृत्प्राच्यादि पञ्च-
दश दक्षिणतः सप्तदशः पश्चादेकविंश उत्तरत इत्युक्तः
तदनुसारेण समूढऋतुषडहवत् । पृथ्व्यस्तोमसंजूसप्तरा-
त्रस्य चतुर्भिरहोभिस्त्रिवृदादीनि चत्वारि मुखानि कार्या-
णि, स्तोमान्वयात् । अत्र बृहद्रथन्तरयोर्व्यत्यासेन प्रयोगः ।
न तु वैरूपादीनां यथासम्भवं प्रयोगः ॥

End:

गौरीवीतस्य साम्नः गौरीवितिः शाक्त्य ऋषिः । अनु-
ष्टुप् छन्दः । इन्द्रो देवता । इन्द्रश्च बृहच्चेति विधायक-
ब्राह्मणम् । त्रैविद्याहिङ्गार इत्युद्गीथोपासकस्य अग्नेरुद्गीथ
इत्यादि । प्रति, अस्मा इ, पिपीषताइ, इति स्तावः ।
आपश्वादा इति प्रतिहारः । स्वां भक्तिं ब्रूथ सुवर्णां धा-
रयेयुः । निधनसमये उद्गाता धारयेत् । अश्वहिरण्ये
उद्गाता प्रतिशृङ्गीयात् । एन्द्रं सह इति भक्षयामीत्यन्तेन
चमसभक्षणम् । हरिवत्पदमपोह्य उदस्य हरिवदहिकासु-
चेत् । स्तुवीरन्निति वचनात् अथस्तोमःविमोचनीयाद्युदवस-
नीयान्तं प्रकृतिवत् ॥ हरिः ॐ ॥

सर्वतोमुखतन्त्रस्य प्रयोगः सामगप्रियः ।

विद्वद्वेदाटवीशेन कृतः शास्त्रानुसारतः ॥

Colophon:

सर्वतोमुखं समाप्तम् ॥

Subject: Sarvatomukhaudgātraprayoga, giving the duties of the Sarvatomukha Soma sacrifice, according to the Āpastamba school of the Black Yajur-Veda.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition. For the other works contained herein see the list under Remarks on No. 2545. On the title page of the Ms. is given:

वाजपेयकृतुवाजपेयाङ्गवृहस्पतिसवनसर्वपृष्ठाप्तोर्यामकृतुमहाव्रतसर्वतोमु-
खकृतूनामौद्गात्रप्रयोगो गान्धीरेः ॥

॥ आश्विनशस्त्रप्रयोगः ॥

2757. ĀŚVINĀŚĀSTRAPRAYOGAḤ.

Burnell's Catalogue No. 4141. Page 28. Right column.
Substance—Paper. Size— $10\frac{1}{2} \times 4\frac{9}{10}$ inches. Sheets—85.
Lines—9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas
—1500. Author—?. Complete.

Beginning:

श्रीगणेशाय नमः ॥

अथाश्विनशस्त्रम् ॥

अथाश्विनेन शंसिष्यन् पुरस्तात् स्तोत्रियादिसंस्थित-
सञ्चरेण निष्क्रम्याग्नीध्रीये जान्वाच्याहुतीर्जुहुयात् ।
अग्निरज्जीगायत्रेण छन्दसातमस्यां तमन्वारभेतसैमा-
भवतु तस्मै स्वाहा ॥ उषा अश्विनी त्रैष्टुभेन छन्दसा

तामस्यां ? तामन्वारभे तस्मै मामवतु तस्य स्वाहा ॥
 अश्विनावज्जिनौ जागतेन छन्दसा तावश्यातावन्वारभे
 ताभ्यां मामवतु ताभ्यां स्वाहा ॥

End:

ऋतावररिजसोधारयत्कवों मुजन्मनी धिषणे अन्तरी-
 यते । देवो देवी धर्मणा सूर्यः शुचों ३ विश्वस्य देवी
 मृचयस्य जन्मनः । नयारोषातिनग्रभों ३ शों सावों ३
 बृहस्पते अति सूर्यो अर्हात् । द्युमद्विभाति क्रतुमज्जनेषों
 ३ यदीदय छवंसकृतप्रजा तदस्मासु द्रविणं धेहि चित्रोम् ॥
 ३ ॥ त्रिः । उक्थं वाचीति शस्त्वा जपः ॥

Colophon:

इति आश्विनशस्त्रं सम्पूर्णम्
 शुभं भवतु ॥

Subject: Āśvinaśastra to be recited in a loud tone by the
 Hotṛ class of priests in Soma sacrifice. This Āśvina-
 śastra is one of the bigger śastras in Soma sacrifices.

Remarks:—The Ms. is in a good condition. After the colophon
 the following is given:

आश्विनेन ग्रहणेन अपुरोडाशेन चरान्ते । इमे सोमासस्तिरो अह्वाम्
 सस्तीव्रास्तिष्ठन्ति पीतये युवाभ्यां ❀ ❀ ❀
 हेग्ने वृधान आहुतिं पुरोळाशं जातवेदः जुषस्वतिरो अह्वाम् । ३ वौ
 षट् । पर्यायवत् भक्षणविधिः ॥

॥ आश्विनशस्त्रप्रयोगः ॥

2758. ĀŚVINAŚĀSTRAPRAYOGAḤ.

Burnell's Catalogue No. 4142. Page 28. Right column.
 Substance—Paper. Size— $10 \times 4\frac{1}{8}$ inches. Sheets—88.
 Lines—9 to a page. Script—Devanāgarī. No. of Gran-
 thas—1500. Author—?. Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 2757.

Remarks :—The Ms. is in good condition.

॥ आश्विनशस्त्रप्रयोगः ॥

2759. ĀŚVINAŚĀSTRAPRAYOGAḤ.

Burnell's Catalogue No. 4143. Page 28. Right column.
 Substance—Paper. Size— $10\frac{1}{10} \times 4\frac{9}{10}$ inches. Sheets—
 79. Lines—9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of
 Granthas—1500. Author—?. Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 2757.

Remarks :—The Ms. is in a good condition.

॥ आश्विनशस्त्रप्रयोगः ॥

2760. ĀŚVINAŚĀSTRAPRAYOGAḤ.

Burnell's Catalogue No. 4144. Page 28. Right column.
 Substance—Paper. Size— $10\frac{3}{8} \times 4\frac{7}{10}$ inches. Sheets—
 80. Lines—9 to a Page. Script—Devanāgarī. No.
 of Granthas—1500. Author—(?) Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 2757.

Remarks:—The Ms. is in a good condition.

॥ एवयामरुन्नामकशस्त्रप्रयोगः ॥

2761. EVAYĀMARUNNĀMAKĀŚASTRA- PRAYOGAH.

Burnell's Catalogue No. 4021. Page 28. Right column.
Substance—Paper. Size— $10\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Sheets—6.
Lines—8 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Gran-
thas—85. Author—(?) Complete.

Beginning:

श्रीगणेशाय नमः ॥

ॐ हि भूर्भुवस्वरोमध्वर्यो शोशो ३ सावो ३ मधार्हीद्र
गिर्वेण उप त्वा कामान्महः समुज्महे । उदे उदयन्त उद-
भो ३ त्रिः । वार्णत्वाय व्याभिर्वर्धति शूरब्रह्माणि । वा-
वृध्वां सश्विदद्रिवो दिवेदिवो ३ युजन्ति हर इषिरस्य
गाथयोरौरथ उरूयुगे । इन्द्रवाहावचो युजो ३ प्र व इंद्राय
वृत्रहन्तमाय । विप्रागाथं गायथ यज्जुजाषो ३ र्य-
त्यर्के देवता स्वार्काः ॥

End :

ये ३ यजामह इन्द्राविष्णू मदयती मदाना मासोयं या-
तां द्रविणो दधाना । संवामंजंत्वकुभिर्मतीनां सस्तो-
मासः । शस्यमाना सक्थैवैषद् ।

*

*

*

*

नितनर्देषु मदे मधोर्मदस्यर्मदिरस्य मदैवो ३ ॐ ॐ
 ॐ मोक्षामौदैवेति प्रतिगरः । अन्यत्र सर्वत्र प्राकृत एव
 प्रतिगरः ॥

Colophon :

इति एवयामरुन्नामकं शस्त्रं समाप्तम् ॥

Subject: *Evayāmarunnāmakaśāstra*, to be recited by the
 Hotṛ class of priests in the Soma sacrifice.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

॥ एवयामरुन्नामकशस्त्रप्रयोगः ॥

2762. EVAYĀMARUNNĀMAKĀŚĀSTRA- PRAYOGAḤ.

Burnell's Catalogue No. 4012. Page 28. Right column.
 Substance—Paper. Size— $10\frac{1}{2} \times 4\frac{4}{5}$ inches. Sheets—6.
 Lines—8 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Gran-
 thas—85. Author—?. Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 2761.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

॥ एवयामरुन्नामकशस्त्रप्रयोगः ॥

2763. EVAYĀMARUNNĀMAKĀŚĀSTRA- PRAYOGAḤ.

Burnell's Catalogue No. 4013. Page 28. Right column.
 Substance—Paper. Size— $10\frac{1}{2} \times 4\frac{4}{5}$ inches. Sheets—6.
 Lines—8 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Gran-
 thas—85. Author—? Complete,

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 2761.

Remarks :—The Ms. is in good condition.

॥ एवयामरुन्नामकशस्त्रप्रयोगः ॥

2764. EVAYĀMARUNNĀMAKĀŚĀSTRA- PRAYOGAH.

Burnell's: Catalogue No. 4014. Page 28. Right column.
Substance—Paper. Size— $10\frac{1}{2} \times 4\frac{4}{5}$ inches. Sheets—6.
Lines—8 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Gran-
thas—85. Author—?. Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 2761..

Remarks :—The Ms. is in good condition.

॥ एवयामरुन्नामकशस्त्रप्रयोगः ॥

2765. EVAYĀMARUNNĀMAKĀŚĀSTRA- PRAYOGAH.

Burnell's Catalogue No. 4015. Page 28. Right column.
Substance—Paper. Size— $10\frac{1}{2} \times 4\frac{4}{5}$ inches. Sheets—5.
Lines—9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Gran-
thas—85. Author—?. Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 2761.

Remarks :—The Ms. is in good condition.

॥ वालखिल्यशास्त्रप्रयोगः ॥

2766. VĀLAKHILYĀŚĀSTRAPRAYOGAḤ.

Burnell's Catalogue No. 4117. Page 28. Right column.

Substance—Paper. Size— $10\frac{1}{4} \times 4\frac{1}{8}$ inches. Sheets—20.Lines—9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Gran-
thas—350. Author—?. Complete.

Beginning :

श्रीगणेशाय नमः ।

ॐ हि भूर्भुवः स्वरो ३ मध्वर्यो शो शो ३ सावो ३
 मे ह्युषु ब्रवाणि ते अ इत्येनरागिर(?) । एभिर्वर्धास इंदुभो
 ३ त्रिः यत्न कचते मनो दक्षं दधस उत्तरम् । तत्रासदः
 कृणवसो ३ न हि ते पूर्णमक्षिपत् भुवन्नेमानां वसो ।
 अथा दुवो वनवसो ३ मग्ने त्वं नो अन्तमः । उत त्राता
 शिवो भवावरुध्यो ३ वसुरग्निर्वसुश्रवाः । अछा नक्षि
 युमत्तमं रयिं दो ३ चं त्वा शोचिष्ठदीदिवः । सुम्नाय नून-
 मीमहे सखिभ्यो ३ ह्युषु ब्रवाणि ते० आथादुवो वनवसो
 ३ शो ३ सावो माग्निरगामि भारतो वृत्रहा पुरुचेतनः ॥

End :

यूयं पात स्वस्तिभिः सदा नो ३ त्रिः जपति । उक्थं
 वाचीन्द्रा० म्यः प्रेषितो यजति । ये० मह इन्द्रावरुणाम-
 धमत्तमस्य वृष्णः सोमस्य वृषणा वृषेथाम् । इदं वामन्धः
 परिषिक्तमस्मे आसद्यस्मिन्वर्हिषि मादयेथां ३ वो० ३ सो-
 मस्याग्नेवीही० वौ ३ षट् ॥ द्विर्वागोजः । पूर्ववद्रक्षः ॥

Colophon :

इति वालखिल्यशास्त्रं समाप्तम् ॥

Subject: Vāḷakhilyaśāstra to be recited by the Hotṛ class
of priest in Soma sacrifice.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

॥ वालखिल्यशस्त्रप्रयोगः ॥

2767. VĀLAKHILYĀŚĀSTRAPRAYOGAḤ.

Burnell's Catalogue No. 4118. Page 28. Right column.

Substance—Paper. Size— $10\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Sheets—18.

Lines—9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of

Granthas—350. Author—?. Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 2766.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

॥ वृषाकपिशस्त्रप्रयोगः ॥

2768. VRŚĀKAPISĀSTRAPRAYOGAḤ.

Burnell's Catalogue No. 4116. Page 28. Left column.

Substance—Paper. Size— $10 \times 4\frac{1}{2}$ inches. Sheets—13.

Lines—9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Gran-

thas—200. Author—?. Complete.

Beginning:

अथ शस्त्रपाठः ।

हि भूर्भुवः स्वरोमध्वर्यो शौ शौ ३ सावौ ३ वयमुत्वा-
मपूर्वस्थूरं न कचिद्धूरंतो वयस्यवः वाजे चित्रं हवामहो
३ त्रिः वाजे चित्रं हवमाह उप त्वा कर्म नूतये सनो युवा
उग्रश्चक्रामयो धृषो ३ श्चक्रामयो वृषत्वाभिध्यवितारं ववृ-
महे सखाय इन्द्रसानसो ३ मिमानुकं भुवनासीषधाम

इन्द्रश्च विश्वे च देवो ३ यज्ञचनस्तन्यश्च प्रजां च ॥

End:

तथा ह जरितरोधामोदैवेति प्रतिगरौ क्रमेण प्रयोक्त-
व्यौ प्रत्येवगृभायतोमित्यस्मिन्पदे प्रणवः प्रतिगरः ।
आसां न्युंखेषु ई ३ इइइइइइ ३ इइइइइइ ३ इइइ इति
प्रतिगरः निनर्दे किमयमिदमाहो ३ ॐ ॐ ॐ ३ मो-
धामोदैवो इति प्रतिगरः निनर्दे अन्यत्र सर्वत्र प्राकृत
एव ।

Colophon :

इति वृषाकपिशस्त्रं समाप्तम् ॥

Subject: Vṛṣākapiśāstra to be performed by the Hotṛ class
of priest in Soma sacrifice.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

॥ वृषाकपिशस्त्रप्रयोगः ॥

2769. VṚṢĀKAPIŚĀSTRAPRAYOGAḤ.

Burnell's Catalogue No. 4017. Page 28. Left column.

Substance—Paper. Size—10×4 $\frac{7}{8}$ inches. Sheets—12.

Lines—9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of

Granthas—200. Author—?. Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 2768.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

॥ वृषाकपिशस्त्रप्रयोगः ॥

2770. VṚṢĀKAPIŚĀSTRAPRAYOGAḤ.

Burnell's Catalogue No. 4119. Page 28. Left column.

Substance—Paper. Size— $10\frac{3}{8} \times 4\frac{1}{8}$ inches. Sheets—10.
Lines—to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Gran-
thas—200. Author—?. Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 2768.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

॥ वृषाकपिशस्त्रप्रयोगः ॥

2771. VRŚĀKAPIŚĀSTRAPRAYOGAḤ.

Burnell's Catalogue No. 4018. Page 28. Left column.

Substance—Paper. Size— $10 \times 1\frac{1}{8}$ inches. Sheets—10.
Lines—9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Gran-
thas—160. Author—?. Incomplete (wants end).

Beginning and subject—Same as No. 2768.

End :

वाचस्पतिर्मखस्य ते विश्वस्येशान ॐ जसो ३ सहस्र-
धारः पवते समुद्रो वाचमीं खयः सोमपती रयीणां... ॥

Colophon : Nil.

Remarks:—The Ms. is in good condition. It breaks off towards
the end.

॥ बोधायननेष्ट्रप्रयोगः ॥

2772. BODHĀYANANESTRPRAYOGAḤ.

Burnell's Catalogue No. 9114 (c).

Substance—Palm leaf. Size— $16\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{8}$ inches. Leaves—3
(70-72). Lines—8 to a Page. Script—Grantha. No. of
Granthas—70. Author—(?) Complete.

Beginning :—Same as No. 2364.

End:

सोम कामं तवायं सोमस्त्वमिन्द्राय सोमा आपूर्णो
अस्य कलशस्वाहा इन्द्र ऋतुभिर्वाजवद्विरिन्द्रावरुणा सुत-
पा विमदश्च सोमं पिबतमावोपवहन्तु सप्तयोमेव नस्तुहवा
आदिगन्त न इन्द्राविष्णू पिबतमिमं स्तोमम् ॥

Colophon : Nil

Subject: Bodhāyananeṣṭṛprayer giving the duties of the
Neṣṭṛ priest probably in the Agniṣṭoma sacrifice.

Remarks :—The Ms. is in good condition. For the other works
contained herein see the list under Remarks on No. 2259.
This work is not however noticed by Dr. Burnell under
this Ms.

॥ आग्नीध्रप्रयोगः ॥

2773. ĀGNĪDHRA PRAYOGA H.

T. S. Collection No. 198. Substance—Paper. Size— $10\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$
inches. Sheets—4. Lines—7 to a Page. Script—Devā-
nāgarī. No. of Granthas—45. Author—?. Complete.

Beginning :

श्रीगणेशाय नमः ।

अथाग्नीध्रप्रयोगः ।

इषमावदोर्जमा वद शुभद्रदतवयः सङ्घातं जेष्माद्विर्ष-
दि सकृदुपलायां त्रिष्फलीकृताः । अथैताः सुचः समा-
दत्ते । दक्षिणेन सुवं जुहूपभृतौ सन्येन ध्रुवां प्राश्नित्रदरणं
वेदपरिवासनानीति । गार्हपत्ये प्रतितपति ॥

End:

अथैतानि बर्हिःसन्नहनानि अग्निः स२स्पर्श आहव-
नीयेऽनुग्रहरति । यो भूतानामधिपती रुद्रस्तंतिचरो वृषा ।
पशूनस्माकं मा हि२सी रेनदस्तु दुतं तव स्वाहा । अग्नीन्
संवदस्व । अगारग्नीत् । अगन् । श्रावय । श्रौषट् । इदं
ब्रूहि । अनुग्रहर ॥

Colophon :

इति आग्नीध्रप्रयोगः समाप्तः ॥

दुर्मति कार्तिकवद्यद्वादश्यां सौम्यवासरे राक्षसभुवनस्थ कमला-

करभट्टस्य सूनु(ना)रामेण लिखितमिदं पुस्तकं समाप्तम् ॥

Subject: ĀgñIdhraprayoga giving the duties of the ĀgñIdhra.

Remarks:—The Ms. is in good condition. The scribe of this Ms.
is Rāma son of Kamalākaraḥṭṭa.

॥ रश्मिरसिमन्त्रप्रयोगः ॥

2774. RĀSMIRASIMANTRAPRAYOGAḤ.

Burnell's Catalogue No. 2538. Page 25. Right column.

Substance—Paper. Size—10×4½ inches. Sheets—13.

Lines—7 or 8 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of

Granthas—180. Author—?. Complete.

Beginning :

श्रीगणाधिपतये नमः ॥

श्रीमहालक्ष्म्यै नमः । हरिः ॐ ॥

रश्मिरसि क्षयाय त्वा क्षयं जिन्व प्रेतिरसि धर्माय त्वा
धर्मं जिन्वान्वितिरसि दिवे त्वा दिवं जिन्व सन्धिरस्यन्तरि-

क्षाय त्वान्तरिक्षं जिन्व प्रतिधिरसि पृथिव्यै त्वा पृथिवीं
जिन्व विष्टम्भोऽसि वृष्ट्यै त्वा वृष्टिं जिन्व प्रवास्य(द्धे)त्वा-
ऽहर्जिन्वानुवाऽसि रात्रियै त्वा रात्रिं जिन्वोऽशिगसि ॥ १ ॥

End :

गृणाहि ॥ घृतवती सवितराधिपत्यैः पयस्वतीरन्ति-
राज्ञानो अस्तु । ध्रुवा दिशां विष्णुपत्न्यधोराऽस्येशा-
ना सह सो या मनोता । बृहस्पतिर्मातरिश्वनो वायुः संधु-
वाना वाता अभिनो गृणन्तु । विष्टम्भो दिवो धरुणः पृ-
थिव्या अस्येशाना जगतो विष्णुपत्नी । विश्वव्यचा इष्य-
न्ती सुभूतिश्शिवा नो अस्त्वदितिरुपस्थे । वैश्वानरो न
ऊत्या पृष्ठो दिव्यनुनोद्यानुमातिरनं (न्विदनुमते त्वं) कया
नश्चित् आश्रुवत् को अद्य युङ्क्ते ॥ ३७ ॥

Colophon : Nil.

Subject: Rāsmirasimantraprayoga—a collection of mantras taken from the fourth Kāṇḍa of the Taittirīya Saṃhitā of the Black Yajur-Veda. This section contains 1-87 Pañcāśats (1-12 Anuvākas) of the fourth Prapāṭhaka of the fourth Kāṇḍa of the above saṃhitā. These mantras are popularly used in cayana sacrifice especially when the bricks are placed one upon another.

Remarks:—The Ms. is old and is in a fairly good condition. At the end of each anuvāka in this Ms. the Pañcādi index (giving the last thereof) is given. For example, the Pañcādi index of the last Anuvāka is, as follows:

‘महिसप्तदशेनावस्युवाता अभिनोनुश्चर्श’ ॥

Again at the end of this Ms. three indexes are given:

- (1) 'रश्मिरसि राज्यस्ययं पुरो हरिकेशोऽग्निमूर्धेन्द्राग्निभ्यां बृहस्पतिर्भू-
यस्कृदस्याग्निना विश्वापाद् प्रजापतिर्मनसा कृत्तिका मधुश्च समि-
दिशां द्वादश' ॥

Giving the beginning of each Anuvāka:

- (2) 'रश्मिरसि प्रतिधेनुमसि स्तनयित्नु सनिरस्यादित्यानां सप्तत्रिं-
शत्' ॥

Giving the beginning of the first, eleventh and thirtieth
Pañcādi and the total number of Pañcādis on the whole:

- (3) 'रश्मिरसि को अथ युक्ते' ॥

Giving the first and the last words of the fourth Prapāṭhaka
of the fourth Kāṇḍa of the 'Taittirīya Saṃhitā.

॥ श्रौतप्रयोगमन्त्राः ॥

2775. ŚRAUTAPRAYOGAMANTRĀH.

Not Noticed by Burnell.

Substance—Paper. Size—10×4½ inches. Sheets—10.
Lines—7 or 8 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of
Granthas—110. Author—?. Incomplete.

Beginning :

श्री गणाधिपतये नमः ।

अपां त्वेमन्त्सादयाम्यपां त्वोद्यन्त्सादयाम्यपां त्वा
भस्मन्त्सादयाम्यपां त्वा ज्योतिषि सादयाम्यपां त्वायने
सादयाम्यर्णवे सद्ने सीद समुद्रे सद्ने सीद सलिले
सद्ने सीदापां क्षये सीदापां सधिवि सीदापां त्वा सद्ने
सादयाम्यपां त्वा सधस्थे सादयाम्यपां त्वा पुरीषे सादया-

म्यपां त्वा योनौ सादयाम्यपां त्वा पाथसि सादयामि
गायत्रीछन्दस्त्रिष्टुप्छन्दो जगतीछन्दोनुष्टुप्छन्दः पङ्क्ति-
छन्दः ॥ १ ॥

End:

पदपङ्क्तिछन्दोक्षरपङ्क्तिः * * दूरोहणं
छन्दस्तन्द्रं छन्दो कांकं छन्दः ॥ २८ ॥
अस्यङ्कुपं छन्दस्त्रयस्त्रिंशच्च ॥ अग्निर्वृत्ताणि जंघनद्रवि-
णस्युर्विपन्यया । समिद्धश्शुक्र आहुतः । त्वं सोमासि
सत्पतिस्त्वं राजोत वृत्रहा । त्वं भद्रो आसि क्रतुः । भद्राते ॥

Colophon: Nil.

Subject: Śrautaprayoga Mantrās that are generally used in Vedic sacrifice. The Mantras found in this Manuscripts are taken from the third Praśna of Kāṇḍa four of Taittirīya Kṛṣṇayajus Saṃhitā. They form the first twelve Anuvākas of that Praśna (Pāñcāśats 1-28).

॥ सामप्रयोगः ॥

2776. SĀMAPRAYOGAḤ.

Burnell's Catalogue No. 9106 b.

Substance—Palm leaf. Size—19×1½ inches. Leaf—1.

Lines—7 to a Page. Script—Grantha. No. of Granthas—15. Author—(?). A fragment only.

Beginning:

तार्क्ष्योः साम्नोः.....षिः त्रिष्टुप् छन्दः । इन्द्रो
देवता प्रवत्भार्गवस्य साम्नः भृगुऋषिः जगती छन्दः ।

सोमो देवता । औताक्ष्यशेनस्य साम्नः उशना ऋषिः
गायत्री छन्दः । अग्निदेवता ॥

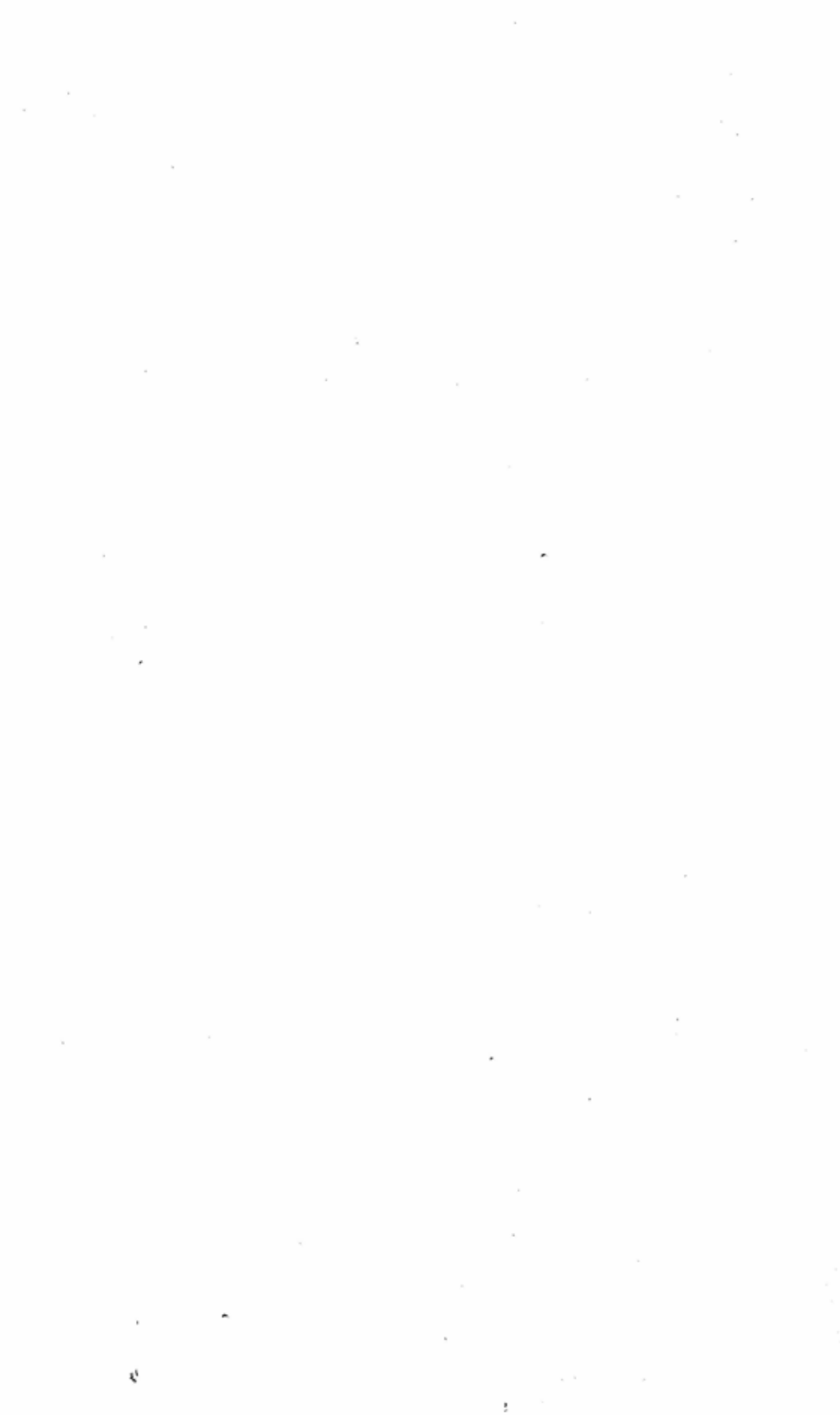
End:

स्वरे पयोनिधनस्य साम्नः य—ऋषिः अनुष्टुप् छन्दः
मघवान् देवता । उदंशीयस्य साम्नः उदंशी ऋषिः अनु-
ष्टुप् छन्दः । इन्द्रो देवता ॥

Subject: Sāmaprayoga giving the names of some sāmans
and the R̥sis, Chandas and Devatās of those ṛks in
which these Sāmans are chanted.

Remarks: —The Ms. is in good condition. For the other works
contained in this Ms. see the list under Remarks on No.
2041. This work is not however noticed by Dr. Burnell
under this Ms.

VII

ERRATA ET ADDENDA of VOL. V.

Page	Line	for	read
1943	18	एका दीक्षा	एकदीक्षा
1944	2	दौर्वाङ्ग	दौर्वाङ्गण्य
"	8	प्राहुदङ्गोदसाय	प्रागुदङ्गोदवसाय
"	"	इदमनु	इदमूनु
"	22	चित्तिस्तुक्	चित्तिः स्तुक्
1946	3	यस्माद्भिषा	यस्माद्भीषा
"	4	न्यषदता	न्यषदत
"	"	अभयंकृता	अभयंकृत
"	"	मृडयता	मृडयत
"	5	कृता	कृत
"	"	मृडयता	मृडयत
"	6	कृता	कृत
"	"	मृडयता	मृडयत
1947	4	इदमनु	इदमूनु
"	5	सुवीरा	सुवीरो
1948	15	तिष्ठते	तिष्ठते
"	17	अध्वर्यु	अध्वर्यु
"	21	स कर्मणां	सर्वकर्मणाम्
1950	11	अग्नीत्	अग्नीन्

Page	Line	for	read
1951	22	सोमकः	सोमकः
1953	16	पित्रादयः	पत्रादयः
1955	13	अस्येनादृष्य	अस्यनादृष्य
"	18	मनुषा	मनुषो
"	21	सजोषा	सजोषाः
1957	7	तपो निर्वधिष्ट	तपो निर्वधिष्ट
"	22&23	No 3732	No 2362
1959	4	Avabrdheṣṭi	Avabṛtheṣṭi
1960	17	उपयाम गृहीतः	उपयामगृहीतः
"	22	नूतनासु	नूतनासु
"	"	रेरीषु	रेषीषु
1961	10	Add 'noticed' after 'that'	
1963	16	Delete 'one' after 'is'	
1964	5	Add '15501' after No.	
"	19	सुन्नितीः	सुम्निनीः
1965	14	सर्वपृष्टा	सर्वपृष्टा
1967	17	ब्रह्मप्रयोगः	ब्रह्मत्वप्रयोगः
"	19	Brahmaprayogaḥ	Brahmatvaprayogaḥ
1972	12	आपो	अपो
1976	23	पोतृय	पोतृ
"	25	Potr	Potr
1985	13	सुकतोम्	सुकतोम्
1989	17	शय्युवा	शयुवा
1996	13	अग्नीषोभीषः	अग्नीषोमीयः

Page	Line	for	read
2004	22	grāvastut.	Grāvastut
2021	Last line	सुक् सम्मार्जनार्थम्	सुक्सम्मार्जनार्थम्
2028	„	Add 'अद्य'	after 'अपो'
2045	12	वृत्राणी	वृत्राणि
2046	18	no	not
2048	„	इलस्य देवे ! त्वा	इलस्पदे वे त्वा
„	20	अनक्तु वे त्वा	अनक्तु वेत्वा
„	23	वे त्वा	वेत्वा
2058	26	वाचीं इन्द्राय	वाचीन्द्राय
2065	7	ṣodaśi	Ṣodaśi
2063	26	त्रिष्टुप् छन्दसः	त्रिष्टुप्छन्दसः
2071	8	पशून्छागान्	पशून्छागान्
2072	16	Brāhmaṇāccamsi.	Brāhmaṇāchamsi
2076	19.	Accāvākaśāstra.	Accāvākaśāstra
2085	15	वाजपेयेन	वाजपेयेन
2086	8 & 9	प्रत्य-रोहणीयेन	प्रत्यवरोहणीयेन
2092	Last Line	आहाग्रीत्	आहाग्रीत्
2101	9	नूपतिष्ठते	नूपतिष्ठते
2107	16	Author—	Author—?
2116	„	Add 'This has not been noticed by Dr. Burnell'	'after Tālavṛntanivāsin
2137	7	சேஷாவதாரீ	சேஷாவதாரீ
„	19	nivasin	nivāsin
2141	9	मात्र-प्रसवः	मात्रप्रसवः

Page	Line	for	read
2141	17	तालवृन्तनिवासिन्	तालवृन्दनिवासिन्
2151	10	त्र्यहं दीक्षा	त्र्यहदीक्षा
2154	2	दान्नावद्धं	दान्ना वद्धं
2155	14	तवेन्	तवेन् ?
2157	10	आतिष्ठ	आतिष्ठ
2167	22	विहारस्य	विहारस्य
2170	4	यस्य	यम्था
2183	22	कुहूधात्रे	कुहूधात्रे
2215	3	Pratihāra	Pratihāra
2284	15	15	15
2311	25	एनो मुग्भ्यां	एनोमुग्भ्यां
2316	24	वृत	व्रत
2319	7	Add 'Author?' after '45'	
„	Last	तर्प्य	तार्प्य
2320	2	दध्नः	दध्नः
2340	15	50. Complete	50. Author? Complete.
2364	7	600. Incomplete.	600. Author-?Incomplete
2367	Last	पृष्ठयः	पृष्ठयः
„	„	त्रयच्छन्दोमाः	त्रयश्छन्दोमाः
2371	20	चापूर्व	च पूर्व
2387	17	ष्टुप्	ष्टुप्
2401	Last	सादया	सादया

VIII

APPENDIX. A.

INDEX OF AUTHORS (Vols. IV & V.)

NAMES.	NUMBERS.
Agnisvāmin	2042
Ajātaśatru	2046
Anantadeva	2267, 2652 & 2653
Appādīkṣita	2323
Adhvaryujavan of Kāśyapa family	
Son of Somadīkṣita	2668-71
Āpadeva	2651
Āpastamba	1971-1983
Āśvalāyana	1943-1957
Karavindasvāmin	2053; 2054
Kapardisvāmin	2055; 2698
Kātyāyana	1964-1967, 1968 & 2028
Keśavasvāmin	2604-2611 & 2665
Gopāla	2068, 2631-2634
Candraśekharabhaṭṭācārya	2623
Caṇḍapācārya son of Cinnārya,	
Minister of Vīrabhūpāla	2048-2051
Tālavṛntanivāsin	2574-2598 & 2641
Trayambakabhaṭṭa Mulhopanāmaka—	
Son of Kṛṇabhaṭṭa of Benares	2092-2093 ; 2265
Drāhyāyana	1959-1903
Dvārakānāthayajvan, son of Bhaṭṭa	2069-2071
Dhanvin of Kāśyapa family	2041
Dhūrtasvāmin	2052

NAMES.		NUMBERS.
Nārāyaṇa	...	2030-2037 & 2040
Bālādīkṣita, otherwise known as		
Yajñeśvaradīkṣita	...	2068-2067 ; 2103-2120 ; 2253-2256 ; 2267, 2355, 2362, 2363, 2365, 2472- 2478, 2547, 2570-2572 ; 2635-2639.
Bodhāyana	...	1984-2026
Bhavasvāmin	...	2058
Bhāradvāja	...	2027
Bhāskaramiśra, son of		
Kumarasvāmin	...	2624-2628
Mahādevavājapeyayājñin	...	2060-2062 ; 2612-2618
Yellaya	...	2674
Raghunātha	...	2654-2661
Rāmakṛṣṇa, otherwise known as		
Nānābāi son of Tripāṭhi Damodara	...	2435-2441 ; 2502-2511
Rāmacandradīkṣita of Bhāradvāja family		
son of Anantsomayājñin	...	2147
Rudradatta	...	2047
Vararuci	...	1966
Varadarāja of Kauśika family, son of		
Vāmanācārya	...	2043-2044
Vāsudevadīkṣita	...	2064-2065 ; 2619-2620 2629-2630
Vāñcheśvarasudhi	...	2072
Viṣṇugūḍhabhaṭṭa	...	2578
Veṅkaṭeśvaradīkṣita, disciple of		
Yajñeśvaradīkṣita and Raghunātha		

NAMES.	NUMBERS.
dīkṣita and son of Lakṣminārāyaṇasrauti of Govindapuram.	2361, 2560 ; 2562, 2621
Venkaṭeśādhvarin son of Govindadīkṣita	2066
Venkaṭanāthavājapeyayājñin ...	2640
Vainateya ...	2045
Sāṅkhāyana ...	1958
ṣadguruśiṣya ...	2038-2039
Sāyaṇācārya ...	2059, 2599-2603 & 2673
Siddhāntin ...	2029
Sundararāja ...	2056-2057

IX

APPENDIX. B.

INDEX OF OWNERS OF MSS. (Vols. IV & V).

NAMES.	NUMBERS.
Annādikṣita ...	2222
Annāśrauti of Tiruvāḷankāḍu ...	2542
Arunācaladikṣita ...	2056
Kānavyāsa ...	2184-2201
Gangādharaḥṭṭalāṇḍagay or Agnicit	
Gangādharadikṣita ...	1945, 2091; 2185, 2138; 2241, 2257, 2258, 2261, 2387-2389, 2622
Gangādharanāyaka (Puṇḍe) ...	1988, 1993; 2574-2578
Gambhirarājabhāratīdikṣita ...	2029
Oidambararāya ...	2567-2568
Tirumalayangar ...	2186
Dhudiyyaḥṭṭa Ameśekara ...	2718
Piṅgaṇaḥṭṭa ...	2228
Puruṣottamaḥṭṭa Lāṇḍaga ...	2680
Prabhākara ...	2181
Bābājinayaka Puṇḍe ...	2190
Bhāskararāya, otherwise known as	
Gāmbhira son of Gambhirarāja-	1959, 1974, 2040, 2652
bhāratīdikṣita ...	2681
Mahādevadikṣitalu Kuṭṭi ...	2667
Mora Vyāsa ...	1997
Yesantarāya Prabhu son of Vināyaka ...	1954, 2627 & 2628
Rāma (Devala) ...	2580

Names.	Numbers.
Rāmabhatta (Paurāṇīkarākṣasabhu- vanakara son of Kamalākarabhatta ...	2076-2298
Venkāji ...	245
Velambhatta ...	2222
Śāmābhatta ...	2007-2015
Śāmājināyaka Puṇḍe ...	2092-2077
Śāmāśāstri of Govindapuram ...	2644
Śripatirāya Pingale ...	2048
Śenkarāji ...	2454

APPENDIX. C.

INDEX OF SCRIBES OF MSS. (Volms. IV & V).

NAMES	NUMBERS.
Anantan ...	2030
Āpadudhdhāra ...	1984-2009
Utagi ...	2058
Gaṅgādharaḥṭṭa son of Raghuhṭṭa...	1945
Gaṅgādharaḥṭṭa Balagaṇvākara ...	1989
Gūru son of Sardigi Muddibhatta of Maudgalya family ...	2349
Tirumalayyan ...	2140
Nārāyaṇa of Śivapuragrāma ...	2040
Nārāyaṇa (Vetaya) ...	2029
Bālusaśtri (Rākṣasa) ...	2179
Yajñesvaramaṇḍūka ...	2288
Rāma (Bhaṭṭa) Son of Kamalākara- bhaṭṭa (Rākṣasabhuvanakara) ...	2178, 2197, 2417
Ranganathuḍa ...	2667
Rājambhaṭṭa (Ālūrakara) ...	1997, 2184
Venkaṭapati ...	2056
Vaidyanāthaḥṭṭa maṇḍūka ...	2228
Śivasāmba ...	2076
Seṣādhāni Son of Venkaṭarāya of Ranganāthapura ...	2579, 2582
Śrīnivāsācārya (Kandāḍai) of Perum- puliūr ...	2047
Sakhārāma ...	2093
Somaśarma ...	2370

XI

APPENDIX. D.

INDEX OF DATED MSS. VOLS. IV & V.

Dates	Numbers	Dates	Numbers
1586 — 2029		1806 — 2076	
1607 — 2040		1816 — 2146	
1679 — 2265		1816 — 2072	
1682 — 1945		1827 — 2178	
1688 — 1952		1827 — 2417	
1716 — 2228		1834 — 2055	
1739 — 2184		1836 — 2472	
1802 — 2137		1846 — 2046	
1803 — 2077			

VIII

APPENDIX. E.

INDEX TO WORKS NOTICED. (VOLS. IV—V).

NAMES.		NUMBERS.
Agniṣṭomaprastotṛsāmaprayogaḥ	...	2451-56
Agniṣṭomamantrānukramaṇikā	...	2368-69
Agniṣṭomayajñavidhiḥ	...	2780
Agniṣṭomasāmaprayogaḥ	...	2443-50
Agniṣṭomamaitrāvaruṇaprayogaḥ	...	2417
Agniṣṭomādiyājamañnukramaṇikā	...	2372
Agniṣṭomaudgātraprayogaḥ	...	2442
Agnihotraprāyaścittasāṅkṣepaḥ	...	2676
Ātirātrasāmaprayogaḥ	...	2538-40
Anvārambhaṇīyeṣṭiprayogaḥ	...	2152
Anvārambhaṇīyeṣṭihautraprayogaḥ	...	2153
Āśvamedhādiyājamañnamantrāḥ	...	2748
Āgnīdhraprayogaḥ	...	2778
Ādhānaprāyaścittam	...	2675
Ādhānādimantrānukramaṇikā	...	2091
Ādhānodgātrāsāmaprayogaḥ	...	2125
Āśvinaśastraprayogaḥ	...	2757-60
Āpastambakāṭhakaḥ śaṇḍaprayogaḥ	...	2563-69
Āpastambacāturmāsyaḥ śaṇḍaprayogaḥ	...	2265-68
Āpastambadarśapūrṇamāsaprayogaḥ	...	2186-96
Āpastambadarśapūrṇamāsabrahmatvaprayogaḥ	...	2203-06
Āpastambadarśapūrṇamāsayañnamāṇaprayogaḥ	...	2197-2202
Āpastambadarśapūrṇamāsahautraprayogaḥ ...	...	2210

NAMES.	NUMBERS.
Āpastambadarśapūrṇamāsāgnidhraprayogaḥ	2207-09
Āpastambadarśapūrṇamāsādiprayogaḥ ...	2185
Āpastambanakṣatreṣṭiprayogaḥ ...	2697-98
Āpastambapathikṛdvaiśvānareṣṭiprayogaḥ ...	2722
Āpastambapaśubandhacāturmāsyaprayogaḥ	2328
Āpastambapaśubandhaprayogaḥ ...	2222-26
Āpastambapaśubandhayājñamānaprayogaḥ ...	2327
Āpastambapaśubandhahautraprayogaḥ ...	2329
Āpastambapaundarikakārikā ...	2643-44
Āpastambapaundarikaprayogaḥ ...	2740
Āpastambaprāyaścittaprayogaḥ ...	2667
Āpastambamahāgnicayanaprayogaḥ ...	2555-59
Āpastambasūlbopadhānakārikā ...	2641-42
Āpastambasrautaprayogakārikā ...	2629-30
Āpastambasrautaprayogadīpikā ...	2580-98
Āpastambasrautaprāyaścittaprayogaḥ ...	2665
Āpastambasrautasūtram ...	1971-83
Āpastambasrautasūtravyākhyā ...	2047-2057
Āpastambasodāśiprayogaḥ ...	2520
Āpastambasūtradhvanitārthakārikāḥ ...	2624-28
Āpastambasautrāmaṇiprayogaḥ ...	2354
Āpastambāgnihostraprayogaḥ ...	2140-2146
Āpastambāgnihostrarakṣāmaṇivyākhyā ...	2147
Āpastambāgniṣṭomanaiṣṭraprayogaḥ ...	2463-67
Āpastambāgniṣṭomaprayogaḥ ...	2857-60
Āpastambāgniṣṭomaprāyaścittam ...	2666
Āpastambāgniṣṭomaudgātraprayogaḥ ...	2435-41
Āpastambāgrayanaprayogaḥ ...	2250-52
Āpastambātirātraprayogaḥ ...	2526

NAMES.	NUMBERS.
Āpastambātirātrahautraprayogaḥ ...	2529
Āpastambātipavitreṣṭiprayogaḥ ...	2708-2709
Āpastambātyagnisṭomaprayogaḥ ...	2471
Āpastambātyagnisṭomaudgātraprayogaḥ ...	2510-11
Āpastambādhānayājamānamantrānukramaṇikā	2100-2102
Āpastambādhānaprayogaḥ ...	2092-97
Āpastambādhānahautraprayogaḥ ...	2099
Āpastambādhānādiprayogaḥ ...	2098
Āpastambānvārambhaṇṭyestiprayogaḥ ...	2150-51
Āpastambāptoryāmaprayogaḥ ...	2546
Āpastambokthyaprayogaḥ ...	2512
Āpastambotsargeṣṭiprayogaḥ ...	2686
Āśvalāyanakūṇḍaleṣṭiprayogaḥ ...	2688-91
Āśvalāyanakūṣmāṇḍahomaprayogaḥ ...	2679
Āśvalāyanaganāhomaprayogaḥ ...	2682
Āśvalāyanacāturmāsyaḥautraprayogaḥ ..	2264
Āśvalāyanadarśapurṇamāsabrahmatvaprayogaḥ	2154-58
Āśvalāyanadarśapūrnamāsahautramantrārthāḥ	2183
Āśvalāyanadarśapūrṇamāsahautraprayogaḥ ...	2161 82
Āśvalāyanadarśapūrnamāsahautrādiprayogaḥ	2184
Āśvalāyanadarśapūrnamāsādhautraprnyogaḥ	2159-60
Āśvalāyanapaśubandhabrahmatvaprayogaḥ...	2273-75
Āśvalāyanapaśubandhamaitrāvaruṇaprayogaḥ	2299-2321
Āśvalāyanapaśubandhabautraprayogaḥ ...	2276-2298
Āśvalāyanapiṇḍapitṛyajñaprayogaḥ ...	2260-61
Āśvalāyanapaundarikahautraprayogaḥ ...	2739
Āśvalāyanapravāsavidhiprayogaḥ ...	2136-2139
Āśvalāyanapravāsopasthānahaviryajñaprā - yaścittam ...	2664

Names.		Numbers.
Āśvalāyanaśrautaprayogaṅgītiḥ	...	2574-79
Āśvalāyanaśrautaprāyaścittaprayogaḥ	...	2662
Āśvalāyanaśrautaprāyaścittaprayogaḥ	...	2650-58
Āśvalāyanaśrautasūtram	...	1943-5
Āśvalāyanaśrautasūtravṛttiḥ	...	2030-2039
Āśvalāyanaśrautasūtravyākhyā	...	2029
Āśvalāyanasoḍaśīśastraprayogaḥ	...	2522-25
Āśvalāyanasarvaprāthāptoryāmasapta- hautraprayogaḥ	...	2550-58
Āśvalāyanasautrāmaṇimaitrāvaruṇaprayogaḥ		2352-53
Āśvalāyanasautrāmaṇihautraprayogaḥ	...	2951
Āśvalāyanāgniṣṭomaprāyaścittam	...	2663
Āśvalāyanāgniṣṭomabrāthapakṣagrāvastu- prayogaḥ	...	2480-34
Āśvalāyanāgniṣṭomabrahmatvaprayogaḥ	...	2373-78
Āśvalāyanāgniṣṭomabrāhmaṇācchamsiprayogaḥ		2379-86
Āśvalāyanāgniṣṭomamaitrāvaruṇaprayogaḥ	...	2406-2416
Āśvalāyanāgniṣṭomalaghupakṣagrāvastu- prayogaḥ	...	2425-29
Āśvalāyanāgniṣṭomasaptahautraprayogaḥ	...	2392
Āśvalāyanāgniṣṭomahotrprayogaḥ	...	2387-91
Āśvalāyanāgniṣṭomahautraprayogaḥ	...	2393-2404
Āśvalāyanāgniṣṭomācchāvākaprayogaḥ	...	2418-24
Āśvalāyanāgnihotrprayogaḥ	...	2126-35
Āśvalāyanāgrayaṇahautraprayogaḥ	...	2248-49
Āśvalāyanātirātramaitravaruṇaprayogaḥ	...	2535
Āśvalāyanātirātrabrāhmaṇācchamsiprayogaḥ		2528
Āśvalāyanātirātrahautraprayogaḥ	...	2530-84
Āśvalāyanātirātrācchāvākaprayogaḥ	...	2568

NAMES.	NUMBERS.
Āśvalāyanātyagnistomabrāhmaṇacchamsi- prayogaḥ	2479-83
Āśvalāyanātyagnistomamaitrāvaruṇaprayogaḥ	2490-95
Āśvalāyanātyagnistomahautraprayogaḥ	2484-89
Āśvalāyanātyagnistomācchāvākaprayogaḥ	2496-2501
Āśvalāyanātyagnistomādyaudgātraprayogaḥ	2502
Āśvalāyanātyagnistomaudgātraprayogaḥ	2508-09
Āśvalāyanādhānaprayogaḥ	2077
Āśvalāyanādhānabrahmatvaprayogaḥ	2086-2090
Āśvalāyanādhānahautraprayogaḥ	2078-85
Āśvalāyanādhānādiprayogaḥ	2073-76
Āśvalāyanokthyahautraprayogaḥ	2515-19
Upagranthasūtram	1967-68
Evayāmarunnāmakaśastraprayogaḥ	2761-65
Kalpabrāhmaṇam	1969
Kalpabrāhmaṇavyākhyā	2043
Kātyāyanaśrautasūtram	2028
Kāmyeṣṭhiprayogaḥ	2687
Kārikāsandhikṛtabaudhāyanaśrauta- prayogavivṛtiḥ	2635-89
Kuṇḍaleṣṭhiprayogaḥ	2692-98
Kūṣmāṇḍagaṇahomaprayogaḥ	2684-85
Kūṣmāṇḍahomaprayogaḥ	2681
Kuṇḍrakalpaḥ	1970
Cayanakārikā	2648
Cāturmāsyaḥprayogaḥ	2271-72
Jāteṣṭhiprayogaḥ	2694
Traidhātavīyeṣṭhiprayogaḥ	2695-96
Drāhyāyanaśrautasūtram	1959-63

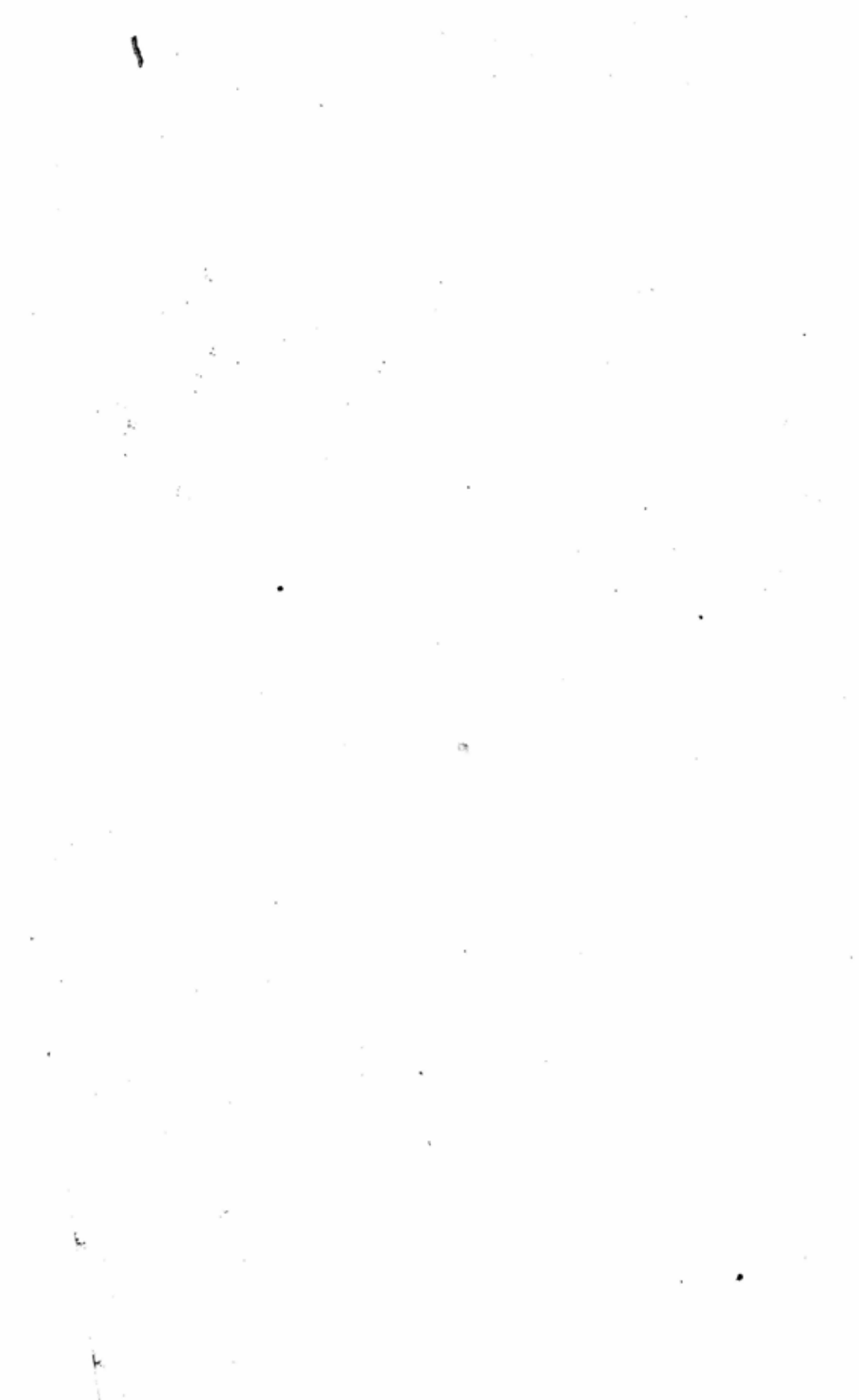
NAMES.	NUMBERS.
Drāhyāyaṇasrautasūtradīpaḥ	2041
Drāhyāyaṇātīrātraudgētraprayogaḥ	2537
Nakṣatresṭyādihautraprayogaḥ	2899
Pathikṛdvaiśvānarīṣṭiprayogaḥ	2723
Pavitresṭiprayogaḥ	2700-2707
Paśubandhaprayogaḥ	2349
Paśubandhamantrāḥ	2350
Pinḍapitṛyajñaprayogaḥ	2262-63
Paundarikaprayogaḥ	2742-43
Prakīrṇakārikāśatakam	2640
Pratihāranidhānasūtravṛttiḥ	2044
Pravāsayājamānaprayogaḥ	2149
Pratihārasūtram	1964
Pratihārasūtrabhāṣyam	2045
Prayogaratnam	2620-2
Prayogasāraḥ	2604-2611
Prasatāvasūtram	1965
Prāyaścittakutūhalam	2654-61
Phullasūtram	1966
Phullasūtrabhāṣyam	2046
Bṛhaspatīsavah	2749
Bodhāyanakāṭhahakacayanaprayogaḥ	2572-73
Bodhāyanakūṣmāṇḍahomaprayogaḥ	2680
Bodhāyanagaṇahomaprayogaḥ	2683
Bodhāyanacāturmāsyaḥ	2269-70
Bodhāyanatatiprayogaḥ	2737
Bodhāyanadarśapūrṇamāsapañcaprayogaḥ	2225-29
Bodhāyanadarśapūrṇamāsaprayogaḥ	2211-24
Bodhāyanadarśapūrṇamāsamantrānukramapikā	2241

Names.	NUMBERS.
Bodhāyanadarśapūrṇamāsamantrārthāḥ ...	2242
Bodhāyanadarśapūrṇamāsayañjamānaprayogaḥ	2230-31
Bodhāyanadarśapūrṇamāsayañjamānamantrā- nukramaṇikā ...	2232
Bodhāyanadarśapūrṇamāsāgnīdhraprayogaḥ	2233-37
Bodhāyanadarśapūrṇamāsāgnīdhramantrā- nukramaṇikā ...	2238-40
Bodhāyananeṣṭṛprayogaḥ ...	2772
Bodhāyanapaśubandhaprayogaḥ ...	2330-36
Bodhāyanapaśubandnabrahmatvaprayogaḥ...	2340
Bodhāyanapaśubandhamantrānukramaṇikā	2337
Bodhāyanapaśubandhayāñjamānaprayogaḥ ...	2338-39
Bodhāyanapaśubandhāgnīdhraprayogaḥ ...	2341-44
Bodhāyanapaśubandhāgnīdbramantrānu- kramaṇikā ...	2345-48
Bodhāyanapaunḍarikaprayogaḥ ...	2741
Bodhāyanapravargyaprayogaḥ ...	2744-46
Bodhāyanapravargyamantṛāḥ ...	2747
Bodhāyanapravāsavidhiprayoga ...	2148
Bodhāyanamahāgnicayanaprayogaḥ ...	2560-61
Bodhāyanamahāgnicayanamantranu- kramaṇi ...	2562
Bodhāyanamṛgāreṣṭiprayogaḥ ...	2715
Bodhāyanavāñjapeyaprayogaḥ ...	2541
Bodhāyanavihārakārikā ...	2649
Bodhāyanaśrautakramapaddhatiḥ ...	2618-19
Bodhāyanaśrautaprayogakārikā ...	2631-34
Bodhāyanaśrautaprayogavṛttiḥ ...	2612-2617
Bodhāyanaśrautaprāyaścittapradīpānu- kramaṇikā ...	2672

NAMES.	NUMBERS.
Bodhāyanaśrautaprāyaścittaprayogaḥ ...	2668-71
Bodhāyanaśrautaprāyaścittaprayogaḥ ...	2673
Bodhāyanaśrautasūtram ...	1984-2026
Bodhāyanaśrautasūtravyākhyā ...	2058-71
Bodhāyanaṣoḍaśiprayogaḥ ...	2521
Bodhāyanasarvaprasthāptoryāmaprayogaḥ ...	2547-48
Bodhāyanasautrāmaṇiprayogaḥ ...	2355-56
Bodhāyanāgnicayanakārikā ...	2645-47
Bodhāyanāgniṣṭomaprayogaḥ ...	2361-65
Bodhāyanāgniṣṭomonnetṛprayogamantrāḥ ...	2470
Bodhāyanāgniṣṭomapratiprasthātra- prayogaḥ ...	2457-62
Bodhāyanāgniṣṭomamantrānukramāṇikā ...	2366-67
Bodhāyanāgniṣṭomayājāmānaprayogaḥ ...	2370-71
Bodhāyanāgniṣṭomahautraprayogaḥ ...	2405
Bodhāyanāgniṣṭomaunnetraprayogaḥ ...	2468-69
Bodhāyanāgrayanaprayogaḥ ...	2253-58
Bodhāyanāgrayanahautraprayogaḥ ...	2259
Bodhāyanātirātraprayogaḥ ...	2527
Bodhāyanāstyagniṣṭomaprayogaḥ ...	2472-78
Bodhāyanādhānādiprayogaḥ ...	2103-22
Bodhāyanādhānayājāmānamantrāḥ ...	2123-24
Bodhāyanīyāgniṣṭomasavanīyaprayogaḥ ...	2736
Bodhāyanokthiaprayogaḥ ...	2513-14
Bhāradvājaśrautasūtram ...	2027
Mahāvratāudgatraprayogaḥ ...	2750
Mahendrayāgaprayogaḥ ...	2751-55
Mitravindeṣṭiprayogaḥ ...	2710-12
Mitravindeṣṭihautraprayogaḥ ...	2713

NAMES.		NUMBERS.
Mrgāreṣṭiprayogaḥ	...	2716
Mrgāreṣṭihautraprayogaḥ	...	2717-19
Mrgāreṣṭyādiprayogaḥ	...	2714
Yajñatantrasudhānidhiḥ	..	2590-2603
Yajñavibhrasteṣṭiprayogaḥ	...	2720
Raśmīrasimantraprayogaḥ	...	2774
Lāṭyāyanaśrautasūtrabhāṣyam	...	2042
Vājapeyaprayogaḥ	...	2542-43
Vājapeyādikṛptiḥ	...	2544
Vājapeyauḍgātraprayogaḥ	...	2545
Vāḷakhilyaśastraprayogaḥ	...	2766-67
Vidhyaparādhaprāyaścittam	...	2677-78
Vṛṣākapīśastraprayogaḥ	...	2768-71
Vaiśvanareṣṭiprayogaḥ	...	2721
Vṛātapateṣṭiprayogaḥ	...	2724-29
Śāṅkhāyanaśrautasūtram	...	1958
Śāṅkhāyanaśrautasūtrapaddhatiḥ	...	2040
Śāṅkhāyanīyadvādaśāhapaddhatiḥ	...	2788
Śrautaprāyogamantrāḥ	...	2775
Śrautaprāyaścittam	...	2674
Sarvatomukhaudgātraprayogaḥ	...	2756
Sarvapṛsthāptoryāmaprayogaḥ	...	2549
Sarvapṛsthāptoryāmaudgātraprayogaḥ	...	2554
Sādyaskarahautraprayogaḥ	...	2734-35
Sādyaskarāgniṣṭomaprayogaḥ	...	2731-33
Sāmaprayogaḥ	...	2776
Sāmaprayogavṛttiḥ	...	2623
Hiraṇyakeśīśrautasūtravyakhyānam	...	2072

११-

२-
५॥२॥३॥

Central Archaeological Library,
NEW DELHI.

236.56
Call No. 091. 4912/S.M.2/503

Author—Sastri, P.P.S.

Title—A Descriptive Catalogue
of the Saurashtra
Sculptures V. 5

Borrower No.

Date of Issue

Date of Return

"A book that is shut is but a block"

CENTRAL ARCHAEOLOGICAL LIBRARY
GOVT. OF INDIA
Department of Archaeology
NEW DELHI.

Please help us to keep the book
clean and moving.